Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

C 385

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

64. évfolyam

2021. szeptember 22.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2020–2021

2020. szeptember 14–17-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2020. szeptember 15., kedd

2021/C 385/01 Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i állásfoglalása az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület környezetbarátabbá tételét célzó hatékony intézkedésekről (2019/2195(INI)) 2

2020. szeptember 16., szerda

2021/C 385/02 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása az EU szerepéről a világ erdőinek védelmében és helyreállításában (2019/2156(INI)) 10

2021/C 385/03 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és Afrika szarván folytatott EU–Afrika biztonsági együttműködésről (2020/2002(INI)) 24

2021/C 385/04 Az Európai Parlament határozata az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK bizottsági rendeletnek az IFRS 16 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetével szembeni kifogás mellőzéséről (D067917/01 – 2020/2712(RPS)) 39

2021/C 385/05 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2019/2200(INI)) 40

HU

2020. szeptember 17., csütörtök

2021/C 385/06 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a fegyverkivitelről: a 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása (2020/2003(INI)) 47

2021/C 385/07 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítésről (2019/2816(RSP)) 59

2021/C 385/08 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az uniós épületállomány energiahatékonysági potenciáljának maximalizálásáról (2020/2070(INI)) 68

2021/C 385/09 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a gyógyszerhiányról – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát? (2020/2071(INI)) 83

2021/C 385/10 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásáról: a romani hátterű személyekkel szembeni negatív hozzáállás elleni küzdelem Európában (2020/2011(INI)) 104

2021/C 385/11 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Földközi-tenger keleti térségében a veszélyes eszkalációra és Törökország szerepére összpontosító rendkívüli európai tanácsi ülés előkészítéséről (2020/2774(RSP)) 117

2021/C 385/12 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a belarusz helyzetről (2020/2779(RSP)) . 122

2021/C 385/13 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az oroszországi helyzetről: Alekszej Navalnij megmérgezése (2020/2777(RSP)) 128

2021/C 385/14 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Fülöp-szigeteki helyzetről, beleértve Maria Ressa ügyét is (2020/2782(RSP)) 133

2021/C 385/15 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása Dr. Denis Mukwege ügyéről a Kongói Demokratikus Köztársaságban (2020/2783(RSP)) 138

2021/C 385/16 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Mozambikban kialakult humanitárius helyzetről (2020/2784(RSP)) 142

2021/C 385/17 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II., III., és IV. mellékletének a bizonyos termékekben, illetve azok felületén található cikloxidim, flonikamid, haloxifop, mandesztrobin, mepikvát, *Metschnikowia fructicola* NRRL Y-27328 törzs és prohexadion megengedett szermaradék-határértéke tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetéről (D063880/06 – 2020/2734(RPS)) 148

2021/C 385/18 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása Európa kulturális helyreállításáról (2020/2708(RSP)) 152

2021/C 385/19 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Covid19-ről: az egészségügyi értékelések és a kockázati besorolás uniós koordinációja, valamint a schengeni térségre és az egységes piacra gyakorolt hatások (2020/2780(RSP)) 159

2021/C 385/20 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a környezetbarátabb városok európai évéről (2022) (2019/2805(RSP)) 167

III *Előkészítő jogi aktusok*

Európai Parlament

2020. szeptember 15., kedd

2021/C 385/21 Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága elnökének kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0041/2020 – C9-0276/2020 – 2020/0906(NLE)) 173

2021/C 385/22 Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága egy független tagjának kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0042/2020 – C9-0277/2020 – 2020/0907(NLE)) 174

2021/C 385/23 Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága egy független tagjának kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0042/2020 – C9-0278/2020 – 2020/0908(NLE)) 175

2021/C 385/24 Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a Portugália számára a Madeira autonóm régióban és az Azori-szigetek autonóm régióban előállított egyes alkoholtartalmú termékek tekintetében kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazásának engedélyezéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2020)0240 – C9-0190/2020 – 2020/0118(CNS)) 176

2020. szeptember 16., szerda

2021/C 385/25 Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Európai Értékpapírpiaci Hatóság által harmadik országokban székhellyel rendelkező központi szerződő feleknek felszámított díjak tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4891 – 2020/2720(DEA)) 177

2021/C 385/26 Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egy harmadik országban székhellyel rendelkező központi szerződő félnek az Unió, illetve egy vagy több tagállama pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőségének vagy valószínűsíthetően rendszerszintű jelentőségűvé válásának megállapításához az ESMA által figyelembe veendő szempontok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4892 – 2020/2726(DEA)) 178

2021/C 385/27 Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felek összehasonlításon alapuló megfelelés iránti kérelmeinek értékelésekor az ESMA által értékelendő kötelező elemek, valamint az említett értékelés módozatai és feltételei tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4895 – 2020/2729(DEA)) 179

2021/C 385/28 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-án elfogadott módosításai az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslathoz (COM(2020)0220 – C9-0160/2020 – 2020/0097(COD)) 180

2021/C 385/29 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-án elfogadott módosításai az (EU) 2015/757 rendeletnek a hajó-fűtőolajfogyasztási globális adatgyűjtő rendszer megfelelő figyelembevétele érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2019)0038 – C8-0043/2019 – 2019/0017(COD)) 217

2021/C 385/30 Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (10025/2020 – C9-0215/2020 – 2018/0135(CNS)) 256

2020. szeptember 17., csütörtök

2021/C 385/31 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-én elfogadott módosításai a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2019)0208 – C9-0009/2019 – 2019/0101(COD)) 275

2021/C 385/32 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-én elfogadott módosításai a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2020)0022 – C9-0007/2020 – 2020/0006(COD)) 289

2021/C 385/33 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2017)0835 – 2017/0360R(NLE)) 317

2021/C 385/34 P9_TA(2020)0236

Fenntartható vasúti piac a Covid19-járványra tekintettel ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i jogalkotási állásfoglalása a Covid19-világjárványra tekintettel a fenntartható vasúti piacot célzó intézkedések létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0260 – C9-0186/2020 – 2020/0127(COD))

P9_TC1-COD(2020)0127

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2020. szeptember 17-én került elfogadásra a Covid19-járványra tekintettel a fenntartható vasúti piacot célzó intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2020/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel 334

2021/C 385/35 Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az Európai Unió 8/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról – A kifizetési előirányzatok növelése a Covid19 oltóanyag-stratégia finanszírozása érdekében a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz tekintetében, valamint a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés hatásának kezelése érdekében (10696/2020 – C9-0290/2020 – 2020/1997(BUD)) 335

Jelmagyarázat

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
***II	Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
***III	Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ▌jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2020–2021

2020. szeptember 14–17-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2020. szeptember 15., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2020)0211

Az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület környezetbarátabbá tételét célzó hatékony intézkedések

Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i állásfoglalása az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület környezetbarátabbá tételét célzó hatékony intézkedésekről (2019/2195(INI))

(2021/C 385/01)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 11., 165., 166., 167., 191. és 193. cikkére,

— tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodásra,

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel az Európai Tanács 2019. december 12-i következtetéseire,

— tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás" című közleményére (COM(2019)0640),

— tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott, az uniós ifjúsági párbeszéd irányítására vonatkozó iránymutatások meghatározásáról és az Európai Unió 2019–2027-re szóló ifjúsági stratégiájáról szóló, 2019. június 5-i állásfoglalására,

— tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, valamint a Régiók Bizottságához intézett, „Az ifjúság-, az oktatás- és a kultúrpolitika szerepe egy erősebb Európa építésében" című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0268),

— tekintettel az Unió oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramja, az Erasmus létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 28-i jogalkotási állásfoglalására ([4]),

([1]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.
([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.
([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.
([4]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0324.

— tekintettel az Unió oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramja, az Erasmus létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 30-i javaslatra (COM(2018)0367),

— tekintettel az Európai Parlament és a Tanács az „Erasmus+" elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról szóló, 2013. december 11-i 1288/2013/EU rendeletére ([5]),

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára készített, az Erasmus+ program (2014–2020) félidős értékeléséről szóló, 2018. január 31-i bizottsági jelentésre (COM(2018)0050),

— tekintettel az „Erasmus+" elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról szóló 2013. december 11-i 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2017. február 2-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel az „Európai Szolidaritási Testület" program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 12-i jogalkotási állásfoglalására ([7]),

— tekintettel az „Európai Szolidaritási Testület" program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. június 11-i javaslatra (COM(2018)0440),

— tekintettel az Európai Szolidaritási Testületre alkalmazandó jogi keretet meghatározásáról szóló, 2018. október 2-i (EU) 2018/1475 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([8]),

— tekintettel a „Kreatív Európa" program (2021–2027) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 28-i jogalkotási állásfoglalására ([9]),

— tekintettel a „Kreatív Európa" program (2021–2027) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 30-i javaslatra (COM(2018)0366),

— tekintettel a „Kreatív Európa" (2014–2020) program létrehozásáról szóló, 2013. december 11-i 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([10]),

— tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, a „Kreatív Európa" (2014–2020) program időközi értékeléséről szóló, 2018. április 30-i jelentésére (COM(2018)0248),

— tekintettel a „Kreatív Európa" (2014–2020) programot létrehozó 2013. december 11-i 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2017. március 2-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([12]),

— tekintettel az innovációért, kutatásért, oktatásért, kultúráért és ifjúságért felelős biztos által a kinevezését megelőzően, az Európai Parlament előtt 2019. szeptember 30-án tartott meghallgatáson tett kötelezettségvállalásokra,

— tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,

— tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A9-0141/2020),

---

([5]) HL L 347., 2013.12.20., 5. o.
([6]) HL C 252., 2018.7.18., 31. o.
([7]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0150.
([8]) HL L 250., 2018.10.4., 1. o.
([9]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0323.
([10]) HL L 347., 2013.12.20., 221. o.
([11]) HL C 263., 2018.7.25., 19. o.
([12]) HL L 342., 2009.12.22., 1. o.

2020. szeptember 15., kedd

A. mivel az európai zöld megállapodás célként tűzi ki a klímasemleges Európai Unió létrehozását 2050-ig, és az éghajlatváltozással kapcsolatos sürgős teendőket valamennyi uniós program és politika középpontjába helyezi; mivel az európai zöld megállapodás célja a közvélemény figyelmének felkeltése és a polgárok bevonása az éghajlat-politikába egy átfogó európai menetrend kidolgozása révén; mivel e megközelítést az oktatási és képzési, kulturális és ifjúsági programok újragondolására is építeni kell; mivel a környezetvédelmet, a fenntarthatóságot és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet általánosan érvényesíteni kell a programokban, és transzverzális készségekként kell előmozdítani;

B. mivel a 13. fenntartható fejlődési cél az éghajlatváltozás és annak hatásai elleni fellépésre szólít fel, és mivel a 13. fenntartható fejlődési cél részét képezi az oktatás javítása, a tudatosság növelése, valamint az intézményi kapacitások fokozása az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával és a hatások csökkentésével kapcsolatban;

C. mivel a Covid19-válság drámai hatással van a lakosság mindennapi életére, többek között a mobilitásra, az oktatásra, illetve a kultúrához, a művészetekhez és a sporthoz való fizikai hozzáférésre; mivel a válság a nevezett három programot is jelentős mértékben érintette; mivel a világjárványt követő időszakban fontos az Unió kulturális értékeinek megőrzése és az európai jövőkép újjáépítése az elkövetkező nemzedékek számára; mivel a három program által elősegített kulturális csere és interakció segíti majd Európát abban, hogy kilábaljon a ma már nem csupán egészségügyi, hanem annál jóval szélesebbé vált válságból;

D. mivel az oktatás, a sport, az önkéntesség és a kultúra kulcsszerepet játszik az ökológiai átmenetben a tudatosság növelése, a tanulás, a kommunikáció, valamint a tudás és a bevált gyakorlatok megosztása terén, és mivel ezek a lehetőségek a következő programozási időszakban kihasználhatók innovatív megoldások kidolgozására a környezeti kihívások kezelése tekintetében;

E. mivel az Erasmus+ program, az Európai Szolidaritási Testület program és a Kreatív Európa program hatása európaiak millióinak mindennapi életére sugárzik ki, és e programok az erősebb kohéziót és a nagyobb fokú kulturális megértést szolgálják mind Unió-szerte, mind pedig a tagjelölt és a csatlakozásra váró országokban, a szomszédos országokban, sőt, harmadik országok részvételének köszönhetően az egész világon;

F. mivel e programok figyelme ugyan nem elsősorban a környezetre összpontosul, tartalmuk és hatályuk révén mégis hozzájárulnak a zöld gazdaságra való átálláshoz, mert környezettisztelő és klímatudatos gondolkodásmódot alakítanak ki, valamint a kölcsönös megértésen és tiszteleten alapuló társadalmat kovácsolnak; mivel ezért alapvető jellegüket meg kell őrizni;

G. mivel a tömeges sport- és kulturális rendezvényeknek közösségteremtő erejük van;

H. mivel az Erasmus+ program a fenntartható fejlődés terén is komoly lehetőségeket kínál; mivel e program előmozdítja az egész életen át tartó tanulást;

I. mivel az Európai Szolidaritási Testület lényeges elemei és célkitűzései lehetővé teszik a fiatalok számára, hogy megoszthassák egymással ismereteiket, és konkrét tettekben fejezhessék ki a környezet védelme melletti elkötelezettségüket;

J. mivel a szóban forgó programok által kínált mobilitás során szerzett tapasztalatok átalakíthatják a résztvevők szemléletmódját és hatással lehetnek mindennapi magatartásukra, ezért ezt a fajta mbilitást ösztönözni kell;

K. mivel a Kreatív Európa kulcsszerepet játszik a művészetek, a kultúra és az audiovizuális tartalmak népszerűsítésében, valamint a magas színvonalú média támogatásában; mivel ezek a fenntartható fejlődés kulcsfontosságú pillérei, amelyekre ellenállóképesebb társadalmak építhetők; mivel az e területeken folytatott együttműködés olyan eszközöket fejleszthet ki, amelyek felhívják az emberek figyelmét a környezetvédelemmel, az éghajlatváltozással és a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekre, így a részt vevő harmadik országokon keresztül Európa- és világszerte a kreatív megoldások egyedülálló forrása lehet;

L. mivel a kulturális és kreatív ágazatok fenntartható gyakorlatainak kialakításához közös, összehangolt kezdeményezés szükséges; mivel egy ilyen kezdeményezés velejárója, hogy a környezetbarátabb tevékenységekhez kapcsolódó költségek projekttámogatás keretében támogathatók legyenek;

M. mivel a véleménynyilvánítás és a művészi alkotás szabadsága a Kreatív Európa érinthetetlen eleme, és mivel a program „zöldítésére” irányuló erőfeszítések során ezt a szabadságot tiszteletben kell tartani; mivel a projektek végrehajtása során a környezetbarát gondolkodás ösztönözhető azáltal, hogy a projektértékelésbe környezeti szempontok is beépülnek;

N. mivel a 2014–2020-as időszak folyamán jelentős volt a környezetvédelemmel kapcsolatban megvalósult projektek aránya;

O. mivel a programoknak hozzáférhetőnek és megkülönböztetésmenteseknek kell lenniük; mivel alapvető fontosságú konkrét intézkedések bevezetése annak érdekében, hogy a programok befogadóbbá váljanak a kevesebb lehetőséggel rendelkezők, különösen a fogyatékossággal élők számára;

P. mivel az Európai Parlament a következő programozási időszakra ambiciózus költségvetést kért mindhárom programra, többek között a programok befogadó jellegének növelése és hozzáférhetőbbé tétele érdekében, és mivel alacsonyabb költségvetéssel ez a cél nem lenne elérhető, hatékony ökológiai, éghajlat-politikai és fenntarthatósági intézkedésekre pedig csak a programok más alapvető elemeinek rovására kerülhetne sor;

Q. mivel a jelenlegi többéves pénzügyi keret a kiadások 20 %-át kívánja éghajlat-politikai fellépésekre fordítani, ez azonban csak akkor érhető el, ha rendelkezésre állnak a programok hozzájárulását mérő adatok és eszközök, és mivel ezért ezek megteremtése sürgős teendő;

R. mivel a fizikai mobilitás lehetővé teszi más kultúrák belülről történő megismerését és a kultúrák közötti kölcsönhatások optimalizálását; mivel a virtuális csere és tanulás a fizikai mobilitás értékes kiegészítője, de nem ugyanazt a tapasztalatot kínálja;

S. mivel a digitális technológiáknak is van környezeti lábnyomuk;

T. mivel jelenleg csupán kevés ösztönző létezik (kiváltképpen pénzügyi jellegű), amely e három program résztvevőit környezetbarátabb közlekedési módok és magatartásformák felé terelhetné; mivel a környezetbarátabb közlekedési eszközök általában nehezebben hozzáférhetők és drágábbak;

A három program közös célkitűzései

1. megjegyzi, hogy az éghajlat és a környezetvédelem – sőt, még a mobilitás is – csupán egy részét fedi azon célkitűzéseknek, amelyek elérésére a zöld megállapodás törekszik; véleménye szerint a cél az, hogy a tisztán környezetvédelmi kérdéseken túlmenően igazságosabb társadalmat alakítsunk ki mindenki számára, aminek alapja az erőforrások ésszerű és egymást kiegészítő felhasználása, a felelősségteljes fogyasztás, a különbségeket tiszteletben tartó egymás mellett élés, valamint a regionális és nemzeti komplementaritások figyelembe vétele; hangsúlyozza, hogy e társadalmi változás sikerében az oktatók, művészek és alkotók is központi szereplők, és hogy az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület programok fontos szerepet játszanak az európai zöld megállapodás szélesebb távlatú céljainak elérésében;

2. üdvözli ezzel összefüggésben a fiatalok elkötelezettségét, amellyel hozzá kívánnak járulni a fenntarthatóság ügyében tett uniós erőfeszítésekhez, és amely abban is megnyilvánul, hogy az egyik európai ifjúsági célnak a „fenntartható zöld Európa” célkitűzést választották;

3. hangsúlyozza a három program jelentőségét az európai oktatási, kulturális és ifjúságpolitika terén az együttműködés és innováció előmozdításában, valamint a mobilitás pozitív társadalmi és gazdasági hatását; hangsúlyozza, hogy a programok segíthetnek olyan kreatív és innovatív megoldások kidolgozásában, amelyek a Covid19-világjárványhoz hasonló válság esetén lehetővé teszik az oktatási és kulturális tevékenységek hatékony folytatását; felhívja a Bizottságot és a nemzeti ügynökségeket és irodákat, hogy tanúsítsanak maximális rugalmasságot, és nyújtsanak támogatást a résztvevőknek és a projektfejlesztőknek annak érdekében, hogy a járvány utáni időszakban fenntartható módon folytathassák tevékenységeiket;

4. hangsúlyozza, hogy alapfelmérésben kellene értékelni a programok által a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célok elérése tekintetében kifejtett hozzájárulást és hatást, ami kiindulópontként szolgálhat a jövőbeli program kialakításához is; sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság nem javasolt környezetvédelmi, éghajlat-politikai és fenntarthatósági mutatót az új programokra vonatkozóan; felhívja ezért a Bizottságot, hogy terjesszen a társjogalkotók elő a programok új generációját szabályozó rendeletekbe beépíthető egyedi mutatókra vonatkozó javaslatot; úgy véli, hogy e a mutatókat alapos kutatás és közös módszertan alapján gondosan meg kell határozni, és mélyrehatóan elemezni kell mind a környezeti és éghajlat-politikai célokhoz való hozzájárulásukat (pl. célkitűzéseik és projektfelhívásaik révén), mind környezeti hatásukat (pl. az általuk támogatott utazási formák révén); hangsúlyozza, hogy a túlzott terhek elkerülése érdekében e mutatóknak figyelembe kell venniük az adott program kedvezményezettjeinek jellemzőit; kéri az összegyűjtött adatokat is tartalmazó éves jelentések benyújtását a Parlamentnek, valamint ezek közzétételét;

2020. szeptember 15., kedd

5. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen rögzítse és számítsa ki a résztvevők közlekedéssel kapcsolatos egyéni szénlábnyomát; úgy véli, hogy helyénvaló e célra felhasználni a mobilitási eszközt is, kiterjesztve az Erasmus+ program valamennyi vetületére és az Európai Szolidaritási Testület programra; felhívja a Bizottságot, hogy végezzen elemzést arról, hogy hasonló számítási eszközt lehetne biztosítani a Kreatív Európa program keretében végrehajtott utazások mérésére is; nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy minden érdemleges összegyűjtött adatot – a programokról szóló jelentésekkel együtt – tegyen könnyen hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, kiemelve a bevált gyakorlatokat; emlékeztet arra, hogy minden digitális eszköznek és alkalmazásnak mindig meg kell felelnie az adatvédelmi jogszabályoknak;

6. kiemeli, hogy a végrehajtó szervek pozitív és aktív szerepet játszanak, amikor javaslatokat tesznek arra vonatkozóan, hogy a jövőbeli programok miként kezelhetnék a leghatékonyabban a környezetvédelmi kérdéseket, és hogyan fokozhatnák a kedvezményezettek érzékenységét a környezetvédelmi kérdések iránt; szükségesnek tartja a nemzeti ügynökségek, irodák és projektgazdák bevált gyakorlatainak azonosítását, koordinálását és értékelését; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt az érdekelt felekkel a bevált gyakorlatok elemzésén alapuló ajánlások listájának kidolgozása és terjesztése érdekében; javasolja egy olyan címke létrehozását, amellyel mindegyik programon belül tanúsítani lehetne a környezetbarát és felelősségteljes gyakorlatokat, fel lehetne hívni rájuk a figyelmet, valamint jutalmazni lehetne a környezeti szempontból innovatív és ígéretes projekteket;

7. megjegyzi, hogy a három program keretében a környezetnek, az éghajlatnak és a fenntarthatóságnak szentelt projektek meglévő finanszírozása tekintetében nem állnak rendelkezésre információk; felhívja a Bizottságot, a nemzeti ügynökségeket és irodákat, hogy javítsák az ezzel kapcsolatos kommunikációt, és növeljék a környezetvédelmi kérdések láthatóságát a projektek kialakítása során, valamint a fogadó szervezetek és résztvevők körében;

8. felhívja a programok fő érdekelt feleit, hogy tájékoztassák a résztvevőket a jó környezetvédelmi és fogyasztási gyakorlatokról, és aktívan népszerűsítsék azokat, amelyeket a programban való részvételük alatt mindennapi életükben alkalmazhatnak, valamint tájékoztassák a résztvevőket tevékenységeik környezeti hatásairól is; úgy véli, hogy számos digitális eszköz hatékony lehet, ideértve a mobilitást megelőző online tanfolyamokat és esetleg egy digitális alkalmazást;

9. hangsúlyozza a résztvevőket fogadó szervezetek – többek között a „zöld irodák” és a célvárosokban már működő hálózatok – kulcsszerepét, valamint a meglévő hálózatok, például az „Erasmus+ alumni” (Erasmus+ öregdiák) jelentőségét a fenntartható életmód előmozdításában azáltal, hogy gyakorlati ajánlásokat és hasznos tanácsokat osztanak meg helyi szinten abban a városban, régióban vagy országban, ahol élnek;

10. felkéri a Bizottságot, hogy ösztönözze arra a projektekért felelős nemzeti ügynökségeket, irodákat és szervezeteket, hogy környezeti teljesítményük értékelése, kommunikálása és javítása érdekében vegyenek részt a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS), és javítsák saját műveleteik fenntarthatóságát; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze és koordinálja a nemzeti ügynökségek és irodák arra irányuló kezdeményezéseit, hogy csökkentsék a környezeti lábnyomukat, például fenntartható promóciós anyagok használata, észszerű utazásszervezés, videokonferencia-eszközök fokozott alkalmazása és hulladéktermelésük csökkentése révén; hisz abban, hogy a nemzeti ügynökségek és irodák közvetítésével megismert fenntartható gyakorlatok arra ösztönzik majd a résztvevőket, hogy ők is fenntarthatóbb fogyasztási szokásokat alkalmazzanak;

11. felhívja a Bizottságot, valamint a nemzeti ügynökségeket és irodákat a projektek környezeti szempontjainak a projektértékelésben való figyelembevételét lehetővé tevő kritériumok meghatározására, környezetbarátabb gyakorlatokat mozdítva elő, következetesen érvényre juttatva kreatív szabadság elvét, és minden projektet a program célkitűzéseivel egybevetve értékelve;

12. hangsúlyozza a virtuális tanulás és csere értékét és potenciális lehetőségeit a mobilitási programok folytatásának lehetővé tétele tekintetében, különös tekintettel a Covid19-világjárvány okozta válságos körülmények között; kéri a Bizottságot, hogy bátorítsa a fizikai mobilitást kiegészítő virtuális formátumok használatát, adott esetben egyrészt a szükségtelen utazások csökkentése, másrészt annak biztosítása érdekében, hogy ha a résztvevők nem tudnak utazni, mégis részesülhessenek a programok előnyeiből;

13. felhívja a Bizottságot, hogy adjon bátorítást és tegye lehetővé a résztvevők számára a legkevésbé szennyező közlekedési módok, például a vasút igénybe vételét; azokat azonban, akiknek a légi közlekedésen kívül nincs más választásuk, nem szabad sem megbélyegezni, sem hátrányosan megkülönböztetni, sem pedig kizárni a programokból; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a legkülső régiókra, valamint a vidéki és a távoli térségekre;

14. kéri a Bizottságot a jelenlegi pénzügyi szabályok felülvizsgálatára, biztosítva a környezetbarátabb közlekedési módok igénybe vételével kapcsolatos többletköltségek teljes megtérítését, valamint az utazásra fordítandó többletidő beszámítását a támogatás összegébe; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be hatékony pénzügyi támogatási rendszereket annak biztosítása érdekében, hogy a programokhoz mindenki hozzáférjen, akinek erre szüksége van;

15. felhívja a Bizottságot, hogy különösen a vasút 2021-es tervezett európai éve keretében hozzon létre partnerségeket az európai vasúti szereplőkkel, kedvezményes tarifákat tárgyalva meg a programban részt vevők számára; hangsúlyozza, hogy hasonló kezdeményezéseket lehetne kialakítani autóbusztársaságokkal is, különösen elmaradott és vidéki, valamint vasúti összeköttetéssel nem rendelkező régiók esetében;

16. tisztában van vele, hogy a programok résztvevői a helyi kultúra felfedezése során sokat utaznak a fogadó országban és azon túl is; kéri a nemzeti ügynökségeket és referatúrákat, valamint a projektszemélyzetet, hogy ösztönözzék a „lassú utazást", az ökoturizmust és a környezeti szempontból fenntartható utazási módok használatát a nagyobb távolságokra és helyi viszonylatban egyaránt;

17. megjegyzi, hogy a digitális technológiák, a mesterséges intelligencia és a robotika intelligens használata növelheti a társadalmi befogadást és csökkentheti a programok szénlábnyomát; hangsúlyozza, hogy a digitális megosztottság felszámolása érdekében gondoskodni kell a digitális infrastruktúrához és felszerelésekhez való hozzáférésről és a digitális készségek megszerzéséről, ezek ugyanis az intelligens digitális átállás előfeltételei; hangsúlyozza e tekintetben, hogy nagyobbra törő digitális oktatási cselekvési tervre van szükség, és azt többek között az Erasmus+ program keretében is támogatni kell;

18. hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a digitalizáció kiterjesztése környezeti hatással járhat; emlékeztet arra, hogy mindhárom programra – különösen a Kreatív Európára – jellemző a digitális eszközök használata, és felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe digitális környezeti hatásukat; biztatja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy milyen megoldásokkal lehet csökkenteni a programok keretében használt digitális eszközök, többek között webhelyek és szoftverek környezeti lábnyomát; felhívja a program fő érdekelt feleit, hogy mozdítsák elő környezetbarátabb digitális eszközök használatát; hangsúlyozza, hogy a digitális átalakulás és a környezetvédelmi politika ötvözéséhez a jövőbeli digitális menetrend és az európai zöld megállapodás egészére kiterjedő, összehangolt politikai döntéshozatalra van szükség;

19. hangsúlyozza, hogy az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület programjainak környezetbarátabbá tételére irányuló hatékony intézkedések pénzbe kerülnek majd, és ragaszkodik ahhoz, hogy új intézkedések ne csökkentsék tovább a programok már amúgy is rendkívül korlátozott költségvetését; rámutat e tekintetben az egyéb releváns finanszírozási programokkal – például a strukturális alapokkal, a méltányos átmenet alapjával, a LIFE-tal, az InvestEU-val, a Horizont Európa programmal – való hatékony szinergiák és a kiegészítő jelleg előmozdításának értékére, támaszkodva a II. pilléren belüli „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom" klaszterre, az éghajlattal foglalkozó jelenlegi tudás- és innovációs közösségre, az Európai Innovációs és Technológiai Intézetre, és különösen a kulturális és kreatív ágazatnak szentelt tudományos és innovációs közösség létrehozására irányuló javaslatra;

20. emlékeztet arra, hogy a három program számos kedvezményezettje kis méretű, és nehéz a bonyolult adminisztratív követelményeknek megfelelniük; felhívja ezért a Bizottságot, hogy nyújtson iránymutatást a nemzeti ügynökségeknek és irodáknak, valamint támogassa és mozdítsa elő az érdekelt felekkel folytatott párbeszédet annak biztosítása érdekében, hogy valóban kialakuljanak hasznos szinergiák;

Erasmus+ program

21. felhívja a Bizottságot, hogy az Erasmus+ felsőoktatási chartájában előírt elvek közé építse be a környezet tiszteletben tartását, a helyes környezeti gyakorlatokat és a környezetvédelmet; nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy e megközelítést alkalmazza a program által lefedett valamennyi ágazatra, és tegyen lépéseket az elvek betartásának biztosítása érdekében is; bátorítja a nemzeti ügynökségek, a partneregyetemek és a diákszövetségek közötti együttműködést annak érdekében, hogy a fenntarthatósággal és a környezetkímélő gyakorlatokkal kapcsolatos információk és tanácsok beépüljenek a fogadó és egyéb integrációs tevékenységekbe;

22. felhívja a figyelmet az európai egyetemek, valamint a gyakornoki képzést és szakképzést nyújtó kiválósági központok kínálta lehetőségekre, ezek ugyanis környezetvédelmi, éghajlati és fenntarthatósági kérdésekben kiválósági programokat dolgozhatnának ki az érdekelt felek és tanulók széles skálája számára, valamint támogathatnák a területen folyó kutatási projekteket; hangsúlyozza, hogy az új kezdeményezések ezt csak úgy tudják elérni, ha az Erasmus+ program a 2021-2027-es többéves pénzügyi keretben elégséges finanszírozással rendelkezik;

23. megjegyzi, hogy az európai diákigazolvány jövőbeli bevezetése jelentős lépés lehet az Erasmus+ programban való részvétel környezetbarátabbá tétele felé, mivel a papíralapú ügyintézést magas színvonalú, korszerű, és egyúttal befogadó és hozzáférhető digitális eljárással kell felváltani, ami ráadásul a mobilitási időszakkal összefüggő menedzsmentet is egyszerűsíti; megjegyzi, hogy az európai diákigazolvány továbbfejlesztése hozzáférést biztosíthatna a környezetbarátabb életválasztást elősegítő szolgáltatásokhoz; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést az európai diákigazolvány bevezetésének felgyorsítása érdekében;

2020. szeptember 15., kedd

24. emlékeztet arra, hogy a program keretében az online SALTO (Support for Advanced Learning and Training Opportunities) információs platformok kiváló információ- és tanácsszerzési forrást jelenthetnek a projektgazdák számára; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy SALTO zöldítési platformot;

25. hangsúlyozza az oktatók számára kínált, képzési modulok kidolgozását és megosztását lehetővé tévő „eTwinning" hálózat fontosságát, különös tekintettel arra, hogy a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás a 2020-as év témái; felhívja a Bizottságot, hogy a lehető legszélesebb körben terjessze az e prioritásról szóló éves jelentést és a tanároknak szóló eszközcsomagot; emlékeztet ennek kapcsán annak fontosságára, hogy olyan, európai szintű e-tanulási platformokat alakítsanak ki, amelyek a Covid19-világjárványhoz hasonló válságok idején lehetővé teszik az oktatás folytonosságának biztosítását;

26. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket az éghajlatváltozásra és a fenntarthatóságra vonatkozó iskolai tantervek kidolgozásának támogatására mind az alap-, mind a középfokú oktatásban; úgy véli, hogy az Erasmus+ program 2. és 3. fő intézkedése egyaránt segítheti az ilyen erőfeszítések támogatását azáltal, hogy támogatja a környezetvédelmi oktatásra vonatkozó célzott pályázati felhívásokat, valamint a bevált gyakorlatok iskolák és tanárok közötti cseréjét;

27. felkéri a Bizottságot, hogy az európai felsőoktatási térség és az európai oktatási térség koordinálása céljából tett kezdeményezéseibe foglaljon bele egy, a regionális és nemzeti oktatási hatóságoknak szóló környezetvédelmi kritériumlistát az oktatás számára rendelkezésre álló infrastruktúrákról, az intézményeknek a tömegközlekedési hálózatokkal való összeköttetéséről, biztosítva a környezet és az energiaforrások fenntartható használatát;

28. hangsúlyozza, hogy az Erasmus+ a formális és nem formális oktatás és képzés, valamint a fiatalokat mozgósító tevékenységek támogatása révén alapvető fontosságú az európaiak, különösen az újabb generációk körében folytatott figyelemfelkeltés szempontjából, arra ösztönözve a fiatalokat, hogy aktív és tájékozottságon alapuló álláspontot képviseljenek a fenntarthatósággal és a szóban forgó szakpolitikákkal kapcsolatban, és a jövő elkötelezett, tudatos polgáraivá váljanak; kiemeli e tekintetben az ifjúsági és civil társadalmi szervezetek jelentős szerepét a bevált módszerek megosztásában és a fiatalabb nemzedékek fenntarthatósággal kapcsolatos tudatosságát növelő projektek megvalósításában; úgy véli, hogy az Erasmus+ programnak hozzá kell járulnia az ifjúságsegítők éghajlatváltozással és környezetvédelemmel kapcsolatos tudásának gyarapításához is;

29. kéri, hogy a sporttal foglalkozó rész keretében kapjanak ösztönzést a sportegyesületekkel közösen végrehajtandó olyan projektek, amelyek témája a környezet- és természetvédelem, az egészséges és fenntartható életmód, a környezeti szempontból megfelelőbb gyakorlatokat előmozdító innováció és fenntartható tömegsport-események szervezése; rámutat, hogy a sporteseményeket környezetbarátabbá kell tenni, és úgy véli, hogy az Erasmus+ segíthet az e tekintetben bevált gyakorlatok továbbfejlesztésében és előmozdításában; úgy véli, hogy az az Európai Szolidaritási Testület program önkéntesei támogathatnák fenntartható tömegsport-rendezvények szervezését;

30. véleménye szerint hosszú távú és helyi szinten végrehajtandó programokat kell létrehozni, továbbá elő kell mozdítani helyi sportszervezetek személyzetének mobilitását, mert ez a sportesemények környezetbarátabb módon történő megszervezésére ösztönözheti őket; kéri, hogy az európai sporthéten helyezzenek nagyobb hangsúlyt a környezetvédelmi, éghajlat-politikai és fenntarthatósági kérdésekre;

31. kiemeli annak kulcsfontosságú szerepét, hogy az aktív polgári szerepvállalás, valamint a kulturális csere megvalósítása érdekében az Erasmus+ program résztvevőit fenntartható módon bevonják a helyi közösség életébe; sürgeti a Bizottságot annak feltárására, hogy mely programintézkedések bontakoztathatók ki az elnéptelenedett vidéki területeken, ahol az aktív közösségi szerepvállalás segíthet például a természetvédelem és a kulturális örökség ápolásának előmozdításában;

32. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Parlament „Nagykövet iskola" programjával való kapcsolat kiépítése mindkét programot gazdagítaná, mert lehetőséget adna a résztvevők számára arra, hogy részt vegyenek a helyi közösségek életében, és a helyi tanulókkal körében ismereteket szerezzenek az európai polgárságról;

Az Európai Szolidaritási Testület program

33. emlékeztet arra, hogy az Európai Szolidaritási Testület keretében a környezet védelme fontos szolidaritási tevékenységnek tekintendő, összhangban mind a program jelenlegi jogalapjával, mind pedig a 2020 utáni új programra vonatkozó bizottsági javaslattal és a Parlament első olvasatbeli álláspontjával;

34. véleménye szerint a minőségi címkének – amelyet az önkénteseket küldeni vagy fogadni kívánó minden szervezetnek az Európai Szolidaritási Testület program tevékenységeiben való részvétel előtt be kell szereznie – ki kell terjednie a megfelelő környezetvédelmi gyakorlatok tanúsítására; emlékeztet arra, hogy az Európai Szolidaritási Testületben részt vevő szervezetek gyakran kis egyesületek; határozott véleménye ezért, hogy fenntarthatóbb gyakorlatok meghonosításához célzott támogatásra van szükségük;

35. emlékeztet arra, hogy a Bizottság tematikus projekteket indíthat; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az Európai Szolidaritási Testület környezetvédelmi, éghajlat-politikai és fenntarthatósági dimenziójának előmozdítását, a PASS (Placement Administration and Support System) platformon növelve e projektek láthatóságát;

36. felhívja az Európai Szolidaritási Testület programban közreműködő nemzeti ügynökségeket, hogy támogassák a résztvevők küldéséért és fogadásáért felelős szervezeteket, és biztosítsanak aktív tanácsadást a számukra; hangsúlyozza, hogy ezen ügynökségeknek képeseknek kell lenniük arra is, hogy helyi szinten meghatározzák a zöld projektek hatályát és segítsék azok kialakítását, valamint biztosítsák, hogy az önkéntesek a munkájuk során és a mindennapi életükben tudatosan alkalmazzanak helyes környezetvédelmi gyakorlatokat; helyesli a bevált gyakorlatok és a tapasztalatok terjesztését, valamint a résztvevők közötti megosztását megkönnyítő digitális eszközök létrehozását;

37. felhívja a Bizottságot és a nemzeti ügynökségeket a kevésbé közkedvelt helyeken megvalósuló projektek népszerűsítésére, ezáltal serkentve a helyi gazdaságok fejlődését és a fenntarthatóságot, és egyúttal ösztönzést adva új úti célok felfedezéséhez is;

A Kreatív Európa program

38. hangsúlyozza a kulturális és kreatív ágazatok komoly potenciális lehetőségeit abban, hogy a polgárokat a fenntarthatóságot szem előtt tartó cselekvésre ösztönözzék; megjegyzi, hogy a múzeumok, a kulturális és közösségi központok, az előadóművészetek, az irodalom, a vizuális művészetek és a művészeti ágakon átívelő kezdeményezések – amennyiben megfelelő költségvetés áll a rendelkezésükre – hozzájárulhatnak a fenntarthatóság előmozdításához és az éghajlatváltozás tendenciáinak visszafordításához; hangsúlyozza a fenntarthatóság és a helyes környezetvédelmi gyakorlat fontosságát mind a materiális, mind a szellemi kulturális örökség megőrzése terén;

39. felhívja a Bizottságot és a nemzeti irodákat, hogy konzultáljanak a kulturális és kreatív ágazatok szereplőivel, és gyűjtsenek információkat a művészeti tevékenységek különböző területein meglévő chartákról egy olyan átfogó charta kidolgozása céljából, amely a program minden résztvevője által betartandó környezetvédelmi elveket tartalmazza; úgy véli, hogy a megfelelő elvek meghatározása során a főszerepet az ágazatoknak kell kapniuk, lehetővé kell tenni a tanulást egymástól, és a fontos kérdések széles skálájával kell foglalkozni, többek között az újrahasznosítással, a körforgásos gazdasággal és azzal, hogy a kulturális művek létrehozóinak és fogyasztóinak magatartási szokásain egyaránt változtatni kell;

40. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen átfogó kutatást és konzultáljon az érintett szereplőkkel annak érdekében, hogy ágazati stratégiát dolgozzon ki és útmutatót készítsen az audiovizuális és kulturális termékek gyártása és terjesztése terén bevált környezetvédelmi gyakorlatokról, különös tekintettel a közlekedésre, az energiára és a hulladékgazdálkodásra, normatívát alakítva ki a program által finanszírozott projektek számára; felhívja a figyelmet arra, hogy a gyakorlatok e szabványosítása nem mehet a kulturális vagy audiovizuális projektek vagy rendezvények színvonalának rovására;

41. hangsúlyozza a zöld közbeszerzés jelentőségét annak biztosításában, hogy a kulturális rendezvények ellátása fenntartható és környezetbarát termékekkel és szolgáltatásokkal történjen; felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg közös zöld közbeszerzési kritériumokat a kulturális ágazat számára, és dolgozzon ki eszközt a kulturális rendezvények környezeti hatásának értékelésére; hangsúlyozza továbbá az audiovizuális tartalmak előállításának környezeti hatását, és felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a Kreatív Európa program MEDIA ágát az audiovizuális ágazat bevált gyakorlatainak előmozdítására a fenntarthatóság, az energiahatékonyság és a környezetvédelem tekintetében;

42. felhívja a Bizottságot, hogy az Európa Kulturális Fővárosa program kiválasztási és értékelési kritériumaiba építse be a fenntarthatóságot és a környezet tiszteletben tartását; ragaszkodik hozzá, hogy az Európa Kulturális Fővárosa program tiszteletben tartsa a fent említett ökológiai elveket tartalmazó chartát is;

43. felhívja a Bizottságot, hogy ágazatközi intézkedésként hagyja jóvá a projektgazdákat és a „Kreatív Európa” tájékoztató irodákat ökológiai, éghajlat-politikai és fenntarthatósági kérdésekben segítő tanácsadók európai hálózatának létrehozását; úgy véli, hogy a bevált gyakorlatokat meg kell osztani és nyilvánosságra kell hozni;

o

o o

44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamoknak, valamint a három program megvalósításáért felelős nemzeti ügynökségeknek és hatóságoknak.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0212

Az EU szerepe a világ erdőinek védelmében és helyreállításában

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása az EU szerepéről a világ erdőinek védelmében és helyreállításában (2019/2156(INI))

(2021/C 385/02)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, különösen annak 11. cikkére, 191. cikkének (1) bekezdésére és 208. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió Bíróságának 2018. április 17-i ítéletére ([1]),

— tekintettel az ENSZ 2015–2030-as időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési céljaira,

— tekintettel az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciája (UNFCCC) során kidolgozott Párizsi Megállapodásra,

— tekintettel a 1992. évi Biológiai Sokféleség Egyezményre, a biológiai sokféleségre vonatkozó, a 2011–2020 közötti időszakra szóló globális stratégiai tervre és a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célokra,

— tekintettel a Bizottságnak a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló, 2019. július 23-i közleményére (COM(2019)0352),

— tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640) , valamint a Parlament európai zöld megállapodásról szóló 2020. január 15-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a Bizottságnak „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i közleményére (COM(2020)0380),

— tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2020–2024-es időszakra szóló uniós cselekvési tervre, az őslakos népekkel kapcsolatos 2016-os uniós külpolitikára, a Tanács őslakos népekről szóló, 2017. május 15-i következtetéseire, valamint a 2017. évi uniós fejlesztéspolitikai konszenzusra,

— tekintettel a Bizottság „Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című, 2018. november 28-i közleményére (COM(2018)0773),

— tekintettel az erdőket és az erdőalapú ágazatot érintő új uniós erdőgazdálkodási stratégiáról szóló, 2013. szeptember 20-i bizottsági közleményre (COM(2013)0659),

— tekintettel a Bizottság „The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation” (Az EU fogyasztásának erdőirtásra gyakorolt hatása: az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásának átfogó elemzése) című tanulmányról szóló 2013-as végleges jelentésre,

— tekintettel az erdőirtás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépés fokozásának lehetőségeiről szóló 2018-as megvalósíthatósági tanulmányra, amely az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának megbízásából készült,

— tekintettel a Bizottság „Az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezelése az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben” című, 2008. október 17-i közleményére (COM(2008)0645),

([1]) A Bíróság 2018. április 17-i ítélete az *Európai Bizottság* kontra *Lengyel Köztársaság* ügyben, C-441/17, ECLI:EU:C:2018:255.
([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

— tekintettel az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére (FLEGT) vonatkozó 2003-as uniós cselekvési tervre, a harmadik országokkal kötött FLEGT önkéntes partnerségi megállapodásokra és a FLEGT 2018–2022 közötti időszakra szóló munkatervére,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a környezetvédelmi emberijog-védők emberi jogok érvényesítéséhez, a környezet védelméhez és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásának elismeréséről szóló 2019. március 21-i határozatára,

— tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) „A világ erdőinek állapota 2020-ban” című jelentésére,

— tekintettel az ENSZ 2017–2030 közötti időszakra szóló erdészeti stratégiai tervére;

— tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) éghajlatváltozásról, elsivatagosodásról, talajromlásról, fenntartható területgazdálkodásról, élelmezésbiztonságról és üvegházhatású gázok földi ökoszisztémában való áramlásairól szóló különjelentéseire, valamint 2014-es „Impacts, Adaptation and Vulnerability” (Hatások, alkalmazkodás és sebezhetőség) című, ötödik éghajlatváltozási értékelő jelentésére,

— tekintettel a biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. május 31-i globális értékelő jelentésére,

— tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel „A fejlődő országokban a természeti erőforrásokkal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodásról: az erdők kérdése” című, 2018. szeptember 11-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a pálmaolajról és az esőerdők irtásáról szóló, 2017. április 4-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0143/2020),

A. mivel 1990 és 2016 között világszerte 1,3 millió négyzetkilométer erdőterület szűnt meg, ami pusztító hatással járt a biológiai sokféleségre, az éghajlatra, az emberekre és a gazdaságra; mivel az eddigi erőfeszítések ellenére a jelenlegi politikák nem elégségesek több erdőkkel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalás, például az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak 15,2. célkitűzése ([7]) és az aicsi Biológiai Sokféleség Egyezmény 5. célkitűzése ([8]) megfelelő teljesítéséhez; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „European Environment – state and outlook 2020” (Európai környezet – állapotjelentés és kilátások 2020) című jelentése megállapítja, hogy az európai erdőterület kiterjedése az elmúlt két évtizedben nagyrészt stabil volt, ugyanakkor figyelmeztet arra is, hogy 2013 óta csekély javulás történt az erdei élőhelyek és fajok védettségi helyzetében, és hogy a természetes és ember okozta zavarok veszélyt jelentenek Európa erdeire;

B. mivel a 17 fenntartható fejlődési cél összefügg, és elválaszthatatlan egymástól; mivel a fenntartható mezőgazdaság, az élelmezésbiztonság és a fenntartható erdőgazdálkodás – amelyek a fenntartható fejlődési célok kulcsfontosságú elemei – felé tett előrelépéseket egyidejűleg kell megvalósítani;

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0015.
([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.
([5]) HL C 433., 2019.12.23., 50. o.
([6]) HL C 298., 2018.8.23., 2. o.
([7]) 15.2. célkitűzés: 2020-ra a fenntartható gazdálkodás megvalósításának előmozdítása valamennyi erdőtípus esetében, az erdőirtás megfékezése, a pusztuló erdők visszaállítása, valamint az erdőtelepítés és újraerdősítés jelentős növelése globális szinten.
([8]) 5. célkitűzés: 2020-ra a természetes élőhelyek, köztük az erdők csökkenési ütemének legalább felére mérséklése és – ahol lehetséges – nullára való visszaszorítása, az erdőpusztulás, valamint az erdők pusztulásának és szétaprózódásának jelentős csökkentése.

2020. szeptember 16., szerda

C. mivel az erdők alapvető módon járulnak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, és mivel ezzel szemben az erdőirtás – különösen a trópusi erdőirtás – jelentős mértékben hozzájárul az éghajlatváltozáshoz; mivel a fosszilis tüzelőanyagok elégetése után az éghajlatváltozás második legjelentősebb oka a földhasználatból és a földhasználat főképp erdőirtás révén történő megváltoztatásából eredő kibocsátás, ami az összes üvegházhatásúgáz-kibocsátás közel 12 %-át teszi ki; mivel az erdők adnak otthont a világ biológiai sokfélesége 80 %-ának, természetalapú megoldások révén járulnak hozzá a katasztrófák kockázatának csökkentésére irányuló intézkedésekhez, és támogatják a világ népessége mintegy 25 %-ának megélhetését, miközben az erdők alkotják a hagyományosan az őslakos népek által lakott földterületek nagy részét, hozzájárulnak az emberi egészséghez, és pótolhatatlan kulturális, társadalmi és szellemi értékeket testesítenek meg;

D. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület szerint a klímaváltozásnak és a biodiverzitás elvesztésének köszönhetően az olyan természetes bolygatások, mint az aszályok, áradások, viharok, kártevőinváziók, erózió és tüzek gyakoribbakká és erőteljesebbekké válnak, egyre nagyobb kárt okozva a világ erdőiben; mivel a természetalapú megoldásokra irányuló beruházások növelése az egyik legköltséghatékonyabb ellenintézkedés a kibocsátások kezelésére és a létfontosságú ökoszisztémák védelmére, javítva egyúttal a megélhetést, a rezilienciát és az élelmezésbiztonságot;

E. mivel a világ erdeinek védelméhez és helyreállításához messzemenő, nagyratörő és összehangolt fellépésre van szükség, amelyet politikai és társadalmi akarat támaszt alá;

F. mivel az erdők védelmére és helyreállítására, valamint az erdei ökoszisztémák mennyiségének és minőségének erősítésére irányuló fellépések fokozásának kulcsszerepet kell játszaniuk a fenntarthatósággal kapcsolatos uniós szakpolitikák és az európai zöld megállapodásban foglalt célok megvalósításában; mivel a globális felmelegedés mérséklése és a biodiverzitás csökkenésének kezelése érdekében elengedhetetlen, hogy az erdők védelmére, helyreállítására és az erdőgazdálkodásra oly módon kerüljön sor, amely maximalizálja szén-dioxid-megkötési és biodiverzitás-megóvási kapacitásukat; mivel a természetes erdők nagyobb szén-dioxid-tároló kapacitást és olyan alapvető élőhelyeket nyújtanak, amelyek hiányoznak a fiatalabb és újonnan telepített erdőkből;

G. mivel a világ erdőinek állapotáról szóló 2020-as FAO-jelentés szerint globális szinten az erdőirtás és az erdőpusztulás fő oka továbbra is a mezőgazdaság terjeszkedése, a városok terjeszkedése, az infrastruktúrafejlesztés és a bányászat mellett; mivel a fenntartható mezőgazdasági rendszerek kiépítése és az élelmezésbiztonság javítása érdekében szoros együttműködésre van szükség az EU partnerországaival és a különböző érdekelt felekkel a mezőgazdaság és az erdészet közötti innovatív és pozitív kölcsönhatások fokozása céljából; mivel az EU az erdőirtással összefüggő áruk – például a szója, a pálmaolaj, a gumi, a kukorica, a marhahús, a bőr és a kakaó – behozatalán és fogyasztásán keresztül közvetett módon is részt vesz az erdőirtásban és a világ egyéb természetes ökoszisztémáinak pusztulásában; mivel a végső összfogyasztásra vetített erdőirtást vizsgálva az Unió világszerte annak mintegy 10 %-áért felelős;

H. mivel a Global Witness nemrégiben készült vizsgálata feltárta, hogy 2013 és 2019 között uniós székhelyű pénzügyi intézmények fő nemzetközi finanszírozási forrásként 7 milliárd eurós nagyságrendben támogattak hat, erdőirtásban érintett agráripari vállalatot az Amazonas vidékén, a Kongó-medencében és Pápua Új-Guineában ([9]);

I. mivel a vállalatok és a bankok erdőirtás kezelését célzó jelenlegi önkéntes kötelezettségvállalásai nem hozták el a szükséges mértékű magatartásváltozást e katasztrofális környezetkárosítás megfékezéséhez;

J. mivel a megújulóenergia-irányelvnek a világ és az EU erdeire gyakorolt negatív hatásai miatt át kellett dolgozni az irányelvet ([10]); mivel azonban a bevezetett változtatások nem oldják meg a problémát;

K. mivel a fából nyert bioenergiához nyújtott támogatásokat át kell irányítani az energiahatékonyság és a megújuló energia számára;

([9]) https://www.globalwitness.org/en/campaigns/forests/why-eu-action-tackle-deforestation-should-not-let-finance-hook/

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

L. mivel a megújulóenergia-irányelv alkalmazandó szabályai azon az elgondoláson alapulnak, hogy az energianövények termesztése fenntartható és klímasemleges, valamint megfelelő időn belül lehetővé teszi a forrás megújulását; mivel ez az elgondolás téves;

M. mivel a világ erdőinek és egyéb természetes ökoszisztémáinak eredményesebb védelme érdekében minden szinten fellépésre – ezen belül szabályozási intézkedésekre és a hatályos szabályozás szigorúbb érvényre juttatására –, valamint jelentős köz- és magánberuházásokra lesz szükség; mivel ez kizárólag a szakpolitikai koherencia valamennyi ágazatra kiterjedő és az EU bel- és külpolitikái közötti biztosításával valósítható meg, a „ne árts” elv alkalmazása révén;

N. mivel az erdők és más természetes ökoszisztémák fokozott védelme és helyreállítása, valamint a fenntartható erdőgazdálkodás fontos az őslakos népek és a helyi közösségek megélhetésének megőrzése, a társadalmi és gazdasági fejlődés és a munkahelyteremtés lehetőségeinek biztosítása, valamint a fenntartható biogazdaságok fejlesztésének lehetővé tétele és egyúttal az ökoszisztéma-szolgáltatások javítása és a biológiai sokféleség védelme szempontjából; mivel az erdők környezetbarát gazdasági ágazatot képviselnek, és világszerte 10–16 millió munkahelyet teremthetnek.

O. mivel a mangroveerdők kritikus fontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, miután nagy mennyiségű szén-dioxidot raktároznak, számos, korallzátonyokon élő halfaj fontos ívási helyei, és védik a korallzátonyokat a tápanyagterheléstől és az üledékektől, a parti területeket pedig az árvíztől; mivel a közelmúltig a trópusi partvidékek több mint háromnegyedét mangroveerdők borították, ám ezek több mint fele eltűnt a partok fejlesztése, az akvakultúra, a szennyezés és a nem fenntartható használat miatt;

P. mivel az erdőirtásból származó szén-dioxid-kibocsátások 10 %-át a mangroveerdők átalakítása idézi elő annak ellenére, hogy a mangroveerdők csak a trópusi erdők 0,7 %-át teszik ki ([11]);

Q. mivel az erdők védelme és helyreállítása céljából, valamint a fenntartható erdőgazdálkodás támogatására a partnerországokban nyújtott uniós finanszírozás összege a probléma nagyságrendje miatt nem elegendő; mivel az erdők és más természetes ökoszisztémák védelmét, helyreállítását és a velük való fenntartható gazdálkodást, valamint az ezekhez társuló hasznokat és emberi jogi szempontokat jobban be kell építeni az uniós finanszírozási mechanizmusokba;

R. mivel az EU és tagállamai nagy múltra tekintenek vissza és szakértelemmel rendelkeznek a fenntartható erdőgazdálkodás területén és a más országok számára ezen a téren nyújtott kapacitásépítési segítség terén;

S. mivel az őslakos népek, a helyi közösségek és a környezetvédők egyre nagyobb fenyegetettségnek és megfélemlítésnek vannak kitéve, miközben erdőik, földjeik és környezetük védelmére irányuló erőfeszítéseik során emberi jogi visszaélésekkel néznek szembe;

T. mivel a természetes ökoszisztémák elpusztítása és átalakítása növelheti a patogének, például a vírusok vadon élő és háziállatokról az emberre való átvitelének (zoonózis) kockázatát;

U. mivel a fenntartható és hatékony erdészeti szakpolitika megvalósításához megbízható információkra van szükség az erdészeti erőforrásokra, azok állapotára, valamint az erdőgazdálkodás és -használat módjára, továbbá a földhasználat-változásra vonatkozóan;

V. mivel az erdők és az erdőalapú értéklánc alapvető fontosságúak a körforgásos biogazdaság továbbfejlesztéséhez azáltal, hogy munkahelyeket és gazdasági jólétet teremtenek a vidéki és városi területeken, elősegítik az éghajlatváltozás mérséklését és egészségügyi előnyökkel járnak;

1. üdvözli a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló bizottsági közleményt, és jó alapnak tartja azt a határozott fellépéshez; egyetért a közleményben ismertetett öt prioritással; hangsúlyozza, hogy e prioritások mindegyikére szükség van az erdőirtás és a természetes ökoszisztémák, különösen az erdők pusztulásának, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének és az emberi jogok ezzel összefüggő megsértésének megállításához és visszafordításához, és ezeket gyorsan és következetesen végre kell hajtani; emlékeztet azonban arra, hogy az EU-nak és tagállamainak ambiciózusabb lépéseket kell tenniük kötelezettségvállalásaik teljesítése és a világszerte tapasztalható erdőirtás és erdőpusztulás sürgető problémájának kezelése érdekében; hangsúlyozza a hatékony, egymást kiegészítő, érvényre juttatható és a nyomon követést is magukban foglaló átfogó intézkedéscsomagok és kezdeményezések, köztük az új szabályozási intézkedések fontosságát;

([11]) Donato, D. et al.: „Mangroves among the most carbon-rich forests in the tropics” (A mangroveerdők a világ szénben leggazdagabb erdői a trópusokon), *Nature Geoscience*, 2011. április.

2020. szeptember 16., szerda

2. hangsúlyozza, hogy az uniós környezetvédelmi politika keretében el kell ismerni az EU erdők – ezen belül a világ erdőinek részeként az európai erdők – védelme terén meglévő hatásköreit, felelősségét és rendelkezésre álló pénzeszközeit; megismétli, hogy külső tevékenységeink és partnereink saját erdőik védelmére hozott válaszintézkedéseinek sikere attól függ, mi magunk mennyire vagyunk eredményesek és nagyratörők saját természeti örökségünkkel kapcsolatban; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az európai zöld megállapodással és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával összhangban gondoskodjanak a környezetvédelem lehető legmagasabb szintjéről, valamint a nagyobb fokú következetességről az erdők védelmének és helyreállításának feladata között az Unión belül és a külső fellépések terén egyaránt;

3. emlékeztet arra, hogy az Unióval és tagállamaival szemben elvárás, hogy sürgős intézkedéseket hozzanak az erdők védelmére és helyreállítására annak érdekében, hogy teljesítsék a fenntartható fejlődési célokból, a Párizsi Megállapodásból, a biológiai sokféleségre vonatkozó, a 2011–2020 közötti időszakra szóló globális stratégiai tervből, valamint az ENSZ 2017–2030-as időszakra vonatkozó erdészeti stratégiai tervéből és annak globális erdészeti céljaiból fakadó kötelezettségvállalásaikat;

4. rámutat arra a szerepre, amelyet az erdők töltenek be az éghajlatváltozás hátrányos hatásaival szembeni ellenálló képesség növelésében; hangsúlyozza a konkrét és hatékony fellépés szükségességét az éghajlati viszonyokhoz való alkalmazkodási stratégiákkal és tervekkel kapcsolatban, beépítve a kárenyhítés és az alkalmazkodás közötti szinergiákat;

5. hangsúlyozza, hogy az erdők pozitív módon járulnak hozzá az emberi egészséghez és a polgárok életminőségéhez, és magas környezeti értéket nyújtanak a szénmegkötés, a víztárolás, az erózió elleni védekezés és a földcsuszamlások elleni védelem tekintetében;

6. hangsúlyozza, hogy az erdőirtás kiváltó okai túlmutatnak az erdészeti ágazaton, és olyan kérdések széles köréhez kapcsolódnak, mint a földtulajdoni és -használati viszonyok, az őslakos népek jogainak védelme, a mezőgazdasági politikák, az éghajlatváltozás, a demokrácia, az emberi jogok és a politikai szabadság;

7. hangsúlyozza, hogy az őslakos nők és a női mezőgazdasági termelők központi szerepet játszanak az erdei ökoszisztémák védelmében; aggodalommal állapítja meg ugyanakkor, hogy a nők nincsenek bevonva, és nem kapnak szerepet a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás folyamatában; úgy véli, hogy az erdészeti oktatás terén a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú szerepet játszik a fenntartható erdőgazdálkodásában, és tükröződnie kell az EU erdészeti jogszabályok végrehajtására, erdészeti irányításra és erdészeti termékek kereskedelmére (FLEGT) vonatkozó cselekvési tervében;

8. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az erdőirtás holisztikus kezelésére irányuló erőfeszítéseit egy koherens szakpolitikai keret révén, az ökoszisztémák megőrzésének biztosítása mellett; emlékeztet az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek tiszteletben tartásának fontosságára; támogatja az arról folyó tárgyalásokat, hogy a nemzetközi nagyvállalatok és egyéb üzleti vállalkozások számára létrehozzanak egy kötelező ENSZ-eszközt az emberi jogok tekintetében, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Unió proaktívan részt vegyen ebben a folyamatban;

9. támogatja és kiemeli, hogy a bizottsági közlemény utal a természetes erdők pótolhatatlan voltára, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy az őshonos erdők védelme – az ökoszisztéma szénkészleteinek méretéből és élettartamából adódóan – kimagasló haszonnal jár az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a helyi ökoszisztémák védelmével és fejlesztésével összeegyeztethető módon végrehajtott erdőtelepítés hozzájárulhat a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez, ugyanakkor rámutat, hogy az újonnan telepített erdők nem helyettesíthetik a természetes erdőket; kiemeli, hogy az erdők védelmét az EU politikai prioritásának kell tekinteni; hangsúlyozza, hogy az Uniónak példát kell mutatnia, és gondoskodnia kell saját és a tagállamok – többek között az éghajlatra, a biológiai sokféleségre és az emberi jogokra vonatkozó – nemzetközi társadalmi és környezeti kötelezettségvállalásainak végrehajtásáról;

10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a meglévő kiemelt területek eredményes végrehajtását, és a jövőbeli uniós erdőgazdálkodási stratégia részeként emeljenek be az erdei ökoszisztémák, különösen a természetes erdők védelmére és helyreállítására vonatkozó kötelező célokat, amelyeknek teljes mértékben összhangban kell lenniük az EU 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiájában felvázolt, a helyreállításra és a védett területekre vonatkozó kötelező célkitűzésekre vonatkozó javaslattal; hangsúlyozza ezen intézkedések megfelelő támogatásának és finanszírozásának fontosságát;

11. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a mangroveerdőkre és a part menti erdőkre, mivel ezek különösen ki vannak téve a klímaváltozás hatásainak, valamint remek lehetőséget jelentenek a megőrzésre, az alkalmazkodásra és a kárenyhítésre irányuló politikák számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság közleménye nem említi a mangroveerdőket; hangsúlyozza, hogy a szárazföldi biológiai sokféleség 80 %-a az erdőkben található, és a mangroveerdők az éghajlat és a biodiverzitás szempontjából, valamint a helyi közösségek jólétét illetően is fontosak;

12. hangsúlyozza a civil társadalom szerepét a környezetvédelem és a fenntartható fogyasztás területén, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy regionális és globális szinten az erdőirtás és az erdőpusztulás megelőzése, az erdővédelem és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása, valamint a természetes erdők védelmének és helyreállításának támogatása érdekében az erdőkkel és a földhasználattal összefüggő intézkedések tekintetében biztosítsák az átláthatóságot és a nyilvánosság bevonását; hangsúlyozza egy több érdekelt fél és a tagállamok bevonásával zajló, az erdőirtásról, az erdők pusztulásáról és a világ erdőtakarójának a fenntartható növeléséről szóló párbeszéd céljait szolgáló online platform létrehozásának a fontosságát szövetségek létrehozása, közös kötelezettségvállalások megtétele, az erdőirtás visszaszorítása és a tapasztalatok és információk cseréje érdekében;

13. hangsúlyozza az őslakos népek és a helyi közösségek, köztük a nők döntő szerepét, jogait és támogatásuk szükségességét a világ erdőinek védelmében és az ezeket az erdőket érintő döntéshozatali folyamatban; elismeri továbbá az őket érintő fenyegetéseket és a velük szembeni emberi jogi visszaéléseket; felhívja ezért a Bizottságot, hogy vegye figyelembe szerepüket, és vonja be őket az erdővédelmi intézkedések kialakításába, elfogadásába, végrehajtásába és érvényesítésébe globális, uniós, nemzeti, illetve szubnacionális szinten egyaránt;

14. emlékeztet arra, hogy sok mezőgazdasági termelő tudatában van annak, hogy az erdők fontos ökológiai, gazdasági és társadalmi funkcióik folytán a táj szerves és szükséges részei, hogy a mezőgazdasági termelők mindig is törekedtek az erdők védelmére, használatára és helyreállítására, és hogy továbbra is így tesznek; megjegyzi, hogy egyes helyi közösségek és őslakos népek évszázadok óta alkalmaznak hagyományos gazdálkodási technikákat az erdők megóvására, és különleges ismeretekkel rendelkeznek a fenntartható földhasználatról;

15. emlékeztet arra, hogy az őslakos népek, a helyi közösségek, a mezőgazdasági kistermelők és a nők rendelkeznek az erdőkkel kapcsolatos elengedhetetlen ismeretekkel, és nagymértékben támaszkodnak azokra; felhívja az Uniót, hogy a földtulajdon és -használat, a halászat, valamint az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányításához készült önkéntes FAO-iránymutatásokkal (VGGT), az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatával (UNDRIP) és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 169. számú egyezményével összhangban a társadalmi igazságosság kérdéseként biztosítsa földtulajdon- és földhasználati jogaik és emberi jogaik elismerését, valamint a rájuk hatást gyakorló uniós fejlesztési programok kidolgozásában és végrehajtásában, továbbá az erdővédelmi intézkedések végrehajtásában való hatékony részvételüket, a FLEGT programból levont tanulságokra építve;

16. emlékeztet annak fontosságára, hogy a természeti erőforrásokat exportáló országokban biztosítsák az igazságszolgáltatáshoz való megfelelő jogot, jogorvoslati lehetőségeket és hatékony védelmet a visszaélést bejelentő személyek számára a jogszabályok és kezdeményezések hatékonyságának biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a környezet és az erdők védelmezői számára nyújtott támogatásukat az Unióban és világszerte egyaránt;

17. üdvözli a Bizottságnak az ellátási láncok és a beruházások fenntarthatóságának és átláthatóságának növelésére tett kötelezettségvállalását az erdőirtástól mentes ellátási láncokból származó termékek fogyasztásának biztosítása érdekében; újólag hangsúlyozza az átfogó fellépések és kezdeményezések fontosságát e tekintetben;

18. felhívja a Bizottságot, hogy az ilyen fellépések és kezdeményezések kidolgozása során azt is vizsgálja meg, hogy ezek hogyan járulhatnak hozzá a legjobban az állapotromlás vagy átalakítás súlyos kockázatának kitett egyéb érintett természetes ökoszisztémák védelméhez;

19. úgy véli, hogy az erdőirtásmentes ellátási lánc fogalmának egységes meghatározása központi szerepet játszik az erdőirtáshoz hozzájáruló áruk problémájának kezelése szempontjából, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot ambiciózus fogalommeghatározásra; ezzel összefüggésben kiemeli az erdőalapú értékláncok és a fenntartható fejlődési célok közötti szoros kapcsolatot;

20. megállapítja, hogy az erdőirtásmentes árukra vonatkozó átlátható tanúsítási rendszerek előmozdítása egyike a megfelelő eszközöknek; rámutat azonban arra, hogy e rendszerek fő célja az erdőirtás elleni küzdelem kell, hogy legyen;

21. felhívja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül készítsen tanulmányokat az erdészeti ágazat és a faalapú termékek tanúsítási és ellenőrzési rendszereiről, valamint az erdőirtásmentes árukra vonatkozó tanúsítási rendszerekről; felkéri a Bizottságot, hogy nyújtsa be ezeket a tanulmányokat a Parlamentnek további megfontolás céljából a javasolt nyomon követési intézkedésekkel és fellépésekkel együtt a szigorúbb normák ösztönzése, valamint a tanúsítási és harmadik fél által végzett ellenőrzési rendszerek átláthatóságának biztosítása érdekében;

22. üdvözli a Bizottság azon bejelentését, hogy az erdőirtásmentes ellátási láncok biztosítására irányuló átfogó fellépések és kezdeményezések részeként még inkább integrálják az erdőirtással kapcsolatos szempontokat az uniós ökocímkébe, a zöld közbeszerzésbe és a körforgásos gazdasággal összefüggő egyéb kezdeményezésekbe;

2020. szeptember 16., szerda

23. megismétli a Bizottsághoz intézett, arra vonatkozó kérését, hogy haladéktalanul terjesszen elő hatásvizsgálaton alapuló javaslatot egy, az uniós piacon forgalomba hozott termékek és áruk fenntartható és erdőirtásmentes ellátási láncának biztosítását szolgáló, átvilágításon alapuló uniós jogi keretre, különös figyelmet fordítva az importált erdőirtás fő mozgatórugóinak kezelésére; úgy véli, hogy ennek a keretnek végrehajthatónak kell lennie, összhangban kell lennie a nemzetközi normákkal és kötelezettségekkel, és az ellátási lánc egészére alkalmazandónak kell lennie, amint a gondos értékelés megállapítja, hogy működőképes és valamennyi piaci szereplőre, köztük a kkv-kra is alkalmazandó, továbbá a keretet hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat is magában foglaló, szilárd végrehajtási mechanizmusnak kell kísérnie; rámutat arra, hogy az e tekintetben hozott uniós intézkedések nem eredményezhetnek jövedelemcsökkenést a fejlődő országokban élő emberek számára, hanem új gazdasági lehetőségeket kell teremteniük, és egy fenntarthatóbb gazdasággá való általános átalakulást kell előidézniük; felhívja a Bizottságot, hogy a megfelelő nemzetközi árukereskedelmi fórumokon nyilvánítsa ki támogatását az ellátási láncok fenntarthatóságának kérdésével kapcsolatban, beleértve az erdőirtást és az erdőpusztulást is;

24. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő átvilágítási követelményeket a pénzügyi intézmények tekintetében az Unió által előidézett erdőirtás környezeti, társadalmi és emberi jogi hatásainak azonosítására, megelőzésére és enyhítésére annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzügyi vagy banki szereplők sem közvetlenül, sem közvetett formában ne kerüljenek kapcsolatba erdőirtással, erdőpusztítással, a természetes ökoszisztémák átalakításával vagy károsításával, vagy az emberi jogok megsértésével;

25. hangsúlyozza az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók szerepét a fenntartható erdőfejlesztés biztosításában; kiemeli, hogy az európai erdészeti iparágak hozzájárulhatnak a fenntartható erdőgazdálkodás globális normáinak előmozdításához; úgy véli, hogy az erdőgazdálkodásban működő európai iparágaknak, kkv-knak és mikrovállalkozásoknak kulcsszerepet kell játszaniuk a partnerországokkal a teljes értéklánc fenntarthatóságának további előmozdításáról folytatott párbeszédben is;

26. felhívja a magánszektort, hogy legyen proaktívabb az ellátási láncaiban és beruházásaiban jelenlévő erdőirtás elleni küzdelemben azáltal, hogy teljesíti az erdőirtásmentességre vonatkozó kötelezettségvállalásait, és biztosítja a teljes átláthatóságot kötelezettségvállalásai teljesítése tekintetében; hangsúlyozza, hogy fel kell lendíteni a magánberuházásokat az erdőirtás fő mozgatórugóinak kezelése, valamint a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodás végrehajtása érdekében; felhívja ugyanakkor a Bizottságot, hogy fokozza az együttműködést a magánszektorral, és dolgozzon ki megfelelő eszközöket az élenjáró vállalkozások ösztönzésére a megosztott felelősség elve alapján; üdvözli a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv ([12]) folyamatban lévő felülvizsgálatát, és felkéri a Bizottságot, hogy fokozza a nem pénzügyi információk közzétételének minőségét és hatókörét, különösen a környezetvédelmi szempontok tekintetében, és mozdítsa elő az erdőkkel kapcsolatos szempontok beépítését a vállalati társadalmi felelősségvállalásba; emlékeztet továbbá az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek tiszteletben tartásának fontosságára; támogatja az arról folyó tárgyalásokat, hogy a nemzetközi nagyvállalatok és egyéb üzleti vállalkozások számára létrehozzanak egy kötelező ENSZ-eszközt az emberi jogok tekintetében, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Unió proaktívan részt vegyen ebben a folyamatban;

27. felhívja a Bizottságot, hogy a magánszektorral és más fejlesztési szereplőkkel együtt végezzel el a sok hektárnyi erdőterületet sújtó katasztrófaeseményekre vonatkozó új katasztrófakockázat-finanszírozási és -biztosítási megoldások értékelését;

28. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa és ösztönözze az ágazat által vezérelt innovációt és kezdeményezéseket az értékláncok fenntarthatóságának növelése érdekében;

29. szükségesnek tartja, hogy a megfelelő ipari ágazatokban a magán- és állami pénzmozgásokat olyan tevékenységek felé irányítsák át, amelyek nem okoznak erdőirtást; emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak 2021. december 31-ig értékelnie kell a taxonómiai rendelet ([13]) hatályának a környezeti fenntarthatóságot jelentősen károsító gazdasági tevékenységekre történő kiterjesztéséhez szükséges rendelkezéseket;

30. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használják fel hatékonyan a vegyes finanszírozási mechanizmusokat annak érdekében, hogy vonzóvá tegyék a magánszektor számára az erdők helyreállításának finanszírozását;

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/95/EU irányelve (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról (HL L 330., 2014.11.15., 1. o.).

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

31. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek javaslatokat konkrét intézkedésekre az erdők védelmét és helyreállítását, valamint a fenntartható erdőgazdálkodást globális szinten támogató politikai és szabályozási keret megerősítésére, továbbá gondoskodjanak iránymutatásról és konkrét intézkedésekről a fenntartható területtervezéssel kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a bevált gyakorlatok tagállamok közötti, illetve harmadik országokkal való cseréjét; felhívja a Bizottságot annak ösztönzésére, hogy a termelő országokban a jogi reformfolyamatokat valamennyi érdekelt fél, köztük a civil társadalom, az őslakos népek és a helyi közösségek hatékony és érdemi részvételével hajtsák végre, különös tekintettel a nők tényleges bevonására;

32. hangsúlyozza a fenntartható erdőgazdálkodás és a fenntartható biogazdaság előmozdításának fontosságát; elismeri, hogy a fenntartható erdőgazdálkodási modellek és a fenntartható földhasználat globálisan hozzájárulhatnak az erdőirtás és az erdőpusztulás megelőzéséhez, és a legmagasabb szintű fenntarthatósági normákon kell alapulniuk, központi elemekként összeegyeztetve a gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatóságot a biológiai sokféleség és az értékes szénelnyelők védelmével, ugyanakkor megőrizve azok belső értékét, termelékenységét és ökoszisztéma-szolgáltatásait; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a fenntartható erdőgazdálkodást és mezőgazdaságot, dolgozzon ki ösztönzési mechanizmusokat a mezőgazdasági kistermelők és a helyi közösségek számára annak érdekében, hogy fenntartsa és javítsa a fenntartható erdőgazdálkodással és mezőgazdasággal nyert ökoszisztéma-szolgáltatásokat és termékeket; hangsúlyozza az agrárerdészeti rendszerek fontosságát a mezőgazdasági termelés, a diverzifikáció, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint az elsivatagosodás megelőzése szempontjából; rámutat, hogy ezeket az agrárerdészeti rendszereket a földhasználat más mezőgazdasági rendszereknél nagyobb hatékonysága jellemzi; változást szorgalmaz a meglévő, jelentős természeti értéket képviselő agrárerdészeti rendszerek rendszerszintű ösztönzése, helyreállításuk elősegítése, valamint kapacitásépítés biztosítása érdekében e termelési mód észszerűsítése céljából;

33. hangsúlyozza, hogy a Horizont 2020 már jelentős kutatási és innovációs tevékenységeket finanszírozott az erdőirtás és erdőpusztulás megállítását lehetővé tevő fenntarthatóbb földhasználati gyakorlatokra és ellátási láncokra való átállás területén; kéri a finanszírozás növelését annak érdekében, hogy az Európai horizont program továbbra is támogatást nyújthasson ezeken a területeken;

34. felhívja a figyelmet az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCC) a nemzetközi közösség által 2018. december 12-én elfogadott, az erdők az éghajlat szolgálatában című katowicei miniszteri nyilatkozatára, amely hangsúlyozza az erdők és a faanyagok felhasználásának jelentőségét az éghajlatvédelem szempontjából, és ezeket a kérdéseket az erdőkkel kapcsolatos egyéb nemzetközi célkitűzésekkel és döntésekkel összefüggésben határozza meg; megállapítja, hogy e célok megvalósítása csak multifunkcionális, aktív erdőgazdálkodással érhető el, ami olyan gazdálkodási stratégiát jelent, amely az összes erdőkkel kapcsolatos célkitűzést, így a szén-dioxid-tárolást, a fajok és a talaj védelmét, a nyersanyag-kitermelést, a szabadidős tevékenységeket és az élelmiszer-termelést is figyelembe veszi és egyensúlyt teremt közöttük;

35. rámutat arra, hogy az erdészet a mezőgazdasággal együtt kulcsfontosságú szerepet tölt be a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás és a földhasználat tekintetében az EU és a világ vidéki térségeiben; e tekintetben elismeri, hogy az erdőgazdálkodás, az erdők tulajdonviszonyai, az agrárerdészet és a lehetőségek tekintetében különbségek vannak a tagállamok között;

36. hangsúlyozza, hogy a „Tiszta energia minden európainak” csomagban meghatározott célkitűzések elérésére alkalmazott módszerek nem vezethetnek erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz a világ más részein; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tudományos ismeretek alapján és az elővigyázatosság elvével összhangban 2021-ig vizsgálja felül az (EU) 2019/807 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelethez ([14]) csatolt jelentés vonatkozó szempontjait, és szükség esetén késedelem nélkül, de legkésőbb 2023-ig vizsgálja felül ezt a rendeletet; kéri a Bizottságot, hogy mielőbb, de legkésőbb 2030-ig értékelje újra a szójára vonatkozó adatokat, és fokozatosan szüntesse meg a közvetett földhasználat-változás szempontjából nagy kockázatot jelentő bioüzemanyagokat;

37. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a fa- és faalapú termékek uniós fogyasztását a nagyobb mértékben körforgásos gazdaság, a hulladéktermelés minimalizálása, valamint a faalapú árucikkek ökológiai következményeit érintő fogyasztói tudatosság növelésének előmozdítása révén;

([14]) A Bizottság (EU) 2019/807 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 13.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a közvetett földhasználat-változás szempontjából magas kockázatot jelentő azon alapanyagok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről, amelyek esetében a termőterület számottevő bővülése figyelhető meg a jelentős szénkészletekkel rendelkező földterületek rovására, továbbá az irányelvnek a közvetett földhasználat-változás szempontjából alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok tanúsítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 133., 2019.5.21., 1. o.).

2020. szeptember 16., szerda

38. emlékeztet arra a több mint 700 tudós által aláírt levélre, amelyben a megújulóenergia-irányelv tudományosan megalapozott felülvizsgálatát, különösen a fabiomasszák egyes típusainak az irányszámok teljesítéséből, valamint a támogatásra való jogosultságból való kizárását kérték;

39. kifogásolja a fa bioüzemanyagok és bioenergia céljára történő fokozott használatát, ami a megújuló forrásokból származó energia iránti növekvő kereslet révén nyomás alá helyezi Európa és a világ erdőit;

40. megjegyzi, hogy a COP23 keretében számos – természetes és magas biológiai sokféleségű erdőkben gazdag – ország, amelyek a világ népességének felét képviselik, kinyilvánította azon törekvését, hogy fokozza a fa és egyéb növényi anyagok energiatermelés céljára történő felhasználását ([15]); megismétli, hogy az Unió nem mutathat rossz példát és gondoskodnia kell arról, hogy a megújulóenergia-politika szempontjából irányadó szabályok ne vezessenek az ökoszisztémák megtizedeléséhez és pusztulásához;

41. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe a bioüzemanyagok fokozott használatának az erdőirtásra gyakorolt hatását; ezért felhívja a Bizottságot, hogy – többek között a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálata révén – alapjaiban reformálja meg a bioenergiával kapcsolatos uniós politikákat;

42. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a fa tüzelőanyagok fenntartható termelésével és felhasználásával kapcsolatos hatékony intézkedésekről, tekintettel többek között a fapellet Unióba irányuló behozatalának magas szintjére és azokra a lehetséges kockázatokra, amelyeket ez a behozatal jelent a harmadik országok erdői számára; úgy véli, hogy ösztönözni kell a lépcsőzetes felhasználás elvét, amely jótékony módon alkalmazható az erőforrás-hatékonyság javítására;

43. emlékeztet arra, hogy világszerte körülbelül 2,6 milliárd ember használ hagyományos biomasszát – elsősorban fát és faszenet – főzéshez, és csaknem háromnegyedüknek nincs hozzáférése hatékony kályhához; felhívja az Uniót, hogy fokozza a harmadik országoknak nyújtott támogatást a fenntartható és megújuló energiaforrásokra való átállás, valamint a fa tüzelőanyagként való felhasználása miatt az erdőirtás irányába ható nyomás mérséklése érdekében; hangsúlyozza, hogy amennyiben a harmadik országok energiarendszerei decentralizáltabbak lennének, lehetővé válna a fenntartható megújuló energiaforrásokra való zökkenőmentes átállás;

44. megjegyzi, hogy a mezőgazdaság társadalmi és gazdasági jelentősége egyre nő, mivel a világ népessége növekszik, és ez több élelmiszer és mezőgazdasági termék termelését teszi szükségessé az éghajlatváltozás enyhítése mellett; aggodalommal állapítja meg, hogy a becslések szerint a világ élelmiszereinek 14 %-a elvész a betakarítás, a levágás és az elfogás során ([16]), és hangsúlyozza, hogy koherens intézkedésekre van szükség az élelmiszer-veszteség és -pazarlás megelőzése érdekében az élelmiszerláncban, valamint az élelmiszerhiányt okozó válságokra való gyors reagálás érdekében;

45. rámutat annak fontosságára, hogy azzal népszerűsítsék a fenntartható étrendeket, hogy tudatosítják a fogyasztókban fogyasztási szokásaik hatását, és tájékoztatást adnak az emberi egészségre nézve megfelelőbb, és alacsonyabb környezeti lábnyommal rendelkező étrendekkel kapcsolatban;

46. hangsúlyozza, hogy további jelentős előrelépésre van szükség a fehérjenövényekre vonatkozó uniós stratégia kidolgozása és végrehajtása, valamint az EU-n belüli erőteljes fehérjenövény-termesztés biztosítása terén, hogy ezáltal korlátozni lehessen az e növényekhez kapcsolódó erdőirtás veszélyét a világ más régióiban és hogy csökkenteni lehessen az importfüggőséget, valamint a földhasználat-változtatás miatt az erdőkre nehezedő nyomást; hangsúlyozza, hogy ezt az előrelépést többek között a vetésforgó szélesebb körű alkalmazása révén kell elérni, amelyet a fehérjenövények termesztésére alkalmas területeken tevékenykedő mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatás és iránymutatás kísér, és hogy egy ilyen fellépés csökkentené a földhasználat megváltoztatása miatt bekövetkező, behozataltól való függést, az erdőirtást, az erdők pusztulását és az erdőkre nehezedő nyomást; ennélfogva a növényi fehérje behozatala tekintetében fenntarthatósági kritériumok bevezetését szorgalmazza;

47. úgy véli, hogy az erdőirtás mozgatórugóival uniós szakpolitika keretében kell foglalkozni, ezáltal biztosítva az erdőkkel kapcsolatos politikák koherenciáját, és csökkentve az erdőkre nehezedő nyomást; úgy véli, hogy egy ilyen szakpolitikai keret egyre innovatívabb, fenntarthatóbb és hatékonyabb gazdálkodást ösztönözne mind az EU-n belül, mind azon kívül, és új technológiák révén csökkentené az élelmiszer-veszteséget az élelmiszerlánc egészében; rámutat arra, hogy

([15]) Doyle, A. & Roche, A.: „Nineteen nations say they'll use more bioenergy to slow climate change" (Tizenkilenc ország több bioenergiát szándékozik használni az éghajlatváltozás lassítása céljából), *Reuters, 2017. november 16.*, http://www.reuters.com/article/us-climatechange-accord-biofuels/nineteen-nations-say-theyll-use-more-bioenergy-to-slow-climate-change-idUSKBN1DG2DO

([16]) http://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/en/

a keretben felvázolt e célok úgy érhetők el, ha egyszerű hozzáférést biztosítanak a mezőgazdasági termelők számára az élvonalbeli precíziós gazdálkodási technológiák beszerzéséhez szükséges finanszírozáshoz;

48. hangsúlyozza, hogy míg a mezőgazdasági termelők központi szerepet töltenek be alapvető mezőgazdasági és élelmiszer iránti szükségleteink kielégítésében, munkájuk a természeti erőforrásoktól, például a talajtól, a víztől és az erdőktől függ; megjegyzi, hogy az erdők számos funkciójának elismerése alapvető fontosságú globális erdei örökségünk megfelelő kezeléséhez; hangsúlyozza, hogy a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontok – a hagyományos fatermeléstől és egyéb termékek előállításától az ökoszisztéma-szolgáltatásokig, a biológiai sokféleségig és más környezeti előnyökig, például a szén-dioxid-elnyelésig és -tárolásig, amelyek megakadályozzák a talajeróziót, valamint javítják a levegő- és a vízminőséget – mind összekapcsolódnak és kölcsönösen függenek egymástól; hangsúlyozza, hogy e szempontok holisztikus és koherens megközelítést igényelnek az erdők védelme, helyreállítása és kezelése, valamint az erdőirtás problémájának kezelése tekintetében;

49. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek konkrét lépéseket a világ és az EU erdeivel kapcsolatos meglévő és új megfigyelési és értékelési eszközök révén szerzett információk és adatok elérhetőségének javítása, valamint az adatok harmonizálása érdekében, és biztosítsák, hogy az információkat a szabályozó és végrehajtó hatóságok, a nyilvánosság, a fogyasztók és a magánszektor számára hozzáférhető, felhasználóbarát és érthető formában terjesszék, és hogy azok a politikai döntéshozók általi használatra készen álljanak; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák az általuk vásárolt fa mennyiségére vonatkozó statisztikáikat, többek között annak megjelölésével, hogy beszerzéseikbe mennyi fenntartható, legális vagy FLEGT-tanúsítvánnyal rendelkező anyagot lehet belefoglalni;

50. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az erdészeti erőforrásokra és a földhasználat-változásra vonatkozó megbízható információk rendelkezésre állásának, minőségének és összehangolásának javítására irányuló erőfeszítéseket a szakpolitikai döntéshozatalhoz szükséges tájékoztatásnak az érdekelt felek széles körének bevonásával történő biztosítása érdekében, többek között a partnerországokban;

51. hangsúlyozza, hogy a hiteles és megbízható erdészeti megfigyelési és információmegosztási eszközök nélkülözhetetlenek az erdészeti irányítás javításához és az erdőirtás megszüntetésére irányuló kötelezettségvállalások teljesítésének megkönnyítéséhez a partnerországokban; felszólítja az Uniót, hogy a fenti célok elérése érdekében fokozza a partnerországoknak nyújtott pénzügyi és technikai támogatást, és segítse őket a helyi erdészeti irányítás struktúráinak és elszámoltathatóságának javításához szükséges szakértelem kialakításában;

52. hangsúlyozza, hogy az illegális fakitermelés nemcsak harmadik országokban, hanem az Unióban is létező gyakorlat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozottan lépjenek fel az illegális fakitermelés megelőzése és az ellene való küzdelem érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre a GNSS-t (Galileo és Kopernikusz) és földi hálózatokat alkalmazó megfigyelőrendszeren alapuló európai erdészeti felügyeleti és védelmi rendszert a fakitermelési tevékenységnek a kitermelés helye és a fafeldolgozó vállalatok be- és kilépési pontjai közötti nyomon követése érdekében; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak az illegális fakitermelés megelőzésére kell összpontosítania az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet ([17]) és a FLEGT végrehajtásának megerősítése révén; rámutat arra, hogy fel kell hívni a közvélemény figyelmét az illegális fakitermelés és az erdőkkel kapcsolatos bűncselekmények társadalmi és gazdasági hatásaira;

53. emlékeztet arra, hogy az erdőtüzek kockázatának növekedése várható a klímaváltozás miatt; ezért hangsúlyozza a megelőzésre és a felkészültségre irányuló erőfeszítések jelentős megerősítésének szükségességét a korai előrejelző eszközökkel, a katasztrófaelhárítással és a kockázatcsökkentő intézkedésekkel kapcsolatos nemzetközi együttműködés révén; javasolja, hogy a Bizottság folytassa a globális (például a globális futótűz-információs rendszer) és a regionális információs rendszerek (például az európai erdőtűz-információs rendszer) támogatását az erdőtüzek hatásainak nyomon követése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy szakértelme felhasználásával terjessze ki a Kopernikusz REDD+ műholdas rendszer használatát a harmadik országokkal együttműködésben végzett globális erdőtűzkockázati és erdőirtási megfigyelésekre;

54. megismétli, hogy az EU kereskedelem- és beruházáspolitikájának kötelező erejű és érvényesíthető fenntartható fejlődési fejezeteket kell tartalmaznia, amelyek teljes mértékben tiszteletben tartják a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, különösen a Párizsi Megállapodást, és megfelelnek a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályainak; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a Párizsi Megállapodást valamennyi jövőbeli kereskedelmi és beruházási megállapodás alapvető elemévé teszi; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden jövőbeli kereskedelmi megállapodás – az átfogó és a vonatkozó részleges megállapodások egyaránt – tartalmazzon az erdőirtás és az erdőpusztulás megelőzésére vonatkozó kötelező erejű és érvényesíthető rendelkezéseket, az illegális fakitermeléssel kapcsolatos korrupcióellenes rendelkezéseket is beleértve;

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete (2010. október 20.) a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról (HL L 295., 2010.11.12., 23. o.).

2020. szeptember 16., szerda

55. üdvözli a „ne árts” elvet, amelyet az európai zöld megállapodásról szóló közlemény is hangsúlyoz; ezzel összefüggésben javasolja, hogy a Bizottság értékelje jobban a meglévő kereskedelmi megállapodások erdőirtásra gyakorolt hatását, és gondoskodjon az erdők védelmére, a biológiai sokféleségre és a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó ambiciózusabb rendelkezések beépítéséről minden szabadkereskedelmi és beruházási megállapodás kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezeteibe;

56. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy fenntarthatósági hatásvizsgálatok és más vonatkozó vizsgálati módszerek keretében az érintett érdekelt felekkel együttműködve rendszeresen értékeljék a kereskedelmi megállapodások által az erdők, a biológiai sokféleség és az emberi jogok állapotára gyakorolt hatást, és hogy ezen értékelések megállapításait a későbbiekben maradéktalanul vegyék figyelembe az ilyen megállapodások megkötésére vonatkozó döntéshozatal során;

57. hangsúlyozza, hogy tovább kell javítani a fa- és fatermékpiaci uniós rendelet végrehajtását és érvényesítését az importált és belföldi eredetű, illegálisan kitermelt faanyagokkal, illetve fatermékekkel folytatott kereskedelem felszámolása érdekében; megállapítja továbbá, hogy alaposabban ellenőrizni kell a behozott faanyagot és fatermékeket az uniós határokon annak biztosítása érdekében, hogy a behozott termékek valóban megfeleljenek az Unióba való behozatalhoz szükséges kritériumoknak; emlékeztet arra, hogy a konfliktusövezetből származó faanyagok cselekvési területként már szerepelnek a FLEGT cselekvési tervében, azonban a kérdés kezelése érdekében eddig végzett munka nem elegendő; felhívja a Bizottságot, hogy a legközelebbi felülvizsgálat keretében teljesítse azon kötelezettségvállalását, hogy kiterjeszti a fa- és fatermékpiaci uniós rendelet által előírt, a kellő gondosság elvén alapuló kötelezettségek hatályát úgy, hogy az vonatkozzon a konfliktusövezetből származó faanyagokra is; hangsúlyozza, hogy a meglévő politikák megerősítésének kéz a kézben kell járnia a szakpolitikák koherenciájának fokozásával, biztosítva, hogy az uniós szakpolitikák, köztük a kereskedelempolitikák ne idézzenek elő negatív hatásokat a környezetre vagy az emberekre nézve;

58. sajnálattal állapítja meg, hogy jelenleg nem kielégítő a faanyagok és fatermékek uniós behozatalának nyomon követése, különösen annak ellenőrzése, hogy eleget tesznek-e az Unióba történő belépéshez szükséges kritériumoknak;

59. emlékeztet arra, hogy a FLEGT önkéntes partnerségi megállapodásainak célja, hogy olyan jogi keretet biztosítsanak, amely garantálja, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások hatálya alá tartozó, partnerországokból az EU-ba importált valamennyi faanyag és fatermék előállítása jogszerűen történjen; hangsúlyozza, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások általános célja rendszerszintű változások előmozdítása az erdészeti ágazaton belül a fenntartható erdőgazdálkodás fejlesztése, az illegális fakitermelés felszámolása, valamint az erdőirtást és az erdőpusztulást megakadályozó, az egész világra kiterjedő erőfeszítések támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások fontos jogi keretet biztosítanak mind az EU, mind a partnerországok számára, amit az érintett országok jó együttműködése és szerepvállalása tesz lehetővé;

60. üdvözli az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és az erdészeti termékek kereskedelméről (FLEGT) szóló önkéntes partnerségi megállapodások révén elért eredményeket, valamint az önkéntes partnerségi megállapodással kapcsolatos folyamatból eredő, több országban a kormányok, az iparág és a civil társadalom között zajló fokozott párbeszédet; megjegyzi, hogy eddig hét ország ratifikált az EU-val kötött önkéntes partnerségi megállapodásokat (Kamerun, a Közép-afrikai Köztársaság, Ghána, Indonézia, Libéria, a Kongói Köztársaság és Vietnám), köztük Indonézia az első és eddig az egyetlen olyan partner, amely 2016 óta érvényes FLEGT-engedéllyel rendelkezik, és hogy az EU lezárta a tárgyalásokat és parafálta az önkéntes partnerségi megállapodásokat Hondurasszal és Guyanával, miközben hat másik országgal (Elefántcsontparttal, a Kongói Demokratikus Köztársasággal, Gabonnal, Laosszal, Thaifölddel és Malajziával) is folynak a tárgyalások; hangsúlyozza, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások nagyon hatékony keretet jelentenek ahhoz, hogy jó partnerségeket hozzanak létre ezekkel az országokkal, és hogy elő kell mozdítani a további partnerekkel kötött új önkéntes partnerségi megállapodásokat; meggyőződése, hogy az EU-nak továbbra is együtt kell működnie a FLEGT önkéntes partnerségi megállapodást kötött országokkal annak biztosítása érdekében, hogy továbbra is vonzó alternatívát jelentsen a kevésbé szigorú környezetvédelmi előírásokkal rendelkező exportpiacokkal szemben; elismeri a FLEGT-rendelet ([18]) és az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet fontosságát az illegálisan kitermelt fa uniós piacra való bejutásának megakadályozásában; felszólítja az EU-t, hogy növelje a FLEGT finanszírozását; üdvözli a FLEGT-rendelet és az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet Bizottság általi, közelgő célravezetőségi vizsgálatát, amely egyben lehetőséget kínál e rendeletek végrehajtásának megerősítésére és hatályának kiterjesztésére;

61. felhívja a Bizottságot, hogy a meglévő szakpolitikák megerősítésekor biztosítsa a FLEGT önkéntes partnerségi megállapodások összhangját valamennyi szakpolitikájával, többek között a fejlesztés, a környezetvédelem, a mezőgazdaság és a kereskedelem területén; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli két- és többoldalú kereskedelmi megállapodásaiban tárgyaljon a faimportra vonatkozó előírásokról, hogy azok ne veszélyeztessék a FLEGT cselekvési terv révén a fakitermelő országokkal elért sikereket;

([18]) A Tanács 2173/2005/EK rendelete (2005. december 20.) az Európai Közösségbe irányuló faanyag-behozatal FLEGT engedélyezési rendszerének létrehozásáról (HL L 347., 2005.12.30., 1. o.).

62. úgy véli, hogy a FLEGT engedélyezési eljárás kiegészíti a harmadik fél általi önkéntes tanúsítást, és különösen előnyös a kisebb gazdasági szereplők számára, akik gyakran nehezen jutnak tanúsítványhoz magánszektorbeli rendszereken keresztül;

63. felhívja az Uniót, hogy erősítse meg a nemzetközi együttműködést azáltal, hogy fokozza erőfeszítéseit a kulcsfontosságú nemzetközi fórumokon, többek között a WTO-ban és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetben (OECD); felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a multilaterális, plurilaterális vagy kétoldalú együttműködés lehetőségeit, beleértve a WTO keretében a kereskedelmi partnerekkel és más importáló országokkal a környezeti termékekről szóló megállapodásról folytatott tárgyalások felgyorsítását az erdőirtás és az importból eredő éghajlatváltozás elleni küzdelem terén, megőrizve ugyanakkor a legális kereskedelem lehetőségeit, megerősítve a fenntartható földgazdálkodást és mezőgazdaságot, valamint a földtulajdoni és -használati viszonyokat és a jó kormányzást a harmadik országokban;

64. hangsúlyozza, hogy az erdőirtás elleni küzdelemre vonatkozó egyértelmű kötelezettségvállalások valamennyi új kereskedelmi megállapodásban szerepelnek, beleértve a Mercosurt és másokat is;

65. felhívja a Bizottságot, hogy alkalmazza a dömpingellenes rendelet ([19]) környezet- és éghajlatpolitikára vonatkozó új rendelkezéseit;

66. felhívja az EU-t, hogy alakítson ki szorosabb kapcsolatot a kereskedelmi és a fejlesztési politikák között, többek között az általános vámkedvezmény-rendszer plusz (GSP+) szabályainak a partnerországokban történő jobb végrehajtása révén; felhívja a Bizottságot, hogy környezetvédelmi kötelezettségvállalásaik hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében működjön együtt a GSP+ kedvezményezettjeivel az erdőgazdálkodási cselekvési terveken.

67. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás miatti vészhelyzet és a biológiai sokféleség nagyarányú csökkenésének következményei súlyosan veszélyeztetik az emberi jogokat; felhívja az Uniót és az Európai Külügyi Szolgálatot annak alapos felmérésére, hogy külső fellépése hogyan járulhat a legjobban hozzá a biodiverzitás csökkenése, az erdőirtás és az erdőpusztulás megszüntetésére irányuló holisztikus és emberi jogokon alapuló megközelítéshez; felhívja az Uniót, hogy a biológiai sokféleség 2020 utáni globális keretének részeként továbbra is mozdítsa elő a biológiai sokféleséget mint emberi jogot;

68. hangsúlyozza a harmadik országokkal való inkluzív partnerségi megközelítés minden szinten történő elősegítésének szükségességét az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni további küzdelem, a fenntartható földgazdálkodás és mezőgazdaság, valamint a földtulajdoni és -használati viszonyok, valamint a jó kormányzás megerősítése érdekében, tiszteletben tartva az emberi jogokat, az őslakos népek, a kistermelők és a helyi közösségek jogait; felhívja a Bizottságot, hogy technikai segítségnyújtás, információk és bevált gyakorlatok cseréje révén erősítse meg a harmadik országokkal folytatott együttműködést az erdők védelme, megőrzése és fenntartható hasznosítása, a körforgásos gazdaság, a fenntartható biogazdaság, a megújuló energia, a fenntartható intelligens mezőgazdaság, az agroökológia és az agrárerdészet terén, elismerve ugyanakkor a magánszektor fenntarthatósági kezdeményezéseit, például a tisztességes kereskedelmi rendszereket; kitart amellett, hogy a globális kihívások, például az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség kezelésére irányuló szövetségek és partnerségek révén tovább kell erősíteni az európai zöld megállapodás külső dimenzióit, eközben lehetővé téve a partnerországok társadalmi-gazdasági fejlődését;

69. üdvözli a Bizottság annak biztosítására irányuló tervét, hogy az erdőirtás kérdése a partnerországokkal az országok és régiók szintjén folytatott politikai párbeszéd részét képezze, és olyan partnerségi megállapodások kidolgozására buzdítja a Bizottságot, amelyek magukban foglalják az erdők és ökoszisztémák védelmét, az emberi jogok, különösen az őslakos népek és a helyi közösségek jogainak előmozdítását, valamint a civil szervezetek és a környezetvédők tényleges részvételének támogatását; hangsúlyozza, hogy ezeket a párbeszédeket valamennyi termelő országgal fenn kell tartani, beleértve a fejlett országokat is;

70. üdvözli a Bizottság arra irányuló tervét, hogy támogatást nyújt a partnerországoknak a jobb erdővédelmet, erdőgazdálkodást és földgazdálkodást – beleértve adott esetben az őslakos népek és a helyi közösségek földtulajdon- és földhasználati jogainak elismerését –, valamint a kapcsolódó irányítási intézkedéseket, például az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó stratégiákat ösztönző keretek kialakításához és végrehajtásához, és javasolja, hogy a Bizottság vegye fel ezt a szempontot megfontolásaiba és fellépéseibe; rámutat arra, hogy ezeknek a kereteknek nemcsak a belföldi szükségletekhez kell hozzájárulniuk, hanem a partnerországok Párizsi Megállapodás szerinti, nemzeti szinten meghatározott hozzájárulásaihoz, valamint a biológiai sokféleségről szóló egyezmény szerinti, biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti stratégiáikhoz és cselekvési terveikhez is;

([19]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1036 rendelete (2016. június 8.) az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről (HL L 176., 2016.6.30., 21. o.).

2020. szeptember 16., szerda

71. felhívja az Uniót, hogy nyújtson támogatást a partnerországoknak olyan fellépések végrehajtásához, amelyek segítik őket abban, hogy megfeleljenek az EU által az importált erdőirtás kezelése érdekében esetlegesen meghatározott intézkedéseknek, és szorgalmazza az együttműködés fokozását, valamint az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó áruk kereskedelmének a világ más régióiba való átirányítását megakadályozó szükséges és hatékony intézkedések meghozatalát; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a partnerországok mezőgazdasági, infrastrukturális, bányászati, városi és városkörnyéki és vidékfejlesztési politikáihoz nyújtott uniós támogatás ne járuljon hozzá az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz; felkéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt támogasson egy olyan uniós technikai és pénzügyi mechanizmust, amely a jövőbeli Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében katalizálná a partnereknek az erdők fenntartható használatára, védelmére és helyreállítására, a fenntartható, erdőirtástól mentes mezőgazdasági termelés javítására, valamint az erdőkre káros hatást gyakorló bányászati tevékenységek kezelésére irányuló erőfeszítéseihez nyújtott finanszírozást;

72. kéri, hogy az erdészeti ágazat határozottan jelenjen meg a jövendő NDICI eszközben, és hogy a külső beruházási tervben és a regionális támogatásötvözési eszközökben rejlő összes lehetőséget használják ki a magánfinanszírozás mozgósítására a fenntartható erdőgazdálkodás (az erdősítéstől az erdő-visszatelepítésen át az erdőtelepítésig), a fenntartható idegenforgalom és az agrárerdészet érdekében, továbbá használják ki a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében a vállalatok által az erdőirtásból származó termékek ellátási láncukból való kivonására tett kezdeményezéseket;

73. javasolja, hogy a Bizottság és a tagállamok határozzanak meg hatékony módszereket a körforgásos gazdasággal, a fenntartható biogazdasággal, a megújuló energiával, a fenntartható intelligens mezőgazdasággal és egyéb lényeges területekkel kapcsolatos innovatív és fenntartható uniós gyakorlatok és szakértelem más országokkal történő megosztása céljából;

74. kéri a Bizottságot, hogy rendszeresen terjesszen elő jelentést, amelyben bemutatja, milyen tendenciák figyelhetők meg harmadik országokban az erdőirtás tekintetében, valamint a jelentős kötöttszénkészlettel rendelkező területek – például tőzeglápok – hasznosításával kapcsolatban;

75. ösztönzi olyan támogató intézkedések bevezetését, amelyek a mezőgazdaság termelékenységének fokozását célozzák az érintett országokban, hogy ezáltal csökkenteni lehessen az erdőirtással és a tőzeglápok hasznosításával kapcsolatos társadalmi és gazdasági nyomást;

76. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy a kulcsfontosságú nemzetközi fórumokon az EU nevében szorgalmazza szigorú kötelezettségvállalások elfogadását és végrehajtását az erdőirtás és az erdőpusztulás megállítása és az erdők helyreállításának támogatása érdekében; úgy véli, hogy az Uniónak példát kell mutatnia; hangsúlyozza a nemzeti, regionális és helyi szakértelem és gyakorlatok figyelembe vételének fontosságát az erdővédelmi intézkedések alkalmazása során; üdvözli az ENSZ Közgyűlésének határozatát, amellyel a 2021–2023-as időszakot az ökoszisztémák helyreállításának évtizedévé nyilvánította; hangsúlyozza, hogy ez az ENSZ-évtized az ökoszisztémák helyreállítását a fenntartható fejlődési célok széles körének megvalósítása felé vezető, jelentős, természetalapú megoldásként pozícionálja;

77. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a védett területek hálózatainak létrehozása, megszilárdítása és hatékony kezelése révén folyatott erdővédelmet, ideértve az olyan erdőterületeket is, mint a NaturAfrica 2030, különösen a jelentős fakitermelést végző országokban; elismeri, hogy ez hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez is, és megerősíti az EU pozícióját a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek következő konferenciáján;

78. üdvözli a Bizottság arra irányuló tervét, hogy a világ erdőinek védelmét, helyreállítását és fenntartható kezelését célzó szakpolitikák és intézkedések terén megerősíti a nemzetközi együttműködést a globális erdőirtás megelőzése érdekében a kulcsfontosságú nemzetközi fórumokon; megállapítja, hogy az erdő fogalmának jelenlegi meghatározása és az erdők besorolása, valamint az illetékes intézmények, például a FAO által a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatban használt egyéb lényeges fogalmak és alapelvek szigorúan technikai jellegűek, és nem tükrözik teljes mértékben az erdei ökoszisztémák sokféleségét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek az együttműködésre ezekkel a kulcsfontosságú nemzetközi fórumokkal, többek között az alkalmazott terminológia, fogalmak és statisztikák (pl. érintetlen vagy őserdők, ültetvények, fenntartható erdőgazdálkodás, természetközeli gazdálkodás vagy erdőirtásmentes ellátási láncok) harmonizálása, valamint az elfogadott szakpolitikák és intézkedések koherenciájának biztosítása érdekében;

79. felhívja a Bizottságot, hogy indítsa újra a tárgyalásokat egy olyan nemzetközi erdészeti egyezményről, amely hozzájárulna az erdők kezeléséhez, megőrzéséhez és fenntartható fejlődéséhez, és biztosítaná azok több és egymást kiegészítő funkcióját és felhasználását, beleértve az újraerdősítést, az erdősítést és az erdővédelmet célzó intézkedéseket is; hangsúlyozza, hogy ennek az egyezménynek figyelembe kell vennie a jelenlegi és jövőbeli generációk társadalmi, gazdasági, ökológiai, kulturális és szellemi szükségleteit, és el kell ismernie valamennyi erdőtípus létfontosságú szerepét az ökológiai folyamatok és az ökológiai egyensúly fenntartásában, valamint az őslakos népek, közösségeik és más közösségek, valamint az erdőlakók identitásának, kultúrájának és jogainak támogatásában;

80. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szisztematikusan építsenek be az erdőirtással, az erdőpusztulással, valamint más természetes ökoszisztémák pusztulásával, biodiverzitásának csökkenésével és az emberi jogok megsértésével kapcsolatos rendelkezéseket a fejlesztési politikákba és a termelő országokat célzó összes beruházási és támogatási programba, és vegyék fontolóra, hogy a beruházásokat és a támogatást ezen elemek teljesítésétől teszik függővé;

81. elismeri a nemzetközi keretek, például a VGGT fontosságát, amely egyértelmű jogi helyzetet és a bevált gyakorlatokra vonatkozó nemzetközileg elfogadott szabványokat kínál a földtulajdon és -használat felelősségteljes irányításához; felkéri a Bizottságot, hogy támogassa a VGGT terjesztését és használatát globális, regionális és országos szinten; hangsúlyozza, hogy a VGGT-nek való megfelelés biztosítása érdekében hatékony független ellenőrzésre és végrehajtásra, többek között megfelelő vitarendezési és panasztételi mechanizmusokra van szükség;

82. szorgalmazza az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (AKCS) csoportja közötti együttműködés megerősítését az erdőirtás és az elsivatagosodás AKCS-országokban tapasztalható növekvő problémájának megoldása érdekében, az erdőgazdálkodás és az erdővédelem javítását célzó cselekvési tervek kidolgozása révén, figyelembe véve az erdőirtás erdészeti ágazaton belüli és kívüli okait, és elismerve a trópusi faáruk fontosságát az AKCS-államok fakitermelésre hasznosított erdőkkel rendelkező gazdaságai számára;

83. sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciának az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 208. cikkében meghatározott elvével összhangban biztosítsák a szakpolitikák közötti összhangot;

84. elismeri és támogatja a FAO megállapításait, melyek szerint a globálisan fenntartható földhasználat fontos a szegénység elleni küzdelemben;

85. rámutat arra, hogy az erdők jelentős mértékben hozzájárulnak a fejlődő országokban a globális élelmezésbiztonsághoz, a megélhetéshez és a táplálkozáshoz, és fontos bevételi forrást jelentenek a helyi közösségek számára; emlékeztet arra, hogy a fenntartható mezőgazdaság, az élelmezésbiztonság és a fenntartható erdőgazdálkodás felé történő előrelépést egyidejűleg kell megvalósítani a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend központi elemeként;

86. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0213

EU–Afrika biztonsági együttműködés a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és Afrika szarván

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és Afrika szarván folytatott EU–Afrika biztonsági együttműködésről (2020/2002(INI))

(2021/C 385/03)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 41., 42., 43., 44., 45. és 46. cikkére,

— tekintettel az OECD és a Száhel és Nyugat-Afrika Klub „The Geography of Conflict in North and West Africa" (Az észak- és nyugat-afrikai konfliktus földrajza) című, 2020. február 14-i jelentésére,

— tekintettel a Stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézet „Trends in World Military Expenditure, 2019" (Katonai kiadásokkal kapcsolatos nemzetközi tendenciák, 2019) című, 2020. áprilisban közzétett jelentésére,

— tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé" című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),

— tekintettel az Európai Tanács tagjainak és a Száhel-övezet G5-országainak (Száhel G5-országok) 2020. április 28-i közös nyilatkozatára,

— tekintettel az Európai Unió Száhel-övezetért felelős különleges képviselője megbízatásának meghosszabbításáról szóló (KKBP) 2018/906 határozat módosításáról szóló, 2020. február 25-i (KKBP) 2020/253 tanácsi határozatra [1],

— tekintettel a Száhel G5-országok államfői és a Francia Köztársaság elnöke által a franciaországi Pau-ban, 2020. január 13-án tartott csúcstalálkozón tett együttes nyilatkozatra (Pau-i Nyilatkozat),

— tekintettel a Száhel-övezetre vonatkozó regionális cselekvési tervről (2015–2020) szóló, 2015. április 20-i, az EU Guineai-öbölre vonatkozó cselekvési tervéről (2015–2020) szóló, 2015. március 16-i, valamint az Afrika szarváról/a Vörös-tengerről szóló, 2018. június 25-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325/1820. sz. határozatára és az ahhoz kapcsolódó további határozatokra,

— tekintettel az Északkelet-Afrikára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2013. január 15-i állásfoglalására [2],

— tekintettel a „Béketámogató műveletek – Az EU szerepvállalása az ENSZ és az Afrikai Unió vonatkozásában" című, 2016. június 7-i állásfoglalására [3],

— tekintettel a Szomáliáról szóló, 2018. július 5-i állásfoglalására [4],

— tekintettel a Száhel G5-országok 2016. szeptemberi fejlesztési és biztonsági stratégiájára, az integrált kiemelt intézkedések 2020. februári keretére, valamint a „Globális szövetség a Száhel-övezet rezilienciájáért" és a „Partnerség a Száhel-övezet biztonságáért és stabilitásáért" elnevezésű kezdeményezésekre,

---

[1] HL L 54 I, 2020.2.26., 9. o.
[2] HL C 440., 2015.12.30., 38. o.
[3] HL C 86., 2018.3.6., 33. o.
[4] HL C 118., 2020.4.8., 113. o.

— tekintettel a biztonsági ágazat reformjához nyújtott EBVP-támogatásra vonatkozó uniós koncepcióról szóló, 2005. október 13-i tanácsi dokumentumra, a „Koncepció a biztonsági ágazat reformjának európai közösségi támogatására" című, 2006. május 24-i bizottsági közleményre (COM(2006)0253), az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A biztonsági ágazat reformjának támogatását szolgáló uniós stratégiai keret elemei" című, 2016. július 5-i közös közleményére (JOIN(2016)0031), valamint a biztonsági ágazat reformjának támogatását szolgáló uniós stratégiai keretről szóló, 2016. november 14-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljaira és különösen a fenntartható fejlődés érdekében a békés és befogadó társadalmak támogatására irányuló 16. fenntartható fejlődési célra,

— tekintettel a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/821 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („konfliktusövezetekből származó ásványokról szóló rendelet") ([5]),

— tekintettel az Afrika szarvára vonatkozó, 2011. november 14-i stratégiai keretre, valamint az Afrika szarvára vonatkozó, 2015–2020 közötti időszakra szóló, 2015. október 26-i uniós regionális cselekvési tervre,

— tekintettel az ENSZ főtitkárának a koronavírus- (Covid19-) járványhoz kapcsolódó, globális tűzszünetre irányuló felszólítására,

— tekintettel a Guineai-öbölre vonatkozó, 2014. március 17-i uniós stratégiára,

— tekintettel a Tanács kérésére az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett, a Száhel-övezet biztonságával és fejlesztésével kapcsolatos, 2011. március 21-i uniós stratégiára,

— tekintettel az Afrikai Unió Béke- és Biztonsági Tanácsának és az Európai Unió Politikai és Biztonsági Bizottságának évenkénti közös konzultációs ülésére,

— tekintettel az ENSZ békefenntartó tevékenységeihez nyújtott uniós KBVP-támogatás megerősítésére irányuló, 2012. június 14-i cselekvési tervre, valamint „Az ENSZ és az EU közötti békefenntartási és válságkezelési stratégiai partnerség megerősítése: prioritások 2015–2018" című, 2015. március 27-i dokumentumra,

— tekintettel a 2007. december 8–9-én Lisszabonban tartott második EU–Afrika csúcstalálkozón elfogadott Afrika–EU közös stratégiára, valamint az Afrika–EU közös stratégiának a 2014. április 2–3-án Brüsszelben tartott negyedik EU–Afrika csúcstalálkozón elfogadott, a 2014–2017 közötti időszakra vonatkozó ütemtervére,

— tekintettel az Európai Számvevőszék „Hatékonyak és eredményesek-e a konfliktus sújtotta országokban az ENSZ-szervezetek közreműködésével lebonyolított uniós támogatások?" című, 2011. május 25-i 3. számú különjelentésére,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 2000. évi 1325. számú határozata tizedik évfordulójáról szóló, 2010. november 25-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó, 2018. december 10-i uniós stratégiai megközelítésre és az ahhoz kapcsolódó, 2019–2024 közötti időszakra szóló, 2019. július 5-i cselekvési tervre,

— tekintettel „A közös biztonság- és védelempolitika szerepe éghajlat okozta válságok és természeti katasztrófák esetén" című, 2012. november 22-i állásfoglalására ([7]),

([5]) HL L 130., 2017.5.19., 1. o.
([6]) HL C 99. E, 2012.4.3., 56. o.
([7]) HL C 419., 2015.12.16., 153. o.

2020. szeptember 16., szerda

— tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának „Livelihood Security: Climate Change, Migration and Conflict in the Sahel" (A megélhetés biztonsága: éghajlatváltozás, migráció és konfliktus a Száhel-övezetben) című, 2011. és 2012. évi jelentéseire,

— tekintettel az EU közvetítéssel és párbeszéddel kapcsolatos kapacitásának megerősítésére vonatkozó, 2009. november 10-i tanácsi koncepcióra,

— tekintettel a konfliktusmegelőzéssel és közvetítéssel kapcsolatos uniós képesség erősítéséről szóló, 2019. március 12-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról ([9]), valamint a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról ([10]) szóló, 2020. január 15-i állásfoglalásaira,

— tekintettel a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 230/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2016)0447),

— tekintettel az európai biztonsági stratégiáról szóló, 2015. április 28-i bizottsági közleményre (COM(2015)0185),

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság levelére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0129/2020),

A. mivel a fejlődés és a fenntartható béke csak a szegénység és az éhezés alapvető okainak kezelésével valósulhat meg; mivel a biztonság a fejlődés egyik előfeltétele; mivel a humánbiztonság a tartós béke és stabilitás egyik előfeltétele; mivel a biztonság, a fejlődés és a humanitárius intervenció közötti szoros kapcsolat elengedhetetlen a Száhel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva fenntartható fejlődéséhez; mivel fejlődés és a szegénység felszámolása nélkül nem lesz fenntartható béke; mivel Száhel-Szahara és Afrika szarva régióiban a biztonság fokozatosan romlik, ugyanakkor az Európai Unió fellépése – különösen a megbízatás és a működőképesség korlátozottsága miatt – nem volt képes megfelelő választ adni erre a válságra;

B. mivel az EU déli stratégiai környezete instabil; mivel e régió számos kihívással néz szembe, ideértve különösen az európai kontinens déli határain zajló fegyveres konfliktusokat és a dzsihádista terrorizmust; mivel e régió instabil helyzete közvetlen hatással van Európa és polgárai biztonságára, valamint Európa külső határainak stabilitására;

C. mivel a Száhel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva biztonságának és stabilitásának megteremtését a déli szomszédság kormányaival folytatott uniós együttműködés egyik stratégiai céljaként kell kitűzni;

D. mivel a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretébe tartozó missziók átfogó megbízatással rendelkeznek, és céljuk többek között a biztonsági ágazat reformjának elősegítése, az igazságügyi reform előmozdítása, a katonai és rendőri kiképzések megerősítése, valamint a felügyelet előmozdítása;

E. mivel az Európai Unió mint vezető partner elkötelezte magát a Száhel-övezet biztonsága és fejlesztése mellett egy olyan integrált megközelítés révén, amely a politikai és diplomáciai párbeszédre, valamint a fejlesztésre és a humanitárius segítségnyújtásra összpontosít;

F. mivel „a biztonságot és a fejlesztést támogató kapacitásépítés" kezdeményezés nyomán 2017-ben felülvizsgálatra került a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz (IcSP+), lehetővé téve a harmadik országokban képzési programok, valamint halált nem okozó felszerelések fegyveres erők részére történő szállításának finanszírozását;

([8]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0158.
([9]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0009.
([10]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0008.

G. mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell a missziókhoz szükséges személyzetet, ugyanakkor létszámhiány áll fenn, amelyet tovább súlyosbít a Covid19 terjedése által okozott világjárvány, ami azt jelenti, hogy az e missziókban részt vevő uniós személyzet létszámát egészségügyi okokból csökkentik;

H. mivel számos afrikai ország – nyugattól keletig, azaz az Atlanti-óceántól egészen a Vörös-tengerig és az Indiai-óceánig – olyan kihívásokkal küzd, mint a földművelésre és állattenyésztésre épülő hagyományos gazdaságnak az éghajlatváltozás miatti destabilizálódása, a természeti erőforrások külső szereplők általi kiaknázása, az élelmiszer-ellátással és a táplálkozással kapcsolatos bizonytalanság, az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya, a nem megfelelő mezőgazdasági modellek, a népességnövekedés, valamint a természeti és környezeti erőforrásokra nehezedő nyomás, például az erdőirtás; mivel szintén súlyos kihívást jelent a maffiagazdaság új formáinak megjelenése, beleértve az emberkereskedelmet, a migránskereskedelmet és a kábítószer-kereskedelmet, a kulturális tárgyak és vadon élő állatok csempészetét, valamint az arany és ásványi anyagok ellenőrizetlen kivitelét, amelyek az intézmények gyengeségével, az átláthatóság hiányával, a gyenge kormányzással, a növekvő egyenlőtlenségekkel, a kormányokkal szembeni bizalmatlansággal és számos közigazgatási intézmény korruptságával párosulva regionális konfliktusokat, valamint a fegyveres csoportok, emberkereskedők és a hagyományos lakosság egymással való keveredését idézik elő, és ebben a helyzetben a dzsihádista vallási szélsőségesség elfogadhatatlan jelensége hamis választ kínál az érintett társadalmak számára, és a radikalizálódás egyre nagyobb teret nyer;

I. mivel a biztonsági kihívások, az erőszakos konfliktusok és politikai erőszak jellege a különböző afrikai régiók, országok és tartományok szerint eltérő; mivel a Száhel-övezet, illetve Afrika szarvának régióiban a fegyveres iszlamista csoportok és a terrorizmus – de kismértékben a biztonsági erők, a különféle bűnszervezetek és a milícia is – számos áldozatot szednek, különösen a polgári lakosság körében; mivel Nyugat-Afrika 19 országának többségében rendkívül változó a helyzet: míg egyes országokban tartós a stabilitás és a biztonság, más országok politikai erőszakkal vagy etnikai konfliktusokkal küzdenek;

J. mivel az elmúlt évben e csoportokhoz kapcsolódóan 3 471 erőszakos eseményt jelentettek; mivel az elmúlt évben az afrikai militáns iszlamista csoportok tevékenységének betudható, jelentett halálesetek ugyancsak 7 %-kal nőttek, és számuk a becslések szerint elérte a 10 460-at;

K. mivel a terrorista tevékenységek főleg öt nagyobb helyszínen, köztük Szomáliában, a Csád-tó medencéjében és a Száhel-övezetben összpontosulnak, míg Észak-Afrikában és az Indiai-óceán nyugati partvidékén kisebb, de állandó fenyegetést jelentenek; mivel 2019-ben az összes régiót tekintve a Száhel-övezetben volt a leggyorsabb az erőszakos szélsőséges tevékenység növekedése; mivel minden színtéren egyedi dinamika érvényesül, ami egyedi regionális megközelítést igényel;

L. mivel az EU és a Száhel G5-országok vezetői mély aggodalmuknak adtak hangot a terrorizmus növekedése és a Száhel-övezeten belüli biztonsági és humanitárius helyzet romlása miatt; mivel a terrorizmus egyre nagyobb nyomást gyakorol a Száhel G5-országokra és a szomszédos területekre; mivel a bűnszervezetek és fundamentalista csoportosulások, a társadalmi-gazdasági sérelmek, a gyenge kormányzás és bizonyos esetekben a biztonsági és védelmi erők által szított terrorizmus tovább növeli a helyi politikai, etnikai és vallási feszültségeket;

M. mivel a civil lakosság, az állami intézmények és képviselők, a biztonsági és védelmi erők, valamint az infrastruktúra ellen irányuló terrorista támadások aláássák a társadalmi kohéziót, és mivel a terrorista csoportok a meglévő helyi konfliktusokat is felhasználják erre a célra;

N. mivel mindezek a kihívások súlyos hatást gyakoroltak a helyi közösségek stabilitására és békéjére, valamint a kompromisszumokon és az idősek és hagyományos vezetők erkölcsi tekintélyén alapuló hagyományos rendre, amely helyett az embercsempészek és terroristák fegyveres csoportjai veszik át az uralmat;

O. mivel rendkívül fontos megteremteni az alapvető állami struktúrák helyreállításához szükséges biztonsági feltételeket, különösen a távolabbi régiókban, amelyek lakosai a leginkább elhagyatottnak érezhetik magukat;

P. mivel egyre gyakoribbak a civil lakosság, az állami képviselők, biztonsági és védelmi erők, valamint társadalmi-gazdasági infrastruktúrák ellen irányuló terrorista támadások és bűncselekmények, ami aláássa a társadalmi és közösségi kohéziót és integrációt;

Q. mivel a Száhel-övezet azon régiók közé tartozik, ahol a legjellemzőbb a tiltott kézifegyverek terjedése, és mivel ezek a nem dokumentált és többnyire nem jogszerűen tartott fegyverek nemcsak a közösségek biztonságát fenyegetik, hanem azokat olyan veszélyes nemzetközi bűnszervezetek is használják, amelyek különféle tiltott kereskedelmi tevékenységekben, többek között fegyver-, ember- és kábítószer-kereskedelemben vesznek részt;

2020. szeptember 16., szerda

R. mivel a Stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézettől (SIPRI) származó új adatok alapján:

a) az afrikai államok összesített katonai kiadásai 2019-ben 1,5 %-kal – a becslések szerint 41,2 milliárd USD-ra – nőttek, és e kiadások öt év távlatában először növekedtek a régióban;

b) Afrika katonai felszereléseinek 49 %-át Oroszországból, 14 %-át az Egyesült Államokból és 13 %-át Kínából importálta; mivel Kína teljes fegyverexportjának 20 %-a Afrikába irányult;

S. mivel Afrikában az orosz katonai befolyás abban nyilvánul meg, hogy az instabil országok részére fegyvereket értékesítenek, valamint zsoldosokat és politikai tanácsadókat, biztonsági megállapodásokat és kiképzési programokat biztosítanak;

T. mivel az Egyesült Arab Emírségeken keresztül évente több milliárd dollár értékű aranyat csempésznek ki a nyugat-afrikai országokból a Közel-Keletre; mivel az ENSZ szerint az al-Shabaab szomáliai szélsőséges csoport több millió dollár bevételre tesz szert abból, hogy szenet exportál Iránba, majd az Egyesült Arab Emírségekbe, megsértve ezzel az ENSZ-szankciókat;

U. mivel a szegénység, az oktatás hiánya, a munkanélküliség, a konfliktusok, a válságok és a bizonytalanság más tényezőkkel, például a hanyatló állammal, rossz kormányzással és a korrupcióval párosulva különösen a fiatalokra és az előttük álló lehetőségekre van kihatással, ami sokukat arra készteti, hogy otthonukat és családjukat hátrahagyva biztonságosabb régiókba vagy más kontinensekre meneküljenek, kockára téve életüket;

V. mivel a fent említett kihívásokhoz hozzáadódik a Covid19-világjárvány és az éghajlatváltozás egyre súlyosabb hatásai; mivel a Bizottság bejelentette, hogy további 194 millió EUR támogatást fog nyújtani a Száhel-övezeten belül a biztonság, a stabilitás és az ellenálló képesség megteremtéséhez;

W. mivel az Afrikában jelen lévő militáns iszlamista csoportok jelentette fenyegetés nem egységes, hanem nagyjából két tucat, 14 országban aktívan működő, folyamatosan változó összetételű csoport tevékenységéből fakad;

X. mivel az Európai Unió három katonai KBVP-missziót és műveletet hajtott végre a szomáliai (EUTM Szomália – 2010), mali (EUTM Mali – 2013) és közép-afrikai (EUTM Közép-afrikai Köztársaság – 2016) fegyveres erők kiképzése és tanácsokkal való ellátása céljából, továbbá egy haditengerészeti műveletet (EU NAVFOR ATALANTA – 2009) és három polgári missziót a mali (EUCAP Száhel Mali – 2012), nigeri (EUCAP Száhel Niger – 2014) és szomáliai (EUCAP Szomália – 2014) belső biztonsági erők kiképzése és tanácsokkal való ellátása céljából, valamint a GAR-SI Sahel projektet, és létrehozott egy tanácsadó missziót (EUAM), amelyet hamarosan elindít a Közép-afrikai Köztársaságba;

Y. mivel egyes országok – többek között Franciaország és az Amerikai Egyesült Államok – számos katonai előőrsöt hoztak létre, amelyek biztonsági támogatást nyújtanak a helyi partnerek részére, valamint terrorizmus elleni és egyéb műveleteket hajtanak végre; mivel ezek – a politikai megoldásokkal, államépítési erőfeszítésekkel és fejlesztési kezdeményezésekkel párhuzamosan – létfontosságúak a terrorista csoportok legyőzéséhez, és hozzájárulnak a regionális stabilitás megteremtéséhez;

Z. mivel a terroristákra tartós nyomást kell gyakorolni ahhoz, hogy e fenyegetés ne terjedjen tovább más régiókra és kontinensekre, köztük Európára;

AA. mivel az elmúlt évtizedben az afrikai biztonsági intézmények Afrika területén több tízezer fős személyzetet vetettek be béketámogató műveletek keretében, bizonyítva, hogy valóban szándékukban áll hozzájárulni saját kontinensük biztonsági irányításához;

AB. mivel az EU támogatja a Száhel-övezet G5-országai közös erőinek létrehozását és működőképessé tételét is a terrorizmus elleni fellépés fontos eszközeként, amely létfontosságú a terrorizmus, a dzsihádista tevékenység és a biztonsági fenyegetések elleni küzdelemhez, valamint a regionális biztonság javításához;

AC. mivel a regionális biztonság kulcsszereplőinek, többek között a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségének (ECOWAS), a kelet-afrikai készenléti erőknek (EASF) és az Afrikai Unió afrikai készenléti erőinek folyamatos működőképessé tétele egybeesik az EU azon érdekével, hogy segítse a nehéz helyzetben lévő országokat abban, hogy békét és jólétet biztosíthassanak polgáraik számára;

AD. mivel a Száhel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva országai közötti regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolat elengedhetetlen ahhoz, hogy e régiókban megőrizzék és erősítsék a stabilitást;

AE. mivel az Afrikai Unió továbbra is fontos partner a béke és a stabilitás megteremtésére irányuló uniós erőfeszítések során;

AF. mivel az Afrikai Unió a 2020 februárjában megrendezett éves csúcstalálkozóján bejelentette, hogy 3 000 katonát tervez a Száhel-övezetbe küldeni, hogy támogassa a Száhel G5-országokat a fegyveres csoportok elleni küzdelemben;

AG. mivel az EU KBVP-missziói kapcsán 2017 óta regionalizációs folyamatot hajt végre, amelynek célja a Száhel G5-országokkal folytatott együttműködés előmozdítása mellett a régiók határokon átnyúló együttműködése terén fennálló hiányosságok jobb azonosítása és megszüntetése;

AH. mivel több évnyi speciális képzést követően a fent említett uniós és ENSZ-missziók fenntarthatósági és hatékonysági problémákkal küzdenek megbízatásuk, képzési programjaik, fenntarthatósági terveik és a helyi szerepvállalás korlátozottsága miatt, valamint azért, mert nem tudják biztosítani a szükséges felszereléseket – többek között fegyvereket, lőszereket és járműveket – az általuk kiképzett egység és a helyi védelmi erők számára; mivel az uniós missziók megbízatását és célját felül kell vizsgálni a tanulságok elemzése érdekében, amelyet a jelenlegi és jövőbeli missziók megfelelőbb kialakítására kell felhasználni;

AI. mivel a harmadik országok biztonsági erői számára biztosított bármilyen képzésnek, finanszírozásnak vagy felszerelésnek összhangban kell lennie az európai alapvető értékekkel, és segítséget kell nyújtania egy olyan megbízható biztonsági ágazat kiépítésében, amelynek legfőbb célja, hogy a jogállamiság és különösen az emberi jogok nemzetközi jogának tiszteletben tartása mellett az egész helyi lakosság számára biztonsági előnyöket nyújtson;

AJ. mivel ezek a korlátozások, valamint az Európai Unió összetartó és stratégiai jelenlétének hiánya gyengíti az EU külső tevékenységének hitelességét, miközben más globális szereplők erősítik fellépésüket, zsoldosokat küldenek és saját katonai létesítményeket alakítanak ki, és még több fegyvert és lőszert szállítanak a régió irányítási előírásokkal nem rendelkező országai számára, és ezt valójában kizárólag kétoldalú érdekek előmozdítása érdekében teszik;

AK. mivel a Kínai Kommunista Párt 2017-ben a Nemzeti Pártkongresszus keretében hivatalosan elfogadta az „Egy övezet, egy út” kezdeményezést, amelyhez az Európát, Afrikát és Ázsiát összekötő szállítási, energetikai és távközlési infrastruktúrák kiterjedt hálózata tekintetében bejelentett 8 ezer milliárd USD összegű beruházás társul; mivel Kína az afrikai gazdaság egyik fő érdekelt fele, és sok szempontból jelentős befolyással bír a kontinens ügyeire;

AL. mivel az elmúlt évtizedben az Egyesült Arab Emírségek fokozatosan növelte jelenlétét Afrika szarván olyan fejlesztési és humanitárius projektek révén, amelyek célja geostratégiai súlyának növelése, különösen az Ádeni-öbölben; mivel Szomália sürgette az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy lépjen fel az ellen, hogy az Egyesült Arab Emírségek katonai támaszpontot létesítsen Szomáliföldön;

AM. mivel Törökország éveket töltött a bizalom kiépítésével Afrika szarván, hiszen arra törekszik, hogy növelje befolyását, különösen a vörös-tengeri térségben; mivel Mogadishu fő tengeri kikötőjét és repülőterét még mindig török vállalatok irányítják, sőt katonai kiképzéseket tartanak a szomáliai kormány katonái részére;

AN. mivel a kínai Népi Felszabadító Hadsereg haditengerészete (PLAN) létrehozta első tengerentúli katonai támaszpontját Dzsibutiban, és Dzsibuti bruttó hazai termékének több mint 70 %-ával Kína rendelkezik adósság formájában; mivel az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés keretében nyújtott hitelek a sérülékeny, fejlődő országokat adósságcsapdákba zárják, kimerítve a kormányok tartalékait, és adófizetők generációit terhelve meg hatalmas adósságokkal;

AO. mivel sem a szomáliai, Burkina Faso-i és mali, sem pedig a közép-afrikai hadsereg nem tudott hatékonyan fellépni és továbbra is küzd a dzsihádistákkal és fegyveres csoportokkal szemben, illetve nem tudták biztosítani és védelmezni a területeket a baráti nemzetközi erők segítségével, és ennek következtében a helyi lakosság cserbenhagyva érzi magát és attól fél, hogy a dzsihádisták vagy a fegyveres erők a kormánnyal való összejátszással vádolják majd őket, miután visszatértek és visszafoglalták azt a területet, ahonnan korábban elűzték őket;

2020. szeptember 16., szerda

AP. mivel a nemzetközi – az EU és a NATO által tett – tengeri védelmi erőfeszítéseknek köszönhetően Kelet- és Nyugat-Afrika partjainál egyaránt határozottan visszaesett a kalózkodás, ami precedensként szolgál az európai, afrikai és transzatlanti biztonsági együttműködés szempontjából;

AQ. mivel az általános helyzet a fent említett polgári és katonai missziókban való több éves részvételt követően sem javult számottevően, és jelenleg romló tendenciát mutat a megtett erőfeszítések ellenére; mivel ennek következtében számos régi és új kihívás továbbra is fennáll, ezért olyan átfogó stratégiát kell végrehajtani, amely különös figyelmet fordít a legsebezhetőbb és legfeszültebb helyzetű régiókra, azzal a végső céllal, hogy megvalósuljon a regionális stabilitás, és a biztonság fenntartása az afrikaiak kezébe kerüljön; mivel ez a stratégia kielégíti mindkét helyszíni szereplő és a helyi lakosság sürgős igényeit és magas szintű elvárásait, és annak foglalkoznia kell a válság kiváltó okaival;

AR. mivel a KBVP finanszírozásának kérdése kulcsfontosságú a politika folytatása szempontjából, és mivel az Európai Fejlesztési Alap az Afrikai Békekereten (APF) keresztül, a jövőben pedig az Európai Békekereten keresztül támogatást nyújt az Afrikai Uniónak, többek között az Afrikában folytatott katonai békefenntartó műveletek – különösen a szomáliai AMISOM – operatív költségeinek finanszírozása révén; mivel az Európai Békekeret a KBVP katonai műveletek közös költségeinek finanszírozása tekintetében az Athéné mechanizmus helyébe lép, az Afrikai Békekeret pedig új eszközzel ruházza fel az EU-t a katonai műveletek rugalmasabb indítása, valamint a partnerek biztonsági jellegű támogatására nyitva álló lehetőségek jelentős bővítése érdekében; mivel az Európai Békekeret mint az erőszakos konfliktusok és a bizonytalanság fenntartható kezelésére szolgáló eszköz végső hatása attól fog függni, hogy azt milyen mértékben egészítik ki a szükséges biztosítékok és nyomonkövetési rendszerek annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a nyújtott támogatások esetleges visszaélésszerű felhasználása, valamint biztosítani lehessen, hogy az elszámoltathatósággal, az emberi jogokkal és a humanitárius jog tiszteletben tartásával kapcsolatos kérdéseket kellően figyelembe vegyék; mivel az Afrikai Békekeretet a tervek szerint 2021-ben felváltó, jövőbeli Európai Békekeret hatályának a partnerállamokra is ki kell terjednie, és lehetővé kell tennie katonai felszerelések szállítását;

AS. mivel elengedhetetlen, hogy az EU támogassa partnereit Száhel-Szahara és Afrika szarva régióiban, amelyek a fegyveres terrorista csoportokkal, többek között a dzsihádistákkal szembeni küzdelmük során egyre nagyobb kihívásokkal néznek szembe; mivel az Európai Unió megfelelő válasszal tud szolgálni azáltal, hogy az érintett régió országai számára az Európai Békekereten keresztül biztosítja a szükséges segítséget, beleértve a fegyvereket és lőszereket is; mivel az Európai Békekeretet haladéktalanul jóvá kell hagyni a szükséges katonai segítségnyújtás lehetővé tétele érdekében;

AT. mivel a Száhel-övezetben a hőmérséklet 1,5-szer gyorsabban emelkedik, mint a világ többi részén, és mivel az ENSZ szerint a régióban található mezőgazdasági földterületek körülbelül 80 %-a degradálódott, és mintegy 50 millió, állattenyésztéstől függő embert érintenek a földterülettel kapcsolatos konfliktusok; mivel a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC) szerint ez a helyzet az élelmiszer-ellátás tekintetében bizonytalanságba sodorja az embereket, akik küzdenek a túlélésért és nehéz döntésekre kényszerülnek;

AU. mivel az éghajlatváltozás hatásai a destabilizálódás, az erőszak és a konfliktusok szempontjából kockázati tényezőt jelentenek;

AV. mivel az állami iskolák elleni erőszakos támadások, a gyilkosságok, emberrablások, verések, valamint a tanárok és diákok ellen irányuló halálos fenyegetések növekedése ahhoz vezetett, hogy Közép- és Nyugat-Afrikában az UNICEF szerint több mint 9 000 iskolát zártak be, és közel kétmillió gyermek maradt megfelelő oktatás nélkül;

AW. mivel az EU-t továbbra is komoly aggodalommal tölti el, hogy a szélsőséges csoportok egyre több gyermekkatonát soroznak be;

AX. mivel az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala (UNODC) aggasztó új tendenciákra hívta fel a figyelmet a régióban zajló kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatban, amely káros hatással van a kormányzásra, a biztonságra, a gazdasági növekedésre és a közegészségügyre; mivel e Hivatal szerint a világszerte lefoglalt összes opioid-jellegű gyógyszerkészítmény 87 %-a Nyugat-, Közép- és Észak-Afrikához köthető, és mivel az UNODC szoros összefüggést állapított meg a kábítószer-kereskedelem és a fegyveres csoportok finanszírozása között;

AY. mivel a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó uniós stratégiai megközelítés hangsúlyozza, hogy az uniós politikák hatékonyságának biztosítása érdekében a nemi dimenziót a békével és biztonsággal kapcsolatos minden területen és tevékenység esetében érvényesíteni kell;

AZ. mivel a szélsőséges csoportok által elkövetett támadások és a közösségek között az erőforrások feletti rendelkezés kapcsán megnyilvánuló erőszak elharapózása kihat az oktatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésre, és leginkább a lányok vannak széles körben kitéve a különféle – fizikai és szexuális – visszaéléseknek;

BA. mivel az Európai Uniónak stratégiailag még nagyobb mértékben kellene növelnie gazdasági jelenlétét, tekintettel más külföldi hatalmak növekvő jelenlétére;

BB. mivel a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztos azt javasolta, hogy a meglévő programokból gyorsított és elsőbbségi eljárás keretében 3,25 milliárd EUR-t csoportosítsanak át, hogy választ tudjanak adni az Afrikában felmerülő, koronavírussal kapcsolatos igényekre, ideértve a szubszaharai Afrikának szánt 2,06 milliárd EUR-t is;

BC. mivel az EU-nak meg kell erősítenie együttműködését a nemzeti parlamentekkel – ideértve a biztonsági és védelmi bizottságokat is – ahhoz, hogy javítsa a nemzeti és külső biztonsági beavatkozások feletti kulcsfontosságú felügyeleti funkciókat;

Az Európai Unió és tagállamai fellépése

1. úgy véli, hogy a Bizottságnak, a Tanácsnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) össze kell hangolniuk azokat a fejlesztési, humanitárius és biztonsági stratégiákat, amelyekben olyan integrált stratégia részeként vesznek részt, amely független afrikai felelősségvállalást eredményez a biztonsági és védelmi ügyek terén; úgy véli, hogy az Afrikai Unió és a régión belüli afrikai államok fontos partnerek, amelyekkel az EU érdemi együttműködést folytat annak érdekében, hogy közösen valósítsák meg a fenntartható fejlődést és a humánbiztonságot; támogatja az Afrikai Unió arra irányuló terveit, hogy 3 000 katonát küldjön a Szahel G5-országok támogatása céljából; határozottan úgy véli, hogy az EU-nak és tagállamainak meg kell erősíteniük a partnerek kapacitását, és felül kell vizsgálniuk a Szahel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva régiói vonatkozásában tett biztonsági és védelmi kötelezettségvállalásokat, többek között a katonai felszerelések szállítását illetően, tiszteletben tartva ugyanakkor a „ne árts” elvet;

2. emlékeztet arra, hogy a terrorizmus elleni küzdelem különösen attól függ, hogy az érintett államok képesek-e erős és megbízható intézményeket, valamint jól működő alapvető szolgáltatásokat fenntartani, ideértve többek között a belső biztonsági kapacitásokat és egy olyan igazságügyi rendszert, amelyben a polgárok megbíznak, különösen a büntetőügyeket illetően; úgy véli, hogy a Szahel-övezetre, Nyugat-Afrikára és Afrika szarvára vonatkozó biztonsági stratégiának mindenekelőtt a régión belüli konfliktusok alapvető okait kell kezelnie, hiszen a szegénység felszámolása kulcsfontosságú a fenntartható békéhez;

3. szorgalmazza az EU és az afrikai kontinens között egy újfajta kapcsolat előmozdítását, amely szolidaritáson, kölcsönös tiszteleten és kölcsönös előnyökön alapul, és mindenkor összhangban van a nemzetközi jog, a nemzeti szuverenitás és a felek közötti egyenlőség tiszteletben tartásának elvével;

4. úgy véli, hogy az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikája keretében valamennyi missziót, műveletet és egyéb fellépést az EUSZ 43. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alelnöknek/főképviselőnek kell koordinálnia a Tanács felügyelete alatt, továbbá a közös támogatáskoordinációs központnak nagyobb mértékben kell tanácsadást nyújtania a Bizottság és az alelnök/főképviselő részére, kibővített koordinációs szerepet kell betöltenie és javaslatot kell tennie egy centralizált polgári-katonai elméleti központ létrehozására, amely a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat, valamint a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálat misszióinak és projektjeinek kapacitását erősítené;

5. határozottan úgy véli, hogy az EU-nak a lehető legtöbbet kell fektetnie a konfliktusmegelőzést célzó folyamatokba, igen konkrét közvetítési, párbeszéd- és megbékélési folyamatok és projektek sokaságát indítva el más biztonsági intézkedésekkel párhuzamosan; hangsúlyozza, hogy emellett a nem állami szereplőkre összpontosító, a stabilitás és a biztonság előmozdítását célzó megközelítéseket kell alkalmazni, különös tekintettel a közösségek közötti feszültségekre; határozottan úgy véli, hogy közép- és hosszú távon csak a humánbiztonságot előtérbe helyező biztonsági segítségnyújtás lehet eredményes;

6. hangsúlyozza, hogy az uniós fellépések láthatóságának növelése érdekében sürgősen meg kell erősíteni a KBVP-missziókat és -műveleteket, valamint az EU általános stratégiai tervezési és kommunikációs politikáját;

7. üdvözli az EU Szahel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva iránti globális elkötelezettségét, és nagyra értékeli a KBVP-missziók és -műveletek hozzájárulását a békéhez, a biztonsághoz és a nemzetközi stabilitáshoz; hangsúlyozza azonban, hogy a válságokra való gyorsabb és hatékonyabb reagálás érdekében módosítani kell a pénzügyi és igazgatási szabályokat, valamint a politikai döntéshozatali folyamatot;

2020. szeptember 16., szerda

8. ismételten szorgalmazza az európai védelemről szóló fehér könyv kidolgozását, amely az EUSZ 43. cikkének (1) bekezdésében foglalt katonai tevékenységgel összhangban nagyon pontos forgatókönyveket dolgozna ki és vázolna fel a lehetséges uniós katonai beavatkozásokat illetően, valamint meghatározná az alapul szolgáló elméleteket;

9. elismeréssel szól az uniós missziók személyzetéről, amely a nagy kihívást jelentő körülmények ellenére is kivételesen jól teljesített, valamint bizonyította elkötelezettségét és szakmai hozzáértését;

10. hangsúlyozza, hogy a régióban fennálló biztonsági feltételek súlyos és mélyreható romlásának tükrében, illetve az uniós missziók és projektek hiányosságainak megszüntetése céljából meg kell erősíteni a partnerek kapacitásépítését a biztonsági ágazatban, hogy megfelelőbben reagálhassanak a régióban fennálló mélyreható kihívásokra és súlyos biztonsági körülményekre, többek között a harmadik országok terrorizmussal szembeni, saját területükön folytatott küzdelmének támogatása révén;

11. támogatja a Bizottság és az Unió közös kül- és biztonságpolitikai főképviselője által kiadott, „Kapacitásépítés a biztonság és a fejlesztés támogatása érdekében – Annak lehetővé tétele, hogy partnereink képesek legyenek megelőzni és kezelni a válságokat” című, 2015. április 28-i közös közleményt ([11]);

12. üdvözli a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközről (NDICI) szóló rendelet kidolgozására irányuló bizottsági javaslatot és folyamatban lévő intézményközi tárgyalásokat, amely eszköz a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló jelenlegi eszköz valamennyi feladatát magában foglalná;

13. üdvözli az alelnöknek/főképviselőnek a Bizottság támogatásával készült, arra irányuló javaslatát, hogy az uniós KKBP keretében egy Európai Békekeretet hozzanak létre a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott katonai és védelmi együttműködés finanszírozására – ideértve az EU közös katonai listájában szereplő felszereléseket is –, amely fontos rést tölt majd be az uniós támogatásban, és az NDICI-vel együtt képessé teszi az EU-t, hogy gyorsabb és hatékonyabb választ adjon a biztonsági kihívásokra; továbbá szorgalmazza ezek gyors elfogadását; emlékeztet arra, hogy az Európai Békekeret célja, hogy az Afrikai Békekeretet magába foglalva létrehozzon egy kapacitásépítési elemet, amely lehetővé tenné katonai felszerelések, többek között fegyverek és lőszerek biztosítását a partnerországok számára, teljes mértékben tiszteletben tartva a közös álláspontot, az emberi jogokat és a humanitárius jogot, emellett hatékony átláthatósági rendelkezéseket vezessen be az Európai Békekeret létrehozásáról szóló, 2019. március 28-i parlamenti ajánlásban felsoroltaknak megfelelően annak biztosítása érdekében, hogy semmilyen katonai felszerelést ne adjanak át olyan felek részére, akik visszaéléseket, atrocitásokat követnek el, illetve más módon bántalmazzák a civil lakosságot; megjegyzi, hogy 2018. június óta a tagállamok egy tanácsi határozaton dolgoznak az Európai Békekeret létrehozásáról, amelynek legkésőbb 2021. januárjában meg kell történnie; e tekintetben és az Afrikában uralkodó jelenlegi helyzetre tekintettel arra kéri a Tanácsot, hogy hagyja jóvá ezt a javaslatot és haladéktalanul fogadja el az ezen új eszköz létrehozásához szükséges határozatot az afrikai fegyveres erők katonai képességeinek támogatása érdekében, továbbá:

a) az Európai Békekeret költségvetésének elég nagynak kell lennie a kiképzéssel, a műveletekkel, a missziókkal, a projektekkel és a katonai felszerelésekkel, többek között a fegyverekkel, lőszerekkel és szállítással kapcsolatos jelenlegi kihívások hatékony kezeléséhez;

b) biztosítani kell, hogy az Európai Békekeret megszüntesse az Afrikai Békekeret és az uniós költségvetés keretében bevezetett, a fegyverek és lőszerek beszerzésére vonatkozó jelenlegi korlátozásokat;

c) kéri, hogy az említett tanácsi határozatból eredő igazgatási – többek között személyzeti – kiadásokat az uniós költségvetésből finanszírozzák;

d) felhívja a Tanácsot, hogy az ennek végrehajtásához, ezen belül a felszerelésekhez és kiképzésekhez kapcsolódó működési költségeket terhelje a tagállamokra;

e) tudomásul veszi, hogy azok a tagállamok, amelyek nem vesznek részt egy adott fellépés egészének vagy egy részének finanszírozásában, tartózkodhatnak a Tanácsban való szavazástól;

f) kéri, hogy az Európai Külügyi Szolgálaton (EKSZ) belül hozzanak létre egy kifejezetten ezen új eszköz irányításáért felelős új részleget azzal a céllal, hogy felügyelje a felszerelések szállítását és felhasználását, valamint a kiképzéseket, ideértve a megfelelő biztosítékokat és a kockázatcsökkentési intézkedéseket is;

([11]) JOIN(2015)0017.

g) azon a véleményen van, hogy az ilyen felszerelések és kiképzések biztosítását és alkalmazását a tagállamok által az alelnök/főképviselő tájékoztatása céljából e részleghez kirendelt szakértőknek kell nyomon követniük, és azokat a Parlament, valamint az Európai Számvevőszék ellenőrzésének kell alávetni;

14. úgy véli, hogy a személyzet nagyfokú elkötelezettsége és szakmai hozzáértése ellenére a helyi szerepvállalás, a fenntarthatósági tervek és az alapvető felszerelések hiánya különösen hátráltatta az EU afrikai polgári és katonai misszióinak fenntarthatóságát, hatékonyságát és láthatóságát az érintett országokban, csakúgy, mint arra való képességüket, hogy megerősítsék a partnerek kapacitását;

15. kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gondoskodjanak arról, hogy minden finanszírozási eszköz alkalmazását vizsgálják meg abból a szempontból, hogy azok hogyan kezelik a konfliktusok mögöttes okait és hogyan támogatják az érintett afrikai országok biztonsági képességeinek fejlesztését az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 209. és 212. cikkének megfelelően, és tekintettel a szahel-szaharai térségben és Kelet-Afrikában fennálló rendkívül súlyos biztonsági válságokra;

16. üdvözli az arra irányuló javaslatot, hogy az Afrika és EU közötti kapcsolatokban megerősítsék „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé" című közös közleményben (JOIN(2020)0004) megállapított partnerség elvét; kéri a Bizottságot és különösen az alelnököt/főképviselőt, hogy kezdeményezzenek testre szabott kétoldalú partnerségeket egy, a területek széles körét lefedő átalakítás céljából, prioritásként kezelve a biztonságot és a védelmet; kéri az alelnököt/főképviselőt, hogy fejezze ki elismerését a demokrácia megszilárdítása és a humánbiztonság területén előrehaladást elért országoknak, és kérje fel őket, hogy a „többért többet" elv alapján csatlakozzanak kétoldalú partnerségekhez; a kétoldalú partnerségeken túlmenően arra kéri az alelnököt/főképviselőt, hogy segítsen megszilárdítani a szubregionális szervezetek, például az ECOWAS, a Kelet-afrikai Közösség vagy a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) biztonsági funkcióit;

17. javasolja, hogy az EU vegye fontolóra, hogy hozzájárul a Mauritánia, Mali, Burkina Faso, Niger és Csád nemzeti fegyveres erői által a szahel-szaharai térségben zajló békefenntartó műveletek keretében folytatott, terrorizmus elleni műveletek operatív és logisztikai költségeihez, hasonló megközelítés alapján, mint amelyet a Szahel-övezet G5-országainak közös erői és az Afrikai Unió szomáliai missziójának (AMISON) finanszírozása kapcsán alkalmaz, továbbá megjegyzi, hogy e célból az Európai Békekeretnek kell a megfelelő eszköznek lennie;

18. ösztönzi az azzal kapcsolatos vitát, hogy vajon tanácsos-e a meglévő kiképzési programok esetében ugyanazokat az eszközöket alkalmazni a katonai felszerelések, többek között fegyverek beszerzésére, mint amelyeket a Szahel-övezet G5-országai közös erőinek bevetése és képzése során jelenleg alkalmaznak, szükség esetén a pénzügyi támogatást is beleértve;

19. javasolja, hogy az afrikai országok kapacitásépítési műveleteinek finanszírozása függjön egy, a fogadó ország által bemutatott, közösen elfogadott támogatási tervtől, amely kiterjed a biztonsági ágazat reformjával, az emberi jogokkal, a nemzetközi humanitárius joggal és a jogállamisággal kapcsolatos képzésre, észszerű határidőket tartalmaz, megvalósítása uniós ellenőrzés mellett történik, és a helyzet alakulásától függően később módosítható;

20. mélységes aggodalmának ad hangot a mali biztonsági erők által elkövetett nagyszámú, igen súlyos emberi jogi jogsértéssel kapcsolatban, amelyeket az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs missziója (MINUSMA) vizsgált ki és jelentett;

21. elismeri, hogy Mali fontos szerepet játszik a Szahel-övezet stabilitásában, és osztja az ECOWAS mély aggodalmát a 2020. augusztus 18-án Maliban elkövetett államcsínnyel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösséggel – különösen az EU-val és az ENSZ-szel – való együttműködés, illetve az e közösség által nyújtott támogatás csak akkor valósítható meg sikeresen, ha megtörténnek bizonyos fontos lépések, azaz létrejön egy jól kidolgozott, életképes, átlátható és tartós választási rendszer, amely hiteles, szabad és tisztességes választásokat, a politikai pártok számára pedig ténylegesen egyenlő versenyfeltételeket biztosít; egyetért azzal, hogy szükség van egy inkluzív átmeneti kormányra, amelynek az összes politikai és társadalmi csoportot magában kell foglalnia és valamennyi polgár alkotmányos jogainak és szabadságainak védelmezésére kell törekednie, nem tévesztve ugyanakkor szem elől napjaink sürgető társadalmi, biztonsági és gazdasági kihívásait, amelyek sürgős fellépést tesznek szükségessé annak érdekében, hogy választ adjanak az emberek inkluzív és konstruktív párbeszéd iránti jogos igényére országuk jövőjével kapcsolatban; támogatja az EKSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy békés és demokratikus megoldást találjon, amely végül helyreállítja a tartós stabilitást és a mali polgároknak az országuk intézményeibe és közigazgatásába vetett bizalmát, amelyeknek valóban inkluzívnak és korrupciótól mentesnek kell lenniük, valamennyi polgár érdekeit szolgálva, akik jólétre, békére, fejlődésre, stabilitásra és biztonságra vágynak;

22. tudomásul veszi az ENSZ személyzete és a kapcsolódó személyzet által a békefenntartó műveletek során elkövetett szexuális kizsákmányolással és visszaéléssel kapcsolatos végrehajtási és jogorvoslati segítségnyújtási törekvésekről szóló, ENSZ által készített értékelő jelentéseket; mély megdöbbenésének ad hangot e bűncselekmények riasztó kiterjedtsége, valamint amiatt, hogy az elkövetők felelősségre vonása elmaradt; szintén megdöbbenéssel értesült a gyermekekkel szemben elkövetett szexuális visszaélések kapcsán a Közép-afrikai Köztársaságban állomásozó európai és ENSZ-csapatokkal szemben

2020. szeptember 16., szerda

2016-ban megfogalmazott vádakról, valamint kéri, hogy tegyenek igazságot; sürgeti az ENSZ-t, az uniós tagállamokat, valamint az EU közös biztonság- és védelempolitikai szerveit, hogy késedelem nélkül és nagyon határozottan vizsgálják ki, állítsák bíróság elé és ítéljék el az ENSZ, a tagállamok és az Unió által alkalmazott azon munkatársakat, akik szexuális erőszakot követtek el; hangsúlyozza, hogy az ezzel kapcsolatos struktúrákat sürgősen meg kell reformálni annak érdekében, hogy az ENSZ- és uniós személyzet többé ne maradhasson büntetlenül, mégpedig jól működő és átlátható felügyeleti és elszámoltathatósági mechanizmusok kialakítása révén; elfogadhatatlannak tartja, hogy az állítólagos visszaélések kapcsán jelenleg teljes mértékben önkéntes alapon, a csapatokat biztosító ország döntésétől függően tesznek csak jogi lépéseket; meg van győződve arról, hogy ezeknek a súlyos bűncselekményeknek a számát képzés és oktatás révén is csökkenteni lehetne, illetve azokat meg lehetne előzni; nyomatékosan emlékeztet arra, hogy a jövőben annak érdekében is sürgősen meg kell előzni az ilyen bűncselekményeket, hogy helyreállítsák a helyi lakosság nemzetközi békefenntartásba vetett bizalmát;

23. kéri az EUTM Mali, az EUTM Közép-afrikai Köztársaság és az EUTM Szomália kiképzési missziók formátumának újbóli meghatározását, hogy azok jobban igazodhassanak a kedvezményezett országok fegyveres erőinek és lakosságának valós igényeihez, mégpedig a következők révén:

a) a kiképzési módszerek, valamint az eljárási és részvételi szabályok harmonizálása és annak biztosítása, hogy azok egyediek legyenek és az országon belül azonosított igényekhez igazodjanak, valamint tartalmazzanak a nemek közötti egyenlőséggel és a nők jogaival kapcsolatos képzést, ideértve a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrendet is;

b) a biztonsági ágazat reformjával kapcsolatban olyan átfogó politika kidolgozása és alkalmazása, amelynek a középpontjában a humánbiztonság áll, és amely az összes részterület középpontjába a teljes lakosság biztonsági igényeit helyezi;

c) annak biztosítása, hogy az uniós oktatók feladatai közé tartozzon, hogy a helyi katonai hatóságokkal együttműködve válasszanak a helyi kormány által javasolt katonák közül, képzés révén segítsenek fejleszteni készségeiket, többek között a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok nemzetközi jogának ismeretén keresztül, továbbá kiképzésük befejeztével a helyszínen felügyeljék és támogassák őket az értékelésük elvégzése, illetve az egységek felbomlásának és a katonák szétszóródásának megakadályozása céljából;

d) a kiképzési központok közös használatú és egyéni katonai felszerelésekkel történő ellátása (amennyiben az érintett ország nem biztosítja azokat) annak érdekében, hogy megfelelő kiképzést lehessen biztosítani, miután az EU életbe léptette azokat a biztosítékokat, amelyek garantálják a harmadik országokba irányuló fegyverszállítmányok esetében a 944. sz. közös álláspontban meghatározott nyolc kritérium betartását, biztosítva a szállítás utáni ellenőrzést és a végfelhasználás ellenőrzését, ezzel megakadályozva a felszerelések fegyveres csoportok, köztük terroristák részére történő eltérítését;

e) a missziókon belüli álláshelyek betöltési arányának javítása a visszatérő problémák kezelése érdekében;

f) annak biztosítása, hogy a kiképzés megfeleljen az operatív realitásoknak, azaz magában foglalja a mobilitást, valamint a parancsnoki és ellenőrzési kapacitásokat is;

g) különösen a stratégiai tanácsadás területén a szükséges katonai szakértelemmel való ellátás biztosítása;

h) az emberi jogok megsértésének megakadályozása érdekében emberi jogi ellenőrzési és védelmi mechanizmus bevezetése;

24. úgy véli, hogy bizonyos missziók (EUTM Szomália) esetében a tanácsadási összetevőnek a helyi erők parancsnoki struktúráiban való megerősítése jelentős befolyásgyakorlást tenne lehetővé a műveletek végrehajtási módjára, illetve a többoldalú katonai segítségnyújtás keretén belül;

25. úgy véli, hogy az EU-nak megfelelő felügyeletet kell bevezetnie és továbbra is hatékony időszaki értékeléseket és stratégiai felülvizsgálatokat kell végeznie az EUCAP Száhel Mali, az EUCAP Száhel Niger, az EUCAP Szomália és az EUAM Közép-afrikai Köztársaság polgári missziók esetében, áttekintve azok megbízatását, költségvetését és emberi erőforrásait, és továbbra is alkalmaznia kell a nyomonkövetési rendszereket a missziók végrehajtási terve keretében, valamint átfogó irányítási eszközként az összehasonlító teljesítményértékelést; meg van győződve arról, hogy a missziók jobban igazodnának a változó biztonsági és politikai körülményekhez, ha azokat a helyi igényekre szabnák és ha a helyi partnerekkel intenzívebb lenne az együttműködés, és ez még működőképesebbé és hatékonyabbá tenné őket, valamint lehetővé tenné azok illeszkedését a biztonsági ágazat egy szélesebb körű reformjába, amely a helyi lakosság biztonságát

szolgálja; felkéri az alelnököt/főképviselőt és az EKSZ-t, hogy válaszoljanak a Parlamentnek a KBVP-ről szóló 2019. évi éves jelentés ([12]) és az afrikai missziókról szóló parlamenti értékelés kapcsán; ismételten bírálja, hogy nem álltak rendelkezésre megfelelő mutatók „az EUCAP Niger és az EUCAP Mali misszió eredményeinek nyomon követésére, és hogy a missziók keretében végzett tevékenységek nyomon követése és értékelése nem volt kielégítő, illetve nem tartotta szem előtt azok hatásait"; felkéri az alelnököt/főképviselőt és az EKSZ-t, hogy válaszoljanak a Parlament által az EUTM Szomália misszióhoz kapcsolódó haderő-generálás tekintetében végzett értékelésre;

26. megállapítja, hogy a szomáliai biztonsági helyzet rendkívül aggasztó, és egész Afrika szarván, sőt azon túl is destabilizáló tényező; úgy véli, hogy Szomália szövetségi kormánya nem képes ellátni valamennyi feladatát, a szomáliai nemzeti hadsereg pedig a közelmúltban elért fejlődés ellenére továbbra sem képes önállóan fellépni az al-Shabaab terrorista tevékenységeivel szemben; emlékeztet arra, hogy a szomáliai hadseregnek a tervek szerint 2021 decemberében kellene az AMISOM helyébe lépnie; hangsúlyozza, hogy e cél eléréséhez új és átfogó támogatási programra van szükség, valamint arra kéri az EU-t, hogy az Afrikai Unióval és a szomáliai kormánnyal közösen fogadjon el egy álláspontot az AMISOM után bevezetendő mechanizmusról;

27. úgy véli, hogy az Öböl-válság súlyos következményekkel jár Szomáliában, míg az Egyesült Arab Emírségek továbbra is támogatja azokat a nyílt fellépéseket, amelyek közvetlenül aláássák a Szomáliában eddig elért biztonsági és politikai eredményeket, ami a biztonsági, nemzeti választási és fejlesztési kérdések terén a nemzeti egység megbomlásához vezetett a szomáliai szövetségi kormány és a szövetségi tagállamok között, továbbá szorgalmazza az ilyen fellépések azonnali beszüntetését;

28. kéri az algíri folyamat eredményeképp létrejött, a mali békéről és megbékélésről szóló megállapodás mali aláíróit, hogy tartsák be és további késedelem nélkül hajtsák végre ezen megállapodásokat;

29. úgy véli, hogy az Európai Uniónak az Afrikai Békekereten keresztül az átmeneti időszak során további pénzügyi támogatást kell nyújtania az AMISOM számára, fenn kell tartania (módosított formában) a három uniós katonai, illetve polgári missziót és műveleteket (ATALANTA, EUTM Szomália és EUCAP Szomália), támogatnia kell a demokratikus intézményeket és folytatnia kell a nemzeti hadsereg kiképzését, valamint az átlátható, elszámoltatható és demokratikusan ellenőrzött biztonsági ágazatok létrehozását;

30. felhívja a tagállamokat és az EU-t, hogy segítse a Száhel-övezet G5-országainak közös erőit abban, hogy működőképessé váljanak, pénzügyi támogatást, valamint katonai felszereléseket és kiképzést nyújtva számukra, beleértve a megfelelő biztosítékokat és enyhítő intézkedéseket is, továbbá tanácsadást biztosítva az elmélet, a kapacitástervezés és az irányítás területén; kiemeli, hogy e tekintetben erős és hiteles rendőrségi elemre van szükség; felhívja azokat a partnereket, akik a 2018. február 22-i brüsszeli adományozói konferencián felajánlásokat tettek, hogy azokat gyorsan teljesítsék;

31. úgy véli, hogy az afrikai államoknak felelősséget kell vállalniuk szuverén kötelezettségeik teljesítéséért a dzsihádista terrorista, emberkereskedői és fegyveres csoportoktól megtisztított valamennyi terület stabilizálása érdekében, védelmezve az állampolgárokat és biztosítva az alapvető szolgáltatásokat (közigazgatás, víz- és áramellátás, egészségügy, igazságszolgáltatás, oktatás); mivel a polgári közigazgatás általi hatalomátvételig ideiglenesen a hadseregnek vagy a biztonsági erőknek kell megfelelő biztonsági környezetet és alapvető szolgáltatásokat biztosítaniuk, felhívja az Európai Uniót, hogy fokozza az afrikai államokat az alapvető szolgáltatások biztosításában segítő erőfeszítéseit;

32. támogatja az Afrikai Unió ENSZ-hez intézett azon kérését, hogy biztosítson hozzáférést számára az ENSZ Biztonsági Tanácsa által megbízott afrikai vezetésű missziók részére az ENSZ által megállapított hozzájárulásokhoz;

33. hangsúlyozza, hogy szükséges lenne az észak-afrikai országokkal való koordináció, valamint a líbiai békéhez és megbékéléshez való hatékony hozzájárulás annak megakadályozása érdekében, hogy Líbia a dzsihádizmus, a terrorista csoportok, bűnszervezetek és fegyveres csoportok, a fegyverkereskedelem és az emberkereskedelem terjedésének melegágyává váljon; ezért ösztönzi az 5+5 béketárgyalásokat, és felszólítja az összes országot, hogy tartsák tiszteletben a berlini konferencia szellemét; reményét fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a nemrégiben tapasztalt kedvező jelek nyomán valóban létrejön a tűzszünet és a béke Líbiában; üdvözli e tekintetben az EKSZ és az alelnök/főképviselő közelmúltbeli kezdeményezéseit, különösen az alelnök/főképviselő 2020. szeptember 1-jei líbiai látogatását, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak vezető szerepet kell játszania a közvetítési folyamatban;

34. kéri az EU-t, hogy kezelje a kulturális örökség védelmét és megőrzését érintő állandó és növekvő fenyegetéseket, valamint szigorúan lépjen fel a kulturális alkotások csempészete ellen, különösen a konfliktus sújtotta övezetekben;

35. úgy véli, hogy fontolóra kell venni az észak-afrikai országokkal való együttműködést főként az információcsere és a hírszerzési adatok cseréje, a katonai kiképzések és a radikalizálódás elleni küzdelem tekintetében, figyelembe véve az egyes területeken szerzett bizonyított tapasztalatokat;

([12]) Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – éves jelentés (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0009).

2020. szeptember 16., szerda

36. úgy véli, hogy az e régiókra vonatkozó átfogó, közép-, illetve hosszú távú biztonsági politikának szintén az ellenálló képesség növelésére kell összpontosítania;

37. üdvözli és támogatja Mauritánia átfogó megközelítését, amely katonai és biztonsági válaszlépései mellett szociális és fejlesztési szempontú stratégiát is tartalmaz; szolidaritását fejezi ki a terrorizmus által súlyosan érintett Nigerrel, Malival és Burkina Fasóval; elismerését fejezi ki a nemzetközi közösség, az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs missziója, a multinacionális közös munkacsoport, a G5- és francia fegyveres erők (Barkhane-művelet), az EU regionális tanácsadó koordinációs egysége (RACC), az EUCAP Száhel Mali, és Niger, az EUTM Mali, a GAR-SI Sahel program, valamint a G5-térség központi és keleti részén meghatározó haderőt képviselő, ezért zászlóaljai számára különleges támogatást igénylő csádi hadsereg erőfeszítéseiért és áldozatvállalásáért; kéri a Száhel G5-országokat, hogy hajtsanak végre belföldi reformokat, maradéktalanul érvényesítsék az emberi jogokat, valamint teljes körűen valósítsák meg a jó kormányzást és a demokratikus elszámoltathatóságot, tiszteletben tartva az emberi jogokat és a demokratikus normákat;

38. üdvözli Charles Michel, az Európai Tanács elnöke, valamint Mohamed Cheikh el Ghazouani, a Mauritániai Iszlám Köztársaság elnöke és a Száhel G5-országok hivatalban lévő elnöke 2020. április 28-i közös nyilatkozatát, amelyben az ENSZ főtitkárával, az Afrikai Unió Bizottságának elnökével és az ECOWAS jelenlegi elnökével szoros együttműködésben megújították és fokozták a Száhel-övezet biztonságával, stabilitásával és fejlődésével kapcsolatos elkötelezettségüket;

39. ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák a Barkhane- és a Takuba-műveletet, illetve a Gazelle és a New Nero missziót, és működjenek együtt azokkal; hangsúlyozza az e műveletekben már részt vevő tagállamok által eszközölt fontos emberi és katonai beruházásokat; kitart amellett, hogy erősebb európai szerepvállalásra van szükség, ez azonban nem helyettesítheti az országok azon kötelezettségét, hogy folytassák a fenntartható fejlődés biztosítására és a biztonsági ágazatra irányuló szükséges hazai reformokat;

40. felhívja az EU-t, hogy fordítson külön figyelmet a fegyveres terroristacsoportok, különösen az iszlamista terrorizmus és az erőszakos szélsőséges vahabizmus terjedésére a Száhel-övezet, Nyugat-Afrika és Afrika szarva régióiban, és kitartóan folytassa a dzsihádizmus leküzdésére irányuló globális erőfeszítéseit; tekintettel e régióknak a déli szomszédság országai stabilitására és biztonságára, illetve a tengerbiztonságra gyakorolt stratégiai hatására, valamint annak bizonyosságára, hogy Európa külső határaira nyomás fog nehezedni, kéri az érintett országokkal folytatott biztonsági együttműködés és segélyprogramok megújítását;

41. sürgeti az EU-t, hogy átfogóan értékelje az Afrika–EU közös stratégiát, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé" című, 2020. március 9-i közös közleményét, és segítse elő a Száhel-övezetre vonatkozó regionális cselekvési tervről (2015–2020) szóló, 2015. április 20-i, az EU Guineai-öbölre vonatkozó cselekvési tervéről (2015–2020) szóló, 2015. március 16-i, valamint az Afrika szarváról/a Vörös-tengerről és a Száhel-övezetről/Maliról szóló, 2018. június 25-i tanácsi következtetések és a Pau-i Nyilatkozat végrehajtását;

42. további védelmet és támogatást kér az olyan helyszíni oktatási hatóságok, közösségek és szervezetek számára, amelyek alternatív tanulási lehetőségeket próbálnak találni a közösségi központokban, valamint több ezer nyugat-afrikai és Száhel-övezetbeli gyermeket bevonni az oktatási és készségfejlesztő programokba;

Jó kormányzás és fenntartható fejlesztés

43. kijelenti, hogy közös fenntartható fejlesztési és humanitárius fellépés nélkül nem létezhet biztonsági stratégia; emlékeztet a terrorizmus és a fegyveres konfliktusok különböző kiváltó okaira; szorgalmazza a humán tőke és a humán fejlődés támogatását, a legsebezhetőbb közösségek igényeinek kielégítését, valamint az emberek ellenálló képességének kialakítását;

44. úgy véli, az Európai Uniónak biztosítania kell, hogy a fenntartható fejlesztési tervek a körülményeken alapuljanak és több ágazatra is kiterjedjenek, és globális megoldást kínáljanak az érintett régióban fennálló kihívásokra; hangsúlyozza, hogy a béke, a biztonság és a fenntartható fejlődés integrált megközelítése a helyi civil társadalmi szereplők és főként a nők és a fiatalok érdemi részvételét követeli meg, emlékeztetve ugyanakkor az idősek és a hagyományos vezetők száhel-szaharai társadalmakban betöltött szerepére; azon a véleményen van, hogy e terveknek összhangban kell lenniük a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzusban megerősített segélyhatékonysági alapelvekkel, azokat a közigazgatásnak a helyi kedvezményezett közösségekkel egyetértésben kell elfogadnia, és a hatékony koordináció, az átláthatóság és a szerepvállalás biztosítása érdekében a helyi civil társadalom és a humanitárius szervezetek bevonásával kell végrehajtani;

45. hangsúlyozza az ENSZ-szel kialakított partnerség, a más nemzetközi intézményekkel, többek között az Afrikai Unióval való együttműködés, valamint a más regionális és szubregionális szervezetekkel folytatott párbeszéd fontosságát;

46. úgy véli, hogy az EU és Afrika közötti érdemi biztonsági együttműködést a fenntartható fejlődésre kell építeni, és annak főként a következőkre kell összpontosítania:

a) a demokrácia megszilárdítása hatékony parlamenti ellenőrzés révén felelős demokratikus kormányzási rendszerek, demokratikus intézmények, valamint a jogállamiság biztosításával, a civil társadalom tagjait megillető valamennyi szabadságjog garantálásával;

b) a konfliktusok lezárása és azok kiújulásának megelőzése a kiváltó okok kezelésével a hosszan tartó béke és biztonság elérése érdekében;

c) az ifjúságra összpontosító olyan szakpolitikák kidolgozása, amelyek előmozdítják a gazdasági fejlődést és a munkalehetőségek teremtését; annak hangsúlyozása, hogy az ifjúságot fontos bevonni a politikai, gazdasági és békefolyamatokba;

d) a megelőző stabilizációs akciótervek támogatása;

e) a nők társadalmi szerepvállalásának növelése, elismerve őket az afrikai közösségeken belüli változás hajtóerejeként, bővítve oktatási és gazdasági lehetőségeiket, előmozdítva a helyi és országos intézményekben és a döntéshozatalban való részvételüket, segítve a béketeremtésben, a konfliktusmegelőzésben és a közvetítésben betöltött szerepüket, valamint küzdelmet folytatva a nőkkel és lányokkal szembeni szexuális erőszak ellen;

f) alapvető szolgáltatások, például az egészségügyi ellátás, az élelmezésbiztonság, a víz, a közegészségügy és a higiénia, a szociális védelem, a lakhatás és a biztonsági hálók, a mentális egészségügyi támogatás és védelem, az oktatás és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülők támogatásának biztosítása az emberek államba vetett bizalmának növelése érdekében;

g) a biztonság, valamint a közigazgatás és a jogrendszer stabilitásának biztosítása;

h) a szegénység, a büntetlenség és a korrupció megszüntetése;

i) az éghajlatváltozás hatásainak kezelése, figyelembe véve az éghajlatváltozás enyhítésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a megélhetési források tartósan ellenállóvá váljanak a környezeti fenyegetésekkel szemben;

j) a jogállamiság tiszteletben tartása, a fenntartható fejlődés és az emberi jogok előmozdítása bármilyen alapon történő megkülönböztetés nélkül, a véleménynyilvánítás szabadságának, a tömegtájékoztatás szabadságának és az egyesülés szabadságának előmozdítása, valamint a civil társadalom és a független média strukturális támogatásának megerősítése;

k) fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok, például az agroökológia előmozdítása, a kisüzemi termelők és mezőgazdasági termelők támogatása, táplálkozási kapcsolatrendszer megvalósítása, amely minden összefüggésben kezeli a hiányos táplálkozás valamennyi formáját, valamint a humanitárius és fejlesztési célú beavatkozásokat összekötő tevékenységek finanszírozásának folytatása a kiváltó okok kezelése érdekében;

47. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Afrikában fennálló jelenlegi biztonsági kihívások – a tartós egyenlőtlenségekkel, a fiatalok előtt álló lehetőségek hiányával és a gyenge kormányzással együttesen – ösztönözhetik a migrációt és a lakosság jelentős elvándorlásához vezethetnek, ami fenyegetést jelent az észak-afrikai államok számára és Európára is kihatással van, és kiterjedt humanitárius válságot idézhet elő; elismeri a konfliktusoknak, a szegénységnek, az egyenlőtlenségeknek és az éghajlatváltozásnak a kényszerű lakóhelyelhagyásra gyakorolt hatását, és felszólítja az Európai Uniót, hogy könnyítse meg a jogszerű, biztonságos és méltó módon történő migrációt; hangsúlyozza ezért, hogy fokozni kell az együttműködést különösen az EU és a Szahel-övezet között e fontos kérdés kezelése érdekében, emlékeztetve arra az elfogadott gyakorlatra, hogy a régióban a migrációt érintő fellépésekhez kapcsolódó humanitárius segítségnyújtást nem szabad feltételekhez kötni;

48. üdvözli az Afrika szarvára vonatkozó uniós stratégiát, mivel az nem csupán biztonsági és humanitárius politikát, hanem a hosszabb távú fejlesztési politikát és a millenniumi fejlesztési célokat is magába foglalja; kiemeli a fejlesztéspolitika e hosszabb távú jövőképének fontosságát, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ezzel összefüggésben hangolják össze saját politikáikat, valamint mihamarabb alkalmazzanak közös programozást a különböző országok és a régió vonatkozásában;

49. felszólít az ENSZ Biztonsági Tanácsa fiatalokról, békéről és biztonságról szóló határozatának az EU és Afrika közötti biztonsági együttműködés során történő végrehajtására;

50. felszólítja az EU-t, hogy támogassa az ENSZ nőkre, békére és biztonságra vonatkozó menetrendjének hatékony végrehajtását az EU külső tevékenységének valamennyi területén, ideértve a nemi dimenzió alkalmazását a biztonsággal kapcsolatos EU–Afrikai Unió stratégiai partnerség legfontosabb szakpolitikai területein;

51. úgy véli, hogy az EU-nak meg kell erősítenie együttműködését a nemzeti parlamentekkel – ideértve a biztonsági és védelmi bizottságokat – ahhoz, hogy javítsa a nemzeti és külső biztonsági beavatkozások feletti kulcsfontosságú felügyeleti funkciókat;

52. sürget valamennyi, a Száhel-övezetben működő katonai szereplőt, hogy tartsák be a nemzetközi humanitárius jogot és hajtsanak végre a népesség legsebezhetőbb rétegeinek szenvedését enyhítő, átfogó válaszintézkedéseket, különösen a civilek védelmének mint minden integrált biztonsági stratégia fő sikerességi mutatójának figyelembe vételével; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a biztonsági műveletek végrehajtása nem ronthat a humanitárius helyzeten; felszólítja valamennyi biztonsági szereplőt, hogy kövessék nyomon katonai műveleteiknek és biztonsági intézkedéseiknek a szolgáltatások hozzáférhetőségére – beleértve az élelmezést és táplálkozást – és a kényszerű lakóhelyelhagyásra gyakorolt hatását annak érdekében, hogy minimalizálják a humanitárius szükségleteket érintő káros hatásokat;

53. létfontosságúnak tartja, hogy az érintett régiók számára különleges, holisztikus támogatást kell nyújtani a Covid19-világjárvány jelentette rendkívüli kihívás kapcsán, biztosítani kell a KBVP-missziók és -műveletek folytonosságát a helyi fegyveres erőknek a járvány kezelésével kapcsolatban nyújtott tanácsadás révén, erősíteni kell az EU fejlesztési célú fellépését ezekben a régiókban – ami fontos szerepet játszhat az egészségügyi válság hatásának csökkentésében –, és biztosítani kell a létfontosságú humanitárius segítségnyújtást, a helyzet által megkívánt rugalmasságot és alkalmazkodóképességet tanúsítva; üdvözli a G20-aknak a legszegényebb országok adósságtörlesztésének felfüggesztésére irányuló egyhangú döntését;

54. javasolja, hogy az EU a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal, valamint az Afrikai Fejlesztési Bankkal együttesen pénzügyi szinten avatkozzon be az államadósságok és kamatfizetések ellenőrzés alatt tartása érdekében; felszólít az afrikai országokra vonatkozó adósságenyhítés, adósságfelfüggesztés és adósságfenntarthatóság valamennyi lehetőségének feltérképezésére a Covid19-világjárvány és következményei fényében;

55. javasolja, hogy az érintett országok vállaljanak teljes körű nemzetközi jogi felelősséget és fogadják el az összes szükséges intézkedést, biztosítva a nemzetközi humanitárius jog szerinti elszámoltathatóságot bármely fél jogsértése esetén, biztosítsanak szabad hozzáférést a humanitárius segélyekhez és alapvető szolgáltatásokhoz a rászorulók, köztük a kormány ellenőrzésén kívül eső területeken élők számára – elkerülendő a humanitárius segély eltérítésének kockázatát – és tegyék lehetővé a humanitárius segélyhez való hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalást a konfliktusban részt vevő valamennyi féllel, valamint hangsúlyozza a humanitárius segély semleges és pártatlan kiosztásának, valamint a humanitárius dolgozók biztonsága biztosításának fontosságát;

56. üdvözli az arra irányuló javaslatot, hogy az Afrika és EU közötti kapcsolatokban megerősítsék „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című közös közleményben megállapított multilateralizmus elvét; úgy véli, hogy a kommunista Kína és az autoriter Oroszország eltérő megközelítést követett az afrikai országok kezelése során, ellentétben az uniós erőfeszítésekkel; felszólítja a Bizottságot, hogy fokozza nyilvános diplomáciai erőfeszítéseit, valamint javítsa az Afrikai Unióval, a kormányokkal, a parlamentekkel és a civil társadalmakkal folytatott párbeszédet, hogy hatékonyabban tájékoztathasson az Afrikában nyújtott uniós biztonsági támogatásról, amely hozzájárul a 2063-as afrikai fejlesztési stratégiához;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0217

Végrehajtási intézkedéssel szembeni kifogás mellőzése: az IFRS 16 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard módosításai

Az Európai Parlament határozata az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK bizottsági rendeletnek az IFRS 16 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetével szembeni kifogás mellőzéséről (D067917/01 – 2020/2712(RPS))

(2021/C 385/04)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a bizottsági rendelet tervezetére (D067917/01,

— tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

— tekintettel a Bizottság 2020. július 8-i levelére, amelyben annak kinyilvánítására kéri az Európai Parlamentet, hogy nem emel kifogást a rendelet tervezetével szemben,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett 2020. szeptember 2-i levélre,

— tekintettel a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat [2] 5a. cikkére,

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikke (4) bekezdésének d) pontjára és 111. cikkének (6) bekezdésére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság véleményére,

A. mivel a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (a továbbiakban: IASB) 2020. május 28-án „A Covid19-hez kapcsolódó, lízingeket érintő engedmények” című dokumentumot adott ki (az IFRS 16 – Pénzügyi eszközök nemzetközi pénzügyi beszámolási standard módosítása – Lízingek); mivel az IFRS 16 módosításai opcionális, ideiglenes, a Covid19-hez kapcsolódó működési kedvezményt biztosítanak a lízingfizetés szüneteltetésére jogosult lízingbe vevőknek, anélkül, hogy hogy aláásnák a vállalatok pénzügyi beszámolóinak relevanciáját és hasznosságát;

B. mivel az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) 2020. június 2-án kedvező szakvéleményt adott a Bizottság számára az IFRS 16 módosításaival kapcsolatban;

C. mivel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az IFRS 16 módosításai megfelelnek az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében előírt, az elfogadáshoz szükséges technikai kritériumoknak;

D. mivel a Számviteli Szabályozó Bizottság 2020. július 2-án kedvező véleményt adott az IFRS módosításairól;

E. mivel az IASB az IFRS 16 módosításai hatálybalépésének napjaként 2020. június 1-jét határozta meg, azzal a kitétellel, hogy alkalmazásuk korábban is megengedett; mivel az érintett kibocsátók jogbiztonságának és – az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban – egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló, 2008. november 3-i 1126/2008/EK bizottsági rendeletben [3] meghatározott egyéb számviteli standardokkal való összhang biztosítása érdekében a módosító rendelet rendelkezéseit visszamenőleges hatállyal kell alkalmazni; mivel az EFRAG és a Bizottság szolgálatai által folytatott konzultációk rávilágítottak arra, hogy komoly érdek fűződik a 2020. június 30-ig tartó időszakra vonatkozó féléves pénzügyi kimutatások korai alkalmazásához;

1. kijelenti, hogy nem emel kifogást a bizottsági rendelet tervezetével szemben;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Bizottságnak és tájékoztatás céljából a Tanácsnak.

---

[1] HL L 243., 2002.9.11., 1. o.
[2] HL L 184., 1999.7.17., 23. o.
[3] HL L 320., 2008.11.29., 1. o.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0221

Az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i állásfoglalása az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2019/2200(INI))

(2021/C 385/05)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikkére és V. címére, különösen 21., 22., 36. és 37. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik részére,

— tekintettel az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Grúzia közötti társulási megállapodásra, amely 2016. július 1-jén lépett hatályba,

— tekintettel az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról szóló 2018. november 14-i ([1]), a „Grúzia megszállt területei az orosz inváziót után 10 évvel" című 2018. június 14-i ([2]), a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló 2018. március 14-i ([3]), a Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodásokról/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekről szóló 2016. január 21-i ([4]), valamint az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Grúzia közötti társulási megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről szóló 2014. december 18-i ([5]) korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel az EU–Grúzia Társulási Tanács 2019. március 5-i ötödik ülésének eredményére,

— tekintettel az EU–Grúzia Parlamenti Társulási Bizottság 2019. március 27–28-án tartott nyolcadik ülésén kiadott zárónyilatkozatra és ajánlásokra,

— tekintettel a keleti partnerség csúcstalálkozóin – legutóbb 2017. november 24-én Brüsszelben – elfogadott együttes nyilatkozatokra,

— tekintettel az EU–Grúzia civil társadalmi platform 2020. február 20-án tartott hatodik ülésén kiadott közös nyilatkozatra,

— tekintettel a 2019. október 25-i harmadik magas szintű EU–Grúzia stratégiai biztonsági párbeszéd eredményére,

— tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a társulási menetrend Grúzia általi végrehajtásáról szóló, 2020. február 6-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2020)0030),

— tekintettel a grúz kormány és az ellenzéki pártok által a 2020. évi parlamenti választásokról 2020. március 8-án aláírt egyetértési nyilatkozatra és közös nyilatkozatra,

— tekintettel a Velencei Bizottság Grúzia felülvizsgált alkotmánytervezetéről szóló, 2017. június 19-i véleményére,

— tekintettel a Velencei Bizottság Grúzia alkotmányos reformjáról szóló, 2018. március 19-i végleges véleményére,

([1]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0457.
([2]) HL C 28., 2020.1.27., 97. o.
([3]) HL C 162., 2019.5.10., 138. o.
([4]) HL C 11., 2018.1.12., 82. o.
([5]) HL C 294., 2016.8.12., 111. o.

2020. szeptember 16., szerda

— tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) választási megfigyelő küldöttségének a grúziai elnökválasztásról szóló, 2019. február 28-i végleges jelentésére,

— tekintettel a Velencei Bizottságnak a grúziai Legfelsőbb Bíróság bíráinak kiválasztásáról és kinevezéséről szóló, 2019. április 16-i sürgős véleményére, és a grúziai Legfelsőbb Bíróság bíráinak jelöléséről és kinevezéséről szóló, 2020. január 9-i második ODIHR-jelentésre,

— tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint eljárási szabályzata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatára,

— tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság levelére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0136/2020),

A. mivel Grúzia és az EU mint társult partnerek elkötelezettek az olyan közös értékeken és elveken alapuló politikai társulás és gazdasági integráció előmozdítása mellett, mint a demokrácia, az emberi jogok és alapvető szabadságok, a jogállamiság és a jó kormányzás; mivel a grúz társadalom továbbra is erőteljesen támogatja az ország európai törekvéseit és az EU-hoz történő közeledését;

B. mivel az EUSZ 49. cikke értelmében és a 2017. március 25-i Római Nyilatkozatnak megfelelően bármely európai állam kérheti felvételét az Unióba, amennyiben teljesíti a koppenhágai kritériumokat;

C. mivel felülvizsgált alkotmányának 2018. decemberi hatálybalépése lezárta Grúzia teljes körű parlamenti rendszerre történő átállását; mivel előrelépés történt az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásában, ideértve a teljesen arányos választási rendszerre 2024-től való átállást is;

D. mivel Grúzia továbbra is elkötelezett a társulási megállapodás, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtása mellett, és folytatja az uniós vívmányokhoz, valamint az uniós előírásokhoz való igazodást, ami egyre több előnnyel jár;

E. mivel a Grúzia destabilizálására irányuló kísérletek folytatódnak, többek között az Orosz Föderáció és Abházia és Chinvali/Dél-Oszétia grúziai régiók között létrejött úgynevezett „szerződések” végrehajtásával, a Chinvali/Dél-Oszétia régióban a közigazgatási határvonal közelében található átkelési pontok 2019. augusztus óta végrehajtott lezárásával, a közigazgatási határvonal mentén zajló fokozódó „határkialakítással”, valamint az Abháziában 2020 márciusában megtartott úgynevezett „elnökválasztásokkal”;

F. mivel a közelmúltban az EU és az USA által elősegített, a kormányzó és az ellenzéki pártok közötti párbeszéd alapján létrejött egy egyetértési nyilatkozat és egy együttes nyilatkozat, amelyet 2020. március 8-án az összes nagyobb párt aláírt, és amely döntő lépés Grúzia depolarizációja és politikai környezetének normalizálása felé a 2020. októberi parlamenti választások előtt;

G. mivel az igazságügyi ágazat reformjai továbbra is szerények, és mivel a Legfelsőbb Bíróság 14 bírójának élethosszig tartó, a közelmúltban történő kinevezése nélkülözte az átláthatóságot, eltért az objektív, érdemeken alapuló kritériumoktól, és megmutatkozott a partizánpolitika befolyása; mivel a bírói kinevezésekről szóló plenáris szavazásra politikai válság, ellenzéki bojkott, az elhalasztásra vonatkozó széles körű felhívások és a szakbizottsági és a plenáris ülések súlyos megzavarásai mellett került sor;

1. üdvözli az EU és Grúzia közötti kapcsolatok folyamatos elmélyülését és azt a határozott támogatást, amelyet a teljes politikai spektrum és a társadalom mutat a Grúzia által választott európai és euroatlanti integrációs út iránt; elismeri a Grúzia által az átfogó reformok végrehajtása területén elért eredményeket, amelyek következtében Grúzia az EU kulcsfontosságú partnerévé vált a régióban, és ismételten hangsúlyozza, hogy folytatni kell a társulási megállapodás, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség keretében elkezdett reformok végrehajtását és felülvizsgálatát; emlékeztet arra, hogy a megerősített együttműködés és az uniós segítségnyújtás a „többért többet” elvén alapul, és különösen a demokráciával és a jogállamisággal – ideértve az intézményi fékek és ellensúlyok rendszerét, az igazságszolgáltatás függetlenségét és a választási reformot – kapcsolatos reformok folyamatos előrehaladásától függ;

2020. szeptember 16., szerda

2. ismételten hangsúlyozza, hogy teljes mértékben támogatja Grúzia szuverenitását és területi integritását nemzetközileg elismert határain belül, és megerősíti kötelezettségvállalását az Oroszország és Grúzia közötti konfliktus békés rendezéséhez való további hozzájárulást illetően, többek között az EU Dél-Kaukázussal és a grúziai válsággal foglalkozó különleges képviselője, a genfi nemzetközi megbeszélések társelnöki tisztsége, az európai uniós megfigyelő misszió tevékenységei és az el nem ismerés és a kötelezettségvállalás politikája révén; elítéli az Abházia és Chinvali/Dél-Oszétia grúz régiók Oroszországi Föderáció általi illegális megszállását, valamint a szögesdrót kerítések és más mesterséges akadályok orosz és de facto dél-oszét biztonsági szereplők általi folyamatos illegális telepítését a közigazgatási határvonal mentén („határkialakítás"), és hangsúlyozza, hogy meg kell állítani ezeket a nemzetközi jogot sértő lépéseket; követeli, hogy Abházia és a Chinvali/Dél-Oszétia régió de facto hatóságai haladéktalanul nyissák meg újra a zárt határátkelőhelyeket, és szüntessék meg a mozgás szabadságának korlátozására tett kísérleteket ezekben a régiókban; felszólítja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, valamint a tagállamokat, hogy ítéljék el ezt a folyamatot; hangsúlyozza, hogy a társulási megállapodás Grúzia teljes területét lefedi, beleértve a megszállt régióit is, és az ország teljes lakosságának javát szolgálja; felszólítja az Oroszországi Föderációt, hogy teljesítse az EU közvetítésével létrejött, 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodás szerinti kötelezettségeit, nevezetesen vonja ki valamennyi katonai erejét Grúzia megszállt területeiről, és tegye lehetővé az európai uniós megfigyelő misszió számára az akadálytalan bejutást Grúzia egész területére; e tekintetben felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy egyértelműen tájékoztasson azokról a rendelkezésekről, amelyeket az Oroszországi Föderáció még mindig nem teljesített; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy valamennyi diplomáciai eszköz felhasználásával fokozzák a konfliktus békés megoldására irányuló erőfeszítéseiket, többek között az európai uniós megfigyelő misszió és az EU dél-kaukázusi és a grúziai válság ügyével megbízott különleges képviselője révén, és továbbra is támogassák a grúz parlament „Egy lépés a jobb jövőért" csomagját, valamint ösztönözzék a személyközi kapcsolatokat és a bizalomépítő intézkedéseket; üdvözli Grúzia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa a jószomszédi kapcsolatokat és a konstruktív együttműködést a dél-kaukázusi országok között;

3. elismerését fejezi ki a grúz nép és az állami hatóságok által a Covid19 kitörésére adott, nemzetközileg elismert reakció miatt, és hangsúlyozza az egészségügyi dolgozók és a kormányzati hatóságok által hozott hatékony megelőző intézkedéseket, amelyek hozzájárultak a grúziai egészségügyi rendszer terheinek csökkentéséhez, és enyhítették a gazdaságra háruló kedvezőtlen hatásokat; gratulál a grúz állampolgároknak azért, hogy a gazdasági és társadalmi nehézségek ellenére betartották ezeket az intézkedéseket; ösztönzi az egészségügyi ellátás minőségének javítására és az ahhoz való egyenlő hozzáférés biztosítására irányuló beruházások létrehozását; üdvözli, hogy az EU több mint 183 millió EUR összegű támogatást rendelt Grúziának a Covid19-re való reagáláshoz, és 150 millió EUR-t nyújtott kölcsönökben az ország makrogazdasági stabilitásának fokozása és annak lehetővé tétele céljából, hogy a forrásokat az állampolgárok védelme, a világjárvány súlyosan negatív társadalmi-gazdasági következményeinek enyhítése, valamint az EU-val való közegyészségügyi együttműködés – ideértve a bevált tapasztalatok cseréjét és a civil társadalommal való együttműködést a járványügyi stratégiák kidolgozása terén, a legsebezhetőbb csoportokra összpontosítva – fokozása felé irányítsák;

4. üdvözli, hogy a grúz állampolgárok 2017 márciusa óta 900 000 vízummentes látogatást tettek schengeni és schengeni társult országokba; tudomásul veszi a grúz állampolgárok által megalapozatlanul benyújtott menedékkérelmek növekvő számát, és felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el Grúziát biztonságos származási országként az ilyen kérelmek feldolgozásának és az emberek visszafogadásnak felgyorsítása érdekében; hangsúlyozza a vízumliberalizációs követelmények Grúzia általi folyamatos végrehajtásának, valamint a grúz igazságügyi hatóságok és végrehajtó ügynökségek, valamint a tagállamok közötti fokozott együttműködésnek a fontosságát a határokon átnyúló bűnözés, különösen az emberkereskedelem és az illegális kábítószer-kereskedelem csökkentése érdekében; üdvözli a Grúzia és az Europol közötti megerősített nemzetközi bűnüldözési együttműködést;

5. hangsúlyozza Grúzia szerepét az Európai Unió megbízható partnereként, valamint a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) és a NATO küldetéseinek és műveleteinek jelentős résztvevőjeként; felhívja a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy tartsa fenn kapcsolatait Grúziával a KBVP területén, különös tekintettel Grúzia ahhoz fűződő érdekére, hogy megvitassák az ország PESCO projektekben való részvételének lehetőségét, és együttműködést alakítsanak ki az érintett uniós ügynökségekkel, ha ez az EU és Grúzia kölcsönös érdekében áll;

Politikai párbeszéd és parlamenti választások

6. elismerését fejezi ki a főbb politikai pártok mindegyikének a nemzetközi közvetítéssel létrejött 2020. március 8-i egyetértési megállapodás és együttes nyilatkozat aláírásáért, amely meghatározza a választási rendszer kulcsfontosságú jellemzőit, amely rendszer 120 arányos és 30 többségi mandátumon és a választási körzetek méltányos összetételén alapul, a Velencei Bizottság ajánlásainak megfelelően, és amelyet a 2020. októberi parlamenti választások során alkalmazni kell; üdvözli a pártok közötti párbeszéd eredményét, amely egyértelmű jele a közös megoldás megtalálására való hajlandóságnak, és hangsúlyozza, hogy folytatni kell a politikai pártok közötti bizalom helyreállítását és a pártok közötti

párbeszédet a 2020. októberi parlamenti választások előtt, ami a politikai helyzet stabilizálódásának alapjaként szolgálna; üdvözli a 2020. március 8-i megállapodás végrehajtását és Zourabichvili elnök 2020. május 15-i döntését, miszerint kegyelmet ad két bebörtönzött ellenzéki vezetőnek, ami fontos lépés a feszültségek enyhítése felé; e tekintetben felszólítja valamennyi felet, hogy a megállapodás tartalmának és szellemének megfelelően járjanak el, a megállapodás valamennyi szempontját teljes körűen hajtsák végre, és gondoskodjanak arról, hogy a választási reform minden elemét a lehető leghamarabb átültetik az alkotmányba és a jogszabályokba, továbbá teljes körűen végrehajtják, valamint hogy a politikai indíttatású bírósági eljárások valamennyi lezáratlan ügyét késedelem nélkül megoldják;

7. üdvözli, hogy a grúz parlament a szükségállapot megszüntetését követően azonnal megkezdte a választási rendszer reformjának megvitatását, és sikeresen elfogadta az alkotmány és a választási törvény módosításait; gratulál Grúziának a reprezentatívabb parlament létrehozása és a politikai környezet depolarizációja érdekében tett lépéseihez; felszólítja az összes politikai pártot és parlamenti képviselőt a grúz demokrácia előmozdítására irányuló munka jóhiszemű folytatására;

8. megjegyzi, hogy a közelgő parlamenti választások kulcsfontosságúak Grúzia demokratikus mandátumának megerősítésében, és ezért reményét fejezi ki, hogy a választási kampány tisztességes versenyen alapul; felhívja a grúz hatóságokat, hogy gyorsan és teljes körűen hajtsák végre az EBESZ/ODIHR által megfogalmazott ajánlásokat, és vizsgálják felül a vonatkozó jogszabályokat a feltárt hiányosságok és kihívások kezelése érdekében, többek között az állami erőforrások politikai kampánycélokra történő visszaélésszerű felhasználása, a helytelen kampányfinanszírozási módszerek, az erőszak büntetlensége, a gyűlöletbeszéd és idegengyűlölet terjesztése, a szavazatvásárlás, az ellenzék választási adminisztrációban való képviselete, valamint a választók, különösen a köztisztviselők azon lehetősége tekintetében, hogy „nyomástól és a megtorlástól való félelemtől mentesen szavazhassanak” ([6]); felhívja a hatóságokat, hogy védjék meg a civil társadalmi szervezetek és a választási megfigyelők munkáját annak érdekében, hogy munkájukat megfélemlítés vagy beavatkozás nélkül végezhessék;

9. arra ösztönzi a grúz hatóságokat és Grúzia választási hivatalát, hogy gondoskodjanak biztonságos környezetről a 2020. októberi parlamenti választásokhoz olyan módon, hogy a választási személyzet számára egyéni védőfelszerelést biztosítanak, a szavazási létesítményeket úgy alakítják ki, hogy garantálják a résztvevő polgárok egészségét és biztonságát, és biztosítják a választási megfigyelők zavartalan munkáját;

10. megerősíti Grúzia élénk civil társadalmának nyújtott támogatását, és hangsúlyozza annak a demokratikus felügyeletben, valamint a társulási megállapodás és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásának demokratikus felügyeletében és nyomon követésében játszott kulcsfontosságú szerepét; felszólítja a grúz kormányt és parlamentet, hogy hozzanak létre hivatalos mechanizmusokat a civil társadalom politikai folyamatban való részvételére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak politikai, technikai és pénzügyi támogatást a civil társadalom tevékenységeihez; felszólítja a grúz hatóságokat, hogy az EU és a nemzetközi adományozói közösség által nyújtott támogatásokon túl indítsanak nemzeti támogatási programokat a civil társadalom számára;

Jogállamiság, jó kormányzás és a tömegtájékoztatás szabadsága

11. elismeri Grúzia előrelépését a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat erősítő reformjai terén, különös tekintettel a 2018-ban végrehajtott alkotmányos reformokra; ösztönzi a grúz kormányt, hogy szilárdítsa meg a jogállamiságot és folytassa az igazságügyi reformot, a korrupció és az állam foglyul ejtése elleni küzdelmet, a közigazgatás reformját, a decentralizációt, a jó kormányzást, a megkülönböztetés elleni jogszabályok végrehajtását és a munkavállalói jogok biztosítását a Grúzia és az EU közötti további integráció fokozása érdekében;

12. aggodalmát fejezi ki az ellenzéki politikusok ellen a közelmúltban indított bírósági ügyek miatt, amelyek aláásták a bizalmat a kormánypárt és az ellenzék között, hátrányosan érinthetik a társulási megállapodással/a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséggel kapcsolatos reformokat, és ellentétesek a társulási megállapodás betűjével és szellemével; üdvözli az elítélt ellenzéki politikusok irányába gyakorolt elnöki kegyelmet, amely megnyitja az utat a politika és a társadalom depolarizációja előtt; felhívja a grúz hatóságokat, hogy tartózkodjanak a politikai indíttatású bírósági ügyektől, és felhívja az Unió küldöttségét, hogy kövesse nyomon az összes ilyen pert; felszólítja Grúziát, hogy a jogállamiság, különösen az igazságszolgáltatás függetlensége és a tisztességes tárgyaláshoz való jog, valamint az emberi jogok tekintetében tartsa tiszteletben a társulási megállapodás szerinti legmagasabb szintű normákat;

13. felszólítja a bírák kiválasztási eljárásainak felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy a Velencei Bizottság ajánlásait minden új kinevezés előtt maradéktalanul végrehajtsák; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Legfelsőbb Bíróság bíráinak közelmúltbeli kiválasztási eljárása nem volt teljes mértékben összhangban ezekkel az ajánlásokkal, és azt kulcsfontosságú hiányosságok jellemezték; hangsúlyozza a politikai befolyástól mentes, depolitizált igazságszolgáltatás,

([6]) Az ODIHR választásértékelő küldöttségének a grúziai elnökválasztással kapcsolatos 2019. február 28-i végleges jelentése, 30. o.

valamint a grúz Legfelsőbb Bíróság és más igazságügyi intézmények bíráinak kinevezése során az átláthatóság, a meritokrácia és az elszámoltathatóság tiszteletben tartásának fontosságát; ösztönzi ezért a grúz kormányt, hogy folytassa és szilárdítsa meg az igazságszolgáltatási rendszer ügyészséget is felölelő reformját, miközben ösztönzi a nyílt párbeszédet valamennyi politikai szereplővel és a civil társadalommal, és biztosítja a nemzetközi normákat;

14. hangsúlyozza a Nemzetközi Büntetőbírósággal folytatott teljes körű folyamatos együttműködés fontosságát, hogy biztosítva legyen az általa folytatott ügyek átfogó elszámoltathatósága;

15. felszólít, hogy vizsgáljanak ki minden olyan 2019 júniusában történt eseményt, amikor a grúz bűnüldöző hatóságok túlzott erőszakot alkalmaztak a békés tüntetők és újságírók ellen; hangsúlyozza, hogy el kell kerülni a büntetlenséget, és biztosítani kell az elkövetők felelősségre vonását; sürgeti a grúz kormányt, hogy biztosítsa a békés gyülekezéshez és a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot, a társulási megállapodásban vállalt kötelezettségekkel összhangban, többek között a tiltakozókra alkalmazott aránytalan szankciók enyhítésével;

16. elismeri, hogy a grúziai médiakörnyezet dinamikus és sokszínű, de polarizált; hangsúlyozza a tömegtájékoztatás szabadságának fontosságát, így biztosítva a közelgő választási kampány során valamennyi politikai párt egyenlő hozzáférését a médiához, a szerkesztői függetlenséget, valamint a magán- és különösen az állami műsorszolgáltatók programjaiban a politikai nézetek plurális és megkülönböztetésmentes módon való megjelenését; hangsúlyozza, hogy egyértelmű rendelkezésekre van szükség az ingyenes és fizetett reklámok szabályozására, valamint a médiatulajdon jobb átláthatóságára a média fokozott nyomon követése révén; sürgeti a hatóságokat, hogy tartózkodjanak a média szabadságát érintő beavatkozástól, illetve a médiatulajdonosokkal vagy -képviselőkkel szembeni politikai indíttatású bírósági ügyek lefolytatásától; sürgeti a grúz kormányt, hogy tegyen lépéseket a külföldi vagy belföldi szereplők részéről az ország vagy bármely politikai párt ellen folytatott dezinformációs kampányok megelőzése érdekében; sürgeti a közösségimédia-platformokat annak biztosítására, hogy ne használják fel őket a választási folyamat integritásának aláásására;

17. határozottan elítéli a grúz intézmények és médiaorgánumok ellen elkövetett kibertámadásokat, amelyeket széles körben orosz szereplőknek tulajdonítanak; hangsúlyozza, hogy hatékonyan kell ki vizsgálni és vissza kell szorítani a külföldi dezinformációs kampányokat és propagandát, amelyek aláássák a grúz intézményeket és előmozdítják a társadalom polarizációját; felhívja egyrészt a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy Grúzia ellenálló képességének megerősítése érdekében fokozza a kiberbiztonsági együttműködést, másrészt a Bizottságot, hogy támogassa a média- és információs műveltséget érintő reformokat, harmadrészt pedig a grúz kormányt, hogy működjön együtt az uniós intézményekkel a dezinformáció elleni legjobb gyakorlatok terén; felszólítja továbbá a grúziai politikai szereplőket, hogy tartózkodjanak attól, hogy a közösségi médiát emberek, szervezetek és intézmények megtámadására, valamint szándékos félretájékoztatás terjesztésére használják; tudomásul veszi a közösségimédia-platformok által a közelmúltban tett lépéseket olyan fiókok és oldalak ellen, amelyek összehangolt, hiteltelen viselkedést tanúsítottak és támadásokat folytattak az ellenzék, a média és a civil társadalom ellen;

Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

18. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az Abházia és Chinvali régió/Dél-Oszétia grúz régiói tényleges ellenőrzését gyakorló Oroszországi Föderáció folyamatosan megsérti az e megszállt régiókban élő emberek alapvető jogait, akiket megfosztanak a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogtól, a tulajdonhoz való jogtól és az anyanyelvükön történő oktatáshoz való jogtól, és megismétli, hogy teljes mértékben támogatja a belső menekültek és a menekültek biztonságos és méltóságteljes hazatérését; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a folyamatos és illegális „határkialakítási" folyamat különösen káros hatással van a Covid19-világjárvány elleni jelenlegi küzdelemre, mivel a mozgás szabadságának korlátozása megfosztja az embereket a szükséges orvosi szolgáltatásokhoz való hozzáféréstől, ezáltal pedig veszélyezteti az életüket; üdvözli, hogy Ergnetiben 2020. július 30-án újraindult az incidensek megelőzésére és a reagálásra szolgáló mechanizmusokban (IPRM) való részvétel, és arra bátorítja az összes felet, hogy a konfliktusok által sújtott lakosság biztonságának és humanitárius helyzetének javítása érdekében kezdjék újra az ilyen formában zajló rendszeres párbeszédet;

19. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség a fenntartható és inkluzív fejlődés kulcsfontosságú előfeltétele; elismerően nyilatkozik a grúz parlament nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsának munkájáról és arra irányuló erőfeszítéseiről, hogy a szexuális zaklatást a megkülönböztetés egyik formájaként azonosítsa és felhívja rá a figyelmet; sürgeti a grúz kormányt és a hatóságokat, hogy mozdítsa elő a nők képviseletének és az egyenlő bánásmódnak a további fejlődését a politikai és társadalmi élet minden szintjén; kéri a Bizottságot, hogy vonja be a nemek közötti egyenlőség témáját valamennyi Grúziával kapcsolatos politikájába, programjába és tevékenységébe; felszólít az Isztambuli Egyezmény teljes körű végrehajtására;

20. üdvözli a grúz Belügyminisztérium Emberi Jogi Osztályának munkáját, és kitart amellett, hogy az emberi jogokra és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó meglévő jogszabályokat alaposan és hatékonyan végre kell hajtani; további erőfeszítésekre szólít fel a szociális, munkaerőpiaci és egészségügyi területeken a nőkkel, az LBMT személyekkel, a romákkal és a vallási kisebbségekkel szemben fennálló hátrányos megkülönböztetés kezelése, valamint a valamennyi kisebbség és

kiszolgáltatott csoport elleni gyűlöletbeszéd és erőszakos bűncselekmények kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának fokozása érdekében; felszólítja az összes vallási közösséget, köztük a grúz ortodox egyházat és a civil társadalmat, hogy munkálkodjanak a tolerancia légkörének megteremtésén;

21. hangsúlyozza a gyermekvédelmi rendszer további megerősítésének fontosságát, beleértve az erőszak és a kiskorúak szexuális kizsákmányolásának megelőzését is; felszólít a digitális kockázatokkal kapcsolatos tudatosság növelésére, továbbá az oktatáshoz való hozzáférés mindenki számára való biztosítására, beleértve a fogyatékossággal élő gyermekeket is; hangsúlyozza a grúz kormány felelősségét az árvaházakban élő gyermekek helyzetének figyelemmel kísérése terén;

Intézményi rendelkezések

22. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell az antagonizmust és a politika polarizálódását, valamint konstruktív együttműködést kell biztosítani az ország demokratikus intézményeiben, különösen a grúz parlamentben; hangsúlyozza ezért, hogy javítani kell a politikai légkört, és bizalmat kell kiépíteni minden politikai és intézményi szereplő, valamint köztük és a grúz nép között;

23. felhívja a grúz parlamentet, hogy teljes mértékben használja ki a Grúzia mint kiemelt ország számára az Európai Parlament demokráciatámogatási tevékenységei tekintetében rendelkezésre álló lehetőségeket, és kezdjen párbeszédet szükségleteinek meghatározása érdekében;

24. felkéri a grúz parlamentet, hogy növelje kapacitását a parlamenti ellenőrzési mechanizmusok gyakorlása céljából, különös tekintettel a biztonsági rendszer feletti ellenőrzésre; ösztönzi az ellenzék szerepének növelését a parlamenti felügyeleti eljárásban, a kormány tagjai és más elszámoltatható tisztviselők meghívására vonatkozó eljárások egyszerűsítését, valamint egy központi nyilvántartási rendszer létrehozását, amely minden érdekelt fél számára időben és teljes körű információt szolgáltat a parlamenti ellenőrzésről;

Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok

25. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az EU Grúzia legnagyobb kereskedelmi partnere, és teljes kereskedelmének 27 %-át teszi ki; üdvözli Grúzia kereskedelemmel kapcsolatos jogszabályainak folyamatos közelítését; hangsúlyozza, hogy szükséges az EU-ba irányuló grúz export növelése és diverzifikálása a mezőgazdasági árucikkeken és nyersanyagokon túl is, és az EU beruházásainak Grúziába vonzása annak érdekében, hogy több munkahelyet teremtsenek, és javítsák Grúzia EU-val fennálló kereskedelmi egyensúlyát és annak makroszintű pénzügyi stabilitását, mindenekelőtt a jogállamiság megerősítésével a korrupció, a pénzmosás és az adócsalás elleni küzdelem, valamint az uniós előírásokhoz való közelítés támogatása által; hangsúlyozza a regionális és a kis- és középvállalkozások számára kedvező üzleti környezet támogatásának fontosságát, hogy tovább fejlesszék Grúzia innovációs képességét a különféle gazdasági ágazatokban; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a digitális gazdaság, az oktatás, a kutatás és innováció terén megnövekedett ágazati együttműködést, és hogy erősítse az IKT-ágazatot, a digitalizációt, valamint a zöld technológiákat, és ossza meg szaktudását és a bevált gyakorlatokat; hangsúlyozza az ifjúságot célzó programok fontosságát a tisztességes munkalehetőségek megteremtése érdekében;

26. emlékeztet arra, hogy az EU–Grúzia társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség célja Grúzia fokozatos integrálása az egységes piacba; felhívja a Bizottságot, hogy lépjen fel határozottabban Grúzia egységes piachoz való hozzáférésének biztosítása érdekében, és fokozza az ágazati integráció elmélyítését célzó kezdeményezéseket az EU-val való nagyobb szakpolitikai konvergencia elérése, valamint a kétoldalú együttműködés eredményeinek mindkét fél számára láthatóbbá és kézzelfoghatóbbá tétele érdekében;

27. hangsúlyozza az átláthatóság fontosságát, és ösztönzi a grúz hatóságokat, hogy továbbra is tájékoztassák a helyi vállalkozókat és a tömegmédiát a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról;

28. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség teljes körű végrehajtását összehangolt segítségnyújtás útján, különös tekintettel a fenntartható gazdasági fejlődésre az európai zöld megállapodással összhangban, valamint a kkv-k támogatására és a strukturális reformokra, az üzleti élettel és a civil társadalommal együttműködve, többek között a pénzmosás és az adókijátszás elleni küzdelmet célzó jelentős reformot a banki és pénzügyi ágazatban;

29. hangsúlyozza a grúziai beruházási környezet további javítását célzó strukturális reformok fontosságát, beleértve a közvetlen külföldi befektetéseket vonzó környezet kialakítását és átláthatóságuk biztosítását; ösztönzi a grúz hatóságokat, hogy erősítsék meg a felelős intézmények kapacitásait, és növeljék a stratégiai jelentőségű infrastrukturális projektek politikai támogatását és egységessé tételét;

2020. szeptember 16., szerda

Ágazati együttműködés

30. ösztönzi a grúz kormányt, hogy folytassa a munkajogi jogszabályok átfogó reformját a munkakörülmények jobb szabályozásának biztosítása érdekében, ideértve a munkaügyi ellenőrzések és a társadalmi párbeszéd folyamatos fejlesztését is; hangsúlyozza különösen a munkabiztonsági törvény módosításának szükségességét egy teljes körű ellenőrzési rendszer és megfelelő diszkriminációellenes mechanizmus felállítása érdekében, amely kifejezetten figyelemmel kíséri a munkajogok teljes körű tiszteletben tartását és szisztematikusan ellenőrzi a munkahelyi veszélyeket, beépíti a modern korrupcióellenes mechanizmust és ratifikálja az összes vonatkozó ILO-egyezményt; ösztönzi a civil társadalmi szervezetek és a szakszervezetek bevonását ezekbe a reformokba, tekintettel azok fontosságára a grúziai szociális jogok és munkavállalók szempontjából;

31. emlékeztet, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségeknek mindig szilárd, kötelező erejű és megvalósítható fenntartható fejlődési fejezeteket kell tartalmazniuk, amelyek teljes mértékben tiszteletben tartják a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, különösen a Párizsi Megállapodást, és amelyek megfelelnek a WTO szabályainak; ösztönzi a harmadik nemzeti környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának felgyorsítását és a környezettel kapcsolatos grúz jogszabályoknak az uniós vívmányokhoz való közelítését, a társulási megállapodás környezetvédelmi követelményeivel összhangban; felkéri Grúziát, hogy fokozza elkötelezettségét az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és felkéri a Bizottságot, hogy segítse elő Grúzia részvételét az európai zöld megállapodásban, és gondoskodjon arról, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség ne mondjon ellent az abban meghatározott környezetvédelmi céloknak és kezdeményezéseknek;

32. üdvözli az egységes támogatási kereten belül elért eredményeket, és ösztönzi az energiahatékonyságra, a szilárdhulladék-gazdálkodásra, valamint a vízellátásra és a megfelelő higiénés körülményekre összpontosító új támogatási programok gördülékeny és hatékony végrehajtását;

33. üdvözli, hogy a transzeurópai közlekedési hálózatra (TEN-T) vonatkozó indikatív beruházási terv keretében a Bizottság 3,4 milliárd EUR-t különített el 18 kiemelt projektre Grúziában; felkéri Grúziát, hogy fejlessze energiaágazatát és -összeköttetését, miközben biztosítja a környezeti fenntarthatóságot, különös tekintettel a biodiverzitás és a védett területek megóvására, és figyelembe véve a helyi közösségeket a végrehajtási folyamat során;

34. üdvözli Grúzia új oktatási programját, az oktatás és a tudomány 2017–2021 közötti átfogó stratégiájának felülvizsgálatát, az új szakképzési törvényt, valamint az oktatás minőségbiztosítási mechanizmusának a társulási megállapodással való összehangolása terén elért eredményeket; üdvözli Grúzia sikeres részvételét az Erasmus+ programban, amelynek keretében közel 7 500 diák és tudományos munkatárs vett részt a Grúzia és az EU közötti csereprogramokban, valamint a keleti partnerség Európai Iskoláját és az EU és a grúz kormány által létrehozott első Európai Iskolát;

35. ajánlja, hogy a Bizottság folytassa arra irányuló erőfeszítéseit, hogy lehetővé tegye Grúzia részvételét az EU által támogatott, nem uniós országok számára is nyitott programokban és ügynökségekben, jogilag megfelelő státuszban;

o

o o

36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Grúzia kormányának és parlamentjének.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0224

Fegyverkivitel: A 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a fegyverkivitelről: a 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása (2020/2003(INI))

(2021/C 385/06)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 346. cikke (1) bekezdésének b) pontjában a fegyverek előállításával vagy kereskedelmével kapcsolatban, valamint az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 42. cikkének (3) bekezdésében egy „európai fegyverzet- és képességpolitika” meghatározásával kapcsolatban rögzített elvekre, valamint az EUSZ 21. cikkében foglalt elvekre, nevezetesen a demokrácia és a jogállamiság előmozdítására, valamint a béke megőrzésére, a konfliktusok kialakulásának megelőzésére és a nemzetközi biztonság erősítésére,

— tekintettel a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont (a továbbiakban: a közös álláspont) módosításáról szóló, 2019. szeptember 16-i (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozatra ([1]), valamint a Tanács 2019. szeptember 16-i, a közös álláspont felülvizsgálatáról szóló következtetéseire,

— tekintettel a közös álláspont 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban összeállított huszadik éves jelentésre ([2]),

— tekintettel a közös álláspont 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban összeállított huszonegyedik éves jelentésre ([3]),

— tekintettel a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról szóló, 2018. január 22-i (KKBP) 2018/101 tanácsi határozatra ([4]) és a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről szóló, 2017. május 29-i (KKBP) 2017/915 tanácsi határozatra ([5]),

— tekintettel a tiltott hagyományos fegyverekre és azok lőszereire vonatkozó, az ilyen fegyverek és lőszerek illetéktelen kezekbe jutása és tiltott transzfere kockázatának csökkentését célzó globális jelentési rendszer (iTrace IV) támogatásáról szóló, 2019. december 19-i (KKBP) 2019/2191 tanácsi határozatra ([6]),

— tekintettel az Európai Unió Tanácsa által 2020. február 17-én elfogadott, aktualizált közös katonai listájára ([7]),

— tekintettel a közös állásponthoz készített felhasználói útmutatóra,

— tekintettel a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású áruk és technológiák exportjának ellenőrzéséről szóló, 1996. május 12-i Wassenaari Megállapodásra, valamint ezen áruk, technológiák és lőszerek 2019 decemberében aktualizált jegyzékeire,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2013. április 2-án elfogadott és 2014. december 24-én hatályba lépett Fegyverkereskedelmi Szerződésre (ATT) ([8]),

---

([1]) HL L 239., 2019.9.17., 16. o.
([2]) HL C 453., 2018.12.14., 1. o.
([3]) HL C 437., 2019.12.30., 1. o.
([4]) HL L 17., 2018.1.23., 40. o.
([5]) HL L 139., 2017.5.30., 38. o.
([6]) HL L 330., 2019.12.20., 53. o.
([7]) HL C 85., 2020.3.13., 1. o.
([8]) Fegyverkereskedelmi Szerződés, ENSZ, 13-27217.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről szóló, 2009. május 6-i 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([9]) és a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról szóló, 2009. július 13-i 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([10]),

— tekintettel a 2016. szeptember 12-i (EU) 2016/1969 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ([11]) módosított, a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2009. május 5-i 428/2009/EK tanácsi rendeletre ([12]) (a továbbiakban: a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet) és az I. mellékletében foglalt, a kettős felhasználású termékek és technológiák jegyzékére,

— tekintettel az Unió védelmi iparának versenyképességét és innovációs képességét támogató európai védelmi ipari fejlesztési program (EDIDP) létrehozásáról szóló, 2018. július 18-i (EU) 2018/1092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([13]),

— tekintettel az Európai Védelmi Alap (EDF) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. június 13-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0476),

— tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Bizottság támogatásával a Tanácshoz intézett, az Európai Békekeret létrehozásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatára (HR(2018)94),

— tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, beleértve a fenntartható fejlődés békés és befogadó társadalmainak előmozdításáról szóló 16. célt,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a Jemennel szembeni fegyverembargóról szóló 2216 (2015) sz. határozatára, valamint az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által kiadott, a jemeni emberi jogi helyzetről, többek között a 2014 szeptembere óta elkövetett jogsértésekről és visszaélésekről szóló A/HRC/39/43. sz. jelentésre,

— tekintettel az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai műveletéről (EUNAVFOR MED IRINI) szóló, 2020. március 31-i (KKBP) 2020/472 tanácsi határozatra ([14]),

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa által 2019. június 10-én elfogadott 2473 (2019) sz. határozatra, amely meghosszabbította a Líbiával szembeni fegyverembargó végrehajtására irányuló intézkedéseket, valamint tekintettel az ENSZ líbiai támogató missziójának (UNSMIL) a líbiai fegyverembargó folyamatos megsértéséről szóló 2020. január 25-i nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a Líbiával szembeni fegyverembargót elrendelő 1970 (2011) sz. határozatára és az e témával kapcsolatos valamennyi későbbi határozatára, valamint a fegyverembargó szigorú betartásáról szóló 2292 (2016), 2357 (2017), 2420 (2018) és 2473 (2019) sz. határozataira,

— tekintettel az ENSZ „Közös jövőnk biztosítása: leszerelési program” című, 2018. évi dokumentumára

([9]) HL L 146., 2009.6.10., 1. o.
([10]) HL L 216., 2009.8.20., 76. o.
([11]) HL L 307., 2016.11.15., 1. o.
([12]) HL L 134., 2009.5.29., 1. o.
([13]) HL L 200., 2018.8.7., 30. o.
([14]) HL L 101., 2020.4.1., 4. o.

— tekintettel egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/125 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([15]),

— tekintettel a Törökországról szóló 2019. október 16-i európai tanácsi következtetésekre, amelyek támogatták a Külügyek Tanácsa 2019. október 14-i következtetéseit a Törökország által Észak-Szíriában és a Földközi-tenger keleti térségében folytatott jogellenes tevékenységekről,

— tekintettel az ENSZ 16. fenntartható fejlődési céljára, amely a békés és befogadó társadalmak előmozdítását célozza a fenntartható fejlődés érdekében ([16]),

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatala által az Emberi Jogi Tanács számára készített, a fegyvertranszfer emberi jogokra gyakorolt hatásairól szóló jelentésre ([17]),

— tekintettel a fegyverkivitelről és a közös álláspont végrehajtásáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2018. november 14-i ([18]), 2017. szeptember 13-i ([19]) és 2015. december 17-i ([20]) állásfoglalására,

— tekintettel az Európai Parlamentnek a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett 2019. március 28-i ajánlására az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Bizottság támogatásával a Tanácshoz intézett, az Európai Békekeret létrehozásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatáról ([21]),

— tekintettel a jemeni humanitárius helyzetről szóló 2016. február 25-i ([22]), 2017. június 15-i ([23]) és 2017. november 30-i ([24]) állásfoglalására,

— tekintettel a katonai robotrepülőgépek használatáról szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására ([25]),

— tekintettel a Biztonság- és Védelempolitikai Albizottság 2017. április 12-i ülésén „Az uniós fegyverkivitel-ellenőrzési rendszer végrehajtása” címmel tartott munkaértekezletre,

— tekintettel a Biztonság- és Védelempolitikai Albizottság által megrendelt, „Ajánlások az EU-n belüli és harmadik országokba irányuló fegyverkivitelre vonatkozó átlátható és részletes jelentési rendszerre vonatkozóan” című tanulmányra,

— tekintettel a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság között 2019. január 22-én létrejött francia–német együttműködési és integrációs szerződésre (aacheni francia–német szerződés),

— tekintettel a Külügyek Tanácsa 2013. augusztus 21-i, Egyiptomról szóló következtetéseire,

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0137/2020),

A. mivel a legutóbbi SIPRI-adatok ([26]) azt mutatják, hogy az EU 28 tagállamából származó fegyverkivitel a 2015–2019 közötti időszakban a teljes globális fegyverkivitel több mint 26 %-át tette ki, ami által az EU összesítve a világ második legnagyobb fegyverszállítója az USA (36 %) után és Oroszország (21 %) előtt; mivel az EUMSZ 346. cikke értelmében a fegyverek előállítása, illetve kereskedelme továbbra is tagállami hatáskör;

([15]) HL L 30., 2019.1.31., 1. o.
([16]) https://sustainabledevelopment.un.org/sdg16
([17]) A/HRC/35/8.
([18]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0451.
([19]) HL C 337., 2018.9.20., 63. o.
([20]) HL C 399., 2017.11.24., 178. o.
([21]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0330.
([22]) HL C 35., 2018.1.31., 142. o.
([23]) HL C 331., 2018.9.18., 146. o.
([24]) HL C 356., 2018.10.4., 104. o.
([25]) HL C 285., 2017.8.29., 110. o.
([26]) A Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) 2020. márciusi tájékoztatója: „Trends in international arms transfers, 2019”.

2020. szeptember 17., csütörtök

B. mivel a legutóbbi SIPRI-adatok azt mutatják, hogy Szaúd-Arábiát és az Egyesült Arab Emírségeket tekintve egyaránt a 28 tagú EU a második legnagyobb fegyverexportőr; mivel az elismert nemzetközi és regionális szakértőkből álló ENSZ-csoport szerint a jemeni fegyveres konfliktus szemben álló felei a nemzetközi jogba ütköző jogsértéseket és bűncselekményeket követtek el és követnek el továbbra is;

C. mivel a fegyverek és felszerelések kivitele javítja a védelmi ipar azon képességét, hogy hatékonyan kutasson és fejlesszen védelmi technológiákat, és ezáltal biztosítja, hogy az uniós tagállamok képesek legyenek megvédeni magukat és a polgáraikat;

D. mivel a világban egyre erősödik egy újabb fegyverkezési verseny, és a legjelentősebb katonai hatalmak már nem támaszkodnak a fegyverzet-ellenőrzésre és a leszerelésre a nemzetközi feszültségek csökkentése és a globális biztonsági környezet javítása érdekében;

E. figyelembe véve, hogy a Tanács 2008. december 8-i közös álláspontja az együttműködés megerősítésének és a tagállamok exportpolitikái közötti konvergencia előmozdításának alapvető eszköze;

F. mivel a tagállamok elismerik, hogy a fennálló feszültségek és konfliktusok befolyásolása, illetve súlyosbítása tekintetében különös felelősség fakadhat a katonai technológia és felszerelések harmadik országokba történő kiviteléből;

G. mivel a Covid19-világjárvány okozta globális válságnak jelentős geostratégiai kihatásai lehetnek, ami miatt még inkább szükségessé válik egy tényleges európai stratégiai autonómia kiépítése;

H. mivel a Külügyek Tanácsának 2013. augusztus 21-i következtetései szerint „a tagállamok továbbá arról is megállapodtak, hogy felfüggesztik a belső elnyomásra alkalmas eszközök Egyiptomba irányuló kivitelére vonatkozó engedélyeket, áttekintik a 2008/944/KKBP közös álláspont hatálya alá tartozó eszközökre vonatkozó kiviteli engedélyeket, valamint felülvizsgálják az Egyiptom számára biztosított biztonsági segítségnyújtásukat”; mivel több, uniós tagállamban székhellyel rendelkező vállalat továbbra is fegyvert, megfigyelési technológiát és egyéb biztonsági felszerelést exportál Egyiptomba, lehetővé téve az eszközök feltörését, rosszindulatú szoftverek használatát, valamint az emberi jogi jogvédők és civil társadalmi aktivisták elleni fizikai és internetes támadások egyéb formáit; mivel ez a tevékenység az online véleménynyilvánítás szabadságának elnyomásához vezetett;

I. mivel egy egyre instabilabbá váló többpólusú világban, ahol erősödnek a nacionalista, idegengyűlölő és antidemokratikus erők, elengedhetetlen, hogy az Európai Unió világviszonylatban befolyásos szereplővé váljon, és továbbra is élen járjon olyan globális „puha hatalomként”, amely elkötelezett a hagyományos és nukleáris fegyverek leszerelése iránt, és beruház a konfliktusok megelőzésébe, a válságkezelésbe és a katonai megoldások mérlegelését megelőző békeközvetítésbe;

J. figyelembe véve, hogy a fegyverkivitel alapvető fontosságú az európai védelem ipari és technológiai alapjainak megerősítéséhez, valamint, hogy a védelmi ipar elsődleges feladata, hogy biztosítsa az Unió tagállamainak védelmét és biztonságát, miközben hozzájárul a KKBP végrehajtáshoz;

K. mivel a tagállamok fegyverkivitellel kapcsolatos eltérő magatartása egyes esetekben gyengíti az EU külpolitikai céljainak elérésére való képességét, és aláássa hitelességét a nemzetközi színtéren való egységes fellépés tekintetében;

L. mivel a globális és a regionális biztonsági környezet egyaránt drámaian megváltozott, különös tekintettel az Unió déli és keleti szomszédságára;

M. mivel a katonai átláthatóságra irányuló intézkedések – például a fegyverkivitelről történő jelentéstétel – hozzájárulnak a határokon átnyúló bizalomépítéshez;

A huszadik és a huszonegyedik éves uniós fegyverkiviteli jelentés

1. rámutat arra, hogy a védelmi ipar fenntartása az Unió önvédelmének része és stratégiai autonómiájának egyik eleme; megjegyzi, hogy ez csak akkor lehetséges, ha a tagállamok fegyverkezési programjaik keretében előnyben részesítik az európai termékeket; hangsúlyozza, hogy egy életképes európai piac csökkentené a harmadik országokba történő fegyverkivitelre való ráutaltságot;

2. emlékeztet arra, hogy a közös álláspont egy átláthatósági eljárást irányoz elő, amely az Európai Unió fegyverkivitelre vonatkozó éves jelentéseinek közzététele révén valósul meg; üdvözli a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont 8. cikkének (2) bekezdése szerinti huszadik és a huszonegyedik éves uniós fegyverkiviteli jelentés közzétételét, amely jelentést a hagyományos fegyverek kivitelével foglalkozó tanácsi munkacsoport (COARM) állított össze és az Európai Unió Hivatalos Lapjában tettek közzé, még ha késve is; úgy véli, hogy a két jelentés közzététele előrelépést jelent egy fegyverkivitellel kapcsolatos közös uniós álláspont irányában a minden eddiginél több kihívást rejtő nemzetközi környezetben, amelyet az export volumenének növekedése és az átláthatóság csökkenése jellemez; véleménye szerint mindkét jelentés értékes kiegészítésként szolgál a globális és a regionális fegyverkivitel átláthatóságáról szóló ENSZ-jelentések mellett;

3. tudomásul veszi a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy eleget tegyenek a fegyverek előállításával vagy kereskedelmével kapcsolatban az EUMSZ 346. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglaltaknak;

4. megjegyzi, hogy a huszadik éves jelentéshez 19 tagállam, és a huszonegyedikhez is 19 tagállam szolgáltatott teljes körű információt; sürgeti a tagállamokat, és különösen a jelentős fegyverexportáló országokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a közös álláspontban meghatározott kötelezettségeiknek a fegyverkereskedelem globális átláthatóságának csökkenése idején; rámutat arra, hogy a teljes körű információszolgáltatás a kiadott engedélyek számának és értékének, valamint a tényleges kivitel értékének benyújtását jelenti, a célországok és a katonai lista kategóriái szerinti bontásban; megállapítja, hogy a huszadik jelentés esetében 27 tagállam – Görögország kivételével – legalább részben szolgáltatott információkat, a huszonegyedik jelentés esetében pedig mind a 28 tagállam benyújtott adatokat, miközben az országok mintegy egyharmada hiányosan közölte az információkat; üdvözli azonban a kormányok által a nemzeti jelentéseken keresztül nyújtott kiegészítő információkat; ismételten kéri, hogy mindazon tagállamok, amelyek nem szolgáltattak teljes körű információt, a következő éves jelentésre tekintettel nyújtsanak további információkat a korábbi kivitelükkel kapcsolatban;

5. aggasztónak tartja, hogy a tagállamok nagyon eltérő információkat használnak az engedélyek értékére vonatkozó adatok előállításához, ami megnehezíti, hogy hatékonyan lehessen felhasználni következetes és összehasonlítható adatokat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tényleges fegyverkivitelről – beleértve azok összértékét és mennyiségét is – globális és általános engedélyek alapján számoljanak be, a katonai lista kategóriái és a rendeltetési országok szerinti bontásban;

6. felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák a koordinációt, és határozzanak meg közös bevált gyakorlatokat az információk és az adatok összegyűjtésére és feldolgozására irányulóan, hogy ezáltal harmonizáltabb éves jelentéseket készítsenek, növelve az átláthatóságot és a jelentések felhasználhatóságát;

7. megjegyzi, hogy az elmúlt két éves jelentés szerint továbbra is a több fegyveres konfliktus által sújtott közel-keleti és észak-afrikai országok jelentik a kivitel legfontosabb regionális célpontjait; megjegyzi, hogy ezek a régiók jelentős és folyamatos biztonsági kihívásokkal néznek szembe, és minden egyes kivitelt eseti alapon kell értékelni a közös álláspont nyolc kritériuma fényében;

8. támogatja a Tanács kötelezettségvállalását, amelynek értelmében erősíteni kell a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzését; nyugtázza, hogy a tagállamok a KKBP keretében készek megerősíteni az együttműködést és előmozdítani a konvergenciát ezen a területen; üdvözli ezeket az erőfeszítéseket, mert összhangban állnak a közös kül- és biztonságpolitikának (KKBP) az EUSZ 21. cikkében meghatározott általános célkitűzéseivel és az EU globális stratégiájában (2016) rögzített regionális prioritásokkal; ezzel összefüggésben felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki, vezessenek be és tartsanak fenn közös normákat a katonai technológia és felszerelések transzferének kezelésére vonatkozóan;

9. emlékeztet arra, hogy az EU számos fegyverembargóról, köztük ENSZ fegyverembargóról határozott a KKBP célkitűzéseivel összhangban olyan országokkal szemben, mint Belarusz, a Közép-afrikai Köztársaság, Kína, Irán, Mianmar, Észak-Korea, az Oroszországi Föderáció, Szomália, Dél-Szudán, Szudán, Szíria, Venezuela, Jemen és Zimbabwe; megjegyzi, hogy mivel ezek az embargók megfoszthatják az említett országokat a katonai erőforrásoktól, egyes esetekben hozzájárulnak a regionális békéhez és stabilitáshoz; megjegyzi, hogy az ilyen embargók biztosítják, hogy az EU ne járuljon hozzá humanitárius válságokhoz, emberi jogi visszaélésekhez és atrocitásokhoz; felhívja az EU-t, hogy segítsen megerősíteni a tagállamok arra irányuló kapacitásait, hogy megbízható eljárásokat hajtsanak végre annak ellenőrzésére, hogy valamennyi tagállam betartja-e az uniós fegyverembargókat, és hozza nyilvánosságra a vonatkozó megállapításokat ([27]);

([27]) https://www.sanctionsmap.eu/#/main?checked=

2020. szeptember 17., csütörtök

10. emlékeztet a jemeni helyzetről szóló, 2018. október 4-i állásfoglalására; ennek vonatkozásában nyomatékosan kéri valamennyi uniós tagállamot, tartózkodjanak attól, hogy fegyvereket és katonai felszereléseket adjanak el Szaúd-Arábiának, az Egyesült Arab Emírségeknek és a nemzetközi koalíció bármely tagjának, valamint a jemeni kormánynak és a konfliktusban érintett bármely félnek;

11. üdvözli Belgium, Dánia, Finnország, Görögország, Hollandia, Németország és Olaszország kormányának azon határozatát, amelyben korlátozásokat vezet be a jemeni háborúban érintett, Szaúd-Arábia által vezetett koalícióban részt vevő országokba irányuló fegyverkivitelre; megjegyzi, hogy a nem kormányzati szervezetek jelentései szerint egyes esetekben az ezen országokba exportált fegyvereket Jemenben használták fel, ahol 22 millió embernek van szüksége humanitárius segítségnyújtásra és védelemre; emlékeztet arra, hogy az ilyen kivitel egyértelműen sérti a közös álláspontot; megjegyzi, hogy Németország 2020 végéig ismét meghosszabbította a Szaúd-Arábiába irányuló fegyverexportra kihirdetett moratóriumot, valamint hogy több tagállam határozott teljes körű korlátozások alkalmazásáról; emlékeztet arra, hogy a Parlament 2016. február 25. és 2019. február 14. között plenáris állásfoglalások útján legalább tíz alkalommal felhívta a főképviselőt/alelnököt, hogy indítson eljárást a Szaúd-Arábiával szembeni uniós fegyverembargóra irányulóan, illetve 2018-ban a szaúdi vezetésű jemeni koalíció más tagjaival szembeni embargót is szorgalmazta; újólag megismétli ezt a kérését;

12. felhívja a tagállamokat, hogy kövessék Németország, Finnország és Dánia példáját, amely országok Dzsamál Hasogdzsi újságíró meggyilkolását követően korlátozásokat fogadtak el a Szaúd-Arábiába irányuló fegyverkivitelük vonatkozásában;

13. ismételten felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket az Egyiptomról szóló, 2013. augusztus 21-i tanácsi következtetések nyomán, amelyekben a 2008/944/KKBP közös állásponttal összhangban bejelentették valamennyi olyan felszerelés kiviteli engedélyének felfüggesztését, amelyek felhasználhatók lehetnek belső elnyomásra, és elítéli, hogy uniós tagállamok folyamatosan nem tesznek eleget ezeknek a kötelezettségvállalásoknak; ezért felhívja a tagállamokat, hogy állítsák le a fegyverek, megfigyelési technológiák és az emberi jogok védelmezőivel és a civil társadalmi aktivistákkal szemben – többek között a közösségi médiában – megvalósuló támadások megkönnyítésére, valamint a belső elnyomás bármely más fajtájának gyakorlására alkalmas egyéb biztonsági berendezések exportját; felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy számoljon be a tagállamok által az egyiptomi rezsimmel folytatott katonai és biztonsági együttműködés aktuális helyzetéről; felhívja az Uniót, hogy maradéktalanul hajtsa végre az Egyiptommal kapcsolatos exportellenőrzéseit az elnyomásra, kínzásra vagy halálbüntetésre felhasználható áruk tekintetében;

14. megismétli az arra irányuló közelmúltbeli felhívásait, hogy több ország, köztük Egyiptom, Bahrein, Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírségek és Vietnam vonatkozásában le kell állítani a megfigyelési technológiák és a belső elnyomás megkönnyítésére alkalmas egyéb felszerelések exportját;

15. megjegyzi, hogy az EU missziókat hajt végre a KBVP keretében, ideértve a líbiai fegyverembargó érvényesítésére irányuló missziót, aminek célja a regionális béke és stabilitás erősítése; rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy továbbra is durván megsértik a líbiai fegyverembargót, még azt követően is, hogy az érintett országok a Líbiáról szóló, 2020. január 19-én megtartott berlini nemzetközi konferencián kötelezettségvállalásokat tettek ezzel kapcsolatban; felhívja az összes tagállamot, hogy vessenek véget a fegyverek, megfigyelési és hírszerzési felszerelések és anyagok transzferének a líbiai konfliktusban érintett valamennyi felet illetően;

16. üdvözli az IRINI művelet elindítását, amelynek célja az ENSZ-fegyverembargó szigorú végrehajtása légi, műholdas és tengeri eszközök alkalmazása révén, ellenőrizve a líbiai partoknál a nyílt tengeren az olyan hajókat, amelyek esetében fennáll a gyanú, hogy fegyvereket vagy kapcsolódó anyagokat szállíthatnak Líbiába vagy Líbiából, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2292(2016), 2357(2017), 2420(2018) és 2473(2019) számú határozatával;

17. határozottan elítéli a Törökország és Líbia közötti két egyetértési megállapodás aláírását a tengeri övezetek körülhatárolására és az átfogó biztonsági és katonai együttműködésre vonatkozóan, amelyek kölcsönösen összefüggenek egymással, és egyértelműen sértik a nemzetközi jogot és az ENSZ Biztonsági Tanácsának líbiai fegyverembargót előíró határozatát; emlékeztet egyes tagállamok azon döntésére, hogy leállítják a Törökországba irányuló fegyverkivitel engedélyezését; emlékeztet rá, hogy a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2008/944/KKBP közös álláspont rendelkezései alapján nemzeti szinten szigorú álláspontot képviselnek a Törökországgal kapcsolatos nemzeti fegyverexport-politikájukat illetően, ami magában foglalja a regionális stabilitásra vonatkozó negyedik kritérium szigorú alkalmazását is; felkéri az alelnököt/főképviselőt, hogy mindaddig, amíg Törökország folytatja a Földközi-tenger keleti térségében folytatott jogellenes, egyoldalú, bármely uniós tagállam (különösen Görögország és Ciprus) szuverenitásával és a nemzetközi joggal ellentétes tevékenységeit, és nem folytat a nemzetközi jogon alapuló párbeszédet, kezdeményezze a Tanácsban, hogy a közös állásponttal összhangban valamennyi uniós tagállam állítsa le a Törökországba irányuló fegyverkivitel engedélyezését; felhívja a NATO-n belüli megfelelő fórumokat, és különösen a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó magas szintű munkacsoportot, hogy sürgősen vitassák meg a Földközi-tenger keleti térségében folytatott fegyverzetellenőrzés kérdését;

18. felhívja a tagállamokat, hogy az exportellenőrzések tekintetében fordítsanak nagyobb figyelmet azokra az árukra, amelyek egyaránt felhasználhatók polgári és katonai célokra;

19. megjegyzi, hogy nincs érvényben szankciós mechanizmus arra az esetre, ha valamely tagállam olyan kivitelt folytatna, amely egyértelműen nem egyeztethető össze a nyolc kritériummal;

A közös álláspont Tanács általi felülvizsgálata

20. üdvözli a Tanács azon szándékát, hogy fokozza a konvergenciát és az átláthatóságot, ami a közös álláspont legutóbbi felülvizsgálatának fő célkitűzése, továbbá üdvözli a közös álláspont felülvizsgálatáról szóló tanácsi következtetéseket és azt a nyilatkozatot, amely szerint „az európai védelem technológiai és ipari alapjainak megerősítését […] a katonai technológia és felszerelések kivitele ellenőrzésének területén folytatott szorosabb együttműködésnek és egymáshoz való közeledésnek kell kísérnie” ([28]);

21. üdvözli a tagállamok megújított elköteleződését a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozattal módosított, jogilag kötelező erejű közös álláspont iránt, és rámutat annak fontosságára, hogy az abban foglalt kritériumok alapján gondosan értékeljék a katonai technológiára és felszerelésekre vonatkozó kiviteli engedély iránti kérelmeket; felhívja a figyelmet arra, hogy a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozat és az ahhoz kapcsolódó 2019. szeptember 16-i következtetések tükrözik, hogy a tagállamok egyre inkább tudatában vannak a fegyverkivitellel kapcsolatos még nagyobb fokú nemzeti és uniós szintű átláthatóság és konvergencia szükségességének, valamint annak, hogy erősíteni kell a közfelügyeletet ezen az érzékeny nemzetbiztonsági területen; felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a határozatok lehetővé teszik annak biztosítását, hogy a nemzeti felügyeleti szervek, a parlamentek és az uniós polgárok jobb tájékoztatást kapjanak a kormányaik által hozott stratégiai döntésekről egy olyan területen, amely közvetlenül érinti a biztonságukat, valamint azt, hogy országuk tiszteletben tartja-e az értékeket és normákat;

22. aggodalmát fejezi ki a világban zajló, fokozódó fegyverkezési ***verseny miatt***; emlékeztet arra, hogy az EU globális szereplőként igyekszik fellépni a béke érdekében; ezért felszólítja az EU-t, hogy játsszon aktív szerepet a nonproliferáció és a globális leszerelés terén; üdvözli, hogy a közös álláspont aktualizálása figyelembe vesz olyan releváns fejleményeket, mint a Fegyverkereskedelmi Szerződés elfogadása, amelynek valamennyi tagállam részes fele; üdvözli a Fegyverkereskedelmi Szerződés egyetemessé tételének támogatására irányuló uniós tevékenységeket, különös tekintettel a közös állásponttal összhangban álló hatékony fegyverzet-ellenőrzési rendszerek fejlesztése és bevezetése érdekében harmadik országok számára nyújtott támogatásra; felhívja a legjelentősebb fegyverexportáló országokat, köztük az USA-t, Kínát és Oroszországot, hogy írják alá és ratifikálják a Szerződést;

23. támogatja annak a Tanács általi újbóli megerősítését, hogy a katonai felszerelések és technológia kereskedelmének felelős és elszámoltatható módon kell történnie; üdvözli, hogy a Tanács ismételten elkötelezte magát az együttműködés és a tagállami politikák közötti konvergencia további előmozdítása iránt, megelőzendő az olyan katonai technológia és felszerelések kivitelét, amelyet belső elnyomás vagy nemzetközi agresszió céljára használhatnak fel, vagy amely hozzájárulhat a térség instabilitásához;

24. aggodalommal tapasztalja, hogy a tagállamok fegyverkiviteli politikái és gyakorlatai közötti eltérések lelassítják az e területre vonatkozó uniós szabályok konvergenciáját; megjegyzi, hogy e tekintetben új eszközöket kell bevezetni; megjegyzi, hogy az Európai Védelmi Alap által finanszírozott jövőbeli fellépések hozzájárulnak majd új katonai technológiák és felszerelések kifejlesztéséhez;

25. elégedetten nyugtázza, hogy a Tanács elismeri a következetes exportellenőrzési politika fontosságát a védelmi vonatkozású anyagok és a kettős felhasználású áruk vonatkozásában; véleménye szerint az Uniónak világos kritériumokat és iránymutatásokat kell meghatároznia az ilyen áruk kivitelével kapcsolatban;

26. üdvözli a tagállamok fegyverkivitelére vonatkozó pontos, koherens és időben történő jelentéstétel megkönnyítését célzó konkrét intézkedések bevezetését; különösen támogatja a Tanács azon döntését, hogy egyértelmű jelentéstételi határidőt vezet be a nemzeti jelentésekre, egyértelmű normákat a jelentés formátumára, valamint további iránymutatásokat a jelentés tartalmára és folyamatára vonatkozóan; ösztönzi a tagállamokat, hogy minél hamarabb, lehetőség szerint a jelentés tárgyévét követő májusban közöljék adataikat, hogy időben sor kerülhessen a nyilvános vitára; üdvözli az online megközelítés irányában tett lépéseket, és ösztönzi annak továbbfejlesztését; üdvözli, hogy a Tanács támogatja

([28]) A Tanács következtetései a fegyverkivitel ellenőrzéséről szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont felülvizsgálatáról, 11. következtetés, a Tanács (Általános Ügyek) által elfogadva. Az Európai Unió Tanácsa, 12195/19, COARM 154, Brüsszel, 2019. szeptember 16.

a fegyverkiviteli politikákkal kapcsolatos, tagállamok közötti információmegosztásra és információcserére vonatkozó egyértelmű iránymutatásokat; üdvözli a COARM online rendszere révén a digitális megközelítés irányában tett lépéseket, és ösztönzi annak további kiszélesítését;

A tagállamok közötti fokozott együttműködés a fegyvergyártás terén

27. megjegyzi, hogy a jogilag kötelező erejű közös álláspont 2008. évi elfogadása óta a tagállamok megerősítették a fegyverkivitelükre vonatkozó keretet; megjegyzi továbbá, hogy Európában egyre több fegyverrendszer készül olyan alkatrészekből, amelyek több uniós tagállamból származnak, és technológiai, ipari és politikai okokból két- vagy többoldalú együttműködésen alapulnak; rámutat az ilyen típusú együttműködés pozitív szerepére a tekintetben, hogy előmozdítja a bizalomépítést a tagállamok és a harmadik országok között;

28. hangsúlyozza, hogy az európai védelmi ágazat versenyképességének növelésére irányuló törekvés nem áshatja alá a közös álláspont nyolc kritériumának alkalmazását, mivel azok elsőbbséget élveznek a tagállamok bármely gazdasági, társadalmi, kereskedelmi vagy ipari érdekével szemben;

29. megjegyzi a tudás- és technológiatranszfer növekedését, amely lehetővé teszi harmadik országok számára az európai katonai technológia engedélyezett gyártását; úgy véli, hogy e folyamatnak nem szabad korlátoznia az EU azon képességét, hogy ellenőrizze a fegyverek és a katonai felszerelések gyártását, hanem elő kell mozdítania a közfelügyelet harmonizációját és az átláthatósági normákat a védelmi ipari gyártás területén, és fel kell gyorsítania a fegyvergyártással és a fegyverkivitellel kapcsolatos, nemzetközileg elismert és tiszteletben tartott szabályok létrehozását;

30. megjegyzi, hogy a fegyverrendszerekben egyre több polgári eredetű vagy kettős felhasználású komponens található; ezért úgy véli, hogy ezen komponensek tekintetében valamennyi tagállam között létre kell hozni egy koherens transzferellenőrzési rendszert;

31. megjegyzi, hogy a tagállamok nem vázoltak fel olyan közös politikát, amely szabályozná a fegyveralkatrészek másik tagállamba történő transzferét, és amely biztosítaná, hogy az összeszerelés helye szerinti tagállamból harmadik országokba irányuló export összhangban legyen az alkatrészeket biztosító tagállam exportpolitikájával; megjegyzi, hogy egyes tagállamok a fegyverek és a védelmi vonatkozású termékek Unión belüli transzferét továbbra is a harmadik országokba irányuló exportműveletekhez hasonló műveleteknek tekintik; ezt különösen nagy kihívásnak tartja az engedélyezési gyakorlatok EU-n belüli növekvő eltéréseivel összefüggésben; megállapítja, hogy a Közösségen belüli transzferekről szóló 2009/43/EK irányelv a jelenlegi formájában nem alkalmas a harmadik országokba irányuló fegyverkivitel ellenőrzésére vonatkozó legmagasabb szintű közös előírások biztosítására, ugyanakkor megkönnyíti a transzfereket az európai fegyverpiacon belül;

32. megjegyzi, hogy az Európán belüli transzferek szabályozására irányuló első kísérlet a Franciaország és Németország között létrejött Schmidt–Debré harmonizációs megállapodás volt a „*de minimis*” szabállyal; e tekintetben tudomásul veszi a védelmi célú exportellenőrzésekről szóló francia–német megállapodást;

33. megállapítja, hogy az egyes tagállamok nemzeti fegyverkiviteli politikái akadályozhatják az együttműködési projekteket; megjegyzi, hogy az ilyen eltérések a fegyverrendszerekre vonatkozó kétoldalú és egyedi megállapodásokat eredményezhetnek, amelyek egyes esetekben lehetővé teszik a harmadik országokba irányuló kivitelt a legkevésbé korlátozó előírások alapján, ahelyett hogy közös, uniós szintű megközelítés érvényesülne; emlékeztet arra, hogy a fegyverkivitellel kapcsolatos tanácsi közös álláspont célja mindig is az volt és továbbra is az, hogy megelőzze az efféle eltéréseket, és koherens közös fegyverkiviteli politikát határozzon meg; összefüggést lát a kiviteli politikák eltérései, illetve az Unión belüli együttműködés nehézségei, a védelmi vonatkozású termékek belső piacának továbbra is jellemző széttagoltsága és az ipari párhuzamosságok között; felkéri ezért a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő szintű finanszírozást, amely lehetővé teszi a piac széttagoltságának csökkentését és az ipari konszolidációt, egyidejűleg biztosítva, hogy az EU és tagállamai rendelkezzenek a szükséges katonai képességekkel; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a 2009/81/EK irányelv és a 2009/43/EK irányelv hatékony végrehajtásáról, ideértve a beszerzéssel kapcsolatos végrehajtási intézkedéseket is;

34. rrámutat arra, hogy a védelmi vonatkozású ipari projektekkel kapcsolatos, tagállamok közötti kétoldalú együttműködés olyan exportellenőrzési megállapodásokhoz vezet, amelyek kiindulópontként szolgálhatnak az EU egésze számára;

35. hangsúlyozza, hogy a két- és többoldalú megállapodásoknak utat kell nyitniuk az exportpolitikák jobb uniós szintű konvergenciája és harmonizációja felé, mivel a harmadik országokba irányuló exportra vonatkozó döntések konvergenciájának és átláthatóságának hiánya negatív hatással lehet az EU azon képességére, hogy egységes álláspontot

képviseljen és befolyással bírjon a nemzetközi színtéren az emberi jogok, a nemzetközi jog, valamint a regionális béke és stabilitás előmozdítása tekintetében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez az eltérés piaci torzulásokat okozhat, és akadályozhatja az ipari stratégiai tervezést, a méretgazdaságosságot és az egyenlő versenyfeltételeket;

Az uniós szint növekvő jelentősége a fegyvergyártásban

36. megjegyzi, hogy a védelmi felszerelések fejlesztésének fontos szerepe van az európai védelem ipari és technológiai alapjainak megerősítésében; megjegyzi, hogy az olyan uniós kezdeményezések, mint a védelmi célú kutatásra vonatkozó előkészítő intézkedés (PADR), az európai védelmi ipari fejlesztési program (EDIDP) és az Európai Védelmi Alap (EDF), az állandó strukturált együttműködés (PESCO), a koordinált éves védelmi szemle (CARD) és az Európai Békekeret (EPF), az olyan jogszabályok, mint a Közösségen belüli transzferekre és a védelmi beszerzésekre vonatkozó 2009. évi irányelvek, valamint az olyan igazgatási kapacitások létrehozása, mint a Bizottság Védelmi és Űripari Főigazgatósága (DG DEFIS), hozzájárulnak az európai fegyvergyártási együttműködés megerősítéséhez és az európai szintű képességfejlesztéshez; úgy véli, hogy az európai védelmi technológiai és ipari bázis erősítését szorosabb együttműködésnek és konvergenciának kell kísérnie a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzése terén, hogy ezáltal javuljon a KKBP és különösen a KBVP hatékonysága;

37. felhívja a tagállamokat azon probléma leküzdésére, hogy a párhuzamosságok, a széttagoltság és a hiányzó interoperabilitás miatt nincs meg a hatékonyság a védelmi kiadások terén, valamint arra, hogy a fegyverkivitel jobb ellenőrzése révén is törekedjenek arra, hogy az EU biztonságot szolgáltasson;

38. megjegyzi, hogy több tagállam kifejezte szándékát olyan általános fegyverrendszerek közös kifejlesztése iránt, mint a harckocsik, a vadászrepülőgépek és a fegyveres drónok;

39. hangsúlyozza, hogy az EDF létrehozásáról szóló előzetes intézményközi megállapodás felhatalmazza a Bizottságot annak értékelésére, hogy az EDF által társfinanszírozott katonai technológia tulajdonjogának átruházása vagy kizárólagos használati engedélyének megadása ellentétes-e az EU és tagállamai biztonsági és védelmi érdekeivel vagy az alapnak a javasolt rendelet 3. cikkében meghatározott célkitűzéseivel; megjegyzi, hogy ez az új jogszabály többek között különleges polgári felügyeleti funkciót hoz létre a Bizottság számára a katonai technológia harmadik országokba irányuló kivitelének különleges kategóriája tekintetében, ezáltal tovább fokozva az átláthatóságot és minimálisra csökkentve az uniós forrásokkal való visszaélés kockázatát, az uniós tagállamok fegyverkivitelt ellenőrző hatóságai által gyakorolt exportengedélyezési hatáskör sérelme nélkül;

40. hangsúlyozza, hogy az európai partnerek a nemzetközi kötelezettségvállalásaik keretében közzéteszik a nemzeti ellenőrzési eszközeikre vonatkozó információkat, valamint a fegyvertranszfereikre vonatkozó adatokat; megjegyzi, hogy az Európai Békekeret keretében a tagállamok és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) katonai felszerelésekkel láthatnak el harmadik országokat, amihez uniós szintű nyomonkövetésre van szükség; hangsúlyozza, hogy az Európai Békekeret összefüggésében egy új, uniós szintű eszköz közös kockázatelemzéseket biztosíthatna, mielőtt bármiféle döntés születne arról, hogy az Európai Békekeret katonai kapacitásépítési pillére keretében fegyvereket és lőszereket adnának át harmadik országoknak, továbbá értékelhetné az egyes intézkedéseket a közös álláspont fényében, valamint biztosítékokat és lehetséges szankciókat határozhatna meg a végfelhasználó tekintetében;

41. felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan nyújtson megfelelő tájékoztatást a Parlament számára az uniós pénzeszközök drónépítéssel kapcsolatos kutatás-fejlesztési projektekhez történő felhasználása tekintetében; sürgeti az alelnököt/főképviselőt, hogy tiltsa meg a teljesen autonóm fegyverek fejlesztését, gyártását és alkalmazását, amelyek lehetővé teszik a támadások emberi közreműködés nélküli végrehajtását;

42. rámutat arra, hogy a fegyverekkel és védelmi felszerelésekkel kapcsolatos kutatás-fejlesztés fontos ahhoz, hogy biztosítottak legyenek a tagállamok számára a szükséges eszközök önmaguk megvédéséhez, és hogy technológiai fejlődés menjen végbe a védelmi iparban;

A közös álláspont végrehajtása annak fényében, hogy az uniós szint egyre fontosabbá válik a fegyvergyártásban

43. megállapítja a nemzeti fegyverkiviteli politikák és döntéshozatal konvergenciájának hiányát azzal összefüggésben, hogy az uniós szint egyre fontosabbá válik a fegyvergyártásban, valamint hogy a törekvések és a tervek ennek továbbfejlesztésére irányulnak; megjegyzi, hogy a nemzeti fegyverkivitelek konvergenciájának hiánya további piaci torzulásokat okozhat és akadályozhatja az érintett vállalatok és fegyveres erők stratégiai tervezését, továbbá szükségessé teszi a nemzeti fegyverkiviteli politikák és döntéshozatal fokozatos konvergenciáját; rámutat annak fontosságára, hogy

a tagállamok részt vegyenek ebben a folyamatban; sajnálatosnak tartja a nemzeti fegyverkiviteli politikák és a tagállami döntéshozatali folyamatok közötti jelenlegi eltéréseket; felhívja a Tanácsot, hogy folytassa erőfeszítéseit a fegyverkiviteli politikák és döntéshozatal közelítése érdekében;

44. javasolja, hogy az EDIDP és/vagy az Európai Védelmi Alap (EDF) keretében finanszírozott termékek kivitelét külön sorolják fel a COARM-nak benyújtott adatokon belül, biztosítva ezáltal az európai költségvetésből finanszírozott termékek szoros nyomon követését, valamint azt, hogy az EDIDP és az EDF keretében finanszírozott termékek esetében szigorúan alkalmazzák a közös álláspont kritériumait;

45. üdvözli a KBVP keretében folytatott uniós védelmi együttműködés megerősítését; úgy véli, hogy az európai szint fegyvergyártásban játszott szerepének fontosabbá válásával párhuzamosan fokozni kell az átláthatóságot; úgy véli, hogy ezen a területen még van mit javítani, különösen a tagállamok által szolgáltatott információk minősége és egységessége tekintetében; úgy véli, hogy az EUSZ 42. cikkének (3) bekezdésében előirányzott „európai fegyverzet- és képességpolitika" meghatározásának összhangban kell állnia a 2008/944/KKBP közös állásponttal; úgy véli, hogy jobban közeledtek egymáshoz a fegyverkivitelek és technológiák átláthatóságára vonatkozó közös szabályok és előírások, ami erősíti a bizalomépítést a tagállamok és a harmadik országbeli partnerek körében; üdvözli a COARM által többek között a közös állásponthoz készített felhasználói útmutató igénybevételének köszönhetően megvalósított erőfeszítéseket, melynek kidolgozására annak érdekében került sor, hogy segítse a tagállamokat az együttműködés kapcsán a koordináció és a konvergencia megvalósításában a közös álláspont alkalmazása során; megjegyzi, hogy a COARM információcsere-rendszere és a közös álláspont végrehajtására vonatkozó útmutató hasznos mindennapos eszközként szolgál az ellenőrző hatóságok számára; emlékeztet a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseire, hogy a bevált gyakorlatok cseréjének érdekében ösztönzik a COARM munkáját; javasolja a COARM-nak, hogy:

a) a legutóbbi, 2019. szeptemberi tanácsi következtetések végrehajtása érdekében a következő kategóriákkal egészítse ki a felülvizsgált jelentéstételi sablont, összhangban a nemzetközileg elismert előírásokkal: a fegyver pontos típusa és az exportált mennyiség, a lőszerek megnevezése, a tétel mérete és a konkrét végfelhasználó, a visszavont engedélyek, valamint a szállítás utáni szolgáltatásokra, például a képzésre és karbantartásra vonatkozó szerződések értéke és időtartama; hangolja össze a kézifegyverek uniós fogalommeghatározását az ENSZ tágabb fogalommeghatározásával;

b) dolgozzon ki uniós és nemzetközi szinten elismert fogalommeghatározásokat, például az engedélyezett értéket és a tényleges kivitelt az adatok tagállamok közötti összehasonlíthatóságának megkönnyítése érdekében;

46. üdvözli azt a döntést, hogy az éves jelentést interaktív, megbízható és kereshető online adatbázissá alakítják át, és elvárja, hogy az a 2019. évi kiviteli adatok közzététele előtt elkészüljön; felhívja az EKSZ-t, hogy tájékoztassa a Parlamentet az adatbázis megnyitásának pontos időpontjáról; sürgeti a COARM-ot, hogy alkalmazzon olyan megoldást, amely felhasználóbarát és könnyen hozzáférhető az európai polgárok és a civil társadalom számára, és amely lehetővé teszi az adatok biztonságos és strukturált formában történő exportálását;

47. felhívja a COARM-ot, hogy folytassa egy olyan fórum létrehozása érdekében tett erőfeszítéseit, amelyen keresztül a tagállamok közzétehetik és megoszthatják a nem uniós országokra vonatkozó kiviteli politikáikra, valamint a nem uniós országokba való kiviteli engedélyek iráni kérelmeket elutasító határozataikra vonatkozó információkat; felhívja továbbá a COARM-ot, hogy a közös álláspont 7. cikkébn foglaltak szerint szorgalmazza „a releváns információk – köztük az elutasításról adott értesítésekre és a fegyverkiviteli politikákra vonatkozó információk" cseréjének javítását és egyéb, „a konvergencia további erősítésére irányuló" intézkedéseket; ennek érdekében javasolja a nemzeti értékelések megosztását, valamint azt, hogy törekedjenek az országok helyzetére vagy az export potenciális kedvezményezettjeire vonatkozó értékelések uniós szintű közös elkészítésére, a KKBP keretében a közös álláspont elveinek és kritériumainak fényében és a külső érdekelt felekkel, többek között a Parlamenttel konzultálva; kéri a közös álláspontban rögzített kritériumoknak megfelelő harmadik országok listájának rendszeresen frissítését;

48. úgy véli, hogy az uniós intézményeknek szakértői értékeléseket kellene javasolniuk annak érdekében, hogy ösztönözzék a hatóságokat az adatgyűjtéssel és -feldolgozással kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztására, elősegítsék a különböző nemzeti megközelítések jobb megértését, azonosítsák a nyolc kritérium értelmezésével kapcsolatos különbségeket, és megvitassák a harmonizáció, a következetesség és a tagállamok közötti konvergencia javításának módjait és eszközeit;

49. határozottan úgy véli, hogy az uniós közös álláspont következetesebb végrehajtása elengedhetetlen az EU mint értékalapú globális szereplő hitelességéhez, valamint hogy a kritériumok teljes körű alkalmazása tekintetében a konvergencia magasabb szintje hatékonyabban biztosítja, hogy a fegyverkereskedelemben részt vevő valamennyi fél tiszteletben tartsa az emberi jogokat és a nemzetközi jogot, hozzájárul a béke és a stabilitás előmozdításához, valamint megerősíti az EU stratégiai biztonsági érdekeit és stratégiai autonómiáját; úgy véli, hogy ez erősíteni fogja a KKBP végrehajtását;

50. úgy véli, a továbbiakban nem adhatók ki engedélyek a harmadik országokbeli gyártásra vonatkozóan, amennyiben az lehetővé tenné a közös álláspont nyolc kritériumának vagy más uniós fegyverkiviteli irányelveknek a megkerülését;

51. hangsúlyozza, hogy a végfelhasználás hatékony ellenőrzése felelősségteljesebb exportpolitikát eredményez és különösen csökkentheti az eltérítés kockázatát; üdvözli e tekintetben az EU által finanszírozott iTrace projektet, és támogatja annak folytatását, továbbá javasolja egy hasonló eszköz használatát az uniós tagállamokból harmadik országokba irányuló legális fegyverkivitel nyomon követésére; felhívja a Tanácsot, a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy hozzanak létre átfogó képzési és kapacitásépítési programot a nemzeti és uniós tisztviselők számára a fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatban, nagy hangsúlyt fektetve a nyolc kritérium közös értelmezésének megteremtésére, a közös kockázatelemzésekre, a biztosítékok bevezetésére, valamint az engedélyezés előtti és utáni ellenőrzésre; ösztönzi a tagállami kormányokat, hogy tegyenek lépéseket a végfelhasználással kapcsolatos rendeleteknek való jobb megfelelés biztosítása érdekében, ideértve a szállítás utáni ellenőrzések alkalmazását; hangsúlyozza, hogy megfelelő uniós finanszírozást kell biztosítani arra, hogy nemzeti és uniós szinten, valamint az importáló országok küldöttségein és nagykövetségein elegendő személyzeti erőforrás álljon rendelkezésre életképes kockázatelemzések, végfelhasználási ellenőrzések és szállítás utáni ellenőrzések végrehajtása céljából; felhívja az EKSZ-t és a COARM-ot, hogy az éves jelentés részeként számoljanak be az iTrace-en az uniós eredetű termékek bármilyen azonosított eltérítéséről;

52. úgy véli, hogy az uniós szint fegyvergyártásban betöltött szerepének fontosabbá válását, a fegyverkivitel konvergenciájáról szóló közelmúltbeli tanácsi következtetéseket és az Európai Békekeret létrehozását ki kell egészíteni egy olyan uniós szintű megfigyelési és ellenőrzési mechanizmussal, amely a nyolc kritériumnak való megfelelésen alapul; emlékeztet az „európai fegyverzet- és képességpolitika" fogalommeghatározására, amelyet az EUSZ 42. cikkének (3) bekezdése tartalmaz; úgy véli, hogy a fegyverpolitika és a beszerzési politika területén belüli „összevonás és megosztás" és fokozott együttműködés csak akkor lehetséges, ha kötelezőek a szigorú exportellenőrzések, a kölcsönös tájékoztatási megállapodások és a rendszeres parlamenti ellenőrzés, valamint ha a közös szabályoknak való meg nem felelés esetén szigorú szankciós mechanizmusokat lehet alkalmazni az uniós finanszírozású projektek esetében; továbbá kéri, hogy az Európai Parlament – a nemzeti parlamentekkel együtt – legyen képes szavatolni az EU közös biztonsági és védelempolitikája, valamint annak költségvetése feletti parlamenti ellenőrzést;

53. felhívja a COARM-ot, hogy a kettős felhasználású áruk kivitelének engedélyezésével kapcsolatos átláthatóság kérdésével együtt vizsgálja meg a fegyverkivitel átláthatóságának kérdését, és mérlegelje egységes megközelítések alkalmazását mindkét eszköz esetében az átláthatóság vonatkozásában; úgy véli, hogy a kettős felhasználású termékek kereskedelmének a Bizottság általi, a kettős felhasználású termékekről szóló felülvizsgált uniós rendelet alkalmazásával történő fokozott ellenőrzését az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a Parlament fokozott részvételével és felügyeleti szerepével kell ellensúlyozni;

54. rámutat a kibertér-felügyeleti technológiák uniós vállalkozások általi ellenőrizetlen kiviteléből származó, az EU digitális infrastruktúrájának biztonságát és az emberi jogokat érintő esetleges káros hatásokra; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bizonyos kettős felhasználású kibertér-felügyeleti technológiákat egyre gyakrabban használnak fel politikusok, aktivisták és újságírók ellen; határozottan elítéli, hogy emelkedik az emberijog-védőkkel szembeni digitális fenyegetések száma, beleértve az adatsértéseket is, amelyeket az eszközök lefoglalásán, távoli megfigyelésen és adatszivárgáson keresztül hajtanak végre; ennek vonatkozásában rámutat a kettős felhasználású termékekről szóló uniós rendelet gyors, eredményes és átfogó aktualizálásának fontosságára; megismétli a Parlament álláspontját a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet átdolgozásáról, amelynek célja a belső elnyomásra használható kiberbiztonsági berendezések kivitelének, értékesítésének, frissítésének és karbantartásának megakadályozása, ideértve az internetfelügyeletet is; ennek vonatkozásában üdvözli, hogy az uniós intézmények folyamatos erőfeszítéseket tesznek ennek érdekében a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzéséről szóló rendelet aktualizálására irányuló intézményközi tárgyalások keretében;

55. úgy véli, az Európai Parlamenttel, a nemzeti parlamentekkel, a fegyverkivitelt ellenőrző hatóságokkal, az ágazati szervezetekkel és a civil társadalommal folytatott rendszeres konzultáció vezethet el az érdemi átláthatósághoz; felhívja a nemzeti parlamenteket, hogy osszák meg egymással a jelentéstétellel és a felügyelettel kapcsolatos bevált gyakorlatokat, hogy ezáltal erősítsék valamennyi nemzeti parlament ellenőrző szerepét a fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatos döntések vonatkozásában; felhívja a COARM-ot, hogy folytassa a párbeszédet a civil társadalommal és az érintett ipari szereplőkkel, valamint a Parlamenttel és a fegyverkivitelt ellenőrző hatóságokkal folytatott konzultációt; ösztönzi a civil társadalmat és a tudományos világot, hogy erősítsék a COARM-mal fenntartott kapcsolatokat és párbeszédet, illetve továbbra is gyakoroljanak független felügyeletet a védelmi technológia és felszerelések kivitele felett; felhívja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy támogassák az ilyen tevékenységeket, többek között nagyobb pénzügyi források révén;

56. rámutat arra, hogy a 2019. szeptember 16-i tanácsi következtetések szellemében, az érdemi parlamenti felügyelet megvalósulása érdekében a COARM éves jelentésére évente európai parlamenti jelentéssel kell válaszolni a minimális szintű parlamenti ellenőrzés biztosítása céljából;

57. ösztönzi a tagállamokat, hogy segítsék a harmadik országokat a közös álláspontnak megfelelő fegyverellenőrzési rendszerek létrehozásában, fejlesztésében és alkalmazásában;

o

o o

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a NATO főtitkárának és az ENSZ főtitkárának.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0226

A környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítés

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítésről (2019/2816(RSP))

(2021/C 385/07)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 11. és 168. cikkére, valamint 191. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel az állatgyógyászati készítményekről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]),

— tekintettel a gyógyszeres takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/4 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]),

— tekintettel a közbeszerzésről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]),

— tekintettel a vízpolitika terén elsőbbséginek minősülő anyagokról szóló, 2013. augusztus 12-i 2013/39/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([4]),

— tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([5]),

— tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelvre ([6]),

— tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([7]),

— tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a REACH-rendelet) ([8]),

— tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra (7. környezetvédelmi cselekvési program) ([9]),

— tekintettel a Bizottság az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatára (átdolgozás) (COM(2017)0753),

([1]) HL L 4., 2019.1.7., 43. o.
([2]) HL L 4., 2019.1.7., 1. o.
([3]) HL L 94., 2014.3.28., 65. o.
([4]) HL L 226., 2013.8.24., 1. o.
([5]) HL L 311., 2001.11.28., 67. o.
([6]) HL L 327., 2000.12.22., 1. o.
([7]) HL L 164., 2008.6.25., 19. o.
([8]) HL L 396., 2006.12.30., 1. o.
([9]) HL L 354., 2013.12.28., 171. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a Bizottság a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatára (COM(2018)0337),

— tekintettel a Tanács 2019. június 25-i következtetéseire a következő lépésekről annak érdekében, hogy az EU a legjobb gyakorlatok régiója legyen az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemben,

— tekintettel „Az Unió fenntartható vegyianyag-politikára vonatkozó stratégiája felé” című, 2019. június 26-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel „Az Európai Unió környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítése” című, 2019. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0128),

— tekintettel az Európai Bizottság „Az endokrin károsító anyagokra vonatkozó átfogó uniós keret felé” című, 2018. november 7-i közleményére (COM(2018)0734),

— tekintettel „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című, 2017. június 29-i bizottsági közleményre (COM(2017)0339),

— tekintettel a „Cselekvési terv az antimikrobiális rezisztenciából származó növekvő kockázatok megakadályozására” című, 2011. november 15-i bizottsági közleményre (COM(2011)0748),

— tekintettel a „Biztonságos, innovatív és elérhető gyógyszerek: a gyógyszeripari ágazat megújult jövőképe” című, 2008. december 10-i bizottsági közleménye (COM(2008)0666),

— tekintettel a Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),

— tekintettel „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című, 2018. szeptember 13-i állásfoglalására ([10]),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel számos tagállam programjaira a gyógyszermaradványok csökkentésére a vízben,

— tekintettel az Európai Unió állattenyésztésében az antimikrobiális szerek szükségességének csökkentésére irányuló intézkedésekről és ezeknek az élelmiszerbiztonságra gyakorolt hatásáról szóló, az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2016. december 1-jei közös tudományos szakvéleményére (RONAFA-vélemény),

— tekintettel az állatgyógyászati célra alkalmazott antimikrobiális szerek felhasználását összesítő European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption (ESVAC) egymást követő éves jelentésekre (2011-től),

— tekintettel a környezetvédelmi politika tudományos hátterével foglalkozó bizottsági kiadvány fenntartható akvakultúráról szóló, 2015. májusi, 11. számára,

— tekintettel a „Fenntartható Európa 2030-ra” című, 2019. január 30-i bizottsági vitaanyagra (COM(2019)0022),

— tekintettel a „Pharmaceutical Residues in Freshwater – Hazards and Policy Responses” (Gyógyszermaradványok az édesvizekben – Veszélyek és szakpolitikai válaszok) című, 2019. november 13-i OECD-tanulmányra,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlésének keretében tartott magas szintű találkozón tett, az antimikrobiális rezisztenciáról szóló, 2016. szeptember 22-i politikai nyilatkozatra,

([10]) HL C 433., 2019.12.23., 153. o.
([11]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

— tekintettel az ENSZ ivóvíz-paraméterekkel kapcsolatos együttműködési projektjére,

— tekintettel a Világbank „Drug-resistant infections: a threat to our economic future" (Rezisztens fertőzések: fenyegetés gazdasági jövőnkre) című, 2017. márciusi jelentésére,

— tekintettel a környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítés lehetőségeiről szóló, 2018. júliusi bizottsági jelentésre,

— tekintettel az Egészség- és Fogyasztóügyi Végrehajtó Ügynökség 2013. december 12-i jelentésére a gyógyszerek környezeti kockázatairól,

— tekintettel a környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiai megközelítéssel kapcsolatban a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett kérdésekre (O-000040/2020 – B9-0015/2020 és O-000041/2020 – B9-0016/2020),

— tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel a gyógyszerek alapvető szerepet játszanak az emberi és állati egészség magas szintjének biztosításában; mivel az európai piacon jelenleg több mint 3 000 gyógyszerhatóanyag van jelen;

B. mivel az elmúlt 20 évben az emberi és állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek, köztük az antimikrobiális szerek széles körű használata miatt számos környezeti elemben, például a talajban, az üledékekben és a víztestekben megnőtt e szerek koncentrációja; mivel a környezeti koncentrációk valószínűleg növekedni fognak, ahogy a népesség növekszik és öregszik; mivel az éghajlatváltozás is hatással lesz a vízkészletek mennyiségére és minőségére, mivel aszály idején magasabbak lesznek a koncentrációk, ami továbbgyűrűző hatást gyakorol a szennyvíztisztításra is; mivel széles körű adatgyűjtés szükséges a probléma világméretű felméréséhez; mivel a gyógyszerek elsősorban a felhasználás és az ártalmatlanítás révén kerülnek a környezetbe;

C. mivel a gyógyszerek a települési szennyvíztisztító telepekről származó szennyvíz kibocsátásával, az állati trágya és az akvakultúrából származó trágya kijuttatásával, a gyártóüzemekből származó szennyvíz kibocsátásával, a szennyvíziszap kijuttatásával, a legeltetett állatokkal, a kedvtelésből tartott állatok kezelésével, valamint a fel nem használt gyógyszerek és a szennyezett hulladék nem megfelelő ártalmatlanításával jutnak ki a környezetbe;

D. mivel az antibiotikumok nem megfelelő használata, különösen az állattenyésztésben, valamint általában véve a humán- és az állatgyógyászatban alkalmazott rossz gyakorlatok miatt az antimikrobiális rezisztencia egyre nagyobb veszélyt jelent az emberi és az állati egészségre;

E. mivel az OECD legújabb, az édesvizekben található gyógyszermaradványokról szóló jelentése úgy találta, hogy „a jelenlegi politikának a gyógyszermaradványok kezelésére vonatkozó megközelítései nem megfelelőek a vízminőség és az édesvízi ökoszisztémák védelmére, amitől az egészséges élet függ";

F. mivel egyes gyógyszerek kémiai és/vagy metabolikus stabilitása miatt felhasználásukat követően hatóanyagaik akár 90 %-a eredeti formájában visszajut a környezetbe;

G. mivel a 2006 előtt emberi felhasználásra engedélyezett és forgalomba hozott gyógyszereket az engedélyezési eljárás részeként nem vetették alá környezeti kockázatértékelésnek, ezért előfordulhat, hogy még mindig nem került sor ilyen értékelésre;

H. mivel a környezeti kockázatértékelést az állatgyógyászati készítmények előny-kockázat értékelése során figyelembe veszik, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek esetében azonban nem;

I. mivel 2019. március 11-i közleményében a Bizottság maga is elismeri a bizonyos gyógyszerek környezeti koncentrációja és az ebből fakadó kockázati szintek tekintetében fennálló ismeretbeli hiányosságokat;

2020. szeptember 17., csütörtök

J. mivel elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy intézkedéseket kell hozni a környezetre esetleg veszélyt jelentő gyógyszerek környezeti hatásainak csökkentése érdekében, és különösen az ivóvíz kinyerésére használt vizek védelmére;

K. mivel a gyógyszerek környezeti hatását számos nemzetközi szervezet, harmadik ország, európai intézmény, ipari szövetség és nem kormányzati szervezet is aggályos kérdésként ismerte el; mivel néhány európai uniós tagállam, például Hollandia, Németország és Svédország már lépéseket tett a gyógyszerek egyre növekvő környezeti jelenléte ellen;

L. mivel a Bizottság 2008-ban kötelezettséget vállalt arra, hogy intézkedéseket javasol a gyógyszerek környezetre gyakorolt potenciálisan káros hatásainak csökkentésére ([12]);

M. mivel a 2013/39/EU irányelv 8c. cikke értelmében a Bizottságnak 2015. szeptember 13-ig ki kellett dolgoznia a gyógyszerek által okozott vízszennyezés stratégiai megközelítését, és 2017. szeptember 14-ig intézkedéseket kellett javasolnia;

N. mivel a Tanács 2019. júniusi következtetéseiben felkérte a Bizottságot, hogy „értékelje és határozza meg a környezetbe kerülő gyógyszerek hatásának csökkentését és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelmet célzó leghatékonyabb – többek között jogalkotási – intézkedéseket, továbbá ezzel összefüggésben erősítse meg a kapcsolatot az egészségügyi ágazattal”; mivel a Tanács elismerte, hogy további kutatások szükségesek a gyógyszerekkel és gyógyszermaradványokkal kapcsolatban felmerülő humán egészségügyi és környezeti hatások mértékének jobb megismeréséhez;

O. mivel az AMR Industry Alliance kidolgozta az iparág által kialakított közös antibiotikum-gyártási keretrendszer alapelveit, és meghatározta az antibiotikum-kibocsátási koncentráció célértékeit az ökológiai erőforrások védelme és a környezeti antimikrobiális rezisztencia kialakulása potenciális kockázatának csökkentése érdekében;

P. mivel az emberek és az állatok egészségével foglalkozó minden érintett szereplőnek és szakembernek, a betegeknek, az iparágnak, a hulladék- és szennyvízkezelőknek stb. szerepet kell vállalniuk a gyógyszerek természetben kifejtett hatásainak csökkentésében;

Q. mivel az OECD négy proaktív stratégiát támogat, amelyek a megelőzési lehetőségekre összpontosítanak a gyógyszer élettartamának korai szakaszában, hogy költséghatékonyan tudják kezelni a gyógyszereket a környezetben, és a leghosszabb ideig tartó és a legnagyobb mértékű környezeti előnyöket lehessen elérni;

R. mivel a MedsDisposal kezdeményezés részeként kampány indult Európában számos érdekelt fél részvételével, hogy tudatosítsák, hogyan kell megfelelően ártalmatlanítani a fel nem használt vagy lejárt gyógyszereket;

S. mivel a gyógyszerek környezeti hatására vonatkozó valamennyi intézkedésnek elsőrendű elvként kell tekintetbe vennie a betegek jogát, hogy gyorsan hozzáférhessenek a biztonságosnak és hatásosnak ítélt gyógyszerekhez az aktuálisan érvényes előny-kockázat elemzési kritériumok szerint;

Általános megfontolások

1. üdvözli, hogy a Bizottság végül elfogadta 2019. március 11-i közleményét; sajnálja, hogy a stratégiai megközelítés és a javasolt intézkedések bemutatása jelentős késedelmet szenvedett;

2. egyetért a Bizottság által előterjesztett stratégiai megközelítés négy fő célkitűzésével;

3. aggodalommal állapítja meg azonban, hogy a közleményben szereplő intézkedések igen enyhék; úgy véli, hogy hatásos intézkedések szükségesek a gyógyszerek negatív környezeti hatásainak enyhítésére;

([12]) A Bizottság „Biztonságos, innovatív és elérhető gyógyszerek: a gyógyszeripari ágazat megújult jövőképe” című, 2008. december 10-i közleménye (COM(2008)0666).

4. emlékeztet, hogy a gyógyszerek környezeti hatásával kapcsolatos minden jövőbeli kezdeményezésnek tudományosan megalapozottnak és célorientáltnak, valamint technológiasemlegesnek kell lennie, biztosítva, hogy a biztonság és a hatékonyság továbbra is a betegek gyógyszeres kezelésekhez való hozzáférésének kulcsfontosságú prioritásai maradjanak;

5. véleménye szerint olyan holisztikus megközelítésre van szükség a gyógyszerszennyezés kezeléséhez, amely bevonja az összes érdekelt felet és figyelembe veszi a gyógyszerek teljes életciklusát; hangsúlyozza, hogy a szabályozási intézkedések hatékonyságának biztosítása érdekében különösen fontos, hogy azokat az elővigyázatosság elvével és azzal az elvvel összhangban hozzák meg, hogy a környezeti károkat prioritásként a forrásnál kell helyrehozni; kiemeli, hogy alkalmazni kell a „szennyező fizet" elvet, amely elsősorban a gyártási folyamatra terjed ki, ugyanakkor ösztönözni kell a jobb receptfelírási gyakorlatokat és a felelős fogyasztói magatartást is; aggodalommal állapítja meg, hogy az antimikrobiális rezisztencia kialakulásában milyen fontos szerepet játszanak az állati trágya, a vízszennyezés és a nem megfelelő ártalmatlanítás révén a környezetbe jutó gyógyszerek; felkéri a Bizottságot, fontolja meg a kiterjesztett gyártói felelősség alkalmazását a gyógyászati termékek negatív környezeti hatásainak csökkentése érdekében;

6. szükségesnek tartja a tagállamokkal együttműködésben olyan kampányok indítását, amelyek tájékozatják és felvilágosítják a lakosságot a fel nem írt gyógyszerek túlzott fogyasztásának veszélyeiről; felhívja a figyelmet az orvosi javaslat nélküli gyógyszerek szupermarketekben és online történő értékesítésének megnövekedésére, valamint az ilyen, gyógyszertárakon vagy megfelelően akkreditált létesítményeken kívüli értékesítési helyek médián keresztüli hirdetésének veszélyére;

7. hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek környezetbe történő kibocsátása nem csak az ökoszisztémákat és a vadvilágot károsíthatja, de ugyanezen gyógyszerek hatékonyságát is aláásható, különösen az antibiotikumok esetében, mivel antibiotikum-rezisztencia kialakulásához vezethet;

8. emlékeztet, hogy a gyógyszerek sokféle hatással vannak a vízi és tengeri ökoszisztémákra, de a vadon élő állatokra és növényekre is, beleértve a viselkedés megváltozását, a termékenység csökkenését, a méret változását vagy szexuális és szaporodási rendellenességek kialakulását; ezért felhívja a Bizottságot, hogy hozzon konkrét intézkedéseket, figyelembe véve a gyógyszerszennyezés kumulatív hatását a vízi és tengeri fajokra;

9. emlékeztet arra, hogy tanulmányok kimutatták, hogy a gyógyszerek és a szermaradékok különösen jelen vannak a víztestekben, és hogy azokat nem távolítják el teljesen a hagyományos szennyvíztisztító telepeken, amelyek jelenleg nem tudják hatékonyan kiszűrni az összes gyógyszeripari terméket; kiemeli, hogy az édesvizek és a vízgyűjtők szennyeződése az óceánok szennyeződéséhez vezet;

10. megállapítja, hogy az általában alacsony koncentrációk miatt az emberi egészséget fenyegető kockázatok inkább a hosszú távú, alacsony dózisú expozíció lehetséges kumulatív hatásaihoz kapcsolódnak, mint akut vagy azonnali egészségügyi hatásokhoz; különösen aggasztónak tartja, hogy a környezetbe kerülő számos gyógyszer közül némelyik endokrin károsító tulajdonságokkal rendelkeznek;

11. kiemeli, hogy a vízügyi jogszabályok keretében szabályozni kell a gyógyszermaradványok szintjét;

12. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a kibocsátás szempontjából kritikus pontokra, például a gyógyszergyártó üzemekre, a kórházakra és a szennyvíztisztító telepekre;

13. felhívja a Bizottságot, hogy a gyógyszerkészítmények hatását a Bizottság által 2021-re bejelentett, vízre, levegőre és talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv terén is vegye figyelembe;

14. felszólítja a Bizottságot, hogy segítse elő a meglévő bevált gyakorlatok tagállamok és érdekelt felek közötti cseréjét a gyógyszerek előállítása, felhasználása és ártalmatlanítása környezetre gyakorolt hatásainak csökkentése céljából;

15. úgy véli, hogy elemezni kell a meglévő önszabályozó kezdeményezéseket, és adott esetben figyelembe kell azokat venni a környezetbe jutott gyógyszerkészítményekkel kapcsolatos jövőbeni uniós kezdeményezéseknél;

2020. szeptember 17., csütörtök

A tudatosság növelése, megelőző intézkedések és a gyógyszerek körültekintő alkalmazásának ösztönzése

16. felhívja a tagállamokat, hogy osszák meg egymással az antibiotikumok megelőző jellegű felhasználásával kapcsolatos bevált gyakorlataikat és teljes körűen alkalmazzák, és ha szükséges, erősítsék az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kidolgozott egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési tervet; újból megerősíti az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési tervről szóló, 2018. szeptember 13-i állásfoglalásában kifejtett álláspontját;

17. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő az egészségügyi szakemberek, köztük az állatorvosok, az orvosok, a gyógyszerészek képzését és támogassanak figyelemfelkeltő kampányokat a betegek körében a gyógyszerek, és különösen az antimikrobiális szerek, az antidepresszánsok és a kontraszt folyadékok körültekintő használatáról; felhívja a gyógyszerellátási lánc szereplőit, hogy járuljanak hozzá ahhoz, hogy a betegeket és az állattenyésztőket egyértelmű és elegendő információval lássák el arról, hogy a nem megfelelően ártalmatlanított gyógyszerek milyen negatív hatást gyakorolhatnak a környezetre; kéri, hogy a csomagoláson megfelelő piktogram formájában tájékoztassák a fogyasztókat a fel nem használt gyógyszerek megfelelő ártalmatlanításának módjáról;

18. hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális rezisztencia terjedésének megakadályozása érdekében az egészségügyi szakembereket folyamatosan naprakész információval kell ellátni a legújabb fejleményekről a kutatások és a helyes gyakorlatok terén;

19. felhívja a tagállamokat, hogy vonják be a környezetbe került gyógyszerek problémáját a vízgyűjtőkkel kapcsolatos, határokon átnyúló együttműködésbe, és ahol hasznosnak találják, koordinálják az intézkedéseket;

20. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a védőoltásokat, mint betegségmegelőzési intézkedést a gyógyszerek iránti igény minimálisra csökkentése érdekében;

A környezetre alapvetően kevésbé káros gyógyszerek kifejlesztésének támogatása és a környezetbarátabb gyártás ösztönzése

21. hangsúlyozza a gyorsabb, nagyratörőbb és célzottabb fellépés fontosságát a gyógyszerek által okozott környezeti veszélyek csökkentése szempontjából, miközben elismeri, hogy ahhoz, hogy jobban megértsük a gyógyszerek emberi egészségre és a környezetre gyakorolt jelenlegi hatásának mértékét, további kutatásokra van szükség, és hogy ennek eredményeként a gyógyszerek nem drágulhatnak;

22. az egészségügyi ágazat tekintetében megjegyzi, hogy annak biztosításához, hogy az orvosok megfelelő módon írják fel az antimikrobiális szereket, csökkenteni kell az orvosok túlzott munkaterhelését; megjegyzi továbbá, hogy az egészségügyi szakemberek további segítséget kaphatnának olyan egyértelmű, bizonyítékokon alapuló gyógyszerfelírási iránymutatás révén, amely következetes tanácsadást nyújt a különböző klinikai javallatok tekintetében;

23. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák az olyan gyógyszerekre irányuló kutatást, fejlesztést és innovációt, amelyek egyaránt hatékonyak a betegek számára, és természetüknél fogva kevésbé károsak a környezetre, mivel a „zöldebb gyógyszerek" nem mérgezőek a környezetre, nem halmozódnak fel biológiailag és könnyebben lebomlanak ártalmatlan anyagokká a szennyvíztisztító telepeken és a környezetben, figyelembe véve ugyanakkor azt is, hogy a fokozottabb biológiai lebonthatóság potenciálisan ronthatja a hatékonyságot;

24. felhívja a tagállamokat és minden érdekelt felet, hogy vegyék igénybe az Unió programjait olyan technológiákba való beruházáshoz, amelyek javítják a gyógyszerkészítmények ártalmatlanításának és az antimikrobiális szerekkel szemben rezisztens gének hatékonyságát, de közben garantálják, hogy a gyógyszerkészítmények ugyanolyan hatékonyak legyenek a betegek számára;

25. úgy véli, hogy a gyógyszerek környezeti hatásait bele kellene foglalni az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek előny-kockázat értékelésébe, ahogy az már az állatgyógyászati készítmények esetében is történik, feltéve, hogy a forgalombahozatali engedélyeket nem késleltetik és nem utasítják el kizárólag a káros környezeti hatások miatt;

26. úgy véli, hogy a gyógyszerkészítmények környezeti értékelésének a bomlástermékekre és a metabolitokra is ki kellene terjedniük;

27. felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben vegye figyelembe az érdekelt felek által a környezeti kockázatok csökkentésére és a környezetvédelmi szempontból felelős gyakorlatok, illetve a gyógyszerkészítmények megfelelő használatának és visszaadásának előmozdítására irányuló jövőbeli kezdeményezések érdekében tett, folyamatban lévő erőfeszítéseket;

28. kéri, hogy a forgalomba hozatal utáni értékeléshez használják fel a víz-keretirányelvből származó nyomon követési adatokat;

29. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a gyógyszerek vízbe történő kibocsátását a legfontosabb környezetvédelmi kérdések között vizsgálják az elérhető legjobb technikákról szóló referenciadokumentumoknak az ipari kibocsátásokról szóló irányelv alapján történő felülvizsgálata során, az érintett ágazatok vonatkozásában;

30. rámutat arra, hogy a közbeszerzési politika fontos szerepet játszik a környezetbarátabb gyógyszerek előmozdításában; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egyértelmű iránymutatást ebben a kérdésben;

31. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az importált gyógyszerek gyártása ugyanolyan magas szintű környezetvédelmi normáknak feleljen meg, mint amilyeneket az Unióban előállított gyógyszerekre alkalmaznak;

32. felhívja az Európai Gyógyszerügynökséget (EMA), hogy segítse elő a gyártási kibocsátások közös ellenőrzését az uniós piacra szállító tengerentúli gyógyszergyáraknál;

A környezeti kockázatértékelés és felülvizsgálata javítása

33. úgy véli, hogy egyértelmű ütemtervre van szükség a környezeti kockázatértékelések elvégzéséhez, amennyiben azok nem állnak rendelkezésre;

34. felhívja a tagállamokat és az Európai Gyógyszerügynökséget annak biztosítására, hogy a kérelmezők az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek forgalomba hozatalának engedélyezése előtt benyújtsák a teljes értékelést annak érdekében, hogy megfelelő kockázatkezelési intézkedéseket lehessen hozni és közzétenni;

35. helyénvalónak tartja, hogy a gyógyszeripari vállalatok hatóanyagonként közös környezeti kockázatértékelést nyújtsanak be annak érdekében, hogy koherens információkkal rendelkezzenek, elkerüljék a párhuzamos munkavégzést és csökkentsék az állatkísérletek számát;

36. hangsúlyozza, hogy az állatgyógyászati készítményekről és a gyógyszeres takarmányokról szóló rendeleteket teljes körűen végre kell hajtani, hogy csökkenteni lehessen az antibiotikumok használatát, többek között egy egész EU-ra kiterjedő, hatóanyag-alapú felülvizsgálati rendszer 2022. január 28-ig történő felállítása és a környezeti kockázatértékelés egyéb lehetséges alternatívái megvalósíthatóságának értékelése révén;

37. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a koktélhatásokra, az alacsony dózisoknak való hosszan tartó expozícióra és az antimikrobiális rezisztencia kialakulására vonatkozó kutatásokat, különös tekintettel a sérülékeny csoportokra;

A pazarlás csökkentése és a hulladékgazdálkodás színvonalának javítása

38. hangsúlyozza, hogy az intézkedéseknek tudományos bizonyítékokon kell alapulniuk, és felhívja az összes érdekelt felet annak biztosítására, hogy a meghozott intézkedések ne veszélyeztessék a beteg emberek és állatok biztonságos és hatékony gyógyszeres kezelésekhez való hozzáférését; e tekintetben támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy csökkenti a hulladék mennyiségét annak lehetővé tételével, hogy a gyógyszereket a szükségleteknek jobban megfelelő mennyiségben adják ki, miközben biztosítják a hatályos nyomon követhetőségi jogszabályoknak való megfelelést, többek között a csomagolás méretének optimalizálása révén, valamint hogy megvizsgálja a gyógyszerek lejárati ideje meghosszabbításának lehetőségét annak elkerülése érdekében, hogy a még biztonságosan felhasználható gyógyszereket feleslegesen kidobják;

39. kéri, hogy frissítsék a környezeti kockázatértékelés követelményeit a perzisztens, bioakkumulatív és mérgező anyagok és a koktélhatások megfelelő értékelésének biztosítása érdekében, valamint azért, hogy az antibiotikum-rezisztencia környezetben való kialakulásának kockázata is teljes mértékben figyelembe vehető legyen;

2020. szeptember 17., csütörtök

40. úgy véli, hogy a gyógyszerekhez való hozzáférés megnehezítése és a kezelések hatékonyságának csökkentése nélkül csökkenteni kell az egy főre jutó gyógyszerfogyasztást; úgy véli, hogy az állatgyógyászati készítmények egy állatra jutó összfogyasztását is csökkenteni kell, anélkül, hogy ez veszélyeztetné az állatok egészségét és jólétét, és hogy jobb alternatívákat kell találni;

41. véleménye szerint a szennyvíziszapról szóló 86/278/EGK irányelv felülvizsgálata már régóta esedékes; felhívja a Bizottságot, hogy legkésőbb 2021 végéig terjesszen elő jogalkotási javaslatot a 86/278/EGK irányelv felülvizsgálatára és aktualizálására, hogy frissítsék a minőségi szabványokat a legújabb tudományos bizonyítékok alapján egy olyan körforgásos gazdaság előmozdítása céljából, amely nem árt sem az emberi egészségnek, sem a környezetnek;

42. úgy véli, hogy a gyógyszergyártó üzemeknek a legjobb rendelkezésre álló technikákkal előzetesen kezelniük kellene a szennyvizüket;

43. felszólítja a tagállamokat a fel nem használt gyógyszerek visszavételi rendszereire vonatkozó rendelkezések meghozatalára, széles körben történő népszerűsítésére és teljes körű érvényre juttatására;

44. felhívja a Bizottságot, hogy hangolja össze a gyógyszerek helytelen ártalmatlanításának elkerülését célzó rendszerekkel kapcsolatos együttműködést;

45. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az olyan fejlettebb szennyvízkezelési technológiákra vonatkozó kutatások, innováció és fejlesztés támogatására, amely ki tudja mutatni és jobban el tudja távolítani a gyógyszermaradékokat a vízből;

A környezeti nyomon követés kiterjesztése

46. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a gyógyszerek környezetben való nyomon követése, például a talajban, még mindig nagyon korlátozott; hangsúlyozza, hogy a forgalomba hozatalt követő ellenőrzési mechanizmusokat meg kell erősíteni a környezeti hatások tekintetében is, hogy megfelelően és szisztematikusan le lehessen fedni a környezetre vonatkozó adatok hiányát;

47. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a gyógyszereknek a víz-keretirányelv szerinti megfigyelési listára gyakorolt lehetséges hatását, és értékelje, hogy szükség van-e a lista frissítésére;

48. felhívja a Bizottságot, hogy azokat a gyógyszereket, amelyek jelentős veszélynek teszik ki a környezetet, foglalja bele a vízről szóló keretirányelv alatt felsorolt, elsőbbségi anyagok listájába, és állapítson meg rájuk környezeti minőségi szabványt és koncentrációt a környezetminőségi szabványról (EQS) szóló irányelv szerint;

49. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaságban kidolgozták az antibiotikumok átfogó nyomon követését; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy, az emberi felhasználásra szánt antibiotikumokra vonatkozó nyomon követési rendszert is;

Egyéb ismeretbeli hiányosságok megszüntetése

50. hangsúlyozza, hogy – különösen a következő többéves pénzügyi keretben – támogatni kell a gyógyszereknek és maradékanyagaiknak való kitettségnek az emberi egészségre és az ökológiára gyakorolt közvetlen hatására, valamint a gyógyszerek környezetbe jutásának és a környezetben, például a vizekben és a tengeri ökoszisztémákban való megmaradásának jobb megértésére irányuló további kutatásokat;

51. úgy véli, hogy javítani kell a gyógyszerek környezetben való jelenlétének számszerűsítésére szolgáló elemzési módszereket, és hogy az analitikai észlelési módszereket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni;

Az átláthatóság növelése

52. emlékeztet, hogy a gyógyszerészeti környezeti információk, mint például a vízre gyakorolt hatás, a környezeti viselkedés, a lebonthatóság és a lehetséges koktélhatások kulcsszerepet játszanak a kockázatkezelésben, és hogy ezeket az információkat átláthatóvá kell tenni, és az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani; ezért felhívja a Bizottságot és az illetékes hatóságokat, hogy hozzanak létre egy olyan biztonságos, központi adatbázist, amely minden érdekelt fél számára lehetővé teszi a termékek környezeti kockázatértékelési eredményeihez való hozzáférést;

53. úgy véli, hogy a teljes ellátási lánc átláthatóságának növelése érdekében szilárd jogalkotási keretet kell létrehozni, mivel ez lehetővé tenné a megfelelő ellenőrzést, és biztosítaná, hogy a vállalkozásokat elszámoltassák a gyógyszerek környezetbe történő kibocsátásáért;

54. felszólítja a gyógyszeripart, hogy biztosítson nagyobb átláthatóságot az ellátási láncokban azzal, hogy nyilvánosságra hozza a gyógyszerek és a hatóanyagok (API) összetevőinek eredetét az alapanyag-gyártási fázisban, hogy biztosítani lehessen az összes gyógyszerkészítmény teljes nyomonkövethetőségét;

o

o o

55. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0227

Az uniós épületállomány energiahatékonysági potenciáljának maximalizálása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az uniós épületállomány energiahatékonysági potenciáljának maximalizálásáról (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 194. cikkére,

— tekintettel a 2017. november 17-én Göteborgban a tisztességes munkafeltételekről és a növekedésről tartott szociális csúcstalálkozón a Parlament, a Tanács és a Bizottság által kihirdetett szociális jogok európai pillérére,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),

— tekintettel a Bizottság „Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című, 2018. november 28-i közleményére (COM(2018)0773),

— tekintettel a Bizottság „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i közleményére (COM(2020)0102),

— tekintettel a Bizottság „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i közleményére (COM(2020)0098),

— tekintettel a Bizottság „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című, 2011. szeptember 20-i közleményére (COM(2011)0571) és a közleményben a termékek környezeti lábnyomára vonatkozó bejelentésre,

— tekintettel az Európai Számvevőszék 11/2020. számú, 2020. április 28-i, „Az épületek energiahatékonysága: továbbra is jobban kell összpontosítani a költséghatékonyságra” című különjelentésére,

— tekintettel az Európai Tanács 2019. december 12-i következtetéseire,

— tekintettel a Tanács 2019. június 25-i „Az energetikai átalakulást, továbbá a 2030-ra és az azt követő időszakra kitűzött energetikai és éghajlat-politikai célok megvalósítását biztosítani hivatott energiarendszerek jövője az energiaunióban” című következtetéseire,

— tekintettel a városfejlesztési ügyekért felelős uniós miniszterek 2016. május 30-i nem hivatalos találkozóján elfogadott, uniós városfejlesztési menetrendről szóló Amszterdami Paktumra,

— tekintettel a városfejlesztésért felelős uniós miniszterek 2007. május 24–25-i nem hivatalos ülésén elfogadott, a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Chartára,

— tekintettel az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2002 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [1] módosított, 2012. október 25-i 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre,

[1] HL L 328., 2018.12.21., 210. o.

— tekintettel az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv és az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/844 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([2]) módosított, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre,

— tekintettel a megújuló forrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]),

— tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([4]),

— tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([5]),

— tekintettel a villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([6]),

— tekintettel az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([7]),

— tekintettel az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelvre ([8]),

— tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([9]),

— tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre ([10]),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([12]),

— tekintettel „Az éghajlatváltozás: európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban” című, 2019. március 14-i állásfoglalására ([13]),

— tekintettel „Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése az Európai Unióban: Ideje cselekedni!” című, 2018. október 25-i állásfoglalására ([14]),

---

([2]) HL L 156., 2018.6.19., 75. o.
([3]) HL L 328., 2018.12.21., 82. o.
([4]) HL L 328., 2018.12.21., 1. o.
([5]) HL L 158., 2019.6.14., 125. o.
([6]) HL L 158., 2019.6.14., 54. o.
([7]) HL L 88., 2011.4.4., 5. o.
([8]) HL L 283., 2003.10.31., 51. o.
([9]) HL L 327., 2000.12.22., 1. o.
([10]) HL L 206., 1992.7.22., 7. o.
([11]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.
([12]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.
([13]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0217.
([14]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0438.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsításáról szóló, 2018. február 6-i állásfoglalására ([15]),

— tekintettel az „Útban az energiapiac újratervezése felé” című, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ([16]),

— tekintettel az Európai Unió hőtechnikai stratégiájáról szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ([17]),

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0134/2020),

A. mivel az EU-ban az energiafogyasztás mintegy 40 %-áért és a szén-dioxid-kibocsátás 36 %-áért az épületek felelősek, és ezért a komplex felújításuk, ideértve a szakaszos komplex felújításokat is, elengedhetetlen az EU nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (ÜHG-kibocsátásra) irányuló, 2050-ig teljesítendő céljának teljesítéséhez;

B. mivel az építőipar a legnagyobb energiafogyasztó az EU-ban, és az EU épületállományának 97 %-a nem energiahatékony, és évente az EU lakóépületeinek csak 0,2 %-át vetik alá komplex felújításoknak, beleértve a szakaszos komplex felújításokat is, és mivel a mai épületek több mint 94 %-a még állni fog 2050-ben, és az általunk akkor elfoglalt otthonok, iskolák és irodák nagy része már megépült;

C. mivel a helyiségfűtés és a vízmelegítés a háztartások energiafogyasztásának körülbelül 80 %-át teszi ki tekintettel arra, hogy az Unió épületeinek fele 1992 előtt felszerelt, 60 %-os vagy rosszabb hatékonyságú különálló kazánnal rendelkezik, és mivel a különálló gázkazánok 22 %-a, az elektromos fűtőtestek 34 %-a, az olajkazánok 47 %-a, valamint a szénkazánok 58 %-a műszaki élettartamánál hosszabb ideje működik;

D. mivel a felújítási arány közel 3 %-ra emelése és 210 millió meglévő épület felújítása akár 2 millió munkahelyet is teremthet ([18]) az építőiparban, ami az Unió GDP-jének mintegy 9 %-át teszi ki, és a Covid19-válságot követően fontos részét képezi a gazdaságélénkítési stratégiának, és az európai zöld megállapodás részeként hozzájárulhat a tiszta gazdasághoz;

E. mivel az uniós épületállomány megfigyelőközpontja kulcsszerepet játszik az Unió épületei általános energiahatékonyságának megbízható, következetes és könnyen összehasonlítható adatok alapján történő nyomon követésében és javításában;

F. mivel az Unió épületei energiahatékonyságának javítását célzó intézkedésekkel valamennyi polgár életminősége javítható, és ezért a fő kihívás az Európai Unióban a becslések szerint az energiaszegénységben élő 50 millió háztartásra nehezedő terhek enyhítése, az energiaszámlák csökkentése, valamint kényelmes, megfizethető és energiahatékony lakhatás biztosítása mindenki számára;

([15]) HL C 463., 2018.12.21., 10. o.
([16]) HL C 204., 2018.6.13., 23. o.
([17]) HL C 204., 2018.6.13., 35. o.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew and Telegdy, Almos, *Egy nagyszabású, energia-megtakarítást célzó komplex épületfelújítási program hatása a foglalkoztatásra Magyarországon*, 2010; Janssen, Rod and Staniaszek, Dan, *How Many Jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings*, The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

G. mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) becslése szerint az emberek idejük körülbelül 90 %-át lakóépületeken és nem lakáscélú épületeken belül töltik, és a beltéri levegő rossz minősége ([19]) több mint félmillió európai idő előtti halálát okozza, és mivel a megfelelő szellőzés az ablakok kinyitása révén javítja az otthonok levegőjének minőségét, egyúttal természetes fényt is biztosít és ezzel javul az emberek egészsége, ami pedig központi szerepet játszik, főleg a jelenlegi Covid19-válság során;

H. mivel felszólított „az energiahatékonyságról szóló irányelv és az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv felülvizsgálatára az EU fokozott éghajlat-politikai törekvéseivel összhangban, továbbá felszólított végrehajtásuk megerősítésére kötelező nemzeti célkitűzések révén” ([20]);

I. mivel 282 milliárd EUR-t meghaladó összegre van szükség ahhoz, hogy az európai épületállomány felújításába való beruházás révén, valamint a meglévő szakpolitikák szigorú végrehajtásának okos kombinációjával, a legrosszabb energiateljesítményű épületek fokozatos megszüntetésére irányuló új szakpolitikai kezdeményezésekkel, további és megfelelő finanszírozási mechanizmusokkal és innovatív megoldásokba való beruházásokkal megvalósuljon az energiahatékony épületállomány, valamint teljesüljön az Unió 2030-ra vonatkozó energiahatékonysági célkitűzése;

J. mivel az integrált felújítási programok arra törekednek, hogy holisztikusak legyenek, az energiahatékonyságot helyezve előtérbe, valamint hogy szomszédos ökoszisztémák szélesebb körére koncentráljanak, az egyes épületekre vonatkozó magas energiacsökkentési célokat magukban foglalva, továbbá a bevált gyakorlatokra alapulnak, és három fő pillére épülnek:

a) az építkezések osztályozása és építőanyagok, az épületek korával, használatával és építési módjával, valamint az általuk képviselt energiamegtakarítási potenciállal kapcsolatos mélyreható tudás, továbbá a felújítás során használt anyagtípusok leírása, az életciklusuk hatását is beleértve;

b) fenntartható energiaforrások – nevezetesen helyi és közeli megújulóenergia-források, például távfűtési vagy távhűtési rendszerek – biztosítása és az azokhoz való hozzáférés vagy az épületek hőtárolási kapacitása, „vehicle-to-X” szolgáltatások és egyéb rugalmassági lehetőségek felhasználása, amelyek lehetővé teszik az ágazati integrációt;

c) közösségi/társadalmi előnyök, vagyis a helyi közösségek bevonása valamennyi felújítási projektbe és programba az olyan problémák megoldása érdekében, mint az energiaszegénység, a technikai és/vagy anyagi források hiánya, az információhiány;

K. mivel e hárompilléres megközelítés végrehajtása biztosítja, hogy az integrált felújítási programok tervezése és végrehajtása úgy valósuljon meg, hogy az emberek és közösségek számára a felújításokon keresztül biztosítható szélesebb körű előnyökre koncentráljanak, mint például az energiahatékonyság, az éghajlatváltozással szembeni ellenállóképesség, az ipari versenyképesség, a fenntarthatóság, a társadalmi befogadás és a hozzáférhetőség;

Lakókörnyezetek és közösségek

1. kiemeli a lakókörnyezetek és a közösségek, valamint más szereplők, például a helyi és regionális önkormányzatok és a kkv-k szerepét az integrált felújítási programokban a felújítás holisztikus megközelítéseként annak érdekében, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel (EPBD) összhangban 2050-re magas energiahatékonyságú és klímasemleges épületipari ágazat jöjjön létre;

2. kéri, hogy az épület- és felújítási politikák holisztikusak és inkluzívak legyenek, járuljanak hozzá az uniós éghajlat-politikai célokhoz, foglalják magukban azokat az integrált felújítási programokat, amelyek integrálják a helyi értékláncokat, a szociális szolgáltatásokat és a megfizethetőséget, az intelligens készenlétet, a megfelelő, egészséges beltéri

([19]) Egészségügyi Világszervezet: *Over half a million premature deaths annually in the European Region attributable to household and ambient air pollution (Az európai régióban évente több mint félmillió idő előtti elhalálozás tudható be a háztartásokon belüli és környezeti levegőszennyezésnek)*, 2018.

([20]) Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. január 15.) az európai zöld megállapodásról (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005).

2020. szeptember 17., csütörtök

éghajlati és környezeti minőséget, a mobilitást, az épületek műszaki, ipari és energetikai szempontból hatékony funkcióit, elősegítik a megújuló energiaforrások helyben vagy a közelben történő előállítását és cseréjét, a közeli ipari létesítményekből, helyi közlekedési rendszerekből vagy vízi utakból eredő többlet hőenergia és hűtőenergia felhasználását, ahol erre fenntartható lehetőség adódik;

3. hangsúlyozza a polgárok lakóépület-állomány felújításában játszott fontos szerepét, valamint annak fontosságát, hogy hatékony eszközök, bevált gyakorlatok szülessenek, és hogy az összes elképzelhető információ és tudás helyi szinten hozzáférhető legyen, beleértve a technológiákkal (vagyis intelligens fogyasztásmérőkkel) kapcsolatos lehetőségeket; elismeri továbbá az energiaközösségek adta lendületet azzal, hogy összefogják a polgárokat, tájékoztatják és rábeszélik őket saját felújításaik elkezdésére és/vagy megújulóenergia-termelésük kialakítására, továbbá felszólít egy szakpolitikai intézkedéseket tartalmazó átfogó csomag kidolgozására e megközelítések kibővítése érdekében;

4. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a lakókörnyezetek dzsentrifikációja és a felújítások miatti kilakoltatások hatását, valamint a nemek közötti különbségeket és a kiszolgáltatott polgárok helyzetét; úgy véli, hogy egy közösségi megközelítés – a szabályozási szintű biztosítékok mellett – megőrizhetné a meglévő közösségeket, és olyan ösztönzőket hozhatna létre, amelyek elengedhetetlenek az energiahatékonyság maximalizálásához és a szükséges magán- és állami beruházások mozgósításához; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy gondoskodjanak a legkiszolgáltatottabb polgárok védelméről, biztosítva számukra a méltóságteljes életkörülményekhez, kényelemhez és egészséghez való hozzáférést, és hangsúlyozza a szociális lakások fontosságát;

5. hangsúlyozza, hogy az épületek tulajdoni viszonyai, a lakásbérleti jogszabályok, a lakástulajdonosok és bérlők száma, valamint a beruházási lehetőségek és a lakástámogatások rendszere, az éghajlati körülmények és az energetikai rendszerek tagállamonként változnak; úgy véli, hogy a „felújítási hullámra” vonatkozó stratégiának figyelembe kell vennie az egyes tagállamok különböző körülményeit, többek között az integrált nemzeti energia- és klímatervekkel (NEKT) összhangban; kiemelten hangsúlyozza, hogy a felújítások nem eredményezhetnek megfizethetetlen bérleti díjakat a bérlők számára;

6. hangsúlyozza az energiaszegénység mértékét az EU-ban, amely a becslések szerint akár 50 millió háztartást is érinthet ([21]); úgy véli, hogy a felújítási hullám és az ahhoz kapcsolódó újabb kezdeményezések egyik alapvető céljaként a energiaszegénység felszámolását, továbbá az egészséges és biztonságos életkörülmények mindenki számára történő biztosítását kell kitűzni; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy különös figyelmet fordít az energiaszegénységben élő háztartások felújítására, és hangsúlyozza az energiatakarékossági intézkedések elfogadásának, az energiahatékony fogyasztási szokások előmozdításának és a viselkedésbeli változásoknak a fontosságát; hangsúlyozza, hogy az állami szektornak vezető szerepet kell vállalnia ezen a területen;

7. kiemeli az épületek energetikai felújításával kapcsolatos „egyablakos ügyintézés” mint az ügyfelek szempontjából átlátható és hozzáférhető tanácsadási eszköz azonnali sikerét, amely előmozdítja a projektek és megismételhető modellek összevonását, a harmadik fél általi finanszírozással, a felújítások koordinálásával és nyomon követésével kapcsolatos információk nyújtását, valamint az önkormányzatok kapacitásépítésének biztosítását, továbbá a helyi szereplők, például az energiaközösségek, a fogyasztói szervezetek, a helyi – többek között az építőipari – vállalkozói szövetségek és a lakásszövetkezetek aktív részvételét a folyamat során;

8. emlékeztet arra, hogy a jelenlegi épületállomány esetében az energiahatékonyság terén konkrét eredmények elérése érdekében állami és magánszektorbeli erőfeszítések egyaránt szükségesek; hangsúlyozza az egyablakos szolgáltatások nemcsak megteremtésének, hanem fenntartásának szükségességét is, annak érdekében, hogy a piac folyamatosan el legyen látva projekttervekkel, a kisebb léptékű projekteket is beleértve; úgy véli, hogy a regionális vagy helyi szintű egyablakos ügyintézés jobb hozzáférést fog biztosítani a finanszírozási mechanizmusokhoz;

9. üdvözli az európai zöld megállapodás nyílt platformokra vonatkozó javaslatát; hangsúlyozza, hogy ezeknek átláthatóknak, többszintűeknek és inkluzívaknak kell lenniük, az érdekelt felek széles körét kell felölelniük, és lehetővé kell tenniük az építőipari ágazat széttöredezettségének áthidalását; emlékeztet arra, hogy a platformoknak a rendkívül alacsony energiaigényű és dekarbonizált épületek 2050-ig való megvalósításának célját kell szolgálniuk, és úgy véli, hogy a felújítás akadályait felszámoló és a polgárok bevonását elősegítő eszköznek kell lenniük a közösségi szükségletek alapján kialakított konszenzus szolgálatában;

([21]) A Bizottság 2019. december 11-i közleménye az európai zöld megállapodásról (COM(2019)0640).

10. hangsúlyozza, hogy a regionális platformoknak mérhető célkitűzéseket kell meghatározniuk, és ütemtervek megalkotása felé kell haladniuk, valamint hatásuk maximalizálása érdekében rendszeres eszmecseréket kell folytatniuk az energiahatékonyságról szóló és az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel, valamint a megújulóenergia-irányelvvel ([22]) kapcsolatos összehangolt fellépés meglévő platformjaival, továbbá a tagállamokban a meglévő ügynökségekkel és szervekkel; meggyőződése, hogy a platformok az integrált épületfelújítási programok végrehajtásának és a tagállamok hosszú távú felújítási stratégiáik végrehajtásában való támogatásának fontos eszközei;

11. tudomásul veszi az új Lipcsei Chartát, amely a német elnökség alatt kerül elfogadásra, és osztja azt a nézetet, mely szerint a városok kulcsszerepet játszanak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás drámai csökkentésében és az energiahatékonyság kiterjesztésében; úgy véli, hogy az épületek felújítása jelentősen hozzájárul e célokhoz, ugyanakkor ellenállóképes lakókörnyezeteken keresztül méltányos, zöld és produktív városok kialakulását segíti elő; felhívja az Európai Unió Tanácsának német elnökségét, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a városok rendelkezésére álljanak a felújító intézkedéseknek megfelelő szükséges és közvetlenül hozzáférhető finanszírozási források, különösen a szükséges gazdaságélénkítés fényében;

12. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el olyan politikát, amely közösségi és regionális szinten elősegíti az integrált felújítási programokat a tagállamokban, és rendelkezik a komplex felújításokról, beleértve a szakaszos komplex felújításokat is, valamint inkluzív és interaktív módon figyelembe veszi az épületek szükségleteit; hangsúlyozza, hogy az integrált felújítási programokon keresztül lehetőség van több „helyi" és „közeli" megújuló energián alapuló megoldást vagy keresletoldali válaszmechanizmusokat biztosítani; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségében és az EU Városfejlesztési Eszközével kapcsolatban folytatott munkát; hangsúlyozza ebben a tekintetben a városfejlesztési menetrend és a városfejlesztési partnerség kiemelkedő fontosságát;

13. felhívja a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé a helyi önkormányzatoknak, hogy a lakókörnyezetek és közösségek szintjén vezethessék be az integrált felújítási programokat, ugyanakkor a polgárokat helyezhessék középpontba és a felújításokat megfelelően összeegyeztethessék az európai tárgyi történelmi örökséggel (műemlékekkel és épületekkel), visszajelzést kérve a helyi hatóságoktól az elért eredményekről, valamint a bevált gyakorlatokról a jövőbeli szakpolitikák nemzeti szintű tervezése céljából;

14. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre keretet az érdekellentétek feloldására, például pontos tájékoztatás, megfelelő ösztönzők és hatékony végrehajtás révén ([23]), és a felújítás miatti kilakoltatások megakadályozása érdekében egy szabályozási keret révén fordítsanak megfelelő figyelmet az energiaszegénységben élő családokra és közösségekre, például azáltal, hogy előírják, hogy fenn kell tartani számukra a komplex felújításon átesett épületek megfelelő alapterületű részét, vagy azáltal, hogy az integrált felújítási programok tervezésekor előnyben részesítik a nagyobb energiafogyasztású vagy energiapazarlású épületeket és korlátozzák a bérleti díjak emelkedését, feltéve, hogy mindez nem korlátozza az energiahatékonysági felújítás megvalósításához szükséges kapacitást;

15. felhívja a Bizottságot, hogy állítson fel támogatási szolgáltatást a polgárok által irányított felújítási projektek számára, továbbá adjon végrehajtási iránymutatásokat a tagállamoknak az energiaközösségek számára biztosított támogató keret és az egyenlő versenyfeltételek koncepciójával kapcsolatban, amelyet a villamosenergia-piacokról szóló irányelv ([24]) és a megújuló energiáról szóló irányelv vezetett be a sikeres végrehajtás biztosítása érdekében, és hogy maradéktalanul elismerje a helyi energiaközösségek projektjeinek előnyeit;

16. felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul indítson el platformokat, ahogy azt az európai zöld megállapodásról szóló közlemény is tartalmazza, valamint ezeket a platformokat kulcsfontosságú prioritásként vonja be az integrált felújítási programokba; hangsúlyozza, hogy az integrált felújítási programokat a programok megismételhetőségével, a kapacitások terjesztésével, az ágazati integrációval és az energiaszegénységben élő közösségekre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok terjesztésére irányuló uniós kezdeményezéseknek kell kísérniük az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv kötelezettségeivel összhangban;

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2002 irányelve (2018. december 11.) az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 328., 2018.12.21., 210. o.); Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/844 irányelve (2018. május 30.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv és az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 75. o.); Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors*, Luxembourg, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2017, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

Pénzügyek

17. kiemeli, hogy az induló beruházási költségek, az összetett finanszírozási rendszerek, az érdekellentétek (bérlő-tulajdonos dilemma), a szabályozási és adminisztratív akadályok, ideértve a több tulajdonossal rendelkező épületek esetét is, a meglévő támogatás kialakítása, valamint a kiszámítható szakpolitikai keret hiánya jelentős akadályokat jelentenek a beruházások számára;

18. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válságból való kilábalással és annak az állami és magánfinanszírozásra gyakorolt hatásával összefüggésben a finanszírozási rendszereknek megfelelő ösztönzőkkel és célokkal, a magas energiahatékonyságú és dekarbonizált épületállomány elérése érdekében ösztönözniük kell és prioritásként kell kezelniük a 2050-es klímasemlegességi célok elérését célzó komplex felújításokat, beleértve a szakaszos komplex felújításokat is; úgy véli, hogy ez előfeltétele annak, hogy az épületfelújításokat fenntartható hosszú távú beruházásként mérlegeljék; hangsúlyozza a költséghatékonysági mutatók, köztük a járulékos előnyök szerepét e tekintetben;

19. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak egyértelmű iránymutatásokat és mérhető, célzott intézkedéseket kell meghatározniuk, valamint elő kell mozdítaniuk a finanszírozáshoz való egyenlő hozzáférést, többek között a nemzeti épületállomány legrosszabbul teljesítő szegmensei, az energiaszegény fogyasztók, a szociális lakások és az érdekellentéttel kapcsolatos dilemmákkal küzdő háztartások számára is, a megfizethetőséget is figyelembe véve;

20. hangsúlyozza, hogy a lakástulajdonosokat, különösen az alacsony jövedelmű és energiaszegény lakástulajdonosokat, a lakásszövetségeket és -szövetkezeteket, az állami lakásszolgáltatókat és a helyi hatóságokat támogatni kell épületállományuk és épített környezetük éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállóvá tételében például a többéves pénzügyi keret forrásainak addicionalitásán alapuló támogatások vagy pénzügyi eszközök révén, a nemzeti költségvetésekből és a magánszektorbeli forrásokból;

21. úgy véli, hogy az egyes érintett európai alapokon belül fontossági sorrendet kell felállítani az energiahatékonysági felújítások finanszírozására, valamint erős koordinációra van szükség a szinergiák megtalálása, a támogatásötvözés megkönnyítése, a projektek összevonása és a tervezett projektek összeállítása érdekében, a források időben történő felhasználásának biztosítása céljából; felhívja a pénzügyi intézményeket, hogy fordítsanak jelentős forrásokat a kapacitásépítésre és a technikai segítségnyújtásra; hangsúlyozza, hogy legalább 75 milliárd EUR összegű ösztönzőkre van szükség a folyamatos és szilárd európai, nemzeti és regionális szintű finanszírozás mellett, továbbá magánberuházások is szükségesek a nagy mértékben energiahatékony és dekarbonizált épületállomány 2050-ig való megvalósulásához szükséges mélyfelújítások biztosításához; felhívja a társjogalkotókat, hogy az európai gazdaságélénkítési terv keretében biztosítsák a szükséges finanszírozást, nem utolsósorban azon társadalmi szereplők megsegítésére, akiknek leginkább a javát szolgálnák a felújítások;

22. üdvözli azokat a megállapításokat, amelyek azt mutatják, hogy a nagy energiahatékonyságú épületek esetében felárat alkalmaznak ([25]), ami biztosítja az épülettulajdonosok beruházásainak megtérülését, de elismeri, hogy általában véve csökkenteni kell a lakhatási, építési és felújítási költségeket;

23. hangsúlyozza a hitelekhez és finanszírozáshoz való megfelelő és egyszerű hozzáférés biztosításának fontosságát, hogy a kkv-k, közösségek és családok megkapják a szükséges segítséget a meglévő épületállomány felújításának megkezdéséhez;

24. üdvözli az épületfelújításokhoz rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségeket, például a zöld támogatásokat, az adó- és hitelkedvezményeket; elismeri az európai strukturális és beruházási alapok szerepét az energiahatékonysági projektek finanszírozásában és az energiahatékonyság konkrét célként való kitűzését a 2021–2027-es időszak regionális fejlesztései során; hangsúlyozza az Európai Beruházási Bank Csoport szerepét az olyan kölcsönök, garanciák és pénzügyi eszközök nyújtásában, mint az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze (PF4EE), az „Intelligens finanszírozás – intelligens épületek” garanciaeszköz, továbbá az InvestEU Alap, amelyek a szociális lakások felújítására irányuló projektek finanszírozását is lehetővé teszik;

([25]) Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean, *The value of domestic building energy efficiency – evidence from Ireland, Energy Economics*, Vol. 40, 2012; Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock, Energy and Buildings*, Vol. 123, 2016.

25. felhívja a figyelmet a tagállamok bevált gyakorlataira, például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) bevételeinek felhasználására, a támogatásötvözésre, az alacsony jövedelmű háztartások szükségleteinek elismerésére, valamint az uniós regionális alapok garanciaként és rulírozó alapként való felhasználására; hangsúlyozza, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alap keretében lehetőség van képzések finanszírozására a megújuló energia területén, valamint az energiahatékonysággal és erőforrás-hatékonysággal kapcsolatban;

26. hangsúlyozza, hogy az akadályok felszámolásával – különösen technikai segítségnyújtás, kevésbé összetett kritériumok és a többi alappal történő ötvözés egyszerűsítése révén – növelni kell a források felhasználási arányát; sajnálattal állapítja meg, hogy az európai helyi energiahatékonysági támogatáshoz (ELENA) tartozó projektek még mindig nagyméretűek, valamint hogy a kisebb projekteknek és a közösségekkel foglalkozó projekteknek további támogatásra és összevonásra van szükségük; az uniós City Facility programot a városok számára az integrált felújítási programok megvalósítása tekintetében potenciálisan nagyon erőteljes támogatási mechanizmusnak tartja, amelyet folytatni kell, valamint a kisebb projekteknek is támogatást kell nyújtania;

27. elismeri a kutatásra és innovációra nyújtott támogatások fontos szerepét; úgy véli, hogy mind európai, mind nemzeti forrásokból folyamatos és stabil finanszírozást kell biztosítani az integrált felújítási programok számára, a különböző költségvetés-tervezési intézkedések okozta megszakítások nélkül;

28. úgy véli, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az integrált felújítási programok forrásokat különítsenek el az energiaszegénység, az akadálymentesség, valamint a kiszolgáltatott és alacsony jövedelmű háztartások műszaki és infrastrukturális akadályainak kezelésére, lehetővé téve számukra, hogy megfelelő, egészséges és energiahatékony lakhatásban részesüljenek, és részt vegyenek a lakókörnyezetek felújítását szolgáló programokban; kéri olyan innovatív pénzügyi eszközök bevált gyakorlatainak kidolgozását és megosztását, mint az „on-built” finanszírozás és programok, beleértve az energiahatékonysági jelzáloghiteleket, az EuroPACE-kölcsönöket és a RenOnBill-kölcsönöket;

29. tudomásul veszi mind a regionális hatóságok, mind az Európai Beruházási Bank szerepét abban, hogy közszektorbeli kölcsönökön keresztül olyan pénzügyi támogatást nyújtsanak, amely ösztönözni fogja a kereskedelmi bankokat, a nyugdíjalapokat és a magánszektort, különösen a kkv-kat, hogy további beruházásokat hajtsanak végre az épületek felújításába, például állami hitelgaranciák és innovatív finanszírozási módszerek révén;

30. elismeri, hogy az új üzleti modellek, mint például az energiahatékonysági szerződések, a polgárok által irányított felújítások, az energiaközösségek és az energetikai szolgáltató vállalatok fontos szerepet játszhatnak a felújításokban, és különösen a szociális lakások, lakásépítő vállalatok és üzleti parkok mérlegen kívüli finanszírozásában; hangsúlyozza a finanszírozás intenzitásának összekapcsolását az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvben előírtak szerint teljesített energiahatékonysági szinttel, és javasolja, hogy a pozitív energiamérlegű épületek plusz támogatást kapjanak; sürgeti a Bizottságot, hogy adjon végrehajtási iránymutatást a „Tiszta energia minden európainak” csomag megfelelő rendelkezéseiről, különösen hogy hozzon létre egy támogató keretet oly módon, hogy rendszeres konzultációkat ír elő, amelyek a piac igényeinek megértését és a magán- és állami források ötvözésének, egyértelmű szerződésmodellek és konkrét közbeszerzési eljárások alkalmazásának bátorítását szolgálják, az épületek energiahatékonyságához kapcsolódó közberuházások megfelelő elszámolásáról való további felvilágosítással kiegészülve;

31. felhívja a Bizottságot, hogy az energiahatékonysági irányelvben előírtaknak megfelelően felfelé módosítsa az energiahatékonysági célokat, kezdve a 2030-ra vonatkozó kiemelt célkitűzés megfelelő hatásvizsgálat alapján és kiszámítható módon történő növelésével, és tegyen javaslatot az épületek minimális éves felújítási arányára és a komplex, többek között szakaszos komplex felújításokat biztosító szakpolitikai intézkedésekre, amelyek pénzügyi ösztönzőket és beruházási stabilitást teremtenek;

32. felhívja az uniós intézményeket, biztosítsák, hogy a megfelelő felhasználási arány biztosítása érdekében az új többéves pénzügyi keret megfelelő alapjai egyértelmű feltételek és határidők mellett kiemelten kezeljék az energiahatékonyságra és az épületfelújításokra elkülönített összegeket, a technikai segítségnyújtást is beleértve; kiemeli a lakóépületek energiahatékonysági felújítását beindító uniós befektetési garanciák, a finanszírozási források ötvözése, valamint a támogatás jellegű alkotóelemek fontosságát; elismeri az Európai Stratégiai Beruházási Alap (amelynek helyébe az InvestEU lép) szerepét és sikeres modelljét; kéri, hogy az InvestEU fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keretén belül kezeljék prioritásként az épületek energiahatékonyságának finanszírozását, és a regionális fejlesztés konkrét célkitűzéseként tartsák fenn az energiahatékonyságra elkülönített összegeket, amelyeknek tükröződniük kell a Bizottsággal kötött, vonatkozó tagállami partnerségi megállapodásokban;

33. felhívja a Bizottságot, hogy távolítsa el a 2021-re megvalósítandó épületfelújításokra félretett regionális források nagyobb felhasználási aránya előtt álló pénzügyi és nem pénzügyi akadályokat;

2020. szeptember 17., csütörtök

34. felszólít arra, hogy erősítsék meg az ELENA és az Európai Beruházási Bank azon képességét, hogy testre szabott és közvetlen pénzügyi és technikai segítséget nyújtsanak a helyi hatóságoknak, valamint konkrét iránymutatást adjanak a tagállamoknak a Covid19-járványt követő helyreállítási tervekkel összefüggésben;

35. felhívja a Bizottságot, hogy – az ingadozások elleni védőmechanizmusokkal együttesen – tanulmányozza, megvalósítható-e a kibocsátáskereskedelmi rendszer bevételeinek energiahatékonysági intézkedésekre, például épület-felújításokra történő felhasználása, valamint megvalósítható-e uniós szinten az árverések révén szerzett bevételek egy részének elkülönítése; felhívja az Európai Beruházási Bankot és a nemzeti pénzügyi intézményeket, hogy nyújtsanak támogatást a projektfejlesztők számára a projekt teljes ciklusa alatt, valamint egy meghatározott támogatási összeget állapítsanak meg, hogy a polgárok számára ezáltal vonzóak és megfizethetőek legyenek a felújítások;

36. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy rugalmas modelleket hozzanak létre a különböző pénzügyi programok és eszközök közötti szinergiákhoz az épületek energiahatékonyságának finanszírozása érdekében; kéri továbbá, hogy az Európai Számvevőszék jelentésével ([26]) összhangban fogadjanak el költséghatékony megközelítést az épületek energia-hatékonysági felújítása tekintetében; az operatív programok költséghatékonyságának alapos nyomon követését szorgalmazza az egységnyi megtakarított szén-dioxid költségein alapulva; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a nemzeti kormányok tiszteletben tartsák a költséghatékonyság, az energiamegtakarítás érdekét szolgáló hatékonyság elvét az uniós pénzek felújítási projekteknek való elosztása során;

37. felhívja a Bizottságot az olyan köz-magán társulások (PPP-k), például a PF4EE alkalmazásának további elősegítésére, amelyek az intelligens és fenntartható finanszírozáshoz kapcsolódnak és feltárják a lehetséges helyi beruházási koncepciókat;

38. felhívja a Bizottságot, hogy az energiahatékonysági intézkedésekhez való támogató keret kialakítása és az integrált felújítási programok előmozdítása érdekében vizsgálja felül az állami támogatásokra, többek között a kis- és középvállalkozások beruházásaira vonatkozó uniós szabályokat, beleértve a távfűtési rendszerek egyszerűsített eljárások és megfelelő küszöbértékek szerinti felszerelését és átalakítását, valamint a fosszilis tüzelőanyagot használó fűtőberendezésekre és a rossz hatékonyságú készülékekre vonatkozó programok törlését, mikor e berendezések helyét különálló vagy közös, megújuló energiaforráson alapuló, vagy hőfelesleget újrafelhasználó fűtés veszi át; hangsúlyozza azonban, hogy az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok bármilyen felülvizsgálatának elsősorban az egyenlő bánásmódhoz és a verseny fokozódásához kell hozzájárulnia;

Építési technológiák és építőanyagok

39. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a költségeket, fel kell gyorsítani az időtartamot, a hatékonyságot, a megbízhatóságot és az integrációt az integrált felújítási programoknak nyílt és versenyképes felújítási piacok, iparilag előállított, fenntartható előre gyártott elemek révén történő növelése érdekében, továbbá annak elismerésével, hogy a meglévő technológiákban lehetőség rejlik a megújuló energiák olyan hagyományos építőanyagokban történő érvényesítését illetően, amelyek többfunkciós burkolatként használhatók a meglévő épületállomány felújítása során, továbbá sorozatos és egész városrészeket érintő felújításokat kell indítani; hangsúlyozza az alkatrészek helyszínen kívüli előgyártásának szerepét a gyorsításban, a méretgazdaságosságban és a költséghatékonyságban; megjegyzi, hogy bizonyos tagállamokban különféle építőipari szegmensek olyan bevált gyakorlatokat alkalmaznak az épületek felújításával kapcsolatosan, amelyeket most érdemes átvenni, és az eredmények elérése érdekében nagyobb léptékben is felhasználni; hangsúlyozza, hogy fontosak az e területen kifejtett fokozott kutatási erőfeszítések;

40. hangsúlyozza a rugalmasság fontosságát a felújításhoz és az építéshez használt technológiák megválasztásában; úgy véli, hogy az összes rendelkezésre álló technológiát az épületállomány szén-dioxid-mentesítésének felgyorsítása érdekében célkitűzés-vezérelt megközelítéssel kell alkalmazni; kiemeli, hogy a megújuló energia felhasználása döntő szerepet játszik az ilyen szén-dioxid-mentesítésben; hangsúlyozza, hogy az integrált tárolóval rendelkező szén-dioxid-mentes távfűtés és távhűtés fontos szerepet játszik az összekapcsoltabb és integráltabb közösségekben; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan támogassák és ösztönözzék a megújuló energiaforrások teljes integrációját az építőiparban;

41. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a hatékony építőanyagokkal kapcsolatos kutatási és fejlesztési programokat, és a szociális helyzetet figyelembe véve felhív egy alacsony költségű, megújuló energiára alapuló fűtési rendszer bevezetésére a vidéki és a távoli területeken; kiemeli a fűtésnek a napenergiával, hőszivattyúkkal és biomasszával működő, közösségi tulajdonú távfűtési hálózatokon keresztül történő szén-dioxid-mentesítésével kapcsolatos dán bevált gyakorlatot;

([26]) Az Európai Számvevőszék 11/2020. számú, 2020. április 28-i különjelentése: „Az épületek energiahatékonysága: továbbra is jobban kell összpontosítani a költséghatékonyságra”, https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=53483

42. hangsúlyozza, hogy a fogyasztókat tájékoztatni kell a régi, nem hatékony fűtési technológiák korszerű, rendkívül hatékony és megújuló megoldásokkal való felváltásáról, különösen a cserére vonatkozó döntés meghozatalakor, és erre ösztönözni kell őket, elismerve ugyanakkor, hogy a fosszilis tüzelőanyagok – különösen a földgáz – jelenleg szerepet játszanak az épületek fűtési rendszereiben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javasoljanak a körforgásos gazdasággal összhangban álló selejtezési rendszereket, és a régi berendezések cseréjének felgyorsítása érdekében a rutinellenőrzések során alkalmazzanak hatékonysági címkézést és tanácsadást; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki ütemtervet a fosszilis tüzelőanyagokra alapuló fűtési és hűtési technológiák fokozatos megszüntetésére;

43. rámutat arra, hogy Európa vezető szerepet tölt be az integrált fotovoltaika kiépítésében; javasolja, hogy kulcsfontosságú stratégiai értékláncként ismerjék el a megújuló energiával kapcsolatos technológiákat, továbbá az elkövetkező felújítási hullámra javasolja a napelemes tetők európai programját;

44. hangsúlyozza hogy érvényesíteni kell az energiahatékonyság elsődlegességének elvét valamennyi szakpolitikában és intézkedésben, a fűtés, a hűtés és a melegvíz-szolgáltatás dekarbonizációjában, valamint a világítás és a szellőzés céljából történő energiafelhasználásban – ahol a fennmaradó keresletet hőszivattyúkkal vagy megújuló energiával működő hatékony távfűtési és hűtési rendszerekkel kombinált megújuló energiával célszerű villamosítani –, valamint a terhelésszabályozásban és a rugalmasságban;

45. hangsúlyozza az integrált felújítási programok tervezésének fontosságát a szinergiák elérése érdekében, például az épületek akadálymentességével, a tűzbiztonsággal, az elektromos közlekedéssel (ideértve az elektromos járművek töltésére szolgáló vezetékek előzetes elhelyezését és a töltőállomásokat is), valamint az épület éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének – többek között zöld tereknek, zöld tetőknek és zöld falaknak a vízgazdálkodást javító és a városi biodiverzitás bővítését támogató kialakításával történő – javításával kapcsolatban;

46. emlékeztet arra, hogy a tűzbiztonsági szempontokat figyelembe kell venni az épületek tervezése, az anyagok megválasztása, az építés, a felújítás és az üzemeltetés során a tűz megelőzése, észlelése, minél előbb történő elfojtása, az evakuálás, a tűz elszigetelése, a szerkezeti ellenállóság és a tűzoltás tekintetében, továbbá tekintetbe kell venni a tervezésben, az építésben és a felújításban részt vevő szakemberek megfelelő kompetenciáit is;

47. úgy véli, hogy az energiahatékony épületeknek egészségeseknek, megfizethetőknek, biztonságosaknak és fenntarthatóknak kell lenniük; hangsúlyozza a beépített energia, az épületek fenntarthatósága, az erőforrás-hatékonyság, a hőkomfort, a jobb levegőminőség, az egészséges beltéri klíma és az életciklus-alapú megközelítések fontosságát a körforgásos gazdasággal, valamint a fenntartható épített környezetre vonatkozó stratégiával összhangban, holisztikus és integrált megközelítést alkalmazva; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az épületek tervezése során passzív és természetes elemeket is alkalmazni kell, és az épületek külső felületeinek felhasználásában hatalmas lehetőségek rejlenek arra vonatkozóan, hogy az épített környezetet decentralizált megújulóenergia-termelővé alakítsuk, ugyanakkor megóvjuk a földterületeket és a tájat;

48. hangsúlyozza, hogy szükség van az építési és bontási hulladék megfelelő kezelésére és csökkentésére; megjegyzi, hogy az összes építési hulladék megfelelő és biztonságos kezelése érdekében, továbbá az építőanyagok újrafeldolgozására vagy újrafelhasználására, valamint a hulladékáramokban található veszélyes anyagok biztonságos kezelésére, eltávolítására és helyettesítésére begyűjtési és visszavételi rendszereket, valamint szelektív hulladékgyűjtő létesítményeket kell létrehozni az épülethasználók és a munkavállalók egészsége, valamint a környezet védelme érdekében; úgy véli, hogy létre kell hozni a körforgásos gazdaságra vonatkozó címkézési rendszert, amely az anyagok értéklláncba történő, egyszerű és alacsony energiaigényű újbóli bekerülésének potenciáljára vonatkozó környezetvédelmi szabványokon és kritériumokon alapul, különös figyelmet fordítva a másodlagos nyersanyagok szerepére is; megjegyzi, hogy a környezetvédelmi terméknyilatkozat jelenlegi megközelítését ki kell szélesíteni, és azt az épületek értékeléséhez, például a fenntartható épületekre vonatkozó teljesítményértékelési keretrendszerhez („Level(s)”) fel kell használni; felszólítja a Bizottságot, hogy a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv és a fenntartható épített környezetre vonatkozó stratégia részeként javasoljon konkrét intézkedéseket ezekre a területekre vonatkozóan;

49. kiemeli, hogy különösen a városok lesznek egyre inkább kitéve az éghajlatváltozás okozta magas nyári hőmérsékleteknek; kiemeli továbbá a környezetbarát infrastrukturális megoldások számos előnyét, amelyek javíthatják a levegőminőséget, a kényelmet és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességet, jelentősen csökkenthetik az energiaigényt, segíthetik a vízkörforgás helyreállítását és támogatják a városi biológiai sokféleséget, miközben hozzájárulnak a körforgásos gazdaság elveihez; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nagyobb épületfelújítások és az új épületek építése során ösztönözzék a természetes és alacsony szén-dioxid-kibocsátású építőanyagok használatát, valamint a zöld tetők és falak, hűvös felületek és más passzív technikák alkalmazását; felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe ezeket a megfontolásokat, és a felújítási hullámmal kapcsolatos kezdeményezésben mozdítsa elő a környezetbarát infrastrukturális megoldásokat és a biodiverzitással kapcsolatos elemeket;

2020. szeptember 17., csütörtök

50. emlékeztet arra, hogy a fenntartható építőanyagok – például a tanúsított faanyag – elengedhetetlenek az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és hosszú élettartamú épületállomány megvalósításához, és hogy egy építkezés a fenntartható rendelkezésre állás határain belül lehetőséget kínál a szén bioalapú építési termékekben való tárolására;

51. hangsúlyozza, hogy fontos a meglévő harmonizált szabványok felülvizsgálata, hogy azok kiterjedjenek az építési termékek fenntarthatósági teljesítményére, amelyeknek összhangban kell lenniük az épületek életciklus-számítására vonatkozó közös európai megközelítéssel és a meglévő európai szabványokkal, azaz az épületekre vonatkozó EN 15978 és az építési termékekre vonatkozó EN 15804 szabvánnyal; hangsúlyozza, hogy a felújítások megtervezésekor az épület teljes életciklusának energia- és éghajlati hatásait a körforgásos gazdaság célkitűzéseivel összhangban optimalizálni kell, figyelembe véve a gyártás, a felhasználás és a tervezés újrahasznosíthatóságra, az építési termékek és hulladékok újrahasznosítására, valamint a javításhoz szükséges berendezésekre gyakorolt hatásait; felhívja a Bizottságot, hogy ezekre adjon választ a körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégiában, és 2021-ig vizsgálja felül az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról szóló 305/2011/EU rendeletet ([27]), hogy lehetővé váljon a szóban forgó termékek belső piacának megfelelő működése, továbbá hogy jutalmazza a nagy energiahatékonyságú épületek felújításának és építésének támogatása érdekében folytatott technológiai kutatást és innovációt;

52. felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa az integrált felújítási programok további bevált gyakorlatait, hogy azok a történelmi, valamint a kulturális örökség részét képező épületekre is kiterjedjenek; elismeri a kulturális örökséghez tartozó épületek sajátos jellegét és sérülékenységét, és úgy véli, hogy az esetek többségében összeegyeztethető az épületek védelme és a fokozott energiahatékonyság, hangsúlyozva egyben, hogy a kulturális örökséghez tartozó épületek felújítását mindig a nemzeti megőrzési szabályoknak, a műemlékek és műemlékhelyszínek konzerválásáról és restaurálásáról szóló, 1964. évi Velencei Chartának, valamint az eredeti építészeti kialakításnak megfelelően kell elvégezni;

53. hangsúlyozza az energiamegtakarítás hitelesített szakértők által végzett ellenőrzés és az energiateljesítmény felújítást követő nyomon követése révén történő biztosításának szükségességét, mivel magas színvonalú felújításokat, jobb beruházási lehetőségeket és nagyobb költséghatékonyságot tesz lehetővé ([28]);

54. felhívja a tagállamokat, hogy közbeszerzési stratégiáikban, valamint állami finanszírozásban részesülő felújítási és építési projektjeikben maximalizálják és ösztönözzék az anyagok újrafelhasználását, újrafeldolgozását és visszanyerését, például a zöld közbeszerzés ([29]) célkitűzéseinek növelésével és az épületfelújítások energiahatékonysági, környezeti és társadalmi kritériumainak korszerűsítésével, ugyanakkor egyenlő versenyfeltételeket biztosítva a közbeszerzési pályázatokban; emlékeztet a helyi eredetű építőanyagok fontosságára az építési hagyományok megőrzése, az adott régió éghajlati viszonyaihoz legjobban illeszkedő anyagok biztosítása, valamint a kibocsátások és a szállítási költségek csökkentése érdekében;

Szabványok, készségek és egészséges épületek

55. hangsúlyozza a releváns pontokon a felújítási követelményekkel kapcsolatos járulékos előnyök fontosságát, mivel ezek a követelmények nemcsak energiamegtakarítást eredményeznek, hanem növelik az ingatlan értékét, és támogatják az akadályok – például az érdekellentétek – leküzdését is; úgy véli, hogy a legrosszabbul teljesítő épületek komplex felújítását, ideértve a szakaszos felújítást is, prioritásként kell kezelni, konkrétan olyan energiahatékonysági minimumkövetelmények megállapítása révén, amelyek nélkülözhetetlenek a felújítási beruházásokhoz, és horizontálisan alkalmazandók, ugyanakkor a meglévő nemzeti energiacímkéken alapulnak; úgy véli, hogy az ilyen intézkedések a lakók javát szolgálják, és akár elősegítheti a polgárok energiaszegénységből történő kiemelését ([30]); megjegyzi, hogy a komplex felújítások aránya rendkívül alacsony, várhatóan 0,2 %; javasolja, hogy vizsgáljanak meg és vezessenek be minimális felújítási arányokat a 2050-es klímasemlegességi célok elérése érdekében;

56. hangsúlyozza, hogy a fokozatosan szigorodó energiahatékonysági minimumkövetelmények hozzájárulnak a hosszú távú felújítási stratégiák tényleges megvalósításához megfelelő tervezés és fokozatos bevezetés esetén, továbbá megteremtik a piac beruházási biztonságát, különösen ha ezeket kapacitásépítés, személyre szabott tanácsadás, technikai segítségnyújtás és pénzügyi támogatás kíséri;

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendelete (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 88., 2011.4.4., 5. o.).

([28]) Európai Számvevőszék, op.cit.

([29]) A Bizottság 2008. július 16-i közleménye a környezetvédelmi szemléletű közbeszerzésről (COM(2008)0400).

([30]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum – az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat kísérő dokumentuma (SWD(2016)0414).

57. egy határozottabb bizonyítékokon alapuló megközelítést szorgalmaz, amely megbízható és megerősített adatok felhasználásával lehetővé teszi az épületek energiahatékonyságának és a költséghatékony intézkedéseknek a pontos becslését, elősegítve az egyenlő versenyfeltételeket költséghatékony megoldások „bevált gyakorlatai" számára az EU-ban;

58. meggyőződése, hogy a folyamatos javulás, valamint a felújítás komplex jellegének és az energiahatékonyságnak az előmozdítására, koordinálására és nyomon követésére szolgáló épületfelújítási útlevél bevezetése előnyös a háztulajdonosok, az épületüzemeltetők és a lakók számára, akiknek az épületfelújítási útlevélhez hozzáféréssel kell rendelkezniük; hangsúlyozza, hogy ennek a felújítási útlevélnek a nemzeti és a regionális sajátosságokhoz igazított közös uniós eszköznek kell lennie, az épületek állományának heterogenitása által okozott kihívások kezelése érdekében, továbbá össze kell hangolni az épületek energiateljesítményének jelenlegi tanúsításával;

59. hangsúlyozza az építési információk egységes digitális eszközben történő konszolidálásának fontosságát; hangsúlyozza továbbá, hogy ennek ki kell terjednie az anyagokban a körforgásos jelleggel kapcsolatban rejlő potenciálra, a beltéri levegőminőségi tényezők – többek között egészségügyi és biztonsági szempontból történő – értékelésére, és a meglévő környezetvédelmi eszközökön és előírásokon alapuló stabil mutatókra is;

60. hangsúlyozza a Méltányos Átállást Támogató Alap fontosságát és potenciálját a Covid19 okozta válságot követő helyreállítási terv összefüggésében az építési és felújítási ágazatban dolgozók képzése és képesítése szempontjából, valamint azt, hogy az érintett régiókban fontos a munkavállalók továbbképzése és átképzése a dekarbonizált gazdaságra való áttéréshez;

61. kiemeli, hogy az épületfelújításoknak mindig egészséges, penészmentes épületeket kell eredményezniük, tekintettel a beltéri környezeti minőségre; hangsúlyozza, hogy a levegőminőségre, a hőviszonyokra és a beltéri egészséggel és a kényelemmel – többek között az elegendő természetes fénnyel és a mesterséges szellőztetéssel – kapcsolatos egyéb szempontokra vonatkozó előírások felülvizsgálata hozzájárul az épületek használóinak egészségéhez és termelékenységéhez, és növeli munkavégzési vagy tanulási teljesítményüket, jelentős jóléti megtakarításokat biztosíthat, és ezáltal csökkentheti a tagállamok állami kiadásait, továbbá előnyös lehet az EU teljes gazdasága és minden polgára számára;

62. hangsúlyozza, hogy megfelelő szintű know-how-t kell biztosítani a szakemberek és az épületek használói számára az épületek karbantartása és használata terén, beleértve a viselkedésbeli változásokat is, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni az energiateljesítmény megnövekedésével járó előnyöket;

63. felhívja a Bizottságot, hogy indítson el egy, a nemi dimenziót is magában foglaló uniós készségfejlesztési és információs kezdeményezést a felújítási és építési ágazatban annak érdekében, hogy bevonja az érdekelt feleket az átképzésbe, a készségfejlesztésbe és a kapacitásépítésbe, különös tekintettel a foglalkoztatásra, különösen a fiatal munkavállalók felújítási ágazatba történő bevonzására; hangsúlyozza, hogy a minőség, a megfelelés és a biztonság garantálása a tervezési és építési/felújítási szakaszban részt vevő szakemberek megfelelő kompetenciáit és készségeit igényli, és hogy ez kiterjed a közvetítőkre, például a telepítőkre, az építészekre vagy a vállalkozókra is; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki nemzeti stratégiát az építőipari készségek fejlesztésére, az energiahatékonyságra, az anyagok fenntarthatóságára és körforgásosságára, a passzív technikákra, valamint a megújuló energiaforrások integrációjára – beleértve az önellátást és a digitális megoldásokat is – összpontosítva, valamint nyújtsanak egyedi támogatást a mikro-, kis- és középvállalkozások munkavállalói számára;

64. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az integrált felújítási programokkal kapcsolatos készségeket és innovációt a Méltányos Átállást Támogató Alap, célzott Marie Skłodowska-Curie cselekvések és az Erasmus+ program révén, továbbá hozzon létre egy missziót az Európai horizont keretében a közösségek és lakókörnyezetek felújításával kapcsolatban, valamint a meglévő készséghiányok kezelésére hozza létre az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséget (EACEA) az építőipar stratégiai készségekkel foglalkozó szövetségének előmozdítása és megvalósítása érdekében, a képzési tartalmak megtervezése és biztosítása céljából; ugyanígy felhívja az egyéneket, a vállalkozásokat és a szervezeteket, hogy használják ki a készségfejlesztési és oktatási garanciavállalási kísérletet és a hasonló programokat a felújítási ágazatban a képzés, a készségfejlesztés és az oktatás céljára;

65. felhívja a Bizottságot, hogy 2022-ig adjon ki részletes hatásvizsgálatokat az épületek, a lakók és a tulajdonosok tipologizálásával kapcsolatban, és dolgozzon ki jogi keretet a meglévő épületek energiahatékonysági minimumszabályainak bevezetésére, amelyeket az 2050-es célkitűzéssel összhangban fokozatosan szigorítanak; hangsúlyozza, hogy ezek a szabványok elősegítik a nagy mértékben energiahatékony és dekarbonizált épületállomány 2050-ig való megvalósulásához vezető utat az építőiparban, és láthatóságot és biztonságot nyújthatnak a piacnak a meglévő épületállomány átalakításával kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy az energiahatékonysági minimumkövetelményeket nemzeti szinten egy átfogó politikai intézkedéscsomagnak kell kísérnie, amely legalább tájékoztatást és testreszabott tanácsadást nyújt az állampolgároknak, valamint megfelelő finanszírozási támogatást biztosít;

2020. szeptember 17., csütörtök

66. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy 2025-ig vezessenek be gyorsított digitális épületfelújítási útleveleket, amelyek magukban foglalnak egy olyan szakaszt, amely tájékoztatást nyújt a beltéri levegőminőség javulásáról és az egészséges épületekről;

67. felhívja a Bizottságot, hogy „felújítási hulláma" részeként dolgozzon ki egy „uniós klímakalkulátort", amely biztosítani fogja az építőanyagok, az építési termékek és szolgáltatások pontos és könnyen érthető címkézését az uniós épületállomány 2050-ig tartó felújítása előkészítéseként; hangsúlyozza, hogy az uniós klímakalkulátornak biztosítania kell az egyenlő versenyfeltételeket azon kulcsfontosságú szereplők számára, amelyek részét képezik az integrált felújítási programok ÜHG-lábnyomának az uniós épületállományban, vagy ahhoz kapcsolódnak, és hogy egy ilyen „holisztikus megközelítés" megnyitja az utat az uniós polgárok, az ágazatok és a kis- és középvállalkozások kedvező magatartásából fakadó hatások előtt; hangsúlyozza, hogy a koncepciónak a körforgásos és az életcikluson alapuló gazdaság elvein kell alapulnia az Európában gyártott, klímabarát áruk iránti kereslet fellendítése érdekében, megerősítve az EU építőiparának versenyképességét; javasolja a Bizottságnak, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának becslésére alkalmazzon már ismert tudományos módszereket, például a „termékek környezeti lábnyomából" ihletet merítve;

68. felszólít, hogy az energiahatékonysági irányelv soron következő vizsgálata terjedjen ki arra, hogy a 3., 5. és 18. cikk tartalmazzon ambiciózusabb célkitűzéseket, valamint az EU energia- és éghajlati célkitűzéseinek megfelelő építési szabványok meghatározása érdekében felszólít új megközelítés kidolgozására az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv felülvizsgálatakor;

69. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az energetikai tanúsítványok hatását az uniós tagállamokban, és erősítse meg a meglévő rendelkezéseket; megállapítja, hogy az egész EU-ban javítani kell az energetikai tanúsítványok megbízhatóságát, következetességét és összehasonlíthatóságát annak érdekében, hogy azok megbízható piaci eszközzé válhassanak az épületek teljesítményének és minőségének értékelése során, különösen a pénzügyi ágazatban;

Digitalizáció és megbízható adatok

70. úgy véli, hogy a digitalizáció a polgárok energetikai rendszerben való aktív részvételét segíti elő az elosztott energiatermelés, a tárolás, a rugalmasság és az ágazati integráció és összekapcsolás útján; hangsúlyozza a digitalizáció és az adatok szerepét a felújítási tervek eredményeinek gyorsabb megtervezésében, végrehajtásában, ellenőrzésében és nyomon követésében, valamint a hatékonyabb energetikai tervezésben és energiagazdálkodásban;

71. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az épületekkel kapcsolatos adatok megbízhatóságát, illetve ezen adatok hiányát, és vegye figyelembe, hogy a digitalizáció további felhasználása hogyan járulhat hozzá aktívan egy megbízható bizonyítékokon alapuló megközelítés kialakulásához az energiahatékonysággal, valamint a felújítással kapcsolatos stratégiák elfogadása során; elismeri, hogy digitalizálni kell az energetikai tanúsítványok nemzeti adatbázisait, az építési adatokat és egyéb építési információkat, hogy azok a digitális építési útlevél és az egyéb intelligens építési alkalmazások kérelmezésekor rendelkezésre álljanak;

72. úgy véli, hogy a „dolgok internete" képes lehet a felújítás által az épületek energiahatékonyságára gyakorolt tényleges hatás mérésére, és lehetővé teszi a nagyszabású, költséghatékony felújítási stratégiákat; kiemeli, hogy az integrált mesterséges intelligencia szerepet játszhat az épületek energiafogyasztására vonatkozó adatok elemzésében, valamint az energiafogyasztás megfigyelésében, kezelésében és kiigazításában;

73. úgy véli, hogy az épületek és az építési technológiák digitalizálása kulcsfontosságú mozgatórugója a nagyobb energiahatékonyságnak; felkéri az összes érintett helyi, regionális, nemzeti és európai szereplőt, hogy aktívan vegyen részt a teljes digitalizáció előmozdításában;

74. kiemeli a kommunikációs infrastruktúrát szolgáló nagyon nagy kapacitású hálózatoknak az intelligens otthonok előmozdítása terén megmutatkozó előnyeit, amelyeket egy tágabb digitális energetikai ökoszisztéma részeiként kell értelmezni, amelyek lehetővé teszik, hogy az épületek kihasználják az intelligens funkciókat és ilyeneket biztosítsanak, és amelyek lehetővé teszik az energetikai integrációt és a megtakarításokat a gazdaság különféle ágazataiban, beleértve a keresletoldali választ és az épület belső energiafelhasználásának optimalizálását, például intelligens készülékekkel, otthoni automatizálási készülékek, elektromos hőszivattyúk, akkumulátoros tárolás, elektromos járműveknek szánt töltőállomások és intelligens fogyasztásmérők útján; üdvözli az épületek energiahatékonyságáról szóló felülvizsgált irányelv azon célkitűzését, hogy az okosépület-mutató – mint az épületek intelligens készenlétének értékelését, valamint az épülettulajdonosoknak és a lakóknak az épületautomatizálási és -vezérlő rendszerek által az épületek általános teljesítménye szempontjából képviselt értékkel kapcsolatos ismeretei bővítését szolgáló támogató eszköz – révén még jobban előmozdítsa az intelligens épülettechnológiákat, amelyek alkalmazását a 14. és 15. cikk szerint ki kellene terjeszteni;

75. kiemeli az intelligens hálózatok által a megújuló energia villamosenergia-hálózatokba történő hatékony integrálását illetően játszott szerepet, és új lehetőségek keresését ösztönzi az átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és az elosztórendszer-üzemeltetőkkel közös interfészek kapcsán a jobb energiahatékonyság és a villamosenergia-szolgáltatások javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a nano- vagy mikrohálózatokhoz kapcsolt intelligens épületek biztosíthatják az áramszolgáltatás jobb stabilitását és a fűtési/hűtési rendszerek rendelkezésre állását;

76. hangsúlyozza, hogy a lakhatáshoz való joghoz és a fogyasztói jogokhoz szociális biztosítékokra, adatvédelemre, a magánélet tiszteletben tartására és egyetértésre van szükség az általános adatvédelmi rendelettel összhangban; hangsúlyozza, hogy a felújítás során biztosított digitális megoldásoknak intuitívnak, egyszerűnek és interoperábilisnak kell lenniük, ugyanakkor telepítésük során biztosítani kell a szükséges képzést, tájékoztatást és a lakók támogatását; kiemeli e tekintetben a nem intruzív digitális technológiákban rejlő potenciált;

77. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvben a díjszabási infrastruktúrára vonatkozóan foglalt követelmények felülvizsgálatának szükségességét; hangsúlyozza, hogy az intelligens töltési infrastruktúra a tiszta elektromos mobilitás fokozásának az előfeltétele;

Felújítási hullám

78. a felújítási hullámot lehetőségnek tekinti az energiahatékony és klímasemleges épületállomány 2050-ig történő elérésére az integrált felújítási programokra vonatkozó cselekvési terv révén, a közösségekre összpontosítva, különösen az energiaszegénységben élőkre, valamint az európai zöld megállapodással összhangban egészséges, tisztességes, megfizethető és energiahatékony épületek biztosítására, amelyekben az emberek teljes mértékben kibontakoztathatják képességeiket az európai zöld megállapodással és a nulla nettó kibocsátásra vonatkozó célkitűzéssel összhangban, mindez teljes szinergiában hajtható végre az új európai ipari stratégiával, a fenntartható és digitális Európára irányuló kkv-stratégiával, a körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégiával, a méltányos átállást támogató mechanizmussal és a helyreállítási eszközökkel, továbbá az Európa digitális korra való felkészítésével kapcsolatos stratégiákkal;

79. meg van győződve arról, hogy a felújítási hullám enyhítheti a Covid19-válság hatását azáltal, hogy ösztönzi a nemzeti és helyi gazdaságokat, és támogatja például a minőségi és alapvető munkahelyeket az építőiparban és a megújulóenergia-iparban, valamint támogatja a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) munkavállalóit, akik az ágazat 97 %-át teszik ki, és végső soron számos lehetőséget és különféle előnyöket teremt, amelyek az európai épületállomány energiahatékonyságának javításán keresztül érhetők el, beleértve a társadalmi és környezetvédelmi járulékos előnyöket is; hangsúlyozza, hogy a felújítási hullám fontos szerepet játszhat a fenntartható talpra állásban, és a Covid19 utáni helyreállítási tervek kulcseleme lehet; hangsúlyozza ezért, hogy a Bizottságnak nem szabad késlekednie ezzel a javaslattal, és biztosítania kell az összes rendelkezésre álló finanszírozási lehetőséget;

80. felszólít a tiszta energiáról szóló csomag ambiciózus végrehajtására; hangsúlyozza a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek szerepét az építőipari lehetőségek maximalizálásában; megerősíti elkötelezettségét ennek és minden egyéb rendelkezés végrehajtásának szoros figyelemmel kísérése iránt, és felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az épületek energiahatékonyságáról szóló felülvizsgált irányelvben foglalt intézkedések végrehajtását;

81. felhívja a Bizottságot, hogy az energiahatékonyság elsődlegességének elvét tegye az uniós épületállománynak az energiaunió irányításáról szóló rendelettel összhangban történő felújítására irányuló folyamat központi elemévé;

82. üdvözli a tagállamok hosszú távú felújítási stratégiáit a klímasemlegességi célkitűzés felé vezető, 2030-ra és 2040-re vonatkozó mérföldkövek meghatározásában; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállam jelentős késedelmet tanúsít hosszú távú felújítási stratégiái benyújtásában; felhívja ezeket a tagállamokat, hogy használják ki a lehetőséget az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv szerinti jogi kötelezettségeik teljesítésére, és nyújtsák be a késedelemmel elkészült hosszú távú felújítási stratégiákat; arra buzdítja a kormányokat, hogy hajtsanak végre innovatív politikákat a polgárok energiahatékonysági programokba való aktív bevonása céljából; úgy véli, hogy a hosszú távú felújítási stratégiákat a tervezés, az előrehaladás mérése és az energetikai célok teljesítése szempontjából kulcsfontosságú eszközökként kell elismerni;

83. kiemeli, hogy a nagymértékben energiahatékony, dekarbonizált épületállományt erőteljes és támogató energiahatékonysági politikák végrehajtása révén, az energiafogyasztás jelentős csökkentésével kell megvalósítani, a fennmaradó szükségleteket pedig megújuló energiával kell fedezni; hangsúlyozza, hogy az épületek felújítását az energiarendszer szén-dioxid-mentesítésére irányuló szélesebb körű erőfeszítésekkel kell integrálni, a hatékony körzeti energiahálózatok és hőszivattyúk terén tett párhuzamos beruházásokkal együtt, olyan rendszerszintű/körzeti megközelítést alkalmazva, amely

integrálja az összes lehetséges hatékonysági intézkedést, például a többlethő visszanyerését; hangsúlyozza, hogy konkrét intézkedések meghatározására van szükség a nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelésben és a távfűtésben azonosított lehetőségek megvalósítása érdekében; hangsúlyozza, hogy ilyen szisztematikus megközelítés szükséges ahhoz, hogy megvalósuljon egy nagymértékben energiahatékony, teljes körűen megújuló energiaforrásokra épülő gazdaság, és biztosítható legyen a globális felmelegedés 1,5 °C alá való csökkentésére vonatkozó célkitűzéshez való igazodás;

84. üdvözli a Bizottság azon bejelentését, hogy támogatja az iskolák és kórházak – különösen gyakran a legrosszabb állapotban levő állami épületek állományának – felújítását és a rászorulók lakhatását; ugyanakkor felhívja a figyelmet a nagy lakóépület-állomány kezelésének kihívására, mivel ezek képviselik az Unióban a beépített alapterület 75 %-át;

85. egyetért azzal az elemzéssel, miszerint az épületek energiahatékonysági felújítása számos előnyt hordoz magában, például a jobb tanulást, a gyorsabb talpra állást és az emberek energiaszegénységből való kiemelését; rámutat a jobb beltéri és kültéri levegőminőségre, a kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyság javítására, a jobb hőkomfortra és az importfüggőség csökkentésére; felszólít ezen előnyök integrált felújítási programokba való szisztematikus beépítésére;

86. felhívja a tagállamokat, hogy indítsanak ágazatközi, országspecifikus és személyre szabott kommunikációs kampányokat az épületállomány jobb energiahatékonysága révén kínálkozó sokféle lehetőség és előny vonatkozásában, és nyújtsanak tájékoztatást az egyablakos ügyintézésről és a – többek között uniós szinten – rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségekről;

87. felhívja a Bizottságot, hogy a felújítási hullám intézkedéseit foglalja bele az új és felülvizsgált uniós jogszabályokba, és vizsgálja felül a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai célokat, egyúttal teljes mértékben tartsa tiszteletben a szubszidiaritás és a költséghatékonyság elvét, hogy előmozdítsa a szinergiákat a különböző jogszabályok között, hogy elinduljanak a klímasemlegesség felé, ugyanakkor biztosítsa, hogy az energiahatékonysági intézkedések, köztük az épületek felújítása kulcsfontosságú szakpolitika legyen a 2030-as célkitűzések hiányosságainak pótlása érdekében; hangsúlyozza, hogy szükség van pénzügyi támogatásra ahhoz, hogy a lakhatás megfizethető legyen a tulajdonosok és bérlők számára;

88. felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje a hosszú távú felújítási stratégiákat, és adjon ki ajánlásokat a tagállamok számára, a meglévő hiányosságokat és a helyes gyakorlatokat egyaránt kiemelve; felszólítja a tagállamokat, hogy 5 évente ellenőrizzék hosszú távú felújítási stratégiáik végrehajtását és vizsgálják felül e stratégiákat az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCC) állományfelmérési ciklusával és fejlesztési struktúrájával összhangban annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljön a nagymértékben energiahatékony és klímasemleges épületállomány elérésére vonatkozó célkitűzés; felhívja a tagállamokat, hogy a hosszú távú felújítási stratégiákat a gazdasági ösztönzés és a fellendülés irányvonalát meghatározó eszközként alkalmazzák, és azokat ambiciózus célokat kitűzve, részletesen és sürgősen véglegesítsék; felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek még ezt nem tették meg, hogy a lehető leghamarabb nyújtsák be hosszú távú felújítási stratégiáikat;

89. felszólít az építési és felújítási ágazat, de különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások bevonására a gazdaságélénkítési csomagokba; felszólít arra, hogy a gazdaságösztönzési tervben kezeljék prioritásként a rendkívül energiahatékony és megújuló energiára alapuló épületállomány érdekében az épületek felújítását célzó beruházásokat;

o

o o

90. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást valamennyi uniós intézménynek és a tagállamoknak.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0228

Gyógyszerhiány – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát?

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a gyógyszerhiányról – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát? (2020/2071(INI))

(2021/C 385/09)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkére,

— tekintettel az EUSZ 6. cikkének (1) bekezdésére és az Európai Unió Alapjogi Chartájának az uniós polgárok egészségvédelemhez való jogáról szóló 35. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 14. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 36. cikkére,

— tekintettel az EUMSZ 101. és 102. cikkére, valamint a belső piacról és a versenyről szóló (27.) jegyzőkönyvre,

— tekintettel az EUMSZ állami támogatásról szóló 107. és 108. cikkére,

— tekintettel az EUMSZ 168. cikkére, amely kimondja, hogy valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét,

— tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1] és annak a 81. cikkében foglalt, a gyógyszerekkel történő megfelelő és folyamatos ellátás biztosítására vonatkozó kötelezettségekre, valamint annak 23a. cikkére, amely az illetékes hatóság értesítéséről szól abban az esetben, ha egy termék forgalmazása ideiglenesen vagy tartósan megszűnik,

— tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 59. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság által az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett értékelő jelentésre (COM(2017)0135),

— tekintettel a Tanács „A méltányosság és az egészség szerepe a politikák mindegyikében: szolidaritás az egészségügyben" című, 2010. június 8-i következtetéseire,

— tekintettel a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre [2],

— tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatairól és a 2001/20/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 536/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [3],

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendeletre [4],

---

[1] HL L 311., 2001.11.28., 67. o.
[2] HL L 94., 2014.3.28., 65. o.
[3] HL L 158., 2014.5.27., 1. o.
[4] HL L 248., 2015.9.24., 9. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek külső csomagolásán elhelyezendő biztonsági elemekre vonatkozó részletes szabályok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2015. október 2-i (EU) 2016/161 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ([5]),

— tekintettel az orvostechnikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. április 5-i (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([6]),

— tekintettel az orvostechnikai eszközökről szóló (EU) 2017/745 rendeletnek a benne foglalt bizonyos rendelkezések alkalmazási időpontja tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. április 23-i (EU) 2020/561 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([7]),

— tekintettel az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról szóló 726/2004/EK rendelet, a gyermekgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerkészítményekről szóló 1901/2006/EK rendelet, valamint az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/5 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([8]),

— tekintettel az egészségügyi technológiaértékelésről és a 2011/24/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0051), és az Európai Parlament 2019. február 14-i, az említett javaslatról szóló, első olvasatbeli állásfoglalására,

— tekintettel a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló (TRIPS) megállapodásra, valamint a TRIPS-megállapodásról és a közegészségügyről szóló dohai nyilatkozatra,

— tekintettel az „Iránymutatás az optimális és észszerű gyógyszerellátásról a Covid-19-járvány során jelentkező hiányok elkerülése érdekében” című, 2020. április 8-i bizottsági közleményre (C(2020)2272),

— tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),

— tekintettel „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0442),

— tekintettel a Bizottság „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i közleményére (COM(2020)0102),

— tekintettel a Bizottság 2030-as, a biológiai sokféleségre vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló, 2020. május 20-i közleményére (COM(2020)0380),

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i európai parlamenti állásfoglalásra ([9]),

— tekintettel az egészségügy és a gondozás digitális átalakításának a digitális egységes piacon való lehetővé tételéről; a polgárok szerepének erősítéséről és egy egészségesebb társadalom megteremtéséről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ([10]),

— tekintettel a gyógyszerekhez való hozzájutás javításának uniós lehetőségeiről szóló, 2017. március 2-i európai parlamenti állásfoglalásra ([11]),

([5]) HL L 32., 2016.2.9., 1. o.
([6]) HL L 117., 2017.5.5., 1. o.
([7]) HL L 130., 2020.4.24., 18. o.
([8]) HL L 4., 2019.1.7., 24. o.
([9]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.
([10]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0105.
([11]) HL C 263., 2018.7.25., 4. o.

— tekintettel az Európai Gyógyszerügynökséget és a gyógyszerügynökségek igazgatóit tömörítő, emberi és állatgyógyászati felhasználásra engedélyezett gyógyszerek rendelkezésre állásával foglalkozó munkacsoport iránymutatásaira, különösen a „Guidance on detection and notification of shortages of medicinal products for Marketing Authorisation Holders (MAHs) in the Union (EEA)" („Útmutató forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára az Unióban (EGT-ben) fennálló gyógyszerhiány észleléséről és bejelentéséről") című, 2019. július 1-jei iránymutatásra (EMA/674304/2018), valamint a „Good practice guidance for communication to the public on medicines' availability issues"(„Bevált gyakorlatok a gyógyszerek rendelkezésre állására vonatkozó kérdések nyilvánossághoz közvetítéséről") című, 2019. július 4-i iránymutatásra (EMA/632473/2018),

— tekintettel a jelenlegi Covid19-válság fényében újonnan létrehozott platformokra, például az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) integrált ágazati kapcsolattartó rendszerére (I-SPOC), amely egyszerűsíti a lehetséges gyógyszerhiányok bejelentésének folyamatát annak érdekében, hogy megelőzze azokat, és a lehető leghamarabb jelezze ezeket a hiányokat, tekintettel arra, hogy ezek a platformok lehetővé tették és megkönnyítették a gyógyszerellátási lánc szereplői és a szabályozók közötti párbeszédet a hiányokról,

— tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) „Alapvető gyógyszerek kiválasztása. A WHO szakértői bizottság jelentése [1977. október 17–21. közötti genfi ülés]" című jelentésére (WHO Technical Report Series 615. szám), a WHO titkárságának „A WHO gyógyszerstratégiája: az alapvető gyógyszerek WHO által vezetett mintajegyzékének aktualizálására szolgáló felülvizsgált eljárás" című, 2001. december 7-i jelentésére (EB109/8), a WHO „Új gyógyszerekhez való hozzájutás Európában" című, 2015. márciusi jelentésére és a WHO „Kiemelt jelentőségű gyógyszerek Európa és a világ számára" című, 2013. július 9-i jelentésére,

— tekintettel a WHO „Egy világ, egy egészség" megközelítésére,

— tekintettel az ENSZ 3. fenntartható fejlődési céljára: „Egészséges életet és jólétet biztosítani mindenki számára, minden életkorban",

— tekintettel Jean-Pierre Decool 2018. szeptember 27-i, 737. sz., a francia szenátus gyógyszer- és oltóanyaghiányról szóló tényfeltáró megbízatásából készített „Gyógyszer- és oltóanyaghiány: a közegészségügyi etika erősítése a gyógyszerláncban" című tájékoztató jelentésére,

— tekintettel a Bizottság iránymutatására a közvetlen külföldi befektetésekről és a harmadik országokból származó tőke szabad mozgásáról, valamint Európa stratégiai eszközeinek védelméről a Covid19-vészhelyzettel összefüggésben, az (EU) 2019/452 rendelet (a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelet) alkalmazását megelőzően, amely rendeletet 2020. október 11-jétől kell teljes mértékben alkalmazni,

— tekintettel a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács 2019. december 9–10-i ülésének a következtetéseire,

— tekintettel az ENSZ főtitkára gyógyszerekhez való hozzáféréssel foglalkozó magas szintű munkacsoportjának „Az innováció és az egészségügyi technológiákhoz való hozzáférés előmozdítása" című 2016. évi jelentésére,

— tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([12]),

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság és a Jogi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0142/2020),

([12]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

2020. szeptember 17., csütörtök

A. mivel az EU-n belüli gyógyszerhiány régóta fennálló problémája az elmúlt években exponenciálisan súlyosbodott; mivel a globális kereslet és a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította a gyógyszerhiányt, aláásva az egészségügyi szolgáltatásokat a tagállamokban, és jelentős kockázatokkal járt a betegek egészségére és gondozására nézve, ideértve a betegség progresszióját és/vagy a tünetek súlyosbodását, a kezelés vagy terápia késlekedését vagy elmaradását, a hosszabbodó kórházi bennfekvő gondozást, a hamisított gyógyszereknek való fokozott kitettséget, a gyógyszerelési hibákat vagy az olyan nemkívánatos eseményeket – amelyek akkor következnek be, amikor a hiányzó gyógyszert egy másik gyógyszerrel helyettesítik –, a fertőző betegségek elkerülhető átvitelét, a súlyos pszichés sérüléseket és az egészségügyi rendszerre nehezedő egyre nagyobb anyagi terheket; mivel a tagállamok feladata az, hogy gyors és konkrét megoldásokat találjanak, többek között közös európai koordináció és fellépés révén;

B. mivel a Szerződések és az Európai Unió Alapjogi Chartája szerint mindenkinek hozzá kell férnie a megelőző jellegű egészségügyi ellátáshoz, és mindenkinek joga van a gyógykezeléshez a nemzeti jogszabályok és gyakorlatok által meghatározott feltételek mellett; mivel ezt a jogot minden polgár tekintetében érvényesíteni kell, ideértve a kisebb tagállamokban és az Unió legkülső területein élőket is; mivel a gyógyszerhiánya egyre nagyobb közegészségügyi fenyegetést jelent, amely súlyos negatív hatással van az egészségügyi rendszerekre és az EU-ban minden beteg azon jogára, hogy megfelelő orvosi kezeléshez jusson;

C. mivel annak biztosítása, hogy a betegek hozzájussanak az alapvető gyógyszerekhez, az Európai Unió és a WHO egyik fő célkitűzése, és egyben az ENSZ 3. fenntartható fejlesztési célkitűzése is; mivel a gyógyszerekhez való egyetemes hozzájutás a gyógyszerek kellő időben való rendelkezésre állásától és mindenki általi megfizethetőségétől függ, amely feltételeknek földrajzi alapú megkülönböztetés nélkül kell teljesülniük;

D. mivel a betegeknek hozzá kell férniük az általuk választott és előnyben részesített ellátási és kezelési lehetőségekhez;

E. mivel a megfelelő és megfizethető diagnosztikai eszközökhöz és vakcinákhoz való hozzáférés éppen olyan létfontosságú, mint a biztonságos, hatásos és megfizethető gyógyszerekhez való hozzáférés;

F. mivel a gyógyszerek hiányának többtényezős és összetett kiváltó okai vannak; mivel a gyógyszeripar egyes döntései – például a termékek megszüntetése és kivonása bizonyos kevésbé nyereséges tagállami piacokról – gyakran gyógyszerhiányt okoznak;

G. mivel feltétlenül meg kell előzni a gyógyszerhiányt, és amennyiben mégis bekövetkezne, enyhíteni kell a következményeit;

H. mivel egy hatékony stratégiának a hiány kialakulásának sokértű okait feltárva a gyógyszerhiány enyhítésére, valamint annak megelőzésére irányuló intézkedésekre is ki kell terjednie;

I. mivel nincsenek a tagállamok között harmonizált fogalommeghatározások a „hiányokra”, a „feszültségekre”, az „ellátási zavarokra” és a „készletfeleslegre” vonatkozóan; mivel különbséget kell tenni a „nagy terápiás jelentőségű gyógyszerek” és az „egészségügyi és stratégiai jelentőségű gyógyszerek” között;

J. mivel a gyógyszerhiányok jelentős költségekkel járnak mind a köz-, mind a magánszféra egészségügyi szereplői számára;

K. mivel a gyógyszerek az egészségügyi ellátás egyik fő pillérét képezik, és mivel az alapvető gyógyszerekhez való hozzáférés szűkössége és az innovatív gyógyszerek magas ára súlyosan veszélyeztetik a betegek egészségét és a nemzeti egészségügyi rendszerek fenntarthatóságát;

L. mivel az elmúlt évtizedekben az új gyógyszerek – különösen a rákkezelések – ára sok esetben olyan mértékben emelkedett, hogy sok uniós polgár számára megfizethetetlenné vált;

M. mivel a generikus és biohasonló gyógyszerek iparága szállítja az uniós betegek számára a gyógyszerek többségét (az eladott gyógyszerek csaknem 70 %-át);

N. mivel a generikus készítmények és a biohasonló gyógyszerek piacra lépése a verseny növelésének, az árak csökkentésének, és az egészségügyi rendszerek fenntarthatósága biztosításának fontos eszköze; mivel ezek piacra lépését nem szabad késleltetni;

O. mivel az EU-ban működő generikusgyógyszer-gyártóknak fontos szerepük van a megfizethető gyógyszerek iránti növekvő kereslet kielégítésében a tagállamokban;

P. mivel az esetek több mint felében a gyógyszerhiány a rákellenes, a cukorbetegség kezelésére szolgáló, az antiszeptikus és az idegrendszerre ható gyógyszereket érinti; mivel úgy tűnik, hogy gyártási folyamatuk összetettsége miatt az injektálható készítmények esetében áll fenn a leginkább a hiány kockázata;

Q. mivel a gyógyszerhiány veszélyeztetheti olyan uniós és tagállami egészségügyi kezdeményezések sikerét, mint például az európai rákellenes terv;

R. mivel a kis piacokkal rendelkező tagállamokban a ritka betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerek gyakran nem vagy csak lényegesen magasabb költségek mellett állnak rendelkezésre, mint a nagyobb piacokon;

S. mivel a Covid19-járvány rávilágított a jól működő belső piac, valamint a gyógyszerek és orvosi berendezések szilárd ellátási láncainak fontosságára; mivel európai párbeszédre van szükség azzal kapcsolatosan, hogy ez miként garantálható;

T. mivel a nemzeti szintű összehangolatlan kezdeményezések – például a készletek felhalmozása és a szankciók – nem jelentenek megfelelő megoldást, és a gyógyszerek hiányának fokozott kockázatához vezethetnek;

U. mivel az európai egészségügyi függetlenség elvesztése a termelés áthelyezéséhez és ahhoz köthető, hogy az Európai Unióban forgalomba hozott kész gyógyszerek 40 %-a harmadik országokból érkezik; mivel Európának erőteljes gyártási lábnyoma van, az ellátási lánc pedig még mindig nagymértékben támaszkodik az Unión kívüli alvállalkozók nyersanyag-előállítás céljából történő tömeges igénybevételére, ahol alacsonyabbak a munkaerőköltségek és sokszor kevésbé szigorúak a környezetvédelmi normák, ami miatt a gyógyszerek hatóanyagainak 60–80 %-a az EU-n kívül készül, elsősorban Kínában és Indiában; mivel ez az arány 30 évvel ezelőtt 20 % volt; mivel a jelentések szerint ez a két ország állítja elő a világ paracetamoljának 60 %-át, penicillinjének 90 %-át és ibuprofénjének 50 %-át; mivel egyelőre nem kötelező a gyógyszereken és gyógyszerhatóanyagokon a származásukra és a gyártó országra vonatkozóan, a betegek és ügyfelek által látható módon címkét vagy címkézést elhelyezni; mivel különös kihívást jelent a generikus gyógyszerek előállításához szükséges gyógyszerhatóanyagokhoz való korlátozott hozzáférés; mivel a globális ellátási láncnak a Covid19-világjárvány miatti zavara még inkább rávilágított az EU harmadik országoktól való függőségére az egészségügyi ágazatban; mivel az új koronavírus-járvány az orvostechnikai eszközök, az orvostechnikai felszerelések és a védőeszközök hiányára is rávilágított;

V. mivel az EU továbbra is erős gyógyszergyártó ágazattal rendelkezik, különösen az innovatív ágazatban, és a világ legnagyobb gyógyszeripari exportőre, a globális gyógyszerkereskedelem fontos szereplőjeként; mivel a generikus gyógyszerek alacsonyabb költségű, az EU-n kívüli gyártást is magában foglaló kínálata biztosítja a gyógyszerek megfizethetőségét, ami hatással van a tagállamok egészségügyi költségvetésére és a betegek hozzáférésére;

W. mivel a Covid19-egészségügyi válság következtében az EU-nak olyan gazdasági válsággal kell szembenéznie, amely hatással lesz a gyógyszerhiányra és az uniós gyógyszeripar versenyképességére;

X. mivel ugyanilyen fontos az EU-ban meglévő gyártási létesítmények védelme és támogatása, valamint az európai kutatási környezet megerősítése;

Y. mivel az egyre növekvő kereslet és az árprés a gyógyszerhatóanyag-kínálat koncentrálódásához, a vegyianyag-gyártók számának a csökkenéséhez és a – jelenlegi Covid19-válsághoz és az uniós határok lezárásához hasonló – problémák esetén alkalmazható alternatívák hiányához vezet;

Z. mivel a jelentős gyógyhatású, egészségügyi és stratégiai szempontból fontos gyógyszerkészletek jelenleg elégtelenek, a gyógyszerhatóanyagokat olcsón és egyszerűen elő lehet állítani, és a közegészségügy szempontjából alapvetően fontos „érett” gyógyszerek készletei is igen alacsonyan vannak; mivel a gyógyszeripari cégek éppen időben gyártanak, ami kiszolgáltatottá teheti a gyártókat az ellátási sokkhatásokkal szemben azokban az esetekben, amikor váratlanul megszakad a termelés és az ellátási lánc, és ingadozik a piaci kereslet;

2020. szeptember 17., csütörtök

AA. tekintettel arra, hogy a tagállamok közötti árkülönbségek ösztönzik az olyan országok felé irányuló „párhuzamos exportot”, ahol a gyógyszert drágábban adják el; mivel a „párhuzamos exportnak” olykor az az akaratlan következménye, hogy zavarokat okoz az ellátásban a tagállamokban, és ezzel piaci egyensúlyhiányt okoz; mivel 2017. március 2-i állásfoglalásában a Parlament felszólította a Bizottságot és a Tanácsot, hogy értékeljék a párhuzamos kereskedelem és a beszerzési kvóták hatását;

AB. mivel a hatékony uniós koordináció hiányában néhány tagállamban helytelen raktárkészlet-felhalmozásra került sor, amely Unió-szerte tovább súlyosbította a gyógyszerhiányt és megnehezítette a betegek hozzáférését a kezelésekhez;

AC. mivel a nemzeti szinten hozott, összehangolatlan intézkedések bizonyítottan nem képesek hatékonyan küzdeni a Covid19 okozta válság ellen, ugyanakkor viszont páneurópai szintű koordinációra és párbeszédre van szükség;

AD. mivel a Covid19-világjárvány során kiderült, hogy az egészségügyi válságokra való reagáláshoz és az ellátási zavarok – például gyógyszerhiány – elhárításához elengedhetetlen az uniós intézmények, a szabályozók és a gyógyszerellátási lánc szakértői közötti koordináció; mivel az uniós politikák és szervezeti egységek közötti koordináció fontossága a vészhelyzetekre való gyors és hatékony reagálás, valamint a gyógyszerhiány megelőzése és – ha már bekövetkezett – enyhítése terén is bizonyságot nyert;

AE. mivel egyre több tagállam kíván nemzeti egészségügyi készleteket felhalmozni, és ennek következtében a kereslet növekedése meghaladná a járványügyi szükségleteken alapuló jelenlegi kereslet-előrejelzéseket; mivel a kereslet hirtelen bekövetkező és nagymértékű, ugrásszerű megnövekedései jelentős nyomást helyeznek a beszállítókra, és további kihívásokat okoznak a kereslet kielégítése tekintetében más országokban;

AF. mivel a 2009-es pénzügyi válság arra kényszerítette az európai országokat, hogy fenntarthatatlan költségmegszorítási intézkedéseket – például visszaszorításokat és nem hatékony közbeszerzési mechanizmusokat – vezessenek be a gyógyszerkiadások csökkentése érdekében, ami egyes termékek leállításához és egyes vállalatok piacról való kivonulásához vezetett;

AG. mivel a gyógyszerek az egységes piacon való mozgását akadályozza a szabályozások tagállamok közötti harmonizációjának hiánya;

AH. mivel a Covid19-vészhelyzet rávilágított azon kísérletek megnövekedett kockázatára, hogy az egészségügyi kapacitásokat közvetlen külföldi befektetések révén szerezzék meg, valamint arra, hogy meg kell őrizni és fokozni kell az ilyen értékes kapacitások megosztását az egységes piacon;

AI. mivel az erős, innovatív és versenyképes európai gyógyszeripar az EU és tagállamai alapvető érdeke;

AJ. mivel a gyógyszeriparnak megfelelő jogi keretre van szüksége ahhoz, hogy az EU-n belül kutatást, fejlesztést és gyógyszergyártást végezzen;

AK. mivel a szabadalmi oltalom a gyógyszerészeti innováció szempontjából fontos jogi keretet hoz létre, mivel pénzügyi ösztönzőket biztosít a vállalkozások számára az új gyógyszerek kutatási és fejlesztési költségeinek fedezésére;

AL. mivel a tagállamok szabadon határozhatják meg a kényszerengedélyek megadásának további indokait, és meghatározhatják, hogy mi minősül nemzeti vészhelyzetnek;

AM. mivel az ellátási lánc szereplőire és különösen a gyógyszerészekre vonatkozó gyógyszerhiány-bejelentési mechanizmusok jelenleg igen széttagoltak a tagállamokban; mivel ez megakadályozhatja a gyógyszerhiány megfelelő nyomon követését és a tagállami hatóságok közötti kommunikációt;

AN. mivel a 2001/83/EK irányelv 81. cikke intézkedéseket sürget a gyógyszerek hiányának vagy forgalmazási problémáinak a megelőzésére a tagállamokban; mivel a Bizottság iránymutatásokat adott ki az optimális és észszerű gyógyszerellátásról a Covid19-világjárvány idején fellépő gyógyszerhiányok elkerülése érdekében; mivel ezekben az iránymutatásokban a Bizottság elismeri, hogy egyetlen ország sem önellátó az egészségügyi rendszer megfelelő működéséhez szükséges nyersanyagok, gyógyszerhatóanyagok, köztes termékek vagy kész gyógyszerek szempontjából;

AO. mivel a Bizottság szerint a Covid19-világjárvány okozta válságra válaszul a tagállamok jelentősen növelték mind a gyógyszerhatóanyagok, mind a gyógyszerek előállítását az EU-ban, ami szükségessé tette az ellátási láncok és a gyártósorok átszervezését; mivel Stella Kyriakides biztos az Európai Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságának (ENVI) képviselőivel 2020. április 22-én tartott megbeszélésén tett nyilatkozataiban hangsúlyozta a gyógyszergyártás és az innováció szintje fokozásának szükségességét az EU-n belül; mivel valamennyi kis- és közepes méretű gyógyszerészeti laboratórium megőrzendő érték, és a kutatás és a találmányok támogatandó táptalaját képviseli, mivel részt vehetnek a gyógyszerhiány megelőzésében;

AP. mivel az Európai Parlament 2011. március 8-i állásfoglalásában [13], a Tanács pedig 2010. szeptember 13-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy be kell vezetni az orvosi ellenintézkedések és különösen a világjárványok elleni oltások közös beszerzésére vonatkozó közös eljárást; mivel az 1082/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat [14] arra ösztönzi a tagállamokat, hogy használják ki a közös beszerzési eljárások előnyeit, feltéve hogy a szóban forgó eljárásokat a részt vevő tagállamok közös közbeszerzési megállapodása előzi meg;

AQ. mivel a Bizottság bejelentette azt a szándékát, hogy 2020 végéig közzéteszi a jövőbeli uniós gyógyszerészeti stratégiára vonatkozó ajánlásokat;

AR. mivel a szállítás és a logisztika irányítása alapvető fontosságú a gyógyszerek, gyógyszerkészítmények, orvosi felszerelések, egyéni védőeszközök, egyéb orvosi felszerelések és nyersanyagok szállítása szempontjából, nem utolsósorban a szállítási lánc növekvő összetettsége miatt; mivel fontos, hogy a gyógyszerek akadálytalan áramlásának biztosítása, az adminisztratív akadályok csökkentése és a közlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében hatékony zöldsávos határátkelőhelyek álljanak rendelkezésre gyorssávokkal;

AS. mivel a munkavállalók számára garantálni kell a magas szintű biztonsági előírásokat és a tisztességes munkakörülményeket; mivel a gyógyszerészeti szabályozásnak biztosítania kell a tagállamok közötti gyógyszerellátás minőségét, mennyiségét, biztonságát és hatékonyságát;

AT. mivel a betegek a gyógyszerekhez való méltányos és hatékony hozzáférésre támaszkodnak, amely a fenntartható, versenyképes, több forrásból származó és jól működő egységes piacon alapul, amely magában foglalja az egységes európai közlekedési térséget is;

AU. mivel a Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a gyógyszerek EU-n belüli és EU-n kívüli forgalma kulcsfontosságú a meglévő korlátok leküzdéséhez és az alapvető áruk forgalmának előtérbe helyezéséhez;

AV. mivel meg kell akadályozni, hogy a Covid19-világjárvány tovább rontsa a kiszolgáltatott polgárok társadalmi-gazdasági helyzetét és életkörülményeit;

AW. mivel az éghajlatváltozás a járványok szaporodásának, földrajzi terjedésüknek és hatásuk súlyosbodásának a hátterében álló egyik tényező a globalizációval, az urbanizációval és az utazások számának emelkedésével összefüggésben; mivel megerősítették a kórokozó-átvivők által terjesztett olyan betegségek európai felügyeletét, mint a malária, a dengue-láz, a chikungunya-láz, a zika- és a nyugat-nílusi vírusok;

---

[13] Az Európai Parlament 2011. március 8-i állásfoglalása a H1N1 influenza a 2009–2010 időszak alatti uniós kezelésének értékeléséről (HL C 199 E, 2012.7.7., 7. o.).

[14] Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2013/EU határozata (2013. október 22.) a határokon átterjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és a 2119/98/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 293., 2013.11.5., 1. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

AX. mivel egyre nagyobb összefüggés van a biodiverzitás pusztítása, a vadon élő állatok illegális kereskedelme, a mesterséges élőhelyek vagy a nagy népsűrűségű, károsodott természeti területek, a nem fenntartható élelmiszer-termelési módok, illetve a zoonózisok terjedése, azaz az állati eredetű kórokozók az emberre való átterjedése és gyors elterjedése között; mivel a biológiai sokféleség a meglévő gyógyszerek és a lehetséges jövőbeli gyógyszerfejlesztés fontos forrása;

1. hangsúlyozza annak geostratégiai szükségességét, hogy az Unió visszanyerje függetlenségét az egészségügy terén, hogy gyorsan és hatékonyan biztosítsa a megfizethető gyógyszerek, orvosi berendezések, orvostechnikai eszközök, hatóanyagok, diagnosztikai eszközök és vakcinák rendelkezésre állását, és hogy megelőzze ezek hiányát, elsőbbséget biztosítva a betegek érdekeinek és biztonságának; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi tagállam méltányos hozzáféréssel rendelkezzen az ellátási lánchoz; rámutat, hogy e célból az Unió gyógyszeriparának diverzifikált ellátási láncot kell kialakítania és a gyógyszerhiányra vonatkozó kockázatcsökkentési tervet kell kidolgoznia az ellátási láncot érintő kitettségek és kockázatok kezelésére;

2. rámutat, hogy bár egészségügyi politikáik meghatározásáért és megszervezéséért a tagállamok felelősek, az Unió felelős a gyógyszerészeti jogszabályokért és a különböző közegészségügyi politikákért, és az EU feladata, hogy összehangolja és kiegészítse azokat a nemzeti intézkedéseket, amelyek valamennyi uniós polgár és lakos számára biztosítják a megfizethető és magas színvonalú egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

3. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a betegek érdekeit és biztonságát mindig az egészségügyi politikák középpontjába kell helyezni, anélkül, hogy a gyógyszerekhez és a kezelésekhez való hozzáférés terén bármilyen megkülönböztetést tennének lehetővé, továbbá hangsúlyozza, hogy szorosabb együttműködésre és koordinációra van szükség a tagállamok között, valamint elő kell segíteni a bevált gyakorlatok cseréjét; kiemeli, hogy a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiánya potenciálisan árthat a betegeknek; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosan hangolják össze az egészségügyi ellátási lánc ellenálló képességének és fenntarthatóságának védelmét, valamint biztosítsák a gyógyszerek folyamatos rendelkezésre állását;

4. hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek hiánya komoly veszélyt jelent a betegek alapvető orvosi kezelésekhez való jogára az EU-ban, egyenlőtlenségeket teremtve a betegek között a lakóhelyük szerinti országtól függően, és esetlegesen zavart okozva az egységes piacon;

5. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy uniós szinten egységesítsék a „hiányok”, a „feszültségek”, az „ellátási zavarok” és a „készletfelesleg” fogalommeghatározását; felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és az összes érdekelt féllel, köztük a betegszervezetekkel szoros együttműködésben törekedjen e harmonizált fogalommeghatározások kidolgozására; felhívja különösen a Bizottságot, hogy erősítse meg a „hiány” fogalmának az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és a gyógyszerügynökségek vezetőinek közös munkacsoportja által 2019-ben javasolt meghatározását; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen különbséget a „jelentős terápiás jelentőségű gyógyszerek” (MITM), azaz azon gyógyszerek, amelyek esetében a kezelés megszakítása rövid vagy középtávon veszélyeztetheti a beteg létfontosságú prognózisát, vagy jelentősen csökkenti a beteg esélyeit a betegség kimenetele tekintetében, vagy amelyek esetében nem áll rendelkezésre elegendő mennyiségű megfelelő terápiás alternatíva, valamint azon „egészségügyi és stratégiai jelentőségű gyógyszerek” között, amelyek esetében a kezelés megszakítása közvetlen életveszélyt okoz;

6. alapvető fontosságúnak tartja, hogy felmérjék és kezeljék a gyógyszerhiány többtényezős kiváltó okait; ezzel összefüggésben üdvözli az Unióban tapasztalható gyógyszerhiány okairól szóló tanulmányra irányuló, a Bizottság által közzétett ajánlattételi felhívást, és kéri, hogy a tanulmányt az év végéig tegyék közzé; kéri azonban, hogy készítsenek újabb tanulmányt a gyógyszerhiány betegek ellátására, kezelésére és egészségére gyakorolt hatásairól;

7. felhívja a Bizottságot, hogy e problémák kezelése céljából tegyen javaslatot tervezett gyógyszerstratégiája keretében ambiciózus és konkrét fellépésekre; felszólítja a Bizottságot, hogy a vállalkozások 2021. évi átvilágításáról szóló jogszabályra irányuló javaslatba építsen be a gyógyszerészeti ágazatra vonatkozó intézkedéseket;

8. üdvözli az új európai egészségügyi programra (EU4Health) irányuló bizottsági javaslatot, valamint azt, hogy a program egyik kifejezett célkitűzése a gyógyszerek és orvosi berendezések elérhetőségének és hozzáférhetőségének előmozdítása; felszólít a gyógyszerhiány megelőzésére irányuló és a jövőbeli egészségügyi programból finanszírozandó együttes fellépés elindítására;

9. emlékeztet arra, hogy a gyógyszerhiány globális kihívás; hangsúlyozza, hogy e hiány leginkább a fejlődő országokat sújtja, így például több afrikai országot is; sürgeti, hogy a fejlődő országokban a gyógyszerekhez való hozzáférést szélesebb összefüggésben, a WHO keretében kezeljék; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a fejlődő országoknak nyújtott támogatásukat, különösen a RescUE stratégiai tartalékon keresztül;

10. hangsúlyozza, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 25. cikke értelmében minden személynek joga van a saját maga és családja egészségének és jólétének biztosítására alkalmas életszínvonalhoz; e tekintetben emlékeztet, hogy az EU elkötelezett amellett, hogy valamennyi szakpolitikájában és tevékenységében biztosítsa az emberi egészség magas szintű védelmét, összhangban az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkével és a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvével, teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, nevezetesen a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendet és a 3. fenntartható fejlődési célt („Az egészséges élet biztosítása és a jólét előmozdítása minden korosztály valamennyi tagjának”);

Az ellátás biztosítása a betegek érdekében, az orvosi ellátáshoz való hozzáférés biztosítása valamennyi beteg számára, és az EU egészségügyi szuverenitásának visszanyerése

11. emlékeztet arra, hogy a gyógyszerhiány közvetlen hatással van a betegek egészségére, biztonságára és kezelésük folytatására; hangsúlyozza, hogy a betegek számára a gyógyszerhiány többek között az alábbi következményekkel jár: a betegség súlyosbodása és/vagy a tünetek súlyosbodása a kezelés késedelme következtében, a fertőző betegségek elkerülhető átvitele, a hamisított gyógyszereknek való kitettség fokozott kockázata, valamint a betegek és családjaik jelentős pszichés megterhelése; emlékeztet arra, hogy egyetlen tagállam sem önellátó az egészségügyi rendszer megfelelő működésének biztosításához szükséges nyersanyagok, intermedierek, gyógyszerhatóanyagok és kész gyógyszerek tekintetében;

12. megjegyzi, hogy a kockázatok különösen magasak az olyan veszélyeztetett népességcsoportok esetében, mint a gyermekek, az idősek, a terhes nők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegségben szenvedők, a rákos betegek vagy az intenzívosztályi gondozásban részesülők;

13. emlékeztet a fogamzásgátlásra és a hormonpótló kezelésre használt női hormonális gyógyszerek (HRT) hiányára; aggodalommal veszi tudomásul annak a nők és lányok szexuális és reproduktív egészségére és jogaira jelentett veszélyeit; hangsúlyozza, hogy fokozni kell e gyógyszerek gyártásának, felhalmozásának és forgalmazásának ellenőrzését és irányítását az ellátási láncok folytonosságának, a tisztességes árképzésnek és a nők számára való elérhetőségnek a biztosítása érdekében;

14. hangsúlyozza, hogy a betegeknek javasolt helyettesítő gyógyszerek magasabb ára, az alacsonyabb visszatérítési ráta vagy a visszatérítés hiánya több tagállamban jelentős akadályt jelent az alacsony jövedelmű vagy krónikus betegségben szenvedő lakosság gyógyszerekhez való hozzáférése tekintetében; felszólítja a tagállamokat, hogy ellátási hiány esetén garantálják a helyettesítő gyógyszerekhez való hozzáférést azonos áron, vagy hasonló visszatérítés mellett;

15. felszólítja a Bizottságot, hogy a jövedelmekre és életkörülményekre vonatkozó közösségi statisztikát (EU-SILC) egészítse ki a gyógyszerekhez való hozzáférés iránti, saját bevallás szerinti teljesítetlen igényekre vonatkozó adatokkal, mivel az EU-SILC ez idáig nem mérte a gyógyszerekhez való hozzáférést;

16. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben tegyék meg a szükséges gyors intézkedéseket a gyógyszerellátás biztonságának garantálása, az EU harmadik országoktól való függőségének csökkentése és a helyi gyógyszergyártás támogatása érdekében a jelentős terápiás jelentőségű gyógyszerek esetében, elsőbbséget biztosítva az egészségügyi és stratégiai jelentőségű gyógyszereknek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az érdekelt felek segítségével készítsék el a harmadik országokban található uniós előállítóegységek térképét, valamint a meglévő és potenciális uniós előállítóegységek referenciaként használandó, folyamatosan alakuló térképét annak érdekében, hogy képesek legyenek fenntartani, korszerűsíteni és megerősíteni kapacitásaikat, amennyiben az szükséges, lehetséges és megvalósítható; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a gyógyszeripar képes legyen kezelni a kritikus helyzetekben bekövetkező hirtelen keresletnövekedést;

17. arra kéri a Bizottságot, hogy a következő gyógyszerészeti és ipari stratégiáiban foglalkozzon a gyógyszerek rendelkezésre állásával, elérhetőségével és megfizethetőségével, a nemzeti szabályozó hatóságok közötti együttműködéssel, az EU a harmadik országoktól gyártási kapacitás tekintetében való függésével, valamint a gyógyszer-hatóanyagok és kiindulási anyagok ellátásával kapcsolatos kérdésekkel; úgy véli, hogy ezeknek a stratégiáknak szabályozási intézkedéseket kell tartalmazniuk, és ösztönözniük kell az alapvető gyógyszerhatóanyagok és gyógyszerek előállítását Európában azzal a céllal, hogy a gyógyszerek elérhetőek, megfizethetőek, fenntarthatók és egyformán hozzáférhetők legyenek;

18. felhívja a Bizottságot, hogy a gyógyszerhiányt tegye a soron következő gyógyszerészeti stratégia egyik pillérévé, és hozzon létre az EMA által felügyelt gyógyszerészeti fórumot, amely összehozza a politikai döntéshozókat, a szabályozókat, a fizető feleket, a beteg- és fogyasztói szervezeteket, az ágazat képviselőit és az egészségügyi ellátási lánc más érdekelt feleit a gyógyszerhiány megelőzése, a gyógyszerészeti fenntarthatósági kérdések kezelése és az európai gyógyszeripar versenyképességének biztosítása érdekében; felhívja különösen a Bizottságot, hogy erősítse tovább a párbeszédet az

érintett érdekelt felekkel és a nemzetközi szereplőkkel az új kezelések és oltóanyagok értékelése érdekében, valamint az Európai Gyógyszerügynökséggel, hogy módot találjon a nemzeti ügynökségek közötti tudományos értékelések gyors összehangolására, többek között a kritikus klinikai adatok rendelkezésre állását megelőző előzetes értékelési szakaszban való együttműködésre, a jóváhagyást követő adatgenerálás összehangolására, valamint a kezelések és oltóanyagok gyártásának fokozására irányuló rugalmas megközelítésekre;

19. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy gyógyszerekkel kapcsolatos stratégiája garantálja az olyan elfogadhatatlan üzleti gyakorlatokkal szembeni fellépést a gyógyszerek piacán, amelyek alááshatják az átláthatóságot és a kiegyensúlyozott kapcsolatokat a gyógyszerekhez való hozzáférés biztosításában közvetlenül vagy közvetve részt vevő, alapvető közszolgáltatást ellátó különböző állami és magánszervezetek között;

20. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy amennyiben a közérdek ezt megkívánja, vegyék fontolóra az állami támogatási szabályokkal és a fenntartható politikákkal összhangban lévő intézkedések és – kötelezettségvállalások fejében – pénzügyi ösztönzők bevezetését Európa erős gyógyszeripari bázisának védelme és az ágazat arra való ösztönzése érdekében, hogy tevékenységeit a gyógyszerhatóanyagok gyártásától kezdve a gyógyszergyártásig, -csomagolásig és -forgalmazásig az EU-ban végezze; sürgeti a tagállamokat, hogy például a gyógyszerek minőségébe és az ellátás biztonságába történő beruházások jutalmazása révén tartsák fenn a már meglévő gyártási kapacitásokat; emlékeztet az iparág stratégiai érdekére és az európai vállalatokba történő befektetés fontosságára az erőforrások diverzifikálása és a gyártósorok reagálóképességét javítani képes innovatív termelési technológiák fejlesztésének ösztönzése érdekében; emlékeztet arra, hogy minden közfinanszírozást a beruházások teljes átláthatóságától és nyomon követhetőségétől, az európai piacon fennálló ellátási kötelezettségektől, valamint a betegek számára a legjobb eredménytől kell függővé tenni, többek között a gyártott gyógyszerek hozzáférhetősége és megfizethetősége tekintetében;

21. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák létre a megfelelő gazdasági keretet a gyógyszerek, a technológia és a hatóanyagok meglévő európai gyártási kapacitásainak biztosításához és korszerűsítéséhez, például a gyógyszerek minőségébe és az ellátás biztonságába történő beruházások jutalmazása révén;

22. hangsúlyozza, hogy a gyógyszeripari ágazat továbbra is fontos ipari pillér és a munkahelyteremtés motorja;

23. úgy véli, hogy az európai zöld megállapodás nagy lehetőséget jelent a gyógyszergyártók arra való ösztönzésére, hogy a környezetvédelmi és ökológiai normáknak megfelelő termelés révén részt vegyenek a zöld gazdaságélénkítési tervben;

24. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi termékek ellátási láncainak teljes hazatelepítése a globális gazdaságban nem megvalósítható; felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az EU multilaterális partnereit, különösen a WHO-t és a WTO-t, hogy hozzanak létre nemzetközi keretet a globális ellátási láncok minőségének és integritásának biztosítására a káros protekcionista intézkedések alkalmazásának korlátozása érdekében, világszerte fenntartva a legmagasabb szintű munkaügyi és környezetvédelmi normákat a termelésben; felhívja a Bizottságot, hogy a tervezett gyógyszerstratégiába foglaljon bele olyan intézkedéseket is, amelyek a globális értékláncokban bekövetkező zavarok kezelésére irányulnak; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon a gyógyszerellátással kapcsolatos kérdésekkel, többek között a kereskedelempolitika közelgő felülvizsgálatával összefüggésben;

25. megjegyzi, hogy bizonyos biológiai gyógyszerek, például a vérből és vérplazmából származó gyógyszerek esetében Európa vér- és vérplazmagyűjtési kapacitásának növelése kulcsfontosságú lesz a harmadik országokból származó vérplazmaimporttól való függőségének csökkentése szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a vérre, szövetekre és sejtekre vonatkozó jogszabályok [a 2002/98/EK irányelv ([15]) és a 2004/23/EK irányelv ([16])] felülvizsgálatát ezen életmentő alapvető gyógyszerek hiánya kockázatának csökkentése érdekében;

26. emlékeztet arra, hogy a 2001/83/EK irányelv 81. és 23a. cikke általános kötelezettségeket ír elő a gyógyszerellátásra vonatkozóan, amelyeket a forgalombahozatali engedélyek jogosultjainak és a forgalmazóknak kell viselniük, valamint értesítési kötelezettséget ír elő a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára az ellátás átmeneti vagy tartós megszakítása esetén; sajnálja azonban, hogy a Bizottság e kötelezettségek nemzeti jogba való átültetése során eltéréseket

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/98/EK irányelve (2003. január 27.) az emberi vér és vérkomponensek gyűjtésére, vizsgálatára, feldolgozására, tárolására és elosztására vonatkozó minőségi és biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 2001/83/EK irányelv módosításáról (HL L 33., 2003.2.8., 30. o.).

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/23/EK irányelve (2004. március 31.) az emberi szövetek és sejtek adományozására, gyűjtésére, vizsgálatára, feldolgozására, megőrzésére, tárolására és elosztására vonatkozó minőségi és biztonsági előírások megállapításáról (HL L 102., 2004.4.7., 48. o.);

állapított meg; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és a nagykereskedelmi forgalmazók teljesítsék a 2001/83/EK irányelv azon követelményét, hogy biztosítsák a megfelelő és folyamatos gyógyszerellátást; felhívja a Bizottságot, hogy még inkább egyértelműsítse a forgalombahozatali engedély jogosultjának a 2001/83/EK irányelv szerinti kötelezettségeit, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a meghatározott határidőn belül jelentést tegyenek minden gyógyszerhiányról; hangsúlyozza, hogy e jogi kötelezettségek be nem tartása esetén a meglévő jogi kerettel összhangban visszatartó erejű és arányos szankciókat kell alkalmazni;

27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondolkodjanak el harmonizált hiánymegelőzési és -kezelési tervek kidolgozásán, amelyek kötelezik a gyártókat, hogy határozzák meg azon kiemelt terápiás jelentőségű gyógyszerek körét, amelyek megelőző és korrekciós intézkedések bevezetését teszik szükségessé az ellátási zavarok elkerülése vagy enyhítése érdekében; rámutat arra, hogy egy ilyen tervnek megoldásokat kell tartalmaznia egyrészt a gyógyszerek stratégiai tárolására annak érdekében, hogy az ellátást észszerű időn keresztül biztosítsák, másrészt átlátható és állandó kommunikációs mechanizmusokra, amelyeken keresztül a betegek és az egészségügyi szakemberek bejelenthetik és előre jelezhetik a hiányokat; sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatás annak biztosítása érdekében, hogy a készletfelhalmozásra vonatkozó nemzeti kezdeményezések arányosak legyenek a szükségletekkel, és ne idézzenek elő nemkívánt következményeket más tagállamokban;

28. megjegyzi, hogy az ellátás biztonsága a hiányokkal szembeni küzdelem alapvető eleme, és a városi gyógyszertárakra vonatkozó szerződések odaítélésekor, valamint a gyógyszerekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárásokban minőségi szempontként kell szerepelnie a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének ajánlása szerint; hangsúlyozza a diverzifikált ellátás és közbeszerzési gyakorlatok fontosságát; sürgeti a Bizottságot, hogy a 2014/24/EU irányelvvel összefüggésben mielőbb javasoljon iránymutatásokat a tagállamok számára, különösen arra vonatkozóan, hogy kizárólag a legalacsonyabb árra vonatkozó kritériumokon túlmenően miként lehet a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kritériumait a legjobban érvényesíteni; javasolja, hogy a hatóanyagok és a kész gyógyszerek Európai Unión belüli gyártásába történő beruházás is ilyen szempont legyen, csakúgy, mint a gyártótelepek száma, elhelyezkedése, az ellátás megbízhatósága, a nyereség kutatás-fejlesztésbe történő visszainvesztálása, valamint a szociális, környezetvédelmi, etikai és minőségi normák alkalmazása;

29. megállapítja, hogy az olyan közbeszerzési eljárások, amelyeknek az alapanyagot gyártó csak egy gyártóteleppel rendelkező és/vagy csak egy nyertesük van, bizonytalan helyzetek kiváltó okai lehetnek ellátási zavar esetén; kéri a Bizottságot és a tagállamokat olyan közbeszerzési rendszerek bevezetésének megfontolására, amelyek több olyan nyertes – ideértve a közösen pályázókat is – kiválasztását teszik lehetővé, amelyek az EU-n belüli termelésre összpontosítanak, és legalább két különböző alapanyagforrást garantálnak, aminek révén fenntartható a piacon a verseny, csökkenthető a hiány kialakulásának kockázata, egyidejűleg biztosítható a betegek jó minőségű ellátása; e célból kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy olyan jogi keret létrehozásának lehetőségét, amely ösztönzi és lehetővé teszi az egészségügyi rendszerek számára, hogy olyan pályázatokat írjanak ki, amelyek jutalmazzák a nehéz körülmények között gyógyszerellátást garantáló gyógyszeripari vállalatokat;

30. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy meglévő termelés hiányában vizsgálják meg egy vagy több európai nonprofit gyógyszeripari vállalkozás létrehozásának lehetőségét, amelyek az egészségügyi ellátás szempontjából stratégiai jelentőségű gyógyszerek gyártása érdekében közérdekből működnek, az ellátás biztonságának kiteljesítése és garantálása, valamint vészhelyzet esetén a gyógyszerek esetleges hiányának megelőzése érdekében; emlékeztet arra, hogy az új technológiák, a digitalizáció és a mesterséges intelligencia alapvető szerepet játszhatnak abban, hogy lehetővé tegyék az európai laboratóriumok kutatói számára, hogy hálózatban dolgozzanak, és megosszák céljaikat és eredményeiket, miközben teljes mértékben tiszteletben tartják az európai adatvédelmi keretet;

31. felhívja a Bizottságot, hogy gondosan értékelje a mesterséges intelligencia pozitív hozzájárulását az orvosi eszközök gyors és megbízható biztosításához;

32. hangsúlyozza a köz- és magánszféra közötti partnerségek, például az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló európai kezdeményezés (IMI) fontosságát a kutatási és innovációs programok keretében; úgy véli, hogy a Bizottságnak fontolóra kellene vennie az egyesült államokbeli orvosbiológiai fejlett kutatási és fejlesztési hatóság európai modelljének létrehozását is;

33. hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök iránti sürgős igény nem mehet az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és egészségügyi termékek minőségének, biztonságának, hatásosságának és költséghatékonyságának rovására;

34. felhívja a Bizottságot, hogy lépjen fel a nem engedélyezett weboldalakról és értékesítőktől származó hamisított gyógyszerek terjedése ellen, ami manapság aggodalomra ad okot; úgy véli, hogy ez a gyakorlat súlyos károkat okozhat és súlyos egészségügyi problémákhoz vezethet, vagy ronthatja az uniós polgárok egészségi állapotát; hangsúlyozza, hogy a gyógyszerhamisítás feltérképezésével és az ellene folytatott küzdelemmel kapcsolatos uniós koordináció alapvető fontosságú;

2020. szeptember 17., csütörtök

35. kéri a gyógyszeripar és más termelő ágazatok, például a mezőgazdaság, a kertészet és az erdészet közötti fokozott párbeszéd ösztönzését a hatóanyagok Európai Unión belüli gyártásának a fejlesztése érdekében; felkér az egyes ágazatok túlzott szakosodása elleni küzdelemre, valamint a kutatásba, a biogazdaságba és a biotechnológiába való intenzív beruházásokra az erőforrások diverzifikálása érdekében; úgy véli, hogy Európa iparának helyreállításához kiemeltként kell kezelni a társadalom digitális és ökológiai átállását és a külső sokkhatásokkal szembeni ellenálló képesség fejlesztését;

36. hangsúlyozza a magas színvonalú orvosi kutatás és innováció fontosságát, beleértve a szabadalmon kívüli kutatást is; felszólít egy valódi európai hálózat létrehozására a terápiás és orvosi kutatás támogatása érdekében, és hangsúlyozza, hogy az áthelyezés nem vezethet az orvosi kutatás minőségének romlásához; hangsúlyozza, hogy a stabil kutatási és fejlesztési rendszer pozitív hatással lehet a termelési kapacitásokra és az ellátás stabilitására;

37. elismeri, hogy a kutatásalapú gyógyszeripar alapvető jelentőségű ágazat, amely hozzájárul a minőségi gyártás és a gyógyszerellátás biztosításához, a fennálló és nem kielégített szükségletek kezelésére irányuló jövőbeli innovációhoz, valamint az egészségügyi rendszerek rezilienciájának, reagálóképességének és felkészültségének támogatásához a jövőbeli kihívások, többek között a világjárványok kezelése érdekében;

38. felszólítja a Bizottságot egy olyan környezet megteremtésére, amelyben a kutatásalapú gyógyszeripart a kielégítetlen gyógyászati igényekhez, például az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemhez nyújtott megfizethető megoldások kifejlesztésére ösztönzik; felszólítja a Bizottságot, hogy a kidolgozás alatt álló európai gyógyszerstratégia keretében építse ki a szellemi tulajdonjogok stabil európai rendszerét, hogy ösztönözze az európai kutatás-fejlesztést és gyártást, biztosítsa, hogy Európa megtartja innovátorként és globális vezetőként betöltött szerepét, és végső soron védje és erősítse Európa stratégiai autonómiáját a közegészségügy területén;

39. sürgeti a Bizottságot, hogy javasoljon továbbá intézkedéseket – a váratlan sokkok jobb kezelése céljából – az uniós kis- és középvállalkozások gyógyszerellátási láncba történő szélesebb körű bevonásának ösztönzésére, tekintettel kulcsfontosságú szerepükre a kutatásban és az innovációban, valamint arra, hogy eleve képesek a gyors termékváltásra;

40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak olyan környezetről, amely biztosítja, hogy Európa továbbra is vonzó hely legyen a kutatási és fejlesztési beruházások számára a célból, hogy megőrizze az aktív kutatáson alapuló gyógyszeripart Európában, amelyet a kutatási és fejlesztési képességekbe és infrastruktúrába, például egyetemekbe történő nagyobb beruházások támogatnak, figyelembe véve azt is, hogy az EU továbbra is a világ vezető régiója a szabadalmaztatott gyógyszerek hatóanyagainak gyártása terén; felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai horizont és egyéb uniós programok keretében biztosítson megfelelő pénzügyi forrásokat a kulcsfontosságú ipari ágazatokban, például a gyógyszeriparban történő gyártást támogató uniós kutatási és innovációs tevékenységek megerősítéséhez, biztosítva közben a földrajzi egyensúlyt, illetve a kutatás és innováció tekintetében rosszul teljesítő tagállamok számára a részvételt az együttműködésen alapuló uniós projektekben és programokban, a kiválóság elvének tiszteletben tartásával;

41. rámutat, hogy a Horizont 2020-ból már jelentős számú, egészségügyi kutatással és innovációval kapcsolatos tevékenység kapott pénzügyi támogatást; hangsúlyozza, hogy a koronavírussal kapcsolatos kutatás finanszírozása nem lehet hatással a Horizont 2020 egyéb egészségügyi prioritásaira; felhív az Európai horizont által biztosított finanszírozás növelésére olyan gyógyszerkutatási és innovációs ökoszisztémák létrehozása és támogatása céljából, amelyek orvosi irányultságúak, többek között a köz- és magánszféra közötti partnerségek, valamint az innovatív és magas hozzáadott értéket képviselő ágazatokban végzett állami kutatás támogatása; hangsúlyozza, hogy egy vezető gyógyszerkutatási ökoszisztémához készségekre, hálózatokra és a tudományos dolgozókkal való kapcsolatokra, egészségügyi adatinfrastruktúrára, működőképes szabályozási keretre és a szellemi tulajdonjogok területén az innovációt elősegítő szakpolitikákra van szükség; szorgalmazza a ritka betegségek kezelésére használt gyógyszerek kutatásának ösztönzésére létrehozott támogatások felülvizsgálatát annak megállapítása érdekében, hogy sikeresek-e, és új ösztönzők létrehozására szólít fel abban az esetben, ha a felülvizsgálat a meglévők hatástalanságát állapítja meg; kiemeli, hogy az Európai horizontnak és az egyéb uniós programoknak támogatniuk kell a ritka betegségek kezelését, és hogy a ritka betegségekkel kapcsolatos kutatásokat, a bevált gyakorlatokat, a klinikai vizsgálatokat és a gyógyszereket valamennyi tagállam polgárai számára hozzáférhetővé kell tenni; emlékeztet rá, hogy a nem kizárólagos engedélyezés fontos lehet a hiányok kezelésében és a gyógyszerek árainak stabilizálásában, különösen egészségügyi vészhelyzetekben;

42. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye számba a koronavírus által az iparra és a kkv-kra gyakorolt hatásokat, és nyújtson be egy megújított uniós iparstratégiát, amely kiemelten kezeli a társadalom digitális és ökológiai átállását és a külső sokkhatásokkal szembeni ellenálló képesség fejlesztését; sürgeti a Bizottságot, hogy tegye lehetővé a tagállamok számára, hogy minden szükséges erőfeszítést megtehessenek annak érdekében, hogy a gyógyszerészeti kis- és középvállalkozások folytathassák vagy újrakezdhessék kutatási tevékenységeiket, és elősegíthessék a gyártás változatosságát és az ahhoz kapcsolódó munkahelyek fenntartását, hangsúlyozva a fenntartható, etikus és minőségi gyártás fontosságát a munkahelyek, a növekedés és a versenyképesség szempontjából;

43. hangsúlyozza, hogy a betegszervezeteket jobban be kell vonni a köz- és magánklinikai vizsgálatokra vonatkozó kutatási stratégiák meghatározásába annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az európai betegek kielégítetlen szükségleteinek;

44. felhívja a Bizottságot, hogy a gyógyszerkutatásba történő állami beruházások terén mozdítsa elő az átláthatóságot annak érdekében, hogy ezek a beruházások megjelenjenek a nyilvánosság számára való hozzáférhetőség és az árképzés terén; emlékeztet a 89/105/EK irányelvvel ([17]) kapcsolatos álláspontjára, és kéri a Bizottságot, hogy e tekintetben tegye meg a megfelelő intézkedéseket a soron következő gyógyszerészeti stratégiát illetően, beleértve az irányelv felülvizsgálatának megfontolását is;

45. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mivel Európa kritikus egészségügyi infrastruktúrájának részét jelentik, világítsák át a gyógyszergyártó üzemekbe történő közvetlen külföldi befektetéseket;

46. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az egészségügyi szakemberek és a nyilvánosság biztonságos, hatékony és jó minőségű gyógyszerekhez és egészségügyi termékekhez való hozzáférését azáltal, hogy figyelemmel kísérik és szabályozzák a helyes klinikai gyakorlatnak való folyamatos megfelelést a klinikai vizsgálatok engedélyezése és lefolytatása tekintetében, a legszigorúbb egészségvédelmi normákkal összhangban;

47. az európai gyógyszerpiac megerősítésére szólít fel a betegek gyógyszerekhez való hozzáférésének felgyorsítása, az ellátás megfizethetőbbé tétele, a nemzeti egészségügyi költségvetések megtakarításainak maximalizálása és a gyógyszeripari cégek adminisztratív terheinek elkerülése érdekében;

48. rámutat, hogy a generikus vagy biohasonló gyógyszerek lehetővé teszik a fokozott versenyt, az árak csökkentését és a megtakarítást az egészségügyi rendszerekben, és ezáltal a betegek számára elősegítik a gyógyszerekhez való könnyebb hozzájutást;

49. hangsúlyozza, hogy elemezni kell a biohasonló gyógyszereknek az egészségügyi rendszerek fenntarthatóságára vonatkozó többletértékét és gazdasági hatását, valamint hogy nem szabad késleltetni e gyógyszerek piacra lépését, és amennyiben szükséges, meg kell vizsgálni, hogy milyen intézkedésekkel lehetne támogatni piaci bevezetésüket;

50. sajnálja azokat a folyamatban lévő bírósági ügyeket, melyek célja a generikus készítmények piacra lépésének késleltetése; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy tartsák tiszteletben az innovátor kereskedelmi kizárólagossági időszakának végét;

51. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése negatív hatással lehet a gyógyszerellátásra, különösen Írország esetében; kéri, hogy az Egyesült Királysággal kötendő jövőbeli megállapodásba foglaljanak bele olyan célzott rendelkezéseket, mint például a kölcsönös elismerési megállapodások, amelyek lehetővé teszik mindkét fél számára, hogy reagáljanak a felmerülő egészségügyi veszélyhelyzetekre, és folyamatos és gyors hozzáférést biztosítanak a betegek számára a biztonságos gyógyszerekhez és orvostechnikai eszközökhöz, illetve kéri, hogy megállapodás hiányában készítsenek vészhelyzeti terveket;

Az európai fellépés megerősítése a tagállamok egészségpolitikájának hatékonyabb koordinálása és kiegészítése céljából

52. ajánlja, hogy a Bizottság, a tagállamok és az ágazat az EMA vezetésével működjenek együtt a gyógyszerek gyártási és forgalmazási lánca átláthatóságának növelése, valamint a hiányok megelőzésére és kezelésére szolgáló európai egység létrehozása érdekében;

53. felszólítja a tagállamokat, hogy a Bizottsággal és a többi érintett érdekelt féllel szoros együttműködésben vizsgálják meg a megfelelő készletek biztosításával kapcsolatos alternatív megközelítéseket, ideértve például a meglévő szabályozási követelmények hatékony nemzeti szintű érvényesítését az ellátási lánc valamennyi szereplője tekintetében, valamint az ellátási láncon belüli átláthatóságot fokozó intézkedéseket;

54. felkéri az Európai Bizottságot, hogy egy rákellenes, antiszeptikus, ritka betegségek kezelésére használt és egyéb, gyakran hiánycikknek számító, harmonizált árakon kínált gyógyszereket tartalmazó közös gyógyszeres kosárra építve fejlesszen ki európai szintű egészségügyi stratégiákat a betegek ellátáshoz való hozzáférésének biztosítása érdekében, figyelemmel a klinikai megközelítések terén a tagállamokban fennálló különbségekre; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a harmonizált árképzési kritériumok lehetőségét is annak érdekében, hogy ezeket a gyógyszereket megfizethetővé tegye a visszatérő hiányok ellensúlyozása érdekében, figyelembe véve a vásárlóerő-paritást valamennyi tagállamban;

([17]) Az Európai Parlament álláspontja (2013. február 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek árának szabályozását, valamint a nemzeti egészségbiztosítási rendszerekbe történő befogadásukat szabályozó intézkedések átláthatóságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0039).

2020. szeptember 17., csütörtök

55. felhívja a Bizottságot, hogy az onkológiai gyógyszerek hiányának kérdését helyezze a hamarosan elkészülő európai rákellenes terv kezeléssel foglalkozó részének középpontjába;

56. egyes „érett” gyógyszerek tekintetében felszólít külön szabályzat bevezetésére olyan ösztönzők kíséretében, amelyek célja, hogy a gyártók továbbra is forgalmazzák azokat az európai piacon, és biztosítsák az európai termelés diverzifikációját;

57. felhívja a Bizottságot, hogy a „RescEU” mechanizmus mintájára hozzon létre egy európai rendkívüli tartalékalapot az egészségügyi és stratégiai jelentőségű, a hiány kockázatának nagy mértékben kitett gyógyszerek számára a visszatérő hiányok enyhítése és egy sürgősségi európai gyógyszertár létrehozása érdekében; kitart amellett, hogy e tartaléknak arányosnak kell lennie a célkitűzésével, és azt minden tagállam számára átlátható, elszámoltatható és méltányos módon kell felhasználni; hangsúlyozza, hogy egy ilyen mechanizmust gondosan kell kezelni, különös tekintettel az eltarthatósági időre és a pazarlás elkerülésére;

58. kéri, hogy jelöljenek ki egy európai szabályozó hatóságot, amely a Bizottsággal együtt létrehozná a gyógyszereknek az európai rendkívüli tartalékalapból az ellátási zavarok vagy hiány által érintett tagállamok számára történő méltányos elosztására szolgáló mechanizmust; felhívja ezt a kijelölt európai szabályozó hatóságot, hogy tervezzen független és átlátható felülvizsgálatokat annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam egyenlő bánásmódban részesüljön;

59. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki innovatív és összehangolt stratégiákat, és fokozzák a készletekre vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét; úgy véli, hogy az EMA a legalkalmasabb szerv arra, hogy kijelöljék azt a szabályozó hatóságot, amelynek feladata a gyógyszerek hiányának megelőzése lenne uniós szinten, vészhelyzetekben és azokon túl, és amely számára szélesebb körű megbízatást és több erőforrást kell biztosítani; felhívja ezért a Bizottságot, hogy az ügynökség kapacitásainak megerősítése érdekében módosítsa a meglévő jogszabályokat; hangsúlyozza, hogy hosszú távon az EMA-nak képesnek kell lennie arra, hogy forgalomba hozatali engedélyt adjon ki, feltéve, hogy a gyártók teljesítik az ellátási és hozzáférhetőségi követelményeket, anélkül, hogy ezek a követelmények gyógyszerhiányhoz vezetnének; reméli, hogy az EMA erőforrásainak megerősítése lehetővé teszi számára, hogy a nemzeti ellenőrök koordinációja révén fenntartsa a harmadik országokban található előállítóegységek jelenlegi ellenőrzési rendszerét;

60. felszólít a ritka betegségek gyógyszereiről szóló 141/2000/EK rendelet ([18]) felülvizsgálatára annak érdekében, hogy a tízéves piaci kizárólagossági záradék esetében megforduljon a „bizonyítási teher” annak érdekében, hogy a forgalombahozatali engedély jogosultjának kelljen bizonyítania, hogy a termék nem elég jövedelmező ahhoz, hogy fedezze a K+F költségeket;

61. felhívja a Bizottságot, hogy tanulmányozzon és hozzon létre egy alapot a ritka betegségek gyógyszerei számára, amelyet a tagállamok finanszíroznának azzal a céllal, hogy a tagállamok nevében közösen beszerezzék a ritka betegségek gyógyszereit az EU egésze számára;

62. javasolja további közös európai szintű közbeszerzési eljárások lefolytatását a hiányokkal szembeni küzdelem érdekében, különösen egészségügyi válsághelyzetek esetén, ahogy ez történt a Covid19 esetében, a reagálóképesség fejlesztése érdekében az eljárások egyszerűsítésével és átláthatóvá tételével; kéri különösen, hogy hozzanak létre közös uniós beszerzési eljárást a ritka betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerek tekintetében annak biztosítása érdekében, hogy ezek a gyógyszerek valamennyi tagállamban elérhetők legyenek; felhívja a Bizottságot, hogy a Szerződésekkel összhangban sürgősen végezze el a közös közbeszerzési mechanizmust létrehozó, a határokon átterjedő egészségügyi veszélyekről szóló 1082/2013/EU határozat értékelését és esetleges felülvizsgálatát;

63. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy térjenek vissza a nettó árképzés és a különböző kezelésekre vonatkozó visszatérítés átláthatóságának elképzelésére annak érdekében, hogy a tagállamok egyenlő esélyeket kapjanak a gyógyszeripari vállalatokkal a nem közösen beszerzett kezelésekről folytatott tárgyalások során;

64. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza részvételét a tagállamokbeli kritikus egészségügyi infrastruktúrák védelmének támogatásában, és a jövőben alkalmazza a kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó európai programot az egészségügyi infrastruktúra ágazatában;

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács 141/2000/EK rendelete (1999. december 16.) a ritka betegségek gyógyszereiről (HL L 18., 2000.1.22., 1. o.).

65. szorgalmazza az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatairól szóló 536/2014/EU rendelet teljes körű és mielőbbi alkalmazását; úgy véli, hogy ez a rendelet elősegítené az uniós szinten harmonizált és összehangolt módon végzett nagy klinikai vizsgálatok elindítását;

66. felhívja a Bizottságot és az EMA-t, hogy működjenek együtt az ágazattal annak biztosítása érdekében, hogy az egyik tagállamban forgalmazott gyógyszerek az összes többi tagállamban, különösen a kisebb tagállamokban is elérhetők legyenek;

67. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a párhuzamos kereskedelem gyógyszerhiányra gyakorolt hatását a tagállamokban, és megfelelően kezelje a problémákat azáltal, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gyógyszerek időben eljussanak valamennyi beteghez az EU-ban; hangsúlyozza, hogy e tekintetben figyelembe kell venni a betegek, a fogyasztói csoportok és az egészségügyi szakemberek tapasztalatait;

68. hangsúlyozza a betegek önrendelkezésének és a betegközpontú megközelítésnek a fontosságát; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a betegek képviseletét és részvételét a gyógyszereiket érintő esetleges ellátási kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamatban;

69. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el közös álláspontot, és kezdjék meg a tárgyalásokat az egészségügyi technológiák értékeléséről és a 2011/24/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról;

A tagállamok közötti együttműködés erősítése

70. felkéri a Bizottságot egy innovatív, felhasználóbarát, átlátható és centralizált digitális felület létrehozására a rendelkezésre álló készleteket, valamint a gyógyszerhiányokat és orvosi eszközöket érintő egységesített információk közlése és bejelentése érdekében, a párhuzamosságok elkerülése érdekében a nemzeti ügynökségektől és a szereplőktől, köztük a gyártóktól, a nagykereskedőktől és a gyógyszerészektől származó információk alapján; örömmel üdvözli az EMA és a gyógyszerügynökségek vezetői közös munkacsoportjának a gyógyszerek rendelkezésre állásával kapcsolatos munkáját, valamint az EMA által felállított ágazati kapcsolattartó rendszert (SPOC) és az integrált ágazati kapcsolattartó rendszert (i-SPOC); kéri a meglévő információs rendszerek értékelését és szükség esetén megerősítését az egyes tagállamokbeli feszült helyzetek, hiányok és szükségletek világos feltérképezése céljából, a raktárkészletek felhalmozásának megelőzése érdekében; ezzel összefüggésben ösztönzi a Bizottságot, hogy használja és hajtsa végre páneurópai szinten a digitális és telematikai eszközöket, valamint fontolja meg a módosításokról szóló rendelet ([19]) és a módosítások osztályozására vonatkozó iránymutatások módosítását; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre korai előrejelző rendszert nemzeti és uniós szinten a gyógyszeripari vállalatok azon kötelezettségének megerősítése érdekében, hogy haladéktalanul jelentsenek bármilyen feszültséget vagy zavart a gyógyszerellátás területén;

71. elengedhetetlennek tartja az egészségügyi szakembereknek és betegeknek szóló, a gyógyszerek rendelkezésre állásával kapcsolatos korai kommunikáció javítását olyan innovatív, digitális eszközök segítségével, amelyek megmutatják egy adott gyógyszer valós idejű aktuális fellelhetőségét, mennyiségét és árát, az adatvédelmi jogszabályok tiszteletben tartása mellett; emlékeztet arra, hogy az egészségügyben dolgozóknak a gyógyszerek fellelhetőségére vonatkozóan naprakész információkhoz kell hozzáférniük, hogy megfelelően tudjanak reagálni a felmerülő és meglévő hiányokra; hangsúlyozza, hogy az ellátási probléma korai felismerése és a lehetséges terápiás alternatívák korai azonosítása növelheti a betegek biztonságát; javasolja ezért, hogy az egészségügyi szakemberek számára nyújtsanak tájékoztatást a rendelkezésre álló alternatívákról;

72. úgy véli, hogy a tagállamoknak meg kell osztaniuk az összes érintett szereplővel az információkat – például a járványügyi előrejelzéseket – annak érdekében, hogy a növekvő keresletre való tekintettel jobban meg tudják tervezni tevékenységeiket, és jobban tudjanak reagálni a szükségletekre hiány idején;

73. emlékeztet arra, hogy a félretájékoztatás a gyógyszerek nem megfelelő alkalmazásához és szükségtelen készletfelhalmozáshoz vezethet;

74. megállapítja, hogy az emberek gyógyszerkészleteket halmoznak fel, mivel attól tartanak, hogy a készletek kimerülnek; felszólítja a kormányokat, hogy az erőforrások túlzott mértékű felhasználásának megszüntetése érdekében oktatás és biztonságérzet nyújtása révén oldják fel ezeket a félelmeket;

([19]) A Bizottság 1234/2008/EK rendelete (2008. november 24.) az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények forgalomba hozatali engedélyére vonatkozó feltételek módosításainak vizsgálatáról (HL L 334., 2008.12.12., 7. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

75. kéri, hogy minden olyan tagállam esetében, ahol a gyógyszert forgalmazzák, az adott tagállam nyelvén készítsenek elektronikus terméktájékoztatót a papíralapú tájékoztató mellett, a gyógyszerek egységes piacon belüli forgalmazásának és mozgásának megkönnyítése, és ezzel a hiányok enyhítése érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy mérje fel annak lehetőségét, hogy a gyártóknak – önkéntes alapon és további terhek nélkül – megengedik a gyógyszerek és hatóanyagok származási és gyártási helyére vonatkozó, a páciensek/fogyasztók számára látható és azonosítható címkézési rendszer használatát;

76. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az egységes piac zavartalan működését annak érdekében, hogy a gyógyszerekhez, az orvostechnikai eszközökhöz és védőfelszerelésekhez való hozzáférés előtt álló akadályok valamennyi polgár számára megszűnjenek, különös tekintettel az olyan tagállamokban élőkre, amelyek kis méretük vagy távoli elhelyezkedésük miatt nagymértékben függenek az importtól, és nem férnek könnyen hozzá az ellátási lánchoz;

77. javasolja hiánykatalógus kidolgozását minden tagállamban, amely lehetővé tenné az EMA számára az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek bizottsága (CHMP) és/vagy a farmakovigilanciai kockázatértékelési bizottsága (PRAC) által felmért hiányok nyilvános katalógusának egyszerű frissítését;

78. kiemeli annak fontosságát, hogy a Bizottság elfogadjon minden szükséges intézkedést a spekuláció, a csalás és az árral való visszaélések leküzdése érdekében az alapvető orvosi anyagok kereskedelme területén;

79. elítéli a hiányok bűncselekmények céljára történő kihasználását; emlékeztet arra, hogy a gyógyszerek és gyógyászati termékek hamisítása vagy meghamisítása fokozza az ellátás terén tapasztalható feszültségeket; felszólít az e gyakorlatok elleni küzdelemre irányuló intézkedések megerősítésére a gyógyszereket forgalmazó online platformok ellenőrzése, az érintett uniós és nemzeti ügynökségek közötti együttműködés megerősítése, valamint az áldozatok jogainak tiszteletben tartása révén;

A hiányok megelőzése és kezelése egészségügyi válságok esetén

80. aggódva emeli ki néhány gyógyszer, többek között az intenzív ellátásban használt gyógyszerek hiányát a Covid19-válság során; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fennmaradjon a magas színvonalú gyógyszerek EMA által koordinált előállítása, beszerzése, forgalmazása, fejlesztése és az azokhoz való egyenlő hozzáférés; aggodalommal veszi tudomásul az egyes gyógyszerekre világszerte bevezetett exporttilalmakat, és üdvözli, hogy a Bizottság elkötelezte magát a gyógyszerellátás biztosítása mellett; hangsúlyozza, hogy a Covid19 kezelésére szolgáló gyógyszerek kísérleti alkalmazása nem vezethet hiányhoz az ilyen gyógyszerektől függő, más betegségekben szenvedő betegek számára;

81. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben fogadjon el egy, a világjárványokra való felkészültségre vonatkozó európai tervet a világjárványokra való összehangolt és hatékony reagálás biztosítása érdekében; e tekintetben üdvözli, hogy a Bizottság a Covid19 kapcsán létrehozta az orvosi berendezések elszámolóházát; megismétli a 2020. április 17-i állásfoglalásában megfogalmazott, az egészségügyi válságok valamennyi típusára reagáló európai egészségügyi reagálási mechanizmus létrehozására irányuló felhívását;

82. hangsúlyozza, hogy a világjárványra való európai felkészülési tervnek magában kell foglalnia a tagállami gyógyszerforgalmazásra és -fogyasztásra vonatkozó információk összehangolását, valamint a szabályozási rugalmasság megfelelő meghatározását a kínálati feszültségek kezelése érdekében; úgy véli, hogy egy ilyen tervnek a tagállamok reagálási képességeinek hatékony támogatása érdekében a határokon átterjedő súlyos egészségügyi veszélyekre irányuló, együttműködésen alapuló uniós szintű válságkezelési mechanizmusok – például a RescEU és a közös közbeszerzési megállapodás – széles körű alkalmazását is magában kell foglalnia;

83. hangsúlyozza, hogy a nyílt, szabad, tisztességes és átlátható, szabályozott multilaterális kereskedelmi rendszer végrehajtása alapvető az egészségügyi termékek globális elérhetőségének biztosításához, valamint sebezhetőségünk jövőbeli vészhelyzetekben való csökkentéséhez;

84. üdvözli, hogy a jelenlegi Covid19-válság során rugalmasabb szabályokat vezettek be a hiányok csökkentése és a gyógyszerek tagállamok közötti forgalmazásának megkönnyítése érdekében, ideértve a különböző csomagolási formák elfogadását, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára egy másik tagállamban a jóváhagyás megszerzését lehetővé tevő újrafelhasználási eljárást, a helyes gyártási gyakorlatra vonatkozó tanúsítványok érvényességének meghosszabbítását, hosszabb lejárati időket, állatgyógyászati készítmények használatát stb.; kéri a Bizottságot e megoldások alkalmazásának szigorú ellenőrzésére, annak biztosítására, hogy a betegbiztonság ne kerüljön veszélybe, és problémák vagy hiány esetén e megoldások állandósítására; üdvözli e tekintetben az orvostechnikai eszközökről szóló (EU) 2017/745 rendelet alkalmazandóvá válása időpontjának elhalasztását is. e tekintetben különösen a ritka betegségek gyógyszereivel kapcsolatban kér különleges megközelítést;

85. megjegyzi, hogy a szabadalmi oltalom kulcsfontosságú ösztönző a vállalatok számára, hogy beruházzanak az innovációba és új gyógyszereket gyártsanak; megjegyzi ugyanakkor, hogy a szabadalmak kiszorító hatása korlátozott piaci kínálathoz és a gyógyszerekhez és gyógyszerkészítményekhez való korlátozott hozzáféréshez vezethet; hangsúlyozza, hogy egyensúlyt kell teremteni a szabadalmak kiszorító hatásán keresztül az innováció ösztönzése, a gyógyszerekhez való hozzáférés biztosítása és a közegészség védelme között; emlékeztet arra, hogy egy gyógyszert forgalmazó vállalat a 726/2004/EK rendelet 14. cikkének (11) bekezdése szerint az első forgalombahozatali engedélytől számított nyolc éven keresztül adatkizárólagosságot élvezhet; felhívja a Bizottságot, hogy javasolja e rendelet felülvizsgálatát annak érdekében, hogy egészségügyi válság esetén ideiglenesen engedélyezni lehessen kényszerengedélyek megadását annak érdekében, hogy a gyártók az életmentő generikus gyógyszereket előállíthassák; emlékeztet arra, hogy ez azon közegészségügyi rugalmasságok egyike a szabadalmi oltalom területén, amely már szerepel a Kereskedelmi Világszervezet TRIPS-megállapodásában, és amelyet a 2001. évi dohai nyilatkozat is megerősített; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtása ne ütközzön a TRIPS-megállapodás által biztosított rugalmassági lehetőségekkel, és hogy nyújtson iránymutatást a tagállamok számára abból a célból, hogy ösztönözni tudják az önkéntes engedélyezést az azonnali kötelező engedélyezés helyett;

86. emlékeztet arra, hogy a 816/2006/EK rendelet ([20]) harmonizálja a gyógyszeripari termékek előállítására és értékesítésére vonatkozó, szabadalmi vagy kiegészítő oltalmi tanúsítványokkal kapcsolatos kényszerengedélyek megadására vonatkozó eljárást, amennyiben ezeket a termékeket közegészségügyi problémák kezelése céljából igénylő, jogosult importáló országok számára történő kivitelre szánják; felhívja a Bizottságot, hogy a közelgő európai gyógyszerészeti stratégiájával összefüggésben fontolja meg a gyógyszerek, például az oltóanyagok kényszerengedélyezésére vonatkozó harmonizált szabályok lehetőségét, amelyek segítségével a tagállamok a jövőben gyorsabban és hatékonyabban reagálhatnak egy európai közegészségügyi válságra;

87. hangsúlyozza, hogy a kényszerengedélyezési rendszereknek a gyógyszerekhez való hozzáférés kezelésére irányuló szélesebb körű uniós fellépés részét kell képezniük; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy európai cselekvési tervet ezzel kapcsolatban;

88. hangsúlyozza, hogy a szabadalmi oltalomnak és érvényesítésének kellően figyelembe kell vennie a társadalom érdekeit, nevezetesen az emberi jogok védelmét és a népegészségügyi prioritásokat; hasonlóképpen emlékeztet arra, hogy a szabadalmi oltalom nem sértheti az egészséghez való jogot, és nem járulhat hozzá a gazdagabb és a szegényebb polgárok közötti szakadék kiszélesítéséhez a gyógyszerekhez való hozzáférés tekintetében; úgy véli, hogy az Unió e kérdéssel kapcsolatos megközelítésének biztosítania kell a tagállamok rendelkezésére álló különböző intézkedések összehangolását és koherenciáját;

89. hangsúlyozza, hogy a kiegyensúlyozott szellemi tulajdonra és szabályozási együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó, tisztességes és jól végrehajtott szabadkereskedelmi megállapodások széles hálózata, valamint egy teljes körűen működő többoldalú kereskedelmi rendszer, amelynek középpontjában a Kereskedelmi Világszervezet és egy működő Fellebbezési Testület áll, a legjobb módja annak garantálásának, hogy az alapvető gyógyszerek gyártásának több forrása is rendelkezésre álljon, és hogy a szabályozási szabványok globálisan közeledjenek egymáshoz, biztosítva az európai termelést kiegészítő, erős globális innovációs keretet; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy választási lehetőségek álljanak rendelkezésre a szükséges gyógyszerek megfelelő rendelkezésre állásának biztosítására, beleértve azt is, hogy szükség esetén készen állnak a kötelező engedélyek alapján külföldön előállított gyógyszerek behozatalának engedélyezésére; emlékeztet arra, hogy a gyógyszerekre vonatkozó szabályozási keretek és szabványok közötti különbségek szükségtelen akadályt hozhatnak létre a kereskedelem számára; hangsúlyozza az európai minőségi és biztonsági normák fontosságát; ösztönzi nemzetközi szabványok elfogadását, és sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai piacra szánt valamennyi végleges vagy köztes gyógyszer megfeleljen az alkalmazandó európai minőségi és biztonsági szabványoknak, és ne legyen hamisítvány; megjegyzi, hogy az EU egészségügyi stratégiai autonómiája biztosításának másik módja az, ha bizonyos termékek gyógyszergyártását felveszik a közös európai érdeket szolgáló fontos projekt programba;

90. határozottan ösztönzi valamennyi országot, hogy csatlakozzék a WTO gyógyszerészeti vámlebontási megállapodásához; sürgeti, hogy a megállapodás hatályát terjesszék ki valamennyi gyógyszerre, tiszteletben tartva valamennyi ország politikai mozgásterét és biztosítva polgáraik gyógyszerekhez való hozzáférését; hangsúlyozza, hogy a gyógyászati termékeket és gyógyszereket – többek között azok köztes formáit – semmikor nem szabad megtorló intézkedések céljaira felhasználni a kereskedelmi viták során, továbbá könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük; sürgeti továbbá a gyógyszerekre kivetett vámok azonnali, egyoldalú és ideiglenes eltörlését, e termékek behozatalának megkönnyítése érdekében; hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek fejlesztésének összhangban kell állnia a nemzetközi emberi jogi normákkal, meg kell felelnie a Párizsi Megállapodásnak, illetve hogy a munkajogoknak meg kell felelniük az ILO-egyezményeknek; tudomásul veszi a Bizottság által a kellő gondosság elvére vonatkozó szabályozással kapcsolatban végzett munkát;

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács 816/2006/EK rendelete (2006. május 17.) a közegészségügyi problémákkal küzdő országokba történő kivitelre szánt gyógyszeripari termékek előállításával kapcsolatos szabadalmak kényszerengedélyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 1. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

91. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelet gyors és teljes körű végrehajtását – és szükség esetén felülvizsgálatát –, amely rendeletbe az egészségügyi ellátást stratégiai ágazatként kell belefoglalni;

92. emlékeztet arra, hogy a Covid19-válság próbára tette a közegészségügyi rendszerek ellenálló képességét; úgy véli, hogy az egészségügyi rendszerek válsághelyzetnek való ellenálló képességét mérő stressztesztek hozzájárulhatnának a strukturális kockázati tényezők azonosításához, világjárvány esetén segítve a hiányok kialakulása ellen tett erőfeszítéseket; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e vizsgálatok eredményei alapján fogalmazzanak meg ajánlásokat a tagállamok számára egészségügyi rendszereik megerősítése és az egészségügyi vészhelyzet esetén esetlegesen felmerülő alapvető szükségletek fedezése érdekében;

93. úgy véli, hogy az uniós egészségügyi rendszereknek több közös szabványra és jobb interoperabilitásra van szükségük ahhoz, hogy elkerüljék a gyógyszerhiányt és mindenki számára minőségi egészségügyi ellátást biztosítsanak; ezért felhívja a Bizottságot, hogy a stressztesztek eredményei alapján tegyen javaslatot a minőségi egészségügyi ellátás minimumkövetelményeiről szóló irányelvre;

94. úgy véli, hogy egészségügyi válság esetén a határok és a vámellenőrzések lezárása nem képezheti akadályát a nagy jelentőségű gyógyszerek Unión belüli, határokon átnyúló mozgásának; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós joggal összhangban hozzanak létre biztonságos és gyors eljárásokat a termékek határon történő ellenőrzésére egészségügyi válság idején;

95. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított a tagállamok közötti együttműködés és szolidaritás, valamint sürgős és kivételes körülmények között a gyógyszerek időben történő szállítása fontosságára, ami a jövőben ismét bekövetkezhet; hangsúlyozza továbbá, hogy egy új ipari és közlekedési politika, valamint a K+F beruházások kulcsfontosságúak annak biztosításához, hogy a gyógyszeripar meg tudjon felelni a jövő igényeinek;

96. hangsúlyozza, hogy hatékonyabb és fenntarthatóbb közlekedési és logisztikai hálózatra, valamint a szállítási útvonalak hosszának csökkentésére van szükség, ami a kibocsátások csökkenéséhez, a környezetre és az éghajlatra gyakorolt hatások enyhítéséhez, a belső piac működésének javításához és az adminisztratív akadályok csökkentéséhez vezetne;

97. felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a Bizottság által az „Iránymutatás az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésére állásának biztosítását célzó határigazgatási intézkedésekről” című dokumentumában javasolt „zöld sávokat” annak érdekében, hogy lehetővé tegyék nemcsak a gyógyszerek, hanem a nyersanyagok, a köztes termékek és a kapcsolódó anyagok – például a csomagolás – szállításának zökkenőmentes lebonyolítását is; hangsúlyozza, hogy zöld sávokon keresztül fenn kell tartani a nyitott határokat, hogy azokat fel lehessen használni a jövőbeli váratlan események kezelésekor;

98. szükségesnek tartja a szűk keresztmetszetek megszüntetését és a valamennyi közlekedési módra kiterjedő, teljes mértékben integrált és jól működő egységes európai közlekedési térség előtt álló akadályok felszámolását; hangsúlyozza, hogy szükség van az intermodalitás fellendítésére – a vasútra való átállás támogatása mellett –, a fő csomópontok finanszírozására, valamint a különböző típusú áruk – többek között a vegyipar és a gyógyszeripar szempontjából döntő fontosságú veszélyes áruk – folyamatos szállításának biztosítására; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az egészségügyi létesítményeket és az egészségügyi személyzetet erősítsék meg a korlátozások feloldásából eredő növekvő forgalomra való felkészülésként;

99. hangsúlyozza az informatikai rendszerek fontosságát a gyógyszerek nyomon követhetőségének, felügyeletének és időben történő szállításának, valamint a szállítási logisztikai láncban részt vevő különböző szereplők, köztük a vámhatóságok közötti információcsere elősegítésében;

100. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki olyan mechanizmusokat, amelyek biztosítják a gyógyszerek gyors és biztonságos szállítását, valamint azok szállításának és készletfelhalmozásának jobb felügyeletét, nevezetesen egy olyan vészhelyzeti terv bevezetése révén, amely biztosítja a gyógyszerek akadálytalan szállítását a közlekedési ágazatban bekövetkező zavarok esetén, továbbá nem szokványos terjesztési tervek, például az időérzékeny gyógyszerek menetrend szerinti vegyes forgalmon keresztül történő szállítása révén;

101. tudomásul veszi annak fontosságát, hogy mind a közlekedési infrastruktúra, mind a közlekedési dolgozók számára megkülönböztetésmentes és magas szintű biztonsági normákat biztosítsanak, lehetővé téve az ellátási lánc jelentős volumenének fennakadások nélküli kezelését, ugyanakkor lehetővé téve az illetékes hatóságok számára, hogy arányos és kiigazított intézkedéseket hozzanak az egészségügyi kockázatok minimalizálása érdekében; hangsúlyozza a járművezetők jó munkakörülményei megőrzésének fontosságát;

102. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az egészségügyi dolgozók átléphessék a belső határokat, ha egy szomszédos országban dolgoznak;

103. megjegyzi, hogy a bejövő és kimenő közlekedési infrastruktúrában fontos a raktárkapacitások gondos kezelése – egyrészt a szobahőmérsékleten történő tárolás, másrészt a hűtési lánc fenntartása érdekében;

104. hangsúlyozza, hogy meg kell szüntetni az akadályokat a gyógyszerekhez, az orvostechnikai eszközökhöz és védőfelszerelésekhez való hozzáférés előtt valamennyi polgár számára, különös tekintettel az olyan tagállamokban élőkre, amelyek kis méretük vagy távoli elhelyezkedésük miatt nagymértékben függenek az importtól, és nem férnek könnyen hozzá az ellátási lánchoz;

105. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy helyi és regionális szinten figyelembe vegyék a sajátos közlekedési igényeket, különösen a peremterületeken, a vidéki, hegyvidéki, gyéren lakott és szigeti területeken, illetve a legkülső régiókban, amelyekhez nehezebb hozzáférni, és amelyek magasabb szállítási költségekkel járnak; úgy véli, hogy a tagállamok infrastruktúrájának korszerűsítésére irányuló stratégiai terveknek konkrét intézkedéseket kell tartalmazniuk ezekre a régiókra vonatkozóan; megjegyzi, hogy fontos biztosítani, hogy a digitális átállás elérje ezeket a területeket, és hogy fel kell gyorsítani a szükségleteikhez igazított új megoldások elterjedését, javítva az összekapcsoltságot, a hozzáférhetőséget és a megfizethetőséget; hangsúlyozza, hogy e területeken a gyógyszerekhez való hozzáférést semmilyen módon nem szabad akadályozni;

106. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson szervezeti és pénzügyi támogatást – többek között a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keretben elfogadott munkaprogramok révén – a tagállamoknak és a fuvarozóknak rendkívüli események, például járványok esetén, valamint valamennyi teherszállítmányban biztosítson elsőbbséget és biztosítson fenntartott helyet az alapvető áruk – például gyógyszerek, gyógyszerhatóanyagok és orvostechnikai felszerelések – számára.

107. felszólít gyorsított és innovatív megoldások végrehajtására a gyógyszerhiány időben történő csökkentése és a hőmérsékletre érzékeny gyógyszerek biztonságos szállításának lehetővé tétele érdekében, a termékek folyamatos távellenőrzéssel történő nyomon követése révén; felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ hatáskörét a közegészségügy területén, és mozdítsa elő a bevált gyakorlatok cseréjét;

108. felhívja az ECDC-t, hogy hozzon nyilvánosságra modellezési adatokat a Covid19-világjárvány valószínűsíthető alakulásáról az egyes tagállamokban, valamint a betegek szükségleteire és a kórházi kapacitásokra vonatkozó adatokat a tagállamokban annak érdekében, hogy jobban fel lehessen mérni a gyógyszerek iránti igényeket és a meglévő készleteket; úgy véli, hogy a lehetséges jövőbeli járványok és világjárványok fényében az EMA-nak együtt kell működnie az ECDC-vel a gyógyszerek és az általánosan használt gyógyszerek hiányának hatékonyabb megelőzése érdekében;

109. felhívja a Bizottságot, az EMA-t és a nemzeti szabályozó hatóságokat, hogy a Covid19-válság során tett valamennyi pragmatikus erőfeszítésre építve továbbra is tegyék lehetővé a szabályozási rugalmasságot a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára, például a hatóanyagok (API) beszállítóinak megváltoztatására vonatkozó eljárásokra, az új gyártóhelyek kijelölésére, a gyorsabb importengedélyezésre vonatkozóan, ami a gyógyszerhiány hatékonyabb enyhítéséhez vezet;

110. elismeri, hogy a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai által az egészségügyi termékek forgalmazására alkalmazott szállítási kvótákat több paraméter határozza meg, ideértve a nemzeti betegszükségletekre vonatkozó becsléseket is; felhívja a Bizottságot, hogy a gyógyszeripar érdekelt feleivel együtt vizsgálja meg a rendelkezésre álló gyógyszerkészletek mennyiségét; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a forgalmazók által bevezetett készletmennyiségi kvóták gyakran szűkösek, lassulást és hiányt okoznak, valamint hogy a forgalmazási lánc bizonyos részeiben hiányos a készletek átláthatósága;

111. hangsúlyozza, hogy a kizárólag kiadásokon alapuló gyógyszerárak nem teszik lehetővé az árkorrekciókat, amelyek tükrözhetnék az áruk, a gyártás, a szabályozási eljárások és a forgalmazás változásait, és kedvezőtlen hatással vannak az ellátás megbízhatóságára; aggodalommal jegyzi meg, hogy a termékek iránti igény gyógyszerhiányok során jelentkező növekedése megnöveli a tisztességtelen árazási gyakorlatok kockázatát a hiánnyal érintett régiókban, valamint az olyan esetekben is, amikor az alternatív gyógyszerészeti termékek helyettesíthetik a hiányzó gyógyszereket;

2020. szeptember 17., csütörtök

112. rámutat, hogy egyes hiányosságok a szabályozási követelmények teljesítéséhez szükséges idővel függnek össze, ideértve a szabályozás lemaradását és a nemzeti követelményeket is, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök iránti igény nem mehet az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és egészségügyi termékek minőségének, biztonságának, hatásosságának és költséghatékonyságának rovására, ideértve az orvostechnikai eszközöket is; emlékeztet arra, hogy a gyógyszerekkel folytatott klinikai vizsgálatok engedélyezésére vonatkozó szabályoknak való megfelelést, valamint az ilyen vizsgálatok elvégzése során a helyes klinikai gyakorlatok betartásának ellenőrzését a közegészség védelmével kapcsolatos legmagasabb szintű előírások alapján továbbra is szabályozni és felügyelni kell; emlékeztet arra is, hogy elsőbbséget kell adni a magas tudományos színvonal fenntartása mellett a szabályozási folyamatok optimalizálásának a meglévő „módosításokról szóló rendelet" módosítása révén a gyógyszerek piacon tartásával összefüggő adminisztrációs feladatok egyszerűsítésének lehetővé tétele, a páciensek és egészségügyi szakemberek információkhoz való hozzáférésének javítása, valamint hiány esetén a gyógyszerek tagállamok közötti mozgásának egyszerűbbé tétele érdekében; ösztönzi a Bizottságot, hogy a szabályozási folyamatok során a lehető legjobban használja ki az információs technológiákat, köztük a digitális és telematikai eszközöket EU-szerte a szabályozás hatékonyságának növelése érdekében, az (EU) 2016/679 rendeletben (általános adatvédelmi rendelet) ([21]) foglalt adatvédelmi normák betartása mellett;

113. az európai adatstratégiára és az egészségügy digitalizációjára, valamint az egészségügyi ellátás színvonalának és a betegek gyógyulásának javítása szempontjából hatalmas lehetőségekre tekintettel sürgeti a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az interoperábilis technológiáknak a tagállamok egészségügyi ágazataiban történő megvalósítását, amelyek elő fogják segíteni az innovatív egészségügyi megoldások biztosítását a páciensek számára; ösztönzi egy teljes mértékben működőképes európai egészségügyi adattér létrehozását, amely olyan irányítási kerettel rendelkezik, amely elősegíti egy innovatív adatvezérelt ökoszisztéma létrehozását, az információk és kritikus adatok Unió-szerte történő biztonságos és ellenőrzött megosztásának alapján; kéri a Bizottságot, hogy támogassa az innovatív termékek és szolgáltatások kutatására és fejlesztésére alkalmas adatok tárolására és feldolgozására szolgáló szabványok, eszközök és infrastruktúrák következő generációját; hangsúlyozza, hogy a személyes egészségügyi adatok gyűjtése és feldolgozása kizárólag az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogalapok és a 9. cikkében meghatározott feltételek alapján lehetséges; úgy véli, hogy ezzel összefüggésben meg kell tiltani a személyes egészségügyi adatok további feldolgozását; emlékezteti az adatkezelőket az átláthatóság adatvédelmi elvére és az abból eredő, a betegekkel és más érintettekkel szembeni kötelezettségeikre;

114. hangsúlyozza az oltóanyagokhoz és az egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférés biztosításának fontosságát, különösen vészhelyzetekben és olyan új betegségek esetében, amelyek esetében nem létezik kezelési mód, mint például a Covid19 esetében; szoros együttműködést sürget a WHO és a WTO között annak biztosítása érdekében, hogy az oltóanyag rendelkezésre álljon, amint azt megtalálják; felhívja ugyanakkor a Bizottságot, hogy erősítse meg a gyógyszerek közös beszerzésére irányuló mechanizmusait annak érdekében, hogy lakóhelytől függetlenül minden polgár számára egyetemes hozzáférést biztosítson a kezelési módokhoz;

115. ragaszkodik ahhoz, hogy a Covid19 elleni biztonságos és hatékony vakcina vagy kezelés kifejlesztése és engedélyezése során minden lépést meg kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy azt Európában és világszerte gyorsan lehessen előállítani és forgalmazni, tisztességes és egyenlő hozzáférést biztosítva a vakcinához vagy a kezeléshez;

116. elismeri, hogy a Covid19-járvány tovább súlyosbította a gyógyszerek és védőeszközök hiányának tartós problémáját az EU-ban, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a gyógyszerekhez és a védőeszközökhöz való hozzáférés globális probléma, amely súlyos következményekkel jár a fejlődő országokban is, ahol terjednek a szegénységgel összefüggő betegségek, és a gyógyszerek elérhetősége alacsony; hangsúlyozza, hogy az EU-nak koherenciát kell biztosítania szakpolitikáiban, különösen a fejlesztés, a kereskedelem, az egészségügy, a kutatás és az innováció területén, hogy segítsen biztosítani az alapvető gyógyszerekhez való folyamatos hozzáférést a legszegényebb és különösen a legkevésbé fejlett országokban;

117. megjegyzi, hogy a gyógyszerekhez való hozzáférés hiánya súlyosan érintette a legkiszolgáltatottabb és legmarginalizáltabb csoportokat, köztük a nőket és a gyermekeket, a HIV-vel és más krónikus betegségekkel élőket, a migránsokat, a menekülteket és a belső menekülteket, az időseket és a fogyatékossággal élőket;

118. felhívja a Bizottságot, hogy vállaljon globális vezető szerepet annak biztosítása érdekében, hogy a fejlődő országok garantáltan hozzáférhessenek az alapvető gyógyszerekhez, és ezekből való ellátásuk is garantált legyen, különösen vészhelyzet esetén;

119. hangsúlyozza, hogy a Covid19-járvány rámutatott arra, hogy a meglévő ellátási láncokat a lehető legnagyobb mértékben le kell rövidíteni, és elsősorban a kritikus fontosságú orvosi berendezések és gyógyszerek tekintetében el kell kerülni a hosszú és törékeny globális ellátási láncokon nyugvó bizalmat; sürgeti az EU-t, hogy technikai támogatás, kritikus ismeretek és információk révén segítse a fejlődő világot a helyi gyártási, termelési és elosztási kapacitás kiépítésében,

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

ösztönözve a technológiatranszfert és előmozdítva a szabályozási iránymutatás, a nyomon követési rendszerek és az egészségügyi szakemberek képzésének következetességét; hangsúlyozza, hogy erősebb egészségügyi rendszereket és jól működő ellátási láncokat kell létrehozni; kiemeli, hogy a fejlődő országok, és különösen a legkevésbé fejlett országok nagymértékben függenek a nemzetközi ellátási láncoktól, ami súlyos hiányokhoz vezethet, ha a globális kereslet nő és a kínálat korlátozott;

120. globális kollektív válaszra szólít fel, és üdvözli a koronavírusra való reagálást célzó csúcstalálkozó 2020. május 4-i eredményét, ahol a világ minden tájáról érkező donorok 7,4 milliárd eurót ajánlottak fel a diagnosztikára, a kezelésre és az oltóanyag-fejlesztésre irányuló munka felgyorsítására; hangsúlyozza, hogy a Covid19 kezeléséhez szükséges orvosi eszközöknek megfizethetőnek, biztonságosnak, hatékonynak, könnyen kezelhetőnek és mindenki számára általánosan hozzáférhetőnek kell lenniük mindenhol, és azokat „globális közjavaknak" kell tekinteni; ezért úgy véli, hogy a hozzáférésnek és a megfizethetőségnek a teljes kutatás-fejlesztési (K&F) és gyártási folyamat szerves részét kell képeznie; úgy véli, hogy ennek érdekében a közfinanszírozást szigorú feltételekhez kell kötni, különösen a kollektív irányítás, az átláthatóság, a technológia megosztása, a műszaki know-how és a klinikai eredmények stb. tekintetében; hangsúlyozza, hogy ezeket a feltételeket nyilvánosságra kell hozni, mivel a közfinanszírozás nem állhat biankó csekkekből;

121. hangsúlyozza, hogy a kórokozók mintáinak és szekvenciainformációinak megosztása alapvető fontosságú a diagnosztika, a terápiák és a vakcinák gyors kifejlesztése szempontjából; emlékeztet a Biológiai Sokféleség Egyezmény és a Nagojai Jegyzőkönyv genetikai anyagokkal kapcsolatos, az előnyök igazságos és méltányos megosztására vonatkozó kötelező erejű nemzetközi kötelezettségeire;

o

o o

122. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok parlamentjeinek.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0229

A nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtása: a roma származású személyekkel szembeni negatív hozzáállás elleni küzdelem Európában

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásáról: a romani hátterű személyekkel szembeni negatív hozzáállás elleni küzdelem Európában (2020/2011(INI))

(2021/C 385/10)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre, az Európai Szociális Chartára, a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményre, valamint az Európa Tanács emberi jogi biztosa, a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) és az Európa Tanács más mechanizmusai által készített jelentésekre és javaslatokra;

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ emberi jogi szerződéseire, többek között a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre és a gyermek jogairól szóló egyezményre;

— tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre ([1]),

— tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ([2]),

— tekintettel a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló, 2008. november 28-i 2008/913/IB tanácsi kerethatározatra ([3]),

— tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([4]),

— tekintettel „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című, 2011. április 5-i bizottsági közleményre (COM(2011)0173) és az azt követő végrehajtási és értékelési jelentésekre,

— tekintettel a romák integrációját célzó hatékony tagállami intézkedésekről szóló, 2013. december 9-i tanácsi ajánlásra ([5]), valamint a romaintegrációs folyamat felgyorsításáról szóló, 2016. december 8-i és az Európai Számvevőszék 14/2016. sz. különjelentéséről szóló, 2016. október 13-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az Európai Parlament 2010-es, a romák integrációjának európai stratégiájáról szóló jelentéseire és a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének nemi szempontjairól szóló 2013-as jelentésére,

([1]) HL L 180., 2000.7.19., 22. o.
([2]) HL L 303., 2000.12.2., 16. o.
([3]) HL L 328., 2008.12.6., 55. o.
([4]) HL L 264., 2006.9.25., 13. o.
([5]) HL C 378., 2013.12.24., 1. o.

— tekintettel az Európában tapasztalható cigányellenességről és a második világháború alatti roma népirtás Unió általi elismeréséről szóló, a nemzetközi roma nap alkalmából 2015. április 15-én elfogadott állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a romák unióbeli integrációjának alapjogi szempontjairól és a cigányellenességgel szembeni küzdelemről szóló, 2017. október 25-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban 2017-ben” című, 2019. január 16-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a nemzeti romaintegrációs stratégiák 2020 utáni megerősített uniós stratégiai keretrendszerének, valamint a cigányellenességgel szembeni küzdelem fokozásának szükségességéről szóló, 2019. február 12-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel az EU tagállamaiban a kisebbségekhez tartozó uniós polgárok hátrányos megkülönböztetésével szembeni küzdelemről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalására ([10]),

— tekintettel a lemaradó uniós régiókról szóló, 2018. március 13-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel „Az újfasiszta erőszak fokozódásáról Európában” című, 2018. október 25-i állásfoglalására ([12]),

— tekintettel az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2018. november 13-i állásfoglalására ([13]),

— tekintettel a „Jelentés a nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásáról” című 2019. szeptember 5-i bizottsági közleményre (COM(2019)0406) ([14]),

— tekintettel „A nemzeti romaintegrációs stratégiák 2020-ig meghatározott uniós keretrendszerének értékeléséről szóló jelentés” című 2018. december 4-i bizottsági közleményre (COM(2018)0785) ([15]),

— tekintettel a faji egyenlőségről szóló 2000/43/EK irányelvnek való meg nem felelés miatt indított kötelezettségszegési eljárásokra – a roma gyermekek hátrányos megkülönböztetése az oktatásban (20142174, 20152025 és 20152206 számú kötelezettségszegés),

— tekintettel a szociális jogok európai pillérére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a roma nők helyzetéről szóló véleményére (SOC/585-EGSZB-2018),

— tekintettel a nyugat-balkáni partnerek poznańi nyilatkozatára a romák integrációjáról az EU bővítési folyamatában,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) az európai uniós kisebbségekről és a hátrányos megkülönböztetésről készült második felmérésére (EU-MIDIS II),

— tekintettel a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) 13. sz. általános politikai ajánlására,

— tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére,

— tekintettel a Világbank által 2016-ban közzétett szegénységi térképre, amely egyértelműen meghatározza Európa leginkább lemaradó térségeit,

---

([6]) HL C 328., 2016.9.6., 4. o.
([7]) HL C 346., 2018.9.27., 171. o.
([8]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0032.
([9]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0075.
([10]) HL C 463., 2018.12.21., 21. o.
([11]) HL C 162., 2019.5.10., 24. o.
([12]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0428.
([13]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0447.
([14]) Európai Bizottság, A nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásáról szóló 2019. évi jelentés
([15]) Európai Bizottság, A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének félidős értékelése

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a kutatóintézetek, valamint a romani és a romanikat támogató civil társadalmi szervezetek – köztük az alulról szerveződő romani nem kormányzati szervezetek – vonatkozó jelentéseire és ajánlásaira,

— tekintettel a „Minority SafePack" (Kisebbségi biztonsági csomag) és a „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért" elnevezésű európai polgári kezdeményezésekre,

— tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,

— tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0147/2020),

A. mivel a romani emberek Európa legnagyobb etnikai kisebbségét alkotják,

B. mivel a jelenlegi keretrendszer a „roma" tág gyűjtőkifejezés kapcsán kiemelte a sokféleséget; mivel a keretrendszer ugyanakkor nem ismerte el a romani népességen belüli sokféleséget; mivel a „roma" kifejezést vagy a „szintó és roma" kifejezést egy olyan időszakban használták, amikor a döntéshozók a romani közösségek tényleges bevonása nélkül döntöttek a roma politikákról, és ezért ezek a közösségek nem érzik magukat megszólítva, továbbá mivel ez az uniós politikákban és vitákban használt fogalommeghatározás nem tükrözi a romani közösség heterogenitását, és emiatt a romani emberek gyakran bírálják azt;

C. mivel a romani emberek egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről szóló, a 2020 utáni időszakra vonatkozó jogalkotási javaslatnak sokkal jobban tükröznie kell a romani népességen belüli közötti sokféleséget; mivel a „romani emberek" kifejezés magában foglalja a roma, káló, mánus, lovári, rissende, beás, domari, kalderás, romnicsel és szintó háttérrel rendelkező személyeket; mivel az új fogalommeghatározás, a romani emberek jobban magában foglalja a cigányként megbélyegzett, azonban ilyen etnikai háttérrel nem rendelkező személyeket is, például az egyiptomiakat, az askálikat és az utazókat;

D. mivel az európai romani népesség jelentős része rendkívül bizonytalan körülmények között él mind a vidéki, mind a városi területeken, valamint nagyon rossz társadalmi-gazdasági körülmények között ([16]); mivel a romani emberek többségét megfosztják alapvető emberi jogaiktól az élet minden területén;

E. mivel az EU-MIDIS II szerint az uniós polgárok 61 %-a véli úgy, hogy a romani népességgel szembeni megkülönböztetés széles körben elterjedt országukban; mivel a mélyen gyökerező, tartós és strukturális, valamint gyakran intézményi és kormányzati cigányellenesség az európai társadalom minden szintjén továbbra is létezik, és napi szinten megjelenik, ami elismerten a romani emberekben mint az alapvető jogokat, társadalmi befogadást és egyenlőséget teljes mértékben élvező uniós polgárokban rejlő lehetőségek maradéktalan kiaknázásának jelentős akadályát jelenti az élet minden területén, beleértve a lakhatást, az oktatást, az egészségügyet és a foglalkoztatást is;

F. mivel a romani embereket továbbra is sújtja a gyűlöletbeszéd fokozódása; különösen a nyilvánosság, a közösségi média és a közéleti személyiségek, politikusok és tisztviselők részéről; mivel áldozatai a rendőri erőszaknak, ideértve a kollektív büntetéseket is, az etnikai alapú profilalkotásnak, valamint a lakóhelyi és iskolai szegregációnak; mivel e jelenség leküzdéséhez különleges intézkedésekre van szükség; mivel a jogállamiság és a büntető igazságszolgáltatás hiányosságai ahhoz vezetnek, hogy nem nyújtanak megfelelő védelmet és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést a rendőrségi erőszak áldozatai számára, és gyakran az áldozatokat üldözik az állami hatóságok;

G. mivel a cigányellenesség elleni küzdelem a jelenlegi megkülönböztetés elleni jogszabályok révén nem elegendő; mivel az uniós tagállamoknak eltökélten meg kell szakítaniuk a cigányellenesség ördögi körét, különösen a romani népességnek a helyi, regionális és nemzeti közigazgatási hatóságokkal való kapcsolataiban, hogy biztosítsák romani polgáraik egyenlőségét és megkülönböztetésmentességét, továbbá hogy biztosítsák alapvető emberi jogaik teljes körű gyakorlását;

([16]) FRA, Az Európai Unió második felmérése a kisebbségekről és a hátrányos megkülönböztetésről, Romák – Válogatott eredmények, 2016.

H. mivel a romani emberek elleni rasszizmus erőszakhoz és gyilkosságokhoz vezetett; mivel a romani emberekkel szembeni gyűlöletkeltő zaklatás és gyűlölet-bűncselekmények továbbra is igen magas számban fordulnak elő, és mivel a gyűlöletből fakadó cselekmények többségét nem jelentik;

I. mivel a 2016-os EU-MIDIS II szerint a legnagyobb romani népességgel rendelkező kilenc uniós tagállamban a romani népesség mintegy 80 %-a az ország szegénységi küszöbe alatt él; mivel a szegénység az eredménye, de egyben az oka is a cigányellenességnek, valamint a kirekesztésnek az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás terén egyaránt; mivel az Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiájának egyik fő célkitűzése az volt, hogy 20 millió embert – köztük a romani népességbe tartozókat – emeljen ki a szegénység kockázatából; mivel a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek száma 2008 és 2017 között 3,1 millióval csökkent, az EU továbbra is messze elmarad az Európa 2020 stratégia azon célkitűzésétől, hogy ezt a számot 2020-ig 20 millióval csökkentse;

J. mivel minden harmadik romani hátterű ember folyóvíz nélküli lakásban él, tízből egy pedig villamos energia nélküli lakásban; mivel a romanik alig több mint fele rendelkezik a házon belüli öblítős vécével vagy zuhanyzóval, és 78 %-uk túlzsúfolt lakásban él; mivel sok romani ember él még mindig informális, nem higiénikus és rendezetlen településeken, nyomorúságos életkörülmények között; mivel sokan nem rendelkeznek azonosító okmányokkal és egészségbiztosítással ([17]);

K. mivel a romani népességhez tartozó emberek 43 %-át hátrányos megkülönböztetés éri a lakásvásárlás vagy -bérlés során, és nem ismerik kellőképpen az egyenlőséghez fűződő jogaikat; mivel lehetőség szerint meg kell erősíteni a tulajdonjogok rendezését, különösen informális környezetben; mivel az informális viszonyok megszüntetését (kilakoltatások) megfelelő kísérő intézkedéseknek kell kísérniük, beleértve egy alternatív lakhatási lehetőség felkínálását is; mivel a tagállamok ellen nem hoztak jogi vagy politikai intézkedéseket a lakóhelyi szegregáció és a kényszerkilakoltatások megszüntetése, valamint a minőségi lakhatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében; mivel a lakhatáshoz és a közüzemi szolgáltatásokhoz – például a tiszta vízhez és a megfelelő higiéniás létesítményekhez – való hozzáférés hiánya negatív hatással van az oktatásra, a foglalkoztatásra és az egészségi állapotra, és összességében hátrányosan befolyásolja a társadalmi befogadást;

L. mivel a romani emberek várható élettartama jelentősen alacsonyabb és egészségi állapota jelentősen rosszabb, mint a nem romani népességé, minden európai országban; mivel az Unióban a születéskor várható élettartam 76 év a férfiak és 82 év a nők esetében, és mivel a romani emberek esetében ez a becslések szerint 10 évvel kevesebb; mivel a csecsemőhalandósági arány uniós átlaga ezer élveszülésre jutó 4,3, és mivel bizonyítékok vannak arra, hogy a roma közösségekben ez az arány sokkal magasabb;

M. mivel sok romani ember szenved az írástudatlanság és a korai iskolaelhagyás rendkívül magas arányától; mivel csak minden második romani gyermek vesz részt iskola előtti vagy óvodai nevelésben, és csak nagyon kis hányaduk folytatja tanulmányait a tankötelezettség után; mivel a 6–24 év közötti romani emberek 50 %-a nem jár iskolába; mivel a 16–24 év közötti romani nőknek csak 21 %-a és a romani férfiaknak mindössze 25 %-a fejezte be sikeresen középfokú (ISCED3) vagy magasabb szintű tanulmányait; mivel 2019-ben a romani gyermekek 68 %-a vált korai iskolaelhagyóvá a korábbi roma keretrendszer és az Európa 2020 stratégia 10 %-os célkitűzése ellenére; mivel a romani gyermekek mindössze 18 %-a lépett tovább magasabb oktatási szintekre, és a romanik esetében a hiányzási és korai iskolaelhagyási arány lényegesen magasabb, mint a tanulók más kategóriáiban; mivel számos romani gyermek sajátos nevelési igényűként való megkülönböztető téves diagnózisa ahhoz vezet, hogy aránytalanul sok romani gyermek jár a fogyatékossággal élő gyermekek iskoláiba, és ezáltal elválasztják őket az általános iskolarendszertől, így gyakran alacsonyabb színvonalú oktatásban részesülnek; mivel a romani gyermekek közvetlen és közvetett szegregációja olyan jelenség, amelyet a tagállamok még mindig alkalmaznak;

N. mivel a romaniknak hátrányos megkülönböztetéssel kell szembenézniük olyan foglalkoztatási kezdeményezések tekintetében, mint az ifjúsági garancia, mivel az állami foglalkoztatási szolgálatok gyakran nem rendelkeznek elegendő kapacitással ahhoz, hogy elérjék őket, vagy közvetett diszkriminációs gyakorlatokat alkalmaznak; mivel a 20–64 év közötti romani emberek esetében a fizetett munkát végzők aránya 43 % volt, és ez mélyen a 2015-ös uniós átlag, 70 % alatt maradt, mivel a fiatalok helyzete lényegesen rosszabb, a 16–24 év közötti romanik 63 %-a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatal (NEET-fiatal), szemben a 12 %-os uniós átlaggal, mivel az eredmények jelentős nemek közötti különbséget mutatnak: a fiatal romani hátterű nők 72 %-a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő, szemben a fiatal romani férfiak esetében megfigyelhető 55 %-kal; mivel a romani férfiak 43 %-a és a romani nők 22 %-a végez valamilyen formában fizetett munkát; mivel a szociális jogok európai pillérének elfogadása előtérbe helyezte a munkához való alapvető jogot és a szociális jogok megerősítését, ami pozitív hatással van a marginalizált csoportokhoz tartozó emberek, például a romanik életére; mivel sok romani ember

([17]) FRA, Az Európai Unió második felmérése a kisebbségekről és a hátrányos megkülönböztetésről, Romák – Válogatott eredmények, 2016.

a mélyszegénység határán él, ez a helyzet arra kényszeríti őket, hogy olyan munkákat is elfogadjanak, amelyekért a fizetség a minimálbérnél jóval kevesebb, mások pedig arra kényszerülnek, hogy olyan informális tevékenységek segítségével éljék túl a mindennapokat, mint a fémhulladékok vagy műanyag palackok gyűjtése, mindez jelentősen növeli a kizsákmányolás esélyét ezekkel a személyekkel szemben;

O. mivel szakértői jelentések és az Európai Bizottság nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásáról szóló 2019-es jelentése elismeri, hogy a sikerhez vezető tényezők magukban foglalják a megkülönböztetés és a többdimenziós kirekesztés elleni küzdelem interszekcionális, ágazatközi és integrált megközelítéseit, valamint hogy a romani nők, a romani LBMT személyek és a fogyatékossággal élő Romani személyek interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek; mivel a jelentések a prioritások között említik, hogy támogatni kell a romani emberek igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését, különös tekintettel az interszekcionális megkülönböztetés áldozataira, és meg kell erősíteni az egyenlőséggel foglalkozó szervek kapacitását, hogy kezelni tudják a romani emberekkel szembeni hátrányos megkülönböztetést;

P. mivel a romani nők különösen érintettek a nők jogai tekintetében, és gyakran szembesülnek a verbális, fizikai, pszichológiai és faji zaklatás súlyosbított formáival és etnikai szegregációval az anyák egészségügyi ellátásával foglalkozó létesítményekben; mivel a romani nőket szegregált fürdőszobákkal és étkezdékkel rendelkező szegregált szobákban helyezik el; mivel egyes tagállamokban a romani nőket szisztematikus kényszersterilizálásnak vetették alá, és nem volt lehetőségük arra, hogy megfelelő jóvátételt, többek között kártérítést kapjanak emberi jogaik ebből eredő megsértéséért;

Q. mivel a környezeti igazságtalanságok rendszeresen összefüggenek a romani embereket érintő egészségügyi kockázatokkal és negatív következményekkel, és mivel őket aránytalanul sújtják a környezeti terhek, kevésbé férnek hozzá a környezeti erőforrásokhoz és szolgáltatásokhoz, és hátrányos megkülönböztetést szenvednek el a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréshez, a döntéshozatalban történő részvételhez és az igazságszolgáltatáshoz való jogaik gyakorlása tekintetében;

R. mivel a nemzeti romaintegrációs stratégiák első uniós keretrendszerének létrehozása a romani emberek helyzete javításának szükségességét napirendre tűzte az európai politikai menetrendben, alapvető intézményi struktúrákat és hálózatokat hozott létre, és nyomást gyakorolt a tagállamokra, hogy hiányosságaik kezelésére nemzeti stratégiákat dolgozzanak ki; mivel a jelenlegi uniós keretrendszer értékelésének eredményeire építve alapvető fontosságú, hogy a 2020 utáni időszakra vonatkozó javaslat alapján folytassák és fejlesszék a romani emberek befogadására irányuló nemzeti stratégiákat, hangsúlyozva a tagállamok fokozottabb megfelelését, és előmozdítva a kötelezettségvállalás és az elszámoltathatóság növelése érdekében a kötelezőbb célok alkalmazását; mivel a nemzeti stratégiák jobb végrehajtása megköveteli, hogy az ilyen stratégiákat általánosan érvényesítsék a nemzeti, regionális és helyi ágazati politikákban, valamint az uniós finanszírozás hatékonyabb felhasználását, különösen a hosszú távú integrációs projektek esetében;

S. mivel a romani emberek egyenlőségére, társadalmi befogadására, részvételére és a cigányellenesség elleni küzdelemre vonatkozó jogalkotási javaslatra van szükség, amelyet a romani civil társadalmi szervezetek (AM 87) – többek között a helyi szintű szervezetek – támogatásával gyűjtött, reálisabb, mennyiségi és minőségi bontású adatok alapján kell kidolgozni;

T. mivel a romani kultúra az európai kultúra és értékek részét képezi, és a romanik hozzájárulnak az EU kulturális gazdagságához, sokszínűségéhez, gazdaságához és közös történelméhez (AM 89); mivel a tagállamokban a nemzeti kisebbségekhez kapcsolódó kulturális örökség védelme és megerősítése döntő szerepet játszik a társadalmi kohézióban;

U. mivel a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok felelősek a nemzeti romaniintegrációs stratégiák kidolgozásáért és hatékony végrehajtásáért; mivel a tagállamok helyi, regionális és nemzeti költségvetéseiből megfelelő finanszírozást kell elkülöníteni a romani hátterű emberekre vonatkozó, a 2020 utáni időszakra szóló nemzeti integrációs stratégiák végrehajtására, amelyet uniós uniós forrásokkal kell kiegészíteni; mivel hatékony és megerősített ellenőrzési, felügyeleti és szankciós mechanizmusokat kell kidolgozni; mivel az EU-nak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az elkülönített pénzeszközöket olyan célkitűzésekre és projektekre fordítsák, amelyek a legnagyobb potenciálisan hosszú távú hatást gyakorolják a romani emberek helyzetére, valamint hogy a forrásokat megfelelően használják fel és hogy megakadályozzák azok hűtlen kezelését;

V. mivel az európai romani emberek mintegy fele az Európai Unión kívül él; mivel helyzetük továbbra is különösen problémás a legtöbb tagjelölt, potenciális tagjelölt és a szomszédságpolitikában részt vevő országban; mivel az Európai Unió a csatlakozási tárgyalások, valamint pénzügyi támogatás nyújtása révén jelentős hatást gyakorolhat a helyzetükre;

W. mivel a romani emberek egyenlő részvételét és társadalmi szerepvállalását minden szinten jobban kell biztosítani a politikai döntéshozatalban: mivel a helyi, regionális, nemzeti és európai érdekelt feleket (nem kormányzati szervezeteket, aktivistákat, szakértőket, a közösség tagjait stb.) jelentős mértékben be kell vonni a romani hátterű személyeket célzó közpolitikák kidolgozásába, végrehajtásába és nyomon követésébe a 2020 utáni időszakban;

X. mivel a romani emberek hátrányos helyzetű közösségeinek többsége gyakran lemaradt és ki van zárva a nemzeti integrációs programok előnyeiből a leginkább rászoruló közösségek azonosítására használt feltérképezési módszerek korlátai miatt; mivel a programbeavatkozás tervezésekor az elemzéseknek a pontos földrajzi területre és a társadalmi-gazdasági kirekesztéssel szembesülő családok és személyek számára kell irányulniuk;

Y. mivel a romaniintegrációs célkitűzéseket össze kell hangolni az Európai Unió horizontális célkitűzéseivel, különösen a helyreállítási tervvel, a 2021–2027-es időszakra szóló új többéves pénzügyi kerettel, az európai zöld megállapodással, a szociális jogok európai pillérével, az európai szemeszterrel, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési céljaival, az új közös agrárpolitikával, a Méltányos Átállást Támogató Alappal, az Új európai készségfejlesztési programmal, az európai digitális stratégiával, valamint a célzott kkv-stratégiával; mivel a politikai támogatás kulcsfontosságú a romani emberek társadalmi befogadása szempontjából; mivel a tagállamok politikai elkötelezettségének és elszámoltathatóságának biztosításához a főbb érdekelt felek jelentős mozgósítására van szükség minden szinten, többek között a Tanácsban;

Z. mivel a cigányellenesség társadalmainkban évszázadok óta létezik, és legkegyetlenebb formában a holokauszt során jelentkezett, amikor becslések szerint 500 000 romani embert pusztítottak el; mivel a cigányellenesség a romani emberek csaknem 500 éves rabszolgasága formájában nyilvánult meg a jelenlegi Románia területén; mivel az évszázados diszkrimináció és társadalmi kirekesztés miatt a romani emberek nem tudták hatékonyan és jelentős mértékben kihasználni társadalmaink folyamatos társadalmi-gazdasági fejlődését; mivel lemaradtak, és ennek következtében a romani emberek és az általános népesség közötti különbségek még jobban megnőttek;

AA. mivel a Covid19-válság során a túlzsúfolt táborokban és telepeken élő romani emberek marginalizált közösségeinek helyzete tovább romlott, mivel a rasszizmus, a megkülönböztetés, a kirekesztés, a romani emberek elleni rendőri erőszak és a romani embereket a vírus terjesztése miatt megcélzó cigányellenes attitűdök fokozódtak, továbbá mivel a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, ivóvízhez, megfelelő higiéniás körülményekhez és élelemhez való korlátozott hozzáférésük miatt a romani népesség jobban ki van téve a Covid19 veszélyeinek; mivel ezért a Covid19-válsághelyzet rávilágított arra, hogy az EU-nak és tagállamainak sürgősen foglalkozniuk kell a romani emberek társadalmi befogadásával; mivel a tagállamoknak szükséghelyzeti támogatást és orvosi ellátást kell nyújtaniuk a vírus terjedésének korlátozása érdekében, mivel a Covid19-válság gazdasági és társadalmi következményei a romani népességet fenyegetik a legsúlyosabban, és elmélyítik a meglévő egyenlőtlenségeket a romaniintegráció valamennyi kiemelt területén;

Uniós jogalkotási javaslat a romani emberek egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről, valamint a cigányellenesség elleni küzdelemről; a 2020 utáni időszakra vonatkozó uniós stratégiai javaslat, prioritások és megfelelő finanszírozás

1. megjegyzi, hogy a romani emberek állandó cigányellenességnek – a rasszizmus egy sajátos formájának – vannak kitéve, ami a szegénység és a társadalmi kirekesztés legmagasabb arányához vezet; sajnálattal állapítja meg, hogy az EU-ban tapasztalható folyamatos társadalmi-gazdasági fejlődés és a romaniintegrációt célzó uniós és nemzeti szintű erőfeszítések ellenére sem javult a romani emberek általános helyzete az EU-ban; gyakran a tartós cigányellenesség és a politikai akarat hiánya miatt; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy járjon elöl jó példával és vezesse be a „romani szempontok általános érvényesítésének politikáját” annak érdekében, hogy integrálja a romani emberek szempontjait a főbb politikák, programok és projektek valamennyi szakaszába és szintjébe, a célzott megközelítés kizárása nélkül, és hogy általában véve előzze meg a megkülönböztetést az uniós politikában, valamint segítse elő a pozitív fellépést és a romani emberek aktív bevonását; felszólítja a tagállamokat is, hogy kövessék ezt az utat, és hozzanak létre olyan politikákat, amelyek elősegítik a romani emberek társadalmainkba történő aktív befogadását;

2. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be jogalkotási javaslatot a romani emberek egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról, részvételéről és a cigányellenesség elleni küzdelemről, alapos hatásvizsgálat alapján, valamint a romani emberekkel, a nemzeti, regionális és különösen helyi szintű roma(barát) szakértőkkel és nem kormányzati szervezetekkel, továbbá más érdekelt felekkel, például az Európa Tanáccsal és az Alapjogi Ügynökséggel folytatott rendszeres konzultációk révén; úgy véli, hogy ez a javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének (2) bekezdésén alapulhatna, és a romani emberek etnikai származáson alapuló megkülönböztetése elleni megfelelő fellépésre irányulhatna; úgy véli, hogy a korábban alkalmazott tanácsi ajánlás nem megfelelő jogi aktus, mivel jogilag nem kötelező erejű, és nem gyakorolt jelentős pozitív hatást a romani emberekre; felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a közösség belső heterogenitását a 2020 utáni időszakra vonatkozó javaslat kiemelt területein, biztosítva, hogy senki ne maradjon le, és határozottan ösztönzi, hogy a 2020 utáni uniós politikákban és vitákban használja a „romani emberek” megnevezést, amikor a romani csoportokra utal; megjegyzi, hogy a romani embereknek a közélet valamennyi területén való egyenlő részvételét, politikai

részvételét, valamint nyelvét, művészetét, kultúráját és történelmét kifejezetten meg kell említeni a romani emberekre vonatkozó, a 2020 utáni időszakra szóló uniós javaslatban, mint az oktatás, a foglalkoztatás, a lakhatás és az egészségügy négy kiemelt területét kiegészítő intézkedéseket;

3. azon a véleményen van, hogy a javaslatnak kiemelten kell kezelnie a jelentős pozitív hatás elérését; a javaslatnak ötvöznie kell a társadalmi-gazdasági szempontokat a jogokon alapuló megközelítéssel, és tartalmaznia kell többek között egy, a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási és oktatási egyenlőtlenségek megszüntetésére irányuló tervet; konkrét, összehasonlítható, teljesíthető, kötelező erejű és határidőhöz kötött célkitűzéseket kell tartalmaznia a romani emberek – köztük a többszörös megkülönböztetéssel szembesülő csoportokhoz tartozók, például a fiatalok, a nők és lányok, az LMBTI-személyek és a fogyatékossággal élők – védelmére és befogadásának javítására, az inkluzív oktatás és a kisgyermekkori fejlődés előmozdítására, valamint a megkülönböztetés és a szegregáció elleni küzdelemre; kiemelten kell kezelnie az igazságügyi megközelítést, tekintettel a romani emberekkel szembeni megkülönböztetés kollektív és strukturális jellegére; hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság 2020 utáni időszakra vonatkozó javaslatának a szegénység és a cigányellenesség elleni küzdelemre, az élet- és egészségügyi feltételek javítására, valamint a célzott és általános megközelítés ötvözésére kell összpontosítania;

4. megjegyzi, hogy ahhoz, hogy a romanik társadalmi befogadására irányuló jövőbeli uniós folyamat sikeres és hiteles legyen, alapvető szemléletváltásra van szükség, és a romani népességgel kapcsolatos politikák kidolgozása során el kell mozdulni a paternalisztikus megközelítés felől a nem-paternalisztikus megközelítés felé; hangsúlyozza, hogy valamennyi uniós tagállamban fel kell gyorsítani a romanik befogadása érdekében tett nemzeti erőfeszítéseket; hangsúlyozza azonban, hogy a hangsúlyt azokra a tagállamokra kell helyezni, ahol jelentős romani népesség él, ahol a romaniintegrációs folyamat eredménytelensége makrogazdasági kihívásokat támaszt, elmélyíti a regionális egyenlőtlenségeket, és ezáltal akadályozza az EU társadalmi kohézióját; hangsúlyozza, hogy az ezen országoknak nyújtott uniós támogatást a kihívásokhoz igazodva kell mérni, és nagyobb figyelmet kell fordítani ezen országok politikáinak és intézkedéseinek eredményességére, úgy véli, hogy a 2020 utáni stratégiára irányuló javaslatnak egy olyan külső elemmel is rendelkeznie kell a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok, valamint a szomszédságpolitikában részt vevő országok vonatkozásában, amelyen keresztül az EU támogathatja ezeket az országokat a romaniintegráció átfogó hosszú távú stratégiáinak kidolgozásában, és pénzügyi támogatást nyújthat számukra az oktatás, az egészségügy, a lakhatás és a foglalkoztatás területén;

5. felhívja a Bizottságot, hogy a romani emberek társadalmi-gazdasági fejlődésével és integrációjával kapcsolatban erősítse meg a kapcsolatot az EU általános pénzügyi és politikai eszközei és célkitűzései között, amelyet a Bizottság jogilag kötelező erejű javaslata határoz meg; felhívja a Bizottságot, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret és az uniós helyreállítási terv keretében mozgósítson finanszírozást a romanik egyenlőségére, társadalmi befogadására és részvételére; e tekintetben ragaszkodik ahhoz, hogy azok a szervezetek, amelyek a romani emberekkel szemben diszkriminációt alkalmaznak, illetve ilyen értelmű döntéseket vagy intézkedéseket hoznak, ne részesüljenek támogatásban az uniós költségvetésből; kéri a Bizottságot, a tagállamokat és a bővítési országokat, hogy igazítsák ki a meglévő általános pénzügyi mechanizmusokat, és tegyék őket rugalmassá a források romani közösségekben való vegyes felhasználásához azáltal, hogy a finanszírozás-kérelmezési folyamat során lehetővé teszik az információhoz, felkereséshez, kapacitásépítéshez, technikai segítségnyújtáshoz és garanciákhoz való hozzáférést; úgy véli, a pénzeszközök leghatékonyabb felhasználása gyakran helyi szinten, az önkormányzatok és a nem kormányzati szervezetek által valósul meg, ezért felszólítja a Bizottságot, hogy növelje a közvetlenül nekik juttatott forrásokat, és vonja be a helyi romani képviselőket a végrehajtásba; úgy véli, hogy a romani és a romanibarát civil társadalmi szervezetek támogatása érdekében rugalmasabb társfinanszírozási követelményeket kell figyelembe venni, mivel számos nem kormányzati szervezet – különösen helyi szinten – nem tud saját pénzügyi hozzájárulást biztosítani, és ez akadályozza az alulról szerveződő nem kormányzati szervezetek uniós forrásokhoz való hozzáférését; felszólítja a Bizottságot, hogy adjon hatékony választ arra az aggályra, hogy egyes tagállamokban egyre szűkül a független civil társadalom mozgástere; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a koronavírus kitörése csökkentheti a következő, 2021–2027-es többéves pénzügyi keret Jogok és értékek programra fordítható forrásait, ami negatívan érinti a romani közösségeket támogató civil szervezeteket, és ezáltal a romani közösségek számára nyújtott tájékoztató tevékenységet is; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék eredményesen ezt a kockázatot;

6. felhívja a tagállamokat, hogy a romanik helyzetének javítása érdekében egészítsék ki az EU pénzügyi támogatását; felhívja a tagállamokat, hogy jelezzék, milyen szintű finanszírozásra lenne szükség a romanik befogadását célzó javasolt intézkedések végrehajtásához, és közöljék az ilyen intézkedésekre a nemzeti és az uniós költségvetésből rendelkezésre álló pénzösszegek nagyságát;

7. felhívja a tagállamokat, hogy a marginalizált romani közösségek vonatkozásában a regionális és helyi fejlesztési struktúráikba építsenek be jobb azonosítási módszereket és megerősített finanszírozási mechanizmusokat, amelyek célzottabb beruházásokat tesznek lehetővé a marginalizált romani közösségekben és a romani közösségek jobb integrációját az pénzeszközök végrehajtásába, annak biztosítása érdekében, hogy az elkülönített források eljussanak a romani emberekhez, megfelelően költsék el azokat és hogy elkerüljék azok hűtlen kezelését;

Lebontott adatok gyűjtése

8. hangsúlyozza az etnikum és a nemek szerint lebontott, megbízható adatok szisztematikus gyűjtésének szükségességét az igények felmérése és a kontextus elemzése céljából, segítve a célok és hatásmutatók meghatározását annak érdekében, hogy a lehető legjobb eredményt érjék el az igények, valamint a tervezés és a költségvetés összehangolása során, mind nemzeti, mind pedig uniós szinten; hangsúlyozza a tényeket összevető hatásvizsgálati módszerek fontosságát a szakpolitikai keretek és a helyszíni végrehajtás közötti szakadék csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy egyes beavatkozások esetében lényeges akadályt jelent a jelenlegi struktúra törekvései és lehetőségei közötti különbség, az adatalapú tervezés hiánya, a hiányos költségvetés és az újonnan felmerülő, előre nem látható igények következtében;

9. emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék 2016-ban arra a következtetésre jutott, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiák (NRIS) előrehaladásának nyomon követése és értékelése jelentős kihívást jelentett valamennyi meglátogatott tagállam számára; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki innovatív, hatásorientált és adatalapú megközelítéseket, amelyek közvetlen forrásként szolgálnak a programok következő generációja számára;

10. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal a faji egyenlőségről szóló uniós irányelvben meghatározott, etnikai származás szerint lebontott egyenlőségi adatok gyűjtésére és közzétételére szolgáló közös módszertanon, amely önkéntes, anonim és biztosítja a személyes adatok védelmét, az önazonosítást és az érintett közösségekkel való konzultációt annak érdekében, hogy megbízható, összehasonlítható adatokat szerezzenek a vonatkozó nemzeti jogi keretekkel és az uniós adatvédelmi jogszabályokkal összhangban a tényeken alapuló politikák támogatása, a stratégiák és meghozott intézkedések hatékonyságának javítása és a strukturális problémák azonosítása érdekében;

11. felhívja a tagállamokat, hogy használják az összes rendelkezésre álló adatot a referenciaértékek megállapításához és a politikai programok kidolgozása során; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a romani népesség és igényeik pontosabb profiljának kidolgozása, beleértve a tagjelölt országokat is; hangsúlyozza, hogy az Alapjogi Ügynökség iránymutatásai kulcsfontosságúak lennének e tekintetben;

A romani emberek egyenlő részvétele a döntéshozatali folyamatokban, nemzeti integrációs stratégiák

12. felhívja a Bizottságot, hogy a befogadást ösztönző mechanizmus révén biztosítsa a romani és a romanibarát civil társadalmi szervezetek, szakértők és közösségi tagok egyenlő részvételét minden szinten, áttérve a paternalisztikus megközelítésről a nem-paternalisztikus megközelítésre, beleértve a helyi és regionális szinten tevékenykedőket is, figyelembe véve a nemek közötti egyenlőség szempontját a politikai vitában és a döntéshozatalban egyaránt; felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a romani szavazók tájékoztatását és részvételi arányát;

13. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre uniós szintű romani munkacsoportot a romanik különböző szakpolitikai területeken való befogadásának elősegítése és a romani emberek szerepének erősítése érdekében azáltal, hogy érdemi, az emberi méltóságot tiszteletben tartó, pártatlan, inkluzív és átlátható módon támogatja az uniós és nemzeti romapolitikák irányításában és végrehajtásában részt vevő valamennyi szereplő kapacitásépítését; felhívja a tagállamokat, hogy ugyanezt tegyék meg a romani emberekre vonatkozó 2020 utáni nemzeti integrációs stratégiák kidolgozásakor; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális érdekelt feleket (többek között a nem kormányzati szervezeteket, aktivistákat, helyi szakértőket, regionális szakértőket, közösség tagjait, a cigányságellenesség által érintett embereket stb.) jelentős mértékben be kell vonni a nemzeti integrációs stratégiák és más, a romani emberekkel kapcsolatos közpolitikák kidolgozásába, végrehajtásába és nyomon követésébe, a romani részvételt kötelező érvényű közös minőségi szabvánnyá téve a jövőbeli keret és a nemzeti stratégiák számára;

14. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a romani emberek befogadására irányuló, a 2020 utáni időszakra vonatkozó nemzeti stratégiákat, amelyek átfogó, közös értékelési kerettel rendelkeznek és megfelelő, előre meghatározott költségvetésen alapulnak, a nemzeti, regionális és helyi költségvetések részeként, amelyeket rendszeres felülvizsgálatnak és értékelésnek kell alávetni ötéves határidőn belül, és tükrözik a romani emberek társadalmi befogadás iránti szükségleteinek mértékét; hangsúlyozza, hogy a helyi, regionális és nemzeti költségvetések kidolgozásakor a prioritások között kell szerepelnie a romani emberek integrálásának; felhívja a tagállamokat, hogy a cigányellenesség elleni küzdelmet horizontális megközelítéssel foglalják bele a nemzeti integrációs stratégiáikba a közélet valamennyi területén; felhívja a Bizottságot, hogy az országspecifikus ajánlásokba foglalja bele a nemzeti integrációs stratégiák célkitűzéseinek megvalósítása terén elért előrehaladás értékelését;

Cigányellenesség és interszekcionális megkülönböztetés

15. Megismétli a 2017. október 25-i állásfoglalása keretében előterjesztett és elfogadott „A romák unióbeli integrációjának alapjogi szempontjai: a cigányellenességgel szembeni küzdelem” című álláspontját és ajánlásait; mivel eddig csak korlátozott intézkedésekre került sor, felhívja a Bizottságot, hogy integrálja ezeket az ajánlásokat a 2020 utáni, a romani emberek egyenlőségéről és befogadásáról, valamint a cigányellenesség elleni küzdelemről szóló javaslatba különös tekintettel a cigányellenességgel, az igazsággal és a megbékéléssel kapcsolatos ajánlásokra, mivel ezek képezik egy erős és befogadó társadalom építésének sarokkövét; határozottan elutasítja az olyan kormányzati politika kialakítására irányuló politikai narratívát és a populizmust, amely cigányellenességre ösztönöz, a romani emberek bűnbakként való kezelését és

a megkülönböztetést vagy a szegregációt hangsúlyozza, akár közvetve, akár közvetlenül; úgy véli, hogy az ilyen politikai intézkedések nemcsak a nemzeti alkotmányokkal, hanem az EU-szerződések által biztosított alapvető jogokkal és értékekkel is ellentétesek; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen azonnali lépéseket kötelezettségszegési eljárások indítása révén, amennyiben fennáll az uniós jog megsértésének kockázata;

16. felhívja a tagállamokat, hogy hivatalosan ismerjék el a cigányellenességet a romani emberekkel szembeni rasszizmus sajátos formájaként;

17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglalkozzanak a cigányellenességgel a 2020 utáni időszakra vonatkozó, a romani emberekkel kapcsolatos javaslat kulcsfontosságú területein, és hatékony európai és nemzeti jogalkotási és szakpolitikai intézkedéseket sürget e jelenség kezelésére a tagállamokban és a bővítési országokban egyaránt; úgy véli, hogy a cigányellenesség elleni küzdelem horizontális kérdés, és azt az uniós politika valamennyi területén figyelembe kell venni, beleértve az új technológiákat is; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a bűnüldöző hatóságok által tervezett és használt új technológiák ne járjanak a faji és etnikai kisebbségek hátrányos megkülönböztetésének kockázatával; felhívja a Bizottságot, hogy a nemzeti esélyegyenlőségi szervek munkáját integrálja tovább a jövőbeli politikai keret kidolgozásába és végrehajtásába; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy alakítson ki szorosabb kapcsolatot a nemzeti esélyegyenlőségi szervek és a nemzeti romaintegrációs kapcsolattartó pontok (NRCP) között a cigányellenesség leküzdése érdekében. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák az esélyegyenlőséggel foglalkozó testületek tényleges függetlenségét, megbízatását és szükséges erőforrásait, lehetővé téve számukra a romani emberek esetében is az alapvető jogok előmozdítását és védelmét; úgy véli, hogy az esélyegyenlőséggel foglalkozó testületek a megfelelő intézmények a cigányellenességhez kapcsolódó adatok gyűjtésére és tendenciák felvázolására, valamint azok európai szintre történő továbbítására;

18. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a romani emberek számára az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést és a törvény előtti egyenlőséget; felhívja a tagállamokat, hogy védjék meg a romani embereket a szélsőjobboldali csoportok fenyegetéseitől, vizsgálják ki a rendőrség általi visszaélések eseteit, és biztosítsák a romanik részvételét a rendvédelmi és biztonsági erőkben;

19. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el iránymutatásokat és dolgozzanak ki képzéseket a rendőri erők számára a romani emberek aránytalan kriminalizációja ellen, amely a következőket foglalja magában: etnikai profilalkotás, túlzott mértékű igazoltatások és átvizsgálások, a romani településeken tartott szükségtelen razziák, a vagyon önkényes lefoglalása és megsemmisítése, túlzott erőszak alkalmazása a letartóztatások során, támadások, fenyegetések, megalázó bánásmód, fizikai erőszak és a jogok megtagadása a rendőri kihallgatás és őrizet alatt, nem megfelelő rendőri fellépés a romani emberekkel szemben elkövetett bűncselekmények esetén, ahol csekély vagy teljesen elmarad a rendőri segítségnyújtás (például az emberkereskedelem és a családon belüli erőszak áldozatainak esetében) vagy a romanik által bejelentett bűncselekmények kivizsgálása esetén (különös tekintettel a gyűlöletkeltő bűncselekményekre); felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák az ilyen esetek teljes körű kivizsgálását az illetékes hatóságok által; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő jogorvoslati lehetőségeket;

20. üdvözli az Európa Tanács arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy az online térben megjelenő gyűlöletbeszéd további elemzést és fellépést igényel az ilyen retorika elleni szabályozás és küzdelem módjának tekintetében, mint például az alternatív narratív és tényellenőrző technológiák alkalmazása;

21. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a faji egyenlőségről szóló irányelv hatékony gyakorlati végrehajtását és betartását, valamint a rasszizmusról és az idegengyűlöletről szóló kerethatározat hatékony betartását a tartósan fennálló cigányellenesség elleni küzdelem érdekében; ismételten kéri a Tanácsot, hogy indítsa újra a horizontális diszkrimináció-ellenes irányelv tárgyalásait, mivel ez az egyenlőség elérésének előfeltétele az EU-ban;

22. felhívja továbbá a tagállamokat, hogy a nemzeti és az EU megkülönböztetésellenes jogszabályain belül fokozzák erőfeszítéseiket a megkülönböztetés, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet szította bűncselekmények elleni küzdelem érdekében, különös tekintettel az érintett romani áldozatok nyomon követésére és számukra jogi segítség nyújtására;

23. emlékeztet a tagállamoknak a faji egyenlőségről szóló irányelv szerinti kötelezettségére, hogy jelöljenek ki egy speciális szervezetet a valamennyi személlyel szembeni, faji és etnikai származáson alapuló megkülönböztetés nélküli egyenlő bánásmód megerősítésére;

24. véleménye szerint az Uniónak és tagállamainak fel kellene lépniük a diszkrimináció különböző formáinak metszéspontjában álló egyének életkörülményei és jogai tekintetében Európában, különösen a nők, a migránsok, az LMBTI-személyek, a testi és szellemi fogyatékkal élők, a rossz bánásmód vagy a modern rabszolgaság áldozatai tekintetében;

25. emlékeztet arra, hogy a média döntő szerepet játszik a cigányellenes attitűdök csökkentésében a kisebbségekről szóló híradások megkülönböztetésmentessége révén;

Egészségvédelem

26. felhívja az EU tagállamait, hogy dolgozzanak ki intézkedéseket a romani emberek jó minőségű és megfizethető, megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésének javítására, beleértve a szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátást, különös tekintettel a nőkre, gyermekekre, idősekre és a fogyatékkal élőkre; megismétli, hogy e tekintetben kulcsfontosságú az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, mind a fizikai hozzáférés, mind pedig az előítéletek és rasszizmus immateriális akadályainak megszüntetés;

27. felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak elegendő forrást a romani közösségek általános egészségi állapotának javítására, egészségügyi és szexuális oktatás, a szegregált területeken végzett mobil egészségügyi szűrési tevékenységek, a megelőzésről szóló egészségügyi oktatási kampányok révén, valamint az egészségügyi és szociális munkások sokféleséggel kapcsolatos képzésén keresztül, ami hozzájárul a sokszínűség alkalmazásához az EU egészségügyi rendszereiben;

28. határozottan elítéli a romani nők etnikai szegregációját az anyák egészségügyi ellátását biztosító létesítményekben; felszólítja a tagállamokat, hogy haladéktalanul tiltsák be az etnikai szegregáció valamennyi formáját az egészségügyi létesítményekben, köztük az anyák egészségügyi ellátását szolgáló létesítményekben is;

29. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hatékony és időben történő jogorvoslatot a kényszersterilizálás valamennyi túlélője számára, többek között hatékony kártalanítási rendszerek létrehozása révén;

Az oktatáshoz, a romani művészetekhez, nyelvhez és kultúrához való egyenlő és méltányos hozzáférés

30. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan új finanszírozási eszközöket vagy alprogramokat, amelyek kiegészítik azokat a tagállami intézkedéseket, amelyek a mélyszegénységben élő és az oktatás és a társadalmi befogadás meglévő és jövőbeli uniós finanszírozási kezdeményezéseihez – például az Erasmus Plushoz, a gyermekgaranciához vagy az Európai Szociális Alap Pluszhoz – nem hozzáférő, 3 évesnél idősebb romani tanulók minőségi oktatásának célzott és testreszabott támogatására irányulnak;

31. megjegyzi, hogy egyes tagállamokban az elmúlt években csak korlátozott előrelépés történt a szociálisan hátrányos helyzetű romani gyermekek oktatása terén, különösen a politikai akarat hiánya és a cigányellenesség miatt, aminek következtében az oktatási eredmények terén továbbra is nagy a különbség a romani és nem romani tanulók és diákok között; emlékeztet arra, hogy elengedhetetlen a romani gyermekek számára egyenlő esélyeket biztosítani az életkezdéshez, hogy megtörjön a szegénység generációk közötti átörökítésének köre; sürgeti a tagállamokat, hogy valamennyi szakpolitikai területen alkalmazzanak átfogó megközelítést, és a romani gyermekek oktatását vegyék fel a kormányok napirendjére;

32. ajánlja, hogy a kiszolgáltatott romani tanulók oktatását – az egyes tagállamokon belüli egyedi körülményekre tekintettel – a lehető leghamarabb kezdjék meg azzal, hogy megfizethető, hozzáférhető és inkluzív koragyermekkori és gyermekgondozási szolgáltatásokba vonják be őket; sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre a romanik gyermekgondozási létesítményekhez, iskolákhoz és egyetemekhez való hozzáférésének megkönnyítését célzó stratégiákat és programokat, ami a személyes és a szakmai fejlődés előfeltétele, és emlékeztet arra, hogy a tanórán kívüli tevékenységek, mint például a sport- és a művészeti tevékenységek a befogadás kiváló eszközei;

33. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozást az ilyen tevékenységeket végző nem kormányzati szervezetek számára, mivel ezek a tevékenységek alapvető fontosságúak egy olyan környezet és feltételek megteremtésében, ahol a különböző hátterű gyermekek egyenlő esélyeket kapnak; úgy véli, hogy a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréje ezen a téren is döntő fontosságú;

34. különösen aggasztja a romani gyermekek iskolai kirekesztésének magas szintje és a romani gyermekeknek a mentális fogyatékossággal élő gyermekek iskoláiban történő elhelyezésének diszkriminatív gyakorlata, amely néhány tagállamban továbbra is létezik; sürgeti az érintett tagállamokat, hogy vessenek véget az ilyen gyakorlatoknak a vonatkozó megkülönböztetésellenes jogszabályokkal összhangban; felhívja a tagállamokat, hogy prioritásként kezeljék a romani tanulók iskolai vagy osztályon belüli szegregációjának megszüntetését a 2013. évi tanácsi ajánlásnak megfelelően, a helyi érdekelt felek, különösen a romani szülők és gyermekek, valamint a közösségi szervezetek aktív bevonásával történő széles körű intézkedések végrehajtásával, továbbá a tudatosságot növelő fellépések kidolgozásával;

35. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy minden iskola és felügyeleti hatóság ténylegesen teljesítse az iskolai szegregáltság megszüntetésére vonatkozó jogi kötelezettségét, és vállalja, hogy minden évben összegyűjti és közzéteszi az iskolai szegregáció helyzetét minden szinten, szankcionálva azokat, akik nem tesznek eleget a kötelezettségnek; felhívja a tagállamokat, hogy osszák meg egymással a bevált gyakorlatokat, mint például a szegregáció megszüntetésével foglalkozó miniszteri bizottság létrehozása, felhatalmazása és számára a szükséges erőforrások biztosítása azon iskolák támogatása érdekében, akik a szegregáltság megszüntetését szeretnék, és szankcionálva azokat, akik nem

felelnek meg a követelményeknek (251. módosítás); emlékeztet arra, hogy a Bizottság 3 esetben indított kötelezettségszegési eljárást a romani gyermekek szegregációja miatt; úgy véli, hogy a Bizottság erőfeszítései ellenére az elmúlt évek nem hoztak javulást; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tegyen további lépéseket, és szükség esetén terjessze ezeket az eseteket az Európai Bíróság elé;

36. emlékeztet arra, hogy a romani szülőket sürgősen be kell vonni gyermekeik iskoláztatásának minden szakaszába; sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki arra irányuló programokat, hogy a romani szülőket bevonják a gyermekeik iskoláztatási és oktatási, valamint személyes fejlődési folyamatába; hangsúlyozza, hogy a tagállamok azon képessége, hogy biztosítsák a romani szülők bevonását, nagymértékben függ számos társadalmi és gazdasági tényezőtől, és kéri a gazdasági, társadalmi, egészséggel kapcsolatos vagy lakhatási nehézségekkel küzdő romani családok külön támogatását egészségügyi ellátás, iskolai élelmezés és ruhaellátás tekintetében; úgy véli, hogy az iskolát elhagyó és/vagy írástudatlan és alapvető készségekkel sem rendelkező gyermekek számára új lehetőségeket kell kialakítani az oktatás folytatásához; felhívja a tagállamokat, hogy e tekintetben teljes mértékben használják ki a legrászorultabbaknak nyújtott európai segélyalapot;

37. felhívja az EU tagállamait, hogy biztosítsák a romani gyermekek egyenlő hozzáférését a magas színvonalú oktatáshoz, beleértve a közösségi szolgáltatás keretében való tanulást és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit is; felhívja a tagállamokat, hogy a rendes iskolai tantervek keretében és a médiában strukturálisan foglalkozzanak a sokféleség, az interkulturális megértés és az emberi jogok tiszteletben tartásával; továbbá építsék be iskolai tanterveikbe az emberi jogokkal, a vezetéssel és a demokratikus polgársággal kapcsolatos képzést, valamint a romani történelmet, és terjesszék ki és bővítsék a romani egyetemi programokat európai szinten;

38. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan törvényeket és politikai intézkedéseket, amelyek célja a kártérítés biztosítása az olyan romani gyermekek esetében, akiket tévesen diagnosztizáltak és helyeztek el speciális iskolákban vagy csak romani gyerekekből álló osztályokban és iskolákban etnikai származásuk alapján, és ennek következtében alapvető jogokat és a minőségi oktatáshoz és jó munkahelyhez való lehetőségeket tagadták meg tőlük;

39. véleménye szerint a Covid19 szükségessé tette az információs és kommunikációs technológiák (IKT) és módszerek aktív alkalmazását; hangsúlyozza azonban, hogy a világjárvány rámutatott a digitális transzformációra való felkészültség elégtelenségére, mivel számos romani hátterű család és iskoláik nem rendelkeznek megfelelő IKT-eszközökkel és készségekkel, és gyakran nem tudják megfizetni a villamos energiát és a digitális kapcsolatot, úgy véli, hogy egy IKT-eszköz birtoklása a digitális oktatás legfőbb feltétele, ezért sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre egy IKT-eszközállományt és ossza szét az eszközöket a legkiszolgáltatottabb családok és gyermekek között, hogy biztosítsa számukra a távoli tanuláshoz szükséges alapvető eszközöket, és felkészítse őket a digitális korra; úgy véli, hogy az internethez és a digitális készségekhez való hozzáférés az eljövendő digitális kor sarokköve minden polgár számára, és mint ilyen, elengedhetetlen a romani emberek bevonása szempontjából; ezért felhívja a Bizottságot, hogy az internet-hozzáféréssel kapcsolatos rendelkezéseket építse be a 2020 utáni időszakra vonatkozó javaslatba; felhívja a tagállamokat, hogy már fiatal kortól építsék be tantervükbe a digitális készségeket, és fektessenek be a romani gyermekeket támogató digitális jártassági programokba;

40. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák a romani nyelvet, kultúrát és történelmet az iskolai tantervekben, a múzeumokban és a kulturális és történelmi kifejezés egyéb formáiban, valamint ismerjék el a romani kultúra hozzájárulását az európai örökség részeként; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki koherens és következetes intézkedéseket, megfelelő költségvetéssel a romani művészet és kultúra ösztönzése, támogatása és előmozdítása, a hagyományos romani kultúra anyagi és szellemi örökségének kutatása és megőrzése, valamint a hagyományos romani mesterségek újjáélesztése és előmozdítása érdekében;

Minőségi és megfizethető lakhatás, környezeti igazságosság

41. hangsúlyozza, hogy a lakhatás nem piaci termék, hanem szükséglet, amely nélkül az emberek nem vehetnek teljes mértékben részt a társadalomban és nem férhetnek hozzá az alapvető jogokhoz; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy integrálják az Európa Tanács emberi jogi biztosa által készített, „Az Európai Szociális Jogok Európai Bizottsága (ECSR) – A megfizethető lakhatáshoz való jog, Európa elhanyagolt kötelessége” című jelentés ajánlásait, különös tekintettel annak biztosítására, hogy valamennyi tagállam haladéktalanul elfogadja, hogy a felülvizsgált európai szociális charta lakhatáshoz való jogról szóló 31. cikke kötelező rá nézve, és fokozza a szociális és megfizethető lakhatásba történő beruházásokat a túlzott lakhatási költségek felszámolása érdekében, különösen a marginalizálódott csoportok körében;

42. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a romani emberek megfelelő nyilvántartásba vételét személyi igazolványok és születési anyakönyvi kivonatok révén, valamint a romani emberek tulajdonának (föld és ház) nyilvántartását, a jövőben rugalmasabb jogi és adminisztratív eljárásokat alkalmazva;

43. felszólítja a tagállamokat, hogy minimalizálják a Covid19-világjárványnak a túlzsúfolt és embertelen lakhatási körülmények között élő romani emberekre gyakorolt hatásait azáltal, hogy legalizálják az informális telepeket, és befektetnek az újonnan legalizált informális telepek infrastrukturális és lakásfejlesztésébe;

44. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el egy átfogó mechanizmust annak biztosítására, hogy megelőzzék és szankcionálják a romani emberekkel szembeni hátrányos megkülönböztetést és visszaélést a lakhatás területén, hogy kezeljék a hajléktalanság kérdését, és elegendő és megfelelő táborhelyet nyújtsanak a nem letelepedett romani emberek számára; felhívja a tagállamokat, hogy akadályozzák meg a romani emberek további kényszerkilakoltatását annak biztosítása révén, hogy az ilyen gyakorlatokra mindig a nemzetközi, európai és nemzeti joggal teljes összhangban kerüljön sor, felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az érintettek ésszerű határidővel küldött értesítést és megfelelő tájékoztatást kapjanak, és rámutat arra, hogy nem kerülhet sor kilakoltatásra anélkül, hogy a közszolgáltatásokhoz hozzáféréssel rendelkező, deszegregált környezetben alternatív, megfizethető és minőségi lakhatást biztosítanának; hangsúlyozza, hogy a szegregáció leküzdése érdekében sürgősen szükség van állami beruházásokra; felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a területi szegregáció megszüntetését, és rámutat arra, hogy – képesítésüktől függetlenül – a földrajzi elszigeteltség és a lakhatási szegregáció akadályozza az etnikai kisebbségek tagjait a tisztességes munkalehetőséghez jutásban; megállapítja, hogy kulcsfontosságú lenne megoldást találni a kilakoltatások elkerülésére különféle intézmények bevonásával, ugyanakkor a romani emberek lakhatásával kapcsolatos intézkedéseket be kell építeni a szélesebb körű nemzeti tevékenységekbe és a szociális lakhatásra vagy támogatási programokra összpontosító jogalkotási kezdeményezésekbe;

45. emlékeztet arra, hogy a koronavírus kitörésének hatásai az egész EU-ban leginkább a legrászorulóbbakat, köztük a romani közösségeket érintik, és nehezményezi, hogy a romani közösségeket a koronavírus-világjárvány miatt további megkülönböztetés és kirekesztés éri; felszólítja a tagállamokat, hogy a Covid19-válság keretében fogadjanak el sürgős intézkedéseket a szegény romani közösségekben a vízhiány, valamint a megfelelő víziközmű-szolgáltatások, az elektromosság és a szükséges infrastruktúra hiányának kezelése érdekében; felszólítja a tagállamokat, hogy a romani telepeket teljes mértékben vonják be a fertőtlenítési intézkedésekbe, tiltsák meg az alapvető közüzemi szolgáltatások megszüntetését a pandémia idején, vegyék fontolóra a rezsiköltségek támogatását a legkiszolgáltatottabbak és a jövedelemkiesést elszenvedők körében vagy a rezsifizetés befagyasztását a helyreállítási terv időszakának végéig, nyújtsanak pénzügyi támogatást az egyedülálló szülőknek/anyáknak a gyermekgondozáshoz, az albérleti költségekhez és egyéb háztartási kiadásokhoz a pénzügyi nehézségek enyhítése érdekében, különös tekintettel a munkahelyek megszűnésére;

46. felszólít az Aarhusi Egyezmény uniós szintű végrehajtására, amely összekapcsolja a környezetvédelmi és az emberi jogokat; javasolja, hogy a környezeti igazságtalanságot építsék be a 2020 utáni időszakra vonatkozó javaslatba, és felszólítja a Bizottságot, hogy foglalkozzon a környezeti megkülönböztetés különböző formáival;

Romani nők és lányok

47. hangsúlyozza, hogy elsőbbséget kell biztosítani a nemi dimenziónak és a nemi szempontokat figyelembe vevő politikáknak, valamint az erőszak (többek között az emberkereskedelem) elleni küzdelemnek; sürgeti mindazokat a tagállamokat, amelyek ezt eddig nem tették meg, hogy sürgősen ratifikálják az isztambuli egyezményt; megállapítja, hogy a jövőbeli politikáknak el kell ismerniük ezeket a különbségeket és azokat a romani nők számára konkrét beavatkozással és támogatási formákkal kell orvosolniuk; hangsúlyozza, hogy mivel gyakran többszörös megkülönböztetésnek vannak kitéve, a romani nők és lányok szerepének megerősítésére speciális intézkedéseket kell előirányozni;

48. ezért felszólítja a tagállamok kormányait, a helyi hatóságokat és adott esetben az uniós intézményeket, hogy a női szervezeteken és az érintett érdekelt feleken keresztül vonják be a romani nőket a nemzeti romaintegrációs stratégiák előkészítésébe, végrehajtásába, értékelésébe és nyomon követésébe, és teremtsenek kapcsolatot a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szervek, a nőjogi szervezetek és a társadalmi befogadási stratégiák között a közösségekkel való bizalomépítés és a helyi körülményekre való érzékenység kialakítása érdekében;

49. kéri a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiáikba illesszenek be egy nők jogairól és a nemek közötti egyenlőségről szóló külön fejezetet, és hogy a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére irányuló, a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőség szempontjainak előmozdítását célzó intézkedéseket annak minden szakaszában alkalmazzák, különösen a támogatások elosztásánál, a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszeréről kiadott tanácsi következtetéseknek megfelelően, amely megköveteli, hogy „minden olyan szakpolitikában és intézkedésben, amely a romanik befogadásának előmozdítására irányul, érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőség szempontjait is”; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg, hogy a szakpolitikák elérik-e a kívánt eredményeket a romani nők és lányok tekintetében, és hogy ha nincs elegendő haladás, tegyenek lépéseket;

2020. szeptember 17., csütörtök

50. felhívja a tagállamokat olyan intézkedések kidolgozására, amelyek támogatják a romani nőket független, magabiztos és emancipált aktív polgárként való fellépésük és lehetőségeik teljes körű kiaknázásában; Felhívja a tagállamokat, hogy terjesszék ki a romani egészségügyi és iskolai közvetítési rendszereket, kötelező jelleggel az összes romani közösségre, hogy minden 500 fő esetén biztosíthassanak egy közvetítőt, valamint a rendszerek megfelelő finanszírozását és támogatását, ezáltal kulcsszerepet ruházva a közvetítőkre az integrációs folyamatban;

51. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a romani származású lányokat és nőket hangsúlyosabban vonják be a munkaerőpiacot érintő aktív szakpolitikákba, beleértve az ifjúsági garanciát is;

52. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a romani nők és gyermekek alapvető jogainak tiszteletben tartását, és hogy – figyelemfelkeltő kampányokkal is – a romani nők és lányok tisztában legyenek a jelenleg hatályos nemzeti jog szerinti jogaikkal a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség terén, emellett folytassák a küzdelmet a patriarchális és szexista hagyományok ellen;

Minőségi foglalkoztatási szolgálatok

53. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak minőségi foglalkoztatási szolgáltatásokat a romani fiatalok számára, beleértve a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő és a mélyszegénységgel küzdő fiatalokat is;

54. felszólítja a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt a tagállamok és a munkaadók által alkalmazandó megkülönböztetésmentes munkaerő-felvételi politikákról szóló iránymutatásokról és szabványokról, ideértve az egyenlőségi tervek vállalati szintű és ágazati kollektív szerződések formájában történő elfogadására, valamint a sokszínűséggel foglalkozó munkacsoportok munkahelyi létrehozására vonatkozó ajánlásait, ideértve a sztereotípiák, az előítéletek és a negatív hozzáállás kezelését, a diszkrimináció megakadályozását a munkaerő-felvétel során, az előléptetést, a fizetést és a képzéshez való hozzáférést; kiemeli, hogy ezeket az esélyegyenlőségi cselekvési terveket fel kell használni a munkahelyi etnikai és kulturális sokszínűség előmozdítására, a rasszizmus, az ahhoz kapcsolódó megkülönböztetés és zaklatás elleni belső szabályok kidolgozására, valamint a munkaerő toborzásának, előrelépésének és megtartásának figyelemmel kísérésére és felülvizsgálatára, a közvetlen vagy közvetett megkülönböztető gyakorlatok azonosítása és korrekciós intézkedések elfogadása érdekében, hogy e területek mindegyikén csökkenthető legyen az egyenlőtlenség, valamint kéri, hogy e célból gyűjtsék az egyenlőségre vonatkozó adatokat, a magánélet és az alapvető jogok normáinak tiszteletben tartása mellett;

55. hangsúlyozza, hogy a romani foglalkoztatás területén a legkritikusabb pont az oktatásból a nyílt munkaerőpiacra való tényleges átmenet; kiemeli a be nem jelentett foglalkoztatás különböző formái és a munkáltatók általi megkülönböztetés kezelésének, valamint a munkaerő-kereslet és a munkaerő-kínálat összehangolásának fontosságát;

56. felszólítja a Bizottságot, hogy teljesítse azon kötelezettségvállalását, hogy cselekvési tervet fogad el a szociális jogok európai pillérének végrehajtására, valamint a romani integráció – mint mutató – társadalmi eredménytáblába történő beépítésére; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a romani emberek számára a tisztességes munkahelyekhez való hozzáférést, a tisztességes bért és a munkakörülményeket, valamint garantálják, hogy a szociális védelmi rendszerek és a szociális szolgáltatások megfelelőek, hozzáférhetők és azokat az összes potenciális kedvezményezettek ki tudja használni, és biztosítsák a megkülönböztetéstől mentes általános egészségügyi ellátást, a minimáljövedelmet és a nyugdíjjogosultságot;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok és a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, a tagállamok és a tagjelölt országok szubnacionális parlamentjeinek és tanácsainak, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, a Régiók Európai Bizottságának, az Európa Tanácsnak és az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0230

Az Európai Tanács rendkívüli ülésének előkészítése, különös tekintettel a helyzet veszélyes eszkalálódására és Törökország szerepére a Földközi-tenger keleti térségében

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Földközi-tenger keleti térségében a veszélyes eszkalációra és Törökország szerepére összpontosító rendkívüli európai tanácsi ülés előkészítéséről (2020/2774(RSP))

(2021/C 385/11)

Az Európai Parlament,

— tekintettel korábbi, Törökországról szóló állásfoglalásaira, különösen az EU és Törökország közötti kapcsolatokról szóló, 2016. november 24-i ([1]), az újságírók törökországi helyzetéről szóló, 2016. október 27-i ([2]), az emberi jogok jelenlegi törökországi helyzetéről szóló, 2018. február 8-i ([3]), a Bizottság Törökországról szóló, 2018. évi jelentéséről szóló, 2019. március 13-i ([4]), a törökországi helyzetről, különösen a megválasztott polgármesterek elmozdításáról szóló 2019. szeptember 19-i ([5]), valamint a Ciprus kizárólagos gazdasági övezetében feszültséget keltő török lépésekről szóló 2014. november 13-i ([6]) állásfoglalására,

— tekintettel a Földközi-tenger keleti térségének stabilitásáról és biztonságáról, valamint Törökország negatív szerepéről folytatott, 2020. július 9-i vitájára,

— tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló, 2019. május 29-i bizottsági közleményre (COM(2019)0260) és az azt kísérő szolgálati munkadokumentumra (SWD(2019)0220),

— tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (az alelnök/főképviselő) a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében végzett fúrási tevékenységekkel kapcsolatban kiadott korábbi nyilatkozataira, különösen a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében végzett fúrási tevékenységek újraindításával kapcsolatban kiadott, 2020. augusztus 16-i nyilatkozatára, tekintettel a Mevlut Çavuşoğlu török külügyminiszterrel 2020. július 6-án tartott találkozóját követő sajtótájékoztatón tett észrevételekre, a Nikolaosz Panagiotopulosz görög védelmi miniszterrel 2020. június 25-én tartott találkozóját követően tett kijelentésekre, valamint a Nikosz Hrisztodulidesz ciprusi külügyminiszterrel 2020. június 26-án tartott találkozóját követően tett megállapításokra,

— tekintettel a Törökországról szóló, vonatkozó tanácsi és európai tanácsi következtetésekre, különösen a Földközi-tenger keleti térségéről szóló, 2020. augusztus 19-i európai tanácsi következtetésekre, a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében végzett jogellenes fúrási tevékenységekről szóló, 2020. február 27-i tanácsi következtetésekre, valamint a Törökország által Ciprus kizárólagos gazdasági övezetében végzett jogellenes fúrási tevékenységekre vonatkozó, 2019. október 17–18-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az európai uniós külügyminisztereknek a Földközi-tenger keleti térségében kialakult helyzettel kapcsolatban kiadott, 2020. május 15-i és 2020. augusztus 14-i nyilatkozatára,

— tekintettel az uniós külügyminiszterek 2020. augusztus 28-i berlini informális találkozójának (Gymnich-értekezlet) eredményeire,

— tekintettel az 1949. évi NATO-szerződésre és a NATO főtitkárának 2020. szeptember 3-i nyilatkozatára,

— tekintettel az Unió déli országainak 2020. szeptember 10-i hetedik csúcstalálkozóját (MED7) követő Ajaccio-nyilatkozatra,

— tekintettel a vonatkozó nemzetközi szokásjogra, az Egyesült Nemzetek 1982. évi Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS), amelynek Görögország, Ciprus és az Európai Unió is részes felei, valamint az ENSZ Alapokmányára,

([1]) HL C 224., 2018.6.27., 93. o.
([2]) HL C 215., 2018.6.19., 199. o.
([3]) HL C 463., 2018.12.21., 56. o.
([4]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0200.
([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0017.
([6]) HL C 285., 2016.8.5., 11. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a Római Statútumra és a Nemzetközi Bíróság (NB) alapító dokumentumaira, valamint az ítélkezési gyakorlata által meghatározott precedensekre,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel a Földközi-tenger keleti térségét, amely stratégiai jelentőségű az EU számára, és amely kulcsfontosságú az egész földközi-tengeri és közel-keleti régió békéje és stabilitása szempontjából, politikai, gazdasági és geostratégiai jellegű, régóta fennálló, többrétegű viták zavarják; mivel a Földközi-tenger keleti térségében tapasztalható feszültségek fokozódását Törökország egyoldalú lépései – többek között katonai fellépése –, az inkluzív diplomáciai párbeszéd hiánya és a konfliktus során a közvetítésre irányuló erőfeszítések sajnálatos kudarca táplálja;

B. mivel a tengeri földgázkészletek 2000-es évek eleji felfedezése óta Törökország konfliktusokat provokált szomszédaival a nemzetközi jog és kizárólagos gazdasági övezeteik körülhatárolása tekintetében; mivel jelentős földközi-tengeri gáztartalékok felfedezése – többek között a Leviatán mező felfedezése 2010-ben, majd az Egyiptom partjainál található és a Földközi-tengeren a legnagyobb Zohr gázmező felfedezése 2015-ben – érdeklődést váltott ki a régió iránt, és 2018-ban és 2019-ben további feltárásokhoz és fúrásokhoz vezetett;

C. mivel Törökország a kizárólagos gazdasági övezet határainak meghatározásával kapcsolatos, folyamatban lévő tengeri vita miatt nem írta alá az ENSZ Tengerjogi Egyezményét, amelynek Görögország és Ciprus részes fele; mivel Görögország és Törökország eltérően értelmezi az eredendően összetett tengerjogot; mivel a felek kölcsönösen azt állítják, hogy a tengerjog másik fél általi értelmezése ellentétes a nemzetközi joggal, és a másik fél tevékenységei jogellenesek; mivel a kizárólagos gazdasági övezetek és a kontinentális talapzat egyrészt Törökország, másrészt Görögország közötti elhatárolásával kapcsolatos, fent említett vitát 1973 novembere óta nem sikerült megoldani;

D. mivel Törökország az EU fontos partnere, és tagjelölt országként elvárás vele szemben, hogy a legmagasabb szinten érvényesítse a demokráciát és biztosítsa az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását, többek között azáltal, hogy betartja a nemzetközi egyezményeket; mivel az EU egyértelműen és eltökélten védelmezi az Európai Unió érdekeit, szilárd támogatásáról és szolidaritásáról biztosítja Görögországot és Ciprust, valamint tiszteletben tartja a nemzetközi jogot;

E. mivel a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében folytatott jogellenes feltárási és fúrási tevékenységek a Földközi-tenger keleti térségének intenzív és veszélyes militarizálódását eredményezik, és ezáltal komoly fenyegetést jelentenek az egész régió békéjére és biztonságára; mivel Görögország és Ciprus támogatása érdekében Franciaország 2020. augusztus 12-én két hadihajót és vadászrepülőgépeket telepített a térségbe, és 2020. augusztus 26-án Görögországgal, Ciprussal és Olaszországgal közösen hadgyakorlaton vett részt;

F. mivel 2020. június 10-én egy francia hadihajóval szemben török hadihajók rendkívül ellenséges reakciót tanúsítottak, amikor az a Sea Guardian NATO-misszió keretében egy olyan török hajót akart ellenőrizni, amellyel kapcsolatban felmerül a gyanú, hogy megsérti az ENSZ Líbiával szembeni fegyverembargóját; mivel 2020 januárja óta a török légierő több mint 600 alkalommal megsértette Görögország légterét; mivel Törökország e tevékenységeit egyre ellenségesebb retorika kíséri Görögországgal és Ciprussal, valamint más uniós tagállamokkal és magával az EU-val szemben;

G. mivel a Görögország és Törökország közötti tájékozódási célú megbeszélések 2016 márciusában megakadtak; mivel az ENSZ Közgyűlésének 2019. szeptemberi ülését követően a görög miniszterelnök és a török elnök egyaránt szorgalmazta a kétoldalú kapcsolatok javítását, decemberben pedig a politikai párbeszéd újraindítását, amelyet követően magas rangú tisztviselők 2020 januárjában Ankarában üléseztek, 2020 februárjában pedig Athénban bizalomépítő intézkedéseket vitattak meg;

H. mivel 2019 januárjában Ciprus, Egyiptom, Görögország, Izrael, Jordánia, Olaszország és a Palesztin Hatóság kormánya létrehozta a Kelet-Mediterrán Gázfórumot, egy multinacionális szervezetet, amelynek feladata egy regionális gázpiac és egy erőforrás-fejlesztési mechanizmus kialakítása; mivel a török külügyminisztérium bírálta ezt, és állítása szerint Ankarát ki akarják zárni a regionális földgázpiaci együttműködésből és koordinációból;

I. mivel Törökország és a líbiai nemzeti egységkormány 2019 novemberében egyetértési megállapodást írt alá, amely annak ellenére von új határt a két ország tengeri területei között, hogy azok nem rendelkeznek szomszédos vagy egymással szemben fekvő partszakasszal; mivel a Törökország és Líbia közötti, a Földközi-tengeren fekvő tengeri területeik elhatárolásáról szóló egyetértési megállapodás sérti egyes harmadik országok szuverén jogait, nem felel meg a Tengerjogi Egyezménynek, és semmilyen jogi következménnyel nem járhat harmadik országokra nézve; mivel az egyetértési megállapodás alkalmazása esetén lényegében választóvonalat képezne a Földközi-tenger keleti és nyugati része között, és ezáltal veszélyeztetné a tengeri biztonságot;

J. mivel 2020. április 20-án Törökország a Yavuz fúróhajót egy török hadihajóval együtt Ciprus kizárólagos gazdasági övezetébe küldte; mivel 2020. július 30-án Törökország a Barbaros nevű, szeizmikus kutatásokat végző hajót egy török hadihajóval és egy másik kísérőhajóval együtt Ciprus kizárólagos gazdasági övezetébe küldte; mivel 2020. augusztus 10-én Törökország az Oruc Reis kutatóhajót 17 hadihajó kíséretében görög vizekre küldte, hogy lehetséges olaj- és gázfúrások céljából felmérje a tengeri területeket egy olyan területen, ahol Törökország is joghatóságra tart igényt; mivel Görögország úgy válaszolt, hogy saját hadihajóit küldte ki a török hajók nyomon követésére, amelyek közül az egyik összeütközött egy görög hajóval; mivel 2020. augusztus 31-én Törökország újra meghosszabbította 2020. szeptember 12-ig az Oruç Reis által a Földközi-tenger keleti térségében végzett feltárást; mivel a török hajózási riasztás (Navtex-üzenet) Görögország kontinentális talapzatán található területet érint; mivel Törökország e tevékenységei a Görögország és Törökország közötti kapcsolatok jelentős romlásához vezettek;

K. mivel a Törökország, Ciprus és Kréta közötti vizekre vonatkozó, 2020. augusztus 10-i Navtex-üzenet lejártát követően a török Oruç Reis szeizmikus kutatóhajó több tárgyalási erőfeszítést követően 2020. szeptember 13-án visszatért az Antalya déli tartományhoz közeli vizekre, ami hozzájárulhat az Ankara és Athén közötti feszültségek enyhítéséhez;

L. mivel a Tanács különböző következtetéseiben – többek között az Európai Tanács 2018. március 22-i és 2019. június 20-i következtetéseiben – több alkalommal is kifejezte aggodalmát a Földközi-tenger keleti térségében végzett jogellenes török fúrási tevékenységekkel kapcsolatban, és határozottan elítélte azokat, majd 2019 novemberében az említett tevékenységekre válaszul korlátozó intézkedéseket fogadott el; mivel 2020. február 27-én a Tanács felvette a TPAO török olajtársaság két vezetőjét az uniós szankciós listára, utazási tilalmat és a vagyoni eszközök befagyasztását rendelve el, miután Törökország jogellenes fúrási tevékenységeket végzett a Földközi-tenger keleti térségében; mivel a Tanács 2020. augusztus 28-i informális ülésén (Gymnich-értekezlet) további célzott szankciókra szólított fel Törökországgal szemben, amennyiben az nem enyhíti a feszültségeket a régióban; mivel ezeket a korlátozó intézkedéseket az Európai Tanács 2020. szeptember 24–25-i rendkívüli csúcstalálkozóján vitatják meg; mivel 2020. szeptember 10-én a földközi-tengeri államok Med7 csúcstalálkozóján részt vevő nemzeti vezetők kifejezték Görögország iránti teljes támogatásukat és szolidaritásukat, ugyanakkor sajnálatuknak adtak hangot amiatt, hogy Törökország nem reagált az EU azon többszöri felhívására, hogy vessen véget a Földközi-tenger keleti térségében és az Égei-tengeren folytatott egyoldalú és jogellenes tevékenységeinek;

M. mivel Borrell alelnök/főképviselő, aki az Európai Unió Tanácsának német elnökségével együtt intenzív tevékenységet folytatott a régióban, a Törökország, Görögország és Ciprus közötti párbeszéd révén keres megoldást; mivel a párbeszéd előmozdítása érdekében Törökországnak tartózkodnia kell az egyoldalú fellépésektől; mivel a Tanács német elnöksége által vezetett júliusi és augusztusi közvetítési kísérletek sajnos kudarcot vallottak; mivel a tárgyalások időszaka alatt Egyiptom és Görögország 2020. augusztus 6-án kétoldalú tengeri megállapodást kötött, amely a Törökországgal és Ciprussal e tárgyban 15 éven keresztül folytatott tárgyalásokat követően kizárólagos gazdasági övezetet jelölt ki az olaj- és gázfúrási jogok tekintetében;

N. mivel a NATO különböző kezdeményezéseket is javasolt a Görögország és Törökország közötti párbeszédre, és közvetítette a köztük folyó tárgyalásokat; mivel a NATO-szerződés 1. cikke úgy rendelkezik, hogy az egyezmény részes felei kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden nemzetközi viszályt, amelybe belekerülhetnek, békés eszközökkel, olyan módon rendeznek, hogy a nemzetközi béke és biztonság, valamint az igazságosság ne kerüljön veszélybe, továbbá hogy nemzetközi kapcsolataikban tartózkodnak az Egyesült Nemzetek céljaival össze nem férő, bármilyen módon megnyilvánuló erőszakkal való fenyegetéstől és erőszak alkalmazásától;

O. mivel az ENSZ Alapokmánya úgy rendelkezik, hogy az államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden nemzetközi viszályt, amelybe belekerülhetnek, békés eszközökkel, olyan módon rendeznek, hogy a nemzetközi béke és biztonság, valamint az igazságosság ne kerüljön veszélybe, továbbá hogy nemzetközi kapcsolataikban tartózkodnak az Egyesült Nemzetek céljaival összeegyeztethetetlen, bármilyen módon megnyilvánuló erőszakkal való fenyegetéstől és az erőszak alkalmazásától;

1. rendkívül aggasztónak tartja az uniós tagállamok és egy uniós tagjelölt ország közötti, a Földközi-tenger keleti térségében zajló jelenlegi vitát és az azzal kapcsolatos további katonai eszkalálódás kockázatát; szilárd meggyőződése, hogy a konfliktus fenntartható megoldása csak párbeszéden, diplomácián, valamint jóhiszeműen és a nemzetközi joggal összhangban folytatott tárgyalásokon keresztül érhető el;

2. elítéli Törökországnak a kontinentális talapzaton, valamint Görögország és Ciprus kizárólagos gazdasági övezeteiben folytatott jogellenes tevékenységeit, amelyek sértik uniós tagállamok szuverén jogait, és teljes szolidaritását fejezi ki Görögország és Ciprus felé; nyomatékosan felszólítja Törökországot, hogy vegyen részt a jogviták békés rendezésében, és tartózkodjon minden olyan egyoldalú és jogellenes fellépéstől vagy fenyegetéstől, amely a jószomszédi kapcsolatokra hátrányos hatást gyakorolhat;

2020. szeptember 17., csütörtök

3. üdvözli Törökország 2020. szeptember 12-i döntését arról, hogy visszavonja az Oruç Reis szeizmikus kutatóhajót, amivel megtette az első lépést a Földközi-tenger keleti térségében tapasztalható feszültségek enyhítése felé; elítéli Törökország 2020. szeptember 15-i azon döntését, hogy új Navtex-üzenetet bocsát ki a Yavuz fúróhajó szolgálati idejének 2020. október 12-ig történő meghosszabbítása céljából; sürgeti Törökországot, hogy mutasson mértékletességet, kezdeményező módon járuljon hozzá a helyzet enyhítéséhez többek között azzal, hogy tiszteletben tartja szomszédai területi integritását és szuverenitását, azonnal leállítja a Földközi-tenger keleti térségében folytatott további jogsértő feltárási és fúrási tevékenységeit, tartózkodik a görög légtér, valamint a görög és ciprusi felségvizek megsértésétől, valamint elhatárolódik a nacionalista és háborús uszító retorikától; elutasítja a tagállamokkal és az EU-val szembeni fenyegetések és sértő nyelvezet alkalmazását, mivel ez elfogadhatatlan és nem helyénvaló egy uniós tagjelölt ország részéről;

4. hangsúlyozza, hogy diplomáciai eszközök, közvetítés és a nemzetközi jog útján kell megoldást találni, és határozottan támogatja a felek közötti párbeszédhez való visszatérést; felszólítja az összes érintett szereplőt, különösen Törökországot, hogy a párbeszéd és a hatékony együttműködés lehetővé tétele érdekében kötelezzék el magukat a helyzet sürgős enyhítése mellett azáltal, hogy csökkentik katonai jelenlétüket a régióban;

5. felszólítja Törökországot mint uniós tagjelölt országot, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben a tengerjogot, valamint Görögország és Ciprus uniós tagállamok szuverenitását azok felségvizei tekintetében, valamint azok szuverén jogait a tengeri övezeteikben; ismételten felszólítja a török kormányt, hogy írja alá és ratifikálja az ENSZ Tengerjogi Egyezményét, és emlékeztet arra, hogy bár Törökország nem aláíró fél, a szokásjog még a lakatlan szigetek esetében is rendelkezik kizárólagos gazdasági övezetekről;

6. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a feszültség fokozódása aláássa a ciprusi kérdés átfogó megoldásáról szóló közvetlen tárgyalások újrakezdésének kilátásait, holott továbbra is ez a leghatékonyabb út Ciprus és Törökország között a kizárólagos gazdasági övezetek elhatárolása tekintetében; sürgeti az összes érintett felet, hogy aktívan támogassák a ciprusi kérdés igazságos, átfogó és életképes rendezésére irányuló tárgyalásokat az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozataiban meghatározott keretek között, a nemzetközi joggal és az uniós vívmányokkal összhangban, valamint az Unió alapját képező elvek tiszteletben tartásával;

7. üdvözli, hogy a Ciprus és Görögország kormánya felkérte Törökországot, hogy jóhiszeműen tárgyaljon a partjaik közötti tengeri övezetek elhatárolásáról; sürgeti a feleket, hogy az adott vitákat vigyék a hágai Nemzetközi Bíróság elé, vagy folyamodjanak nemzetközi választottbírósághoz abban az esetben, ha a vita rendezése nem lehetséges közvetítés útján;

8. üdvözli az EU, különösen Borrell alelnök/főképviselő és az Európai Unió Tanácsának német elnöksége, valamint más nemzetközi intézmények, például a NATO arra irányuló erőfeszítéseit, hogy hozzájáruljanak a megoldás párbeszéd és diplomácia útján történő megtalálásához; felszólítja a feleket, hogy valódi közös elköteleződéssel és jóhiszeműen tárgyaljanak a kizárólagos gazdasági övezetek és a kontinentális talapzat elhatárolásáról, teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzetközi jogot és a szomszédok közötti jó kapcsolatok elvét; támogatja az arra irányuló javaslatot, hogy az összes érintett szereplő részvételével többoldalú konferenciát rendezzenek a Földközi-tenger keleti térségéről annak érdekében, hogy platformot biztosítsanak a viták párbeszéd útján történő rendezéséhez;

9. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassanak szélesebb körű, inkluzív párbeszédet Törökországgal, valamint alakítsanak ki átfogó és stratégiai biztonsági architektúrát és energiaügyi együttműködést a földközi-tengeri térségben; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e párbeszéd során továbbra is határozottan kötelezzék el magukat az Unió alapvető értékei és elvei mellett, beleértve az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság és a szolidaritás elvének tiszteletben tartását;

10. sürgősen felszólít minden fúrási tevékenység átfogó környezeti kockázatértékelésére, figyelembe véve a tengeri gázfeltárással kapcsolatos számos kockázatot a környezetre, a munkaerőre és a helyi lakosságra nézve; felszólítja az érintett feleket, hogy hajtsanak végre beruházásokat a megújuló energiába és a fenntartható, éghajlatbarát jövőbe, valamint felszólítja az EU-t, hogy támogassa egy ilyen, a földközi-tengeri térségre vonatkozó zöld megállapodás kidolgozását, amely a tágabb régióra vonatkozó, megújuló energiával kapcsolatos beruházások terveit is magában foglalná annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek az éghajlatra és a környezetre káros, korlátozott fosszilis erőforrásokkal kapcsolatos viták;

11. súlyos aggodalmát fejezi ki az EU és Törökország közötti kapcsolatok jelenlegi helyzete miatt, főként a törökországi súlyos emberi jogi helyzettel, valamint a demokrácia és a jogállamiság gyengülésével kapcsolatban; hangsúlyozza Törökország egyoldalú külpolitikai kezdeményezéseinek a tágabb régióra gyakorolt múltbeli és jelenlegi negatív hatásait, és hogy a Földközi-tenger keleti térségében Törökország által végzett jogellenes feltárási és fúrási tevékenységek tovább súlyosbítják az EU és Törökország közötti kapcsolatok általános romlását; felszólítja Törökországot és az uniós

tagállamokat, hogy működjenek együtt a konfliktus békés megoldásának és a líbiai politikai párbeszédnek a támogatásában, és tartsák be az ENSZ Biztonsági Tanácsa által bevezetett fegyverembargót; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi török külpolitika és a földközi-tengeri térségben folytatott egyéb fellépések negatív hatást gyakorolnak a régió stabilitására; megismétli az északkelet-szíriai török hadműveletről és annak következményeiről szóló, 2019. október 24-i állásfoglalásában ([7]) kifejtett álláspontját;

12. felhívja a NATO megfelelő fórumait, és különösen a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó magas szintű munkacsoportot, hogy sürgősen vitassák meg a Földközi-tenger keleti térségében folytatott fegyverzetellenőrzés kérdését;

13. újólag megerősíti, hogy az EU és Törökország közötti parlamenti párbeszéd a párbeszéd és a deeszkalációs erőfeszítések fontos eleme; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a török parlament folyamatosan elutasítja az EU–Törökország Parlamenti Vegyes Bizottság kétoldalú üléseinek folytatását; felszólt ezen ülések azonnali folytatására;

14. kitart amellett, hogy további szankciók csak párbeszéd, komoly együttműködés és konkrét helyszíni előrelépés révén kerülhetők el; felszólítja a Tanácsot, hogy álljon készen további korlátozó intézkedések listájának kidolgozására, amennyiben nem történne jelentős előrelépés a Törökországgal való kapcsolatfelvétel terén; javasolja, hogy az ilyen intézkedések ágazatiak és célzottak legyenek; határozottan úgy véli, hogy ezek a szankciók nem lehetnek hátrányos hatással Törökország népére, a Törökország független civil társadalmának nyújtott támogatásunkra vagy a Törökországban tartózkodó menekültekre;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a NATO Parlamenti Közgyűlésének és főtitkárának, a Török Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint az uniós tagállamoknak.

([7]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0049.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0231

A belarusz helyzet

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a belarusz helyzetről (2020/2779(RSP))

(2021/C 385/12)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Belaruszról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a médiaszabadság belaruszi helyzetének romlásáról, nevezetesen a Charter 97 ügyről szóló 2018. október 4-i ([1]), a Belaruszról szóló 2018. április 19-i ([2]), a belarusz helyzetről szóló 2017. április 6-i ([3]), a belarusz helyzetről szóló 2016. november 24-i ([4]), valamint a belarusz halálbüntetésről szóló 2015. október 8-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a keleti partnerségnek az Unió és hat keleti partnere – Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova, Örményország és Ukrajna – közös erőfeszítéseként Prágában, 2009. május 7-én történt létrehozására,

— tekintettel a keleti partnerség 2009. évi prágai, 2011. évi varsói, 2013. évi vilniusi, 2015. évi rigai és 2017. évi brüsszeli csúcstalálkozóján tett együttes nyilatkozatokra,

— tekintettel a 2020. augusztus 9-én Belaruszban tartott elnökválasztásra,

— tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az elnökválasztásról szóló, az Európai Unió nevében tett 2020. augusztus 11-i és 2020. augusztus 17-i nyilatkozatára,

— tekintettel a főképviselő/alelnök nyilatkozataira, különösen az elnökválasztást megelőző 2020. augusztus 7-i és az elnökjelöltek nyilvántartásba vételének megtagadásáról szóló, 2020. július 14-i nyilatkozatára, a főképviselő/alelnök és Kanada külügyminiszterének 2020. augusztus 26-i közös nyilatkozatára, valamint a főképviselő/alelnök és az európai szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős biztos 2020. augusztus 10-i, az elnökválasztásról szóló közös nyilatkozatára,

— tekintettel az Európai Parlament elnökének 2020. augusztus 13-i nyilatkozatára, valamint az öt képviselőcsoport vezetőinek a 2020. augusztus 9-i úgynevezett elnökválasztást követően a belarusz helyzetről tett 2020. augusztus 17-i nyilatkozatára,

— tekintettel a Külügyek Tanácsa 2020. augusztus 14-i rendkívüli ülésének legfőbb eredményére és az Európai Tanácsnak a 2020. augusztus 9-i elnökválasztást követő, a belarusz helyzettel foglalkozó 2020. augusztus 19-i ülésén az elnök által tett következtetésekre,

— tekintettel a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a politikai alapon végrehajtott önkényes és indokolatlan letartóztatásokról és fogva tartásokról szóló 2020. szeptember 7-i és a Koordinációs Tanács tagjai elleni erőszak és megfélemlítés fokozódásáról szóló, 2020. szeptember 11-i nyilatkozatára,

— tekintettel az EU globális stratégiájára és a felülvizsgált európai szomszédságpolitikára,

— tekintettel az EKSZ szóvivőjének nyilatkozataira, különösen az elnökválasztást megelőző közelmúltbeli fejleményekről szóló, 2020. június 19-i és a belarusz parlamenti választásokról szóló, 2019. november 18-i nyilatkozatára,

— tekintettel a Belaruszban a belső elnyomás céljára felhasználható fegyverekre és felszerelésekre vonatkozó, 2004. évi uniós embargó meghosszabbításáról szóló, 2020. február 17-i tanácsi határozatra ([6]),

([1]) HL C 11., 2020.1.13., 18. o.
([2]) HL C 390., 2019.11.18., 100. o.
([3]) HL C 298., 2018.8.23., 60. o.
([4]) HL C 224., 2018.6.27., 135. o.
([5]) HL C 349., 2017.10.17., 41. o.
([6]) HL L 45., 2020.2.18., 3. o.

— tekintettel a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) 2020. július 15-i nyilatkozatára arról, hogy meghívás hiányában nem küldtek választási megfigyelő missziót Belaruszba,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az összes olyan emberi jogi egyezményre, amelynek Belarusz részes fele,

— tekintettel az ENSZ belaruszi emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának 2020. július 10-i jelentésére,

— tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) 2020. július 17-i nyilatkozatára és az EBESZ ODIHR belarusz választásokról szóló korábbi jelentéseire,

— tekintettel az ENSZ főtitkárának a Belaruszban a választások utáni fejleményekről szóló, 2020. augusztus 10-i és 14-i nyilatkozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Belaruszban 2000 óta többszöri próbálkozás ellenére sem jegyeztek be újabb politikai pártot; mivel a belarusz Központi Választási Bizottság megtagadta a rezsimet bíráló politikusok jelöltként való nyilvántartásba vételét a 2020-as elnökválasztáson, akik állítólag több mint 100 000 aláírást gyűjtöttek a nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelően, hangsúlyozva a jelölés aránytalan és indokolatlan akadályait, amelyek ellentétesek az EBESZ-kötelezettségvállalásokkal és más nemzetközi normákkal;

B. mivel az elnöki kampányt már 2020. május eleje óta a békés tüntetők, civil társadalmi aktivisták, bloggerek és újságírók elleni országos szintű fellépés, valamint a politikai aktivisták, családtagjaik és támogatóik komoly megfélemlítése jellemezte; mivel több mint 650 békés tiltakozót, újságírót és civil aktivistát tartanak fogva az országban a rezsim elleni tiltakozása miatt;

C. mivel a belarusz választási folyamat nem felelt meg az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) iránymutatásainak, amelyek előirányozzák az alapvető szabadságok tiszteletben tartását, az egyenlőséget, az egyetemességet, a politikai pluralizmust, a megbízhatóságot, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot, holott Belarusz az EBESZ részes fele;

D. mivel az EBESZ/ODIHR választási megfigyelő missziója nem tudta figyelemmel kísérni a választási folyamatot, mivel a belarusz hatóságok szándékosan nem küldtek ki meghívót időben;

E. mivel a választás napjáról rendszerszintű szabálytalanságokat és a nemzetközi választási normák számos megsértését jelentették, többek között a szavazók megfélemlítését, szavazati joguk megtagadását és a választókerületi jegyzőkönyvek tömeges meghamisítását; mivel a független belföldi megfigyelőket, köztük azokat, akik a belarusz elnökválasztáson a korai szavazást követték nyomon, a választási jog számos megsértésének dokumentálását követően országszerte őrizetbe vették;

F. mivel a belaruszi Központi Választási Bizottság a hivatalban levő Aljakszandr Lukasenkát nyilvánította az úgynevezett választások győztesének;

G. mivel hiteles országos jelentések és a közösségi média segítségével alulról szerveződő kezdeményezések a hivatalban lévő Aljakszandr Lukasenka javára elkövetett széles körű választási csalásról tanúskodnak, és sok belarusz szerint Szvjatlana Cihanouszkaja a győztes;

H. mivel a demokratikus változás, valamint az alapvető szabadságok és az emberi jogok tiszteletben tartása iránti vágyat kifejezésre juttató, példa nélküli, békés tiltakozások az úgynevezett választási eredmények bejelentését követően azonnal megkezdődtek, és mind a mai napig folytatódnak, mivel több százezren gyűlnek össze Belarusz utcáin, és a tiltakozások csúcspontjai a hétvégi egységmenetek, amelyek bizonyítják a belarusz társadalom elégedetlenségének és mozgósításának szintjét;

2020. szeptember 17., csütörtök

I. mivel a tiltakozásokat széles körű sztrájkok kísérték az egész országban az ipari üzemekben, többek között a különböző iparágak nagyobb állami tulajdonú vállalataiknál, iskolákban, egyetemeken, városokban és falvakban;

J. mivel az Európai Unió és tagállamai a választás tisztességességével kapcsolatos komoly kétségek és a hamisításról szóló számos beszámoló miatt nem ismerték el az elnökválasztás eredményeit; mivel Lukasenka hivatalban lévő elnök jelenlegi hivatali ideje 2020. november 5-én jár le;

K. mivel a belaruszi tiltakozások soha nem látott méretet öltöttek, kiterjednek az egész országra és az emberek életkortól függetlenül vesznek részt azokban, szemmel látható női vezetés mellett;

L. mivel a belarusz hatóságok aránytalan erőszakkal reagáltak a legitim és békés tüntetésekre; mivel a biztonsági erők igen keményen léptek fel a békés tiltakozók ellen, gyakran alkalmazva túlzott, szükségtelen és megkülönböztetés nélküli erőszakot, például könnygázt, rendőrbotot, villanógránátokat és vízágyúkat; mivel az Egyesült Nemzetek emberi jogi főbiztosának hivatala több mint 6 700 ember utóbbi hetekben történt letartóztatásáról számolt be, akik a békés gyülekezés szabadságához fűződő jogukkal éltek; mivel a szakértők legalább 450 esetben kaptak jelentést kínzásról, szexuális erőszakról, nemi erőszakról és a szabadságuktól megfosztott személyekkel szembeni rossz bánásmódról, miközben 2020. augusztus 9. óta számos ember eltűnt, volt, akit holtan találtak, közéjük tartozik Aljakszandr Tarajkouszki, Kansztancin Sismakou, Aljakszandr Vihor és Henadz Sutau;

M. mivel Koordinációs Tanácsot hoztak létre azzal a céllal, hogy ideiglenes intézményi partnerként szolgáljon a nemzetközi normáknak megfelelő és az ODIHR választási megfigyelése alatt tartandó új választások megszervezésére irányuló nemzeti párbeszéd folyamatához; mivel azóta több ezer ember fejezte ki támogatását az új választásokra vonatkozó felhívásaival kapcsolatban, és mivel a Koordinációs Tanács valamennyi vezető tagját (Lilija Ulaszava, Makszim Znak, Szjarhej Dileuszki, Marija Kalesznyikava) zaklatták, kihallgatták vagy letartóztatták; mivel a folyamatos zaklatások és fenyegetések arra késztették az ellenzék vezető tagjait, Szvjatlana Cihanouszkaját, Veranika Csapkalát, Pavel Latuskát és Volha Kovalkovát, hogy az Európai Unióban keressenek menedéket; mivel egy másik vezetőt, Marija Kalesznyikavát 2020. szeptember 7-én álarcos férfiak rabolták el fényes nappal egy jelzés nélküli kisteherautóval egy minszki utcán; mivel Szvetlana Alekszijevics, a Nobel-díj kitüntetettje a Koordinációs Tanács elnökségének egyetlen olyan tagja, aki Belaruszban tartózkodik és szabadlábon van; mivel az európai diplomatáktól kapott rendkívüli támogatás ellenére továbbra is komoly aggodalomra ad okot a biztonsága;

N. mivel az Európai Tanács 2020. augusztus 19-i ülésén úgy határozott, hogy szankciókkal sújtja a belaruszi erőszakért, elnyomásért és a választási eredmények meghamisításáért felelős jelentős számú személyt, megtiltja számukra, hogy belépjenek az EU-ba, és befagyasztja az EU-ban lévő pénzügyi eszközeiket;

O. mivel a választási kampányra és az elnökválasztásra a Covid19-világjárvány alatt került sor, amelynek hatásait a belarusz politikai vezetés és hatóságok következetesen tagadták, aminek következtében az újságírók, az egészségügyi személyzet és a hétköznapi emberek kezdtek megosztani a világjárványra és a szükséges óvintézkedésekre vonatkozó alapvető információkat, ezzel is bizonyítva az emberek társadalmi szerepvállalását és a belarusz civil társadalom életképességét;

P. mivel 2020. augusztus 27-én az Oroszországi Föderáció elnöke kijelentette, hogy támogatja a belarusz hatóságokat a legitim polgári elégedetlenség elfojtásában különleges rendőri erők bevetésének felajánlása révén; mivel 2020. augusztus 21-én Aljakszandr Lukasenka bejelentette, hogy az állami médiában dolgozó, sztrájkoló és lemondó újságírókat úgynevezett orosz médiaszakemberekkel váltja fel; mivel Oroszország, Kína és Törökország az elsők között gratulált Lukasenkának csalással szerzett választási győzelméhez;

Q. mivel a belarusz hatóságok továbbra is erőszakosan lépnek fel a független belarusz riporterekkel és a civil újságírókkal szemben, és szándékosan próbálják akadályozni a belföldi és nemzetközi aggodalmak és megítélések eloszlatása érdekében végzett objektív tudósításokat, többek között azáltal, hogy 2020. augusztus 29-én visszavonták több mint egy tucat nemzetközi riporter sajtóakkreditációját;

R. mivel Belaruszban a választási kampány alatt és a választások után tovább romlott az emberi jogi helyzet; mivel az emberijog-védők munkakörnyezete folyamatosan romlott, és az emberijog-védőket módszeresen megfélemlítik, zaklatják és korlátozzák alapvető szabadságaikat; mivel Belarusz az egyetlen olyan ország Európában, amely még mindig alkalmazza a halálbüntetést;

2020. szeptember 17., csütörtök

1. hangsúlyozza, hogy – az Európai Tanács álláspontjával egybehangzóan – elutasítja a 2020. augusztus 9-i belaruszi úgynevezett elnökválasztás eredményét, mivel a választásokat az összes nemzetközileg elismert norma kirívó megsértésével folytatták le; jelenlegi hivatali idejének lejártát követően nem ismeri el Aljakszandr Lukasenkát Belarusz elnökének;

2. a lehető leghatározottabban elítéli a belarusz hatóságokat a 2020. augusztus 9-i, csalásokkal zajlott elnökválasztásokat követően az igazságszolgáltatásért, a szabadságért és a demokráciáért szervezett békés tüntetések erőszakos elfojtásáért; felszólít az erőszak haladéktalan beszüntetésére, a 2020. augusztus 9-i úgynevezett választások előtt és után politikai okokból fogva tartott minden személy azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására és az ellenük felhozott vádak ejtésére, többek között azon személyek szabadon bocsátására is, akiket a választási eredmények vagy a hatóságok által alkalmazott erőszak elleni tiltakozásokban való részvételükért vagy e tiltakozások támogatásának kifejezéséért tartanak fogva;

3. elítéli a sztrájkok résztvevőivel, a Koordinációs Tanács tagjaival és más ellenzéki szereplőkkel, civil társadalmi aktivistákkal, független újságírókkal és bloggerekkel szembeni folyamatos megfélemlítést, üldözést és aránytalan erőszakot; követeli a 2020. augusztus 9-i meghamisított választások előtt és után önkényesen fogva tartott valamennyi személy – köztük Pavel Szevjarinec, Mikalaj Sztatkijevics, Marija Kalesznyikava, Andrej Jahorau, Anton Radnyiankou és Ivan Kraucou – azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását; követeli, hogy állítsanak le minden politikai alapon indított büntetőeljárást;

4. üdvözli a Koordinációs Tanácsot mint a Belaruszban demokratikus változást követelő emberek ideiglenes képviselőjét, amely minden politikai és társadalmi szereplő előtt nyitva áll;

5. támogatja a békés és demokratikus hatalomátadást egy inkluzív nemzeti párbeszéd eredményeként, a belarusz nép demokratikus és alapvető jogainak teljes körű tiszteletben tartása mellett; e tekintetben megismétli a belarusz nép arra irányuló felhívását, hogy a lehető leghamarabb szervezzenek új, szabad és tisztességes választásokat nemzetközi felügyelet mellett, az EBESZ/ODIHR vezetésével és a nemzetközileg elismert normákkal összhangban;

6. kinyilvánítja, hogy egyértelműen támogatja a belarusz népet a szabad és tisztességes választásokra, az alapvető szabadságokra és az emberi jogokra, a demokratikus képviseletre, a politikai részvételre és a méltóságra irányuló jogos követeléseikben és törekvéseikben, valamint a saját sorsuk megválasztásához való jogukban; elismeri, hogy a jelenlegi belarusz tiltakozó mozgalom a Belarusz demokratizálódása iránti általános és széles körű igényen alapul, mivel az embereknek ugyanazokat az alapvető demokratikus és szabadságjogokat kell élvezniük, mint az európai kontinens többi polgárának;

7. felhívja a Bizottságot, az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy nyújtsanak segítséget Belarusz demokratikus ellenzékének, többek között a Szvjatlana Cihanouszkaja által vezetett Koordinációs Tanácsnak;

8. nagyra értékeli, hogy a Szvjatlana Cihanouszkaja, Veranika Csapkala és Marija Kalesznyikava által vezetett bátor belarusz nők és támogatóik jelentős mértékben hozzájárultak a belarusz nép jogos követeléseinek kinyilvánításához és képviseletéhez; megjegyzi, hogy sok belarusz szerint Szvjatlana Cihanouszkaja az elnökválasztás nyertese és Belarusz újonnan megválasztott elnöke;

9. követeli a Koordinációs Tanács letartóztatott tagjainak, (Lilija Ulaszava, Makszim Znak, Szjarhej Dileuszki, Marija Kalesznyikava) azonnali szabadon bocsátását; kitart amellett, hogy minden nemzeti párbeszédnek a Koordinációs Tanács teljes körű és akadálytalan részvételével kell zajlania; üdvözli, hogy az uniós tagállamok és más, hasonlóan gondolkodó országok képviselői védelmükbe vették Szvetlana Alekszijevicset;

10. a lehető leghatározottabban elítéli a békés tüntetők és a fogvatartottak ellen irányuló, megdöbbentő erőszakos cselekményeket, kegyetlen elnyomást és kínzást; felszólít Aljakszandr Tarajkouszki, Aljakszandr Vihor, Arcjom Parukou, Henadz Sutau és Kansztancin Sismakou tüntetésekkel összefüggő haláleseteinek független és tényleges kivizsgálására;

11. felszólít a rossz bánásmód és a kínzás valamennyi formájának beszüntetésére, a kínzás a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban álló fogalmának a belarusz büntető törvénykönyvbe történő bevezetésére, valamint az erőszakos eltüntetés bűncselekménnyé nyilvánítására irányuló jogszabályi változtatásokra;

2020. szeptember 17., csütörtök

12. kitart amellett, hogy biztosítani kell a polgároknak a gyülekezés, az egyesülés, a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságához való jogát, valamint a média szabadságát, és ezáltal meg kell szüntetni az e szabadságokat akadályozó valamennyi jogi és gyakorlati korlátozást; határozottan elítéli a halálbüntetés folyamatos alkalmazását, és felszólít annak azonnali és végleges eltörlésére, valamint – amíg ez nem történik meg – a halálbüntetés elleni fellebbezéshez való tényleges jogra;

13. teljes mértékben támogatja a belarusz munkavállalókat és független szakszervezeteket és felszólítja a belarusz hatóságokat a belarusz munkavállalók azon alapvető jogainak tiszteletben tartására, hogy elbocsátás, letartóztatás vagy más megtorlás veszélye nélkül sztrájkolhassanak, összhangban az ILO 87. és 98. sz. egyezményével; támogatja a Nemzetközi Szakszervezetek Szövetségének a Nemzetközi Munkaügyi Szervezethez intézett felhívását, hogy sürgősen lépjen fel a sztrájkbizottságok vezetői és a független szakszervezeti aktivisták letartóztatása és elítélése ellen, hogy megvédjék gyülekezési és egyesülési szabadságukat; támogatását fejezi ki a Demokratikus Szakszervezetek Belaruszi Kongresszusának koordináló szerepéhez;

14. határozottan támogatja a belarusz választási eredmények meghamisításáért és az elnyomásért felelős személyekkel – köztük Aljakszandr Lukasenkával – szembeni uniós szankciókat; felhívja a Tanácsot, hogy haladéktalanul és a nemzetközi partnerekkel szoros együttműködésben hajtson végre széles körű és hatékony szankciókat a választási csalás, erőszak és elnyomás valamennyi belarusz elkövetőjével szemben; felhívja a Tanácsot, hogy kövesse a balti államok példáját, amelyek felvették Lukasenkát szankciós listájukra, és bővítse a szankciókkal sújtott személyek eredetileg javasolt csoportját jelentős számú magas és közepes rangú tisztviselővel, valamint olyan vállalkozókkal, akikről ismert, hogy támogatják a rezsimet vagy elbocsátják alkalmazottaikat sztrájkban való részvétel miatt; felhívja az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy felvegyék a listára azokat az orosz állampolgárokat is, akik közvetlenül részt vesznek a belaruszi Lukasenka-rezsim támogatásában;

15. határozottan üdvözli az EBESZ soros elnökének utódjával együttműködésben tett azon javaslatát, hogy segíti Belaruszt a párbeszéd megszervezésében; ragaszkodik ahhoz, hogy a belarusz hatóságok fogadják el a jelenlegi és a soron következő EBESZ-elnökök által számukra nyújtott ajánlatot;

16. sürgeti az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy készítsék el az EU Belarusszal kapcsolatos politikájának átfogó felülvizsgálatát, amelynek célja a belarusz nép és demokratikus törekvéseik, valamint a civil társadalom, az emberijog-védők, a független szakszervezetek és a független média támogatása; felszólít a belarusz civil társadalomnak nyújtott uniós finanszírozás növelésére, valamint a jelenlegi belarusz kormány és az állami ellenőrzés alatt álló projektek részére történő minden uniós pénzeszköz átutalásának befagyasztására, valamint a jelenlegi rezsimnek nyújtott EBB-, EBRD- és más kölcsönök leállítására; sürgeti az EU-t, hogy szervezzen adományozói konferenciát a demokratikus Belarusz számára, amely összehozza a nemzetközi pénzügyi intézményeket, a G7-országokat, az uniós tagállamokat és intézményeket, valamint azokat, akik készek vállalni egy több milliárd eurós pénzügyi csomagot a jövőbeli reformtörekvések és a gazdaság szerkezetátalakításának támogatására;

17. felhívja az EKSZ-t, hogy függessze fel az EU–Belarusz partnerségi prioritásokról szóló tárgyalásokat mindaddig, amíg szabad és tisztességes elnökválasztásra nem kerül sor;

18. sürgeti a kormányt, hogy erősítse meg az egészségügyi rendszert, és átlátható és inkluzív módon bocsásson a belarusz polgárok rendelkezésére minden releváns és életmentő információt a világjárványról; hangsúlyozza, hogy javítani kell az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, annak elérhetőségét és minőségét a fogva tartási helyeken, különös tekintettel a Covid19-világjárványra, valamint az egészségügyi személyzet munkakörülményeire, mivel jelentések érkeztek arról, hogy a rendőrség megakadályozta a sérült tüntetők ellátását és letartóztatta az egészségügyi személyzetet;

19. ösztönzi az EU tagállamait, hogy könnyítsék meg és gyorsítsák fel egy humanitárius folyosó kialakítását és a Belaruszból politikai okokból menekülők vagy az ellenük elkövetett erőszak miatt orvosi kezelésre szorulók vízumkérelmi eljárását, és biztosítsák számukra és családtagjaik számára a szükséges támogatást és segítséget; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsan valósítsa meg a civil társadalomnak és az elnyomás áldozatainak nyújtott hatékony uniós pénzügyi támogatást, és mozgósítson több forrást fizikai, pszichológiai és anyagi támogatásukra;

20. felhívja az EU-t, hogy erősítse tovább az emberek közötti kapcsolatokat azáltal, hogy támogatja a belarusz független nem kormányzati szervezeteket, civil társadalmi szervezeteket, emberijog-védőket, a média képviselőit és a független újságírókat, további lehetőségeket teremtve a fiatal belaruszok számára, hogy az EU-ban tanuljanak, és továbbra is támogatva az Európai Bölcsészettudományi Egyetemet; kéri a Bizottságot, hogy sürgősen hozzon létre ösztöndíjprogramot a belarusz egyetemekről demokratikus hozzáállásuk miatt kizárt diákok és tudósok számára;

21. hangsúlyozza a rezsim által a belarusz nép ellen elkövetett bűncselekmények átfogó kivizsgálásának szükségességét, és hangsúlyozza, hogy kész hozzájárulni egy ilyen vizsgálathoz;

22. elítéli a média és az internet elnyomását, valamint az újságíróknak és bloggereknek az ország helyzetével kapcsolatos információáramlás megállítása érdekében való megfélemlítését; hangsúlyozza, hogy a belarusz népnek joga van az információkhoz való akadálytalan hozzáféréshez; felszólítja az EU-t, hogy használja fel a Demokráciáért Európai Alapítványt és más eszközöket e médiacsatornák és újságírók támogatására, akiket a rezsim elnyom;

23. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy nyújtsanak teljes körű támogatást az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának és az EBESZ moszkvai mechanizmusának azon erőfeszítéseihez, amelyek az emberi jogok megsértésének nemzetközi szervezetek általi dokumentálására és jelentésére, valamint az ezt követő elszámoltathatóságra és az áldozatoknak nyújtott igazságszolgáltatására irányulnak;

24. hangsúlyozza az EU-t, tagállamait és intézményeit érintő, Belaruszban terjedő félretájékoztatás, valamint az EU-n belüli, a belarusz helyzettel kapcsolatos félretájékoztatás, továbbá a harmadik felek által elkövetett hibrid fenyegetések egyéb formái elleni küzdelem fontosságát; óva inti a rezsimet minden arra irányuló kísérlettől, hogy a nemzeti, vallási, etnikai és egyéb kisebbségeket közvetett célpontként használja fel, elterelve a társadalom figyelmét a választási csalásról és az azt követő tömeges tiltakozásokról és elnyomásról; elítéli annak az elutasítását, hogy Tadeusz Kondrusiewicz érsek, a belarusz katolikus egyház vezetője visszatérhessen az országba;

25. elítéli az Oroszországi Föderáció hibrid beavatkozását Belaruszban, nevezetesen azt, hogy úgynevezett médiaszakértőket delegálnak a belarusz állami médiába, valamint tanácsadókat küldenek a katonai és bűnüldöző szervekhez, és felszólítja az Oroszországi Föderáció kormányát, hogy vessen véget a belaruszi belső folyamatokba történő minden további titkos vagy nyílt beavatkozásnak; sürgeti az Oroszországi Föderációt, hogy tartsa tiszteletben a nemzetközi jogot és Belarusz szuverenitását; figyelmeztet arra, hogy Aljakszandr Lukasenka nem rendelkezik sem politikai, sem erkölcsi felhatalmazással arra, hogy Belarusz nevében további olyan szerződéses kapcsolatokat létesítsen – többek között az orosz hatóságokkal –, amelyek veszélyeztethetik Belarusz szuverenitását és területi épségét;

26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU prioritásként kezelje a belarusz fejleményeket; emlékeztet arra, hogy az EU-nak egységesen és következetesen kell reagálnia a belarusz helyzetre;

27. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy Belarusz már feltöltötte nukleáris üzemanyaggal az asztraveci atomerőmű első reaktorát, és 2020 novemberére tervezi az energiatermelés megindítását anélkül, hogy teljes mértékben végrehajtaná a stressztesztre vonatkozó ajánlásokat, ami a jelenlegi nagy politikai instabilitás idején különösen aggasztó;

28. felhívja az uniós tagállamok és az összes többi demokratikus ország jégkorongszövetségeit, hogy sürgessék a Nemzetközi Jégkorongszövetséget (IIHF) azon határozatának visszavonására, amely szerint a 2021. évi jégkorong-világbajnokságot részben Belaruszban tartják, mindaddig, amíg a helyzet és különösen az emberi jogok helyzete az országban nem javul;

29. ismételten felhívja az EU Tanácsát, hogy hozzon létre egy átfogó, hatékony és időszerű, az egész EU-ra kiterjedő, korlátozó intézkedéseket tartalmazó mechanizmust(az úgynevezett Magnyickij-listát), amely lehetővé teszi az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős vagy abban részt vevő magánszemélyek, állami és nem állami szereplők és egyéb szervezetek haladéktalan megcélzását;

30. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a Belarusz Köztársaság és az Oroszországi Föderáció hatóságainak.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0232

Az oroszországi helyzet, Alekszej Navalnij megmérgezése

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az oroszországi helyzetről: Alekszej Navalnij megmérgezése (2020/2777(RSP))

(2021/C 385/13)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre,

— tekintettel az Oroszországi Föderáció alkotmányára, különösen annak 2. fejezetére és kifejezetten a szólásszabadságot védő 29. cikkére, valamint azokra a nemzetközi emberi jogi kötelezettségekre, amelyeket Oroszország az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az ENSZ tagjaként vállalt,

— tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Alekszej Navalnij megmérgezéséről szóló, az Európai Unió nevében tett 2020. szeptember 3-i nyilatkozatára,

— tekintettel a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) Alekszej Navalnij megmérgezéséről szóló, 2020. augusztus 24-i és szeptember 2-i nyilatkozatára,

— tekintettel Michelle Bachelet, az ENSZ emberi jogi főbiztosa 2020. szeptember 8-i nyilatkozatára, amelyben Alekszej Navalnij megmérgezésének független kivizsgálására szólít fel,

— tekintettel a G7-ek külügyminisztereinek Alekszej Navalnij megmérgezéséről szóló, 2020. szeptember 8-i nyilatkozatára,

— tekintettel a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezményre (vegyifegyvertilalmi egyezmény), amely tiltja a vegyi fegyverek használatát, kifejlesztését, gyártását, felhalmozását és átadását,

— tekintettel arra, hogy a vegyifegyvertilalmi egyezmény részes államai konferenciájának 2019. november 27-i 24. ülésszakán egyhangúlag elfogadták a C-24/DEC.4 és a C-24/DEC.5 határozatot, felvéve az egyezmény vegyi anyagokról szóló mellékletének 1. jegyzékébe a szerves foszfort tartalmazó, novicsokként ismert idegmérgeket, valamint hogy e határozatok 2020. június 7-én hatályba léptek,

— tekintettel a Charité – Universitätsmedizin Berlin kórház 2020. augusztus 24-i nyilatkozatára, amely szerint Alekszej Navalnij idegméreggel történő mérgezés áldozatává vált,

— tekintettel a német szövetségi kormány 2020. szeptember 2-i nyilatkozatára, amelyben sürgősen felszólította az orosz kormányt, hogy tegyen nyilatkozatot az incidensről, és a lehető leghatározottabban elítélte a támadást,

— tekintettel a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) főigazgatójának az Alekszej Navalnij elleni vegyifegyver-használattal kapcsolatos állításokról szóló, 2020. szeptember 3-i nyilatkozatára, amelyben hangsúlyozza, hogy „a Vegyifegyver-tilalmi Egyezmény értelmében valamely személy idegméreg használata révén történő mérgezése vegyifegyver-használatnak minősül”,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 5. cikkére és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 7. cikkére, amelyek kimondják, hogy senkit nem lehet kínzásnak és kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, és amelyeknek az Oroszországi Föderáció részes fele,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 1998. december 9-én elfogadott, az egyéneknek, csoportoknak és a társadalmi szervezeteknek az egyetemesen elismert emberi jogok és alapvető szabadságok előmozdításához és védelméhez való jogáról és az ezek iránti felelősségéről szóló nyilatkozatra,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Alekszej Navalnij vezető orosz ellenzéki politikus ügyvédként, bloggerként és korrupcióellenes aktivistaként számos, üzleti vállalkozásokat és orosz politikusokat érintő korrupciós ügyet derített fel, Oroszország-szerte nyilvános tiltakozások élén állt, és egyike lett az orosz ellenzék néhány tényleges vezetőjének; mivel korábban őrizetbe vették, letartóztatták és elítélték, kísérletet téve politikai és nyilvános tevékenységeinek leállítására; mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága számos ilyen eljárást visszaélésszerűnek és a tisztességes eljárás elvével ellentétesnek nyilvánított; mivel Alekszej Navalnijt fizikai támadások is érték: 2017-ben egy orvosi fertőtlenítőszerrel kis híján megvakították, 2019-es fogva tartása alatt pedig állítólag megmérgezték; mivel az elkövetőket egyik esetben sem állították bíróság elé;

B. mivel a jelentések szerint Alekszej Navalnij 2020. augusztus 20-án egy orosz belföldi légi járaton kómába esett, és az orosz Omszk város egyik kórházába szállították, 2020. augusztus 22. óta pedig, családja kérésére, a berlini Charité kórházban részesül orvosi kezelésben;

C. mivel az Alekszej Navalnij meggyilkolására irányuló kísérletre a 2020. szeptember 13-i oroszországi helyi és regionális választásokat megelőzően került sor, ahol ő és csoportja aktívan részt vett a Putyin-rezsim jelöltjeinek legyőzésére irányuló „intelligens szavazási” stratégia bevezetésében; mivel ez különösen aggasztó fényt vet a demokrácia, az alapvető szabadságok és az emberi jogok helyzetére az országban;

D. mivel közvetlenül az ellene irányuló mérgezési kísérlet előtt Alekszej Navalnij Novoszibirszkben és Tomszkban tartózkodott, ahol a helyi kormányzók korrupciós ügyeit vizsgálta; mivel a régiókban folytatott korrupcióellenes tevékenységei révén növelte az ilyen esetek ismertségét a helyi lakosság körében, és ennek következtében növelte a regionális választásokon való részvételt, ezáltal mozgósítva az ellenzéki szavazókat; mivel Alekszej Navalnij 40 regionális irodából álló rendszert hozott létre az országban, amely állandó jelleggel ellenőrzi a helyi hatóságokat, de az orosz hatóságok részéről megfélemlítésnek és üldöztetésnek van kitéve;

E. mivel Alekszej Navalnij határozott támogatását fejezte ki a habarovszki és belaruszi tüntetők iránt, és a Belaruszban zajló változásokat inspirációnak tekintette Oroszország népe számára;

F. mivel az Oroszországban elkövetett politikai gyilkosságok és mérgezések a rezsim rendszerszintű eszközei, amelyek szándékosan az ellenzéket célozzák meg; mivel ezt tovább súlyosbítja, hogy a hatóságok nem hajlandók alaposan kivizsgálni Anna Politkovszkaja, Borisz Nyemcov, Szergej Protazanov, Vlagyimir Kara-Murza és mások ellen irányuló, politikai indíttatású gyilkosságokat, illetve gyilkossági kísérleteket; mivel a kormány vagy a kormánypárti média rendszeresen verbális támadásokat intéz az ellenzék képviselői ellen, lejáratókampányokat folytat ellenük és dehumanizáló módon lép fel velük szemben;

G. mivel ez a közelmúltbeli gyilkossági kísérlet csak a legutóbbi példa az emberi jogok védelme, valamint a közösen elfogadott demokratikus elvek és a jogállamiság tiszteletben tartása terén az Oroszországi Föderációban tapasztalható igen súlyos visszaesésre;

H. mivel a társadalmi másként gondolkodók folyamatos elnyomását tovább erősíti a rendőrségi és biztonsági erők büntetlensége, valamint az, hogy a bíróságok nem hajlandók e bűncselekmények valódi elkövetőit eljárás alá vonni, akik nem csupán büntetlenül maradnak, hanem a Kreml még elismerésben is részesíti őket;

I. mivel az ismert orosz emberi jogi szervezet, a Memorial szerint több mint 300 politikai és vallási fogoly van az Oroszországi Föderációban; mivel az EU szolidaritást tanúsít valamennyi másként gondolkodóval és az orosz néppel, akik a szabadságukat és életüket fenyegető veszély, valamint a Kreml és az orosz hatóságok nyomása ellenére továbbra is küzdenek a szabadságért, az emberi jogokért és a demokráciáért;

J. mivel az orosz titkosszolgálat által elkövetett politikai indíttatású gyilkosságok és gyilkossági kísérletek közvetlen hatást gyakorolnak az EU belső biztonságára;

2020. szeptember 17., csütörtök

K. mivel a Charité – Universitätsmedizin Berlin kórház arra a következtetésre jutott, hogy Alekszej Navalnijt a novicsok-csoportba tartozó idegméreggel mérgezték meg, amely csoport a Szovjetunió és az Oroszországi Föderáció által kifejlesztett, katonai fokozatú idegmérgeket jelenti; mivel ezt a megállapítást a német fegyveres erők szaklaboratóriuma és több, egymástól függetlenül működő laboratórium is megerősítette; mivel az EU területén a közelmúltban novicsok idegmérget használtak a volt orosz hírszerző tiszt, Szergej Szkripal és lánya, Julija Szkripal ellen az egyesült királyságbeli Salisburyben, 2018 márciusában elkövetett támadás során, amely Dawn Sturgess amesburyi lakos véletlen halálát is okozta;

L. mivel Alekszej Navalnij mérgezését először orosz orvosok kezelték, akik később azt állították, hogy nem találták mérgezés nyomát a szervezetében, és megpróbálták megakadályozni az országból való elszállítását, és mivel az orosz hatóságok tagadják, hogy bármilyen közük lenne az esethez;

M. mivel a novicsok idegméreg olyan eszköz, amelyet oroszországi katonai struktúrák és titkosszolgálatok részére fejlesztettek ki és amely csak ezek számára hozzáférhető; mivel az ilyen anyagokat az orosz jog szabályozza; mivel a novicsok idegméreg olyan vegyi fegyver, amelyet csak állami tulajdonban lévő katonai laboratóriumokban lehet kifejleszteni, és amelyet magánszemélyek nem szerezhetnek be; mivel azonban ha mégis ez a helyzet, akkor ez Oroszország nemzetközi jogi kötelezettségvállalásainak megsértését jelenti;

N. mivel a Tanács felszólította az orosz hatóságokat, hogy alaposan vizsgálják ki az Alekszej Navalnij elleni gyilkossági kísérletet, közös nemzetközi válaszlépésre szólított fel, és fenntartotta magának a jogot, hogy megfelelő lépéseket tegyen, beleértve a korlátozó intézkedéseket is;

O. mivel a vegyifegyvertilalmi egyezmény értelmében valamely személynek idegméreg használata révén történő mérgezése vegyi fegyverek használatának minősül, és mivel a vegyi fegyverek bárki általi, bármely körülmények közötti használata a nemzetközi jog és a nemzetközi emberi jogi normák súlyos megsértésének minősül; mivel az erre irányuló két javaslat – köztük az Oroszországi Föderáció által előterjesztett javaslat – egyhangú elfogadását követően a novicsokot felvették a vegyifegyvertilalmi egyezmény szabályozott anyagokat tartalmazó jegyzékébe, és ezért arra az egyezmény szerinti legszigorúbb ellenőrzési iránymutatások vonatkoznak;

P. mivel a gondolat- és a szólásszabadsághoz, valamint az egyesülés és a békés gyülekezés szabadságához való jogot az Oroszországi Föderáció alkotmánya rögzíti;

Q. mivel az orosz állam által ellenőrzött információforrások megpróbálják tagadni az orosz hatóságok felelősségét az Alekszej Navalnij elleni gyilkossági kísérletben azáltal, hogy hamis információkat terjesztenek és elterelik a figyelmet a demokráciának, a jogállamiságnak, az alapvető szabadságoknak és az alapvető jogoknak az Oroszországi Föderációban elkövetett folyamatos megsértéséről;

R. mivel a 2020. szeptember 13-i oroszországi regionális választások során rekordszámú, az eredmények meghamisítását kifogásoló panaszt nyújtottak be; mivel azokban a városokban, ahol Alekszej Navalnij jelen volt az ellene elkövetett mérgezési kísérlet előtt (Novoszibirszk és Tomszk), intelligens szavazási rendszere hatékonynak bizonyult, és hozzájárult Putyin jelöltjeinek legyőzéséhez;

S. mivel az Európai Parlament hivatalosan arra a következtetésre jutott, hogy Oroszország már nem tekinthető „stratégiai partnernek”, tekintettel többek között ellenséges – harmadik országokban katonai beavatkozásokat és illegális megszállásokat is elkövető – külpolitikájára;

1. határozottan elítéli az Alekszej Navalnij elleni gyilkossági kísérletet, és legmélyebb aggodalmának ad hangot amiatt, hogy orosz állampolgárok ellen több esetben is idegmérget alkalmaztak;

2. emlékeztet arra, hogy a vegyi fegyverek bármely körülmények között történő használata a nemzetközi jog, különösen a vegyifegyvertilalmi egyezmény értelmében elítélendő bűncselekménynek minősül;

3. hangsúlyozza, hogy az Alekszej Navalnij elleni gyilkossági kísérlet egy rendszerszintű törekvés része volt, amelynek célja, hogy elhallgattassa őt és más ellenzéki hangokat, és meggátolja őket a rezsimen belüli súlyos korrupció további feltárásában, és általában véve elrettentse az országban a politikai ellenzéket, különösen azzal a céllal, hogy befolyást gyakoroljon a 2020. szeptember 11–13-i oroszországi helyi és regionális időközi választásokra;

4. ismételten hangsúlyozza, hogy Alekszej Navalnij esete egy olyan szélesebb körű orosz politika egyik eleme, amely az elnyomó belső politikákra és az agresszív nemzetközi fellépésre, az instabilitás és a káosz terjesztésére, befolyási övezetének és dominanciájának helyreállítására, valamint a szabályokon alapuló nemzetközi rend aláásására összpontosít;

5. kéri, hogy (az EU, az ENSZ, az Európa Tanács, szövetségeseik és az OPCW bevonásával) haladéktalanul indítsanak nemzetközi vizsgálatot, és hangsúlyozza, hogy kész hozzájárulni egy ilyen vizsgálathoz; felhívja az OPCW-t, hogy indítson részletes vizsgálatot Oroszország nemzetközi kötelezettségvállalásainak a vegyi fegyverek területén történt megsértésére vonatkozóan; felhívja az orosz hatóságokat, hogy teljes mértékben működjenek együtt az OPCW-vel a pártatlan nemzetközi vizsgálat biztosítása érdekében, és vonják felelősségre az Alekszej Navalnij elleni bűncselekmény elkövetéséért felelős személyeket;

6. felhívja a Külügyek Tanácsát, hogy 2020. szeptember 21-i ülésén aktívan foglaljon állást e kérdésben; követeli, hogy az EU a lehető leghamarabb állítsa össze az Oroszországgal szembeni ambiciózus korlátozó intézkedések jegyzékét, és megerősíti az Oroszországgal szembeni jelenlegi szankcióit; olyan szankcionálási mechanizmusok bevezetését sürgeti, amelyek – Navalnij Korrupcióellenes Alapítványának megállapításaival összhangban – lehetővé tennék a korrupt személyek európai vagyonának összegyűjtését és befagyasztását;

7. felhívja az orosz hatóságokat, hogy vessenek véget politikai ellenfeleik zaklatásának, megfélemlítésének, az ellenük elkövetett erőszakos cselekményeknek és elnyomásnak azáltal, hogy megszüntetik azt a büntetlenséget, amely már számos újságíró, emberijog-védő és ellenzéki politikus halálához vezetett; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy ezek az emberek bármiféle beavatkozás nélkül gyakorolhassák jogszerű és hasznos tevékenységeiket anélkül, hogy aggódniuk kellene saját életükért vagy családtagjaik és barátaik életéért;

8. felhívja az EU-t, hogy a pluralizmus és a szabad és tisztességes választások elősegítése, valamint az ellenzéki jelöltek számára az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében folyamatosan követelje Oroszországtól a nemzetközi normákkal összeegyeztethetetlen valamennyi törvény hatályon kívül helyezését vagy módosítását, beleértve az orosz alkotmánynak és a választások jogi keretének, valamint a külföldi ügynökökre és nemkívánatos szervezetekre vonatkozó jogszabályoknak a közelmúltban jogtalanul hatályba lépett módosításait is;

9. kinyilvánítja szolidaritását a nyitott és szabad társadalom iránt elkötelezett demokratikus erőkkel Oroszországban, és támogatja a támadások és elnyomás célpontjává vált egyéneket és szervezeteket;

10. hangsúlyozza az Oroszországi Föderációnak az ENSZ Biztonsági Tanácsa tagjaként fennálló azon kötelezettségét, hogy tiszteletben tartsa a nemzetközi jogot és a vonatkozó megállapodásokat és egyezményeket, és teljes mértékben eleget tegyen nemzetközi kötelezettségvállalásainak, beleértve az OPCW-vel való együttműködést a vegyifegyvertilalmi egyezmény bármilyen megsértésének kivizsgálása során;

11. nyomatékosan kéri az Oroszországi Föderációt, hogy sürgősen tegyen lépéseket a nemzetközi közösség által felvetett kérdések tisztázására, továbbá haladéktalanul és teljeskörűen tájékoztassa novicsok-programjáról az OPCW-t;

12. hangsúlyozza, hogy az Oroszországi Föderáció az Európa Tanács és az EBESZ tagjaként elkötelezte magát az emberi jogok európai egyezményében és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában foglalt alapvető szabadságok, emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartása mellett;

13. felhívja az alelnököt/főképviselőt és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy biztosítsák, hogy amint újraindul az EU–Oroszország emberi jogi konzultáció, ennek során vessék fel valamennyi, politikai okokból bíróság elé állított személy ügyét, és hivatalosan kérjék, hogy Oroszország e konzultációkon részt vevő képviselői minden ügyben adjanak megfelelő választ; felhívja a Tanács és a Bizottság elnökét, valamint az alelnököt/főképviselőt, hogy továbbra is kísérjék szoros figyelemmel ezeket az ügyeket, vessék fel a kérdéskört az Oroszországgal közös különböző fórumokon és találkozókon, és tegyenek jelentést a Parlamentnek az orosz hatóságokkal folytatott párbeszédről;

14. felhívja a tagállamokat, hogy hangolják össze Oroszországgal kapcsolatos álláspontjaikat, és egységesen lépjenek fel az orosz hatóságokkal folytatott két- és többoldalú fórumokon;

15. ismételten hangsúlyozza, hogy rendkívül sürgős megkezdeni az EU Oroszországgal fennálló kapcsolatainak alapos, stratégiai újraértékelését, amely a következő elveket foglalná magában:

a) felhívni az alelnököt/főképviselőt, hogy tekintse át az Oroszországgal kapcsolatos uniós politikát és az EU Oroszországgal fenntartott kapcsolatait vezérlő öt elvet, és dolgozzon ki új átfogó stratégiát, amely a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok orosz vezetés és hatóságok általi tiszteletben tartása terén tapasztalt fejlemények függvénye lesz;

2020. szeptember 17., csütörtök

b) felhívni a tagállamokat, hogy folytassák Oroszország elszigetelését a nemzetközi fórumokon (mint például a G7-ek és más formátumok), és kritikusan vizsgálják felül az EU és Oroszország között a különböző külpolitikai platformokon folytatott együttműködést;

c) felhívni a Tanácsot, hogy kezelje prioritásként a Magnyickij-stílusú uniós emberi jogi szankciós mechanizmus jóváhagyását és a közeljövőben történő végrehajtását, amely mechanizmus tartalmazza a szankcionált személyek listáját, és magában foglalhat az orosz rezsimre irányuló ágazati szankciókat is;

d) a Navalnij-ügy fényében megismétli az „Északi Áramlat 2” projekt leállítására vonatkozó korábbi álláspontját;

e) felhívja a Tanácsot, hogy fogadjon el uniós stratégiát az orosz másként gondolkodók, a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalmi szervezetek, valamint a független média/riporterek támogatására, teljes mértékben kihasználva az emberijogvédő-mechanizmusokat, további lehetőségeket teremtve az orosz fiatalok számára, hogy az EU-ban tanuljanak, és segítve egy száműzetésben működő orosz egyetem elindítását az egyik tagállamban;

f) felhívja a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdje meg a demokratikus Oroszországgal való jövőbeli kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégia előkészítését és fogadja el azt, többek között széles körű ösztönzőket és feltételeket kínálva a szabadság és a demokrácia irányába mutató belföldi tendenciák megerősítésére;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, valamint az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0233

A fülöp-szigeteki helyzet, többek között Maria Ressa ügye

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Fülöp-szigeteki helyzetről, beleértve Maria Ressa ügyét is (2020/2782(RSP))

(2021/C 385/14)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Fülöp-szigeteki helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2016. szeptember 15-i ([1]), 2017. március 16-i ([2]) és 2018. április 19-i ([3]) állásfoglalására,

— tekintettel a Fülöp-szigetek és az EU (akkor Európai Gazdasági Közösség, (EGK)) közötti, 1964. május 12-én felvett diplomáciai kapcsolatokra,

— tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Fülöp-szigeteki Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési keretmegállapodásra,

— tekintettel arra, hogy a Fülöp-szigetek a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) alapító tagja,

— tekintettel a fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra vonatkozó uniós különleges ösztönző előírás (GSP+) keretében a Fülöp-szigetekre vonatkozóan elvégzett, a 2018–2019-es időszakot lefedő értékelésről szóló, 2020. február 10-i közös szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0024),

— tekintettel az EKSZ szóvivőjének Maria Ressa és Reynaldo Santos elítélésével kapcsolatban tett, 2020. június 16-i nyilatkozatára,

— tekintettel az emberi jogokról szóló uniós iránymutatásokra,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának az emberi jogok Fülöp-szigeteken való előmozdításáról és védelméről szóló, 2019. július 11-i határozatára,

— tekintettel Michelle Bachelet-nak, az ENSZ emberi jogi főbiztosának az emberi jogok Fülöp-szigeteki helyzetéről szóló, 2020. június 30-i jelentésére,

— tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR),

— tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumára,

— tekintettel a Fülöp-szigeteki Köztársaság 2020. július 3-i 11479. számú törvényére, amely a terrorizmus elleni törvényként is ismert,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a Fülöp-szigetek és az EU közötti diplomáciai, gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatok hosszú múltra tekintenek vissza; mivel a partnerségi és együttműködési megállapodás megerősítése révén az Európai Unió és a Fülöp-szigetek újólag megerősítették elkötelezettségüket a jó kormányzás elvei, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok, a társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdítása, valamint a régió békéje és biztonsága iránt;

([1]) HL C 204., 2018.6.13., 123. o.
([2]) HL C 263., 2018.7.25., 113. o.
([3]) HL C 390., 2019.11.18., 104. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

B. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosának a Fülöp-szigeteki emberi jogi helyzetről szóló, 2020. június 30-i jelentése megállapította, hogy a kormány kábítószer-ellenes kampánya során „széles körben és szisztematikusan" fordultak elő gyilkosságok, és hogy a kormány adatai szerint legalább 8 663 embert öltek meg; mivel egyes becslések szerint az esetek valódi száma akár ennek háromszorosa is lehet; mivel Duterte elnök kifejezetten arra ösztönözte a rendőrséget, hogy bírósági eljárás nélküli kivégzéseket hajtson végre, és a rendőröknek mentességet ígért, miközben az ilyen cselekményekben részt vevő rendőrök előléptetésben részesültek; mivel Duterte elnök ígéretet tett a kábítószer-ellenes kampány folytatására 2022-ig, amíg elnöki ciklusa véget nem ér; mivel az áldozatok többsége szegény és marginalizált közösségekből származik;

C. mivel a civil társadalom mozgástere egyre nagyobb mértékben csökken; mivel az emberijog-védők, az újságírók és az aktivisták rendszeresen fenyegetésekkel, zaklatással, megfélemlítéssel és erőszakkal szembesülnek, amiért megpróbálják nyilvánosságra hozni az országban végrehajtott törvénytelen kivégzésekre és más emberi jogi visszaélésekre vonatkozó állításokat; mivel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR) szerint „az emberi jogok védelmezését automatikusan lázadásnak tekintik"; mivel az ENSZ Emberi Jogok Főbiztosának Hivatala szerint 2015 januárja és 2019 decembere között legalább 208 emberijog-védőt, újságírót és szakszervezeti tagot, köztük 30 nőt öltek meg;

D. mivel Maria Ressa Fülöp-szigeteki újságírót, a Rappler hírportál társalapítóját és vezérigazgatóját régóta támadják a kormány kábítószer elleni háborújával kapcsolatos kritikái, valamint a Rappler bírósági eljárás nélküli kivégzésekről szóló kritikus tudósításai miatt; mivel Maria Ressát és Reynaldo Santos Jr-t, a Rappler kutató munkatársát egy manilai regionális bíróság „kiberrágalmazás" vádjával 2020. június 15-én elítélte, aminek alapján akár hat év szabadságvesztésre is számíthatnak; mivel Maria Ressának és a Rapplernek legalább hat további váddal kell szembenéznie;

E. mivel 2020. július elején a Fülöp-szigeteki Kongresszus elutasította az ország legnagyobb televíziós és rádiós hálózata, az ABS-CBN műsorszórási engedélyének megújítását; mivel a műsorszórási engedély megújításának Duterte elnök általi elutasítását sokan a kábítószer-ellenes kampányról és a súlyos emberi jogi jogsértésekről szóló médiabeszámolók miatti megtorló intézkedésnek tekintik;

F. mivel Leila de Lima szenátort, Duterte elnök kábítószer-ellenes kampányának egyik fő ellenzőjét 2016. szeptember 19-én eltávolították a Szenátus Igazságügyi és Emberi Jogi Bizottságának elnöki posztjáról, 2017. február 24-én letartóztatták, és azóta is vizsgálati fogságban várja ügyének tárgyalását; mivel a De Lima szenátor ellen felhozott vádak vélhetően koholtak és politikai indíttatásúak;

G. mivel a Global Witness szerint 2019-ben legalább 43 földjogi aktivistát gyilkoltak meg; mivel többségük közösségi vezető volt, és aktívan részt vett a bányászati projektek és az agráripari vállalkozások elleni kampányokban;

H. mivel a Fülöp-szigeteken élő őslakosok a teljes lakosság 10–20 %-át teszik ki; mivel 2018-ban az őslakos népek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó a Fülöp-szigeteket azon országok közé sorolta, ahol világszerte a legmagasabb az őslakos emberijog-védők elleni vádemelések és támadások száma; mivel az ENSZ figyelmeztetett arra, hogy az őslakos területek militarizálása, valamint a gyülekezés és a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása fokozódik, és hogy ezek a fejlemények szorosan kapcsolódnak üzleti érdekekhez; mivel továbbra is komoly aggodalomra ad okot a biztonság és a gazdasági fejlődés tartós hiánya Mindanao szigetén, valamint a nemzetközi humanitárius jog megsértéséről szóló beszámolók és az átmeneti igazságszolgáltatás és a megbékélés terén való előrelépés hiánya;

I. mivel Zara Alvarezt, a Karapatan emberi jogi csoport jogi munkatársát 2020. augusztus 17-én lelőtték; mivel Alvarez asszonyt többször is megfenyegették, emberi jogi munkája miatt zaklatás érte, és vele együtt a Karapatan csoport 2016 közepe óta már 13 tagját vesztette el hasonló körülmények között; mivel Randall „Randy" Echanis békeaktivistát, földjogi aktivistát, a Karapatan tagját 2020. augusztus 10-én halálra kínozták; mivel az OHCHR szerint mind Echanis urat, mind Alvarez asszonyt többször is „vörös listára" tették (terroristának vagy kommunistának bélyegezték), és szerepeltek azon a legalább 600 nevet tartalmazó listán, amely azokat a személyeket sorolta fel akiketa Fülöp-szigeteki Igazságügyi Minisztérium 2018-ban bírói úton kívánt terroristává nyilváníttatni;

J. mivel az OHCHR és az ENSZ különleges előadói aggodalmukat fejezték ki a független hírforrások megfélemlítésének kirajzolódó tendenciájával kapcsolatban; mivel 2020-ban a Riporterek Határok Nélkül sajtószabadságra vonatkozó, évente közzétett rangsorában a Fülöp-szigetek 180 ország közül a 136. helyre került; mivel Duterte elnök hatalomra kerülése óta 16 újságíró lett gyilkosság áldozata;

K. mivel 2018 márciusában a Fülöp-szigetek kilépett a Nemzetközi Büntetőbíróságból, miután az megkezdte a Duterte elnök ellen a kábítószer-ellenes kampány keretében elkövetett gyilkosságok magas számával kapcsolatban benyújtott kereset „előzetes vizsgálatát”;

L. mivel 2017-ben a Fülöp-szigeteki képviselőház jóváhagyta a halálbüntetés visszaállításáról szóló törvényjavaslatot; mivel a szenátus előzetes jóváhagyása szükséges ahhoz, hogy Duterte elnök – aki aktívan a halálbüntetés visszaállítása mellett kampányol – törvénybe iktathassa azt; mivel a halálbüntetés visszaállítása egyértelműen sértené a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának második fakultatív jegyzőkönyvét, amelynek a Fülöp-szigetek részes fele;

M. mivel a Fülöp-szigeteki hatóságok 2020. július 3-án elfogadták az új terrorizmusellenes törvényt; mivel a helyi civil társadalmi csoportok szerint a törvény riasztó mértékben gyengíti az emberi jogi biztosítékokat, kiszélesíti a terrorizmus fogalommeghatározását, és 3 napról 14 napra meghosszabbítja az elfogatóparancs nélküli fogva tartás lehetséges időtartamát, ezáltal elmosva a kritika, a bűnözés és a terrorizmus közötti lényeges különbségeket, ami jogszerűségi kérdéseket vet fel, és tovább növeli az emberi jogok megsértésének kockázatát;

N. mivel Duterte elnök többször tett szexista és nőgyűlölő kijelentéseket, és tanúsított ilyen magatartást; mivel a helyi nem kormányzati szervezetek szerint a Duterte-adminisztráció alatt nőtt a nők – köztük az emberi jogok női védelmezői – elleni erőszak és szexuális bántalmazás eseteinek gyakorisága; mivel az emberi jogok női védelmezői megalázó és szexuális töltetű megjegyzésekkel, nemi erőszakkal való fenyegetésekkel és támadásokkal szembesülnek;

O. mivel a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség (ITUC) 2020. évi jelentése szerint a Fülöp-szigetek a munkavállalók szempontjából a világ 10 legveszélyesebb országa közé tartozik; mivel a Fülöp-szigeteki szakszervezeti mozgalom panaszt tett a munkavállalói jogok elnyomása miatt, amely többek között a munkavállalók vezetőinek és szakszervezeti tagjainak „vörös listára” tétele, erőszakos eltüntetése és meggyilkolása révén valósul meg;

P. mivel az LMBTQI-közösség folyamatos zaklatásnak van kitéve; mivel Duterte elnök többször is lejáratő sértésként utalt politikai ellenfeleinek szexuális irányultságára, és 2019 májusában nyilvánosan kijelentette, hogy a homoszexualitás betegség; mivel 2020 júniusában a rendőrség lecsapott egy LMBTQI méltóság menetre, és értesülések szerint 20 embert letartóztattak;

Q. mivel a Fülöp-szigeteken becslések szerint mintegy 60 000–100 000 gyermek prostitúciós hálózatok foglya; mivel meghatározatlan számú gyermek végez kényszermunkát kizsákmányoló munkafeltételek mellett; mivel az UNICEF komoly aggodalmának adott hangot a büntetőjogi felelősség korhatárának csökkentése miatt;

R. mivel 2019-ben a Transparency International korrupcióra vonatkozó, évente közzétett rangsorában a Fülöp-szigetek 180 ország közül a 113. helyre került;

S. mivel a Fülöp-szigetek 2014. december 25. óta fokozott kereskedelmi kedvezményeket élvez az EU általános vámkedvezmény-rendszere (GSP+) keretében; mivel ez a jogállás az emberi jogokkal, a munkavállalói jogokkal, a környezetvédelemmel és a jó kormányzással kapcsolatos 27 nemzetközi egyezmény ratifikálásától és végrehajtásától függ; mivel e rendszer keretében 2019-ben a Fülöp-szigetek Unióba irányuló exportjának 25 %-a (közel 2 milliárd euró) részesült kedvezményes elbánásban; mivel az ország emberi jogi helyzetének jelentős visszaesése ellenére az EU eddig nem indította el azt a mechanizmust, amely e kereskedelmi kedvezmények felfüggesztéséhez vezethet;

1. mélységes aggodalmát fejezi ki a Duterte elnök hivatali ideje alatt a Fülöp-szigeteken gyorsan romló emberi jogi helyzet miatt; tudomásul veszi az ENSZ emberi jogi főbiztosa 2020. júniusi jelentésének megjelenését, és felhívja a Fülöp-szigetek kormányát, hogy fogadja el és hajtsa végre az abban felsorolt valamennyi ajánlást;

2. határozottan elítéli az úgynevezett „kábítószer elleni háborúval” kapcsolatos, több ezer bírósági eljárás nélküli kivégzést és súlyos emberijog-sértést; felszólítja a Fülöp-szigetek kormányát, hogy azonnal vessen véget a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekkel gyanúsított személyek ellen irányuló erőszaknak, és oszlassa fel a privát és államilag támogatott félkatonai csoportokat; kitart amellett, hogy a tiltott kábítószerek elleni küzdelmet a jogszerű eljárás maradéktalan tiszteletben tartásával, a nemzeti és nemzetközi joggal összhangban kell folytatni, hangsúlyt fektetve a közegészségügyre;

2020. szeptember 17., csütörtök

3. elítéli az országban zajló törvénytelen kivégzésekre és egyéb emberijog-sértésekre vonatkozó állítások nyilvánosságra hozatalára törekvő személyekkel, köztük emberi jogi és környezetvédelmi aktivistákkal, szakszervezeti aktivistákkal és újságírókkal szembeni valamennyi fenyegetést, zaklatást, megfélemlítést, nemi erőszakot és erőszakot; elítéli a jogszabályok és az igazságszolgáltatási rendszerek visszaélésszerű felhasználását a kritikus hangok elhallgattatása céljából;

4. felhívja a Fülöp-szigetek hatóságait, hogy haladéktalanul végezzék el az összes bírósági eljárás nélküli kivégzés, köztük Jory Porquia, Randall „Randy" Echanis és Zara Alvarez halála és a többi állítólagos jogsértés pártatlan, átlátható, független és érdemi kivizsgálását;

5. riasztónak tartja a sajtószabadság romló szintjét a Fülöp-szigeteken; elítéli az újságírókkal szembeni összes fenyegetést, zaklatást, megfélemlítést, igazságtalan büntetőeljárást és erőszakot, beleértve Maria Ressa esetét is; szorgalmazza, hogy ejtsenek minden ellene és munkatársai ellen emelt politikai indíttatású vádat; emlékeztet arra, hogy a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága a demokrácia alapvető elemei; felhívja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy újítsák meg a legnagyobb audiovizuális csoport, az ABS-CBN műsorszórási engedélyét; felhívja az Unió manilai küldöttségét és az uniós tagállamok manilai képviseleteit, hogy szorosan kövessék nyomon a Maria Ressa és Reynaldo Santos Jr ellen indított ügyeket, és adjanak meg minden szükséges segítséget;

6. ismét felszólítja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy ejtsenek minden politikai indíttatású vádat Leila de Lima szenátor ellen, helyezzék szabadlábra a bírósági tárgyalásig, hogy szabadon gyakorolhassa a választott képviselőként meglévő jogait és kötelezettségeit, valamint hogy a fogva tartás ideje alatt biztosítsanak számára megfelelő biztonsági és egészségügyi feltételeket; felhívja az Uniót, hogy továbbra is szorosan kövesse nyomon a szenátor ügyét;

7. emlékeztet arra, hogy határozottan támogatja az összes emberijog-védőt és környezetvédőt és munkájukat a Fülöp-szigeteken; felhívja az uniós küldöttséget és a tagállami képviseleteket az országban, hogy a Fülöp-szigeteki hatóságokkal való együttműködésük során erősítsék a civil társadalomnak nyújtott támogatásukat, és használjanak fel minden rendelkezésükre álló eszközt az emberijog-védők és környezetvédők munkájának fokozott támogatására, valamint adott esetben könnyítsék meg a sürgősségi vízumok kiadását, és biztosítsanak ideiglenes menedéket az uniós tagállamokban;

8. sürgeti, hogy a Fülöp-szigeteki hatóságok ismerjék el, hogy az emberijog-védők legitim szerepet játszanak a béke, az igazságosság és a demokrácia biztosításában; felkéri a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy minden körülmények között garantálják valamennyi emberijog-védő és újságíró testi és lelki épségét az országban, és biztosítsák, hogy munkájukat kedvező környezetben és a megtorlástól való félelem nélkül végezhessék; üdvözli, hogy a Fülöp-szigeteki parlament képviselőháza egyhangúlag elfogadta az emberijog-védők védelméről szóló törvényt, és felszólítja a szenátust és az elnököt, hogy sürgősen iktassák azt törvénybe;

9. súlyos aggodalmának ad hangot a terrorizmus elleni törvény közelmúltbeli elfogadása miatt, és emlékeztet arra, hogy az érdekérvényesítés, a tiltakozás, az egyet nem értés, a sztrájk és a polgári és politikai jogok gyakorlásának hasonló formái semmilyen körülmények között nem tekinthetők terrorcselekménynek;

10. sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 45. ülésszakán támogassák egy olyan határozat elfogadását, amely független nemzetközi vizsgálatot indít a Fülöp-szigeteken 2016 óta elkövetett emberijog-sértések ügyében;

11. mély sajnálatát fejezi ki a Fülöp-szigetek kormányának azon döntése miatt, hogy felmondja a Római Statútumot; felhívja a kormányt, hogy változtassa meg ezt a döntést; arra bátorítja a Nemzetközi Büntetőbíróságot, hogy folytassa a „kábítószer elleni háború" során elkövetett gyilkosságokkal összefüggésben az emberiesség elleni bűncselekményekről szóló állítások kivizsgálását; felhívja a Fülöp-szigeteki kormányt, hogy teljes mértékben működjön együtt a Nemzetközi Büntetőbíróság Ügyészségével a Fülöp-szigeteki helyzetre vonatkozó előzetes vizsgálat során;

12. újból felszólítja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy haladéktalanul vessenek véget a halálbüntetés visszaállítására irányuló, folyamatban lévő eljárásoknak; emlékeztet arra, hogy az Unió a halálbüntetést kegyetlen és embertelen büntetésnek tekinti, amelynek a bűnözői magatartásra nincs elrettentő hatása;

13. sürgeti a Fülöp-szigeteket, hogy tartsa tiszteletben az őslakos népek emberi jogainak – többek között fegyveres konfliktusok során történő – védelmével kapcsolatos, nemzetközi jog szerinti kötelezettségeit; felhívja a kormányt, hogy tartsa tiszteletben jogaikat, erősítse meg társadalmi helyzetüket, és fogadjon el hatékony politikát életkörülményeik javítása érdekében;

14. elítéli a nőkkel szembeni erőszak minden formáját, és emlékeztet arra, hogy az ilyen erőszak súlyosan sérti a nők és lányok emberi jogait és méltóságát; határozottan elítéli Duterte elnök ismételt nőgyűlölő kijelentéseit; felszólítja az elnököt, hogy bánjon tisztelettel a nőkkel, és tartózkodjon a nők elleni erőszakra való felbujtástól;

15. elítéli az LMBTQI-személyekkel szembeni erőszak minden formáját, és emlékeztet arra, hogy az ilyen erőszak súlyosan sérti az emberi jogokat és az emberi méltóságot; határozottan elítéli a Duterte elnök által a magukat az LMBTQI-közösséghez tartozókként azonosító személyekkel kapcsolatban tett becsmérlő és szexista kijelentéseket;

16. aggasztónak tartja a jelenlegi Fülöp-szigeteki közigazgatásban tapasztalható, egyre növekvő korrupciót; felszólítja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a korrupció hatékony kezelése érdekében; hangsúlyozza a demokrácia és a jogállamiság alapelvei tiszteletben tartásának fontosságát e tekintetben;

17. emlékeztet arra, hogy a kormányok által a világjárványra válaszul elfogadott intézkedéseknek védeniük kell a polgárok emberi jogait, és nem veszélyeztethetik azokat; hangsúlyozza, hogy ezeknek az intézkedéseknek szükségesnek, arányosnak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, meg kell felelniük a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeknek és a nemzeti jogszabályoknak, és csak addig szabad hatályban maradniuk, amíg szigorúan szükségesek, és nem használhatók fel ürügyként a demokratikus és polgári mozgástér, az alapvető szabadságok és a jogállamiság tiszteletben tartásának korlátozására;

18. megdöbbentőnek tartja a gyermekek kereskedelmének, katonai toborzásának és az országban zajló konfliktusokba való bevonásának gyakorlatát, és sürgeti a Fülöp-szigeteki kormányt, hogy szüntesse meg ezeket gyakorlatokat; ösztönzi a kormányt, hogy fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy minden gyermeket megvédjen a bántalmazástól, és védelmezze jogaikat, beleértve az őslakos gyermekek oktatáshoz való jogát; határozottan ellenez minden olyan javaslatot, amely a büntetőjogi felelősség korhatárának további csökkentésére irányul;

19. elutasítja az ENSZ különmegbízottjaival szembeni fenyegetéseket, megfélemlítést és személyes támadásokat; sürgeti a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy működjenek együtt az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatalával és az ENSZ valamennyi emberi jogi mechanizmusával, többek között azáltal, hogy megkönnyítik az országban tett látogatásokat, és tartózkodnak az ellenük irányuló megfélemlítéstől és megtorlástól;

20. az országban elkövetett emberijog-sértések súlyosságára tekintettel felhívja az Európai Bizottságot, hogy bármiféle jelentős javulás és a Fülöp-szigeteki hatóságok együttműködési hajlandóságának hiányában haladéktalanul indítsa meg az eljárást, amely a GSP+ kedvezmények ideiglenes visszavonásához vezethet;

21. felhívja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy támogassák az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek végrehajtását, és gondoskodjanak emberi jogokkal kapcsolatos hatékony átvilágítási eljárásokról a beruházási, fejlesztési és üzleti projektek esetében, különösen a nagyszabású agráripari beszerzések, a nyersanyag-kitermelő iparágak, az infrastrukturális projektek és a biztonsági ágazatot érintő együttműködés tekintetében; felszólítja az Unióban székhellyel rendelkező vagy ott működő vállalatokat, hogy szigorúan tartsák be az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, valamint a nemzetközi és nemzeti emberi jogi jogszabályokat, továbbá folytassanak alapos és átfogó átvilágítási eljárást az országon belüli valamennyi üzleti tevékenységük és kapcsolatuk tekintetében;

22. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy szorosan kövesse nyomon a Fülöp-szigeteken kialakult helyzetet, és rendszeresen tegyen jelentést az Európai Parlamentnek;

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak, a Fülöp-szigetek elnökének, kormányának és kongresszusának, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) tagállamai kormányainak, az ENSZ emberi jogi főbiztosának, az ENSZ főtitkárának, valamint a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) főtitkárának.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0234

Dr. Denis Mukwege ügye a Kongói Demokratikus Köztársaságban

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása Dr. Denis Mukwege ügyéről a Kongói Demokratikus Köztársaságban (2020/2783(RSP))

(2021/C 385/15)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK) szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2018. január 18-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által 2020. május 20-án tett, az Ituri tartományban uralkodó biztonsági helyzetről szóló nyilatkozatra,

— tekintettel a Tanácsnak a Kongói Demokratikus Köztársaságról szóló, 2019. december 9-i következtetéseire,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozataira, különösen a Kongói Demokratikus Köztársaság helyzetéről szóló, 2020. június 25-i 2528. számú határozatra, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetének kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziója (MONUSCO) megbízatásának meghosszabbításáról szóló, 2019. március 29-i 2463. számú határozatra;

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2528. sz. határozatában foglalt intézkedésekre, amelyek 2021 júliusáig megújítottak számos szankciót, például a KDK-beli fegyveres csoportokkal szembeni fegyverembargót, a bizonyos személyekre vonatkozó utazási tilalmat, valamint a szankcióbizottság által kijelölt személyek és szervezetek vagyoni eszközeinek befagyasztását,

— tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaság területén 1993 márciusa és 2003 júniusa között elkövetett legsúlyosabb emberi jogi és nemzetközi humanitárius jogi jogsértéseket dokumentáló vizsgálatról szóló, 2010. augusztusi ENSZ-jelentésre,

— tekintettel arra, hogy az Európai Parlament gondolatszabadságért járó Szaharov-díját 2014-ben Dr. Denis Mukwegének ítélték oda,

— tekintettel arra, hogy 2018-ban Dr. Denis Mukwege megkapta a Nobel-békedíjat,

— tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Michelle Bachelet 2020. augusztus 28-i nyilatkozatára,

— tekintettel Josep Borrell alelnök/főképviselő és Pramila Patten, az ENSZ konfliktushelyzetekben elkövetett szexuális erőszakkal foglalkozó különleges képviselője által a konfliktushelyzetekben elkövetett szexuális erőszak felszámolásának világnapjáról szóló, 2020. június 18-án tett közös nyilatkozatára,

— tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,

— tekintettel a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/821 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]),

— tekintettel az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra (a Cotonoui Megállapodás),

([1]) HL C 458., 2018.12.19., 52. o.
([2]) HL L 130., 2017.5.19., 1. o.

— tekintettel az emberek és népek jogairól szóló afrikai chartára, amelyet 1981. június 27-én fogadtak el, és amely 1986. október 21-én lépett hatályba,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2000. október 31-én egyhangúlag elfogadott 1325. számú határozatára,

— tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaság 2006. február 18-án elfogadott alkotmányára,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a KDK-t továbbra is sújtja a belföldi és külföldi fegyveres csoportok által elkövetett erőszak, támadások, gyilkosságok és az emberi jogok széles körű megsértése, különösen az ország keleti részén; mivel a támadások az elmúlt hetekben megsokszorozódtak, különösen az Ituri és Észak-Kivu közötti határon;

B. mivel Dr. Denis Mukwege, a KDK elismert nőgyógyásza életének legnagyobb részét annak szentelte, hogy véget vessen a szexuális erőszak háborús fegyverként és fegyveres konfliktusok során való alkalmazásának; mivel Dr. Mukwege 1999-ben megalapította a bukavui Panzi kórházat a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén elkövetett szexuális és nemi alapú erőszak áldozatainak kezelésére; mivel megalapításának időpontjától 2018 augusztusáig közel 55 000 túlélőt kezeltek a Panzi kórházban;

C. mivel Dr. Mukwege régóta az emberi jogok védelmének szószólója, és szorgalmazza az elszámoltathatóság szükségességét, valamint az ENSZ-nek a régióban 1993 és 2003 között elkövetett visszaéléseket feltérképező emberi jogi jelentésében foglalt ajánlások végrehajtását; mivel Dr. Mukwege 2012 októberében hajszál híján túlélt egy ellene irányuló gyilkossági kísérletet, amikor polgári ruhát viselő fegyveresek megtámadták bukavui otthonát, amely támadás során testőre életét vesztette;

D. mivel Dr. Mukwege rendszeresen súlyos fenyegetéseket kap, többek között halálos fenyegetéseket saját maga, családja és a Panzi kórház egészségügyi személyzete ellen; mivel az elmúlt hónapokban nőtt e fenyegetések száma, válaszul Dr. Mukwege 2020. júliusi ismételt felhívására, hogy véget kell vetni a kipupui, sangei és ituri szexuális bűncselekmények és mészárlások elkövetői büntetlenségének;

E. mivel Dr. Mukwege 2018-ban Nobel-békedíjat, 2014-ben pedig az Európai Parlament gondolatszabadságért járó Szaharov-díját kapta azért, mert életét a KDK-ban elkövetett szexuális erőszak áldozatai ápolásának szentelte; mivel Dr. Mukwege Szaharov-díjasként jogosult az Európai Parlament teljes körű támogatására; mivel Dr. Mukwege vívmányai és nemzetközi elismerése révén kiemelkedő közéleti személyiséggé és nemzetközi szimbólummá vált, ami indokolja különleges védelmét a fenyegetésekkel szemben;

F. mivel 2020 augusztusában a Kongói Demokratikus Köztársaság elnöke, Félix Tshisekedi elítélte a halálos fenyegetéseket, és ígéretet tett arra, hogy intézkedéseket hoz Dr. Mukwege biztonságának garantálása érdekében;

G. mivel az ENSZ a MONUSCO révén biztonsági védelmet nyújtott Dr. Mukwege és a Panzi kórház számára; mivel a védelmet 2020 májusában megszüntették, ám 2020. szeptember 9-én visszaállították a Dr. Mukwege biztonságáért aggódó nemzetközi felháborodást követően, amely magában foglalta az Európai Parlament felhívásait is; mivel Dr. Mukwege hosszú távú védelmének kérdése továbbra sem tisztázott, és azt biztosítani kell;

H. mivel tüntetők vonultak Kinshasa, a Kongói Demokratikus Köztársaság fővárosának utcáira, hogy kifejezzék támogatásukat Dr. Denis Mukwege iránt, a védelmét követelve;

I. mivel 2017. március 12-én fegyveres férfiak végeztek ki két ENSZ-kivizsgálót – Zaida Catalánt, egy svédet és Michael Sharpot, egy amerikait –, akik emberi jogi visszaéléseket dokumentáltak a KDK közepén található Kasai régióban;

2020. szeptember 17., csütörtök

J. mivel 2020. július 22-én több emberijog-védőt és a Lutte pour le Changement (LUCHA, „Harc a változásért") civil mozgalom tagjait önkényesen letartóztatták Kalehében (Dél-Kivu) a biztonság javítására kialakított közvilágítás ellopásának elítéléséért; mivel Lucien Byamungu Munganga emberi jogi aktivistát és a LUCHA tagját önkényesen letartóztatták Kalehében, miközben békésen tiltakozott szabadon bocsátásukért, és jelenleg Kalehe központi börtönében tartják fogva; mivel aggodalom övezi Josué Aruna emberi jogi aktivista, a Société Civile Environnementale et Agro-Rurale du Congo Bukavában élő tartományi elnökének helyzetét is;

K. mivel a KDK 2018 márciusában aláírta a maputói jegyzőkönyvet;

L. mivel 2020. szeptember 3-án 20 KDK-beli katonát és rendőrt ítéltek 5 és 20 év közötti börtönbüntetésre a KDK keleti részén elkövetett nemi erőszak miatt;

M. mivel 2020. augusztus 12-én az Európai Parlament, 2020. augusztus 20-án az alelnök/főképviselő, 2020. augusztus 28-án pedig az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala, valamint számos más nemzeti és nemzetközi intézmény és szervezet nyilvánosan felszólította a KDK hatóságait, hogy indítsanak bűnügyi nyomozást a Dr. Mukwege elleni folyamatos fenyegetésekkel kapcsolatban, és állítsák vissza Dr. Mukwege ENSZ békefenntartók általi védelmét;

N. mivel az ENSZ kifejezte elkötelezettségét a KDK-beli partnerek képzésének folytatása iránt a stabil és hosszú távú biztonsági megoldás lehetővé tétele érdekében;

1. mélyen aggasztja a Dr. Mukwegét fenyegető súlyos veszély; elítéli az ellene irányuló halálos fenyegetéseket, valamint a családja és a személyzete elleni fenyegetéseket; teljes szolidaritásáról és támogatásáról biztosítja Dr. Mukwegét;

2. elismerését fejezi ki Dr. Denis Mukwege iránt, aki életét annak szentelte, hogy küzdjön a szexuális erőszak háborús fegyverként és fegyveres konfliktusok során való alkalmazása ellen; hangsúlyozza Dr. Mukwege több évtizeden át tartó, a KDK-ban elkövetett emberi jogi jogsértéseket és visszaéléseket elítélő nyilvános kiállásának fontosságát;

3. üdvözli az ENSZ azon döntését, hogy visszaállítja Dr. Mukwege MONUSCO általi biztonsági védelmét; megismétli, hogy személyes védelme kiemelkedő fontosságú és sürgős; sürgeti az ENSZ-t, hogy biztosítsa stabil és tartós védelmét, különösen az életét fenyegető komoly veszélyek fényében;

4. sürgeti a KDK kormányát, hogy – amint arra Félix Tshisekedi elnök ígéretet tett – haladéktalanul indítson átfogó vizsgálatot a fenyegetések ügyében, amelyek a közösségi médián, telefonhívásokon és közvetlen üzeneteken keresztül nemcsak Dr. Mukwege ellen, hanem családja és a Panzi kórház személyzete ellen is irányulnak;

5. hangsúlyozza, hogy a gondolatszabadságért adományozott Szaharov-díj nem csupán díj, hanem az Európai Parlament képviselői egyben elkötelezték magukat amellett, hogy a Szaharov-díj kitüntetettjeivel együtt előmozdítják az emberi jogokat, és mindent megtesznek annak érdekében, hogy a kitüntetett továbbra is szabadon és biztonságban cselekedhessen az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmében;

6. üdvözli Dr. Mukwege kifejezett elkötelezettségét a helyzet felméréséről szóló 2010. évi ENSZ-jelentésben végzett munka iránt; elítéli, hogy a nemzetközi közösség nem tett előrelépést a jelentés ajánlásainak végrehajtása terén; felhívja a KDK hatóságait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy megakadályozzák az emberi jogok további megsértését a KDK keleti részén, és tegyenek lépéseket olyan mechanizmusok létrehozására, amelyek biztosítják a jövőbeli konfliktusok áldozatainak igazságszolgáltatáshoz és kártérítéshez való jogát;

7. ezért támogatja az arra irányuló javaslatokat, hogy a KDK bíróságain hozzanak létre szakosodott vegyes kamarákat annak érdekében, hogy a KDK igazságszolgáltatása és a nemzetközi közösség együttműködhessen és büntetőeljárást indíthasson az emberi jogok megsértéseinek ügyében;

8. sürgeti a KDK kormányát, hogy vizsgálja felül korábbi Igazság és Megbékélés Bizottságának munkáját; teljes mértékben támogatja Tshisekedi elnök arra irányuló kérését, hogy kormánya hozzon létre egy átmeneti igazságszolgáltatási mechanizmust, amely a legsúlyosabb bűncselekmények elkövetőit állítaná bíróság elé, és határozottan reméli, hogy a Miniszterek Tanácsa időben elfogadja a több hónapja megfontolás alatt álló két rendelettervezetet;

9. felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsának tagállamait, hogy szólítsanak fel egy nemzetközi büntetőtörvényszék létrehozására, amely megtárgyalná az emberi jogok megsértésének 2002 előtti dokumentált eseteit;

10. határozottan elítéli Lucien Byamungu Munganga és más LUCHA-tagok önkényes letartóztatását, és felszólít feltétel nélküli és azonnali szabadon bocsátásukra; hangsúlyozza az emberijog-jogvédők, például Josué Aruna védelmének fontosságát;

11. pozitív előrelépésnek tartja, hogy 2020. szeptember 3-án elítélték a KDK keleti részén elkövetett nemi erőszakban bűnös katonákat; az érintett lakosság békéjének és biztonságának biztosítása érdekében szükségesnek tartja az országban a milíciák és fegyveres erők büntetlensége elleni küzdelem fokozását;

12. nagyra értékel minden emberijog-védőt a KDK-ban, akik az előttük álló kihívások ellenére még mindig végzik munkájukat, és üdvözli, hogy számos nemzeti és nemzetközi szervezet nyíltan elítéli az eseményeket;

13. felhívja az alelnököt/főképviselőt, az EU KDK-ba delegált küldöttségét és az EU KDK-beli misszióit, hogy növeljék látható támogatásukat a KDK-ban veszélyben lévő emberijog-védők számára, felhasználva minden rendelkezésre álló eszközt (pl. politikai, diplomáciai és pénzügyi eszközöket) védintézkedésként annak érdekében, hogy elismerjék emberi jogi munkájukat, és elismerjék, hogy az emberi jogok védelmezőiként fontos szerepet töltenek be a régió stabilitásáért és békéjéért folytatott küzdelemben;

14. felszólítja az EU-t, hogy tartsa fenn a KDK-ban az erőszak és az emberi jogok megsértésének elkövetőivel szembeni szankciókat, és felszólít e szankcióknak a helyzet felméréséről szóló ENSZ-jelentésben említett elkövetőkre való kiterjesztésére;

15. elítéli a konfliktusok során a nők ellen elkövetett szexuális erőszak alkalmazását, és felszólítja a nemzetközi közösséget, hogy gyorsítsa fel erőfeszítéseit a fegyveres konfliktusok és háborúk során elkövetett szexuális és nemi alapú erőszak veszélyének felszámolása, az áldozatok védelme, az elkövetők büntetlenségének megszüntetése, valamint a túlélők igazságszolgáltatáshoz, kártérítéshez és jóvátételhez való hozzáférésének biztosítása érdekében;

16. üdvözli a nők jogairól szóló maputói jegyzőkönyv megerősítése révén elért eredményeket; hangsúlyozza e jegyzőkönyv végrehajtásának fontosságát;

17. emlékeztet arra, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén az erőszakot fegyveres belföldi és külföldi lázadó csoportok tartják fenn, amelyeket az ásványianyag-kereskedelemből finanszíroznak és amelyek az ahhoz való hozzáférésért versengenek; hangsúlyozza, hogy az ilyen bűncselekmények elkövetéséhez hozzájáruló bármely üzleti, egyéni, állami vagy az államhoz kötődő szereplőt bíróság elé kell állítani; üdvözli, hogy az EU-ban 2021 januárjában a tervek szerint hatályba lép a konfliktusövezetből származó ásványokról szóló rendelet, ami az első azon számos lépés közül, amelyeket a nemzetközi közösségnek meg kell tennie e mélyen gyökerező probléma kezeléséhez; hangsúlyozza, hogy sürgősen további lépésekre van szükség a konfliktusövezetekben működő vállalkozások kötelező kellő gondossága és felelős üzleti magatartása érdekében;

18. határozottan sürgeti a határokon átnyúló együttműködést az afrikai Nagy-tavak régiójában, valamint azt, hogy a szomszédos országok dolgozzanak ki regionális stratégiát a KDK-ban tapasztalható erőszak és emberi jogi visszaélések kezelésére;

19. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy határozatlan ideig elhalasztották a gomai mini-csúcstalálkozót, amelyet a KDK meghívása alapján eredetileg 2020. szeptember 13-ra terveztek azzal a céllal, hogy összehívják az afrikai Nagy-tavak régiójának öt államfőjét, hogy megvitassák a régió békéjének megteremtését célzó lehetőségeket; határozottan reméli, hogy a csúcstalálkozót a lehető leghamarabbi időpontra átütemezik, és az a szomszédos országok közötti feszültségek enyhítéséhez vezethet;

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának és Közös Parlamenti Közgyűlésnek, a norvég Nobel-bizottságnak, a Kongói Demokratikus Köztársaság elnökének, miniszterelnökének és parlamentjének, valamint az Afrikai Uniónak és intézményeinek.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0235

A Mozambikban kialakult humanitárius helyzet

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Mozambikban kialakult humanitárius helyzetről (2020/2784(RSP))

(2021/C 385/16)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel a terrorizmusellenes nemzetközi egyezményekre és jegyzőkönyvekre,

— tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR),

— tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,

— tekintettel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (OCHA) 2020. szeptember 10-i mozambiki helyzetjelentésére ([1]),

— tekintettel az OCHA 2020. június 29-i mozambiki helyzetjelentésére,

— tekintettel az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportjának (UNWGAD) 2020. május 1-jei 87. ülésén elfogadott, Mozambikról szóló véleményre,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR) Mozambikról szóló jelentéseire,

— tekintettel ENSZ egyetemes időszakos felülvizsgálattal foglalkozó munkacsoportjának 2016. április 12-i jelentésére,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 1984. december 10-én elfogadott, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezményre és az ahhoz csatolt, az ENSZ Közgyűlése által 2002. december 18-án elfogadott fakultatív jegyzőkönyvre,

— tekintettel a Tanács Mozambikról szóló 2020. április 22-i következtetéseire,

— tekintettel a Bizottság „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című 2020. március 9-i közleményére (JOIN(2020)0004),

— tekintettel az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről, azon belül Mozambikról szóló 2019. évi éves uniós jelentésre,

— tekintettel az EU Mozambikra vonatkozó nemzeti indikatív programjára és a 11. Európai Fejlesztési Alapra (2014–2020),

— tekintettel az Európai Unió mozambiki választási megfigyelő missziójának (EU EOM) az általános és tartományi nemzetgyűlési választásokról szóló, 2019. október 15-i végleges jelentésére,

— tekintettel a Cotonoui Megállapodásra,

([1]) https://reliefweb.int/report/mozambique/mozambique-situation-report-10-september-2020

— tekintettel az EU és Mozambik között létrejött, 2020. június 5-i 28. politikai párbeszédre,

— tekintettel a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) és az EU közötti gazdasági partnerségi megállapodásra,

— tekintettel a Mozambikról és a SADC régióról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés társelnökének 2020. június 29-i nyilatkozatára,

— tekintettel az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Chartájára,

— tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,

— tekintettel az Afrikai Egységszervezetnek a terrorizmus megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló egyezményére,

— tekintettel a SADC alapelveire,

— tekintettel a SADC Mozambikról szóló, 2020. augusztus 17-i következtetéseire,

— tekintettel a 2019. évi, Békét és nemzeti megbékélést célzó megállapodásra,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel 2017 októbere óta az úgynevezett as-Sabáb terrorista csoport, amely állítólag a Közép-Afrikai Iszlám Állam elnevezésű fegyveres csoport tagja, több mint 500 erőszakos merényletet követett el Cabo Delgado északi tartományban, terrorizálva a helyi lakosságot, több mint 1 500 emberéletet követelve, minek következtében több mint 250 000 ember kényszerült lakóhelye elhagyására és több mint 700 000 ember szorul segítségre;

B. mivel a terrortámadások egyre erőszakosabbá váltak, falvakat támadtak meg, és több mint 1 000 otthont gyújtottak fel vagy romboltak le; mivel beszámolók szerint a fegyveresek nőket és lányokat kezdtek elrabolni;

C. mivel augusztusban a dzsihádista csoportok elfoglalták Mocimboa da Praia stratégiai kikötővárost, amely az olaj és a cseppfolyósított földgáz (LNG) kitermelésének elősegítése szempontjából kulcsfontosságú kikötő; mivel az a tény, hogy az as-Sabáb továbbra is ellenőrzése alatt tartja a várost, arra enged következtetni, hogy a terrorista csoport erősödik és egyre kifinomultabb módszerekkel dolgozik;

D. mivel az iszlamista felkelők egyre inkább az illegális kábítószer-kereskedelemhez folyamodnak finanszírozási forrásként;

E. mivel Mozambikban korábban nem voltak jelen iszlám fegyveres csoportok; mivel Mozambik 31 milliós lakosságának mintegy 30 %-a római katolikus, 18 %-uk muzulmán, és csak két tartomány – Cabo Delgado és Niassa – rendelkezik muzulmán többséggel;

F. mivel a mozambiki hatóságok katonai akciói nem tudták megállítani a támadásokat és lehetővé tenni a riasztó mértékben romló humanitárius vészhelyzet kezelését;

G. mivel a mozambiki kormány biztonsági erői aránytalan erőszakkal, esetenként a nemzetközi emberi jogi kötelezettségvállalásokat megsértve reagáltak; mivel Filipe Nyusi mozambiki elnök elismerte, hogy Cabo Delgado hatóságai „gondatlanságból megsértették” az emberi jogokat; mivel a véleménynyilvánítás szabadsága elleni erőszakos fellépésről, valamint újságírók zaklatásáról számoltak be;

H. mivel a mozambiki hadsereg nem rendelkezik megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy kezelni tudja a régióban a terrorizmus ugrásszerű terjedését; mivel továbbra is fennáll a jogos félelem, hogy a felkelés átterjed a szomszédos országokra és destabilizálja a régiót;

I. mivel Cabo Delgadoban az erőszak által érintett emberek több mint fele gyermek; mivel a gyermekek fegyveres csoportokba való toborzásáról, emberrablásokról, valamint a nőkkel és lányokkal szembeni szexuális és nemi alapú erőszakról szóló panaszok érkeztek; mivel a fegyveres csoportok és az állami katonai erők közötti harcokban gyakran túszul ejtik a lakosságot;

2020. szeptember 17., csütörtök

J. mivel Mozambik köteles tiszteletben tartani az alapvető emberi jogi normákat az általa ratifikált nemzetközi egyezmények révén, különösen az idegenrendészeti fogdákban; mivel az as-Sabábnak tulajdonított barbár fellépéseket a mozambiki biztonsági erők nem kezelhetik az emberi jogok további megsértésével;

K. mivel 2020 márciusában létrejött az Észak Integrált Fejlődéséért Felelős Ügynökség, az ADIN (Agencia de desenvolvimento integrado do norte), amelynek kifejezett célja az északi térség társadalmi-gazdasági hiányosságainak kezelése;

L. mivel 2019 augusztusában béke- és nemzeti megbékélési megállapodást írtak alá azzal a céllal, hogy békét teremtsenek az országban, véget vessenek az erőszaknak, inkluzív demokráciát alakítsanak ki, és javítsák az emberi és polgári jogi helyzetet;

M. mivel Mozambik továbbra is rendkívül törékeny helyzetben van, és számos biztonsági, gazdasági és társadalmi kihívással küzd; mivel Mozambik a legszegényebb és legkevésbé fejlett országok közé tartozik, a humán fejlettségi mutató alapján 189 ország közül a 180. helyen áll, és a születéskor várható átlagos élettartam mindössze 58 év az országban; mivel több mint 10 millió mozambiki él mélyszegénységben és élelmiszer-ellátása bizonytalan; mivel ez a helyzet különösen a nőket és a kiszolgáltatott csoportokat érinti, akik a legnagyobb nehézségekkel küzdenek;

N. mivel a Covid19 még inkább rávilágított a regionális gazdaság sérülékenységére, minek következtében – a megfelelő szociális védelem hiányában – emberek milliói az informális gazdaságban dolgoznak, illetve azok, akik elvesztették munkahelyüket, éhínségnek, nélkülözésnek és mindenféle kiszolgáltatott helyzetnek, többek között alapvető emberi jogi visszaéléseknek vannak kitéve; mivel 2020. szeptember 9-éig Mozambik összesen több mint 4 500 megerősített Covid19-esetet és 27 halálesetet regisztrált az ország 11 tartományában;

O. mivel Mozambik az elmúlt években az éghajlattal kapcsolatos pusztító természeti katasztrófákat szenvedett el, többek között 2019-ben két jelentős ciklont, amelyek tovább súlyosbították a már amúgy is nagy szegénységet és bizonytalanságot; mivel az ilyen katasztrófák széles körben az élelmiszer-ellátás bizonytalanságához és krónikus alultápláltsághoz vezettek az ország egyes részein, ahol az öt év alatti gyermekek több mint 43 %-a elmaradt a fejlődéstől; mivel becslések szerint 2020-ban összesen 7,9 millió ember szorul sürgős humanitárius segítségnyújtásra;

P. mivel Mozambikban fokozódott a szolidaritás, és a Cabo Delgado lakosságának helyzete különös figyelmet kapott, aminek következtében a mozambiki fiatalok #CaboDelgadoTambénéMocambique (Cabo Delgado szintén Mozambik) hashtaggel Cabo Delgado melletti nemzeti szolidaritási kampányt indítottak annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a régió tragikus helyzetére;

Q. mivel 2010-ben és 2013-ban hatalmas gáztartalékokat fedeztek fel Mozambikban: mivel ezek a készletek mintegy 5 000 milliárd köbmétert tesznek ki, a világ 9. legnagyobb gázkészletét alkotva; mivel ezzel Mozambik a világ négy legnagyobb LNG-termelője között lehetne; mivel az elkövetkező években várhatóan legalább 60 milliárd dollárt fognak beruházni e tartalékok kiaknázására, ami a szubszaharai Afrikában valaha megvalósult legnagyobb beruházás lenne;

R. mivel Mozambikban az európai és minden más külföldi ipari és gazdasági érdeket az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek alapján kell megvalósítani; mivel a Bizottság vizsgálja a kötelező átvilágítási kötelezettségvállalásokat annak biztosítása érdekében, hogy az uniós befektetők és a nyersanyag-kitermelő iparágak szereplői felelősségteljesen járjanak el, és hozzájáruljanak a Mozambikhoz hasonló országok helyi fejlődéséhez;

S. mivel Mozambikban, és különösen Cabo Delgado régióban a legmagasabb az írástudatlanság, az egyenlőtlenség és az alultáplált gyermekek aránya, a régió természeti erőforrásokban és nyersanyagokban gazdag, ami számos, a természeti erőforrások piacra jutásáért versenyző nemzetközi és uniós vállalat beruházásait odavonzotta; mivel egyes jelentések szerint Mozambikban a természeti erőforrásokból származó bevételek egyenlőtlenül oszlanak meg;

T. mivel 2020. április 13-án a Nemzetközi Valutaalap (IMF) azonnali adósságkönnyítést hagyott jóvá 25 tagállam számára, többek között mintegy 309 millió USD-t Mozambik számára Katasztrófaelhárítási és Adósságenyhítési Alap keretében, a Covid19-világjárvány hatásainak kezelése érdekében;

U. mivel 2020. június 4-én az ENSZ mozambiki humanitárius koordinátora, Myrta Kaulard felszólította a nemzetközi közösséget, hogy növelje a Mozambiknak nyújtott támogatását;

V. mivel az Európai Unió a 2019-es ciklonokat követően 200 millió eurót ígért Mozambik gazdaságélénkítésének támogatására, majd ezt követően 110 millió eurót az Európai Unió Covid19-támogatásaként;

W. mivel a SADC 2015. évi regionális terrorizmusellenes stratégiája, amelyet az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájával összhangban dolgoztak ki, segítséget nyújt a fiatalok radikalizálódásának megelőzéséhez, a határbiztonsághoz, a humanitárius segítségnyújtáshoz és a terrorizmus kiváltó okainak kezeléséhez;

X. mivel jelenleg Mozambik tölti be a SADC soros elnökségét; mivel 2020. augusztus 17-i 40. csúcstalálkozóján a regionális szervezet „elismerését fejezte ki az országnak a terrorizmus és az erőszakos támadások elleni küzdelem terén tett folyamatos erőfeszítéseiért”, és „kinyilvánította a SADC szolidaritását és elkötelezettségét Mozambik támogatása iránt a terrorizmus és az erőszakos támadások elleni küzdelemben, és elítélte az összes terrorcselekményt és fegyveres támadást”;

Y. mivel 2020 áprilisában mind az EU mozambiki küldöttsége, mind a Tanács komoly aggodalmának adott hangot a Cabo Delgadoóban történt támadások és a polgári lakosság elleni erőszak fokozódása miatt;

Z. mivel brutalitása és a szörnyű halálesetek ellenére a Cabo Delgado-i helyzet nem keltette fel a nemzetközi figyelmet, ami azt jelenti, hogy elmúlt az az értékes idő, amit idejekorán a probléma hathatós kezelésére lehetett volna fordítani;

1. komoly aggodalmát fejezi ki az észak-mozambiki, különösen a Cabo Delgado tartománybeli romló biztonsági helyzet miatt, és részvétét fejezi ki az erőszak áldozatainak, akiknek száma meghaladja másfél ezret; szolidaritását és támogatását fejezi ki az ott élőknek, különösen annak a több mint 250 000 embernek, akiknek el kellett hagyniuk otthonukat;

2. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi biztonsági problémák tovább súlyosbítják a már amúgy is rendkívül törékeny humanitárius helyzetet, amely a nagymértékű alulfejlettségből, az éghajlati sokkok és a konfliktusok magas számából ered;

3. felhívja a mozambiki hatóságokat, hogy tegyenek hatékony és határozott lépéseket az iszlamista felkelés leküzdése és Cabo Delgado valamennyi polgárának védelme érdekében; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a felkelés egyre nagyobb támogatást kap a regionális és nemzetközi terrorista szervezetek részéről; ezzel összefüggésben rámutat a más régiókkal, például a Száhel-övezettel és Afrika szarvával való szerencsétlen hasonlóságokra;

4. hangsúlyozza, hogy ha nem állítják meg, a felkelés erősödhet, és átterjedhet a szomszédos országokra, veszélyeztetve a regionális stabilitást; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy mind a nemzeti kormány, mind a regionális és nemzetközi szereplők részéről hatékony és fenntartható politikára van szükség;

5. emlékezteti Mozambik kormányát arra, hogy a terrorista tevékenységgel gyanúsított valamennyi személyt tisztességes eljárás keretében bíróság elé kell állítani; felszólítja Mozambik kormányát, hogy indítson független és pártatlan vizsgálatot a biztonsági erők által Cabo Delgadóban állítólagosan elkövetett kínzások és más súlyos jogsértések ügyében; emlékeztet arra, hogy Mozambik részes fele a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának, az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartájának és a kínzás elleni ENSZ-egyezménynek, amelyek tiltják a kínzást és más rossz bánásmódot, valamint az élettől való önkényes megfosztást;

6. hangsúlyozza az újságírók, az emberijog-védők, az aktivisták és mindazok jogai védelmének fontosságát, akik egyszerűen emberi jogaikat gyakorolják, és hangot adnak véleményüknek a nyilvánosságot foglalkoztató kérdésekről; felszólítja a mozambiki hatóságokat, hogy folytassanak pártatlan vizsgálatot a hírcsatornákkal szembeni vandalizmussal, a szólásszabadság elnyomásával és az újságírók zaklatásával és megfélemlítésével összefüggő vádakkal kapcsolatos valamennyi feltételezett ügyben;

7. felhívja a mozambiki hatóságokat, hogy biztosítsák a demokrácia, az emberi jogok, a hatékony helyi kormányzás és a jogállamiság hatékony helyreállításának előmozdítását Észak-Mozambikban; emlékeztet arra, hogy a nemzetközi humanitárius jog és a demokratikus szabadságjogok tiszteletben tartása a Mozambiki Felszabadítási Front (Frelimo) és a Mozambiki Nemzeti Ellenállás (Renamo) között 2019-ben aláírt végleges békemegállapodás sikere szempontjából is kulcsfontosságú;

2020. szeptember 17., csütörtök

8. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy folytassák a szükséges reformokat annak érdekében, hogy megfelelően reagáljanak a mozambiki nép szükségleteire, megakadályozva azt, hogy a radikalizálódás kiszolgáltatott célpontjaivá váljanak; különösen hangsúlyozza, hogy sürgősen munkahelyeket és lehetőségeket kell teremteni a Cabo Delgadóban élők, különösen a fiatalok számára; hangsúlyozza továbbá, hogy erőfeszítéseket kell tenni a terrorizmus néhány alapvető okának – például a biztonság hiányának, a szegénységnek, az emberi jogok megsértésének, az egyenlőtlenségnek, a kirekesztésnek, a munkanélküliségnek, a környezetkárosodásnak, a korrupciónak és a közpénzekkel való visszaélésnek, valamint a büntetlenségnek – a felszámolása érdekében, ezáltal nagymértékben hozzájárulva a terrorista szervezetek felszámolásához;

9. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a régióban végrehajtott valamennyi katonai beavatkozás védje, tiszteletben tartsa és előmozdítsa az emberi jogokat, ösztönzi a mozambiki hatóságokat, hogy támogassák a regionális és nemzetközi szervezeteket, valamint a civil társadalmi szervezeteket és a közösségi csoportokat, és működjenek együtt velük olyan béketeremtő kezdeményezések platformjainak létrehozása érdekében, amelyek ösztönzik az összes érdekelt fél békés szerepvállalását, a párbeszédet, a megbékélést és az együttélést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a konfliktusban magán biztonsági erőket alkalmaznak, ami tovább növeli az ország monetáris költségeit, és amelyek nemzetközi felügyelet nélkül működnek;

10. aggodalommal veszi tudomásul az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek helyzetének romlását Mozambikban; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy szorosan működjenek együtt a SADC-vel és tagállamaival a régióban súlyosbodó humanitárius válság megoldása és egy hatékony cselekvési terv kidolgozása érdekében;

11. felhívja a mozambiki kormányt, hogy nyíltan működjön együtt a nemzetközi intézményekkel, például az ENSZ különleges jelentéstevőivel, tegye lehetővé a független, emberi jogi ügyeket vizsgálók és megfigyelők bejutását az országba, valamint hogy megfelelően vizsgálja meg a Cabo Delgado-i lakosság humanitárius szükségleteit annak érdekében, hogy megkapják a szükséges segítséget; úgy véli továbbá, hogy az erőszak áldozatait segítségnyújtási tervvel kell védeni, hogy folytathassák életüket;

12. úgy véli, hogy összehangoltabb regionális és nemzetközi erőfeszítésekre van szükség a Cabo Delgadóban küszöbön álló biztonsági és humanitárius válságokra való reagálás érdekében, ideértve a határokon átnyúló fenyegetések – például a terrorista felkelések, az élelmezésbiztonság, a belső menekültek és a csempészet – kezelésének szükségességét is; ezért felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy a hosszú távú és békés megoldás elérése érdekében nyújtson további támogatást a SADC és az Afrikai Unió számára;

13. hangsúlyozza, hogy a SADC politikai, védelmi és biztonsági együttműködési szervének (OPDS) – amely a lázadások elleni fellépés során kialakult súlyos helyzeteket kezelő multinacionális harci egységgel rendelkezik – fontos aktív szereplőnek kell lennie e konfliktus kezelésében, és azt rövid távon el kell ítélnie, ugyanakkor hosszú távon ösztönöznie és támogatnia kell a mozambiki hatóságokat a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítását célzó további reformok végrehajtásában, amelyek a stabilitás, a béke és a fejlődés előfeltételei;

14. megismétli, hogy az EU készen áll arra, hogy párbeszédet kezdjen Mozambikkal az uniós támogatás végrehajtásának hatékony lehetőségeiről, figyelembe véve a helyzet összetett és regionális jellegét, és felkéri Mozambik kormányát, hogy jobban reagáljon az EU-val és a SADC-vel folytatott párbeszédre és együttműködésre; e tekintetben ösztönzi a mozambiki hatóságok és a civil társadalom valamennyi szintje közötti együttműködést egy inkluzív megoldás megtalálása és a legkiszolgáltatottabbak szükségleteinek sürgős kezelése érdekében;

15. felszólítja a Bizottság alelnökét / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, Josep Borrelt, valamint az uniós tagállamokat, hogy továbbra is szorosan kövessék nyomon a helyzetet, és fokozzák a nemzeti és regionális hatóságoknak nyújtott támogatásukat; ennek fényében üdvözli a 2020. június 22-i tanácsi következtetéseket, de kitart amellett, hogy további diplomáciai lépéseket kell tenni, különösen azon tagállamok részéről, amelyek történelmi és baráti kapcsolatokat ápolnak az országgal annak érdekében, hogy hangsúlyozzák, hogy sürgős fellépésre van szükség ebben a kérdésben, annak regionális biztonsági és humanitárius dimenzióival együtt, és felhívják a kormány figyelmét az összehangolt regionális és nemzetközi reagálás hiányából eredő geopolitikai következményekre;

16. kinyilvánítja abbéli reményét, hogy az EU új Afrika-stratégiája, amint ténylegesen életbe lép, hozzájárul majd az EU és Afrika közötti, az egész kontinensen egyenlő felek partnerségén alapuló együttműködés fokozásához, és hogy mindkettő együtt fog működni az olyan országok gazdasági, társadalmi, biztonsági és emberi jogi helyzetének javítása érdekében, mint Mozambik;

17. úgy véli, hogy a jelenlegi mozambiki fejleményekkel és azok társadalmi és gazdasági következményeivel az EU Afrikával kapcsolatos politikája megfelelően foglalkozni fog a következő többéves pénzügyi keretben; hangsúlyozza, hogy mivel az áradások és más természeti katasztrófák gyakran pusztítják Mozambikot, lakosságának minden rendelkezésre álló támogatást és humanitárius segítséget meg kell kapnia;

18. úgy véli, hogy a közelgő EU–Afrika csúcstalálkozó kiváló lehetőséget kínál e humanitárius tragédia jobb kezelésére, valamint arra, hogy az EU növelje a regionális és kontinentális szervezeteknek nyújtott támogatását;

19. emlékeztet a nemzetközi segélyezési kötelezettségvállalásokra, amelyeket a 2019. május 30-án és június 1-jén Beirában tartott nemzetközi donorkonferencián tettek, amelyen az Európai Unió 200 millió EUR helyreállítási támogatásra tett ígéretet; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy teljes mértékben teljesítsék ezeket a kötelezettségvállalásokat; rámutat, hogy a hosszú távú fellendülés csak fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés révén érhető el; ezért uniós támogatást kér Mozambik arra irányuló erőfeszítéseinek támogatására, hogy stabilizálják gazdaságukat, munkahelyeket teremtsenek és előmozdítsák a vidéki versenyképességet, miközben biztosítják az inkluzivitást és a környezet megőrzését;

20. üdvözli az IMF Katasztrófaelhárítási és Adósságenyhítési Alapját mint a helyes irányba tett lépést, amely segítséget nyújt Mozambik számára a Covid19 okozta gazdasági következmények elleni küzdelemben; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak további adományokat az IMF-nek, az IMF-et pedig, hogy tárjon fel további alternatívákat a Katasztrófaelhárítási és Adósságenyhítési Alap rendelkezésére álló források növelésére, például saját meglévő tartalékainak felhasználásával; emlékeztet arra, hogy az alaphoz való hozzájárulások semmiképpen sem helyettesíthetik a hivatalos fejlesztési támogatást (ODA);

21. rendkívül fontosnak tartja, hogy a helyi lakosság – különösen az ország legszegényebb tartományaiban – részesüljön természeti erőforrásaik kiaknázásából; felhívja a kormányt, hogy a kitermelésre irányuló projektekből származó bevételeket méltányosan rendelje a helyi fejlesztési projektekhez, ugyanakkor tartsa tiszteletben a magas szintű környezetvédelmi és szociális normákat;

22. emlékeztet arra, hogy a mozambiki nép, a keresztények és a muzulmán vallásúak egyaránt, már régóta békében élnek egymás mellett, és meggyőződése, hogy az iszlamista terroristák támadásai ellenére a tolerancia és a szolidaritás e modellje érvényesülni fog;

23. hangsúlyozza, hogy különösen a vidéki térségekben élő fiatalok körében a radikalizálódás kezelése érdekében prioritásként kell kezelni az oktatást és elő kell mozdítani a vidékfejlesztést;

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, Mozambik kormányának és parlamentjének, valamint a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség és az Afrikai Unió tagjainak és vezetőségének.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0238

Végrehajtási jogi aktus elleni kifogás: egyes anyagok – többek között flonikamid, haloxifop, mandesztrobin – megengedett szermaradék-határértékei

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II., III., és IV. mellékletének a bizonyos termékekben, illetve azok felületén található cikloxidim, flonikamid, haloxifop, mandesztrobin, mepikvát, *Metschnikowia fructicola* NRRL Y-27328 törzs és prohexadion megengedett szermaradék-határértéke tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetéről (D063880/06 – 2020/2734(RPS))

(2021/C 385/17)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II., III., és IV. mellékletének a bizonyos termékekben, illetve azok felületén található cikloxidim, flonikamid, haloxifop, mandesztrobin, mepikvát, *Metschnikowia fructicola* NRRL Y-27328 törzs és prohexadion megengedett szermaradék-határértéke tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetére (D063880/06,

— tekintettel a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésére és 14. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

— tekintettel a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának 2020. február 17–18-i véleményére,

— tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [2],

— tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2019. május 27-én elfogadott és 2019. augusztus 2-án közzétett, indokolással ellátott véleményre [3],

— tekintettel az EFSA által 2009. december 18-án elfogadott és 2010. május 7-én közzétett következtetésre [4],

— tekintettel az EFSA által 2018. október 18-án elfogadott és 2018. november 2-án közzétett, indokolással ellátott véleményre [5],

— tekintettel a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat [6] 5a. cikke (3) bekezdésének b) pontjára és 5a. cikkének (5) bekezdésére,

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésre, valamint (4) bekezdésének c) pontjára,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

---

[1] HL L 70., 2005.3.16., 1. o.
[2] HL L 309., 2009.11.24., 71. o.
[3] Az EFSA indokolással ellátott véleménye a földieperben és más bogyós gyümölcsökben található flonikamid jelenlegi megengedett szermaradék-határértékének módosításáról, EFSA Journal 2019; 17(7):5745, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5745
[4] Az EFSA következtetése a flonikamid hatóanyagú növényvédő szereknél felmerülő kockázatok értékelésének szakmai vizsgálatáról, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1445
[5] Az EFSA indokolással ellátott véleménye a lenmagban és a repcében található haloxifop-P-re vonatkozó importtolerancia meghatározásáról, EFSA Journal 2018; 16(11):5470, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5470
[6] HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

A. mivel a flonikamid olyan szelektív rovarölő szer, amelyet többek között burgonyán, búzán, almán, körtén, őszibarackon és paprikán alkalmaznak;

B. mivel a flonikamid hatóanyag jóváhagyási időtartamát az (EU) 2017/2069 bizottsági végrehajtási rendelet ([7]) meghosszabbította;

C. mivel az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) kockázatértékelési bizottságának 2013. június 5-i véleménye ([8]) szerint, amely a flonikamid harmonizált osztályozását és címkézését javasolta, a dán tagállami illetékes hatóság „egyértelmű összefüggést" állapított meg „nyulaknál előforduló, anyai toxicitást nem okozó mértékű viszcerális rendellenességekkel";

D. mivel a flonikamid az Egyesült Államokban vizsgálat tárgyát képezi annak kapcsán, hogy a beporzókra potenciálisan nagyobb kockázatot jelent, mint azt korábban vélték, tekintve, hogy a flonikamidot előállító ISK Biosciences vállalat által benyújtott új tanulmányok szerint a flonikamid méhekre akár 51-szeres expozícióval jár azon mennyiséghez képest, amely már jelentős kárt okozna számukra ([9]);

E. mivel a haloxifop-P olyan gyomirtó szer, amelyet többek között sárgarépán, hüvelyes takarmánynövényeken, repcén, szójababon és cukorrépán alkalmaznak;

F. mivel a haloxifop-P az ECHA osztályozása szerint lenyelve ártalmas, és hosszan tartó ártalmas hatást gyakorol a vízi élővilágra; mivel a haloxifop-P patkányoknál haloxifop-P-metilnek való expozíciót követően hepatotoxicitást, nefrotoxicitást és oxidációs stresszt okozott ([10]);

G. mivel Franciaországban 2007. szeptember 4. óta tilos a haloxifop-P minden mezőgazdasági és nem mezőgazdasági célú gyártása, forgalmazása és felhasználása ([11]); mivel a haloxifop-P az 1376/2007/EK bizottsági rendelet ([12]) alapján négy éven át be volt tiltva az egész Európai Unióban;

H. mivel a haloxifop-P-t az 540/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet ([13]) hatóanyagként jóváhagyta, rendkívül korlátozott felhasználási feltételek mellett ([14]) és a tagállamok számára szigorú követelményeket írva elő a felszín alatti vizek védelmére, a vízi élőlények védelmére és a szert kezelők biztonságára vonatkozóan;

I. mivel az (EU) 2015/2233 bizottsági végrehajtási rendeletben ([15]) a Bizottság a haloxifop-P hatóanyagként történő felhasználásával kapcsolatban úgy ítélte meg, hogy „a kért további megerősítő információk benyújtása nem történt meg teljes körűen, és a felszín alatti vizekre jelentett elfogadhatatlan kockázatot csupán újabb korlátozások bevezetésével lehet kizárni";

J. mivel az (EU) 2015/2233 bizottsági végrehajtási rendeletben a Bizottság azt is megállapította, hogy „helyénvaló módosítani e hatóanyag felhasználási feltételeit különösen kijuttatása mértékének és gyakoriságának korlátozása révén";

([7]) A Bizottság (EU) 2017/2069 végrehajtási rendelete (2017. november 13.) az 540/2011/EU végrehajtási rendeletnek a flonikamid (IKI-220), a metalaxil, a penoxszulam és a prokinazid hatóanyag jóváhagyási időtartamának meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról (HL L 295., 2017.11.14., 51. o.).

([8]) A kockázatértékelési bizottságnak a flonikamid uniós szintű harmonizált osztályozását és címkézését javasló, 2013. június 5-i véleménye, https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95

([9]) https://oag.ca.gov/news/press-releases/attorney-general-becerra-warns-against-expanded-use-pesticide-found-harm-bees

([10]) Olayinka, E.T. és Ore, A.: „Hepatotoxicity, Nephrotoxicity and Oxidative Stress in Rat Testis Following Exposure to Haloxyfop-p-methyl Ester, an Aryloxyphenoxypropionate Herbicide", Toxics., 2015. december, 3(4), 373–389. o., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606644/

([11]) https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=235653D01B24A4B694A6C342E7323D6F.tplgfr38s_1?cidTexte=JORFTEXT000000464899&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000000005119

([12]) A Bizottság 1376/2007/EK rendelete (2007. november 23.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 304/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról (HL L 307., 2007.11.24., 14. o.).

([13]) A Bizottság 540/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. május 25.) az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a jóváhagyott hatóanyagok jegyzéke tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 153., 2011.6.11., 1. o.).

([14]) Kizárólag gyomirtó szerként engedélyezhető, alkalmanként 0,052 kg/hektárt meg nem haladó hatóanyag-dózisban, és háromévente mindössze egy alkalommal.

([15]) A Bizottság (EU) 2015/2233 végrehajtási rendelete (2015. december 2.) az 540/2011/EU végrehajtási rendeletnek a haloxifop-P hatóanyag jóváhagyási feltételei tekintetében történő módosításáról (HL L 317., 2015.12.3., 26. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

K. mivel 2018. április 30-án a Bizottság úgy határozott, hogy a haloxifop-P hatóanyag jóváhagyási időtartamát 2023. december 31-ig meghosszabbítja ([16]);

L. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikkének (2) bekezdése az Unió egyik alapvető elveként határozza meg az elővigyázatosság elvét;

M. mivel az EUMSZ 168. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét”;

N. mivel a 2009/128/EK irányelv célja a peszticidek fenntartható használatának elérése az Unióban a peszticidek emberi és állati egészségre és a környezetre jelentett veszélyének és kifejtett hatásának csökkentése által, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív megközelítések vagy technikák, például a peszticidek nem vegyi alternatíváinak előmozdítása révén;

O. mivel a megengedett szermaradék-határértékek meghatározásakor figyelembe kell venni a kumulatív és szinergikus hatásokat, és ennek értékeléséhez rendkívül fontos, hogy sürgősen megfelelő módszereket dolgozzanak ki;

P. mivel a lenmag esetében a haloxifop-P, az eper és a szőlő esetében pedig a mandesztrobin megengedett szermaradék-határértékének emelése harmadik országok által benyújtott, a normák összehangolására irányuló kérelmeken alapul;

Q. mivel a kérelmezők állítása szerint a haloxifop-P-nek és a mandesztrobinnak az említett terményekre vonatkozóan engedélyezett felhasználása Ausztráliában és Kanadában a 396/2005/EK rendeletben előírtakat meghaladó szermaradék-értékeket eredményezett, és magasabb megengedett szermaradék-határértékekre van szükség annak érdekében, hogy az említett termények behozatalát ne gátolják kereskedelmi akadályok;

1. ellenzi a Bizottság rendelettervezetének elfogadását;

2. úgy véli, hogy a Bizottság rendelettervezete nem egyeztethető össze a 396/2005/EK rendelet céljával és tartalmával;

3. úgy véli, hogy az Uniónak és a Bizottságnak tiszteletben kell tartaniuk a környezeti felelősségvállalás elvét, és nem ösztönözhetik harmadik országokban olyan termékek használatát, amelyeket egyes tagállamok tiltanak a saját területükön, és amelyek használatát az Unió korlátozni igyekszik;

4. úgy véli, hogy a szabadkereskedelmi szabályok soha nem vezethetnek az uniós védelmi normák csökkenéséhez;

5. elismeri az EFSA által a kumulatív kockázatok értékelésének módszerei kapcsán végzett munkát, megjegyzi azonban, hogy a peszticidek és a szermaradékok kumulatív hatásainak értékelése évtizedek óta ismert probléma; ezért kéri az EFSA-t és a Bizottságot, hogy a legnagyobb sürgősséggel foglalkozzanak a problémával;

6. megállapítja, hogy a rendelettervezet szerint a flonikamid megengedett szermaradék-határértéke az eper esetében 0,03-ról 0,5 mg/kg-ra, a szeder és a málna esetében 0,03-ról 1 mg/kg-ra, egyéb bogyós gyümölcsök esetében 0,03-ról 0,7 mg/kg-ra, egyéb gyökér- és gyökgumós zöldségek esetében pedig 0,03-ról 0,3 mg/kg-ra, míg retekfélék esetében 0,03-ról 0,6 mg/kg-ra, saláta és egyéb salátafélék esetében 0,03-ról 0,07 mg/kg-ra, hüvelyesek esetében pedig 0,03-ról 0,8 mg/kg-ra emelkedne;

7. javasolja, hogy a flonikamid megengedett szermaradék-határértéke maradjon 0,03 mg/kg;

8. megállapítja, hogy a rendelettervezet szerint a haloxifop-P megengedett szermaradék-határértéke a lenmag esetében 0,01-ról 0,05 mg/kg-ra emelkedne;

9. javasolja, hogy a haloxifop-P megengedett szermaradék-határértéke maradjon 0,01 mg/kg;

10. megállapítja, hogy a rendelettervezet szerint a mandesztrobin megengedett szermaradék-határértéke a szőlő esetében 0,01-ról 5 mg/kg-ra, az eper esetében pedig 0,01-ról 3 mg/kg-ra emelkedne;

([16]) A Bizottság (EU) 2018/670 végrehajtási rendelete (2018. április 30.) az 540/2011/EU végrehajtási rendeletnek a bromukozanol, a buprofezin, a haloxifop-P és a napropamid hatóanyagok jóváhagyási időtartamának meghosszabbítása érdekében történő módosításáról (HL L 113., 2018.5.3., 1. o.).

11. javasolja, hogy a mandesztrobin megengedett szermaradék-határértéke maradjon 0,01 mg/kg;

12. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza rendelete tervezetét és nyújtson be új tervezetet a bizottságnak;

13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0239

Európa kulturális helyreállítása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása Európa kulturális helyreállításáról (2020/2708(RSP))

(2021/C 385/18)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambulumára, valamint 2., 3. és 4. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6. és 167. cikkére, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, és különösen annak 19. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 22. cikkére,

— tekintettel a Bizottság „Az ifjúság-, az oktatás- és a kultúrpolitika szerepe egy erősebb Európa építésében” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0268),

— tekintettel a Bizottság „Új európai kulturális menetrend” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0267),

— tekintettel a Bizottság „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című, 2017. november 14-i közleményére (COM(2017)0673),

— tekintettel a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó koherens uniós szakpolitikáról szóló, 2016. december 13-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel „A közlekedés és az idegenforgalom 2020-ban és azt követően” című, 2020. június 19-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([4]) (a továbbiakban: a rendelet),

— tekintettel az Európai Tanács 2020. július 17-i, 18-i, 19-i, 20-i és 21-i következtetéseire,

— tekintettel a Tanács által a 2019–2022-es időszakra szóló kulturális munkatervről (2018/C 460/10) 2018. november 15-én elfogadott következtetésekre,

— tekintettel az „Európa pillanata: helyreállítás és építés az új nemzedék számára” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményt (COM(2020)0456) kísérő, az Európa helyreállítási szükségleteinek azonosításáról szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumra,

— tekintettel „A kulturális örökség fontos Európának” című 2015. évi jelentésre,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

([1]) HL C 238., 2018.7.6., 28. o.
([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.
([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0169.
([4]) HL L 347., 2013.12.20., 221. o.

A. mivel a kultúra stratégiai ágazat az Európai Unió számára, nemcsak azért, mert gazdaságunk fontos részét képezi, de azért is, mert hozzájárul a demokratikus, fenntartható, szabad és befogadó társadalmakhoz, tükrözi a közös európai diverzitást, értékeinket, történelmünket, szabadságunkat és életmódunkat;

B. mivel a kultúra és a művészet szabadsága jelentős mértékben hozzájárul a társadalom pezsgéséhez, és a társadalom minden rétege számára lehetővé teszi az identitásuk kifejezését, hozzájárulva a társadalmi kohézióhoz és a kultúrák közötti párbeszédhez, előkészítve az utat az Európai Unió egyre szorosabbá válása előtt;

C. mivel a kultúra az emberiesség, a demokrácia és a polgári szerepvállalás kifejeződéseként belső értéket képvisel, amely kulcsfontosságú lehet a fenntartható fejlődés előmozdításához;

D. mivel a kultúra erősíti a társadalmak társadalmi tőkéjét, elősegíti a demokratikus polgárságot, előmozdítja a kreativitást, a jólétet és a kritikus gondolkodást, ösztönzi az integrációt és a kohéziót, valamint előmozdítja a sokszínűséget, az egyenlőséget és a pluralizmust;

E. mivel a kulturális részvételt a társadalmi változás és az inkluzív, reziliens társadalmak építésének egyik fő gyorsítójaként ismerték el;

F. mivel a kulturális és a kreatív ágazatok és iparágak fontos eszközök a megkülönböztetés minden formája – többek között a rasszizmus és az idegengyűlölet – elleni küzdelemben, és a véleménynyilvánítás szabadságának platformjai;

G. mivel a világjárvány rávilágított az európai társadalom valódi társadalmi értékére, valamint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak gazdasági súlyára; mivel a kultúra gazdasági része stratégiai ágazat az Európai Unió és gazdasága számára, amely európaiak milliói számára biztosít értelmes munkahelyeket, és fenntarthatóan finanszírozza az európai sokszínűséget, ugyanakkor tükrözi európai értékeinket, történelmünket és szabadságainkat;

H. mivel az európai kulturális és kreatív szereplők megőrzik és előmozdítják a kulturális és nyelvi sokszínűséget Európában, és minden szinten részt vesznek az európai identitás erősítésében; mivel ezek a szereplők felbecsülhetetlen erővel hatnak a társadalmi kohézióra, a fenntartható fejlődésre és a gazdasági növekedésre az Európai Unióban és tagállamaiban, és a globális versenyképesség fontos forrásait jelentik;

I. mivel az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak az európai bruttó hazai termék (GDP) mintegy 4 %-át teszik ki, hasonlóan az ikt-, a szálláshely- és az étkeztetési szolgáltatási ágazatok arányához; mivel 2019-ben az EU 27 tagállamában 7,4 millióan dolgoztak kulturális területen, ami a 27 tagú Unióban a teljes foglalkoztatás 3,7 %-ának felel meg; mivel 2019-ben az EU-27-ben a kultúra területén az önfoglalkoztatók aránya több mint kétszerese volt a gazdaság egészére vonatkozóan megfigyelt átlagnak ([5]);

J. mivel a Bizottság saját becslései szerint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak – amelyek a GDP-hez képest 509 milliárd EUR hozzáadott értéket képviselnek – 2020 második negyedévében valószínűleg forgalmuk 80 %-át vesztették el a Covid19-válság és a járvány megfékezésére irányuló intézkedések miatt;

K. mivel Európában a kulturális örökség ágazata több mint 300 000 embert foglalkoztat, és 7,8 millió munkahely közvetve kapcsolódik hozzá Európában; mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó európai kreatív munkaerő jelenleg alulreprezentált a statisztikai rendszerekben;

L. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak szorosan kapcsolódnak más ágazatokhoz, például az idegenforgalomhoz és a közlekedéshez, és azok számára bizonyítottan előnyökkel járnak; mivel az Idegenforgalmi Világszervezet szerint tízből négy turista a kulturális kínálat alapján választja meg úti célját, és az európaiak kétharmada véli úgy, hogy a kulturális örökség jelenléte befolyásolja az üdülési célpont kiválasztását; mivel Európa továbbra is a világ legnépszerűbb kulturális turisztikai célpontja;

M. mivel Európa sokszínű kulturális panorámáját súlyosan érinti a Covid19-világjárvány, és a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számos szereplője állami beruházás és támogatás nélkül a tönk szélén áll; mivel eme ágazat leállása továbbgyűrűző hatást gyakorolt más ágazatokra, így a közlekedésre, az idegenforgalomra és az oktatásra is;

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment#Self-employment

2020. szeptember 17., csütörtök

N. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak sajátos gazdasági modelljük, szükségleteik és méretük alapján atipikus ágazatokat alkotnak, de legtöbbször kis struktúrákból (kkv-k, mikroszervezetek és önfoglalkoztatók) állnak, amelyek nem vagy csak kis mértékben férnek hozzá a pénzügyi piacokhoz, és gyakran különböző forrásokból – például állami támogatásokból, magánfinanszírozásból, közönségalapú bevételekből vagy szerzői jogokból – származó, szabálytalan és vegyes jövedelemre tudnak csak szert tenni;

O. mivel a Covid19-világjárvány rámutatott a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak már meglévő sebezhetőségeire, többek között a művészek és a kulturális dolgozók bizonytalan megélhetésére, valamint sok kulturális intézmény szűkös költségvetésére;

P. mivel a Covid19-világjárvány kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra gyakorolt teljes hatása csak most válik nyilvánvalóvá, és átfogó közép- és hosszú távú hatása még mindig nem ismert; mivel ez kihat a művészek és kulturális szakemberek szociális jogaira is – akiknek joguk van méltányos pénzügyi ellentételezést kapni munkájukért –, valamint a kulturális kifejezés sokszínűségének védelmére;

Q. mivel a Covid19-válság hosszan tartó negatív hatással van és lesz a kulturális és kreatív termékek előállítására és terjesztésére és a bevételekre, ezáltal pedig Európa kulturális sokszínűségére is;

R. mivel a színházak, operaházak, mozik, koncerttermek, múzeumok, örökségi helyszínek és további művészeti helyszínek a vírus megfékezését célzó intézkedések miatt az elsők között zárták be kapuikat, és az utolsók között nyitják meg azokat újra; mivel számos kulturális és művészeti eseményt, például vásárokat, fesztiválokat, koncerteket és előadásokat töröltek vagy hosszú időre elhalasztottak; mivel a járvány újabb kitörésének megelőzése érdekében bevezetett egészségügyi és biztonsági intézkedések nem teszik lehetővé, hogy e helyszínek a belátható jövőben teljes kapacitással működjenek;

S. mivel a pandémia idején sok európai polgár került elszigetelt helyzetbe, és a kulturális és kreatív tartalmak megosztása számos polgárnak nyújtott támaszt; mivel az online kulturális tartalmakhoz való hozzáférés lehetőségei megsokszorozódtak, és a szerzőknek, művészeknek, előadóművészeknek és más alkotóknak köszönhetően a kulturális tartalmakat hozzáférhetőbbé és gyakran ingyenessé tették; mivel ez tovább csökkenti az alkotók jövedelmét; mivel a kulturális tartalmak internetes elérhetősége nem járt a jogosultak és az előadók bevételének növekedésével;

T. mivel a digitális infrastruktúrákhoz való hozzáférés terén mutatkozó egyenlőtlenségek korlátozták a kultúrához való hozzáféréshez, a kultúrában való részvételhez és a művészi önkifejezéshez való alapvető jogokat;

U. mivel a következő többéves pénzügyi keretben a Kreatív Európa programra vonatkozó jelenlegi költségvetési javaslatok már a Covid19-válság előtt is egyértelműen nem feleltek meg sem az ágazat, sem pedig a Parlament várakozásainak, amely utóbbi a 2014–2020 közötti pénzügyi keretben elkülönített szinthez viszonyítva a program finanszírozásának megduplázására szólított fel;

V. mivel a Bizottság felülvizsgált többéves pénzügyi keretre irányuló javaslata a Bizottság többéves pénzügyi keretre vonatkozó 2018-as javaslatához képest 20 %-os csökkentést tartalmaz az Európai Szolidaritási Testületre, 13 %-os csökkentést a Kreatív Európa programra, illetve 7 %-os csökkentést az Erasmus+-ra vonatkozóan; mivel az Európai Tanács 2020. július 17-én megfogalmazott álláspontja csak a Bizottság 2018. évi javaslatának felel meg; mivel a Kreatív Európa az egyetlen uniós program, amely Európa-szerte közvetlen támogatást nyújt a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára; mivel sem a Kreatív Európa által fedezni kívánt kezdeményezések, sem a program költségvetése nem biztosítja a már eddig is plafonon felüli mértékben igényelt és alulfinanszírozott program támogatását;

W. mivel a világjárvány lehetőséget kínál a kultúra jövőjének újragondolására, és mivel egy ellenállóbb kulturális ökoszisztéma létrehozásához szélesebb körű gondolkodásra van szükség bolygónk jövőjéről és az éghajlati válságra való reagálás sürgősségéről;

X. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak létfontosságúak a környezeti fenntarthatóság eléréséhez; mivel továbbra is megfelelő finanszírozást kell biztosítani ezen ágazatoknak, biztonságos befektetésekként kell azokat meghatározni, és készen kell állniuk az európai zöld megállapodásban és a fenntartható fejlődési célokban vázolt szén-dioxid-semleges gazdaság felé vezető átmenetre;

1. kinyilvánítja őszinte szolidaritását az előadókkal, művészekkel, alkotókkal, szerzőkkel, előadókkal, kiadókkal, azok vállalataival és az európai kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő összes többi alkotóval és munkavállalóval – köztük az amatőr alkotókkal – , akiket a Covid19-világjárvány súlyosan érintett, és elismeréssel adózik az európaiak milliói által átélt nehéz időkben végzett munkájuknak és szolidaritásuknak;

2. hangsúlyozza, hogy a pandémiát követő fellendülés és az európai kulturális politika újjáélesztése szorosan kapcsolódik az Európai Unió és a világ előtt álló egyéb kihívásokhoz, például az éghajlati válsághoz; meggyőződése, hogy a jövőbeli kulturális politikának szorosan kapcsolódnia kell a társadalmi kihívásokhoz, valamint a zöld és digitális átmenethez;

3. alapvető fontosságúnak tartja, hogy az európai intézmények által tervezett, gazdasági helyreállítást célzó intézkedések jelentős részét a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára különítsék el, és ezt összekapcsolják az európai kulturális és kreatív erőket támogató széles körű és gyors fellépésekkel, lehetővé téve számukra, hogy az elkövetkező hónapokban folytathassák munkájukat és túléljék a jelenlegi válságos időszakokat, valamint hogy ellenállóvá tegyék az ágazatot; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hangolják össze fellépéseiket a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak támogatása terén;

4. üdvözli a Bizottság és az Európai Tanács által következő generációs uniós európai helyreállítási terv kidolgozása érdekében tett erőfeszítéseket; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy nem különítettek el egyértelműen konkrét összeget a kulturális és kreatív ágazatok és ágazatok közvetlen támogatására; ezzel összefüggésben kitart amellett, hogy a kulturális és kreatív szereplőknek a célzott tagállami fellépések egyértelmű középpontjában kell állniuk, és széles körben és gyorsan részesülniük kell az összes helyreállítási alapból;

5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz legalább 2 %-át a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára különítsék el, egyedi szükségleteiknek megfelelően; kiemeli, hogy ennek az aránynak tükröznie kell a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak uniós GDP-ben játszott jelentőségét, szem előtt tartva, hogy ezek 7,8 millió munkahelyet biztosítanak és a GDP 4 %-át teszik ki; megismétli, hogy pontos programozásra és pénzügyi tervekre van szükség, amelyek biztosítják az üzletmenet folytonosságát a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban, és kiszámíthatóságot biztosítanak az e területen tevékenykedő emberek számára;

6. üdvözli a REACT-EU mint közvetlen cselekvési terv létrehozását, amelynek célja, hogy további finanszírozást biztosítson a leginkább érintett régiók és gazdasági ágazatok számára; üdvözli, hogy a kultúrát fontos és érintett ágazatként azonosították; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy nem hoztak intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak is részesüljenek e kezdeményezés előnyeiből; sürgeti a tagállamokat, hogy tekintsék a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat stratégiai ágazatoknak és az uniós helyreállítási terv egyik prioritásának, és határozzanak meg egyértelmű költségvetést az e szereplők felépülésére irányuló gyors és konkrét fellépésekhez, amelyek valamennyi érdekelt fél, köztük a független művészek számára is előnyökkel járnak, és nem csupán a gazdasági helyreállítást szolgálják, hanem a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozók munkakörülményeinek javítását is;

7. bírálja, hogy a Kreatív Európa nem részesült további finanszírozásban a Next Generation EU alapból, és kéri, hogy a Kreatív Európa teljes költségvetését emeljék 2,8 milliárd EUR-ra;

8. annak biztosítására kéri a tagállamokat, hogy a válság alatt és után bővíteni lehessen a kulturális és kreatív ágazatok szereplőire általában alkalmazott egyedi belső szociális, adóügyi és gazdasági szabályokat; kéri, hogy a tagállamok vonják be a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban tevékenykedő kkv-kat a kkv-kra vonatkozó, már végrehajtott egyedi helyreállítási terveikbe; kéri, hogy a tagállamok fontolják meg annak lehetőségét, hogy pénzügyi támogatást nyújtanak a kulturális helyszíneknek és eseményeknek az új egészségvédelmi és biztonsági intézkedések végrehajtása során;

9. fokozott koordinációra szólít fel azon bevált gyakorlatok és konkrét megoldások azonosítása érdekében, amelyek támogathatják a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat a jelenlegi helyzet és a jövőbeli újranyitás során; üdvözli az ágazat #saveEUculture és #double4culture kampányait, valamint a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a #CreativeEuropeAtHome kampány keretében előmozdítsa a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat;

10. aggodalommal jegyzi meg, hogy a szociális védőhálók gyakran nem érhetők el az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozó kreatív szakemberek számára; felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi kreatív szakember számára – beleértve az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozókat is –biztosítsák a szociális juttatásokhoz való hozzáférést;

11. felhívja a Bizottságot, hogy uniós szinten vezesse be a munkakörülmények európai keretét a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban, amely tükrözné az ágazat sajátosságait, és iránymutatásokat és elveket vezetne be a munkakörülmények javítása érdekében, különös figyelmet fordítva a transznacionális foglalkoztatásra;

2020. szeptember 17., csütörtök

12. megjegyzi, hogy az utazási korlátozások továbbra is akadályozzák az európai kulturális együttműködést, és súlyosan érintik a nemzetközi mobilitást és az utazást, ami jelentős bevételi forrást jelent a kulturális szereplők számára; megjegyzi, hogy a nemzetközi együttműködés, a turnék és a koprodukció finanszírozását gyakran csökkentették, és a pandémiával kapcsolatos nehézségeket kezelő alapok felé terelték; aggodalmát fejezi ki ezen intézkedéseknek az európai kulturális együttműködésre gyakorolt káros hatása miatt; felhívja a tagállamokat, hogy korlátozzák a schengeni térségen belüli indokolatlan korlátozásokat, és felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat a tagállamok számára a határokon átnyúló biztonságos körutakra, élő kulturális eseményekre és kulturális tevékenységekre vonatkozóan;

13. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a művészek mobilitását, hogy megoszthassák egymással a gyakorlatokat és technikákat, valamint jelentősen támogassa munkaerőpiaci integrációjukat; határozottan támogatja emellett a művészi kompetenciák kölcsönös elismerését;

14. üdvözli a munkanélküliségi kockázatok szükséghelyzetben történő enyhítését célzó ideiglenes uniós támogatási eszköz (SURE) létrehozását, amelynek célja a tagállamok által bevezetett – különösen a kkv-kat és az önálló vállalkozókat érintő –, csökkentett munkaidővel kapcsolatos intézkedések támogatása; úgy véli, hogy ez az eszköz – azáltal, hogy a lehető legtöbb kulturális szereplőt lefedi, beleértve a szabadúszó szerzőket, előadóművészeket, művészeket és más alkotókat – lehetővé teheti a kulturális és kreatív szereplők számára, hogy saját tevékenységi területükön maradjanak, kompenzálva a bevételkiesésüket, és biztosítva a szakértelem megőrzését; ezzel összefüggésben felhívja a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő garanciákat annak érdekében, hogy a SURE gyorsan működőképes legyen és valamennyi jogi személy számára elérhető legyen, beleértve a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban működő nem formális szervezeteket is;

15. véleménye szerint a jelenlegi világjárványt és annak gazdaságainkra gyakorolt hatását nem szabad érvként felhasználni a kultúrára fordított nemzeti vagy európai közkiadások további csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a Kreatív Európa program és annak MEDIA, Kultúra és ágazatközi ágai – az európai finanszírozáshoz való hozzáférés révén – döntő szerepet játszanak az európai együttműködés és az ágazat megfelelő szintű stabilitásának biztosításában, azzal, hogy lehetővé teszik a projektek számára a hosszú távú partnerségek kialakítását; felhívja a Bizottságot, hogy a többéves pénzügyi keretben juttassa általánosan érvényre a kulturális és kreatív ágazat és iparág szempontjait; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a Parlament kérte a következő többéves pénzügyi keretben a Kreatív Európa program számára elkülönített költségvetés megkétszerezését, és határozottan megerősíti álláspontját a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak, valamint munkavállalóik támogatása mellett; úgy véli, hogy rendkívül fontos a programok mielőbbi véglegesítése és elfogadása, hogy biztosítani lehessen e programok elődeitől való zökkenőmentes átállást; hangsúlyozza, hogy amennyiben az új finanszírozási időszak kezdete késik, a Bizottságnak biztosítania kell az átmenetet a jelenlegi Kreatív Európa program és az új program közötti szakadék áthidalása érdekében;

16. felszólítja a Bizottságot, hogy azonosítsa be és egyértelműen fogalmazza meg a kulturális és kreatív ágazatokat finanszírozó vegyes források széles körét, amelyet a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak igénybe vehetnek; nyomatékosítja, hogy az Európai Technológiai Intézet égisze alatt a jövőben felállítandó, a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra összpontosító tudományos és innovációs társulásnak e tekintetben vezető szerepet kell játszania; felhívja a Bizottságot, hogy vonja be az Európai horizont program keretében nyújtott finanszírozást a kulturális kísérletek, az innováció és a művészeti kutatás terén aktív kulturális és kreatív szereplők finanszírozásába; megismétli, hogy növelni kell az európai szintű szinergiákat, ugyanakkor olyan új, innovatív és digitális megoldásokat kell szorgalmazni, amelyek a jelenlegi helyzetben és a válság után is segíthetik az ágazatot;

17. elismeri a digitalizáció fontosságát a kulturális és kreatív alkotások létrehozásában, előállításában, terjesztésében és hozzáférhetővé tételében, továbbá felhívja a Bizottságot, hogy jobban azonosítsa az európai kulturális alkotások digitalizálásának finanszírozási lehetőségeit, és könnyítse meg a kkv-k és szervezetek digitális készségekhez és infrastruktúrához való hozzáférését;

18. megjegyzi, hogy az eddig létrehozott támogatási intézkedések többsége hitelalapú, ami a kulturális ökoszisztémák valamennyi érdekelt fele számára nem fenntartható opció; jelentős és elsősorban vissza nem térítendő támogatást kér a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára a helyi közösségek megélhetésének biztosítása érdekében;

19. üdvözli a kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze (CCS GF) keretében hozott új támogatási intézkedéseket, amelyek célja a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban működő kkv-k megfizethető hitelfinanszírozáshoz való hozzáférésének javítása; hangsúlyozza, hogy ezt szélesebb körben is elérhetővé kell tenni, törekedve arra, hogy valamennyi tagállamra és régióra, valamint – mérettől függetlenül – a kkv-kra is kiterjedjen; az InvestEU keretében szorgalmazza a CCS GF kötelező felhasználását, nagyobb rugalmasságot biztosítva a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára;

20. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a kulturális és kreatív kkv-k fokozott támogatásban részesüljenek az adósságfinanszírozás tekintetében a 2021–2027 közötti InvestEU program jövőbeli garanciaeszközei révén;

21. sajnálatosnak tartja, hogy nem történt további előrelépés a nem kormányzati szervezetek és a kisebb szervezetek pénzügyi forrásokhoz való hozzáférésének lehetővé tételében; kéri ezért a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vizsgálják felül a garanciákkal kapcsolatos jelenlegi kritériumaikat és politikáikat, különösen azon kkv-k esetében, amelyek magasabb kockázati profillal rendelkeznek, a pénzügyi piacokhoz nehezen vagy egyáltalán nem férnek hozzá és immateriális javakat hoznak létre;

22. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a válság által a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra gyakorolt egyre fokozódó hatás mérséklésére, mivel az – a fesztiválok és kulturális események folyamatos lemondása miatt – különösen a zenei és az előadóművészeti ágazatban, valamint a független művészek számára jár katasztrofális pénzügyi következményekkel; úgy véli, hogy az előadóművészetnek szentelt európai digitális platformokat kell létrehozni az európai kulturális tartalmak és kreatív termékek lehető legnagyobb mértékű megosztása érdekében; kéri, hogy az ilyen platformokat a művészek, alkotók és vállalatok tisztességes díjazását szem előtt tartva alakítsák ki; kéri, hogy az érintett szereplőkkel együtt nagyobb mértékben vegyen részt a tevékenységek, és különösen a jelentősebb fesztiválok és kulturális események lemondása által érintett művészek és alkotók támogatására szolgáló megoldások azonosításában;

23. felhívja a Bizottságot annak elbírálására, hogy a kulturális finanszírozás nemzeti pénzügyi elosztási módszerei valamennyi alkotó számára hozzáférhetőek-e, és hogy az elosztás független, ingyenes és tisztességes-e; felhívja a Bizottságot, hogy a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal kapcsolatos megbízható és állandó adatáramlás biztosítása érdekében dolgozzon ki jobb mennyiségi és minőségi mutatókat;

24. emlékezteti a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak válságból való kilábalása érdekében más intézkedések is alkalmazhatók, mint például a valamennyi kulturális termékre és szolgáltatásra vonatkozó kedvezményes héakulcsok, az immateriális javak magasabbra értékelése és a kulturális termékek előállításához nyújtott adójóváírások;

25. rámutat, hogy az idegenforgalom az Európai Unió GDP-jének 10,3 %-át teszi ki, és ennek 40 %-a kapcsolódik a kulturális ágazathoz; úgy véli, hogy a turizmus fokozatos helyreállása lehetőséget kínál az európai kultúra és örökség aktív népszerűsítésére, miközben megteremti a fenntartható európai turizmus alapjait; e tekintetben felszólít egy, az európai kulturális örökséget érintő, értékteremtő éves program elindítására, amely tükrözi az európai kulturális sokszínűséget; kéri, hogy a lehető legnagyobb mértékben foglalják bele a strukturális alapok által támogatott projektekbe a kultúra megőrzését és a művészi alkotást; hangsúlyozza a történelmi és kulturális turizmus fontos hozzáadott értékét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsanak ki integrált politikát ezen ágazat újjáélesztésének támogatása érdekében;

26. úgy véli, hogy meg kell ragadnunk ezt az alkalmat arra, hogy az európai kulturális tartalmakat világszerte népszerűsítsük az európai gyártás ösztönzésével és az európai műsorszóró hálózatok fejlesztésével; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal, hogy a kapcsolódó jogszabályokat – például az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv ([6]) és a digitális egységes piacon a szerzői jogról szóló irányelv ([7]) és a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelv ([8]) felülvizsgálatát – a lehető legzökkenőmentesebben lehessen átültetni; hangsúlyozza a film- és videoiparban rejlő lehetőségeket, és felszólít egy páneurópai partnerség létrehozására, amelynek célja az európai alkotók támogatása ezen a területen; hangsúlyozza, hogy ezen irányelvek és a küszöbön álló jogalkotási javaslatok végrehajtása során meg kell őrizni és elő kell mozdítani az alkotók megfelelő védelmét biztosító kollektív mechanizmusokat;

27. elismeri a média-ökoszisztéma meggyengült állapotát és a helyi és regionális hírmédia, valamint a kisebb piacokon működő média hanyatló állapotát; úgy véli, hogy mivel a szabad, független és megfelelően finanszírozott média egyben a félretájékoztatás terjedésének és hatékonyságának ellenszerét is jelenti, a Bizottságnak közép- és hosszú távú stratégiákat kell előterjesztenie e tekintetben, beleértve a helyi és regionális médiát és a kis piacokon tevékenykedő médiát támogató konkrét kezdeményezéseket; úgy véli, hogy fontolóra kell venni egy, a szokásos piaci ár elvén alapuló hírmédia-alap létrehozását; támogatja a digitális szolgáltatásokról szóló intézkedéscsomagra irányuló, küszöbön álló bizottsági javaslatokat, különösen az online platformokra és az online hirdetésekre vonatkozó új és felülvizsgált szabályokat; úgy véli, hogy figyelmet kell fordítani a médiatulajdon koncentrációjára, amely gyakran csökkenti a hírek pluralitását és sokszínűségét, és negatív hatást gyakorolhat az információs piacra is; támogatja a médiával és audiovizuális médiával kapcsolatos, tervezett cselekvési tervet és annak a versenyképesség növelésére és az ágazat digitális átalakulásának elősegítésére irányuló célkitűzéseit;

([6]) HL L 303., 2018.11.28., 69. o.
([7]) HL L 130., 2019.5.17., 92. o.
([8]) HL L 248., 1993.10.6., 15. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

28. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák és mozdítsák elő a művészi kifejezés szabadságát, amely elengedhetetlen a demokrácia fenntartásához és a társadalmak e példa nélküli válságból való egészséges kilábalásához; hangsúlyozza a kulturális és médiaszabadság és sokszínűség előmozdítására és fenntartására irányuló európai finanszírozás fontosságát; úgy véli, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak a gazdaság legdinamikusabb ágazatai közé tartoznak, elő kell mozdítaniuk a nemek közötti egyenlőséget, és határozott katalizátorai lehetnek a fenntartható fejlődésnek és az igazságos átmenetnek;

29. hangsúlyozza a kulturális sokféleségnek az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak globális megjelenésében rejlő lehetőségeit, és olyan kiegyensúlyozott megközelítést szorgalmaz, amely a különböző régiókból származó és különböző méretű szereplők széles körét integrálja; e tekintetben felhívja a Bizottságot a meglévő programok és uniós fellépések, például az „Európai Örökség” cím megfelelő értékelésére, valamint arra, hogy ez egy, az örökséggel és a kulturális útvonalakkal kapcsolatos – az uniós fellépéseket a polgárokkal jobban megértető – kommunikáció javításának pénzügyi értékelését is tartalmazza; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy ambiciózus és inkluzív európai kulturális kommunikációs és promóciós politikára, amely lehetővé tenné, hogy az európai kulturális tartalmak, rendezvények és helyszínek európai és globális szinten valóban megjelenjenek;

30. véleménye szerint a tagállamok és a Bizottság által az európai kulturális és kreatív szereplők támogatása érdekében hozott intézkedéseknek támogatniuk kell azokat a szereplőket és kezdeményezéseket, amelyek tükrözik Európa kulturális és nyelvi sokszínűségét, beleértve a kisebbségi és kis nyelveket is;

31. felhívja a Bizottságot, hogy a szervezőkkel folytatott mélyreható párbeszéd révén működjön együtt Európa kulturális fővárosaival annak érdekében, hogy gyakorlati megoldásokat találjanak és a lehető legnagyobb mértékben korlátozzák a járvány okozta fennakadásokat, különösen a 2020-ben és 2021-ben az e címet viselő városok esetében; kiemeli annak fontosságát, hogy több támogatási mechanizmus és pénzügyi megoldás álljon a rendelkezésükre; megismétli, hogy a jelenlegi körülmények miatt módosították Európa kulturális fővárosainak naptárát, és felhívja a döntéshozókat, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy meghosszabbítsák a következő szervező városok számára rendelkezésre álló időszakot;

32. fokozott erőfeszítésekre szólít fel annak érdekében, hogy a kulturális örökség európai éve adta lendületre építve az tartós politikai örökséggé váljon; sürgeti a Bizottságot, hogy fogadjon el integráltabb megközelítést a kulturális örökséggel kapcsolatban, amely a tárgyi, szellemi, természeti és digitális örökséget egymással összefüggőnek és elválaszthatatlannak tekinti; hangsúlyozza, hogy a kulturális örökséggel kapcsolatos szakpolitikák terén történő uniós szintű együttműködés és koordináció céljából létre kell hozni egy állandó platformot, amelynek középpontjában a szervezett civil társadalom áll; felszólít továbbá a digitális kulturális örökség átfogó keretének kialakítására, különös figyelmet szentelve a meglévő kulturális örökség digitalizálásának és a digitalizált kulturális anyagok széles körű hozzáférhetőségének; megjegyzi e tekintetben az interoperabilitás és a szabványok fontosságát; felszólít a kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2011. október 27-i bizottsági ajánlás alapos felülvizsgálatára ([9]);

33. hangsúlyozza, hogy a kijárási korlátozások idején számos kulturális örökségi helyszín felügyelet és megfelelő karbantartás nélkül maradt, következésképpen károkat szenvedett, és hogy e helyszínek már eleve ki voltak szolgáltatva a környezetkárosodásnak, a természeti katasztrófáknak és az éghajlatváltozásnak, valamint az illegális ásatásoknak és az illegális műtárgy-kereskedelemnek; hangsúlyozza, hogy a kulturális örökség ágazatában meg kell védeni a foglalkoztatást, támogatni kell a helyreállítással és az örökséggel foglalkozó szakértőket, és el kell látni őket az európai örökségi helyszínek védelméhez szükséges eszközökkel;

34. úgy véli, hogy a polgárokkal folytatott párbeszéd során – különösen az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencián – foglalkozni kell a kulturális dimenzióval;

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

([9]) HL L 283., 2011.10.29., 39. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0240

Covid19: az egészségügyi értékelések és kockázati besorolások uniós koordinálása és a schengeni térségre és az egységes piacra gyakorolt következmények

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a Covid19-ről: az egészségügyi értékelések és a kockázati besorolás uniós koordinációja, valamint a schengeni térségre és az egységes piacra gyakorolt hatások (2020/2780(RSP))

(2021/C 385/19)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikkére, valamint 4., 6., 9. 21. 67., 114., 153., 169. és 191. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 35. és 45. cikkére,

— tekintettel a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (a Schengeni határellenőrzési kódexről) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]),

— tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([2]) (a szabad mozgásról szóló irányelv) és az ezen irányelvben előírt megkülönböztetésmentesség elvére,

— tekintettel az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésére állásának biztosítását célzó határigazgatási intézkedésekről szóló bizottsági iránymutatásokra ([3]), valamint a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának a Covid19 kitörése idején való gyakorlására vonatkozó bizottsági iránymutatásokra ([4]),

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel az „Út a szabad mozgás helyreállítására és a belső határellenőrzések megszüntetésére vonatkozó, fokozatos és összehangolt megközelítés kialakítása felé – Covid19” című, 2020. május 13-i bizottsági közleményre ([6]),

— tekintettel az EU-ba irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozásának alkalmazására vonatkozó harmadik értékelésről szóló, 2020. június 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0399),

— tekintettel a schengeni térségnek a Covid19-világjárvány kitörését követő helyzetéről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a Covid19-járvány utáni uniós népegészségügyi stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a „Rövid távú uniós egészségügyi felkészültség a Covid19-járványokra” című 2020. július 15-i bizottsági közleményre (COM(2020)0318),

— tekintettel a Covid19-világjárványra való reagálás keretében a szabad mozgás korlátozására vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló, 2020. szeptember 4-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0499),

([1]) HL L 77., 2016.3.23., 1. o.
([2]) HL L 158., 2004.4.30., 77. o.
([3]) HL C 86 I, 2020.3.16., 1. o.
([4]) HL C 102 I, 2020.3.30., 12. o.
([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.
([6]) HL C 169., 2020.5.15., 30. o.
([7]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0175.
([8]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0205.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) legújabb jelentésére a fertőző betegségek által jelentett veszélyekről (Communicable Disease Threats Report, CDTR), valamint a Covid19-re vonatkozó népegészségügyi iránymutatásaira és jelentéstételi szabályaira,

— tekintettel a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([9]),

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel a Covid19-világjárvány az akutból a krónikus kockázatkezelési szakaszba lépett; mivel valószínűnek tűnik, hogy a vírus mindaddig aktív marad, amíg ki nem fejlesztenek egy hatékony és biztonságos oltóanyagot, melyet elegendő mennyiségben szállítanak ahhoz, hogy megfelelő védelmet biztosítsanak a világnépesség igen nagy része számára; mivel ez azt jelenti, hogy még legalább néhány hónapig nehéz körülmények között kell élnünk;

B. mivel a Covid19 előfordulási gyakorisága, terjedési intenzitása és időtartama tagállamonként, valamint az egyes tagállamokon belül régiónként is jelentős eltéréseket mutat;

C. mivel számos oltóanyag tesztelése előrehaladott szakaszban van, de még egyetlen vakcina esetében sem zárult le uniós forgalombahozatali engedélyezési eljárás;

D. mivel a szokásos influenzaszezon minden valószínűség szerint növelni fogja az enyhe tünetekkel rendelkező emberek számát, akiket tesztelni kellene;

E. mivel egyes tagállamokban a tesztelési kapacitás még mindig nem megfelelő; mivel előfordul, hogy az embereknek napokat kell várniuk Covid19-tesztjük eredményére; mivel ez nagyban befolyásolja munkavégzési és utazási képességüket;

F. mivel egyes tagállamok nem hajlandók elismerni másik tagállamban elvégzett Covid19-tesztet; mivel ez a fajta bizalmatlanság nagyban megnehezíti az emberek életét;

G. mivel a Covid19-re vonatkozó adatok gyűjtésének Unió-szerte különböző megközelítése megnehezíti az adatok összehasonlítását;

H. mivel továbbra sem létezik harmonizált módszertan a fertőzöttek számának megállapítására és értékelésére, sem pedig a Covid19-re vonatkozó színkódrendszer kialakítására; mivel a harmonizáció e hiánya miatt a fertőzött személyekre vonatkozó adatokat gyakran eltérően értelmezik az egyes tagállamokban, ami a más tagállamok állampolgáraival szembeni indokolatlan megkülönböztetéshez vezethet;

I. mivel a Covid19-világjárványra adott uniós választ eddig a tagállamok közötti és az uniós intézményekkel folytatott koordináció hiánya jellemezte a népegészségügyi intézkedések tekintetében, beleértve a kijárási korlátozást és az emberek határokon átnyúló mozgásának korlátozását;

J. mivel az új Covid19-esetek számának a közelmúltban Unió-szerte tapasztalt növekedése során a tagállamok ismét csak eltérő és összehangolatlan intézkedéseket hoztak az EU más országaiból utazó személyek szabad mozgására vonatkozóan, és egyes esetekben lezárták határaikat; mivel az egyes tagállamok saját nemzeti intézkedések sorát vezették be uniós szintű koordináció nélkül, beleértve a kötelező vagy ajánlott karantént (különböző karanténidő-szakokkal), az érkezéskor végzett negatív polimeráz láncreakciós (PCR) teszteket különböző maximális érvényességi időkkel, különböző nemzeti utasazonosító formanyomtatványok használatát, a kockázati területek meghatározására vonatkozó különböző kritériumok alkalmazását és a maszkok használatára vonatkozó különböző követelményeket;

([9]) HL L 46., 2004.2.17., 1. o.

K. mivel számos európai polgár szembesül eltérő szabályokkal, nem csupán állampolgárságuktól vagy lakóhelyüktől, hanem az úti céljuktól függően is; mivel a koordináció e hiánya a nyári időszakban szervezetlen ellenőrzésekhez és intézkedésekhez vezetett a határokon, valamint a repülőtereken és vasútállomásokon;

L. mivel a Covid19-válság jelentős egészségügyi hatásokkal járt, és számos esetben igen jelentős negatív következményei voltak az alapvető jogokra, valamint a gazdasági, tudományos, társadalmi, idegenforgalmi és kulturális cserekapcsolatokra;

M. mivel az egészségügyi ellátás biztosítása mindenekelőtt nemzeti hatáskör, a népegészségügy viszont a tagállamok és az Unió megosztott hatáskörébe tartozik;

N. mivel az Európai Uniónak a Szerződések meglévő paraméterein belül még mindig van mozgástere arra, hogy több eredményt mutasson fel a népegészségügyi politika terén; mivel a Szerződések népegészségügyi rendelkezései még mindig nagyrészt kihasználatlanok az azok alapján teljesíthető vállalások mértékéhez képest; mivel e tekintetben emlékeztet a Parlament 2020. július 10-i állásfoglalására, amelyben felszólított az európai egészségügyi unió létrehozására;

O. mivel a határokon átnyúló fenyegetések csak együttesen kezelhetők, és ezért az Unión belüli együttműködésre és szolidaritásra, továbbá közös európai megközelítésre van szükség;

P. mivel a Covid19-járvány Unión belül tapasztalt szélesebb körű elterjedésének kezdete óta a Parlament többször is felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fogadjanak el koordinált intézkedéseket a személyek, az áruk és a szolgáltatások belső piacon belüli szabad mozgására vonatkozóan; mivel a személyek, áruk és szolgáltatások szabad mozgása a négy szabadság három alapvető pillére, amelyek a belső piac megfelelő működésének alapját képezik;

Q. mivel a tagállamok által hozott intézkedések, beleértve a belső határellenőrzések újbóli bevezetését is, érintik az emberek uniós jogban rögzített jogait és szabadságait; mivel a tagállamok vagy az Unió által hozott intézkedéseknek mindig tiszteletben kell tartaniuk az alapvető jogokat; mivel ezeknek az intézkedéseknek szükségesnek, arányosnak, ideiglenesnek és korlátozott hatályúnak kell lenniük;

R. mivel a tagállamok közötti szolidaritás nem opcionális, hanem a Szerződésben foglalt kötelezettség, és alapvető európai értékeink részét képezi;

S. mivel a személyek EU-n belüli szabad mozgásának nem összehangolt korlátozásai a belső piac jelentős széttöredezettségéhez vezetnek;

T. mivel a Bizottság már különböző kezdeményezéseket tett a koordináció javítására, ilyen például iránymutatások, közlemények és adminisztratív levelek, valamint a Covid19-világjárványra való reagálás keretében a szabad mozgás korlátozására vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat elfogadása;

U. mivel a Tanácsnak támogatnia kellene ezt az ajánlást, és meg kellene hoznia a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vírus terjedésének megállítása vagy korlátozása érdekében a tagállamok összehangolják döntéseiket és fellépéseiket;

V. mivel a teljes körűen működő schengeni térséghez való visszatérés rendkívül fontos a szabad mozgás elvének fenntartásához és a belső piac működéséhez, amelyek az európai integráció két fő vívmányát és a Covid19-világjárványt követően az Unió gazdasági fellendülésének kulcsfontosságú előfeltételét képezik;

W. mivel az eltérő utazási korlátozások következtében számos polgár járatát törölték, amiért még mindig nem kaptak visszatérítést;

X. mivel a Parlamentet társjogalkotóként, az egyetlen, az uniós polgárok által közvetlenül választott intézményként és elengedhetetlen szereplőként be kell vonni az ezen egészségügyi válság kezelését célzó uniós koordinációról folytatott valamennyi vitába;

Y. mivel úgy tűnik, hogy a tagállamok nem vonták le a tanulságot a válság kirobbanásakor adódó nehézségekből; mivel még mindig nem létezik közös európai egészségügyi politika, csupán számos nemzeti politika;

2020. szeptember 17., csütörtök

Z. mivel az EU-nak előre meg kell terveznie a fellépést a Covid19-világjárvány esetleges folytatódására és/vagy egyéb hasonló jellegű válságokra;

1. aggodalmának ad hangot a Covid19-járvány hatásai, valamint az emberek jóllétére világszerte gyakorolt hosszú távú következményei miatt, különös tekintettel a legkiszolgáltatottabb csoportokra és a kiszolgáltatott helyzetben lévőkre, például az idősekre és a már amúgy is rossz egészségi állapotban lévőkre;

2. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy június óta több tagállamban is nőtt a Covid19-esetek száma, és hangsúlyozza, hogy e világjárvány ellen a hatékony küzdelem érdekében közös és összehangolt egészségügyi irányításra van szükség;

3. rámutat annak fontosságára, hogy biztosítsák a polgárokat az egyes tagállamok által hozott intézkedések következetességéről, ami segít majd meggyőzni a polgárokat, hogy tartsák tiszteletben ezeket az intézkedéseket;

4. emlékeztet arra, hogy az uniós polgárok szabad mozgása az uniós Szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jog;

5. hangsúlyozza, hogy ez a jog csak meghatározott és korlátozott közérdekű okokból korlátozható, nevezetesen a közrend és a közbiztonság védelme érdekében; kitart amellett, hogy ezeket a korlátozásokat a Schengeni határellenőrzési kódexszel és az uniós jog általános elveivel, különösen az arányossággal és a megkülönböztetésmentességgel összhangban kell alkalmazni;

6. rámutat, hogy a belső határellenőrzés csak végső eszközként alkalmazható, és emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogy milyen egyéb eszközök lehetnek azzal egyenértékűek, vagy alkalmasabbak ugyanazon cél elérésére; sürgeti a tagállamokat, hogy ismerjék el a minimális egészségügyi ellenőrzések és/vagy arányos mértékű rendőrségi ellenőrzések bevezetésének lehetőségét a belső határellenőrzések bevezetésének jobb alternatívájaként, és csak olyan intézkedéseket fogadjanak el, amelyek feltétlenül szükségesek, összehangoltak és arányosak;

7. alapvető fontosságúnak tartja, hogy az EU belső határai nyitva álljanak az áruk és szolgáltatások előtt az EU-n és az Európai Gazdasági Térségen belül, mivel a belső határok lezárása káros hatással lehet a belső piacra; rámutat, hogy létfontosságú az olyan közös intézkedések elfogadása melletti elköteleződés, amelyek újraépítik a tagállamok közötti bizalmat a személyek, áruk és szolgáltatások belső piacon belüli szabad mozgásának visszaállítása érdekében;

8. ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e tekintetben folytassanak célirányos, strukturált és hatékony együttműködést a közös intézkedések szükségességének meghatározása és előrejelzése érdekében;

9. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) továbbra is hangsúlyozza a tagállamok által végzett adatgyűjtés és adatszolgáltatás terén fennálló különbségeket; sajnálja, hogy a harmonizáció e hiányában nem tudunk világos és teljes képet alkotni arról, hogy valamely adott időpontban hogyan terjed a vírus Európában;

10. hangsúlyozza, hogy az ECDC felbecsülhetetlen értékű munkát végez, és haladéktalanul több erőforrást – többek között több állandó alkalmazottat – kell biztosítani számára ahhoz, hogy folytassa a Covid19-cel kapcsolatos munkáját, miközben az egyéb betegségekkel kapcsolatos tevékenységét is képes legyen folytatni vagy újrakezdeni; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az ECDC megbízatásának felülvizsgálatára annak érdekében, hogy jelentősen növelje hosszú távú költségvetését, személyzetét és hatásköreit, hogy mindenkor világszínvonalú népegészségügyi védelmet tudjon nyújtani, járványok idején is;

11. megjegyzi, hogy minden tagállam a saját tudományos tanácsának ajánlásait követi, és csak korlátozott mértékben egyeztet a többi tagállammal vagy a Bizottsággal;

12. úgy véli, hogy az ECDC-nek képesnek kell lennie arra, hogy megfelelően és hatékonyan értékelje a vírus terjedésének kockázatát, és a tagállamok által összegyűjtött és rendelkezésre bocsátott információk alapján közös színkódon alapuló, hetente frissített kockázati térképet tegyen közzé;

13. támogatja a Bizottság által a tanácsi ajánlásra irányuló legújabb javaslatában előterjesztett színkódot; úgy véli, hogy a javasolt kategóriák (zöld, narancssárga, piros és szürke) megkönnyítik az Unión belüli mozgást, valamint a polgárok számára átláthatóbb tájékoztatást biztosítanak;

14. sürgeti ezért a Tanácsot, hogy mielőbb fogadja el és hajtsa végre a Covid19-világjárványra való reagálás keretében a szabad mozgás korlátozására vonatkozó összehangolt megközelítésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslatot; kitart amellett, hogy egy ilyen közös keret alapvető fontosságú a belső piac zavarainak elkerülése érdekében, nem utolsósorban azáltal, hogy egyértelmű szabályokat állapít meg az alapvető feladatokat ellátó utazókra, például a közlekedési dolgozókra, a határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra, például az egészségügyre és az idősgondozásra, valamint az idénymunkásokra vonatkozóan;

15. hangsúlyozza, hogy az ECDC által elfogadott közös módszertannak és kritériumoknak, valamint az általa kidolgozott térképeknek elő kell segíteniük a tagállamok saját döntéshozatali folyamataival kapcsolatos összehangolt megközelítést, és biztosítaniuk kell, hogy a tagállamok által hozott döntések következetesek és jól összehangoltak legyenek;

16. elismeri a kumulatív előfordulási arányoknak és a pozitív tesztek arányának a jelentőségét a vírus terjedésének értékelésében, ugyanakkor úgy véli, hogy más kritériumokat is figyelembe kell venni, mint például a kórházban ápoltak és az intenzív osztályon fekvők arányát;

17. felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az egészségügyi adatok gyűjtésére és a halálesetek számának megállapítására és jelentésére szolgáló közös módszertan kidolgozását;

18. sürgeti a tagállamokat, hogy alkalmazzanak egységes meghatározást a pozitív Covid19-esetekre, a Covid19 által okozott halálesetekre és a fertőzésből való felépülésre;

19. hangsúlyozza, hogy a közös meghatározások, egészségügyi kritériumok és módszertanok lehetővé teszik a tagállamok és a Bizottság számára, hogy a járványügyi kockázatot közösen, uniós szinten elemezzék;

20. határozottan üdvözli a Bizottság által javasolt regionális megközelítést; úgy véli, hogy a kockázatok ECDC általi feltérképezését nemcsak nemzeti, hanem regionális szinten is el kell végezni; felhívja ezért a tagállamokat, hogy továbbítsák az ECDC-nek a regionális hatóságok által gyűjtött adatokat;

21. emlékeztet arra, hogy az ECDC azt ajánlotta a tagállamoknak, hogy a vírus terjedésének megakadályozása érdekében kövessék a minimális alapintézkedéseket, például a higiéniai intézkedéseket, a fizikai távolságtartást és az összejövetelek korlátozását, az arcmaszkok meghatározott körülmények közötti használatát, a távmunkát, a kiterjedt tesztelést, a pozitív esetek elkülönítését, a szoros kontaktusba került személyek karanténba helyezését és a veszélyeztetett lakosság védelmét;

22. felhívja a tagállamokat, hogy kövessék az ECDC fent említett ajánlásait, és határozzák meg azon egészségügyi intézkedések közös keretét, amelyeket az érintett területeken a hatóságoknak a járvány terjedésének megállítása érdekében el kell fogadniuk;

23. elismeri, hogy amennyiben nő a terjedés üteme, a hatóságoknak további intézkedéseket kell fontolóra venniük és megosztaniuk, beleértve a lakosság mozgását korlátozó beavatkozásokat, az egy főre jutó kontaktusok számának csökkentését és a tömeges összejövetelek betiltását, különös figyelmet fordítva a magas kockázatú területekre;

24. úgy véli, hogy egy ilyen keret erősítené a tagállamok közötti, valamint az érintett területek közötti kölcsönös bizalmat, és elkerülhetővé tenné a korlátozó válaszintézkedéseket;

25. rámutat, hogy a határrégiókban a határlezárások aránytalan hatással vannak a gazdaságra és az emberek mindennapi életére, és több tagállam egyedi mentességeket és módosított szabályokat vezetett be e régiók számára; felhívja ezért a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a határrégiók sajátosságaira, ahol gyakori a határt átlépő ingázás, és ragaszkodjanak ahhoz, hogy e területeken szükséges a helyi és regionális szintű együttműködés, közösen hozzanak létre a valós idejű koordinációra és információcserére szolgáló egészségügyi mechanizmusokat, és vezessenek be úgynevezett zöld sávokat a kulcsfontosságú munkavállalók számára;

26. felszólít egy olyan közös tesztelési stratégia elfogadására és végrehajtására, amelynek keretében valamennyi tagállamban elismernék a teszteredményeket és megfelelő tesztelési kapacitásokat bocsátanának rendelkezésre annak biztosítása érdekében, hogy mindenki, akinek el kell végeztetnie a tesztet, ezt aránytalan várakozási idő nélkül megtehesse; úgy véli, hogy szükség esetén az utazási célú teszteket lehetőleg a kiindulási országban kell elvégezni; úgy véli továbbá, hogy ezen eljárás visszaélésekkel szembeni védelme érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak össze kell állítaniuk azon hatóságok jegyzékét, amelyek e célra a tesztről igazolást állíthatnak ki;

2020. szeptember 17., csütörtök

27. kéri a Bizottságot és az ECDC-t, hogy értékelje a megbízható, de olcsó 15 perces tesztek alkalmazásának lehetőségét;

28. emlékeztet arra, hogy a legtöbb tagállam kifejlesztett Covid19 kontaktkövető alkalmazásokat, amelyek ugyanazt a decentralizált architektúrát használják; arra számít, hogy októberre megvalósul ezen alkalmazások uniós szintű interoperabilitása, lehetővé téve a Covid19 uniós szintű kontaktkövetést; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy még inkább ösztönözzék a polgárokat ezen alkalmazások használatára, és ezt az adatvédelmi rendeletnek teljes mértékben megfelelve tegyék;

29. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az ECDC véleményének figyelembevétele mellett állapodjanak meg egy közös karanténidőszakról az EU-n belüli alapvetően szükséges és nem alapvetően szükséges utazások, valamint a harmadik országokból az EU-ba irányuló alapvetően szükséges és nem alapvetően szükséges utazások tekintetében;

30. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el közös protokollt a tünetmentes betegek nyomon követésére, valamint közös intézkedéseket azon betegek és a velük kapcsolatba került személyek elkülönítésére, akiknek Covid19-tesztje pozitív eredményt mutat;

31. üdvözli, hogy a polgárok használják az utasazonosító űrlapokat; úgy véli, hogy a feldolgozás egyszerűsítése érdekében elsősorban az utasazonosító űrlap digitális formátumú, harmonizált változatát kell használni, és azt analóg formátumban rendelkezésre kell bocsátani, hogy minden európai számára biztosított legyen a hozzáférés; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki harmonizált utasazonosító űrlapot azzal a céllal, hogy megteremtse a bizalmat egy, az egész EU-ra kiterjedő nyomonkövetési rendszer iránt;

32. kitart amellett, hogy a magánéletünket és az adataink védelmét korlátozó bármilyen intézkedésnek jogszerűnek, az életet és a közegészséget fenyegető kockázat kezelése szempontjából hatékonynak és szigorúan arányosnak kell lennie, és azt csak népegészségügyi célból és szigorú időkorlát mellett szabad alkalmazni; hangsúlyozza, hogy a vészhelyzeti intézkedések a válságot követően nem vezethetnek tömeges megfigyeléshez, és e tekintetben garanciákat kér;

33. kitart amellett, hogy az utasazonosító űrlapnak és használatának teljes mértékben összhangban kell lennie az adatvédelmi szabályokkal, különösen az integritás és a bizalmasság tekintetében; ragaszkodik ahhoz, hogy a rögzített adatokat a célhoz kötöttség elvével összhangban csak a Covid19-kontaktkutatásra használják fel, semmilyen más célra ne; sürgeti a tagállamokat, hogy ennek megfelelően frissítsék a vonatkozó jogszabályaikat;

34. megismétli az EU Covid-19 utáni népegészségügyi stratégiájáról szóló állásfoglalásában a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy a Bizottság tegyen javaslatot egy európai egészségügyi reagálási mechanizmus (EHRM) létrehozására az egészségügyi válságok valamennyi típusára való reagálás, az uniós szintű operatív koordináció megerősítése, valamint a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök stratégiai tartaléka létrehozásának és aktiválásának nyomon követése és megfelelő működésének biztosítása érdekében; úgy véli, hogy az EHRM-nek hivatalossá kell tennie a Covid19-hez kapcsolódó egészségügyi válság idején kialakított munkamódszereket, a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelvben, a határokon átnyúló egészségügyi veszélyekről szóló határozatban ([10]) és az uniós polgári védelmi mechanizmusban rögzített intézkedésekre építve;

35. kéri az EHRM keretében egy Covid19 munkacsoport létrehozását a Bizottság vezetésével; úgy véli, hogy minden tagállamnak képviseltetnie kell magát ebben a munkacsoportban, és nemzeti közigazgatási szervein belül ki kell jelölnie egy kapcsolattartó pontot; javasolja, hogy e munkacsoport fő célkitűzése az európai és nemzeti szinten megküldött ajánlások rendszeres terjesztése legyen; hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek állandó felhatalmazással kell rendelkeznie e munkacsoport munkájának értékelésére;

36. emlékeztet arra, hogy a szabad mozgásra vonatkozó korlátozások hatásainak csökkentése, valamint a kiszámíthatóság, a jogbiztonság és az előírások polgárok általi betartásának biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy a nyilvánosság egyértelmű, időszerű és átfogó tájékoztatást kapjon;

37. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy világos, hozzáférhető és érthető információk álljanak rendelkezésre az európai, nemzeti, regionális és helyi megfertőződések számáról, egészségügyi rendszerekről, intézkedésekről és utazási korlátozásokról; hangsúlyozza, hogy ezen alapvető információknak valamennyi hivatalos nyelven és a lakosság jelentős része által használt nyelveken rendelkezésre kell állniuk, figyelembe véve a migráns háttérrel rendelkezőket is;

([10]) HL L 293., 2013.11.5., 1. o.

38. hangsúlyozza, hogy minden információt könnyen érthetővé kell tenni a lakosság egésze számára, beleértve az alacsony szintű írni-olvasni tudással rendelkezőket is, világos, harmonizált színeket és érthető szimbólumokat használva a nyilvános tájékoztatásban, és hangsúlyozza, hogy ezeket az információkat megfelelő helyeken analóg formátumban is rendelkezésre kell bocsátani az internethez nem vagy csak korlátozottan hozzáférő emberek bevonása érdekében;

39. felszólítja a légitársaságokat, hogy a lehető leghamarabb gondoskodjanak a visszatérítésről azon utasok részére, akiknek járatát a világjárvány miatt törölték, és tegyenek eleget a 261/2004/EK rendeletben meghatározott kötelezettségeiknek; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja ki az utasok jogainak a pandémia során történt megsértését;

40. emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárvány során számos kritikus ágazatban – például az élelmiszer-, a gyógyszer- és az egészségügyi ágazatban – és azok ellátási láncaiban jelentős zavarok léptek fel;

41. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a hatékony, reziliens és időtálló belső piacot, amelyben a polgároknak szánt alapvető termékeket és szolgáltatásokat továbbra is Unió-szerte valamennyi polgár számára biztosítják és elérhetővé teszik;

42. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt készítsen átfogó és ágazatokon átívelő elemzést az EU gazdaságairól annak érdekében, hogy meg lehessen érteni a Covid19-világjárvány alatt érzékelt hatások mélységét, és mérje fel a határokon átnyúló értékláncok zavarainak mértékét; úgy tekinti, hogy ezen elemzés alapvető bizonyítékként alapul szolgál ahhoz, hogy a Bizottság aktualizált ajánlásokat adhasson ki, és meghatározhassa azokat a kulcsfontosságú szakpolitikákat, amelyek meg fogják erősíteni az egységes piacon belüli kollektív, hosszú távú helyreállítást, amelyből senki sem marad ki;

43. megismétli, hogy az emberek mindennapi élete szempontjából létfontosságú, hogy az EU-ban mindenkor folyamatosan biztosítottak legyenek az olyan alapvető áruk, mint az élelmiszerek, az orvostechnikai eszközök vagy a védőeszközök; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a kritikus infrastruktúrákról szóló módosított irányelvre, amely válságok, például világjárvány idején biztosítja a létfontosságú áruk és szolgáltatások folyamatos szabad mozgását a belső piacon;

44. úgy véli, hogy e tekintetben átfogó stratégiát kell kidolgozni az áruk mindenkori szabad mozgásának biztosítása és az egyoldalú korlátozó intézkedések elkerülése érdekében – figyelembe véve a közbiztonsági és népegészségügyi intézkedéseket –, valamint a gazdasági fellendülés ösztönzése érdekében, a belső piac ellenálló képességének erősítése és egy új válságra való felkészülés céljából;

45. határozottan támogatja a Bizottság tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy tartózkodjanak az egyéni védőeszközök vagy más fontos orvostechnikai eszközök vagy gyógyszerek EU-n belüli kivitelét tiltó nemzeti intézkedésektől;

46. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok képesek legyenek egyesíteni erőforrásaikat, többek között a gyártókapacitásaikat annak biztosítása érdekében, hogy ki tudják elégíteni az egyéni védőeszközök, lélegeztetőgépek és egyéb orvostechnikai felszerelések, laboratóriumi eszközök és higiéniai termékek iránti megnövekedett uniós keresletet, ami segítené a stratégiai rescEU-készlet tartalékainak növelését is;

47. felhívja a tagállamokat, hogy a lehető legnagyobb mértékben használják ki a közbeszerzésekre vonatkozó hatályos jogszabályi keret rugalmasságot biztosító jelenlegi rendelkezéseiben rejlő lehetőségeket annak érdekében, hogy a közbeszerzéseket egyszerűbbé, gyorsabbá és rugalmasabbá tegyék, és kiemeli a gyógyszerek, orvostechnikai felszerelések és egyéni védőeszközök közös beszerzésének fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy azok valamennyi régióban, így a vidéki és peremterületeken is rendelkezésre álljanak;

48. emlékeztet arra, hogy a Covid19-válság a csalások és a nem biztonságos termékek – különösen online – terjedése révén rámutatott a fogyasztóvédelem gyenge pontjaira; hangsúlyozza, hogy ezeket a hiányosságokat orvosolni szükséges, valamint hogy a digitális szolgáltatásokról szóló, küszöbön álló jogszabály révén biztosítani kell, hogy a digitális egységes piac tisztességes és biztonságos legyen mindenki számára, oly módon, hogy az online platformokat kényszerítik a megfelelő lépések megtételére az ilyen termékekkel szemben;

49. hangsúlyozza, hogy a fogyasztókat megfelelően tájékoztatni kell jogaikról és az áruk vagy szolgáltatások vásárlásakor rendelkezésükre álló lehetőségekről, különösen válság idején; nyomatékosan kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek olyan intézkedéseket, amelyek célja megbízható és megfelelő, a fogyasztók számára Unió-szerte könnyen hozzáférhető tájékoztatás nyújtása;

2020. szeptember 17., csütörtök

50. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb teljes körűen hajtsák végre a Next Generation EU keretébe tartozó intézkedéseket azáltal, hogy a szükséges nemzeti eljárásokat a lehető legegyszerűbbé és bürokráciamentesebbé teszik annak biztosítása érdekében, hogy az uniós gazdaságélénkítés hatékonyan kezelje legmélyebb válságot, amellyel az EU az utóbbi időkben szembesült; hangsúlyozza, hogy a Covid19-válságot nem szabad ürügyként felhasználni a különböző – többek között a fenntarthatóság előmozdítására kidolgozott – termék- és ipari szabványok végrehajtásának elhalasztására, gyengítésére vagy mellőzésére, hanem inkább lehetőségként kell felfogni az egységes piacnak a fenntartható termelést és fogyasztást elősegítő jobbítására;

51. úgy véli, hogy a teljes mértékben működőképes schengeni térséghez való gyors visszatérés rendkívüli fontossággal bír, és sürgősen felszólítja a tagállamokat, hogy a Parlamenttel, a Tanáccsal és a Bizottsággal együtt a lehető legrövidebb időn belül folytassanak egyeztetést egy schengeni helyreállítási tervről – beleértve a teljes körűen működő, belső határellenőrzés nélküli schengeni térséghez való visszatérés módjait és eszközeit –, valamint vészhelyzeti tervekről annak elkerülése érdekében, hogy az ideiglenes belső határellenőrzés középtávon félig állandó jelleget öltsön;

52. felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek fokozott erőfeszítéseket az összes uniós tagállam schengeni térségbe való integrálásának elérésére, hogy az összehangolt és harmonizált intézkedések Unió-szerte egységesen alkalmazhatók legyenek és azonos előnyt biztosítsanak az Unióban élő valamennyi polgár számára;

53. emlékeztet arra, hogy a harmadik országokból a schengeni térségbe irányuló valamennyi, nem alapvető fontosságú utazásra vonatkozóan ideiglenes utazási korlátozásokat vezettek be; hangsúlyozza, hogy a külső határokon történő beléptetés megtagadására vonatkozó valamennyi döntésnek összhangban kell lennie a Schengeni határellenőrzési kódex rendelkezéseivel, beleértve különösen annak 4. cikke értelmében az alapvető jogok tiszteletben tartását;

54. felkéri a Bizottságot és a nemzeti hatóságokat, hogy proaktívan kísérjék figyelemmel a piacot a válság alatt és azt követően annak érdekében, hogy megelőzzék a fogyasztóknak a Covid19 nyomán kialakult helyzetből fakadó károsodását, és segítsék őket az uniós jogból eredő jogaik érvényesítésében;

55. hangsúlyozza, hogy a nemzeti hatóságok által a Covid19-világjárvány következtében bevezetett korlátozó intézkedéseknek eleve korlátozott időre kell vonatkozniuk, mivel azok egyetlen igazolása a világjárvány elleni küzdelem; elvárja a Bizottságtól, hogy gondosan védekezzen az olyan átmeneti intézkedésekkel szemben, amelyek az áruk, a szolgáltatások és a személyek belső piacon belüli szabad mozgásának indokolatlanul tartós akadályává válnak;

56. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy „reziliens Európára” vonatkozó stratégiát, amely egy kockázatértékelési térképet és az egészségügyi rendszerek hatékony kezelése és az azokba való beruházás, valamint a világjárványokra adott válaszadás – így az ellenállóképes uniós ellátási láncok – európai szintű lehetőségeit tartalmazza, ezzel biztosítva a kulcsfontosságú termékek, például a gyógyszerhatóanyagok, a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök gyártását;

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0241

A városi és zöld infrastruktúra jelentősége – 2022, a környezetbarátabb városok európai éve

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a környezetbarátabb városok európai évéről (2022) (2019/2805(RSP))

(2021/C 385/20)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]),

— tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre ([2]),

— tekintettel az árvízkockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]),

— tekintettel a környezetbarát infrastruktúráról – Európa természeti tőkéjének növeléséről szóló, 2013. december 12-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel a 7. környezetvédelmi cselekvési programra,

— tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia" című bizottsági közleményre (COM(2011)0244),

— tekintettel a Bizottságnak „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!" című, 2020. május 20-i közleményére (COM(2020)0380),

— tekintettel a környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó uniós stratégiára ([5]),

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára készített, a környezetbarát infrastruktúrával kapcsolatos uniós stratégia végrehajtása terén elért előrehaladás felülvizsgálatáról szóló, 2019. május 24-i bizottsági jelentésre (COM(2019)0236),

— tekintettel a Bizottság az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Környezetbarát infrastruktúra – Európa természeti tőkéjének növelése" című, 2013. május 6-i közleményére (COM(2013)0249),

— tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „A környezetbarát infrastruktúra – Európa természeti tőkéjének növelése" című bizottsági közleményről szóló, 2013. október 8-i véleményére ([6]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A környezetbarát infrastruktúra – Európa természeti tőkéjének növelése" című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett bizottsági közleményről szóló, 2013. október 16-i véleményére ([7]),

---

([1]) HL L 20., 2010.1.26., 7. o.
([2]) HL L 206., 1992.7.22., 7. o.
([3]) HL L 288., 2007.11.6., 27. o.
([4]) HL C 468., 2016.12.15., 190. o.
([5]) Lásd a Bizottság környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó uniós stratégiáját: http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm
([6]) HL C 356., 2013.12.5., 43. o.
([7]) HL C 67., 2014.3.6., 153. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a környezetbarát infrastruktúrára vonatkozó uniós politika kialakításáról szóló, az Európai Bizottságnak 2013. szeptember 19-én feltett szóbeli kérdésre (O-000094/2013 – B7-0525/2013),

— tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezményre,

— tekintettel az Európa Zöld Fővárosa díjra ([8]),

— tekintettel a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségére ([9]),

— tekintettel a városi és környezetbarát infrastruktúra jelentősége – 2022, a környezetbarátabb városok európai évéről szóló, a Bizottságnak feltett szóbeli kérdésre (O-000039/2020 – B9-0014/2020),

— tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel a környezetbarát infrastruktúra a természetes és félig természetes területek, valamint egyéb környezeti jellemzők stratégiailag megtervezett hálózata, amelyet úgy terveztek és irányítanak, hogy széles körű ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására legyen képes, miközben beépíti a zöld (vagy vízi ökoszisztéma esetén kék) területeket és a szárazföldi vagy tengeri – illetve part menti – területek más fizikai jellemzőit a vidéki és városi környezetbe;

B. mivel az uniós lakosság 72 %-a nagyvárosokban, városokban és elővárosokban él, és a városi népesség aránya továbbra is növekszik, így 2020-ban elérheti a 80 %-ot ([10]); mivel ezek az adatok is jelzik, hogy mennyire fontos szerepet tölt be a városok környezetbaráttá tétele a bolygónkat érintő jelentős kihívások kezelésében, és az, hogy a globális menetrendek végrehajtása és a polgárok politikai döntéshozatalba való bevonása érdekében potenciáljukat kihasználva kulcsfontosságú csomópontként kezeljük azokat;

C. mivel a városok az éghajlatváltozás lakosok egészségére gyakorolt hatásától a környezetvédelmi aggályokig számos kihívással néznek szembe, és mivel a környezetbarát infrastruktúra hatalmas lehetőségeket rejt magában ezen problémák olyan természetalapú ökológiai, gazdasági és társadalmi megoldásai révén, amelyek általában alacsony költséggel járnak, fenntarthatóak és munkahelyet teremtenek;

D. mivel fontos a környezetbarát infrastruktúrával és annak az ökoszisztémákra és az általuk a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokra gyakorolt számos pozitív hatásával kapcsolatos ismeretek fejlesztése annak érdekében, hogy a területrendezésben jobban előmozdítsák a természetalapú megoldásokat, a zöldterületek kialakítását és helyreállítását, hogy a várostervezésben és a területfejlesztésben felgyorsítsák az átállást a szürkéről a környezetbarát infrastruktúrára és lehetővé tegyék a városok számára, hogy jobban alkalmazkodjanak az éghajlatváltozás káros hatásaihoz;

E. mivel a környezetbarát infrastruktúra olyan ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújt, amelyek döntő fontosságúak a jólét, a városi élelmiszerellátás, a – beszivárgást növelő és a szennyezést természetes folyamat révén csökkentő – vízkörforgás és vízmegtartás, a hőmérséklet szabályozása, a biológiai sokféleség – és a beporzás – fenntartása, a tápanyagkörforgás javítása, a lakóövezetek szebbé tétele, a helyi lakosok testedzésének megkönnyítése, valamint általános közérzete szempontjából;

F. mivel a környezetbarát infrastruktúra hozzájárul a Natura 2000 hálózat fejlesztéséhez a városi területeken, javítja az ökológiai zöld és kék folyosók közötti összeköttetést, fokozza az ökoszisztémához nélkülözhetetlen fajok és élőhelyek védelmét, és hozzájárul a városi területeken az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartásához; mivel a Natura 2000 hálózat által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatások éves haszna a becslések szerint 300 milliárd EUR-t tesz ki EU-szerte, és a környezetbarát infrastruktúra előnyei ennél jóval többet érnek;

G. mivel a városok környezetbarátabbá tétele túlmutat azokon a kezdeményezéseken, amelyek célja, hogy a városokat tiszta levegő, víz és talaj biztosításával zöldebbé tegyék, valamint hogy a zöld területek fenntarthatóságának biztosítása érdekében olyan városképet alakítsanak ki, amely előmozdítja a biológiai sokféleséget;

([8]) https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm
([9]) https://www.polgarmesterekszovetsege.eu/
([10]) Európai Környezetvédelmi Ügynökség, *A városi növekedés elemzése és irányítása*, Európai Környezetvédelmi Ügynökség, Koppenhága, 2019, https://www.eea.europa.eu/articles/analysing-and-managing-urban-growth

H. mivel a környezetbarát infrastruktúra a biológiai sokféleséggel kapcsolatos 2020-as stratégia és a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia kulcsfontosságú részét képezi;

I. mivel a környezetbarát infrastruktúra hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, mivel erősíti az ökoszisztémák éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, és – különösen a tőzeglápokban, az óceánokban és az erdőkben – hozzájárul a légköri CO_2-mennyiség csökkentéséhez a közvetlen szénmegkötés; mivel hozzájárul továbbá a víz- és szennyvízszivattyúzás és -kezelés, a kapcsolódó energiaigények, valamint az épületek energiafelhasználásának és a kibocsátások csökkentéséhez az olyan „intelligens épületeknek" köszönhetően, amelyek zöld elemekkel (tetők, falak) vannak ellátva, illetve erőforrás-hatékonyságot növelő új anyagokból épülnek; mivel a környezetbarát infrastruktúra az alternatív, tiszta közlekedési módok, például a kerékpározás, a gyalogos közlekedés és a tiszta tömegközlekedés – beleértve a vízi közlekedést is – elfogadásának megkönnyítésével az energiaigény és a közlekedéshez kapcsolódó szennyezés csökkentését is elősegíti;

J. mivel a környezetbarát infrastruktúra a természeti tőke védelme, a természetes élőhelyek és fajok megőrzése, a víztestek ökológiai állapotának javítása, valamint az élelmiszer-biztonság garantálása révén hozzájárul az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz; mivel a környezetbarát infrastruktúra kiépítése az egyik leghatékonyabb formája az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak a városi területeken, mivel alkalmas az éghajlatváltozás negatív hatásainak és az egyre gyakoribb szélsőséges időjárási jelenségek – például a hőhullámok, erdőtüzek, súlyos esőzések, áradások és aszályok – enyhítésére, és javítja a városi területeken élő lakosok életminőségét az Unióban;

K. mivel a kihalással fenyegetett fajok Természetvédelmi Világszövetség által vezetett vörös listája szerint az európai fajok több mint 22 %-át jelenleg kihalás fenyegeti; mivel a városok környezetbarátabbá tétele hozzájárul a biológiai sokféleség előmozdításához, és fontos szerepet játszhat a biológiai sokféleséggel kapcsolatos válság enyhítésében; mivel a biológiai sokféleség városokban való előmozdítása járulékos előnyökkel járhat az ökoszisztémák ellenálló képessége és a szénmegkötési potenciál növelése révén;

L. mivel a jó várostervezés, a telepített talaj és a vízáteresztő útburkolatok jobban segíti a vízmegtartást, kezeli az átszivárgást, megelőzi a talajeróziót és az aszfaltnál és a betonnál hatékonyabban képesek elnyelni a városi áradásokat; mivel a jó minőségű környezetbarát infrastruktúra csökkenti az áradások kockázatát;

M. mivel a jól megtervezett környezetbarát infrastruktúra jelenti az egyik legjobb módja a zöld és kék ökológiai folyosók számának növelésének és ezáltal a biológiai sokféleség védelmének;

N. mivel a növények az apró részecskék kiszűrésével és oxigén termelésével tisztítják a levegőt; mivel a városok levegőminősége napjainkban z egyik legnagyobb egészségügyi kihívássá vált az Unióban; mivel a tisztább levegő javítaná a légúti betegségben, például asztmában szenvedő betegek millióinak életminőségét; mivel az EU-ban évente 430 000 ember hal meg idő előtt szennyezett levegő belélegzése miatt; mivel ezért a levegő minőségének javítását az EU-nak, a tagállamoknak, a régióknak és a településeknek prioritásként kellene kezelniük annak érdekében, hogy megvédjék az embereket és az ökoszisztémákat a levegőszennyezés hatásaitól; mivel a levegőminőség javulása jelentősen csökkentheti a korai halálesetek számát;

O. mivel a fák és a növényzet csökkentik a zajszennyezést a városi területeken; mivel a zaj a levegőminőséget követően az egészségügyi problémák második legnagyobb környezeti oka; mivel a HOSANNA uniós finanszírozású kutatási projekt megállapította, hogy a természetes növénypajzsok jobb védelmet nyújtanak a lakosok számára a közlekedési zajtól, mint az általában használt merev falak; mivel a biológiai sokféleséget és a természetet hátrányosan érinti a zajszennyezés, és a városok környezetbarátabbá tételére irányuló erőfeszítéseknek magukban kell foglalniuk a zajszennyezés csökkentésére irányuló kezdeményezéseket is;

P. mivel a környezetbarát infrastruktúrát elő kell mozdítani az általában vizes élőhelyek közelében elhelyezkedő part menti városokban is, a tengeri és part menti biológiai sokféleség és ökoszisztémák megőrzése, valamint a part menti gazdaság, a turizmus és a táj fenntartható fejlődésének előmozdítása érdekében, e kedvező fejlemények hozzájárulnak az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség javításához ezeken a – tengerszint emelkedése által különösen érintett – sérülékeny területeken;

Q. mivel a kikötői területeken támogatni kell a környezetbarát infrastruktúrát, mivel ezek a part menti városok fontos részei, és általában hatalmas szárazföldi területek, amelyek a Natura 2000 hálózat részét is képezik; mivel ezáltal jobban kezelhetők az olyan környezetvédelmi problémák, mint a légszennyezés és a biológiai sokféleség csökkenése, és előmozdítható az olyan új infrastrukturális projektek fejlesztése, mint a kikötők villamosítása;

R. mivel a környezetbarát infrastruktúra hozzáférést biztosít a természethez azok – például a gyermekek és az idősek, valamint a fogyatékossággal élők – számára, akik egyébként csak korlátozott mértékben élvezhetik, és ez hozzájárul a természettel és az ökológiai kihívásokkal kapcsolatos ismereteik bővítéséhez és tudatosságukhoz;

2020. szeptember 17., csütörtök

S. mivel a környezetbarátabb városok az egészség szempontjából jelentős előnyökkel járhatnak, mivel javítják a levegő minőségét, arra ösztönzik a lakosokat, hogy többet mozogjanak és sportoljanak, segítenek megelőzni és gyógyítani a depressziót, javítják az immunrendszert, és végső soron növelik a boldogságot és a jóllétet ([11]);

T. mivel a több városi park és kert, a zöldebb utcák és tetők, a növényzettel gazdagított buszmegállók és a zöldebb játszóterek növelik a lakóhelyek és városok vonzerejét és kényelmi szintjét; mivel ezek a lakosok közötti kapcsolatokat is fokozzák, előmozdítják a magatartásbeli pozitív változásokat és erősítik a közösségi érzést; mivel az állami tulajdonban lévő zöldterületek felbecsülhetetlen előnyökkel járhatnak a városok lakói számára;

U. mivel bebizonyosodott, hogy a környezetbarátabb városrészek növelik az ott található ingatlanok értékét, mivel a vevők ezeket a környékeket keresik, és ez elengedhetetlenné teszi a dzsentrifikáció mérséklését és a zöldebb környékekhez való egyenlő hozzáférés biztosítását célzó intézkedések meghozatalát;

V. mivel a városok környezetbaráttá tétele megkönnyítheti a fenntarthatóbb kisüzemi élelmiszer-termelést és az ellátási láncok rövidítésével csökkentheti az élelmiszerek szénlábnyomát, ami lehetővé teszi, hogy új mikrovállalkozások jöjjenek létre, és arra ösztönzi a lakosokat, hogy váljanak aktívabbá e téren és jobban megértsék az élelmiszerlánc működését, elsősorban a bio- és a környezeti szempontból fenntartható gazdálkodás tekintetében;

W. mivel a tengerekbe került hulladék 80 %-a városokból, többek között a folyók vízgyűjtő területeiről származik; mivel fontos a városi területek hulladékgazdálkodási rendszerének javítása, különösen a diffúz szennyezés, a hulladék és a nagy méretű lomok kezelése – például a szennyvíztisztító telepeken történő szűrés megerősítésével –, valamint a városok környezetbarátabbá tétele és az óceánok szennyezésének kezelése;

X. mivel a polgárokat – a helyi környezeti, társadalmi, gazdasági és technológiai jellemzőket figyelembe véve – be kell vonni, és úgy kell érezniük, hogy van beleszólásuk a várostervezésbe és a környezetbarát infrastruktúra tervezésébe;

Y. mivel a környezetbarát infrastruktúra fejlesztése együtt jár annak fenntartható kezelésével, különös tekintettel a vízkészletekre; mivel fontos, hogy környezeti szempontból felelősségteljes módon kapcsolják össze a zöld és a kék infrastruktúrát, többek között a víz és az esővíz újrafelhasználásával, és biztosítva a hatékony vízgazdálkodást;

Z. mivel a fák életkorának előrehaladtával fokozódik az általuk nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatások hatása; mivel a városi területek egészséges és integrált kezelése és tervezése alapvető fontosságú e területek fejlődési potenciáljának maximalizálása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a polgárok teljes mértékben kihasználhassák a környezetbarát infrastruktúra nyújtotta lehetőségeket és szolgáltatásokat;

1. tudatában van, hogy a környezetbarátabb városok hozzájárulnak a Párizsi Megállapodásban rögzített célok eléréséhez és az EU éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciájának és az ahhoz való alkalmazkodó képességének megerősítéséhez; hangsúlyozza, hogy a környezetbarátabb városok fontos szerepet játszhatnak a fenntartható fejlődési célok elérésében és az új városfejlesztési menetrendben szereplő kötelezettségvállalások végrehajtásában, különös tekintettel a vízkészletek jobb kihasználására, valamint a városi környezetben a biológiai sokféleség javítására;

2. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan új uniós stratégiát a városok és infrastruktúrák környezetbarátabbá tételének támogatására, amely lehetővé teszi, hogy a városok is hozzájáruljanak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint javítja a városi lakosság jóllétét;

3. felhívja a Bizottságot, hogy az európai zöld megállapodás keretében terjesszen elő olyan intézkedéseket, amelyek kifejezetten a városok szerepével foglalkoznak, és előmozdítják a környezetbarát infrastruktúrába való beruházást;

4. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az éghajlati és környezetvédelmi szempontokat hatékonyan kell érvényesíteni a helyi, regionális, nemzeti és globális várospolitikai döntéshozatalban;

([11]) Európai Bizottság, *Urban Green Spaces Increase Happiness* (A városi zöld területek növelik a boldogságot), Európai Bizottság, Brüsszel, http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/space-increase-happiness/

5. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás következményeinek kitett városok számára olyan alkalmazkodási stratégiát kell elfogadni, amely a kockázatmegelőzés és -kezelés új, innovatív ökoszisztéma-alapú megközelítésén alapul, ideértve különösen azon területek azonosítását, ahová a víz vissza tud szorulni, amelyek áradáskor elnyelik a vizet, természetes védelemmel rendelkeznek, illetve – ahol nélkülözhetetlen – mesterséges védelemre szorulnak;

6. felszólítja a tagállamokat, valamint a helyi és regionális hatóságokat, hogy az érdekelt felekkel – többek között a civil társadalommal – együttműködve dolgozzanak ki cselekvési terveket és aktívan vegyenek részt a városi zöldterületek kialakítására és fenntartására irányuló tevékenységekben;

7. tudomásul veszi, hogy a zöld közterületek nagy jelentőséggel bírnak a városi lakosok fizikai és mentális jólléte szempontjából, különös tekintettel a Covid19-világjárványra; felszólítja a helyi, regionális és nemzeti hatóságokat, hogy védjék és mozdítsák elő a városi zöldterületeket, javítsák azok minőségét, és biztosítsák, hogy lakóik könnyen hozzáférjenek a környékükön található zöld közterületekhez;

8. kitart amellett, hogy alábecsülik a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások megvédése tekintetében a városokban rejlő potenciált; emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség, az ökoszisztéma-szolgáltatások és a városi zöld infrastruktúra városokon és városkörnyéki területeken történő erősítése az emberi egészség javulásához vezet; emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség megőrzését szolgáló természetalapú megoldások kidolgozása és végrehajtása, valamint a biológiai sokféleségnek és az ökoszisztéma-funkcióknak a várostervezésbe, -politikába és -tervezésbe való beépítése és további integrálása fontos szerepet játszhat az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésében és az ezekhez való alkalmazkodásban a városokban, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő ezeket a gyakorlatokat;

9. üdvözli, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia az európai zöld megállapodás részeként nagy hangsúlyt fektet a városi és városkörnyéki területek környezetbarátabbá tételére és a városi területek biológiai sokféleségének növelésére; különösen üdvözli az új városzöldítési terveket, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai városok legyenek ambiciózusak e tervek kidolgozása során, és hogy azokat hatékonyan hajtsák végre; felhívja a tagállamokat, hogy a 20 000 főnél kevesebb lakosú városi területeken is mozdítsák elő a környezetbarátabbá válást;

10. javasolja, hogy 2022 legyen a környezetbarátabb városok európai éve;

11. javasolja, hogy a „2022, a környezetbarátabb városok európai éve” célkitűzései a következők legyenek:

a) az épített környezet zöld tereinek előnyeire való figyelemfelhívás; kezdeményezések a – többek között a lakóövezetek közelében található – zöldterületek bővítésére;

b) a kutatás és fejlesztés mennyiségének és minőségének növelése a különböző szakterületeken végrehajtott, környezetbarátabb hozzáadott értéket létrehozó és az városi életminőséget javító új innovációk terén; a fenntartható digitalizáció célzott támogatása az EU-ban, és ezáltal az induló vállalkozások és digitális innovációk támogatása; a környezetbarát infrastrukturális projektek számának növelése;

c) a helyi hatóságok és a polgárok ösztönzése, hogy cselekedjenek és javítsák saját környéküket és környezetüket, közösségként lépve fel városaik ellenálló képességének növelése és jövőjének átformálása érdekében; a polgárok részvételének növelése a környezettel és általában a város életével kapcsolatos egyéb fellépésekben és döntéshozatalban;

d) a zöld terek és a kék-zöld infrastruktúra értékelése kultúrájának kialakítása; olyan városfejlesztés ösztönzése, amely a zöld tereket a városi életminőség fontos szempontjának tekinti;

e) az éghajlatbarát anyagok és szolgáltatások használatának előmozdítása a közbeszerzések révén;

f) a környezetbarát infrastrukturális projektek számának növelése; a környezetbarát infrastruktúrával kapcsolatos uniós stratégia folytatása és finanszírozásának fokozása;

g) a meglévő kezdeményezések összekapcsolása és a bevált gyakorlatok megosztása a tagállamokban, ahogyan azt számos kezdeményezés és stratégia is előirányozza többek között a várostervezés, a fenntartható városrendezés és infrastruktúra, a természetalapú megoldások, a környezetbarát építészet, a tisztább energia, a gyalogos és kerékpáros közlekedés, a hatékony vízgazdálkodás, valamint hulladékhierarchián alapuló fenntartható és körkörös hulladékgazdálkodás terén, amely a teljes hulladékmentesség célkitűzésének elérésére, illetve az újrafeldolgozás lehető legszélesebb körű alkalmazása révén a hulladéktermelés minimálisra csökkentésére törekszik;

2020. szeptember 17., csütörtök

h) az uniós városok környezetbarátabbá tételére és a zöld terek megőrzésére vonatkozó, 2030-ig szóló menetrend kidolgozása, amely a vidéki és városi környezet közötti harmonikus kapcsolatok ösztönzésének eszközeként közvetíti a környezetbarát urbanizmus elvét, elismerve kölcsönös függőségüket és a kétirányú kapcsolat szükségességét;

i) különböző célközönségnek szóló oktatási tevékenységek a célcsoportra szabott tartalommal, különösen a gyermekek oktatásának keretében;

j) a városi közlekedés csökkentésére, valamint a tömegközlekedés előmozdítására és az abba való beruházásra irányuló kezdeményezések ösztönzése;

k) a lakosság és a városi biodiverzitás védelme érdekében fokozatosan szüntessék meg a peszticidek és gyomirtó szerek használatát a városi területeken;

l) a környezetvédelemmel foglalkozó nem kormányzati szervezetek lehető legszélesebb körű részvételének biztosítása a környezetvédelmi és oktatási tevékenységekben;

m) a városi éghajlat, a levegőminőség és a szigetelés javítása érdekében a városi tetők és homlokzatok zöldítésének jelentős növelése;

n) a városi kertészet, valamint a közösségi kertek és a városi iskolai kertészeti létesítmények védelmének és fejlesztésének támogatása az egész EU-ban, mivel ezek a gyermekek környezetvédelmi oktatásának fontos pillérei;

12. felkéri a Bizottságot, hogy tegyen gyors lépéseket a városok levegőminőségének javítása érdekében, különösen azáltal, hogy a hatékonyabb és környezeti szempontból fenntartható tömegközlekedési lehetőségeket előnyben részesítő új városi mobilitási megoldások révén csökkenti a szennyezőanyag-kibocsátást.

13. kiemeli annak fontosságát, hogy a tagállamok előmozdítsák és lehetővé tegyék a polgárok részvételét a városi területek környezetbaráttá tételében és karbantartásában azáltal, hogy – adott esetben – bevonják őket a fenntartható területrendezés tervezési és végrehajtási szakaszába, a fenntartható várostervezési megoldások megvalósításába, a felelősségérzet kialakításába és a polgárok számára vonzó, társadalmilag befogadó, ellenálló és alacsony kibocsátású városok megteremtésébe; fontosnak tartja annak biztosítását, hogy a polgárok tudatában legyenek annak, hogy hogyan járulhatnak hozzá városaik környezetbaráttá tételéhez, a zöld területek fenntartásához és ezek egészségesebb környezetté történő átalakításához; ösztönzi a településeket és a régiókat, hogy a lehető legnagyobb mértékben támogassák a polgárok által indított környezetbarát kezdeményezéseket és dolgozzanak ki szponzorációs projekteket a beépítetlen területek vonatkozásában; sürgeti a településeket és a régiókat, hogy fogadjanak el és hajtsanak végre ambiciózus kezdeményezéseket a városok környezetbarátabbá tétele érdekében;

14. sürgeti a Bizottságot, hogy folytassa az energia- és erőforrás-hatékonyság növelésére irányuló ambiciózus intézkedések támogatását; sürgeti a Bizottságot, hogy megfelelő finanszírozást biztosítson a fenntartható városfejlesztéshez és a környezetbarát infrastruktúrához, például az uniós városok közötti innovációs partnerséghez és a közös közbeszerzési rendszerekhez; sürgeti a Bizottságot, hogy segítse elő a városok ahhoz való kollektív erejének növelését, hogy gyorsan tudjanak hatékony megoldásokat alkalmazni; sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a magánszektor részvételét köz- és magánszféra közötti partnerségek, az Európai Beruházási Bank ambiciózusabb programja, illetve a kkv-k ösztönzése révén, amelyek döntő szerepet játszhatnak az innovatív fenntartható megoldások kidolgozásában;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a nemzeti parlamenteknek.

2020. szeptember 15., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2020)0207

A központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottság elnökének kinevezése

Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága elnökének kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0041/2020 – C9-0276/2020 – 2020/0906(NLE))

(Egyetértés)

(2021/C 385/21)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsának 2020. augusztus 27-i javaslatára (C9-0276/2020),

— tekintettel az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 41. cikkére ([1]),

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésére ([2]),

— tekintettel az uniós gazdasági és monetáris ügyekkel kapcsolatos pozíciók jelöltjei közötti nemi egyensúlyról szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a gazdasági és monetáris unió intézményeiről és szerveiről, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni összeférhetetlenség megelőzéséről szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel eljárási szabályzata 131. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0152/2020),

A. mivel 2020. augusztus 27-én az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsa nyílt pályázati eljárást követően javasolta Klaus Löber kinevezését az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága elnökévé, a 648/2012/EU rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésével összhangban;

B. mivel 2020. szeptember 2-án a Gazdasági és Monetáris Bizottság meghallgatta Klaus Löbert, aki nyitóbeszédet mondott, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;

1. egyetért Klaus Löbernek az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottságának elnökévé való kinevezésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak, valamint a tagállamok kormányainak.

([1]) HL L 331., 2010.12.15., 84. o.
([2]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0211.
([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0017.

2020. szeptember 15., kedd

P9_TA(2020)0208

A központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottság egyik független tagjának kinevezése

Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága egy független tagjának kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0042/2020 – C9-0277/2020 – 2020/0907(NLE))

(Egyetértés)

(2021/C 385/22)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsának 2020. augusztus 27-i javaslatára (C9-0277/2020),

— tekintettel az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 41. cikkére ([1]),

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésére ([2]),

— tekintettel az uniós gazdasági és monetáris ügyekkel kapcsolatos pozíciók jelöltjei közötti nemi egyensúlyról szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a gazdasági és monetáris unió intézményeiről és szerveiről, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni összeférhetetlenség megelőzéséről szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel eljárási szabályzata 131. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0151/2020),

A. mivel 2020. augusztus 27-én az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsa nyílt pályázati eljárást követően javasolta Nicoletta Giusto kinevezését az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága független tagjává, a 648/2012/EU rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésével összhangban;

B. mivel 2020. szeptember 2-án a Gazdasági és Monetáris Bizottság meghallgatta Nicoletta Giustót, aki nyitóbeszédet mondott, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;

1. egyetért Nicoletta Giustónak az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottságának független tagjává való kinevezésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak, valamint a tagállamok kormányainak.

([1]) HL L 331., 2010.12.15., 84. o.
([2]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0211.
([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0017.

2020. szeptember 15., kedd

P9_TA(2020)0209

A központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottság egyik független tagjának kinevezése

Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i határozata az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága egy független tagjának kinevezésére irányuló javaslatról (N9-0042/2020 – C9-0278/2020 – 2020/0908(NLE))

(Egyetértés)

(2021/C 385/23)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsának 2020. augusztus 27-i javaslatára (C9-0278/2020),

— tekintettel az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 41. cikkére ([1]),

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésére ([2]),

— tekintettel az uniós gazdasági és monetáris ügyekkel kapcsolatos pozíciók jelöltjei közötti nemi egyensúlyról szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a gazdasági és monetáris unió intézményeiről és szerveiről, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni összeférhetetlenség megelőzéséről szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel eljárási szabályzata 131. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0153/2020),

A. mivel 2020. augusztus 27-én az Európai Értékpapírpiaci Hatóság felügyelőtanácsa nyílt pályázati eljárást követően javasolta Froukelien Wendt kinevezését az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottsága független tagjává, a 648/2012/EU rendelet 24a. cikkének (5) bekezdésével összhangban;

B. mivel 2020. szeptember 2-án a Gazdasági és Monetáris Bizottság meghallgatta Froukelien Wendtet, aki nyitóbeszédet mondott, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;

1. egyetért Froukelien Wendtnek az Európai Értékpapírpiaci Hatóság központi szerződő felekkel foglalkozó felügyelő bizottságának független tagjává való kinevezésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak, valamint a tagállamok kormányainak.

([1]) HL L 331., 2010.12.15., 84. o.
([2]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0211.
([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0017.

2020. szeptember 15., kedd

P9_TA(2020)0210

A Madeira autonóm régióban és az Azori-szigetek autonóm régióban előállított egyes alkoholtartalmú termékek kedvezményes jövedékiadó-mértéke *

Az Európai Parlament 2020. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a Portugália számára a Madeira autonóm régióban és az Azori-szigetek autonóm régióban előállított egyes alkoholtartalmú termékek tekintetében kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazásának engedélyezéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2020)0240 – C9-0190/2020 – 2020/0118(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2021/C 385/24)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0240),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0190/2020),

— tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,

— tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0140/2020),

1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;

2. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;

3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0214

Felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogás mellőzése: az ESMA által harmadik országokbeli központi szerződő feleknek felszámított díjak

Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Európai Értékpapírpiaci Hatóság által harmadik országokban székhellyel rendelkező központi szerződő feleknek felszámított díjak tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4891 – 2020/2720(DEA))

(2021/C 385/25)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2020)4891),

— tekintettel a Bizottság 2020. július 14-i levelére, amelyben annak kinyilvánítását kéri az Európai Parlamenttől, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett 2020. szeptember 2-i levélre,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 25d. cikke (3) bekezdésére és 82. cikke (6) bekezdésére,

— tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság határozatra irányuló ajánlására,

— tekintettel arra, hogy az eljárási szabályzata 111. cikke (6) bekezdésének harmadik és negyedik francia bekezdésében említett határidőn belül – amely 2020. szeptember 15-én járt le – nem érkezett kifogás,

A. mivel a közelmúltban módosított 648/2012/EU rendelet (EMIR) alapján elfogadandó több felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza, hogy az EMIR szabályai hogyan alkalmazandók az uniós vállalkozások számára szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli központi szerződő felekre; mivel ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatályba fogják léptetni az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) megerősített hatásköreit; mivel az Unió vagy bármely tagállamának pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli központi szerződő felekre egyedi követelményeknek és az ESMA általi megerősített felügyeletnek kell vonatkozniuk az uniós központi szerződő felekkel való egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az Unió pénzügyi rendszere stabilitásának megőrzése érdekében;

B. mivel a 25d. cikk felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el azon díjak további részleteinek meghatározása céljából, amelyeket az ESMA-nak a harmadik országbeli központi szerződő felek elismerésével és feladatainak ellátásával kapcsolatban felmerülő valamennyi költség fedezése érdekében fel kell számítania;

C. mivel ennek a felhatalmazáson alapuló rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országbeli központi szerződő felek kellő időben és megfelelő módon hozzájáruljanak az ESMA finanszírozásához;

1. kijelenti, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

([1]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0215

Felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogás mellőzése: harmadik országbeli központi szerződő felek rendszerszintű jelentősége megállapításának szempontjai

Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egy harmadik országban székhellyel rendelkező központi szerződő félnek az Unió, illetve egy vagy több tagállama pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőségének vagy valószínűsíthetően rendszerszintű jelentőségűvé válásának megállapításához az ESMA által figyelembe veendő szempontok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4892 – 2020/2726(DEA))

(2021/C 385/26)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2020)4892),

— tekintettel a Bizottság 2020. július 14-i levelére, amelyben annak kinyilvánítását kéri az Európai Parlamenttől, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett, 2020. szeptember 2-i levélre,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 25. cikke (2a) bekezdésére és 82. cikke (6) bekezdésére,

— tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság határozatra irányuló ajánlására,

— tekintettel arra, hogy az eljárási szabályzata 111. cikke (6) bekezdésének harmadik és negyedik francia bekezdésében említett határidőn belül – amely 2020. szeptember 15-én járt le – nem érkezett kifogás,

A. mivel a közelmúltban módosított 648/2012/EU rendelet (EMIR) alapján elfogadandó több felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza, hogy az EMIR szabályai hogyan alkalmazandók az uniós vállalkozások számára szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli központi szerződő felekre; mivel ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatályba fogják léptetni az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) megerősített hatásköreit; mivel az Unió vagy bármely tagállamának pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli központi szerződő felekre egyedi követelményeknek és az ESMA általi megerősített felügyeletnek kell vonatkozniuk az uniós központi szerződő felekkel való egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az Unió pénzügyi rendszere stabilitásának megőrzése érdekében;

B. mivel a 25. cikk (2a) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el azon szempontok pontosítására vonatkozóan, amelyeket az ESMA annak megállapítására alkalmaz, hogy a harmadik országbeli központi szerződő fél az Unió, illetve egy vagy több tagállam pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőséggel bír-e, vagy valószínűsíthetően rendszerszintű jelentőséggel bíróvá válik-e;

C. mivel ennek a felhatalmazáson alapuló rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie az Unió felkészültségének biztosítása érdekében, amikor az átmeneti időszak lejárta után az uniós jog alkalmazása megszűnik az Egyesült Királyságban;

1. kijelenti, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

([1]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0216

Felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogás mellőzése: harmadik országbeli központi szerződő felek összehasonlításon alapuló megfelelése értékelésekor értékelendő kötelező elemek és az értékelés módozatai

Az Európai Parlament határozata a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felek összehasonlításon alapuló megfelelés iránti kérelmeinek értékelésekor az ESMA által értékelendő kötelező elemek, valamint az említett értékelés módozatai és feltételei tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2020. július 14-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2020)4895 – 2020/2729(DEA))

(2021/C 385/27)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2020)4895),

— tekintettel a Bizottság 2020. július 14-i levelére, amelyben annak kinyilvánítását kéri az Európai Parlamenttől, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett, 2020. szeptember 2-i levélre,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,

— tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 25a. cikke (3) bekezdésére és 82. cikke (6) bekezdésére,

— tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság határozatra irányuló ajánlására,

— tekintettel arra, hogy az eljárási szabályzata 111. cikke (6) bekezdésének harmadik és negyedik francia bekezdésében említett határidőn belül – amely 2020. szeptember 15-én járt le – nem érkezett kifogás,

A. mivel a közelmúltban módosított 648/2012/EU rendelet (EMIR) alapján elfogadandó több felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza, hogy az EMIR szabályai hogyan alkalmazandók az uniós vállalkozások számára szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli központi szerződő felekre; mivel ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatályba fogják léptetni az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) megerősített hatásköreit; mivel az Unió vagy bármely tagállamának pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli központi szerződő felekre egyedi követelményeknek és az ESMA általi megerősített felügyeletnek kell vonatkozniuk az uniós központi szerződő felekkel való egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az Unió pénzügyi rendszere stabilitásának megőrzése érdekében;

B. mivel a 25a. cikk úgy rendelkezik, hogy az Unió, illetve egy vagy több tagállam pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszinten jelentősnek tekintett vagy valószínűleg rendszerszinten jelentőssé váló harmadik országbeli központi szerződő fél (2. szintű központi szerződő fél) kérheti az ESMA-t, hogy értékelje összehasonlításon alapuló megfelelőségét, vagyis azt, hogy az alkalmazandó harmadik országbeli keretnek való megfelelés tekinthető-e úgy, hogy eleget tesz az EMIR-ben meghatározott vonatkozó követelményeknek;

C. mivel ennek a felhatalmazáson alapuló rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie az Unió felkészültségének biztosítása érdekében, amikor az átmeneti időszak lejárta után az uniós jog alkalmazása megszűnik az Egyesült Királyságban;

1. kijelenti, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

([1]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0218

Az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosítása ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-án elfogadott módosításai az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslathoz (COM(2020)0220 – C9-0160/2020 – 2020/0097(COD)) ([1])

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 385/28)

Módosítás 1

Határozatra irányuló javaslat

1 bevezető hivatkozás

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 196. cikkére ***és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontjára***,	tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 196. cikkére,

Módosítás 2

Határozatra irányuló javaslat

1 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(1a) Az éghajlatváltozás világszerte a természeti katasztrófák gyakoriságának, intenzitásának és összetettségének növekedéséhez vezet, és a fejlődő országok, elsősorban a legkevésbé fejlett országok és a kis, fejlődő szigetállamok különösen kiszolgáltatottak, egyrészt az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodásra és azok enyhítésére, valamint az éghajlattal összefüggő katasztrófákra való reagálásra való fejletlen képességük, másrészt az árvizeknek, aszályoknak és erdőtüzeknek való földrajzi kitettségük miatt.

([1]) Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0148/2020).

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 3

Határozatra irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) ***Annak elismerése mellett, hogy*** a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás elsősorban a tagállamok feladata, az uniós mechanizmus az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban előmozdítja a tagállamok közötti szolidaritást.	(2) ***Míg*** a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás elsősorban a tagállamok feladata, az uniós mechanizmus***, és különösen a rescEU,*** az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban előmozdítja a tagállamok közötti szolidaritást ***azáltal, hogy kiegészíti a tagállamok meglévő kapacitásait, lehetővé téve a hatékonyabb felkészültséget és válaszadást, amennyiben a nemzeti szintű kapacitások nem elegendőek***.

Módosítás 4

Határozatra irányuló javaslat

2 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) Az erdőtüzek veszélyeztetik az életeket, a megélhetést és a biológiai sokféleséget, nagy mennyiségű szén-dioxid-kibocsátást okoznak, és csökkentik bolygónk szén-dioxid-elnyelési képességét, ami tovább súlyosbítja az éghajlatváltozást. Különös aggodalomra adnak okot azok a helyzetek, amikor a tűz természetes erdőket vagy radioaktivitással szennyezett területeket pusztít el. Az éghajlattal kapcsolatos katasztrófák, köztük az erdőtüzek számának növekedése szükségessé teszi az uniós polgári védelmi mechanizmus Unión kívüli műveleteinek megerősítését, ideértve a megelőzésre és a katasztrófákra való felkészültségre összpontosító tevékenységeket is.

Módosítás 5

Határozatra irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A Covid19-világjárvány mindeddig példátlan tapasztalatai azt mutatják, hogy az Uniónak a válsághelyzetek kezelésében tanúsított eredményességét korlátozza egyfelől az uniós mechanizmus irányítási kerete, másfelől pedig a tagállamok többségét sújtó katasztrófákra való uniós felkészültség mértéke.	(3) A Covid19-világjárvány mindeddig példátlan tapasztalatai azt mutatják, hogy az Uniónak a válsághelyzetek kezelésében tanúsított eredményességét korlátozza egyfelől az uniós mechanizmus irányítási kerete, másfelől pedig a tagállamok többségét sújtó katasztrófákra való uniós felkészültség mértéke. ***Egyértelmű továbbá, hogy az Unió és a tagállamok nincsenek kellően felkészülve szélsőségesebb és összetettebb katasztrófákra, amelyek messze ható és hosszú távú globális következményekkel járnak, például egy nagyszabású világjárványra. Ezért elengedhetetlen a tagállamok polgári védelmi fellépéseinek jobb összehangolása és a rescEU megerősítése.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 6

Határozatra irányuló javaslat

3 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) A Covid19-válság tapasztalatai azt mutatják, hogy az Unió és a tagállamok nincsenek megfelelően felkészülve a nagyszabású vészhelyzetekre való reagálásra, és hogy a meglévő jogi keret nem felel meg a célnak. A Covid19-válság rávilágított arra is, hogy a katasztrófáknak az emberi egészségre, a környezetre, a társadalomra és a gazdaságra gyakorolt következményei soha nem látott méreteket ölthetnek. Tekintettel arra, hogy meg kell erősíteni az egészségügyre és a polgári védelemre vonatkozó uniós képességeket és fellépéseket, alapvető fontosságú a rescEU megerősítése és rugalmasabbá, gyorsabbá tétele, valamint a nemzeti polgári védelmi hatóságokkal való jobb koordinálása. Alapvető fontosságú továbbá az is, hogy a tagállamok elegendő információt nyújtsanak a veszélyhelyzetek megelőzésére és az azokra való felkészültségükre vonatkozóan.

Módosítás 7

Határozatra irányuló javaslat

3 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3b) Annak érdekében, hogy az uniós polgárok számára a lehető legnagyobb legyen az átláthatóság és az elszámoltathatóság, a Bizottságnak iránymutatást kell előterjesztenie arra vonatkozóan, hogy hogyan mérhető az uniós polgári védelmi mechanizmuson keresztül végrehajtott azon kiadások aránya, amelyek hivatalos fejlesztési támogatásnak (ODA) minősülnek;

Módosítás 8

Határozatra irányuló javaslat

3 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3c) A Covid19-járvány tapasztalata nyomán, valamint figyelembe véve, hogy az egészségügy és a polgári védelem területén javítani kell az Unió reagálási képességét, a rescEU-t jelentősen meg kell erősíteni annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus három pillérének mindegyikében – így a megelőzés, felkészültség és válaszadás terén – javuljon a teljesítménye.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 9

Határozatra irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) A jövőben bekövetkező ilyen jellegű eseményekre való jobb felkészülés érdekében sürgősen meg kell erősíteni az uniós mechanizmust.	(5) A jövőben bekövetkező ilyen jellegű eseményekre való jobb felkészülés érdekében sürgősen meg kell erősíteni az uniós mechanizmust. ***Az uniós mechanizmus megerősítésének az uniós szakpolitikákat és alapokat kell kiegészítenie, nem pedig helyettesítenie kell a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség elvének e szakpolitikákba és alapokba történő beépítését.***

Módosítás 88

Határozatra irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) A ***megelőzés és a felkészültség tervezésének*** javítása érdekében az Uniónak – a többféle kockázatot figyelembe vevő megközelítés, az ökoszisztéma-alapú megközelítés és az éghajlatváltozás várható hatásai figyelembevételével, az érintett tudományos közösségekkel és a legfontosabb gazdasági szereplőkkel szoros együttműködésben – ***továbbra is szorgalmaznia kell*** minden ágazatra kiterjedően a katasztrófákra való felkészülést célzó beruházásokat, valamint a megelőzést és a felkészülést megalapozó átfogó kockázatkezelési módszerek alkalmazását. Ennek érdekében előtérbe kell helyeznie olyan több ágazatot átfogó, minden kockázatot figyelembe vevő módszereket, amelyek az Unió teljes egészére vonatkozó, a képességek és a felkészültség alapdefinícióját szolgáltató rezilienciacélokon alapulnak. Az Unió teljes egészére vonatkozó rezilienciacélok meghatározásában a Bizottságnak együtt kell működnie a tagállamokkal.	(6) A ***megelőzésre és a felkészültségre vonatkozó reziliencia és tervezés*** javítása érdekében az Uniónak – a többféle kockázatot figyelembe vevő megközelítés, az ökoszisztéma-alapú megközelítés és az éghajlatváltozás várható hatásai figyelembevételével, az érintett tudományos közösségekkel és a legfontosabb gazdasági szereplőkkel, ***valamint a katasztrófavédelmi ciklusban kulcsszerepet betöltő regionális és helyi hatóságokkal, továbbá a harmadik szektorral és a területen működő önkéntes szervezetekkel*** szoros együttműködésben – ***meg kell erősítenie határokon átnyúlóan és*** minden ágazatra kiterjedően a katasztrófákra – ***többek között a szeizmikus aktivitásból, például a földrengésből, vagy az áradásokból, illetve hidrogeológiai instabilitásból, például földcsuszamlásból adódó katasztrófákra*** – való felkészülést célzó beruházásokat, valamint a megelőzést és a felkészülést megalapozó átfogó kockázatkezelési módszerek alkalmazását, ***valamint nem veszélyeztetheti a meglévő uniós koordinációs mechanizmusokat.*** Ennek érdekében előtérbe kell helyeznie olyan több ágazatot átfogó, ***határokon átnyúló,*** minden kockázatot figyelembe vevő módszereket, amelyek az Unió teljes egészére vonatkozó, a képességek és a felkészültség alapdefinícióját szolgáltató rezilienciacélokon alapulnak. Az Unió teljes egészére vonatkozó rezilienciacélok meghatározásában a Bizottságnak együtt kell működnie a tagállamokkal ***és az Európai Parlamenttel, és figyelembe kell vennie a nemzeti, regionális vagy helyi szinten már létező operatív veszélyhelyzet-reagálási terveket.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 11

Határozatra irányuló javaslat

6 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6a) A katasztrófamegelőzés hatékonyságának biztosítása érdekében a stressztesztek és a reagálási képességek tanúsítására irányuló eljárást kulcsfontosságú elemeknek kell tekinteni. Rendszeres regionális és helyi szintű kockázatértékelésekre van szükség ahhoz, hogy a nemzeti hatóságok szükség esetén intézkedéseket hozhassanak a reziliencia megerősítésére, többek között a meglévő uniós források felhasználásával. Ezeknek a kockázatértékeléseknek az egyes régiók sajátosságaira kell összpontosítaniuk, például a szeizmikus aktivitásra, a gyakori áradásokra vagy erdőtüzekre. Ezeknek az értékeléseknek ki kell terjedniük a határokon átnyúló együttműködés szintjére is annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus részletes információkkal rendelkezzen rendelkezésre álló helyi kapacitásokról, hogy célzottabb lehessen a beavatkozás.

Módosítás 12

Határozatra irányuló javaslat

6 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6b) A katasztrófákkal szembeni ellenálló képességre vonatkozó uniós céloknak a megelőzési és felkészültségi intézkedések támogatása érdekében történő kidolgozása során pontos értékelést kell végezni, és figyelembe kell venni a vészhelyzetet követő első szakaszban megfigyelt, a polgári védelmi ügynökségek által kezelt hosszú távú társadalmi következményeket, különös figyelmet fordítva a legkiszolgáltatottabb személyekre.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 89

Határozatra irányuló javaslat

6 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6c) A helyi és regionális hatóságok szerepe nagyon fontos a katasztrófamegelőzésben és -kezelésben, és reagálási képességeiket megfelelő módon be kell vonni az e határozat értelmében végrehajtott koordinálási és telepítési tevékenységekbe, összhangban a tagállamok intézményi és jogi keretrendszerével, az átfedések minimalizálása és az interoperabilitás előmozdítása érdekében. Ezeknek a hatóságoknak fontos megelőző szerepük lehet, és egy katasztrófát követően – az önkénteseik képességeivel együtt – ezek a hatóságok reagálnak elsőként. Ezért folyamatos együttműködésre van szükség helyi, regionális és határokon átnyúló szinten a rescEU mobilizálása előtti gyors beavatkozásra szolgáló közös riasztási rendszer létrehozása érdekében, valamint rendszeres nyilvános tájékoztatási kampányokat szükséges folytatni a kezdeti reagálási intézkedésekről.

Módosítás 13

Határozatra irányuló javaslat

8 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(8a) A tagállamok által uniós polgári védelmi missziók céljaira mindig készenlétben tartott erőforrások összevonásának köszönhetően számos mentőcsapat, szakértő és felszerelés áll majd bevetésre készen rendelkezésre. E csapatok interoperabilitását biztosítani kell, ezért fontos, hogy a minőség és a megbízhatóság tekintetében szigorú követelményeknek kelljen megfelelniük.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 14

Határozatra irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) Az uniós mechanizmusnak ki kell használnia az uniós világűr-infrastruktúra, különösen pedig az Unió Földmegfigyelési programja (Kopernikusz), a Galileo, a világűr-megfigyelés és a Govsatcom szolgáltatásait, amelyek fontos uniós szintű eszközei lehetnek a külső és a belső veszélyhelyzetekre való reagálásnak. A Kopernikusz program veszélyhelyzet-kezelési rendszerei a veszélyhelyzetek különböző fázisaiban – a korai előrejelzéstől és a megelőzéstől a katasztrófareagálásig és a helyreállításig – támogatják az ERCC-t. A Govsatcom kifejezetten a kormányzati felhasználók igényeire szabott, a veszélyhelyzetek kezelésében felhasználható, biztonságos műholdas kommunikációs képességet biztosít. A Galileo a világ első olyan, Európában és világszerte egyaránt igénybe vehető globális navigációs és helymeghatározási infrastruktúrája, amely kifejezetten polgári célokra készült, de más területeken, például a veszélyhelyzetek kezelésében és a korai előrejelzés területén is felhasználható. A Galileo érintett szolgáltatásai között szerepelni fog egy sürgősségi segélyszolgálat, amely jelek kibocsátása révén meghatározott földrajzi területek vonatkozásában természeti katasztrófákkal vagy egyéb veszélyhelyzetekkel kapcsolatos figyelmeztetéseket közvetít. ***Lehetővé kell tenni, hogy*** a ***tagállamok ezt*** a ***szolgáltatást igénybe vegyék***. Ha egy tagállam úgy dönt, hogy igénybe veszi a szolgáltatást, a rendszerben való jóváhagyás érdekében ki kell jelölnie a szolgáltatás igénybevételére feljogosított nemzeti hatóságokat, és erről értesítenie kell a Bizottságot.	(9) Az uniós mechanizmusnak ki kell használnia az uniós világűr-infrastruktúra, különösen pedig az Unió Földmegfigyelési programja (Kopernikusz), a Galileo, a világűr-megfigyelés és a Govsatcom szolgáltatásait, amelyek fontos uniós szintű eszközei lehetnek a külső és a belső veszélyhelyzetekre való reagálásnak. A Kopernikusz program veszélyhelyzet-kezelési rendszerei a veszélyhelyzetek különböző fázisaiban – a korai előrejelzéstől és a megelőzéstől a katasztrófareagálásig és a helyreállításig – támogatják az ERCC-t. A Govsatcom kifejezetten a kormányzati felhasználók igényeire szabott, a veszélyhelyzetek kezelésében felhasználható, biztonságos műholdas kommunikációs képességet biztosít. A Galileo a világ első olyan, Európában és világszerte egyaránt igénybe vehető globális navigációs és helymeghatározási infrastruktúrája, amely kifejezetten polgári célokra készült, de más területeken, például a veszélyhelyzetek kezelésében és a korai előrejelzés területén is felhasználható. A Galileo érintett szolgáltatásai között szerepelni fog egy sürgősségi segélyszolgálat, amely jelek kibocsátása révén meghatározott földrajzi területek vonatkozásában természeti katasztrófákkal vagy egyéb veszélyhelyzetekkel kapcsolatos figyelmeztetéseket közvetít. ***Tekintettel az abban rejlő lehetőségekre az életmentés és*** a ***vészhelyzeti intézkedések összehangolása terén,*** a ***tagállamokat ösztönözni kell e szolgáltatás igénybevételére***. Ha egy tagállam úgy dönt, hogy igénybe veszi a szolgáltatást, a rendszerben való jóváhagyás érdekében ki kell jelölnie a szolgáltatás igénybevételére feljogosított nemzeti hatóságokat, és erről értesítenie kell a Bizottságot.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 15

Határozatra irányuló javaslat

9 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9a) Az uniós mechanizmust és a rescEU-t úgy kell kialakítani, hogy az Unió hatékony választ tudjon adni a veszélyhelyzetek széles körére. Az éghajlatváltozás következtében az Unión belül és világszerte egyre gyakoribbak, intenzívebbek és összetettebbek a természeti katasztrófák, ami miatt az országok közötti nagyobb mértékű szolidaritásra van szükség. Minden évben sok tagállamban dúlnak erdőtüzek, amelyek több ezer hektárt pusztítanak el és számos emberéletet követelnek. Ez a helyzet különösen nyilvánvaló volt a 2017. évi portugáliai erdőtüzek idején, ami a Bizottság 2017. novemberi rescEU javaslatához vezetett. A tagállamok – köztük az erdőtüzek által leginkább sújtott tagállamok – megelőzési és reagálási képessége gyakran elégtelen. Ezért alapvető fontosságú, hogy megerősítsék a katasztrófák megelőzését, az azokra való felkészültséget és reagálást, valamint hogy az uniós mechanizmus – többek között a rescEU átmeneti időszaka alatt – elegendő kapacitással rendelkezzen ahhoz, hogy erdőtüzek és egyéb természeti katasztrófák esetén fellépjen.

Módosítás 16

Határozatra irányuló javaslat

9 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9b) A Covid19-világjárvány során – az 1313/2013/EU határozat meglévő rendelkezéseire építve – a Bizottság a határokon átterjedő súlyos egészségügyi veszélyre való felkészültség és válaszadás céljából egészségügyi ellenintézkedéseket, például intenzív ellátáshoz biztosított egészségügyi felszereléseket, egyéni védőeszközöket, laboratóriumi felszereléseket, vakcinákat és terápiás eszközöket is be tudott vonni a rescEU számára történő egészségügyi készletfelhalmozásba. Ebből az egészségügyi készletből egyéni védőeszközöket szállítottak a tagállamoknak és a tagjelölt országoknak. Mindazonáltal, mivel csak a tagállamok szerezhetik meg, bérelhetik vagy lízingelhetik a rescEU-képességeket, több mint egy hónap telt el a fent említett készletfelhalmozásról szóló végrehajtási jogi aktus elfogadása és az érintett egészségügyi eszközök és felszerelések első igénybevétele között.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 17

Határozatra irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) Ahhoz, hogy rendelkezzék a széles hatókörű veszélyhelyzetekre, illetve a kis valószínűségű, de nagy hatású eseményekre – mint amilyen például a Covid19-világjárvány – való gyors reagálást lehetővé tevő műveleti képességgel, és gyakorolni tudja a polgári védelem területén meglévő támogató hatáskörét, ***különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetű emberekre,*** az Uniónak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy a kezelhetetlenül súlyos veszélyhelyzetben lévő tagállamok megsegítése érdekében rescEU-képességeket vásároljon, béreljen, lízingeljen vagy más típusú szerződés keretében ilyen képességekhez jusson. Ezeket a képességeket az Unióban kialakítandó logisztikai központokban***, vagy pedig – stratégiai megfontolásból – olyan hálózatba szervezett, megbízható központokban kell elhelyezni, mint amilyenek például*** az ***ENSZ segítségnyújtási raktárai***.	(10) Ahhoz, hogy rendelkezzék a széles hatókörű veszélyhelyzetekre, illetve a kis valószínűségű, de nagy hatású eseményekre – mint amilyen például a Covid19-világjárvány – való gyors ***és hatékony*** reagálást lehetővé tevő műveleti képességgel, és gyakorolni tudja a polgári védelem területén meglévő támogató hatáskörét, az Uniónak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy a kezelhetetlenül súlyos ***és határokon átnyúló*** veszélyhelyzetben lévő tagállamok megsegítése érdekében ***önállóan*** rescEU-képességeket vásároljon, béreljen, lízingeljen vagy más típusú szerződés keretében ilyen képességekhez jusson. Ezeket a képességeket az Unióban kialakítandó logisztikai központokban ***kell elhelyezni. Szükség esetén konzultálni kell az Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal az orvosi vészhelyzetekre való reagálásra szolgáló képességek meghatározása, irányítása és elosztása során.***

Módosítás 18

Határozatra irányuló javaslat

10 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(10a) Az uniós mechanizmus keretében végzett tevékenységek során különös figyelmet kell fordítani a kiszolgáltatott személyek védelmére. Emellett a nemi alapú erőszak – többek között a családon belüli erőszak válságok alatt történő elkövetésének – megelőzése érdekében a Bizottságnak a tagállamokkal közösen a bevált gyakorlatokon alapuló iránymutatást kell kidolgoznia a nemi alapú erőszak áldozatainak az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében történő támogatása érdekében.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 19

Határozatra irányuló javaslat

10 b preambulumbekezdés (új)

Jogalkotási állásfoglalás-tervezet	*Módosítás*
	(10b) A szolidaritás és a minőségi egészségügyi szolgáltatások egyetemes biztosításának elve, valamint az Uniónak a globális egészségügyi kihívások terén történő előrehaladás felgyorsításában betöltött központi szerepe alapján az uniós polgári védelmi mechanizmusnak olyan módon kell jobb megelőzési, felkészültségi és reagálási képességet létrehoznia, hogy szinergiát és kiegészítő jelleget teremtsen más vonatkozó uniós programokkal, különösen „az EU az egészségügyért" programmal.

Módosítás 20

Határozatra irányuló javaslat

11 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(11) A tagállamok által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett ***rescEU-képességek*** nemzeti célra is ***felhasználhatók***, de csak akkor, ha az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekhez nem szükségesek vagy nem kerülnek felhasználásra.	(11) A tagállamok ***vagy a Bizottság*** által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett ***rescEU-képességeket*** nemzeti célra is ***felhasználhatja az azoknak helyet adó tagállam***, de csak akkor, ha az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekhez nem szükségesek vagy nem kerülnek felhasználásra***, és a határokon átnyúló vészhelyzetek elleni küzdelemnek prioritást kell kapnia***.

Módosítás 21

Határozatra irányuló javaslat

12 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(12) Bizonyos esetekben az Uniónak érdeke fűződhet ahhoz, hogy harmadik országokban bekövetkező katasztrófákra reagáljon. Miközben a rescEU-képességek első számú célja az, hogy az Unión belül működjenek biztonsági hálóként, kellően indokolt esetekben a humanitárius elvek figyelembevételével az Unión kívül is telepíthetők lehetnek.	(12) Bizonyos esetekben az Uniónak érdeke fűződhet ahhoz, hogy harmadik országokban bekövetkező katasztrófákra reagáljon. Miközben a rescEU-képességek első számú célja az, hogy az Unión belül működjenek biztonsági hálóként, kellően indokolt esetekben***, a humanitárius szereplőkkel a beavatkozást megelőzően folytatott konzultációt követően*** a humanitárius elvek figyelembevételével az Unión kívül is telepíthetők lehetnek.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 22

Határozatra irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) A ***tagállami segítségnyújtás*** támogatása érdekében meg kell erősíteni az európai polgári védelmi eszköztárat, és lehetővé kell tenni ***az Unión kívül telepített*** lekötött kapacitásokkal összefüggő műveleti költségek társfinanszírozását.	(13) A ***tagállamok Unió kívüli segítségnyújtásának*** támogatása érdekében meg kell erősíteni az európai polgári védelmi eszköztárat, és lehetővé kell tenni ***a*** lekötött kapacitásokkal összefüggő műveleti költségek ***ugyanolyan szintű*** társfinanszírozását***, függetlenül attól, hogy azokat az Unión belül vagy kívül vetik be***.

Módosítás 23

Határozatra irányuló javaslat

14 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(14a) Az erdőtüzek légi járművek bevetésével történő oltása és az egyéb katasztrófákra való reagálás terén folytatott együttműködés megerősítése érdekében az igazgatási folyamatokat lehetőség szerint egyszerűsíteni kell a gyors beavatkozás biztosítása érdekében.

Módosítás 24

Határozatra irányuló javaslat

16 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(16) Tekintettel arra, hogy a rescEU-képességeknek az uniós mechanizmus keretében reagálási műveletek céljára történő alkalmazása a veszélyhelyzettel sújtott emberek eredményes és gyors megsegítése szempontjából jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel, az Unió szerepének hangsúlyozása érdekében további láthatósági kötelezettségeket kell meghatározni.	(16) Tekintettel arra, hogy a rescEU-képességeknek az uniós mechanizmus keretében reagálási műveletek céljára történő alkalmazása a veszélyhelyzettel sújtott emberek eredményes és gyors megsegítése szempontjából jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel, az ***uniós polgárok és a média tájékoztatása és az*** Unió szerepének hangsúlyozása érdekében további láthatósági kötelezettségeket kell meghatározni. ***Az Unió szerepéről való megfelelő tájékoztatás biztosítása érdekében a nemzeti hatóságoknak kommunikációs iránymutatásokat kell kapniuk a Bizottságtól minden egyes beavatkozásra vonatkozóan.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 25

Határozatra irányuló javaslat

17 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(17) A rugalmasság és a költségvetés optimális ***felhasználása*** érdekében ***a költségvetés-végrehajtás módszerei közé fel kell venni*** a közvetett ***irányítást***.	(17) A rugalmasság ***növelése*** és a költségvetés optimális ***végrehajtása*** érdekében ***e határozatnak rendelkeznie kell arról, hogy amennyiben azt az érintett fellépés jellege és tartalma indokolja, a költségvetés végrehajtásának egyik módszere*** a közvetett ***irányítás legyen***.

Módosítás 26

Határozatra irányuló javaslat

17 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(17a) Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1a]) (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) 155. cikkével összhangban az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és az e határozat 25. cikkének (2) bekezdésében felsorolt szervezeteknek évente teljesíteniük kell beszámolási kötelezettségüket. Az e szervezetekre vonatkozó beszámolási követelményeket a költségvetési rendelet 130. cikkének (3) bekezdésében említett ellenőrzési megállapodás határozza meg.
	([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Módosítás 27

Határozatra irányuló javaslat

18 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(18) Az 1313/2013/EU határozat végrehajtásával összefüggésben a kiszámíthatóság és a hosszú távú eredményesség előmozdítása érdekében a Bizottságnak éves vagy többéves munkaprogramokat kell elfogadnia, amelyeknek jelezniük kell az előirányzatok tervezett felhasználását. Ez nagyobb rugalmasságot biztosít az Unió számára a költségvetés végrehajtásában, ezáltal pedig elősegíti a megelőzési és a felkészülési intézkedések minőségének javítását.	***törölve***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 28

Határozatra irányuló javaslat

18 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(18a) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak meg kell határozniuk a vezető uniós ügynökségek megerősített hatásköreit a rescEU-készlet kezelése, a beszerzési folyamat irányítása és a földrajzilag rendkívül megoszló helyeken létesített logisztikai központokban elhelyezendő egyedi mennyiségekre és konkrét termékekre vonatkozó ajánlások megfogalmazása tekintetében.

Módosítás 29

Határozatra irányuló javaslat

18 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(18b) Az „EU az egészségügyért" program keretében az egészségügyi vészhelyzetekre való reagálásra szánt stratégiai uniós tartalékok és válságkészletek létrehozásának, irányításának és elosztásának a rescEU tartalékait ki kell egészítenie.

Módosítás 30

Határozatra irányuló javaslat

22 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(22a) Az uniós mechanizmusnak lehetővé kell tennie a tagállamok további önkéntes hozzájárulásait is.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 31

Határozatra irányuló javaslat

23 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(23) Miközben a megelőzési és a felkészülési intézkedések alapvető szerepet játszanak abban, hogy az Unió képes legyen nagyobb ellenállást tanúsítani a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben, a katasztrófák bekövetkezése, időpontja és súlyossága a dolgok természeténél fogva kiszámíthatatlan. Ahogyan arra a nemrégiben bekövetkezett Covid19-válság rámutatott, a megfelelő reagálás érdekében igényelt pénzügyi források nagy évenkénti ingadozásokat mutatnak, ugyanakkor azonnal rendelkezésre kell állniuk. A kiszámíthatóság elve és az új igényekre való gyors reagálás iránti igény közötti egyensúly megteremtése ezért szükségessé teszi a programok pénzügyi végrehajtásának kiigazítását. Ebből következően – a költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően – helyénvaló lehetővé tenni a fel nem használt előirányzatok átvitelét ***kizárólag*** a következő évre ***és kizárólag a*** reagálási intézkedések céljára.	(23) Miközben a megelőzési és a felkészülési intézkedések alapvető szerepet játszanak abban, hogy az Unió képes legyen nagyobb ellenállást tanúsítani a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben, a katasztrófák bekövetkezése, időpontja és súlyossága a dolgok természeténél fogva kiszámíthatatlan. Ahogyan arra a nemrégiben bekövetkezett Covid19-válság rámutatott, a megfelelő reagálás érdekében igényelt pénzügyi források nagy évenkénti ingadozásokat mutatnak, ugyanakkor azonnal rendelkezésre kell állniuk. A kiszámíthatóság elve és az új igényekre való gyors reagálás iránti igény közötti egyensúly megteremtése ezért szükségessé teszi a programok pénzügyi végrehajtásának kiigazítását. Ebből következően – a költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően – helyénvaló lehetővé tenni a fel nem használt előirányzatok átvitelét a következő évre ***a megelőzési, készültségi és*** reagálási intézkedések céljára.

Módosítás 32

Határozatra irányuló javaslat

25 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(25) Az 1313/2013/EU határozat I. melléklete nem kellően rugalmas ahhoz, hogy az Unió megfelelően hozzáigazíthassa a forrásokat a megelőzés, a felkészültség és a reagálás finanszírozási igényeihez, ezért ezt a mellékletet el kell hagyni. A katasztrófakockázat-kezelési ciklus különböző szakaszaihoz rendelendő források szintjét előre meg kell határozni. A nem kellő rugalmasság akadályozza az Uniót abban, hogy képes legyen reagálni a katasztrófák kiszámíthatatlan jellegére.	***törölve***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 33

Határozatra irányuló javaslat

25 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(25a) A Covid19-világjárvány során a rescEU-képességek működése, valamint annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus hatékony választ tudjon adni az uniós polgárok igényeire, további pénzügyi előirányzatokat bocsátottak rendelkezésre az uniós mechanizmus keretében végzett tevékenységek finanszírozására. Fontos, hogy az Unió megfelelően rugalmas legyen ahhoz, hogy hatékonyan tudjon reagálni a kiszámíthatatlan jellegű katasztrófákra, ugyanakkor bizonyos fokú kiszámíthatóságot is biztosítani kell az e határozatban meghatározott célkitűzések megvalósításához. A végrehajtás során az egyes célok között megfelelő egyensúlyt kell teremteni. Az I. mellékletben foglalt százalékarányoknak az átalakított uniós mechanizmus elsődleges céljai szerint történő frissítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelő jogi aktusok elfogadására.

Módosítás 34

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – - 1 pont (új)

1313/2013/EU határozat

1 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1. A 1. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:
(2) Az uniós mechanizmus által biztosított védelem elsősorban a személyek, valamint a környezet és a tulajdon – beleértve a kulturális örökséget is – védelmére terjed ki, az Unión belül vagy kívül bekövetkező valamennyi típusú természeti és ember által okozott katasztrófa esetén, ideértve a terrorizmus következményeit és a technológiai, radiológiai és környezeti katasztrófákat, a tengerszennyezést és az akut egészségügyi veszélyhelyzeteket. Terrorcselekmények és radiológiai katasztrófák esetében az uniós mechanizmus kizárólag a felkészültségi és az reagálási intézkedésekre terjedhet ki.	„(2) Az uniós mechanizmus által biztosított védelem elsősorban a személyek, valamint a környezet és a tulajdon – beleértve a kulturális örökséget is – védelmére terjed ki, az Unión belül vagy kívül bekövetkező valamennyi típusú természeti és ember által okozott katasztrófa esetén, ideértve a terrorizmus következményeit és a technológiai, radiológiai és környezeti katasztrófákat, a tengerszennyezést***, a hidrogeológiai instabilitást*** és az akut egészségügyi veszélyhelyzeteket. Terrorcselekmények és radiológiai katasztrófák esetében az uniós mechanizmus kizárólag a felkészültségi és az reagálási intézkedésekre terjedhet ki.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 35

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – - 1 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

1 cikk – 3 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1a. A 1. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:
(3) Az uniós mechanizmus gyakorlati együttműködés és koordináció révén elősegíti a szolidaritást a tagállamok között, nem érintve a tagállamok azon elsődleges felelősségét, hogy a területükön megvédjék a személyeket, a környezetet és a tulajdont – a kulturális örökséget is beleértve – a katasztrófáktól, és hogy megfelelő képességeket biztosítsanak a katasztrófavédelmi rendszereik számára ahhoz, hogy azok megfelelően és következetesen tudják kezelni az olyan természetű és nagyságrendű katasztrófákat, amelyekre ésszerűen számítani lehet és fel lehet készülni.	„(3) Az uniós mechanizmus gyakorlati együttműködés és koordináció révén elősegíti a szolidaritást a tagállamok között, nem érintve a tagállamok azon elsődleges felelősségét, hogy a területükön megvédjék a személyeket, a környezetet***, a földterületet*** és a tulajdont – a kulturális örökséget is beleértve – a katasztrófáktól, és hogy megfelelő képességeket biztosítsanak a katasztrófavédelmi rendszereik számára ahhoz, hogy azok ***megelőzzék, valamint*** megfelelően és következetesen tudják kezelni az olyan természetű és nagyságrendű katasztrófákat, amelyekre ésszerűen számítani lehet és fel lehet készülni.”

Módosítás 36

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – - 1 b pont (új)

1313/2013/EU határozat

3 cikk – 1 bekezdés – c pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1b. A 3. cikk (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:
c) gyors és hatékony reagálás elősegítése katasztrófák vagy katasztrófaveszély esetén, többek között ***a katasztrófák azonnali következményeinek mérséklését célzó intézkedések*** révén;	„c) gyors és hatékony reagálás elősegítése katasztrófák vagy katasztrófaveszély esetén, többek között ***minden bürokratikus jellegű akadály felszámolása*** révén.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 37

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

4 cikk – 1 bekezdés – 4 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	1a. A 4. cikk a következő ponttal egészül ki:
	„4a. »uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok«: a megelőzési és felkészültségi intézkedések támogatására kitűzött célok, amelyek az Unió és tagállamai azon képességének javítására irányulnak, hogy ellen tudjanak állni a határokon átívelő hatásokat okozó vagy azok kiváltására alkalmas katasztrófák hatásainak, hogy közös alapot biztosítsanak a kulcsfontosságú társadalmi funkcióknak az ilyen katasztrófák hatásai ellenére történő megőrzéséhez, valamint hogy biztosítsák a belső piac megfelelő működését ebben az összefüggésben;”

Módosítás 38

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 b pont (új)

1313/2013/EU határozat

5 cikk – 1 bekezdés – c pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	1b. Az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:
c) létrehozza és rendszeresen frissíti azon természeti és ember által előidézett kockázatoknak az ágazatközi áttekintését és feltérképezését, amelyek az Uniót fenyegethetik, egyrészt egységes megközelítést alkalmazva azokra a különböző szakpolitikai területekre, amelyek a katasztrófamegelőzéssel foglalkoznak vagy arra hatással lehetnek, másrészt kellően figyelembe véve az éghajlatváltozás valószínűsíthető hatásait;	„c) létrehozza és rendszeresen frissíti azon természeti és ember által előidézett kockázatoknak***, többek között a határokon átívelő hatásokat okozó vagy azok kiváltására alkalmas katasztrófáknak*** az ágazatközi áttekintését és feltérképezését, amelyek az Uniót fenyegethetik, egyrészt egységes megközelítést alkalmazva azokra a különböző szakpolitikai területekre, amelyek a katasztrófamegelőzéssel foglalkoznak vagy arra hatással lehetnek, másrészt kellően figyelembe véve az éghajlatváltozás valószínűsíthető hatásait;”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 39

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 c pont (új)

1313/2013/EU határozat

5 cikk – 1 bekezdés – h pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	1c. A 5. cikk (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő szöveg lép:
h) előmozdítja ***a különböző*** uniós alapok fenntartható katasztrófamegelőzésre való felhasználását, valamint ösztönzi a tagállamokat és régiókat arra, hogy éljenek az ilyen finanszírozási lehetőségekkel;	„h) előmozdítja ***az*** uniós alapok fenntartható katasztrófamegelőzésre – ***többek között a hidrogeológiai instabilitás által okozott katasztrófák megelőzésére*** – való felhasználását, valamint ösztönzi a tagállamokat és régiókat arra, hogy éljenek az ilyen finanszírozási lehetőségekkel;”

Módosítás 40

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – -a pont (új)

1313/2013/EU határozat

6 cikk – 1 bekezdés – c pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-a) az (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő szöveg lép:
c) továbbfejlesztik és pontosítják a nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű katasztrófakockázat-kezelési tervezést;	„c) továbbfejlesztik és pontosítják a nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű katasztrófakockázat-kezelési tervezést***, többek között a határokon átnyúló együttműködés tekintetében, figyelembe véve a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességre vonatkozó, a 6. cikk (5) bekezdésében említett uniós célokat és a határokon átnyúló hatásokat okozó vagy azok kiváltására alkalmas katasztrófákhoz kapcsolódó kockázatokat***;”

Módosítás 41

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – -a a pont (új)

1313/2013/EU határozat

6 cikk – 1 bekezdés – d pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-aa) az (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

2020. szeptember 16., szerda

Hatályos szöveg	*Módosítás*
d) a Bizottság rendelkezésére bocsátják az a) és b) pontban említett értékelések releváns elemeinek összefoglalóját, a fő kockázatokra összpontosítva. A tagállamok leírják a prioritásnak tekintett kockázatmegelőzési és felkészültségi intézkedéseket a határokon átnyúló hatású fő kockázatok és adott esetben az alacsony valószínűségű, de nagy hatású katasztrófákkal kapcsolatos kockázatok vonatkozásában. Az összefoglalót 2020. december 31-ig, azt követően pedig háromévente, illetve fontos változások bekövetkeztekor kell benyújtani a Bizottságnak;	„d) a Bizottság rendelkezésére bocsátják az a) és b) pontban említett értékelések releváns elemeinek összefoglalóját, a fő kockázatokra összpontosítva. A tagállamok leírják a prioritásnak tekintett kockázatmegelőzési és felkészültségi intézkedéseket a határokon átnyúló hatású fő kockázatok***, a határokon átívelő hatásokat okozó vagy azok kiváltására alkalmas katasztrófákhoz kapcsolódó kockázatok*** és adott esetben az alacsony valószínűségű, de nagy hatású katasztrófákkal kapcsolatos kockázatok vonatkozásában. Az összefoglalót 2020. december 31-ig, azt követően pedig háromévente, illetve fontos változások bekövetkeztekor kell benyújtani a Bizottságnak;”

Módosítás 42

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – b pont

1313/2013/EU határozat

6 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
f) a 10. cikk (1) bekezdése szerinti tényalapú forgatókönyv-készítés biztosítása érdekében javítják nemzeti szinten vagy a megfelelő szubnacionális szinten a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését.”	f) a 10. cikk (1) bekezdése szerinti tényalapú forgatókönyv-készítés biztosítása érdekében javítják nemzeti szinten vagy a megfelelő szubnacionális szinten a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését***, különösen, ha határokon átnyúló katasztrófareagálási képességek terén jelentkező hiányosságok azonosításáról van szó***.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 43

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – c pont

1313/2013/EU határozat

6 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) A Bizottság a megelőzési és a felkészültségi intézkedések támogatása érdekében uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat ***határoz*** meg. A katasztrófavédelmi rezilienciacéloknak olyan közös alapot kell képezniük, amely a nagy hatású katasztrófák tovagyűrűző hatásaival szemben is garantálja a kritikus társadalmi funkciók fenntartását, és biztosítja a belső piac működését. ***A*** céloknak előretekintő, az éghajlatváltozásnak a katasztrófakockázatra gyakorolt hatásait is figyelembe vevő forgatókönyveken, korábbi katasztrófahelyzetek adatain és több ágazatra kiterjedő hatásvizsgálatokon kell alapulniuk, és különös figyelmet kell fordítaniuk a kiszolgáltatott helyzetű emberekre.	(5) … ***[E módosító határozat hatálybalépésétől számított 18 hónap]-ig*** a Bizottság a ***30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el annak érdekében, hogy kiegészítse ezt a határozatot azáltal, hogy a*** megelőzési és a felkészültségi intézkedések támogatása érdekében uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat ***állapít*** meg. A katasztrófavédelmi rezilienciacéloknak olyan közös alapot kell képezniük, amely a nagy hatású katasztrófák tovagyűrűző hatásaival szemben is garantálja a kritikus társadalmi funkciók fenntartását, és biztosítja a belső piac működését. ***E*** céloknak előretekintő, az éghajlatváltozásnak ***és a biodiverzitás csökkenésének*** a katasztrófakockázatra gyakorolt hatásait is figyelembe vevő forgatókönyveken, korábbi katasztrófahelyzetek adatain és több ágazatra kiterjedő hatásvizsgálatokon***, valamint az érintett régióra gyakorolt, hosszú távú társadalmi hatás elemzésén*** kell alapulniuk, és különös figyelmet kell fordítaniuk a kiszolgáltatott helyzetű emberekre. ***A katasztrófavédelmi rezilienciacélok kidolgozása során a Bizottság külön figyelmet fordít a tagállamok régióit sújtó visszatérő katasztrófákra, és konkrét intézkedéseket – többek között az uniós források felhasználásával végrehajtandó intézkedéseket – javasol a nemzeti hatóságoknak a válságokkal szembeni ellenálló képesség megerősítése érdekében.***
A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikkel összhangban szükség szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a katasztrófavédelmi rezilienciacélok meghatározásáról.	

Módosítás 44

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

1313/2013/EU határozat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Tevékenysége keretében az ERCC az Unió szintjén valós időben koordinálja, nyomon követi és támogatja a veszélyhelyzetekre való reagálást. Az ERCC szoros együttműködést folytat a nemzeti válságkezelő rendszerekkel, a polgári védelmi hatóságokkal és az Unió érintett szerveivel.	Tevékenysége keretében az ERCC az Unió szintjén valós időben koordinálja, nyomon követi és támogatja a veszélyhelyzetekre való reagálást. Az ERCC szoros együttműködést folytat a nemzeti válságkezelő rendszerekkel, a polgári védelmi hatóságokkal***, közösségi szintű önkéntes csoportokkal*** és az Unió érintett szerveivel.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 45

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

8 cikk – c pont – 1 francia bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
— uniós érdekű transznacionális észlelő és ***előrejelző*** rendszerek kialakítása,	— uniós érdekű transznacionális észlelő és ***riasztási*** rendszerek kialakítása ***a katasztrófák vagy járványok emberi életekre gyakorolt közvetlen hatásainak enyhítése érdekében;***

Módosítás 46

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

8 cikk – c pont – 3 a francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	— ***technikai képzési támogatás nyújtása a helyi közösségek számára a válságra való első önálló reagálási képességük növelése céljából;***

Módosítás 47

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 5 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

9 cikk – 10 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	5a. A 9. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(10a) A tagállamok megfelelő intézkedéseket tesznek annak biztosítása érdekében, hogy az első beavatkozók megfelelő felszereléssel és felkészültséggel rendelkezzenek az 1. cikkben említett bármely típusú katasztrófára való reagáláshoz."

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 48

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

1313/2013/EU határozat

10 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A Bizottság és a tagállamok együttműködnek egymással annak érdekében, hogy – mind a természeti, mind pedig az ember okozta, várhatóan határokon átívelő hatású katasztrófák tekintetében, az éghajlatváltozás hatásait is ideértve – javítsák a több ágazatra kiterjedő rezilienciatervezést. A rezilienciatervezésnek figyelembe kell vennie a 6. cikk (5) bekezdése szerinti uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat, és ki kell terjednie a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázatértékeléseken és a kockázatoknak az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti áttekintésén alapuló katasztrófamegelőzési és katasztrófareagálási forgatókönyvek uniós szintű készítésére, a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti katasztrófakockázat-kezelési tervezésre, a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti katasztrófák miatti veszteségekre, az eszközök feltérképezésére, valamint a reagálási képességek telepítésével kapcsolatos tervek kidolgozására.	(1) A Bizottság és a tagállamok együttműködnek egymással annak érdekében, hogy – mind a természeti, mind pedig az ember okozta, várhatóan határokon átívelő hatású katasztrófák tekintetében, az éghajlatváltozás hatásait***, valamint az egyre gyakrabban előforduló, határokon átnyúló kontrollálatlan vegetációtüzeket*** is ideértve – javítsák a több ágazatra kiterjedő rezilienciatervezést. A rezilienciatervezésnek figyelembe kell vennie a 6. cikk (5) bekezdése szerinti uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat, és ki kell terjednie a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázatértékeléseken és a kockázatoknak az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti áttekintésén alapuló katasztrófamegelőzési és katasztrófareagálási forgatókönyvek uniós szintű készítésére, a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti katasztrófakockázat-kezelési tervezésre, a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti katasztrófák miatti veszteségekre, az eszközök feltérképezésére, valamint a reagálási képességek telepítésével kapcsolatos tervek kidolgozására.

Módosítás 49

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

1313/2013/EU határozat

10 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottság és a tagállamok az Unión kívüli humanitárius válságokkal összefüggő reagálási műveletek katasztrófavédelmi rezilienciatervezése során azonosítják és előmozdítják a polgári védelmi segítségnyújtás és az Unió és a tagállamok által nyújtott humanitárius segítségnyújtási célú finanszírozás közötti szinergiákat.	(2) A Bizottság és a tagállamok az Unión kívüli humanitárius válságokkal összefüggő reagálási műveletek katasztrófavédelmi rezilienciatervezése során azonosítják és előmozdítják a polgári védelmi segítségnyújtás és az Unió és a tagállamok által nyújtott humanitárius segítségnyújtási célú finanszírozás közötti szinergiákat***, lehetőség szerint a humanitárius szereplőkkel – többek között a helyi humanitárius szereplőkkel – és a helyi hatóságokkal folytatott konzultációt követően***.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 50

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont

1313/2013/EU határozat

11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A beazonosított kockázatok, a 6. cikk (5) bekezdése szerinti rezilienciacélok, a 10. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyv-készítés***, valamint a képességek*** és a ***hiányosságok összessége*** alapján a Bizottság ***a 33***. cikk (***2***) bekezdése szerinti ***vizsgálóbizottsági eljárással elfogadott*** végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az európai polgári védelmi eszköztár számára szükséges legfontosabb reagálási képességek típusát és számát (a továbbiakban: képességcélok).	(2) A beazonosított kockázatok, a ***képességek és a hiányosságok összessége***, a 6. cikk (5) bekezdése szerinti ***meglévő uniós katasztrófavédelmi*** rezilienciacélok ***és*** a 10. cikk (1) bekezdése szerinti ***bármely meglévő*** forgatókönyv-készítés alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az európai polgári védelmi eszköztár számára szükséges legfontosabb reagálási képességek típusát és számát (a továbbiakban: képességcélok). ***A végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.***

Módosítás 51

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottság a ***33. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálóbizottsági eljárással elfogadott*** végrehajtási jogi aktusok útján a 6. cikk (5) bekezdése szerinti rezilienciacélok és a 10. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyv-készítés alapján meghatározza azokat a képességeket, amelyeknek a rescEU-t alkotniuk kell, figyelembe véve – különösen a légi erdőtűzoltásra, a vegyi, a biológiai, a radiológiai és a nukleáris incidensekre, valamint a sürgősségi orvosi ellátásra kiterjedően – a már azonosított és az újonnan felmerülő kockázatokat, valamint az uniós szintű képességek és hiányosságok összességét.	(2) ***A Bizottság logisztikai központokban létrehozza az egészségügyi ellenintézkedések és orvosi felszerelések európai tartalékait, amelyek kiterjednének a nagy hatású, kis valószínűségű eseményekre reagáló egészségügyi ellenintézkedésekre is.*** A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján***, többek között*** a 6. cikk (5) bekezdése szerinti ***meglévő uniós katasztrófavédelmi*** rezilienciacélok és a 10. cikk (1) bekezdése szerinti ***bármely meglévő*** forgatókönyv-készítés alapján meghatározza azokat a képességeket, amelyeknek a rescEU-t alkotniuk kell, figyelembe véve – különösen a légi erdőtűzoltásra, a ***földrengések és az áradások idején végzett mentésekre, a*** vegyi, a biológiai, a radiológiai és a nukleáris incidensekre, valamint a sürgősségi orvosi ellátásra kiterjedően – a már azonosított és az újonnan felmerülő kockázatokat, valamint az uniós szintű képességek és hiányosságok összességét. ***Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A Bizottság rendszeresen frissíti a rescEU-képességek számára és osztályozására vonatkozó információkat, és ezeket az információkat közvetlenül a többi uniós intézmény rendelkezésére bocsátja.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 52

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 2 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Az egészségügyi veszélyhelyzetekre való reagálásra szolgáló képességek, mint például a stratégiai készletek, a sürgősségi orvosi csoportok és bármely más lényeges képesség esetében a Bizottság biztosítja a más uniós programokkal és alapokkal, illetve különösen az EU az egészségügyért programmal [1a] és az érintett uniós és nemzetközi szereplőkkel való hatékony koordinációt és szinergiákat.

[1a] Javaslat a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program („az EU az egészségügyért program") létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2020)0405).

Módosítás 53

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A rescEU-képességeket a Bizottság vagy a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik és/vagy szerződéses úton másként megszerzik. A Bizottság ***készletezés*** és a ***tagállamok rendelkezésére bocsátása*** céljából az Unió pénzügyi szabályaival összhangban végrehajtott közbeszerzési eljárások segítségével beszerezhet, bérelhet, lízingelhet vagy szerződéses úton másként megszerezhet rescEU-képességeket. Abban az esetben, ha a rescEU-képességeket a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik, a Bizottság a tagállamoknak pályázati felhívás nélkül közvetlen támogatásokat ítélhet oda.	A rescEU-képességeket a Bizottság vagy a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik és/vagy szerződéses úton másként megszerzik. A Bizottság ***magas minőségű készletek raktározása*** és ***rendelkezésre bocsátása vagy*** a ***tagállamoknak nyújtott szolgáltatások*** céljából az Unió pénzügyi szabályaival összhangban végrehajtott közbeszerzési eljárások segítségével beszerezhet, bérelhet, lízingelhet vagy szerződéses úton másként megszerezhet rescEU-képességeket***. Amennyiben a Bizottság rescEU-képességeket szerez meg, e képességek tulajdonjogát akkor is megtartja, ha azokat szétosztják a tagállamok között. Amennyiben a Bizottság rescEU-képességeket bérel, lízingel vagy szerződéses úton másként megszerez, a Bizottság megtartja az ilyen képességek feletti teljes körű ellenőrzést. Amennyiben a Bizottság újra fel nem használható képességeket szerez, az ilyen képességek tulajdonjogát átruházhatja a kérelmező tagállamra.*** Abban az esetben, ha a rescEU-képességeket a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik, a Bizottság a tagállamoknak pályázati felhívás nélkül közvetlen támogatásokat ítélhet oda.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 54

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 3 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A rescEU-képességek számára azoknak a tagállamoknak kell otthont adniuk, amelyek az adott képességeket beszerzik, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik. Az Unió rezilienciájának növelése érdekében a Bizottság által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességeket az Unión belül előzetesen stratégiailag pozicionálni kell. ***A Bizottság által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességek a tagállamokkal folytatott konzultációk nyomán az érintett nemzetközi szervezetek által fenntartott megbízható hálózatok segítségével harmadik országokban is elhelyezhetők.***	A rescEU-képességek számára azoknak a tagállamoknak kell otthont adniuk, amelyek az adott képességeket beszerzik, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik. Az Unió rezilienciájának növelése érdekében a Bizottság által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességeket az Unión belül előzetesen stratégiailag pozicionálni kell.

Módosítás 55

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – a a pont (új)

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 5 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	aa) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(5) Az a tagállam, amely rescEU-képességek tulajdonosa, bérlője vagy ***lízingelője***, biztosítja a szóban forgó rescEU-képességek CECIS-be való felvételét, valamint azoknak az uniós mechanizmus műveleteinek céljára való rendelkezésre bocsátását és telepíthetőségét.	„(5) ***A Bizottság vagy*** az a tagállam, amely rescEU-képességek tulajdonosa, bérlője***, lízingelője,*** vagy amely ***szerződéses úton másként szerzi meg azokat***, biztosítja a szóban forgó rescEU-képességek CECIS-be való felvételét, valamint azoknak az uniós mechanizmus műveleteinek céljára való rendelkezésre bocsátását és telepíthetőségét.
A rescEU-képességeket kizárólag akkor lehet a 23. cikk (4a) bekezdésében említett nemzeti célokra használni, amikor nem használják őket vagy nincs rájuk szükség az uniós mechanizmus valamely reagálási műveletéhez.	A rescEU-képességeket kizárólag akkor lehet a 23. cikk (4a) bekezdésében említett nemzeti célokra használni, amikor nem használják őket vagy nincs rájuk szükség az uniós mechanizmus valamely reagálási műveletéhez.
A rescEU-képességeket a 32. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokkal, valamint a rescEU-képességek telepítésére – és többek között a részt vevő személyzetre – vonatkozó további feltételeket megállapító, a Bizottság és a szóban forgó képességeket tulajdonló, bérlő vagy lízingelő tagállam közötti operatív szerződésekkel összhangban kell használni.	A rescEU-képességeket a 32. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokkal, valamint a rescEU-képességek telepítésére – és többek között a részt vevő személyzetre – vonatkozó további feltételeket megállapító, a Bizottság és a szóban forgó képességeket tulajdonló, bérlő vagy lízingelő tagállam közötti operatív szerződésekkel összhangban kell használni.

2020. szeptember 16., szerda

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	Az operatív szerződésekben meghatározott feltételeknek továbbá biztosítaniuk kell, hogy a rescEU-készlet felhasználása összhangban álljon e határozattal, többek között a rescEU-készlet e cikk (6) bekezdésében előírt rendelkezések szerinti rendelkezésre állására vonatkozó követelménnyel és az 1. cikkben meghatározott általános célkitűzésekkel. E feltételekben meg kell határozni a szabályok be nem tartása esetén az uniós finanszírozás megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében végrehajtandó intézkedéseket is."

Módosítás 56

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont – b pont

1313/2013/EU határozat

12 cikk – 10 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A rescEU-képességek az Unión kívül e cikk (6)–(9) bekezdésével összhangban telepíthetők.	A rescEU-képességek az Unión kívül e cikk (6)–(9) bekezdésével összhangban telepíthetők. ***A Bizottságnak konkrét rendelkezéseket kell hoznia az elszámoltathatóság és a rescEU-képességek harmadik országokban való helyes felhasználásának biztosítása érdekében, beleértve az ellenőrzést végző uniós tisztviselők hozzáférésének biztosítását is. E határozat 20a. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban biztosítani kell az uniós mechanizmus láthatóságát harmadik országokban.***

Módosítás 57

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 8 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

13 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – -f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	8a. A 13. cikk (1) bekezdésének második albekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„fa) a kulturális örökséget érintő katasztrófák esetén felhasználható speciális szakértői reagálási képességek létrehozása."

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 58

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

1313/2013/EU határozat

15 cikk – 3 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) a közös ***helyzetismeret*** kialakítása érdekében az érintett tagállammal együttműködve összegyűjti és elemzi az adott helyzetre vonatkozó megerősített információkat, és továbbítja azokat a tagállamoknak;	b) a ***helyzet és az arra adandó válasz*** közös ***ismeretének*** kialakítása érdekében az érintett tagállammal együttműködve összegyűjti és elemzi az adott helyzetre vonatkozó megerősített információkat, és ***közvetlenül*** továbbítja azokat a tagállamoknak;

Módosítás 59

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

16 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	9a. A 16. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(2) Az e cikk szerinti beavatkozások akár önálló segítségnyújtási beavatkozásként, akár valamely nemzetközi szervezet által irányított beavatkozás részeként is végrehajthatók. Az uniós koordinációnak teljes egészében illeszkednie kell az Egyesült Nemzetek Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (a továbbiakban: OCHA) által végzett átfogó koordinációba, az OCHA vezető szerepének tiszteletben tartásával. Ember okozta katasztrófák és összetett veszélyhelyzetek esetén a Bizottság gondoskodik a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusnak való megfelelésről és a humanitárius elvek tiszteletben tartásáról.	„(2) Az e cikk szerinti beavatkozások akár önálló segítségnyújtási beavatkozásként, akár valamely nemzetközi szervezet által irányított beavatkozás részeként is végrehajthatók. Az uniós koordinációnak teljes egészében illeszkednie kell az Egyesült Nemzetek Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (a továbbiakban: OCHA) által végzett átfogó koordinációba, az OCHA vezető szerepének tiszteletben tartásával. Ember okozta katasztrófák és összetett veszélyhelyzetek esetén a Bizottság ***lehetőség szerint konzultál a humanitárius szereplőkkel – a helyi humanitárius szereplőket is beleértve –, és*** gondoskodik a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusnak való megfelelésről és a humanitárius elvek tiszteletben tartásáról.”

Módosítás 60

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont

1313/2013/EU határozat

17 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) megelőzéssel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, az 5. cikk (2) bekezdésével összhangban;	a) megelőzéssel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, az 5. cikk (2) bekezdésével összhangban***, különösen járványhelyzetben***;

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 61

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont

1313/2013/EU határozat

17 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) felkészültséggel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban;	b) felkészültséggel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban***, különösen járványhelyzetben***;

Módosítás 62

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont

1313/2013/EU határozat

18 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	aa) kartográfiai anyagok kidolgozása az erőforrások gyors bevetése és mozgósítása érdekében, szem előtt tartva különösen a határokon átnyúló régiók sajátosságait a határokon átnyúló kockázatok, például erdőtüzek tekintetében;

Módosítás 63

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – b a pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	ba) a (3) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
Az (1) ***bekezdésben*** említett pénzügyi források fedezhetik az uniós mechanizmus irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, pénzügyi ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódó kiadásokat is.	„Az ***e cikk*** (1) ***és (1a) bekezdésében és a 19a. cikkben*** említett pénzügyi források fedezhetik az uniós mechanizmus irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, pénzügyi ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódó kiadásokat is.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 64

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – b b pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	bb) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(3a) Az e cikk (1) és az (1a) bekezdésében és a 19a. cikkben említett pénzügyi keretösszeg a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzését, valamint az azokra való felkészülést és válaszadást célzó intézkedések céljára használhatók fel."

Módosítás 65

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – c pont

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:	***törölve***
„(4) Az (1) és az (1a) bekezdésben meghatározott pénzügyi keretösszeg a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzését, valamint az azokra való felkészülést és reagálást célzó intézkedések céljára használható fel."	

Módosítás 66

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – c a pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 4 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	ca) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(4) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeget a 2014–2020-as időszakban az ***I. mellékletben*** meghatározott százalékarányoknak és alapelveknek megfelelően kell szétosztani.	„(4) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi keretösszeget a 2014–2020-as időszakban az ***1. melléklet 1. pontjában*** meghatározott százalékarányoknak és ***az 1. melléklet 3. pontjában meghatározott*** alapelveknek megfelelően kell szétosztani.";

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 67

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – c b pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	cb) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(4a) Az e cikk (1a) bekezdésében és a 19a. cikkben említett pénzügyi keretösszeget a 2021–2027-es időszakban az 1. melléklet 2. pontjában meghatározott százalékarányoknak és az 1. melléklet 3. pontjában meghatározott alapelveknek megfelelően kell szétosztani.”;

Módosítás 68

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – d pont

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 5 és 6 bekezdések

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) az (5) és a (6) bekezdést el kell hagyni.	***törölve***

Módosítás 69

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – d a pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 5 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	da) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(5) A Bizottság a 34. cikk ***(2) bekezdésének a) pontjában*** említett ***időközi*** értékelés eredményének figyelembevételével felülvizsgálja az I. mellékletben szereplő felosztást. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy amennyiben ***a felülvizsgálat eredményei alapján*** szükséges, a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben szereplő minden egyes számadatnak ***8*** százalékpontnál ***több, de legfeljebb 16 százalékponttal*** történő kiigazítása érdekében. ***E felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat 2017. június 30-ig el kell fogadni.***	„(5) A Bizottság a 34. cikk ***(3) bekezdésében*** említett értékelés eredményének figyelembevételével felülvizsgálja az I. mellékletben szereplő felosztást. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy amennyiben ***a költségvetés végrehajtását befolyásoló, előre nem látható eseményekre vagy a rescEU-képességek alakulására tekintettel*** szükséges, a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ***az I. melléklet módosítására*** az I. ***melléklet 1. és 2. pontjában*** szereplő minden egyes számadatnak ***10*** százalékpontnál ***nagyobb*** kiigazítása érdekében.”;

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 70

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – d b pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 6 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	db) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(6) Amennyiben az reagálási intézkedésekhez rendelkezésre álló költségvetési források szükséges felülvizsgálata rendkívül sürgős esetben azt megköveteli, akkor a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdelében, hogy a rendelkezésre álló költségvetési előirányzatok keretében és a 31. cikkben előírt eljárással összhangban ***8 százalékpontnál több, de legfeljebb 16*** százalékponttal kiigazítsanak az I. mellékletben szereplő minden egyes számadatot.	„(6) Amennyiben a reagálási intézkedésekhez rendelkezésre álló költségvetési források szükséges felülvizsgálata rendkívül sürgős esetben azt megköveteli, akkor a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy ***a 30. cikkel összhangban*** felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ***az I. melléklet módosítása tekintetében*** annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló költségvetési előirányzatok keretében és a 31. cikkben előírt eljárással összhangban ***10*** százalékpontnál ***nagyobb mértékben*** kiigazítsa az I. melléklet ***1. és 2. pontjában*** szereplő minden egyes számadatot.”

Módosítás 71

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – d c pont (új)

1313/2013/EU határozat

19 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	dc) a 19. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(6a) Az évente rendelkezésre álló előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet megállapító (EU, Euratom) …/… tanácsi rendelet és az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló 2020. …-i intézményközi megállapodás rendelkezéseinek sérelme nélkül.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 72

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont

1313/2013/EU határozat

19 a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az [ERI] rendelet 2. cikkében meghatározott intézkedéseket e határozat alapján az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában ***meghatározott összegek*** segítségével, az említett rendelet 4. cikkének (4) és (8) bekezdésében foglalt feltételekkel kell végrehajtani.	Az [ERI] rendelet 2. cikkében meghatározott intézkedéseket e határozat alapján az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában ***említettek szerint folyó árakon 2 187 620 000 EUR összeg*** segítségével, az említett rendelet 4. cikkének (4) és (8) bekezdésében foglalt feltételekkel kell végrehajtani.

Módosítás 73

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont

1313/2013/EU határozat

20 a cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az e határozat alapján nyújtott támogatás vagy finanszírozás számára megfelelő láthatóságot kell biztosítani. A tagállamok biztosítják különösen, hogy az uniós mechanizmus keretében finanszírozott műveletekkel kapcsolatos nyilvános kommunikáció:	Az e határozat alapján nyújtott támogatás vagy finanszírozás számára megfelelő láthatóságot kell biztosítani ***a Bizottság által az egyedi beavatkozásokra kiadott egyedi iránymutatásokkal összhangban***. A tagállamok biztosítják különösen, hogy az uniós mechanizmus keretében finanszírozott műveletekkel kapcsolatos nyilvános kommunikáció:

Módosítás 74

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont

1313/2013/EU határozat

20 a cikk – 1 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Amennyiben a RescEU-képességeket a 12. cikk (5) bekezdésében említett nemzeti célokra használják fel, a tagállamok az e bekezdés első albekezdésében említettel azonos módon elismerik e képességek eredetét, és biztosítják az e képességek megszerzéséhez felhasznált uniós finanszírozás láthatóságát.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 75

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont – a a pont (új)

1313/2013/EU határozat

21 cikk – 1 bekezdés – h pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	aa) a 21. cikk (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő szöveg lép:
h) a 13. cikkben ismertetett felkészültségi tevékenységek támogatása;	„h) a 13. cikkben ismertetett felkészültségi tevékenységek támogatása***, különösen meglévő képzési hálózatok megerősítése, a köztük lévő szinergiák, illetve innovatív megoldásokra, valamint új kockázatokra és kihívásokra összpontosító új hálózatok létrehozásának előmozdítása révén***;**"**;**

Módosítás 76

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont – b pont

1313/2013/EU határozat

21 cikk – 3 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az e bekezdés szerinti pénzügyi támogatás többéves munkaprogramok révén is végrehajtható. Az egy évnél hosszabb fellépések esetében a költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekre bonthatók.	***törölve***

Módosítás 77

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

1313/2013/EU határozat

25 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást a költségvetési rendelettel összhangban közvetett irányításban vagy ***a költségvetési*** rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervek részvételével közvetett irányításban nyújtja.	(2) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást ***az (EU, Euratom) 2018/1046*** rendelettel összhangban közvetlen irányítással vagy ***ugyanezen*** rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervek közreműködésével közvetett irányítással hajtja végre. ***A pénzügyi támogatás végrehajtási módjának megválasztásakor a közvetlen irányításnak kell elsőbbséget biztosítani. Amennyiben azt az érintett tevékenység jellege és tartalma indokolja, a Bizottság közvetett irányítást is alkalmazhat. A Bizottságot felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e határozat kiegészítése céljából, meghatározva az uniós mechanizmus keretében közvetett irányítással végrehajtható intézkedéseket.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 78

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

1313/2013/EU határozat

25 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
E határozat végrehajtása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok elfogadása útján éves ***vagy többéves*** munkaprogramokat készít. A végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az éves ***vagy többéves*** munkaprogramokban meg kell határozni az elérni kívánt célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a megvalósítás teljes összegét. Az éves vagy többéves munkaprogramoknak tartalmazniuk kell emellett a finanszírozandó intézkedések leírását, az egyes intézkedésekhez rendelt indikatív összegeket, valamint a végrehajtás indikatív ütemtervét. A 28. cikk (2) bekezdése szerinti pénzügyi támogatás tekintetében az éves ***vagy többéves*** munkaprogramokban meg kell határozni az érintett tagállamokra vonatkozóan előirányzott intézkedéseket.	E határozat végrehajtása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok elfogadása útján éves munkaprogramokat készít. A végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az éves munkaprogramokban meg kell határozni az elérni kívánt célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a megvalósítás teljes összegét. Az éves vagy többéves munkaprogramoknak tartalmazniuk kell emellett a finanszírozandó intézkedések leírását, az egyes intézkedésekhez rendelt indikatív összegeket, valamint a végrehajtás indikatív ütemtervét. A 28. cikk (2) bekezdése szerinti pénzügyi támogatás tekintetében az éves munkaprogramokban meg kell határozni az érintett tagállamokra vonatkozóan előirányzott intézkedéseket.

Módosítás 79

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

1313/2013/EU határozat

25 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Nem kell éves ***vagy többéves*** munkaprogramot készíteni a IV. fejezet hatálya alá tartozó katasztrófareagálás körébe tartozó intézkedésekről, tekintettel arra, hogy ezek nem tervezhetők előre.	Nem kell éves munkaprogramot készíteni a IV. fejezet hatálya alá tartozó katasztrófareagálás körébe tartozó intézkedésekről, tekintettel arra, hogy ezek nem tervezhetők előre.

Módosítás 80

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

1313/2013/EU határozat

25 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) A költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően azok a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok, amelyek nem kerültek felhasználásra annak a pénzügyi évnek a végéig, amelyre vonatkozóan az éves költségvetés előirányozta őket, automatikusan átvihetők a következő pénzügyi évre, és terhükre a következő év december 31-éig kötelezettségek vállalhatók és kifizetések teljesíthetők. Az átvitt előirányzatok ***kizárólag*** reagálási intézkedésekre használhatók fel. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.	(5) A költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően azok a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok, amelyek nem kerültek felhasználásra annak a pénzügyi évnek a végéig, amelyre vonatkozóan az éves költségvetés előirányozta őket, automatikusan átvihetők a következő pénzügyi évre, és terhükre a következő év december 31-éig kötelezettségek vállalhatók és kifizetések teljesíthetők. Az átvitt előirányzatok ***megelőzési, felkészülési és*** reagálási intézkedésekre használhatók fel. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 81

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 pont – a pont

1313/2013/EU határozat

30 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A 6. cikk (5) bekezdésében és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében a ***Bizottság számára adott***, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó ***felhatalmazás*** a 2027. december 31-ig tartó időszakra szól.	(2) A ***Bizottságnak a*** 6. cikk (5) bekezdésében***, a 19. cikk (5)*** és ***(6) bekezdésében,*** a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében ***és*** a ***25. cikk (2) bekezdésében említett***, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó ***felhatalmazása*** a 2027. december 31-ig tartó időszakra szól.

Módosítás 82

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 pont – a a pont (új)

1313/2013/EU határozat

30 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	aa) a (3) bekezdést el kell hagyni;

Módosítás 83

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 pont – b pont

1313/2013/EU határozat

30 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (5) bekezdésében és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében adott felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.	(4) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (5) bekezdésében***, a 19. cikk (5) és (6) bekezdésében***, a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében é***s a 25. cikk (2) bekezdésében*** említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 84

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 pont – c pont

1313/2013/EU határozat

30 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) A 6. cikk (5) bekezdése és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.	(7) A 6. cikk (5) bekezdése***, a 19. cikk (5) és (6) bekezdése***, a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdése ***vagy a 25. cikk (2) bekezdése*** alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

Módosítás 85

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 22 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

34 cikk – 2 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	22a. A 34. cikk (2) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:
	„… [E módosító határozat hatálybalépésétől számított 24 hónap]-ig a Bizottság értékeli az uniós mechanizmus működését, valamint »az EU az egészségügyért« programmal és más uniós egészségügyi jogszabályokkal elért koordinációt és szinergiákat egy olyan jogalkotási javaslat előterjesztése céljából, amely magában foglalná egy külön európai egészségügyi reagálási mechanizmus létrehozását.”

Módosítás 86

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 23 pont

1313/2013/EU határozat

I melléklet

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
23. Az I. mellékletet el kell hagyni.	***törölve***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 87

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 23 a pont (új)

1313/2013/EU határozat

I melléklet

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	23a. Az I. melléklet a következőképpen módosul:
I melléklet	***„I.*** melléklet
	A 19. cikk (1) és (1a) bekezdésében és a 19a. cikkben említett uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg felosztása során alkalmazandó százalékarányok és alapelvek
A 19. cikk (1) bekezdésében említett uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg felosztása során alkalmazandó százalékarányok	***(1)*** A 19. cikk (1) bekezdésében említett uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg felosztása során alkalmazandó százalékarányok ***a 2014 és 2020 közötti időszakra***
megelőzés: ***20*** % +/- ***8*** százalékpont	***Megelőzés***: ***10*** % +/- ***10*** százalékpont
Felkészültség: ***50*** % +/- ***8*** százalékpont	Felkészültség: ***65*** % +/- ***10*** százalékpont
Reagálás: ***30*** % +/- ***8*** százalékpont	Reagálás: ***25*** % +/- ***10*** százalékpont
	(2) A 19. cikk (1a) bekezdésében és a 19a. cikkben említett uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg felosztása során alkalmazandó százalékarányok a 2021 és 2027 közötti időszakra
	Megelőzés: 8 % +/- 10 százalékpont
	Felkészültség: 80 % +/- 10 százalékpont
	Reagálás: 12 % +/- 10 százalékpont
Alapelvek	***(3) Alapelvek***
A Bizottság e határozat végrehajtása során kiemelten kezeli azokat az intézkedéseket, amelyek vonatkozásában ez a határozat határidőt jelöl ki az említett határidő lejártát megelőző időszakon belül, az adott határidő betartása céljából. ***IA.***	A Bizottság e határozat végrehajtása során kiemelten kezeli azokat az intézkedéseket, amelyek vonatkozásában ez a határozat határidőt jelöl ki az említett határidő lejártát megelőző időszakon belül, az adott határidő betartása céljából.”

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0219

Hajó-fűtőolajfogyasztási globális adatgyűjtő rendszer ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-án elfogadott módosításai az (EU) 2015/757 rendeletnek a hajó-fűtőolajfogyasztási globális adatgyűjtő rendszer megfelelő figyelembevétele érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2019)0038 – C8-0043/2019 – 2019/0017(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 385/29)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

-1 preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(-1) Az éghajlatváltozás olyan soha nem tapasztalt fenyegetést jelent, amely az ambíciószint növelését és az éghajlat-politikai fellépés fokozását követeli meg az Unió részéről és globális szinten egyaránt. Az Unió elkötelezett az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítések fokozása, és a Párizsi Megállapodás [1a] végrehajtására irányuló kötelezettségvállalásának a rendelkezésre álló legújabb tudományos ismereteknek megfelelő teljesítése iránt. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) „Global warming of 1,5 °C" (A globális felmelegedés mértékének 1,5 °C-on tartása) című 2018. évi különjelentése megerősítette, hogy a jelentős kibocsátáscsökkentés valamennyi ágazatban történő elérése elengedhetetlen ahhoz, hogy a globális felmelegedés mértékét 1,5 °C alatti szintre korlátozzuk. Az IPCC „The Ocean and Cryosphere in a Changing Climate" (Az óceán és a krioszféra a változó éghajlatban) című, 2019. évi különjelentése megállapítja továbbá, hogy az éghajlati mechanizmusok az óceán és a tengeri ökoszisztémák állapotától függenek, márpedig ezek jelenleg ki vannak téve a globális felmelegedésnek, a szennyezésnek, a tengeri biológiai sokféleség túlzott kiaknázásának, a savasodásnak, az oxigénszint csökkenésének és a parti eróziónak. Az IPCC emlékeztet, hogy az óceánok részei az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló megoldásnak, valamint hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell az üvegházhatásúgáz-kibocsátást és az ökoszisztémák szennyezését, továbbá növelni kell a természetes szénelnyelőket.

[1a] A Párizsi Megállapodás (HL L 282., 2016.10.19., 4. o.).

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0144/2020).

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

1 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A tengeri szállítás a ***hajók szén-dioxid-kibocsátásának*** eredményeképpen hatással van a ***globális éghajlatra***. 2015-ben a tengeri szállítás a teljes uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátás 13 %-át tette ki ([15]). A nemzetközi tengeri szállítás továbbra is az egyetlen olyan szállítási mód, amely nem szerepel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások között.	(1) A tengeri szállítás ***az általa okozott szén-dioxid-kibocsátásnak (CO_2) és egyéb anyagok, mint például*** a ***metán, a nitrogén-oxidok, a kén-oxidok, a lebegő részecskék és a korom kibocsátásának*** eredményeképpen hatással van ***az éghajlatváltozásra,*** a ***tengeri biológiai sokféleségre, a levegőminőségre és a közegészségre***. 2015-ben a tengeri szállítás a ***közlekedésből származó*** teljes uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátás 13 %-át tette ki ([15]). ***A világszintű tengeri hajózás kibocsátása 2050-re várhatóan 50 és 250 % közötti mértékben fog majd növekedni ([15a]). További intézkedések hiányában az EGT-hez kapcsolódó tengeri kibocsátások 2050-ig várhatóan 86 %-kal fognak majd növekedni az 1990-es szinthez képest, annak ellenére, hogy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) elfogadta a hajók hatékonyságára vonatkozó minimumkövetelményeket.*** A nemzetközi tengeri szállítás továbbra is az egyetlen olyan szállítási mód, amely nem szerepel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások között. **Az *IMO 2018. április 13-án elfogadta a hajókból származó ÜHG-kibocsátások csökkentését célzó kezdeti stratégiáját. E stratégia végrehajtásához sürgős intézkedésekre van szükség mind globális, mind uniós szinten annak biztosítása érdekében, hogy azonnali intézkedésekre kerüljön sor a tengeri kibocsátások csökkentése, a Párizsi Megállapodás végrehajtásához való hozzájárulás és az uniós szintű klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében, anélkül, hogy ez aláásná a más ágazatok által tett éghajlat-politikai erőfeszítéseket.***
([15]) https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/transport-emissions-of-greenhouse-gases/transport-emissions-of-greenhouse-gases-10.	([15]) https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/transport-emissions-of-greenhouse-gases/transport-emissions-of-greenhouse-gases-10. ***([15a]) https://gmn.imo.org/wp-content/uploads/2017/05/GHG3-Executive-Summary-and-Report_web.pdf.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) **A *társjogalkotók*** által ***az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendeletben*** ([16]) és az ***(EU) 2018/410*** európai ***parlamenti és tanácsi irányelvben*** ([17]) ***megfogalmazott kötelezettségvállalásnak*** megfelelően valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia ***az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez***.	(2) **Az *Unió*** által ***a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségeknek*** és az Európai ***Tanács 2019. december 12-i, az éghajlatváltozásról szóló következtetéseinek*** megfelelően valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia ***a nettó nulla üvegházhatásúgáz-kibocsátásra történő átállás lehető leghamarabb, de legkésőbb 2050-ig történő megvalósítása érdekében tett együttes erőfeszítéshez***.

([16]) ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).***

([17]) ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.).***

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Az ***éghajlat- és energiapolitika 2030-ra szóló keretéről szóló***, ***2014***. ***februári*** európai ***parlamenti állásfoglalás*** felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ***tűzzenek ki egy*** 2030-***ra*** kötelezően megvalósítandó uniós célt, ***amely szerint*** az üvegházhatású gázok ***kibocsátását*** az 1990-es ***szinthez képest legalább 40 %-kal kell csökkenteni***. Az Európai Parlament arra is rámutatott, hogy ahhoz, hogy az Unió méltányos mértékben részt vállalhasson a globális erőfeszítésekben, minden gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez.	(3) Az ***éghajlatváltozásról szóló, 2019. március 14-i európai parlamenti állásfoglalás nagy többséggel támogatta azt a célkitűzést, hogy a lehető leghamarabb***, ***de legkésőbb 2050-ig valósuljon meg a klímasemlegesség***. **Az** Európai ***Parlament több ízben arra is*** felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ***emeljék meg a*** 2030-***ig*** kötelezően megvalósítandó uniós célt, ***és tűzzék ki célul*** az üvegházhatású gázok ***kibocsátásának*** az 1990-es ***szintek 55 %-ára történő csökkentését***. Az Európai Parlament arra is rámutatott, hogy ahhoz, hogy az Unió ***elérje éghajlat-politikai célkitűzéseit és*** méltányos mértékben részt vállalhasson a globális erőfeszítésekben, minden gazdasági ágazatnak***, köztük a nemzetközi légi és tengeri szállításnak is*** hozzá kell járulnia az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez. ***A tengeri szállítási ágazat dekarbonizálására irányuló gyors erőfeszítések még inkább fontosak, ha figyelembe vesszük az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i európai parlamenti nyilatkozatot.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

3 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) Az Európai Parlament 2019. november 28-i, az ENSZ 2019. évi, Madridban (Spanyolország) megtartott éghajlatváltozási konferenciájáról (COP25) szóló állásfoglalása kiemelte, hogy az IMO szintjén elért lassú és elégtelen előrehaladást figyelembe véve további uniós fellépésre van szükség a tengerhasznosítási ágazatból származó ÜHG-kibocsátások kezelése érdekében. Az Európai Parlament támogatta különösen a tengerhasznosítási ágazatnak az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe („EU ETS”) való felvételét, továbbá hajóhatékonysági szabványok uniós szintű bevezetését. A piaci alapú kibocsátáscsökkentési politikák önmagukban nem elegendőek az uniós kibocsátáscsökkentési célok eléréséhez, és azokat kötelező erejű, megfelelően végrehajtott szabályozási kibocsátáscsökkentési követelményekkel kell kiegészíteni.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) ***2014. október 24***-i következtetéseiben az Európai Tanács jóváhagyta ***azt*** a ***kötelező uniós célkitűzést, amelynek értelmében 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 40 %-kal csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az Unióban***. Az Európai Tanács ***hangsúlyozta továbbá annak fontosságát***, hogy ***a közlekedési ágazatban csökkenjen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás*** és ***a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséggel kapcsolatos kockázat, valamint felkérte*** a ***Bizottságot, hogy folytassa az eszközök és intézkedések tanulmányozását egy olyan átfogó és technológiai szempontból semleges megközelítés érdekében***, ***amely többek között előmozdítaná a közlekedésből származó kibocsátás csökkentését***, ***a megújuló energiaforrások alkalmazását és*** az ***energiahatékonyságot***.	(4) ***2019. december 12***-i következtetéseiben ***([1a])*** az Európai Tanács jóváhagyta a ***klímasemleges Európai Unió 2050-ig történő megvalósítására irányuló célkitűzést***. Az Európai Tanács ***emellett rámutatott***, hogy ***minden releváns uniós jogszabálynak*** és ***szakpolitikának összhangban kell állnia*** a ***klímasemlegesség céljával***, ***és hozzá kell járulnia annak megvalósításához***, ***ugyanakkor pedig tiszteletben kell tartani*** az ***egyenlő versenyfeltételeket***.

([1a]) https://www.consilium.europa.eu/media/41768/12-euco-final-conclusions-en.pdf

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

4 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(4a) Jelenleg a tengeri szállítás az egyetlen olyan ágazat, amelyre nem vonatkozik kifejezetten uniós kibocsátáscsökkentési célkitűzés, illetve konkrét mérséklési intézkedések. A Bizottság az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményében kijelentette, hogy további intézkedéseket kíván hozni a tengerhasznosítási ágazat ÜHG-kibocsátásának kezelésére, különösen azt, hogy ki kívánja terjeszteni az EU ETS-t a tengerhasznosítási ágazatra, szabályozza a legszennyezőbb hajók uniós kikötőkbe való belépését, és a dokkolt hajókat a part menti villamos energia használatára kötelezi. A Bizottság a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet (az európai klímarendelet) módosításáról szóló rendeletre irányuló, 2020. március 4-i javaslatában ([1a]) megerősítette, hogy további lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegességre vonatkozó célkitűzés, és ebben minden ágazatnak szerepet kell vállalnia, mivel a jelenlegi politikák 2050-ig az üvegházhatású gázok kibocsátását várhatóan csak 60 %-kal csökkentik majd.

([1a]) https://ec.europa.eu/info/files/commission-proposal-regulation-european-climate-law_hu

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

4 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(4b) A tengerhasznosítási ágazatban jelen lévő piaci akadályok megszüntetésének, többek között egy átlátható és megbízható nyomon követési, jelentéstételi és ellenőrzési rendszer (MRV-rendszer) használatának az a célja, hogy hozzájáruljon az energiahatékony technológiák elterjedéséhez, és ezáltal ahhoz, hogy 2030-ra körülbelül 2 %-kal csökkenjen a tengeri kibocsátás. Ahhoz, hogy a tengerhasznosítási ágazat teljes mértékben hozzájáruljon az Unió klímasemlegességi célkitűzésének, valamint a 2030-as és más lehetséges köztes céloknak az elérésére irányuló, az egész gazdaságra kiterjedő erőfeszítésekhez, további intézkedésekre van szükség. A tengeri szállításból származó ÜHG-kibocsátás és levegőszennyezés nyomon követésének, jelentésének és ellenőrzésének elsődleges uniós eszközeként az uniós MRV-rendelet képezi a további intézkedések alapját. Az említett rendelet hatályát ezért ki kell terjeszteni oly módon, hogy az magában foglaljon a vállalatokra vonatkozó, a fuvarozási tevékenységre eső ÜHG-kibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelező erejű követelményeket, emellett pedig a tengeri szállítási ágazatra is ki kell terjeszteni az EU ETS-t.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) Az Európai Parlament és a Tanács 2015 áprilisában elfogadta a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 rendeletet ([20]) (a továbbiakban az angol rövidítés alapján: uniós MRV-rendelet), amelyet 2016-ban két felhatalmazáson alapuló rendelet ([21]) és két végrehajtási rendelet ([22]) egészített ki. Az uniós MRV-rendelet célja a hajók kibocsátásával kapcsolatos adatgyűjtés a további szakpolitikai döntéshozatal elősegítésére, valamint a kibocsátáscsökkentés ösztönzése azáltal, hogy az érintett piacok információkhoz jutnak a hajók hatékonyságáról. Az uniós MRV-rendelet kötelezi a társaságokat az Európai Gazdasági Térség (EGT) kikötőibe érkező vagy onnan induló hajók tüzelőanyag-fogyasztásának, szén-dioxid-kibocsátásának és energiahatékonyságának évenkénti nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére 2018-tól kezdődően. Ez az EGT kikötőinek szén-dioxid-kibocsátására is vonatkozik. Az első kibocsátási jelentések benyújtásának határideje 2019. április 30.	(6) Az Európai Parlament és a Tanács 2015 áprilisában elfogadta a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 rendeletet ([20]) (a továbbiakban az angol rövidítés alapján: uniós MRV-rendelet), amelyet 2016-ban két felhatalmazáson alapuló rendelet ([21]) és két végrehajtási rendelet ([22]) egészített ki. Az uniós MRV-rendelet célja a hajók kibocsátásával kapcsolatos adatgyűjtés a további szakpolitikai döntéshozatal elősegítésére, valamint a kibocsátáscsökkentés ösztönzése azáltal, hogy az érintett piacok információkhoz jutnak a hajók hatékonyságáról. ***Az uniós MRV-rendelet elfogadása az első lépés volt a tengeri kibocsátásoknak az Unió üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalásaiba történő beillesztése, és ezen kibocsátásoknak a későbbiekben a „szennyező fizet" elvvel összhangban történő beárazására irányuló fokozatos megközelítés felé. Az uniós MRV-rendelet elfogadásakor a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy a tengeri kibocsátásokról szóló jövőbeli jogalkotási javaslatokkal összefüggésben mérlegelni fogja, hogy melyek azok a következő lépések, amelyek helyénvalóak lennének annak biztosítása érdekében, hogy az ágazat méltányos mértékben hozzájáruljon az Unió kibocsátáscsökkentési célkitűzéseihez, különös tekintettel az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszernek a tengerhasznosítási ágazatra történő kiterjesztésének lehetőségére. Az uniós MRV-rendelet*** kötelezi a társaságokat az Európai Gazdasági Térség (EGT) kikötőibe érkező vagy onnan induló hajók tüzelőanyag-fogyasztásának, szén-dioxid-kibocsátásának és energiahatékonyságának évenkénti nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére 2018-tól kezdődően. Ez ***a kötelezettség*** az EGT kikötőinek szén-dioxid-kibocsátására is vonatkozik. Az első kibocsátási jelentések benyújtásának határideje 2019. április 30. ***volt, és azokat a Bizottság 2019. június 30-án tette közzé.***

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

([21]) Bizottság (EU) 2016/2072 felhatalmazáson alapuló rendelete a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti hitelesítési tevékenységekről és a hitelesítők akkreditálásáról (HL L 320., 2016.11.26., 5. o.); A Bizottság (EU) 2016/2071 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 22.) az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szén-dioxid-kibocsátások nyomonkövetési módszerei és az egyéb releváns információk nyomon követésére vonatkozó szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 320., 2016.11.26., 1. o.).

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

([21]) **A** Bizottság ***2016. szeptember 22-i*** (EU) 2016/2072 felhatalmazáson alapuló rendelete a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti hitelesítési tevékenységekről és a hitelesítők akkreditálásáról (HL L 320., 2016.11.26., 5. o.); A Bizottság (EU) 2016/2071 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 22.) az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szén-dioxid-kibocsátások nyomonkövetési módszerei és az egyéb releváns információk nyomon követésére vonatkozó szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 320., 2016.11.26., 1. o.).

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
([22]) Bizottság (EU) 2016/1927 végrehajtási rendelete (2016. november 4.) a nyomonkövetési terveknek, kibocsátási jelentéseknek és megfelelőségi dokumentumoknak a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti formanyomtatványairól (HL L 299., 2016.11.5., 1–***21***. o.); A Bizottság (EU) 2016/1928 végrehajtási rendelete (2016. november 4.) a személyszállító, ro-ro és konténerszállító hajóktól eltérő hajókategóriák esetében a szállított rakománynak a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról (HL L 299., 2016.11.5., 22–***25***. o.).	([22]) **A** Bizottság (EU) 2016/1927 végrehajtási rendelete (2016. november 4.) a nyomonkövetési terveknek, kibocsátási jelentéseknek és megfelelőségi dokumentumoknak a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti formanyomtatványairól (HL L 299., 2016.11.5., 1. o.); A Bizottság (EU) 2016/1928 végrehajtási rendelete (2016. november 4.) a személyszállító, ro-ro és konténerszállító hajóktól eltérő hajókategóriák esetében a szállított rakománynak a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról (HL L 299., 2016.11.5., 22. o.).

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

6 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6a) A hajózásból származó kibocsátásoknak, valamint ezeknek a globális felmelegedésre és a légszennyezésre gyakorolt hatásainak csökkentését nem szabad a tengerek biológiai sokféleségét károsító módon végrehajtani, és azokat a hajózási ipar által – például a tengerbe ürített anyagok (ballasztvíz, szénhidrogének, nehézfémek és vegyi anyagok), a tengerbe zuhant konténerek és a cetfélékkel történt ütközések következtében – károsított tengeri és part menti ökoszisztémák helyreállítására irányuló intézkedéseknek kell kísérniük.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

6 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6b) A tengerhasznosítási ágazatban a hajótulajdonos és a hajó kereskedelmi üzemeltetője nem mindig ugyanaz a személy vagy szervezet. Ezért az uniós MRV-rendelet alapján előírt összes adatot a hajó kereskedelmi üzemeltetéséért felelős személynek – például az igazgatónak, a hajót meghatározott időre vagy személyzet nélkül bérlő személynek – kell összegyűjtenie, és az adatoknak az említett személyhez kell kapcsolódnia.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

6 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6c) Az uniós MRV-rendelet alapján összegyűjtött adatokat a kibocsátásmentes hajók használatára való áttérés elősegítésére kell felhasználni a hajókra vonatkozó energiahatékonysági tanúsítvány létrehozása révén, amelynek minősítési skálája lehetővé teszi a hajók átlátható összehasonlítását, különösen eladás vagy bérlés esetén, és a tagállamokat a bevált gyakorlatok előmozdítására, valamint a leghatékonyabb hajók támogatására ösztönzi.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

6 d preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6d) A Bizottságnak a hajótulajdonosokkal, más érdekelt felekkel és független szakértőkkel együttműködésben ki kell dolgoznia a termékek európai szállítási címkéjét annak érdekében, hogy a fogyasztókat tájékoztatni lehessen az általuk megvásárolt termékek tengeri szállításával kapcsolatos környezeti hatásokról. Ez a címke támogatná a hajózási ágazat környezeti és energetikai átmenetét azáltal, hogy megbízható és átlátható módon tájékoztatja a fogyasztókat az önkéntes kezdeményezésekről. A címke a fogyasztókat olyan hajótulajdonosok által szállított termékek vásárlására ösztönözné, akik csökkentik környezeti hatásaikat, például az üvegházhatású gázok és a szennyező anyagok kibocsátása, a zajszennyezés, a hulladék- és a vízgazdálkodás tekintetében.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

6 e preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6e) A 92/106/EGK tanácsi irányelv ([1a]) hozzájárul a közlekedés kibocsátásának csökkentéséhez azáltal, hogy előmozdítja a közúti árufuvarozás helyett az alacsonyabb kibocsátású közlekedési módokra, többek között a kibocsátásmentes folyami folyosókra való áttérést. A szóban forgó irányelvet felül kell vizsgálni a multimodális szállítás előmozdítására, valamint a hatékonyság növelésére és az alacsony kibocsátású alternatívákra irányuló erőfeszítések fokozása érdekében. A kibocsátásmentes vízi szállítás a közútról a vízi utakra történő fenntartható modális áttérés kialakításának kulcsa, ezért támogatni kell a belvízi kikötőkben az üzemanyagtöltő és elektromos töltésre szolgáló infrastruktúra kialakítását célzó beruházásokat.

([1a]) A Tanács 92/106/EGK irányelve (1992. december 7.) a tagállamok közötti kombinált árufuvarozás egyes típusaira vonatkozó közös szabályok megállapításáról (HL L 368., 1992.12.17., 38. o.).

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

6 f preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6f) Az uniós kikötők földrajzi elhelyezkedésük és gazdasági tevékenységeik miatt az energetikai átmenet stratégiai csomópontjai. Ezek képviselik az (importból, tárolásból vagy elosztásból származó) energetikai termékek fő belépési pontjait, egyre inkább részt vesznek a megújuló energia előállítási helyszíneinek fejlesztésében, és új energiagazdálkodási és körforgásos gazdasággal kapcsolatos stratégiákat dolgoznak ki. Az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban az Uniónak a tengerhasznosítási ágazat szén-dioxid-mentesítését ezért az uniós kikötőkre vonatkozó stratégiai megközelítéssel kell kiegészítenie, hogy támogassa a kikötők által az energetikai átmenet elősegítőjeként betöltött szerepet. Ösztönözni kell a tagállamokat, hogy bátorítsák a kibocsátásmentes kikötők fejlesztését, és ruházzanak be üzemanyagtöltő és elektromos töltésre szolgáló infrastruktúrákba. Mindez azonnali egészségügyi előnyöket biztosítana a kikötőkben és a part menti területeken élő valamennyi polgár számára, valamint korlátozná a tengeri és part menti biológiai sokféleségre gyakorolt negatív hatásokat ezeken a területeken, amelyek hatalmas szárazföldi területeket is jelentenek, amelyek egyes részei a Natura 2000 hálózathoz tartoznak.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) Az uniós MRV-rendelet 22. cikke kimondja, hogy amennyiben nemzetközi megállapodás születik az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követésének, jelentésének és hitelesítésének globális rendszeréről, a Bizottságnak felül kell vizsgálnia az MRV-rendeletet, és szükség esetén javaslatot kell tennie az említett rendelet módosítására annak érdekében, hogy ***azt hozzáigazítsa*** az említett nemzetközi ***megállapodáshoz***.	(7) Az uniós MRV-rendelet 22. cikke kimondja, hogy amennyiben nemzetközi megállapodás születik az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követésének, jelentésének és hitelesítésének globális rendszeréről, ***illetve a tengeri szállításból származó ÜHG-kibocsátások csökkentésére irányuló globális intézkedésekről,*** a Bizottságnak felül kell vizsgálnia az ***uniós*** MRV-rendeletet, és szükség esetén javaslatot kell tennie az említett rendelet módosítására annak érdekében, hogy ***biztosítsa az összhangot*** az említett nemzetközi ***megállapodással. Fontos, hogy az Unió a globális intézkedésektől függetlenül továbbra is képes legyen ambiciózus célok megállapítására, és demonstrálja az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos vezető szerepét azáltal, hogy az Unión belül szigorúbb intézkedéseket tart fenn vagy fogad el.***

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(8) A 2015 decemberében az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) részes feleinek 21. konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás ([23]) értelmében az Unió és tagállamai a teljes gazdaságra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célokat tűztek ki. A Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) jelenleg is erőfeszítéseket tesz a nemzetközi tengeri kibocsátások korlátozására, amit ösztönözni kell. Az IMO 2016 októberében elfogadott ([24]) egy, a hajók fűtőolaj-fogyasztásával kapcsolatos adatgyűjtő rendszert (a továbbiakban: az IMO globális adatgyűjtő rendszere).	(8) A 2015 decemberében az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) részes feleinek 21. konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás ([23]) értelmében az Unió és tagállamai a teljes gazdaságra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célokat tűztek ki. A Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) jelenleg is erőfeszítéseket tesz a nemzetközi tengeri kibocsátások korlátozására, amit ösztönözni kell. Az IMO 2016 októberében elfogadott ([24]) egy, a hajók fűtőolaj-fogyasztásával kapcsolatos adatgyűjtő rendszert (a továbbiakban: az IMO globális adatgyűjtő rendszere). **Az *IMO 2018. április 13-án elfogadott egy, a hajókból származó***

([23]) Párizsi Megállapodás (HL L 282., 2016.10.19., 4–***18***. o.).

([24]) A MEPC.278(70) IMO-határozat, amely módosítja a MARPOL-egyezmény VI. mellékletét.

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ÜHG-kibocsátások csökkentésére vonatkozó kezdeti stratégiát is (az IMO kezdeti stratégiája), amelynek célja az ilyen kibocsátások növekedésének lehető leghamarabb történő korlátozása, és 2050-re a 2008-as szinthez képest legalább 50 %-kal történő csökkentése, valamint az ilyen kibocsátások fokozatos megszüntetésére irányuló törekvések folytatása. Ezzel párhuzamosan az IMO tagállamai és társult tagjai, többek között valamennyi uniós tagállam kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra a nemzetközi tengeri hajózási ágazat egészében átlagosan legalább 40 %-kal csökkentik a fuvarozási tevékenységekre eső szén-dioxid kibocsátást, folytatva ezzel a 70 %-os csökkenés 2050-ig történő elérésére irányuló erőfeszítéseket. Ezért helyénvaló belefoglalni az uniós jogba az IMO kezdeti stratégiájának alapvető elemeit, ugyanakkor továbbra is konstruktívan együtt kell működni az IMO-tagállamokkal annak érdekében, hogy globális megállapodás szülessen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló intézkedésekről. A vállalatokat kötelezni kell arra, hogy a felelősségi körükbe tartozó összes hajó tekintetében 2030-ig lineárisan átlagosan legalább 40 %-kal csökkentsék a fuvarozási tevékenységekre eső éves CO_2-kibocsátást az MRV-rendelet szerint jelentett azonos méretű és típusú hajók kategóriánkénti átlagos teljesítményéhez képest. Az ÜHG-kibocsátás csökkentésére irányuló intézkedések tekintetében figyelembe veendő alapkibocsátást a THETIS-MRV-ből és az IMO adatgyűjtő rendszeréből származó adatok felhasználásával kell megállapítani, teljes mértékben elismerve ugyanakkor az „elsőként szén-dioxid-mentesítő” vállalatok által már elért kibocsátáscsökkentést. A Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia az alapkibocsátás, az egyes hajókategóriákra vonatkozó éves csökkentési tényező, valamint a többletkibocsátási bírság kiszámítására és beszedésére vonatkozó szabályok és eszközök meghatározására vonatkozó részletes szabályok, továbbá az e kötelezettségnek való megfeleléshez és annak ellenőrzéséhez szükséges egyéb szabályok megállapítása céljából.

([23]) Párizsi Megállapodás (HL L 282., 2016.10.19., 4. o.).

([24]) A MEPC.278(70) IMO-határozat, amely módosítja a MARPOL-egyezmény VI. mellékletét.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) E két nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer együttes fennállására való tekintettel a Bizottság az uniós MRV-rendelet 22. cikke értelmében értékelte, hogyan lehetne harmonizálni a két rendszert, hogy csökkenjen a hajókra vonatkozó adminisztratív teher az uniós MRV-rendelet célkitűzéseinek sérelme nélkül.	(9) E két nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer együttes fennállására való tekintettel a Bizottság az uniós MRV-rendelet 22. cikke értelmében értékelte, hogyan lehetne harmonizálni a két rendszert, hogy csökkenjen a hajókra ***és különösek a kkv-k tulajdonában álló hajókra*** vonatkozó adminisztratív teher az uniós MRV-rendelet célkitűzéseinek sérelme nélkül.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) A hatásvizsgálat jelezte, hogy a két nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer részleges harmonizálása hozzájárulhatna a hajózási társaságok adminisztratív terhének csökkentéséhez, ugyanakkor nem veszélyeztetné az uniós MRV-rendelet célkitűzéseit. Az ilyen részleges harmonizáció azonban nem módosíthatja az uniós MRV-rendeletben előírt irányítást, ***hatályt,*** hitelesítést, átláthatóságot vagy szén-dioxid-kibocsátás-jelentési követelményeket, mert komolyan veszélyeztetné a szóban forgó rendelet célkitűzéseit, és befolyásolná az MRV-rendelet azon képességét, hogy információk szolgáltatásával megalapozza a jövőbeli szakpolitikai döntéseket, valamint hogy ösztönözze az energiahatékonysági intézkedések és magatartásmódok alkalmazását a hajózásban. Az uniós MRV-rendelet bármely módosításának ezért korlátoznia kell az IMO globális adatgyűjtő rendszerével való harmonizációt a fogalommeghatározások, a nyomonkövetési paraméterek, valamint a nyomonkövetési tervek és formanyomtatványok vonatkozásában.	(10) A hatásvizsgálat jelezte, hogy a két nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer részleges harmonizálása hozzájárulhatna a hajózási társaságok adminisztratív terhének csökkentéséhez, ugyanakkor nem veszélyeztetné az uniós MRV-rendelet célkitűzéseit. Az ilyen részleges harmonizáció azonban nem módosíthatja az uniós MRV-rendeletben előírt irányítást, hitelesítést, átláthatóságot vagy szén-dioxid-kibocsátás-jelentési követelményeket, mert komolyan veszélyeztetné a szóban forgó rendelet célkitűzéseit, és befolyásolná az MRV-rendelet azon képességét, hogy információk szolgáltatásával megalapozza a jövőbeli szakpolitikai döntéseket, valamint hogy ösztönözze az energiahatékonysági intézkedések és magatartásmódok alkalmazását a hajózásban. Az uniós MRV-rendelet bármely módosításának ezért korlátoznia kell az IMO globális adatgyűjtő rendszerével való harmonizációt ***az uniós MRV-rendelet hatálya alá tartozó hajók,*** a fogalommeghatározások, a nyomonkövetési paraméterek, valamint a nyomonkövetési tervek és formanyomtatványok vonatkozásában.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(12) Az IMO globális adatgyűjtő rendszerének az évente nyomon követendő és jelentendő adatokkal kapcsolatos rendelkezéseit figyelembe kell venni annak biztosítása érdekében, hogy a mindkét rendszer hatálya alá tartozó hajózási tevékenységek esetében egyszerűsített adatgyűjtésre kerüljön sor. Ennek érdekében a „hordképesség” ***paramétert be kell jelenteni, ugyanakkor indokolt úgy rendelkezni, hogy*** a „szállított rakomány” ***bejelentése továbbra*** is ***önkéntes alapon történjen***. A „tengeren töltött idő” paramétert felváltja az IMO globális adatgyűjtő rendszerében alkalmazott „úton töltött órák”. Végezetül, az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a „megtett távolság” kiszámításának az IMO globális adatgyűjtő rendszerén ([25]) kell alapulnia.	(12) Az IMO globális adatgyűjtő rendszerének az évente nyomon követendő és jelentendő adatokkal kapcsolatos rendelkezéseit figyelembe kell venni annak biztosítása érdekében, hogy a mindkét rendszer hatálya alá tartozó hajózási tevékenységek esetében egyszerűsített adatgyűjtésre kerüljön sor. Ennek érdekében a „hordképesség” ***paraméter mellett*** a „szállított rakomány” ***paraméterről*** is ***jelentést kell tenni***. A „tengeren töltött idő” paramétert felváltja az IMO globális adatgyűjtő rendszerében alkalmazott „úton töltött órák”. Végezetül, az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a „megtett távolság” kiszámításának az IMO globális adatgyűjtő rendszerén ([25]) kell alapulnia.
([25]) MEPC 282(70) IMO-határozat.	([25]) MEPC 282(70) IMO-határozat.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) A nyomonkövetési tervek tartalmát egyszerűsíteni kell az IMO globális adatgyűjtő rendszerének figyelembevétele érdekében, kivéve a terv azon részeit, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az uniós MRV-rendelet keretében csak az uniós vonatkozású adatok nyomon követésére és jelentésére kerüljön sor. Ezért az „utankénti” rendelkezéseknek továbbra is a nyomonkövetési terv részét kell képezniük.	(13) A nyomonkövetési tervek tartalmát egyszerűsíteni kell az IMO globális adatgyűjtő rendszerének figyelembevétele érdekében, kivéve a terv azon részeit, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az uniós MRV-rendelet keretében csak az uniós vonatkozású adatok nyomon követésére és jelentésére kerüljön sor. Ezért az „utankénti” rendelkezéseknek továbbra is a nyomonkövetési terv részét kell képezniük. ***A Bizottságnak a szakértelem és a bevált gyakorlatok megosztásával, valamint az új technológiák bevezetésével is segítenie kell a tagállamokat az adminisztratív akadályok csökkentése, valamint az adatok hatékony és biztonságos visszakeresése céljából.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

13 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(13a) Az uniós MRV-rendeletre irányuló javaslatot kísérő, a Bizottság által 2013-ban elvégzett hatásvizsgálat igazolta, hogy a tengeri kibocsátásokra vonatkozó uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer hatékony, és megállapította, hogy az EU ETS rendszer vagy egy célalapú kompenzációs alap garantálhatja a szükséges kibocsátáscsökkentéseket az ágazatban. Annak érdekében, hogy a tengeri hajózást bevonjuk az Unió kibocsátáscsökkentési erőfeszítéseibe, az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelvét[1a] módosítani kell, hogy annak hatálya a tengeri kibocsátásokra is kiterjedjen. A Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia annak érdekében, hogy meghatározza – a többi ágazattal összhangban – a tengeri szállítás kibocsátási egységeinek teljes mennyiségét, valamint a tengeri szállítás kibocsátási egységei teljes árverés útján történő kiosztásának módszerét. E felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése során a Bizottságnak aktualizálnia kell a 2013. évi hatásvizsgálatot, különösen az Unió teljes gazdaságára kiterjedő, 2030-ig teljesítendő ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzés és az (EU) …/… rendeletben [az európai klímarendelet] meghatározott klímasemlegességi célkitűzés, valamint a gazdasági hatások figyelembevétele érdekében, ideértve a nem szándékos modális váltások és a kibocsátásáthelyezés lehetséges kockázatait is. A Bizottságnak nyilvánosságra kell hoznia ennek a vizsgálatnak az eredményét. Fontos, hogy az Unió és tagállamai nemzetközi szinten támogassák a tengeri szállítás éghajlati hatásainak csökkentését célzó intézkedéseket. A Bizottságnak folyamatosan figyelnie kell egy piaci alapú intézkedés IMO általi elfogadása felé tett esetleges előrelépésekre, és egy globális piaci alapú intézkedés elfogadása esetén meg kell vizsgálnia az uniós és a globális intézkedések közötti összhang biztosításának olyan módját, hogy az megőrizze az uniós éghajlat-politika környezeti integritását és hatékonyságát.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

13 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(13b) A kibocsátásmentes hajózásra történő sikeres átállás feltétele az integrált megközelítést és az innovációt a hajók és a kikötők tekintetében egyaránt ösztönző és lehetővé tevő megfelelő környezet. Egy ilyen támogató környezet magában foglalja a kutatásba és innovációba történő állami és magánberuházást, a hajók energiahatékonyságának javítására irányuló technológiai és operatív intézkedéseket, valamint fenntartható alternatív tüzelőanyagok – mint a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogén és ammónia – és nulla kibocsátású meghajtási technológiák alkalmazását, ideértve a szükséges kikötői üzemanyagtöltő és elektromos töltésre szolgáló infrastruktúrákat. Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében árverés útján értékesített tengeri kibocsátási egységekből származó bevételekből létre kell hozni az Óceán Alapot a hajók energiahatékonyságának növelése, valamint a tengeri szállítás, többek között a rövid távú tengeri szállítás és a kikötők dekarbonizációját szolgáló beruházások támogatása érdekében. A Bizottságnak olyan intézkedéseket is ki kell dolgoznia, amelyek szabályozzák a legszennyezőbb hajók uniós kikötőkbe való bejutását, és kötelezik a kikötőkben horgonyzó, fosszilis tüzelőanyaggal üzemelő hajókat a part menti villamos energia vagy nulla kibocsátású alternatívákból származó energia használatára. A Bizottságnak ezenkívül meg kell vizsgálnia annak lehetőségét is, hogy előírja a kikötők számára a kibocsátásokon alapuló, a hajók kikötőben veszteglése után fizetendő díjak bevezetését.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

13 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(13c) A kibocsátásmentes és a környezetbarát hajók használatára való sikeres áttérés integrált megközelítést igényel a környezetbarátabb hajókkal kapcsolatos innovatív intézkedések (például a hajótest kialakítása, új motorok és fenntartható alternatív üzemanyagok, valamint szélmeghajtás) és olyan operatív intézkedések (például a sebesség csökkentése vagy az útvonal jobb megtervezése) előmozdítása érdekében, amelyek rövid távon megvalósíthatók az üzemanyag-fogyasztás és ezáltal a kibocsátások csökkentése érdekében. A sebességcsökkentést (slow steaming) 2006 és 2012 között széles körben tesztelték az üzemanyagárak hirtelen emelkedése miatt: a sebesség 10 %-os csökkentése kb. 19 %-os csökkentést eredményezett az üzemanyag-fogyasztásban ([1a]) és ennek megfelelő csökkentést a kibocsátásokban. Az olyan piaci alapú intézkedések, mint az EU ETS, ösztönözni fogják a kibocsátáscsökkentést és a kutatásba és innovációba való beruházást a hajók energiahatékonyságának javítása érdekében, valamint a fenntartható alternatív üzemanyagok és meghajtási technológiák bevezetését, ideértve a kikötőkben és belvízi kikötőkben a szükséges üzemanyagtöltő és elektromos töltésre szolgáló infrastruktúrák kialakítását is.

([1a]) „A nemzetközi hajózás hatása az európai levegőminőségre és az éghajlatra", Európai Környezetvédelmi Ügynökség, 4/2013. sz. technikai jelentés.

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

14 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(14a) A THETIS-MRV nyilvántartásban szereplő adatok kiváló minőségének fenntartása érdekében az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséget (EMSA) fel kell ruházni az ahhoz szükséges hatáskörökkel és erőforrásokkal, hogy ellenőrizni tudja a hitelesítők által megfelelőnek minősített kibocsátási jelentéseket.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

14 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(14b) A Bizottságnak felül kell vizsgálnia az (EU) 2015/757 rendelet működését, figyelembe véve e rendelet, valamint az IMO globális adatgyűjtő rendszerének végrehajtása során szerzett tapasztalatokat, továbbá a tengeri szállítás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentését célzó egyéb fontos fejleményeket.

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

14 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(14c) A tengeri szállítás a légszennyezésnek is az egyik forrása, például a kén-oxidok (SOx), a nitrogén-oxidok (NOx), a lebegő részecskék, az ózonkárosító anyagok és az illékony szerves vegyületek (VOC) kibocsátása miatt[1a]. A légszennyező anyagok káros hatással vannak mind a környezetre, mind a polgárok egészségére, különösen a part menti és a kikötői területeken élő vagy dolgozó személyek esetében. A Bizottságnak 2021 júniusáig felül kell vizsgálnia a vonatkozó jogszabályokat, és konkrét javaslatokat kell tennie a tengeri szállításból származó légszennyező kibocsátások problémájának kezelésére. A Bizottságnak a kénkibocsátás-ellenőrzési területek (SECA) és az NOx-kibocsátás-ellenőrzési területek (NECA) valamennyi európai tengerre – beleértve a Földközi-tengert is – történő kiterjesztésén is dolgoznia kell, és foglalkoznia kell a mosókból származó mosóvíz és más anyagok, például ballasztvíz, szénhidrogének, nehézfémek és vegyi anyagok nyílt vizekbe történő kibocsátásának problémájával, valamint az ilyen anyagoknak a tengeri biológiai sokféleségre gyakorolt hatásával is.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) Az (EU) 2015/757 rendelet célja az EGT-kikötőket felkereső hajók ***szén-dioxid-kibocsátásának*** nyomon követése, jelentése és hitelesítése az ***üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló szakaszos megközelítés első lépéseként***. A tagállamok ezt nem tudják kielégítően megvalósítani, mivel ez a léptékből és hatásokból adódóan jobban megvalósítható uniós szinten. Figyelembe kell venni az IMO globális adatgyűjtő rendszerét, valamint e rendeletnek biztosítania kell, hogy az összegyűjtött adatok egy egységes követelményrendszer alapján folyamatosan összehasonlíthatók és megbízhatók legyenek. Az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.	(15) Az (EU) 2015/757 rendelet célja az EGT-kikötőket felkereső hajók ***ÜHG-kibocsátásának*** nyomon követése, jelentése és hitelesítése ***annak érdekében, hogy csökkentse a fuvarozási tevékenységekre eső átlagos karbonintenzitásukat, többek között a horgonyzóhelyen történő kibocsátásuk jelentős csökkentése révén, valamint*** az ***ilyen kibocsátások beárazása annak érdekében, hogy csökkentse a tengerhasznosítási ágazatból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást***. A tagállamok ezt nem tudják kielégítően megvalósítani, mivel ez a léptékből és hatásokból adódóan jobban megvalósítható uniós szinten. Figyelembe kell venni az IMO globális adatgyűjtő rendszerét, valamint e rendeletnek biztosítania kell, hogy az összegyűjtött adatok egy egységes követelményrendszer alapján folyamatosan összehasonlíthatók és megbízhatók legyenek. Az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

15 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(15a) A klímasemleges hajózásra való áttérés még várat magára, és az erre irányuló szabályozási intézkedések az eddigiekben nem voltak megfelelőek. A kikötőknek jelentős szerepe lehet a tengeri szállítás dekarbonizálásában. Az uniós kikötőkbe érkező hajók üzemeltetőit kötelezni kell többek között a part menti villamosenergia-hálózatra való csatlakozás útján arra, hogy kikötőhelyükön hajóik ne bocsássanak ki üvegházhatású gázokat vagy egyéb légszennyező anyagokat. Ez különösen fontos lenne a városi térségek közelében elhelyezkedő kikötőhelyek esetében, a légszennyezés emberi egészségre gyakorolt hatásainak csökkentése érdekében. Tekintettel arra, hogy a hajók hatásai eltérőek az üvegházhatású gázok kibocsátása és a légszennyező kibocsátások tekintetében, először a legszennyezőbb hajókat, többek között a nagy személyszállító hajókat kell az e követelménynek való megfelelésre kötelezni.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

15 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(15b) A hajóüzemeltetőknek gondoskodniuk kell arról, hogy a hajókat a leginkább energiahatékony módon üzemeltessék, a kibocsátást a lehető legalacsonyabb szinten tartva. A hajógyártóknak gondoskodniuk kell arról, hogy új hajók építésekor prioritásként kezeljék a kibocsátás csökkentését.

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – cím (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Az (EU) 2015/757 rendelet módosításai

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – - 1 bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Az (EU) 2015/757 rendelet a következőképpen módosul:

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – - 1 a bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

23 preambulumbekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1a. A (23) preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(23) Az uniós nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési ***rendszernek*** az egyéb üvegházhatású gázokra, éghajlat-befolyásolókra és légszennyező anyagokra ***e szakaszban nem*** kell ***vonatkoznia***, ***megelőzendő a nem kellőképp*** megbízható és kereskedelmileg ***nem*** elérhető mérőberendezések ***felszerelésének előírását***, ***ami akadályozhatná az uniós nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszer megvalósítását***.	„(23) Az uniós nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési ***rendszert*** az egyéb üvegházhatású gázokra, éghajlat-befolyásolókra és légszennyező anyagokra ***is ki*** kell ***terjeszteni***, ***amennyiben vannak kellőképpen*** megbízható és kereskedelmileg elérhető mérőberendezések ***az éghajlat***, ***a környezet és az emberi egészség jobb megóvása érdekében***.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – - 1 b bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

1 cikk

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1b. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:
1. cikk	„1. cikk
Tárgy	Tárgy
Ez a rendelet meghatározza a tagállamok joghatósága alatt álló kikötőkbe érkező, azokon belül tartózkodó vagy azokból távozó hajók ***szén-dioxid-kibocsátásának*** és az e hajókkal kapcsolatos egyéb releváns információknak a pontos nyomonkövetésére, jelentésére és hitelesítésére vonatkozó szabályokat ***annak érdekében, hogy költséghatékony módon ösztönözze a tengeri közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátás csökkentését.***	Ez a rendelet meghatározza a tagállamok joghatósága alatt álló kikötőkbe érkező, azokon belül tartózkodó vagy azokból távozó hajók ***üvegházhatásúgáz-kibocsátásának*** és az e hajókkal kapcsolatos egyéb releváns információknak a pontos nyomonkövetésére, jelentésére és hitelesítésére vonatkozó szabályokat**.** ***Az (EU) …/… rendeletben meghatározott, az Unió gazdaságára kiterjedő klímasemlegességi célkitűzés megvalósításához való hozzájárulás érdekében, figyelembe véve az IMO a hajók ÜHG-kibocsátásának csökkentéséről szóló, 2018. április 13-án elfogadott kezdeti stratégiáját, ez a rendelet kötelezi a társaságokat, hogy a 12a. cikkel összhangban csökkentsék a fuvarozási tevékenységekre eső éves átlagos szén-dioxid-kibocsátásukat.”***

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – - 1 c bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

2 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1c. A 2. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(1) Ezt a rendeletet az ***5 000 bruttó tonnatartalom feletti*** hajókra kell alkalmazni az utolsó útiterv szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjaik során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterv szerinti kikötőbe tartó útjaik során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőn belül történő ***szén-dioxid-kibocsátásaik*** vonatkozásában.	„(1) Ezt a rendeletet az ***5 000 és annál nagyobb bruttó tonnatartalmú*** hajókra kell alkalmazni az utolsó útiterv szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjaik során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterv szerinti kikötőbe tartó útjaik során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőn belül történő ***ÜHG-kibocsátásaik*** vonatkozásában.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – -a pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	-a) a bekezdés a következő ponttal egészül ki:
	„aa) »üvegházhatásúgáz-kibocsátás«: a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) II. mellékletében felsorolt üvegházhatású gázok hajók általi kibocsátása;
	(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).”

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – -a a pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – b pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-aa) a b) pont helyébe a következő szöveg lép:
b) „útiterv szerinti kikötő”: az a kikötő, ahol a hajó a ***rakomány*** be- vagy kirakodása, illetve utasok be- vagy kiszállása céljából megáll; következésképpen nem tartoznak ide az olyan megállások, amelyeknek kizárólagos célja tüzelőanyag-vételezés, készletek beszerzése, a legénység partraszállása, szárazdokkba állás vagy a hajónak és/vagy berendezéseinek a javítása, a segítségkérés céljából vagy vészhelyzet miatt történő megállás, illetve a hajók közötti átrakodás miatti, kikötőn kívüli megállás, valamint az olyan megállás, amelynek kizárólagos célja a rossz időjárási körülmények miatti menedékkeresés, illetve a kutatási és mentési tevékenységek miatt szükségessé váló megállás;	***„b***) »útiterv szerinti kikötő«: az a kikötő, ahol a hajó a ***rakománya jelentős részének*** be- vagy kirakodása, illetve utasok be- vagy kiszállása céljából megáll; […] következésképpen nem tartoznak ide az olyan megállások, amelyeknek kizárólagos célja tüzelőanyag-vételezés, készletek beszerzése, a legénység partraszállása, szárazdokkba állás vagy a hajónak és/vagy berendezéseinek a javítása, a segítségkérés céljából vagy vészhelyzet miatt történő megállás, illetve a hajók közötti átrakodás miatti, kikötőn kívüli megállás, valamint az olyan megállás, amelynek kizárólagos célja a rossz időjárási körülmények miatti menedékkeresés, illetve a kutatási és mentési tevékenységek miatt szükségessé váló megállás;”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – a pont

(EU) 2015/757 rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) „társaság": a hajó tulajdonosa, illetve bármely más szervezet vagy személy, például az ***üzemben tartó*** vagy a hajót személyzet nélkül bérlő személy, aki a hajó tulajdonosától átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét, és ***aki átvállalta*** a ***336/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt feladatokat és kötelezettségeket;***	***„d***) »társaság«: a hajó tulajdonosa, illetve bármely más szervezet vagy személy, például az ***igazgató*** vagy a hajót ***meghatározott időre vagy*** személyzet nélkül bérlő személy, aki a hajó tulajdonosától átvállalta a hajó ***kereskedelmi*** üzemeltetésének felelősségét és ***felelős*** a ***hajó által fogyasztott tüzelőanyag kifizetéséért;"***

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – i pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	aa) az i) pont helyébe a következő szöveg lép:
i) „egyéb releváns információk": a hajó tüzelőanyag-fogyasztásából származó szén-dioxid-kibocsátásra, a fuvarozási tevékenységére és az energiahatékonyságára vonatkozó olyan információk, amelyek lehetővé teszik a kibocsátási tendenciák elemzését és a hajó teljesítményének értékelését;	***„i***) »egyéb releváns információk« a hajó tüzelőanyag-fogyasztásából származó szén-dioxid-kibocsátásra, a fuvarozási tevékenységére***, a dokkolt hajók szárazföldi áramellátására*** és az energiahatékonyságára vonatkozó olyan információk, amelyek lehetővé teszik a kibocsátási tendenciák elemzését és a hajó teljesítményének értékelését;"

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 a bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

4 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	1a. A 4. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(1) A 8–12. cikkel összhangban a társaságok minden hajójuk tekintetében kötelesek nyomon követni és bejelenteni az adott jelentési időszak során a releváns paramétereket. Az említett nyomonkövetést és jelentést a valamely tagállam joghatósága alá tartozó összes kikötőre, valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe érkező vagy onnan induló összes hajóútra vonatkozóan el kell végezniük.	„(1) A 8–12. cikkel összhangban a társaságok minden ***kereskedelmi céllal üzemben és ellenőrzésük alatt tartott*** hajójuk tekintetében kötelesek nyomon követni és bejelenteni az adott jelentési időszak során a releváns paramétereket. Az említett nyomonkövetést és jelentést a valamely tagállam joghatósága alá tartozó összes kikötőre, valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe érkező vagy onnan induló összes hajóútra vonatkozóan el kell végezniük.”

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 b bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

5 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	1b. Az 5. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(2a) 2021. december 31-ig a Bizottság a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendeletnek a metán(CH_4–)kibocsátások meghatározására szolgáló módszerek leírásával történő kiegészítésére.
	Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása mellett a Bizottság 2021. december 31-ig értékeli a tagállamok joghatósága alá tartozó kikötőkbe érkező, azokon belül tartózkodó vagy onnan induló hajók esetében a CO_2-n és a CH_4-en kívüli ÜHG-kibocsátás globális éghajlatra gyakorolt hatását, és erről jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatot kell csatolni, amely az említett kibocsátások kezelésének kérdésével foglalkozik.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – a pont – i a alpont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

6 cikk – 3 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ia. a bekezdés a következő ponttal egészül ki:
	„ca) az alternatív üzemanyagok – többek között a cseppfolyósított földgáz, a bioüzemanyagok és a nem biológiai eredetű, szén-dioxid-tartalmú megújuló üzemanyagok – kibocsátási tényezőit CO2-egyenértékben kell kifejezni, és tartalmazniuk kell az összes üvegházhatást okozó gázt, továbbá életciklus-elemzésen kell alapulniuk. Ezeket a kibocsátási tényezőket a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozza meg. A végrehajtási jogi aktusokat a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 3 bekezdés – a pont

(EU) 2015/757 rendelet

9 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
f) szállított rakomány, önkéntes alapon;	***törölve***

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 3 a bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

9 cikk – 2 bekezdés – a pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	3a. A 9. cikk (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:
a) a jelentési időszak során a hajó ***valamennyi útja*** valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből indul vagy ott ér véget; valamint	***„a)*** a jelentési időszak során a hajó ***útjainak legalább 90 %-a*** valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből indul vagy ott ér véget; valamint”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 4 bekezdés – a a pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

10 cikk – 1 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	aa) a bekezdés a következő ponttal egészül ki:
	„ja) szállított rakomány."

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 bekezdés – a pont

(EU) 2015/757 rendelet

11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A társaság változása esetén a korábbi társaság a Bizottságnak és az érintett lobogó szerinti állam hatóságainak a változás bekövetkezésének napjához lehető legközelebbi időpontban, de legkésőbb az említett naptól számított ***három*** hónapon belül jelentést nyújt be, amely ugyanazokat az elemeket tartalmazza, mint a kibocsátási jelentés, de kizárólag arra az időszakra vonatkozik, amelyben a társaság felelősségével elvégzett tevékenységekre sor került.	„(2) A társaság változása esetén a korábbi társaság a Bizottságnak és az érintett lobogó szerinti állam hatóságainak a változás bekövetkezésének ***napján vagy a változás bekövetkezésének*** napjához lehető legközelebbi időpontban, de legkésőbb az említett naptól számított ***egy*** hónapon belül jelentést nyújt be, amely ugyanazokat az elemeket tartalmazza, mint a kibocsátási jelentés, de kizárólag arra az időszakra vonatkozik, amelyben a társaság felelősségével elvégzett tevékenységekre sor került. ***Az új társaság gondoskodik arról, hogy a változás bekövetkezésétől kezdve a jelentési időszakból hátralevő időben a felelősségi körébe tartozó minden hajó megfeleljen e rendelet követelményeinek."***

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 bekezdés – b a pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

11 cikk – 3 bekezdés – xi a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ba) a (3) bekezdés a) pontja a következő ponttal egészül ki:
	„xia. a szállított rakomány;"

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 bekezdés – b b pont (új)

(EU) 2015/757 rendelet

11 cikk – 3 bekezdés – xi b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	bb) a (3) bekezdés a) pontja a következő ponttal egészül ki:
	„xib. a hajó mérete;"

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 a bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

II a fejezet (új) – 12 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	5a. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:
	„IIa. FEJEZET
	KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉS
	12a. cikk
	A kibocsátás csökkentése
	1. A vállalatok a felelősségi körükbe tartozó összes hajó tekintetében 2030-ig átlagosan legalább 40 %-kal lineárisan csökkentik a fuvarozási tevékenységenkénti éves CO_2-kibocsátást az e rendelet szerint jelentett azonos méretű és típusú hajók kategóriánkénti átlagos teljesítményhez képest.
	2. Amennyiben egy társaság egy adott évben nem teljesíti az (1) bekezdésben említett éves csökkentést, a Bizottság pénzbírságot szab ki, amelynek hatékonynak, arányosnak, visszatartó erejűnek és összeegyeztethetőnek kell lennie valamely piaci alapú kibocsátáskereskedelmi rendszerrel, például az EU ETS-sel. A többletkibocsátási bírság megfizetése a 2030-ig tartó időszakban nem mentesíti a társaságot a 12a. cikkben foglalt kötelezettsége alól. Azon társaságok esetében, amelyek nem tartották be az e cikkben meghatározott kibocsátási határértékeket, a 20. cikk (3) bekezdésének és a 20. cikk (4) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3. A Bizottság a 23. cikkel összhangban [6 hónappal e rendelet hatálybalépését követően] felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy kiegészítse ezt a rendeletet az (1) bekezdésben említett hajókategóriák meghatározásával, az egyes hajókategóriákra alkalmazandó alapkibocsátás és az éves lineáris csökkentési tényező meghatározásával a THETIS-MRV nyilvántartás adatainak – beleértve a »szállított rakomány« kötelező paramétert is – és az IMO adatgyűjtő rendszer adatainak felhasználása révén, teljes mértékben elismerve az »elsőként szén-dioxid-mentesítő« társaságok által már vállalt kibocsátáscsökkentéseket, az (1) bekezdésben említett célérték elérése érdekében, meghatározva a (2) bekezdésben említett többletkibocsátási bírság kiszámítására és beszedésére vonatkozó szabályokat és eszközöket, valamint az e cikknek való megfeleléshez és a megfelelés ellenőrzéséhez szükséges bármely egyéb szabályt.* ***(4) A hajókból származó ÜHG-kibocsátás csökkentésére irányuló, 2018. április 13-án elfogadott kezdeti stratégia végrehajtására irányuló intézkedések IMO általi elfogadásától számított 12 hónapon belül, és még ezen intézkedések hatályba lépése előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja az IMO által hozott intézkedések célkitűzéseit és általános környezeti integritását, beleértve a Párizsi Megállapodás szerinti célokkal, a gazdaság egészére vonatkozó, 2030-ig teljesítendő ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzéssel és az (EU)…/… rendeletben [európai klímarendelet] meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel kapcsolatos általános ambícióikat is. ***5. Adott esetben a Bizottság az (4) bekezdésben említett jelentéshez jogalkotási javaslatot csatolhat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet oly módon történő módosítására vonatkozóan, amely összhangban áll az uniós éghajlat-politika környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzésére irányuló céllal, különös tekintettel az Unió gazdaságára vonatkozó, 2030-ig elérendő ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzésre és az (EU) …/… rendeletben [európai klímarendelet] meghatározott klímasemlegességi célkitűzésre."***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 b bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

12 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	5b. A szöveg a következő cikkel egészül ki:
	„12b. cikk
	A kikötőben horgonyzó hajók kibocsátásai
	A társaságok biztosítják, hogy 2030-ig egyetlen, a felelősségi körükbe tartozó hajó sem bocsát ki üvegházhatású gázokat, amikor horgonyzóhelyen tartózkodik."

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 c bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	5c. A 21. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(1) A Bizottság minden év június 30-ig közzéteszi a 11. cikknek megfelelően bejelentett ***szén-dioxid-kibocsátásokkal kapcsolatos*** információkat, valamint az e cikk (2) bekezdésében meghatározott információkat.	„(1) A Bizottság minden év június 30-ig közzéteszi a 11. cikknek megfelelően bejelentett információkat, valamint az e cikk (2) bekezdésében meghatározott információkat."

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 5 d bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – a pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	5d. A 21. cikk (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:
a) a hajó azonosítása (név, IMO-azonosító szám és a lajstromozási kikötő vagy anyakikötő);	***„a***) a hajó azonosítása (név***, társaság***, IMO-azonosító szám és a lajstromozási kikötő vagy anyakikötő);"

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 a bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – d pont

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	6a. A 21. cikk (2) bekezdésének d) pontja a következőképpen módosul:
d) az utak tekintetében az éves összes tüzelőanyag-fogyasztás;	d) az utak tekintetében az éves összes tüzelőanyag-fogyasztás ***a tüzelőanyag típusa szerint***;

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 b bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6b. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„ka) a hajó mérete.”

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 c bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6c. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„ka) teljes távolság;”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 d bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6d. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„kb) hordképesség;”

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 e bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6e. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„kc) fuvarozási tevékenység;”

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 f bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6f. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„kd) a hajó tulajdonosának neve;”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 g bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 2 bekezdés – k e pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6 g. A 21. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
	„ke) szállított rakomány."

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 h bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6h. Az 21. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
	„(6a) Az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség a 2020–2022. évi munkaprogramjával összhangban további statisztikai ellenőrzéseket végez a 11. cikk (1) bekezdése szerint szolgáltatott adatok tekintetében, hogy biztosítsa azok következetességét."

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 i bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

21 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6i. A szöveg a következő cikkel egészül ki:
	„21a. cikk
	A hajók környezeti teljesítmény szerinti minősítése
	(1) A kibocsátások csökkentésének ösztönzése és az információk átláthatóságának fokozása céljából a Bizottság holisztikus, uniós szintű minősítési rendszert hoz létre a hajók környezeti teljesítményének besorolására, amely a jelen rendelet hatálya alá tartozó összes hajóra alkalmazandó.
	(2) 2021. július 1-jéig a Bizottság a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendeletnek a hajók környezeti teljesítményének besorolására szolgáló uniós minősítési rendszer működésére vonatkozó részletes rendelkezések és a rendszer alapját képező technikai szabványok meghatározásával történő kiegészítésére.”

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 j bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

22 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6j. A 22. cikk (3) bekezdését el kell hagyni.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 k bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

22 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	6k. A szöveg a következő cikkel egészül ki:
	„22a. cikk
	Felülvizsgálat
	(1) 2022. december 31-ig a Bizottság felülvizsgálja e rendelet működését, figyelembe véve a végrehajtása során szerzett tapasztalatokat, valamint a tengeri szállításból eredő ÜHG-kibocsátások csökkentésével, illetve az Unió által a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos egyéb releváns fejleményeket. A felülvizsgálat keretében a Bizottság javaslatot tesz további követelményekre a hajók CO_2-től eltérő ÜHG-kibocsátásainak, a légszennyező anyagoknak és a nyílt vizekbe – többek közt a gáztisztítókból – engedett szennyvíz mennyiségének csökkentése érdekében. A felülvizsgálat során mérlegelni kell e rendelet hatályának a 400 és 5000 közötti bruttó tonnatartalmú hajókra történő kiterjesztését is. A felülvizsgálatot adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslat kíséri.
	(2) A 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) és az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) közelgő felülvizsgálata keretében a Bizottság javaslatot tesz olyan, kötelezően teljesítendő célok előírására is a tagállamok számára, amelyek biztosítják, hogy a tengeri és belföldi kikötőkben elegendő part menti villamos energia álljon rendelkezésre.
	(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/94/EU irányelve (2014. október 22.) az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., 1. o.).
	(**) Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 flbekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

23 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	6l. A 23. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(2) A Bizottságnak az 5. cikk (2) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól, 2015. július 1-jétől kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.	„(2) A Bizottságnak az 5. cikk (2***) bekezdésében, az 5. cikk (2a) bekezdésében, a 12a. cikk (3***) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól, 2015. július 1-jétől kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.”

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 m bekezdés (új)

(EU) 2015/757 rendelet

23 cikk – 3 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	6m. A 23. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (2) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.	„(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (2) bekezdésében, ***az 5. cikk (2a) bekezdésében, a 12a. cikk (3) bekezdésében,*** a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 6 n bekezdés

(EU) 2015/757 rendelet

23 cikk – 5 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	6n. A 23. cikk (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(5) Az 5. cikk (2) bekezdése, a 15. cikk (5) bekezdése és a 16. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.	„(5) Az 5. cikk (2***) bekezdése, az 5. cikk (2a) bekezdése, a 12a. cikk (3***) bekezdése, a 15. cikk (5) bekezdése és a 16. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

1 a cikk (új)

2003/87/EK irányelv

II a fejezet (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	1a. cikk
	A 2003/87/EK irányelv módosításai
	A 2003/87/EK irányelv a következőképpen módosul:
	1. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:
	„IIA. fejezet
	TENGERI SZÁLLÍTÁS
	3ga. cikk
	Hatály
	E fejezet rendelkezéseit 2022. január 1-jétől kell alkalmazni a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőkbe érkező, azokon belül tartózkodó vagy onnan induló, az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) hatálya alá tartozó hajók üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó kibocsátási egységek kiadására és kiosztására. Amennyiben az (EU) 2015/757 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése értelmében a társaság változására kerül sor, az új társaságnak csak az arra az időszakra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében kell kibocsátási egységeket szereznie, amelyben a hajó tevékenységei az ő felelősségi körébe tartoznak.

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3gb. cikk
	A tengeri szállítás kibocsátási egységeinek teljes mennyisége és kiosztási módszere
	(1) 2020. december 31-ig a Bizottság a Bizottság naprakésszé teszi a 2013-ban elvégzett és az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatot (**) kísérő hatásvizsgálatot, és a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy ezen irányelvet kiegészítse a tengeri szállítás kibocsátási egységei teljes mennyiségének a többi ágazattal összhangban történő meghatározásával, és a kibocsátási egységek árverezés útján történő kiosztási módszerének meghatározásával, valamint az igazgatásért felelős tagállamra vonatkozó különleges rendelkezésekkel. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak a rendelkezésre álló legjobb adatokon és a különböző lehetőségek hatásainak – többek között a kibocsátásokat érintő hatások és a gazdasági hatások – vizsgálatán kell alapulnia.
	(2) A 12. és a 16. cikk a tengeri szállítás kibocsátási egységeire ugyanolyan módon alkalmazandó, mint az egyéb tevékenységekkel kapcsolatos kibocsátási egységekre.
	(3) A jelen cikk (1) bekezdése szerinti kibocsátási egységek árveréséből származó bevételek legalább 50 %-át a 3gc. cikk értelmében létrehozott alapon keresztül kell felhasználni.
	(4) A 3gc. cikkben meghatározott alapból fel nem használt és a tagállamok számára kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket ezen irányelv céljaival összhangban kell felhasználni, különös tekintettel az éghajlatváltozás kezelésére az Unióban és a harmadik országokban, a globális felmelegedés által érintett tengeri ökoszisztémák védelmére és helyreállítására, valamint a tagállamokban a méltányos átállás támogatására, támogatva a munkavállalók áthelyezését, átképzését és továbbképzését, az oktatást, az álláskeresési kezdeményezéseket és az induló vállalkozásokat, egyeztetve a szociális partnerekkel. Minden, ezeknek a bevételeknek a felhasználásával kapcsolatos információt hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.
	(5) A Bizottság nyomon követi e fejezet végrehajtását, valamint a jelen irányelv követelményeinek való megfelelés kötelezettségét megkerülni próbáló társaságokkal kapcsolatos esetleges tendenciákat. A Bizottság szükség esetén javaslatot tesz a követelmények ilyen jellegű kikerülésének megelőzését célzó intézkedésekre.
	3gc. cikk
	Óceán–alap
	(1) A 2022–2030 közötti időszakra létre kell hozni az Óceán–alapot („Ocean Fund”, a továbbiakban: alap) a hajók energiahatékonyságának növelése, a tengeri szállítási ágazat dekarbonizációját szolgáló innovatív technológiákba és infrastruktúrákba történő beruházás támogatása,

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	valamint fenntartható alternatív tüzelőanyagok – mint a megújuló erőforrásokból előállított hidrogén és ammónia – és nulla kibocsátású meghajtási technológiák – beleértve a szélenergiát kihasználó technológiákat – alkalmazása érdekében. Az alapból származó bevételek 20 %-át a globális felmelegedés által érintett tengeri ökoszisztémák, például a védett tengeri területek védelméhez, helyreállításához és jobb kezeléséhez való hozzájárulásra kell fordítani; valamint az átfogó, fenntartható kék gazdaság, például a megújuló tengeri energia előmozdítására. Az alap által támogatott valamennyi beruházást nyilvánosságra kell hozni, és azoknak meg kell felelniük az irányelv céljainak.
	(2) Ezen irányelv 12. cikkétől eltérve, a tengeri szállítmányozási társaságok az előző naptári évre vonatkozóan az (EU) 2015/757 rendelet szerint bejelentett teljes kibocsátásuknak megfelelő éves tagsági hozzájárulást fizethetnek be az alapba, a tengeri szállítmányozási társaságok – többek között a kis és közepes méretű társaságok és/vagy a jelen irányelv hatálya alá tartozó tevékenységet nem gyakran folytató társaságok – adminisztratív terhének korlátozása érdekében. Az alap azoknak a tengeri szállítmányozási társaságoknak a nevében, akik az alap tagjai, együttesen átadja a kibocsátási egységeket. A tonnánkénti kibocsátásra jutó tagsági hozzájárulást az alap határozza meg minden év február 28-ig, de az nem lehet alacsonyabb, mint a kibocsátási egységeknek a megelőző évben az elsődleges vagy másodlagos piacon feljegyzett legmagasabb teljesítési ára.
	(3) Az alapnak az e cikk (2) bekezdésében említett, az előző naptári évben befizetett hozzájárulások együttes teljes mennyiségének megfelelő kibocsátási egységet kell szereznie, és azokat törlés céljából minden év április 30-ig átadja az ezen irányelv 19. cikkének értelmében létrehozott nyilvántartásnak. Minden, a hozzájárulásokra vonatkozó információt hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.
	(4) Az alapot egy olyan uniós szerv irányítja központilag, amelynek irányítási struktúrája megfelel azon alap irányításának, amelyről a jelen irányelv 10a. cikkének (8) bekezdése rendelkezik. Irányítási struktúrájának és döntéshozatali folyamatának átláthatónak és inkluzívnak kell lennie, különösen a kiemelt területek, a kritériumok és a támogatások elosztására vonatkozó eljárások meghatározása tekintetében. A releváns érdekelt feleknek megfelelő konzultatív szerepet kell biztosítani. A beruházásokra vonatkozó és az alap működésével kapcsolatos minden más releváns információt nyilvánosságra kell hozni.
	(5) A Bizottság harmadik országokkal is tárgyal arról, hogyan tudnának ezek részesedni az alapból.
	(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv e cikk végrehajtására vonatkozó kiegészítésére.

2020. szeptember 16., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3gd. cikk
	A Bizottság jelentése és felülvizsgálata a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedéseinek végrehajtásáról
	(1) A tengeri szállításból származó ÜHG-kibocsátás csökkentésére irányuló, a globális piacon alapuló intézkedések IMO általi elfogadásától számított 12 hónapon belül, és még ezen intézkedések hatályba lépése előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja az IMO által hozott intézkedések célkitűzéseit és általános környezeti integritását, beleértve a Párizsi Megállapodás szerinti célokkal, a gazdaság egészére vonatkozó, 2030-ig teljesítendő ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzéssel és az (EU) …/… rendeletben [európai klímarendelet] meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel kapcsolatos általános ambícióikat is. A jelentés figyelembe veszi különösen az említett globális intézkedésekben való részvétel szintjét, végrehajthatóságukat, átláthatóságukat, a meg nem felelés esetén alkalmazandó szankciókat, a nyilvánosság részvételének folyamatát, a kibocsátáskompenzációs egységek felhasználását, a kibocsátások nyomon követését, jelentését és ellenőrzését, a forgalmi jegyzékeket, az elszámoltathatóságot, valamint a bioüzemanyagok használatára vonatkozó szabályokat.
	(2) Adott esetben a Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentéshez jogalkotási javaslatot csatolhat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet oly módon történő módosítására vonatkozóan, amely összhangban áll az uniós éghajlat-politika környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzésére irányuló céllal, különös tekintettel az Unió gazdaságára vonatkozó, 2030-ig elérendő ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzésre és az (EU) …/… rendeletben [európai klímarendelet] meghatározott klímasemlegességi célkitűzésre.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomonkövetéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 525/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és bejelentésére, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb információk nemzeti és uniós szintű bejelentésére szolgáló rendszerről, valamint a 280/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 165., 2013.6.18., 13. o.).”

2020. szeptember 16., szerda

P9_TA(2020)0220

Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozat tervezete*

Az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (10025/2020 – C9-0215/2020 – 2018/0135(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2021/C 385/30)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Tanács tervezetére (10025/2020),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkére és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére, amelyeknek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0215/2020),

— tekintettel „A következő többéves pénzügyi keretről: a Parlament 2020 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló álláspontjának előkészítése” ([1]), valamint „Az Európai Unió saját forrásai rendszerének reformja” ([2]) című, 2018. március 14-i állásfoglalásaira,

— tekintettel a 2021–2027. évi többéves pénzügyi keretről és saját forrásokról szóló, 2018. május 30-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel az „Időközi jelentés a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről – A Parlament álláspontja a megállapodás érdekében” című, 2018. november 14-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel az „A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről és a saját forrásokról: ideje megfelelni a polgárok elvárásainak” című, 2019. október 10-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a Bizottság és a Tanács által, „A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret és a saját források: ideje megfelelni a polgárok elvárásainak” tekintetében 2019. október 10-én tett nyilatkozatokra,

— tekintettel az új többéves pénzügyi keretről, a saját forrásokról és a helyreállítási tervről szóló, 2020. május 15-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című bizottsági közleményre (COM(2020)0442),

— tekintettel a saját forrásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport zárójelentésére és ajánlásaira, amelyeket 2016 decemberében tettek közzé, és amelyeket 2017 januárjában terjesztettek az Európai Parlament és a Tanács elé;

— tekintettel az Európai Tanács 2020. július 17–21-i rendkívüli ülésének következtetéseiről szóló, 2020. július 23-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0146/2020),

1. jóváhagyja a Tanács tervezetét annak módosított formájában;

2. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;

3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja saját tervezetét;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL C 162., 2019.5.10., 51. o.
([2]) HL C 162., 2019.5.10., 71. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0226.
([4]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0449.
([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0032.
([6]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0124.
([7]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0206.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 1

Határozatra irányuló tervezet

1 a preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(1a) Ez a határozat jogalapot biztosít a Bizottság számára ahhoz, hogy a tőkepiacokon hitelt vegyen fel a Next Generation EU helyreállítási csomag keretében felmerülő kiadások finanszírozása céljából. A tőke visszafizetésével és a kamatfizetéssel kapcsolatos költségeket a kibocsátott kötvények lejárata és az adósságtörlesztési stratégia függvényében előre meghatározott időkeretben újra kell finanszírozni az uniós költségvetésből. Ezek a költségek nem vezethetnek a többéves pénzügyi keret szerinti programkiadások vagy beruházási eszközök indokolatlan csökkentéséhez, és nem idézhetik elő a nemzeti hozzájárulások ugrásszerű megemelkedését sem. Ezért, valamint a Next Generation EU visszafizetési terve hitelességének és fenntarthatóságának fokozása érdekében ezeket a költségeket teljes egészében az új valódi saját forrásokból származó bevételből kell fedezni. A kapcsolódó kiadási előirányzatokat a többéves pénzügyi keret felső határai felett kell figyelembe venni, ahogyan arról a többéves pénzügyi keretről szóló új rendelet rendelkezni fog.

Módosítás 2

Határozatra irányuló tervezet

1 b preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(1b) Az új saját forrásoknak az adott év törlesztési kötelezettségeinek fedezését követően fennmaradó összegét általános bevételként az uniós költségvetésbe kell befizetni. A visszafizetési terv lejártát követően az említett saját forrásoknak a továbbiakban általános bevételként az Unió költségvetését kell finanszírozniuk. Az új sajátforrás-kosár bevezetésének garantálnia kell az uniós kiadások megfelelő szintű finanszírozását a többéves pénzügyi keretben, mérsékelve a GNI-alapú nemzeti hozzájárulások túlsúlyát az Unió éves költségvetésének finanszírozásában, és ezáltal csökkentenie kell az uniós költségvetés „nulla összegű játékként" való felfogását, amelyet a „méltányos megtérülés" gyakorlata jellemez. Ez egyben elősegíthetné azt, hogy uniós szinten a kiadások jobban a kiemelt területekre és a közös közjavakra összpontosuljanak, és jelentős hatékonyságnövekedést érjenek el a nemzeti kiadásokhoz képest.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 3

Határozatra irányuló tervezet

1 c preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(1c) Annak érdekében, hogy bevételeik a kamat- és visszafizetési kötelezettségek felmerülésekor rendelkezésre álljanak, a saját források új kategóriáit 2021-től be kell vezetni. Az új saját forrásoknak az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez kell igazodniuk, és támogatniuk kell az európai zöld megállapodást és az egységes piac működését, valamint a társasági adózás hatékonyságának javítására és az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem erősítésére irányuló erőfeszítéseket. Az Európai Parlament a többéves pénzügyi keretről és a saját forrásokról szóló, 2018. novemberi időközi jelentésében már jóváhagyta az ilyen jellemzőkkel rendelkező új saját források és más bevételek lehetséges kosarát; ez a kosár tovább bővíthető további lehetőségekkel.

Módosítás 4

Határozatra irányuló tervezet

5 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(5) A Számvevőszék, az Európai Parlament és a tagállamok többször bírálták a héaalapú saját forrás meghatározásának jelenlegi rendszerét a túlzott bonyolultsága miatt. **Az *Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén*** ezért ***azt a következtetést fogalmazta meg, hogy*** helyénvaló egyszerűsíteni e saját forrás kiszámítását.	(5) ***A hozzáadottérték-adón alapuló saját forrás az uniós költségvetés jól bevált bevételi forrása, és továbbra is tükröznie kell az egységes piac fogyasztói és az uniós államháztartás közötti szerves kapcsolatot. A*** Számvevőszék, az Európai Parlament és a tagállamok ***azonban*** többször bírálták a héaalapú saját forrás meghatározásának jelenlegi rendszerét a túlzott bonyolultsága miatt. ***Ezért*** helyénvaló egyszerűsíteni e saját forrás kiszámítását.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 5

Határozatra irányuló tervezet

6 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(6) Annak érdekében, hogy az Unió finanszírozási eszközeit jobban összhangba lehessen hozni ***a*** szakpolitikai prioritásaival, ***és*** hogy jobban tükröződjék az uniós költségvetésnek az egységes piac működésében játszott szerepe, továbbá az uniós szakpolitikai célkitűzések erőteljesebb támogatása és az Unió éves költségvetéséhez való***, a*** bruttó nemzeti jövedelmen ***(GNI)*** alapuló tagállami hozzájárulások ***csökkentése*** érdekében az Európai ***Tanács*** a ***2020. július 17–21-i ülésén úgy rendelkezett***, ***hogy az Unió*** az ***elkövetkező években*** a saját ***források rendszerének reformjára fog törekedni*** és új saját forrásokat ***fog bevezetni***.	(6) Annak érdekében, hogy ***legalább az Uniós Helyreállítási Eszköz tőke- és kamattörlesztéseivel kapcsolatos kiadásokat fedezni lehessen, valamint hogy*** az Unió finanszírozási eszközeit jobban összhangba lehessen hozni szakpolitikai prioritásaival, hogy jobban tükröződjék az uniós költségvetésnek az egységes piac működésében játszott szerepe, továbbá az uniós szakpolitikai célkitűzések – ***például az európai zöld megállapodás és a digitális átalakulás*** – erőteljesebb támogatása és ***egyúttal*** az Unió éves költségvetéséhez való GNI-alapú tagállami hozzájárulások ***túlsúlyának mérséklése*** érdekében ***új saját forrásokat kell bevezetni, amelyek a közös összevont társaságiadó-alapon,*** az Európai ***Unió kibocsátáskereskedelmi rendszeréből származó tagállami bevételeken és a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyisége alapján kiszámított nemzeti hozzájáruláson alapulnak, ösztönözve*** a ***körforgásos gazdaságot***. ***Továbbá e célból be kell vezetni az importált áruk karbonintenzitását ellensúlyozó – a WTO szabályaival teljes mértékben összeegyeztethető – mechanizmuson, a digitális szolgáltatási adón, a pénzügyi tranzakciós adón alapuló, lehetőség szerint valamennyi tagállam egyetértésével elfogadott rendszer szerint megvalósított saját forrásokat, amint az alapul szolgáló jogszabályi feltételek adottak. A Bizottságnak minél hamarabb meg kell tennie az említett új saját forrásokhoz és egyéb olyan potenciális új saját forrásokhoz szükséges jogalkotási javaslatot, amelyek támogatják az európai zöld megállapodást és az egységes piac működését, valamint a társasági adózás hatékonyságának javítására irányuló erőfeszítéseket. A Bizottság által már bejelentett potenciális új saját forrásokat – például az egységes piaci illetéket – tovább kell értékelni, mielőtt azokat az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztenék.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 6

Határozatra irányuló tervezet

7 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(7) ***Első lépésként be kell vezetni a saját források egy olyan új kategóriáját, amely a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyisége alapján kiszámított nemzeti hozzájáruláson alapul.*** **A** műanyagokkal kapcsolatos uniós stratégiával összhangban az uniós költségvetés hozzájárulhat a műanyag csomagolási hulladék okozta szennyezés csökkentéséhez. Egy olyan saját forrás, amely az egyes tagállamokban nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyiségével arányos nemzeti hozzájáruláson alapul, ösztönzi az egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztásának csökkentését, az újrafeldolgozást és a körforgásos gazdaság térnyerését. Ugyanakkor a tagállamok a szubszidiaritás elvével összhangban szabadon választhatják meg a legmegfelelőbb intézkedéseket e célok eléréséhez. ***A nemzeti hozzájárulásokat érintő túlzottan regresszív hatás elkerülése érdekében éves egyösszegű csökkentést kell alkalmazni azon tagállamok hozzájárulásaira, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme 2017-ben az uniós átlag alatt maradt. A csökkentés mértéke 3,8 kg szorozva az érintett tagállamok 2017. évi népességével.***	(7) **A** műanyagokkal kapcsolatos uniós stratégiával összhangban az uniós költségvetés hozzájárulhat a műanyag csomagolási hulladék okozta szennyezés csökkentéséhez ***és a csomagolási hulladékok újrafeldolgozásával kapcsolatos célértékek eléréséhez***. Egy olyan saját forrás, amely az egyes tagállamokban nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyiségével arányos nemzeti hozzájáruláson alapul, ösztönözni fogja az egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztásának csökkentését, az újrafeldolgozást és a körforgásos gazdaság térnyerését. ***A Bizottságnak egyszerűsített számítási módszert, illetve hatékony regisztrációs és ellenőrzési mechanizmusokat kell kialakítania.*** Ugyanakkor a tagállamok a szubszidiaritás elvével összhangban szabadon választhatják meg a legmegfelelőbb intézkedéseket e célok eléréséhez. ***Mivel e hozzájárulás az elképzelések szerint a „szennyező fizet” elven alapuló saját forrás, ezért nem képezheti korrekciós mechanizmus tárgyát.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 7

Határozatra irányuló tervezet

7 a preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(7a) Az Unió prioritásnak tekinti, hogy a Párizsi Megállapodás keretében vállalt kötelezettségeinek megfelelően megvalósítsa az 1990 és 2030 közötti 40 %-os kibocsátáscsökkentésre vonatkozó célkitűzést. Az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere (ETS) az e célkitűzés megvalósítását szolgáló egyik fő eszköz, amely a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése révén bevételt eredményez. Figyelembe véve az ETS harmonizált jellegét, valamint az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó tagállami erőfeszítések előmozdítása érdekében az Unió által nyújtott finanszírozást, helyénvaló az uniós költségvetést finanszírozó új saját forrást bevezetni ebben az összefüggésben. E saját forrásnak a tagállamok által árverésre bocsátandó kibocsátási egységeken kell alapulnia, beleértve az energiaszektor számára átmenetileg ingyenesen kioszthető kibocsátási egységeket is. A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1a]) egyes tagállamokra vonatkozó egyedi rendelkezéseinek figyelembevétele érdekében a sajátforrás-hozzájárulás meghatározásakor nem kell figyelembe venni a szolidaritás, a növekedés és az energiahálózatok összekapcsolása céljából újraelosztott kibocsátási egységeket, valamint az Innovációs Alap és a Modernizációs Alap számára elkülönített juttatásokat. Az ETS-n alapuló saját forrást is oly módon kell meghatározni, hogy az magában foglalja az ETS-irányelv hatályának új ágazatokra vagy földrajzi régiókra való jövőbeli kiterjesztéséből származó potenciális többletbevételt, biztosítva egyúttal az Unió versenyképességét.

([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 8

Határozatra irányuló tervezet

8 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(8) **Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén nyugtázta, hogy a Bizottság 2021 első félévében javaslatokat fog előterjeszteni a kiegészítő saját források alapjaként az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról és egy digitális illetékről annak érdekében, hogy legkésőbb 2023. január 1-jéig bevezessék azokat. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő módosított javaslatot a kibocsátáskereskedelmi rendszerre vonatkozóan, esetleg kiterjesztve azt a légi és a tengeri ágazatra. Az Európai Tanács ezenkívül úgy határozott, hogy az Unió a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret ideje alatt egyéb saját források bevezetésére is törekedni fog, amelyek magukban foglalhatják a pénzügyi tranzakciós adót is.**	(8) **A szükséges kiegészítő saját forrásokat legkésőbb 2028-ig be kell vezetni az e határozatban foglalt, jogilag kötelező erejű ütemtervvel összhangban, amely ütemtervnek biztosítania kell, hogy az alapul szolgáló jogszabályokat időben el lehessen fogadni és működőképessé lehessen tenni annak érdekében, hogy a bevételek a költségek felmerülésekor rendelkezésre álljanak. A Bizottságnak e célból jogalkotási javaslatokat kell előterjesztenie. Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között létrehozandó intézményközi megállapodásnak kell részletesebben meghatároznia az említett jogilag kötelező ütemtervre vonatkozó rendelkezéseket és egyéb rendelkezéseket, például egyes új saját források hatálybalépésének vagy esetleges visszaható hatályú alkalmazásának időpontját.**

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 9

Határozatra irányuló tervezet

8 a preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(8a) Első lépésként a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló hozzájárulás 2021 januárjától egészíti ki a meglévő saját forrásokat. Emellett az ETS-ből származó árverési bevételek 30 %-a 2021-től az uniós költségvetés általános bevételének részét fogja képezni. Második lépésként a Bizottság előterjeszti a szükséges javaslatokat annak érdekében, hogy a pénzügyi tranzakciós adó 2024-től saját forrás alapjául szolgáljon. A Bizottság emellett 2021 első félévében jogalkotási javaslatokat terjeszt elő az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmuson és a digitális illetéken alapuló új saját források bevezetése céljából. A bevételek 2023-tól állnak majd rendelkezésre. Ha az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus kiegészítő importvám formájában valósul meg, akkor a hagyományos saját forrásokra vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik, és nem lenne szükség saját forrásokról szóló külön határozatra. Ha az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus az ETS hatályának kiterjesztésével valósul meg, akkor annak teljes mértékben az ETS-alapú saját forrás hatálya alá kell tartoznia. Harmadik lépésként és a többéves pénzügyi keret 2024 első félévében esedékes félidős értékelésének/felülvizsgálatának részeként a Bizottság további új – vagy átdolgozott korábbi – javaslatokat terjeszt elő a közös összevont társaságiadó-alap (KÖTA) saját forrás alapjává alakítása érdekében. A jogszabálynak időben hatályba kell lépnie ahhoz, hogy az ezen új saját forrásokból származó bevételek 2026-tól rendelkezésre álljanak. Az adóalapú saját forrásokat nem kell majd visszamenőlegesen alkalmazni.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 10

Határozatra irányuló tervezet

9 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(9) ***Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén arra a következtetésre jutott, hogy a saját forrásokról szóló szabályokat az egyszerűség, az átláthatóság és a méltányosság – többek között a tisztességes tehermegosztás – általános céljainak figyelembevételével kell megállapítani. Ezenkívül megállapította, hogy Dánia, Hollandia, Ausztria és Svédország, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési támogatás keretében Németország 2021–2027-es időszakra vonatkozó GNI-alapú hozzájárulására egyösszegű korrekciót kell alkalmazni.***	(9) ***A visszatérítéseket és egyéb korrekciós mechanizmusokat el kell törölni.***

Módosítás 11

Határozatra irányuló tervezet

9 a preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(9a) Az Unió az elkövetkező években és 2028 előtt további új potenciális saját források bevezetésére fog törekedni. Ha az Európai Parlament vagy a Tanács új saját forrást javasol, a Bizottság elvégzi annak értékelését.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 12

Határozatra irányuló tervezet

9 b preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(9b) Tekintettel a szerződésmódosításokkal kapcsolatos jövőbeli tanácskozásokra és az Európa jövőjéről szóló konferencia lendületét felhasználva tovább kell erősíteni a demokratikus legitimitást, az elszámoltathatóságot, az ellenálló képességet és az uniós költségvetés bevételi oldalának összehangolását a fő szakpolitikai célkitűzésekkel azáltal, hogy az Európai Parlament megerősített hatáskörökre tesz szert a jogalkotási döntéshozatalban, és aktívabb szerepet kap a saját források rendszere végrehajtásának nyomon követésében, valamint az alapul szolgáló ágazati jogszabályokban.

Módosítás 13

Határozatra irányuló tervezet

10 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(10) A ***tagállamoknak*** beszedési költség címén ***meg kell tartaniuk*** az ***általuk beszedett*** tradicionális saját ***források 25 %-át***.	(10) A ***tradicionális saját források céljára a tagállamok által beszedett összegek 20 %-ának*** beszedési költség címén ***történő visszatartása a saját források túlságosan magas arányát teszi ki, amely összegek nem állnak*** az ***uniós költségvetés rendelkezésére. A vámügyi berendezések, személyzeti kiadások és informatikai fejlesztések céljára nyújtott pénzügyi támogatások és a tényleges költségek és igények megfelelőbb összhangját biztosítandó, a tagállamok által a tradicionális saját forrásokból visszatartott beszedési költségek arányát vissza kell állítani 20 %-ról az eredeti 10 %-ra. Ennek az aránynak minden tagállamra vonatkozóan azonosnak kell lennie.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 14

Határozatra irányuló tervezet

11 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(11) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkének negyedik ***bekezdése értelmében*** a ***Tanács rendeletet fogad el*** az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási ***intézkedések megállapításáról***. Ezen intézkedések közé olyan általános és technikai ***jellegű*** rendelkezéseknek kell tartozniuk, amelyek a saját források összes ***kategóriájára*** alkalmazandók. Ezeknek az intézkedéseknek ***az egyenleg kiszámítására és költségvetési elszámolására vonatkozó részletes szabályokat***, ***továbbá*** a saját források beszedésének ellenőrzéséhez és felügyeletéhez szükséges rendelkezéseket és ***megállapodásokat*** kell ***tartalmazniuk***.	(11) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkének negyedik ***bekezdésével összhangban*** a ***Tanácsnak meg kell állapítania*** az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási ***intézkedéseket***. Ezen intézkedések közé olyan általános és technikai rendelkezéseknek kell tartozniuk, amelyek a saját források összes ***típusára*** alkalmazandók***, és amelyek tekintetében különösen fontos a megfelelő parlamenti felügyelet***. Ezeknek az intézkedéseknek ***részletes szabályokat kell tartalmazniuk a 2. cikk (1) bekezdésében említett***, ***rendelkezésre bocsátandó saját források összegének megállapítására vonatkozóan, beleértve a 2. cikk (1) bekezdésének b)–e) pontjában említett saját forrásokra alkalmazandó lehívási kulcsokat, a bruttó nemzeti jövedelemhez kapcsolódó technikai kérdéseket,*** a saját források beszedésének ellenőrzéséhez és felügyeletéhez szükséges rendelkezéseket és ***intézkedéseket, beleértve az ellenőrzésekre vonatkozó szabályokat, valamint a Bizottság által az ellenőrzések elvégzésére felhatalmazott tisztviselők és egyéb alkalmazottak hatáskörét, valamint a vonatkozó jelentéstételi követelményeket. Ezeknek az intézkedéseknek gyakorlati rendelkezéseket is magukban kell foglalniuk kell arra vonatkozóan, hogy a tagállamok és az Európai Parlament – mint a költségvetési hatóság egyik ága – rendszeres tájékoztatást kapjanak a hitelfelvétel állásáról, az adósságkezelésről és a kapcsolódó kockázatkezelési stratégiákról, valamint a visszafizetési tervről.***

Módosítás 15

Határozatra irányuló tervezet

13 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(13) ***A*** saját ***források*** felső ***határai alatt*** elegendő ***mozgásteret kell*** az Unió ***számára biztosítani*** ahhoz, hogy fedezni tudja az adott évben ***esedékes*** valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét***. Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az uniós költségvetés számára allokált*** saját ***források teljes összege nem haladhatja meg*** a ***tagállamok összesített GNI-jének 1,40 %-át. Az éves kötelezettségvállalási*** előirányzatok ***teljes összege nem haladhatja meg az összes tagállam GNI-je*** összegének ***1,46 %-át***.	(13) ***Annak érdekében, hogy a*** saját ***források*** felső ***határai keretében*** elegendő ***tartalék álljon*** az Unió ***rendelkezésére*** ahhoz, hogy fedezni tudja az adott évben ***esedékessé váló*** valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét***, a*** saját ***források felső határát*** a ***kifizetési*** előirányzatok ***esetében a tagállamok piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelme*** összegének ***1,50 %-ára kell emelni***.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 16

Határozatra irányuló tervezet

16 a preambulumbekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(16a) A kifizetési előirányzatok felső határát kizárólag a rendkívüli és ideiglenes hitelfelvételi felhatalmazásból eredő további pénzügyi kötelezettségek és függő kötelezettségek fedezése, valamint a pénzügyi fenntarthatóság – akár gazdasági visszaesés idején történő – biztosítása érdekében 0,6 százalékponttal meg kell emelni.

Módosítás 17

Határozatra irányuló tervezet

19 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(19) A vissza nem térítendő támogatás, a pénzügyi eszközökön keresztül visszafizetendő támogatás vagy a költségvetési garanciák feltöltése céljából felvett pénzeszközök, valamint az esedékes kamatok visszafizetését az uniós ***költségvetésből*** kell finanszírozni. A tagállamoknak kölcsönként nyújtott hitelösszegeket a kedvezményezett tagállamoktól kapott összegekből kell visszafizetni. A szükséges forrásokat el kell különíteni és az Unió rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy az EUMSZ 310. cikkének (4) bekezdésével és 323. cikkével összhangban bármely évben és minden körülmények között fedezni tudja a hitelfelvételre vonatkozó kivételes és ideiglenes felhatalmazásból eredő valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét.	(19) A vissza nem térítendő támogatás, a pénzügyi eszközökön keresztül visszafizetendő támogatás vagy a költségvetési garanciák feltöltése céljából felvett pénzeszközök, valamint az esedékes kamatok visszafizetését az uniós ***költségvetésben bevezetett új saját források bevételeiből*** kell finanszírozni. A tagállamoknak kölcsönként nyújtott hitelösszegeket a kedvezményezett tagállamoktól kapott összegekből kell visszafizetni. A szükséges forrásokat el kell különíteni és az Unió rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy az EUMSZ 310. cikkének (4) bekezdésével és 323. cikkével összhangban bármely évben és minden körülmények között fedezni tudja a hitelfelvételre vonatkozó kivételes és ideiglenes felhatalmazásból eredő valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 18

Határozatra irányuló tervezet

25 preambulumbekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(25) E határozat a nemzeti szuverenitás maradéktalan tiszteletben tartása érdekében csak akkor léphet hatályba, ha saját alkotmányos követelményeinek megfelelően azt minden tagállam jóváhagyta. Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén nyugtázta a tagállamok arra irányuló szándékát, hogy a lehető leghamarabb jóváhagyják ezt a határozatot. Mivel a Covid19-válság következményeinek kezelésére irányuló intézkedések finanszírozása céljából sürgősen lehetővé kell tenni a hitelfelvételt, e határozatnak az e határozat elfogadásához szükséges eljárások lezárultáról szóló utolsó értesítés beérkezését követő első hónap első napján hatályba kell lépnie.	(25) ***A ratifikációs folyamat megkezdésének lehetővé tétele érdekében ezt a határozatot a Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően fogadja el. Az Európai Parlament kifejezte azon szándékát, hogy mielőbb kinyilvánítsa véleményét a konzultáció keretében, amelyre jogszabályi követelmény alapján szükség van a Bizottságot az Európai Helyreállítási Eszköz finanszírozására irányuló hitelfelvételi műveletek megkezdésére felhatalmazó folyamat felgyorsításához.*** E határozat a nemzeti szuverenitás maradéktalan tiszteletben tartása érdekében csak akkor léphet hatályba, ha saját alkotmányos követelményeinek megfelelően azt – ***a saját források új kategóriái tekintetében is*** – minden tagállam jóváhagyta. Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén nyugtázta a tagállamok arra irányuló szándékát, hogy a lehető leghamarabb jóváhagyják ezt a határozatot. Mivel a Covid19-válság következményeinek kezelésére irányuló intézkedések finanszírozása céljából sürgősen lehetővé kell tenni a hitelfelvételt, e határozatnak az e határozat elfogadásához szükséges eljárások lezárultáról szóló utolsó értesítés beérkezését követő első hónap első napján hatályba kell lépnie.

Módosítás 19

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c pont

A Tanács tervezete	*Módosítás*
c) egységes lehívási kulcs alkalmazása ***az egyes tagállamokban keletkező,*** nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegére. A lehívási kulcs ***0,80 EUR kilogrammonként. Egyes tagállamok esetében a negyedik albekezdésben meghatározott egyösszegű csökkentést kell alkalmazni***;	c) ***2021. január 1-jétől*** egységes lehívási kulcs alkalmazása ***a*** nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegére; a ***tényleges*** lehívási kulcs ***nem lehet több, mint 2,00 EUR kilogrammonként***;

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 20

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c a pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	ca) 2021. január 1-jétől egységes lehívási kulcs alkalmazása a 2003/87/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett, árverés útján értékesítendő kibocsátási egységekből származó bevételeknek és az említett irányelv 10c. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, az energiaágazat korszerűsítését szolgáló átmenetileg ingyenes kibocsátási egységek piaci értékének megfelelő összegre; a tényleges lehívási kulcs nem haladhatja meg az 50 %-ot; a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatályának további ágazatokra és régiókra való bármilyen jövőbeli, 2021. január 1-je utáni kiterjesztése nyomán keletkező többletbevétel egésze;

Módosítás 21

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c b pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	cb) az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból származó bevétel a Bizottság […/…] javaslatának megfelelően 2023. január 1-jéig;

Módosítás 22

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c c pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	cc) a digitális szolgáltatások adóztatásából származó bevételek, az egyes digitális szolgáltatások nyújtásából származó bevételek után fizetendő digitális szolgáltatási adó közös rendszeréről szóló tanácsi irányelv (COM(2018)0148) 2023. január 1-jéig történő elfogadásáig és végrehajtásáig; a tényleges lehívási kulcs nem haladhatja meg a 100 %-ot;

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 23

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c d pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	cd) 2026. január 1-jétől egységes lehívási kulcs alkalmazása a közös összevont társaságiadó-alapra vonatkozó uniós szabályok alapján az egyes tagállamokhoz rendelt adóköteles nyereség arányára; a tényleges lehívási kulcs nem haladhatja meg a 6 %-ot;

Módosítás 24

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c e pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	ce) 2024. január 1-jétől az (EU) […/…] tanácsi irányelv értelmében kivetendő pénzügyi tranzakciós adó alkalmazása az alkalmazandó lehívási kulcsokkal, olyan hányad erejéig, amely nem haladja meg az említett irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében megállapított minimális kulcsokat; amennyiben a pénzügyi tranzakciós adóról szóló irányelvet átmenetileg megerősített együttműködés keretében alkalmazzák, úgy ez a saját forrás nem érinti a megerősített együttműködésben részt nem vevő tagállamokat;

Módosítás 25

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 2 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(2) ***A 2021 és 2027 közötti időszakban Ausztria éves GNI-alapú hozzájárulását bruttó 565 millió EUR-val, Dánia éves GNI-alapú hozzájárulását bruttó 377 millió EUR-val, Németország éves GNI-alapú hozzájárulását bruttó 3 671 millió EUR-val, Hollandia éves GNI-alapú hozzájárulását bruttó 1 921 millió EUR-val, Svédország éves GNI-alapú hozzájárulását pedig bruttó 1 069 millió EUR-val kell csökkenteni. Ezeket az összegeket 2020-as árakon kell számítani, és a folyó árakhoz kell igazítani az Unióra vonatkozó legfrissebb, euróban kifejezett és a költségvetési tervezet kidolgozásakor rendelkezésre álló GDP-deflátornak az alkalmazásával, amelyet a Bizottság ad meg. A bruttó csökkentések finanszírozásában valamennyi tagállam részt vesz.***	(2) ***Egyetlen tagállam sem részesülhet visszatérítésben vagy korrekcióban.***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 26

Határozatra irányuló tervezet

2 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	(2a) Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottsággal szoros együttműködésben 2021. január 1-jéig intézményközi megállapodásban meghatározza az új saját források bevezetésére vonatkozó, jogilag kötelező erejű ütemterv alkalmazásához szükséges részletes szabályokat és egyéb rendelkezéseket. Az ezen új saját forrásokból származó bevételeknek elegendőnek kell lenniük legalább a 3b. cikk szerint megállapított hitelfelvételi képességből eredő hitelfelvételi költségek visszafizetésének fedezésére. Az új saját forrásoknak emellett garantálniuk kell a többéves pénzügyi keretben foglalt uniós kiadások megfelelő szintű finanszírozását is, mérsékelve egyúttal a GNI-alapú hozzájárulások túlsúlyát.
	A Bizottság e célból megfelelő jogalkotási javaslatokat terjeszt elő.
	Az e bekezdésben meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatát többek között fel kell használni a jogszabályok kiigazítására és – szükség esetén – új jogszabályok elfogadására.

Módosítás 27

Határozatra irányuló tervezet

3 cikk – 1 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(1) Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített ***GNI-jének 1,40 %***-át.	(1) Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített ***bruttó nemzeti jövedelme összegének 1,50 %***-át.

Módosítás 28

Határozatra irányuló tervezet

3 cikk – 2 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(2) Az Unió költségvetésében szereplő kötelezettségvállalási előirányzatok teljes éves összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,46 %-át.	***törölve***

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 29

Határozatra irányuló tervezet

3 cikk – 3 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(3) Megfelelő arányt kell fenntartani a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok között annak érdekében, hogy azok összeegyeztethetőek legyenek, valamint hogy lehetővé váljon az (1) bekezdés szerinti felső határ betartása a következő években.	***törölve***

Módosítás 30

Határozatra irányuló tervezet

3 cikk – 4 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(4) Amennyiben az 549/2013/EU rendelet módosítása jelentősen megváltoztatja a GNI szintjét, a Bizottság a következő képlet alapján újraszámítja az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott – a 3c. cikkel összhangban ideiglenesen megemelt – felső határokat:	***törölve***
GNIt-2 + GNIt-1 + GNIt ESA aktuális	
x% (y %) *_____	
GNIt-2 + GNIt-1 + GNIt ESA módosított	
A képletben a „t” az utolsó olyan teljes évet jelöli, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak az (EU) 2019/516 rendeletben ([5]) meghatározott adatok, „x” a saját források felső határa a kifizetési előirányzatok tekintetében, „y” pedig a saját források felső határa a kötelezettségvállalási előirányzatok tekintetében.	
A képletben az „ESA” a nemzeti és regionális számlák európai rendszere az Unióban.	

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/516 rendelete (2019. március 19.) a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról, valamint a 89/130/EGK, Euratom tanácsi irányelv és az 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (GNI-rendelet) (HL L 91., 2019.3.29., 19. o.).

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 31

Határozatra irányuló tervezet

3b cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
Az (1) bekezdés b) pontjában említett kiadásokra felhasznált pénzeszközök tőkeösszegének és a kapcsolódó esedékes kamatnak a visszafizetését az Unió általános ***költségvetéséből*** kell fedezni. A költségvetési kötelezettségvállalások az (EU, Euratom) 2018/1046 ***európai parlamenti és tanácsi*** rendelet ***(6)*** 112. cikkének (2) bekezdésével összhangban több éven keresztül éves részletekre bonthatók.	Az (1) bekezdés b) pontjában említett kiadásokra felhasznált pénzeszközök tőkeösszegének és a kapcsolódó esedékes kamatnak a visszafizetését az Unió általános ***költségvetésébe bevezetett új saját források bevételeiből*** kell fedezni. A költségvetési kötelezettségvállalások az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 112. cikkének (2) bekezdésével összhangban több éven keresztül éves részletekre bonthatók.

(6) ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).***

Módosítás 32

Határozatra irányuló tervezet

5 cikk

A Tanács tervezete	*Módosítás*
5 cikk	***törölve***
A többlet átvitele	
Az Unió költségvetésében egy adott pénzügyi év folyamán a tényleges kiadások összességét meghaladó bevételi többletet át kell vinni a következő pénzügyi évre.	

Módosítás 33

Határozatra irányuló tervezet

6 cikk – 2 bekezdés

A Tanács tervezete	*Módosítás*
(2) A tagállamok beszedési költség ***címén*** megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett összegek ***25*** %-át.	(2) A tagállamok ***a*** beszedési költség ***kompenzációjaként*** megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett összegek ***10***%-át.

2020. szeptember 16., szerda

Módosítás 34

Határozatra irányuló tervezet

7 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	ba) a versenyjogi bírságokból és a kötelezettségszegési ügyekből származó bevételek költségvetési kezelése;

Módosítás 35

Határozatra irányuló tervezet

7 cikk – 1 bekezdés – b b pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	bb) a 2. cikk (1) bekezdésének a)–ce) pontjában említett, rendelkezésre bocsátandó saját források összegének megállapítására vonatkozó szabályok, beleértve az említett saját forrásokra vonatkozó, az említett pontokban meghatározott határokon belüli, alkalmazandó lehívási kulcsokat, valamint a bruttó nemzeti jövedelmen alapuló saját forrásra alkalmazandó kulcs kiszámítását;

Módosítás 36

Határozatra irányuló tervezet

7 cikk – 1 bekezdés – b c pont (új)

A Tanács tervezete	*Módosítás*
	bc) a 2. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a referenciaként használt bruttó nemzeti jövedelem, a bruttó nemzeti jövedelem kiigazítására vonatkozó rendelkezések és a bruttó nemzeti jövedelem jelentős változásai esetén a kifizetésekre és kötelezettségvállalásokra vonatkozó felső határok újraszámítására vonatkozó rendelkezések;

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0222

Gépjárművek típusjóváhagyása (valós vezetési körülmények közötti kibocsátások) ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-én elfogadott módosításai a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2019)0208 – C9-0009/2019 – 2019/0101(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 385/31)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A 715/2007/EK rendelet előírja, hogy az új könnyűgépjárműveknek meg kell felelniük bizonyos kibocsátási határértékeknek (az Euro 5 és Euro 6 előírásnak), valamint további követelményeket ír elő a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetősége tekintetében. **Az *említett*** rendelet végrehajtásához szükséges konkrét műszaki rendelkezések a 692/2008/EK bizottsági rendelettel [4], majd ezt követően az (EU) 2017/1151 bizottsági rendelettel [5] kerültek elfogadásra.	(2) A ***2020. szeptember 1-től hatályba lépő (EU) 2018/858 rendelettel [3a] módosított és egységes szerkezetbe foglalt*** 715/2007/EK rendelet előírja, hogy az új könnyűgépjárműveknek meg kell felelniük bizonyos kibocsátási határértékeknek (az Euro 5 és Euro 6 előírásnak), valamint további követelményeket ír elő a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetősége tekintetében. ***A 715/2007/EK*** rendelet végrehajtásához szükséges konkrét műszaki rendelkezések a 692/2008/EK bizottsági rendelettel [4], majd ezt követően az (EU) 2017/1151 bizottsági rendelettel [5] kerültek elfogadásra.

[4] Bizottság 692/2008/EK rendelete (2008. július 18.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és végrehajtásáról (HL L 199., 2008.7.28., 1. o.).

[5] Bizottság (EU) 2017/1151 rendelete (2017. június 1.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 692/2008/EK bizottsági rendelet és az 1230/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról, valamint a 692/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 175., 2017.7.7., 1. o.).

[3a] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/858 rendelete (2018. május 30.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkotóelemeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről, a 715/2007/EK és az 595/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2007/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2018.6.14., 1. o.).

[4] Bizottság 692/2008/EK rendelete (2008. július 18.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és végrehajtásáról (HL L 199., 2008.7.28., 1. o.).

[5] Bizottság (EU) 2017/1151 rendelete (2017. június 1.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 692/2008/EK bizottsági rendelet és az 1230/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról, valamint a 692/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 175., 2017.7.7., 1. o.).

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0139/2020).

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Az Euro előírások bevezetése és azok későbbi módosításai fokozatosan és jelentősen szigorították a gépjárművek kibocsátásaira vonatkozó típusjóváhagyási követelményeket. Míg a járművek terén általánosságban jelentős kibocsátáscsökkentés valósult meg a szabályozott szennyező anyagok tekintetében, a dízelmotorok NOX-kibocsátása és a közvetlen benzinbefecskendezésű motorok részecskekibocsátása kivételt képezett ez alól, különösen a könnyűgépjárművekbe szerelt motorok esetében. Ezért intézkedéseket kell hozni e helyzet orvoslására.	*(A magyar változatot nem érinti.)*

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

3 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) európai levegőminőségről szóló 2019-es jelentésében ([1 bis]) foglalt becslések szerint 2016-ban a légszennyezettségnek való hosszú távú kitettség több mint 506 000 ember idő előtti halálát okozta a 28 tagú EU-ban. A jelentés megerősítette azt is, hogy a 28 tagú EU-ban a közúti fuvarozás 2017-ben is az NOx-kibocsátások elsődleges forrása volt, amely az EU összes NOx-kibocsátásának 40 %-áért felelős, valamint hogy a közúti fuvarozásból származó összes NOx-kibocsátás mintegy 80 %-át a dízelmotoros járművek okozzák;

([1 bis]) Az EEA 2019-es jelentése az európai levegőminőségről.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3b) A független gazdasági szereplők járműjavítási és -karbantartási információkhoz való hozzáférése a fogyasztói bizalom helyreállítása érdekében alapvető fontosságú.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

3 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3c) A hatályos jogi keret gyártók általi közelmúltbeli megsértése – ideértve a 715/2007/EK rendelet szerinti jogi kötelezettségeik megsértését is – rámutatott az ellenőrzési és végrehajtási mechanizmusok gyengeségeire. A fogyasztók nem részesültek kielégítő kompenzációban, mivel még ha sor is került erre, ezáltal e járművek gyakran nem feleltek meg az Euro 5 és Euro 6 szabványnak. Mivel az egyre több európai városban bevezetett dízeltilalom kihat a polgárok mindennapi életére, megfelelő kompenzációs intézkedés lenne a követelményeknek nem megfelelő járműveknek a kigazított kipufogógáz-kezelési technológiával való felszerelése („hardvercsere”), vagy amennyiben a fogyasztó tisztább modellre kívánja cserélni a megvásárolt járművet, átállási prémium felajánlása.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Ennek eredményeként a Bizottság új módszertant dolgozott ki a járművek valós vezetési körülmények közötti kibocsátásának vizsgálatára: a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásokra (RDE) vonatkozó vizsgálati eljárást. Az RDE-vizsgálati eljárást az (EU) 2016/427 ([6]) és az (EU) 2016/646 ([7]) bizottsági rendelet vezette be, majd ezt követően az (EU) 2017/1151 rendelet átvette, az (EU) 2017/1154 bizottsági rendelet ***([8])*** pedig továbbfejlesztette az eljárást.	(5) Ennek eredményeként a Bizottság új módszertant dolgozott ki a járművek valós vezetési körülmények közötti kibocsátásának vizsgálatára: a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásokra (RDE) vonatkozó vizsgálati eljárást. Az RDE-vizsgálati eljárást az (EU) 2016/427 ([6]) és az (EU) 2016/646 ([7]) bizottsági rendelet vezette be, majd ezt követően az (EU) 2017/1151 rendelet átvette, az (EU) 2017/1154 bizottsági rendelet ***([8]) és az (EU) 2018/1832 ([8a]) rendelet*** pedig továbbfejlesztette az eljárást.

([6]) A Bizottság (EU) 2016/427 rendelete (2016. március 10.) a 692/2008/EK rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 82., 2016.3.31., 1. o.).

([7]) A Bizottság (EU) 2016/646 rendelete (2016. április 20.) a 692/2008/EK rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 109., 2016.4.26., 1. o.).

([8]) A Bizottság (EU) 2017/1154 rendelete (2017. június 7.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 692/2008/EK bizottsági rendelet és az 1230/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról, valamint a 692/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2017/1151 rendeletnek és a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a könnyű személy- és haszongépjárművek valós vezetési feltételek melletti kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 175., 2017.7.7., 708. o.).

([6]) A Bizottság (EU) 2016/427 rendelete (2016. március 10.) a 692/2008/EK rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 82., 2016.3.31., 1. o.).

([7]) A Bizottság (EU) 2016/646 rendelete (2016. április 20.) a 692/2008/EK rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 109., 2016.4.26., 1. o.).

([8]) A Bizottság (EU) 2017/1154 rendelete (2017. június 7.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről, a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 692/2008/EK bizottsági rendelet és az 1230/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról, valamint a 692/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2017/1151 rendeletnek és a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a könnyű személy- és haszongépjárművek valós vezetési feltételek melletti kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 175., 2017.7.7., 708. o.).

([8a]) ***A Bizottság (EU) 2018/1832 rendelete (2018. november 5.) a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, a 692/2008/EK bizottsági rendeletnek és az (EU) 2017/1151 bizottsági rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyása céljából alkalmazott vizsgálatok és eljárások, ezen belül a használatban lévő járművek megfelelőségére és a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásokra vonatkozó vizsgálatok és eljárások továbbfejlesztése, valamint a tüzelőanyag- és elektromosenergia-fogyasztás nyomon követésére szolgáló berendezések bevezetése érdekében történő módosításáról (HL L 301., 2018.11.27., 1. o.).***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) Az (EU) 2016/646 rendelet ([9]) meghatározta az RDE-vizsgálati eljárás alkalmazásának kezdőnapjait, valamint az RDE-eljárással kapcsolatos megfelelési kritériumokat. E célból szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényezőket ***határoztak meg*** a hordozható kibocsátásmérő rendszerekkel (PEMS) végzett mérések statisztikai és műszaki bizonytalanságainak figyelembevétele érdekében.	(6) Az (EU) 2016/646 rendelet ([9]) meghatározta az RDE-vizsgálati eljárás alkalmazásának kezdőnapjait, valamint az RDE-eljárással kapcsolatos megfelelési kritériumokat. ***Az alkalmazás kezdőnapjainak személygépjárművek és könnyűgépjárművek tekintetében való meghatározására évenkénti sorozatban került sor, biztosítandó a gyártó kellő időben történő tervezését minden járműcsoport esetében.*** E célból szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényezőket ***vezettek be*** a hordozható kibocsátásmérő rendszerekkel (PEMS) végzett mérések statisztikai és műszaki bizonytalanságainak figyelembevétele érdekében.

([9]) A Bizottság (EU) 2016/646 rendelete ((2016. április 20.) a 692/2008/EK rendeletnek a könnyű személy- és haszongépjárművek kibocsátásai (Euro 6) tekintetében történő módosításáról (HL L 109., 2016.4.26., 1. o.).

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

6 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6a) Az EEA 2016. évi jelentése szerint a valós és a laboratóriumi kibocsátásértékek közötti eltérés három fő tényezőre vezethető vissza: az elavult vizsgálati eljárásra, a jelenlegi eljárás rugalmasságára, és a valós vezetési feltételek melletti, a járművezetőtől függő tényezőkre. Tanulmány készítésére van szükség a vezetési stílus és a külső hőmérséklet okozta hibákra vonatkozó hibahatárok megállapításához. Egyértelműen különbséget kell tenni a megfelelési tényező, az eszközzel kapcsolatos hibahatár, és a valós vezetési feltételekkel kapcsolatos, vezetésistílus- és hőmérséklet-függő tényezőkre visszavezethető hibahatár között.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) 2018. december 13-án a Törvényszék ítéletet hozott a T-339/16. sz., a T-352/16. sz. és T-391/16. sz. egyesített ügyekben[22], melyek az (EU) 2016/646 rendelet megsemmisítésére irányultak. A Törvényszék megsemmisítette a (EU) 2016/646 rendelet azon részét, amely megfelelési tényezőket határozott meg az RDE-vizsgálati eredmények megfelelőségének a 715/2007/EK rendeletben megállapított kibocsátási határértékek alapján való értékelése céljából. A Törvényszék úgy találta, hogy csak a jogalkotó vezethette volna be a megfelelési tényezők alkalmazását, mivel azok a 715/2007/EK rendelet lényeges elemét érintették.	(7) 2018. december 13-án a Törvényszék ítéletet hozott a T-339/16. sz., a T-352/16. sz. és T-391/16. sz. egyesített ügyekben[22], melyek az (EU) 2016/646 rendelet megsemmisítésére irányultak. A Törvényszék megsemmisítette az (EU) 2016/646 rendelet azon részét, amely megfelelési tényezőket határozott meg az RDE-vizsgálati eredmények megfelelőségének a 715/2007/EK rendeletben megállapított kibocsátási határértékek alapján való értékelése céljából. A Törvényszék úgy találta, hogy csak a jogalkotó vezethette volna be a megfelelési tényezők alkalmazását, mivel azok a 715/2007/EK rendelet lényeges elemét érintették***, és „ennek következtében de facto módosultak az Euro 6 szabvány nitrogén-oxidok kibocsátására vonatkozó határértékei, még akkor is, ha ezeket a határértékeket az említett vizsgálatok esetében kell alkalmazni”***.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(8) A Törvényszék ***nem kérdőjelezte meg*** a megfelelési ***tényezők*** műszaki ***indokoltságát***. ***Ezért***, és tekintettel arra, hogy a technológiai fejlődés jelenlegi állása mellett még mindig eltérés van a valós vezetési körülmények között és a laboratóriumban mért kibocsátások között, helyénvaló a megfelelési tényezőket a 715/2007/EK rendeletbe bevezetni.	(8) A Törvényszék ***kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy „a Bizottság megalapozottan hagyatkozik-e az esetleges statisztikai hibákra”, különösen*** a ***2,1-es ideiglenes*** megfelelési ***tényező tekintetében, és kijelentette, hogy „a statisztikai bizonytalanságokat a minta vagy a vizsgálat reprezentativitásával vagy a vizsgálatok számával korrigálják”. Továbbá a műszaki bizonytalanság miatt bevezetett hibahatár tekintetében a Törvényszék kijelentette, hogy „egy RDE-vizsgálatot követően lehetetlen megállapítani, hogy a vizsgált jármű megfelel-e a jogszabályi határértékeknek, vagy akár csak megközelíti-e azokat.” Minden mérőberendezés esetében a műszaki bizonytalanság miatt van hibahatár, és a PEMS-berendezések esetében – tekintettel arra, hogy azokat változatosabb körülmények között használják – a nem mobil laboratóriumi berendezésekhez képest valamivel nagyobb volt a hibahatár, noha ez valójában a kibocsátás túl- és alulbecslését is jelentheti.*** Tekintettel arra, hogy a technológiai fejlődés jelenlegi állása mellett még mindig eltérés van a valós vezetési körülmények között és a laboratóriumban mért kibocsátások között, helyénvaló a megfelelési tényezőket a 715/2007/EK rendeletbe ***ideiglenesen*** bevezetni.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

8 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(8a) Az Európai Parlament a „dízelbotrány" legújabb fejleményeiről szóló, 2019. március 28-i állásfoglalásában üdvözölte a Törvényszék ítéletét, és kifejezetten kérte a Bizottságot, hogy ne vezessen be semmiféle új megfelelési tényezőt annak érdekében, hogy az Euro 6 szabvány előírásai ne váljanak kevésbé szigorúvá, és helyette azokat rendeltetésszerű használat mellett kelljen elérni, a 715/2007/EK rendeletben eredetileg foglaltaknak megfelelően.

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) Annak érdekében, hogy az RDE-vizsgálati eljárás keretében a gyártók meg tudjanak felelni az Euro 6 kibocsátási határértékeknek, az RDE-re vonatkozó megfelelési kritériumokat két lépésben kell bevezetni. Az első lépésben a gyártó kérésére ideiglenes megfelelési tényezőt kell alkalmazni, míg második lépésben csak a végső megfelelési tényező alkalmazható. A Bizottságnak a műszaki fejlődés fényében ***nyomon*** kell ***követnie*** a ***végső*** megfelelési ***tényezőket***.	(9) Annak érdekében, hogy az RDE-vizsgálati eljárás keretében a gyártók meg tudjanak felelni az Euro 6 kibocsátási határértékeknek, az RDE-re vonatkozó megfelelési kritériumokat két lépésben kell bevezetni. Az első lépésben a gyártó kérésére ideiglenes megfelelési tényezőt kell alkalmazni, míg második lépésben csak a végső megfelelési tényező alkalmazható. ***A végső megfelelési tényezőt egy átmeneti időszakban kell alkalmazni, és annak tartalmaznia kell a PEMS bevezetéséhez kapcsolódó további mérési bizonytalanságot kifejező hibahatárt.*** **A** Bizottságnak a műszaki fejlődés fényében ***folyamatosan értékelnie*** kell ***ezt*** a ***megfelelési tényezőt, és azt a tudományos bizonyítékok, a mérési eljárás pontosságának javulása és a PEMS műszaki fejlődése alapján évente lefelé kell kiigazítania.*** **A** megfelelési ***tényezőt fokozatosan csökkenteni kell, és alkalmazását 2022. szeptember 30-tól meg kell szüntetni***.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

9 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9a) A Bizottságnak 2021. júniusig szigorúbb követelményeket kell meghatároznia az RDE-vizsgálatokhoz használható PEMS-mérő berendezések vonatkozásában. A megállapított szabványoknak lehetőség szerint figyelembe kell venniük a CEN által a rendelkezésre álló legjobb PEMS-berendezések alapján kidolgozott szabványosítás releváns elemeit.

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

9 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9b) Fontos hangsúlyozni, hogy míg ez a javaslat a megfelelési tényezővel foglalkozik, a kibocsátási határértékek kérdésével az Euro 6 utáni szabványra vonatkozó, a közeljövőben előterjesztendő javaslattal összefüggésben kell foglalkozni. A jövőbeli (az Euro 6 utáni) kibocsátási határértékek elfogadása felé történő gyors előrehaladás és a levegőminőség uniós polgárok számára történő javítása érdekében alapvető fontosságú, hogy a Bizottság adott esetben a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2021 júniusáig e célból jogalkotási javaslatot terjesszen elő, amint azt az „Európai zöld megállapodás" című, 2019. december 11-i közleményében bejelentette, amelyben kiemeli a fenntartható és intelligens mobilitásra való átállás és a kibocsátásmentes mobilitás felé vezető út biztosításának szükségességét. Az Euro 6 utáni szabványok végrehajtása során nem szabad megfelelési tényezőket alkalmazni.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

9 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9c) A gyártók proaktív és a környezetvédelmet előtérbe helyező hozzáállásának ösztönzése érdekében a NOx elnyelésére szánt új technológiai innovációkat az Euro szabványok jövőbeli felülvizsgálata során meg kell vizsgálni, ezeket számszerűsíteni kell, illetve figyelembe kell venni.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) A Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi, hogy a jogalkotó felhatalmazást adjon a Bizottság részére olyan általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadására, amelyek a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit egészítik ki, illetve módosítják. Az EUMSZ 290. cikkének (1) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján elfogadható intézkedések lényegében megfelelnek az 1999/468/EK tanácsi határozat ([11]) 5a. cikkével ***bevezetetett*** ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás hatálya alá tartozó intézkedéseknek. Ezért a 715/2007/EK rendeletnek az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit az EUMSZ 290. cikkéhez kell igazítani.	(10) A Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi, hogy a jogalkotó felhatalmazást adjon a Bizottság részére olyan általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadására, amelyek a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit egészítik ki, illetve módosítják. Az ***Európai Unió működéséről szóló szerződés (***EUMSZ) 290. cikkének (1) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján elfogadható intézkedések lényegében megfelelnek az 1999/468/EK tanácsi határozat ([11]) 5a. cikkével ***bevezetett*** ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás hatálya alá tartozó intézkedéseknek. Ezért a 715/2007/EK rendeletnek az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit az EUMSZ 290. cikkéhez kell igazítani.

([11]) Tanács 1999/468/EK határozata (1999. június 28.) a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 184., 1999.7.17., 23. o.).

([11]) Tanács 1999/468/EK határozata (1999. június 28.) a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 184., 1999.7.17., 23. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(11) Az uniós levegőminőségi célkitűzések eléréséhez és a járművek kibocsátásának csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az ***Európai Unió működéséről szóló szerződés*** **(**EUMSZ) 290. cikke alapján jogi aktusokat fogadjon el a típusjóváhagyással kapcsolatos konkrét eljárások, vizsgálatok és követelmények részletes szabályaira vonatkozóan. E felhatalmazásnak ki kell terjednie a 715/2007/EK rendeletnek a következők tekintetében való kiegészítésére: a fent említett felülvizsgált szabályok, valamint a kibocsátások mérésére szolgáló vizsgálati ciklusok; a kibocsátáscsökkentő rendszerek hatékonyságát csökkentő hatástalanító berendezések használatára vonatkozó tilalom végrehajtásával kapcsolatos követelmények; a gyártók azon kötelezettségének végrehajtásához szükséges intézkedések, melynek értelmében korlátlan és szabványosított hozzáférést kell biztosítaniuk a járműjavítási és -karbantartási információkhoz; egy átdolgozott részecskemérési eljárás elfogadása. A felhatalmazásnak továbbá tartalmaznia kell a 715/2007/EK rendelet módosítására való jogosultságot is a ***végső*** megfelelési ***tényezőknek*** a hordozható kibocsátásmérő rendszerek terén elért műszaki fejlődés figyelembevétele céljából való, lefelé történő módosítása, valamint a részecsketömeg-alapú határértékek újrakalibrálása és a részecskeszám-alapú határértékek bevezetése érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.	(11) Az uniós levegőminőségi célkitűzések eléréséhez és a járművek kibocsátásának csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikke alapján jogi aktusokat fogadjon el a típusjóváhagyással kapcsolatos konkrét eljárások, vizsgálatok és követelmények részletes szabályaira vonatkozóan. E felhatalmazásnak ki kell terjednie a 715/2007/EK rendeletnek a következők tekintetében való kiegészítésére: a fent említett felülvizsgált szabályok, valamint a kibocsátások mérésére szolgáló vizsgálati ciklusok; a kibocsátáscsökkentő rendszerek hatékonyságát csökkentő hatástalanító berendezések használatára vonatkozó tilalom végrehajtásával kapcsolatos követelmények;***valamint*** egy átdolgozott részecskemérési eljárás elfogadása. ***Annak ellenére, hogy e rendelet hatálybalépése, illetve a javítási és karbantartási információkra vonatkozó rendelkezéseknek az (EU) 2018/858 rendelet általi hatályon kívül helyezése között rövid idő telik el, a jogbiztonság és annak biztosítása érdekében, hogy minden lehetőség a jogalkotó rendelkezésére álljon, a felhatalmazásnak tartalmaznia kell a gyártók azon kötelezettségének végrehajtásához szükséges intézkedéseket is, hogy korlátlan és szabványosított hozzáférést biztosítsanak a járműjavítási és -karbantartási információkhoz.*** A felhatalmazásnak továbbá tartalmaznia kell a 715/2007/EK rendelet módosítására való jogosultságot is a megfelelési ***tényezőnek a mérési eljárás minőségének javulása, vagy*** a hordozható kibocsátásmérő rendszerek terén elért műszaki fejlődés figyelembevétele céljából való, lefelé történő módosítása, valamint a részecsketömeg-alapú határértékek újrakalibrálása és a részecskeszám-alapú határértékek bevezetése érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak ***([1a])*** megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

([1a]) ***HL L 123., 2016.5.12., 1. o.***

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont – a pont

715/2007/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A gyártók kötelezettségei magukban foglalják az I. mellékletben foglalt kibocsátási határértékeknek való megfelelést. Az I. melléklet 2. táblázatában meghatározott Euro 6 kibocsátási határértékeknek való megfelelés megállapítása céljából a valós vezetési feltételek melletti kibocsátások (RDE) bármely érvényes vizsgálata során meghatározott kibocsátási értékeket el kell osztani az I. melléklet 2a. táblázatában ***megadott***, vonatkozó megfelelési tényezővel. Az eredménynek az említett melléklet 2. táblázatában meghatározott Euro 6 kibocsátási határérték alatt kell maradnia.	A gyártók kötelezettségei magukban foglalják az I. mellékletben foglalt kibocsátási határértékeknek való megfelelést. Az I. melléklet 2. táblázatában meghatározott Euro 6 kibocsátási határértékeknek való megfelelés megállapítása céljából a valós vezetési feltételek melletti kibocsátások (RDE) bármely érvényes vizsgálata során meghatározott kibocsátási értékeket el kell osztani az I. melléklet 2a. táblázatában ***megadottak szerinti***, ***a*** vonatkozó megfelelési tényezővel. Az eredménynek az említett melléklet 2. táblázatában meghatározott Euro 6 kibocsátási határérték alatt kell maradnia. ***A megfelelőségi tényezőt a JRC értékelései alapján évente elvégzett lefelé irányuló felülvizsgálatok révén fokozatosan csökkenteni kell. A megfelelési tényező alkalmazását 2022. szeptember 30-tól meg kell szüntetni.***

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont – a pont

715/2007/EK rendelet

5 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A gyártó köteles olyan felszereléssel ellátni a járművet, hogy a kibocsátásokat valószínűsíthetően befolyásoló alkatrészek tervezése, kialakítása és összeállítása lehetővé tegye a jármű számára a rendes használat során az e rendeletnek való megfelelést.;	(1) A gyártó köteles olyan felszereléssel ellátni a járművet, hogy a kibocsátásokat valószínűsíthetően befolyásoló alkatrészek tervezése, kialakítása és összeállítása lehetővé tegye a jármű számára a rendes használat során az e rendeletnek való megfelelést. ***A gyártónak a kibocsátáscsökkentő berendezések megbízhatóságát is garantálnia kell, és törekednie kell az ilyen berendezések ellopása vagy manipulálása kockázatának csökkentésére.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

715/2007/EK rendelet

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 6. és a 7. cikk kiegészítése céljából. Ez magában foglalja az OBD-információk, valamint a járműjavítási és -karbantartási információk rendelkezésre bocsátásának módjával kapcsolatos műszaki előírások meghatározását és frissítését, különös figyelmet fordítva a kis- és középvállalkozások sajátos igényeire.	A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 6. és a 7. cikk kiegészítése céljából. Ez magában foglalja az OBD-információk, valamint a járműjavítási és -karbantartási információk rendelkezésre bocsátásának módjával kapcsolatos műszaki előírások meghatározását és frissítését, különös figyelmet fordítva a kis- és középvállalkozások***, a mikrovállalkozások és az önálló vállalkozók*** sajátos igényeire.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont

715/2007/EK rendelet

10 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az Euro 6 határértékeknek való megfelelést valamennyi érvényes RDE-vizsgálat során az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényező figyelembevételével kell megállapítani a 4. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével összhangban.	Az Euro 6 határértékeknek való megfelelést valamennyi érvényes RDE-vizsgálat során az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényező figyelembevételével kell megállapítani a 4. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével összhangban. ***A megfelelőségi tényezőt a JRC értékelései alapján évente elvégzett lefelé irányuló felülvizsgálatok révén fokozatosan csökkenteni kell. A megfelelési tényező alkalmazását 2022. szeptember 30-tól meg kell szüntetni.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont

715/2007/EK rendelet

10 cikk – 5 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az Euro 6 határértékeknek való megfelelést valamennyi érvényes RDE-vizsgálat során az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényező figyelembevételével kell megállapítani a 4. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével összhangban.	Az Euro 6 határértékeknek való megfelelést valamennyi érvényes RDE-vizsgálat során az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési tényező figyelembevételével kell megállapítani a 4. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével összhangban. ***A megfelelőségi tényezőt a JRC értékelései alapján évente elvégzett lefelé irányuló felülvizsgálatok révén fokozatosan csökkenteni kell. A megfelelési tényező alkalmazását 2022. szeptember 30-tól meg kell szüntetni.***

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont

715/2007/EK rendelet

14 cikk – 3 bekezdés és 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A Bizottság ***felhatalmazást kap arra, hogy*** a 14a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat ***fogadjon*** el, ***melyek:***	***(3)*** A Bizottság ***legkésőbb 2021. június 1-ig*** a 14a. cikknek megfelelően ***e rendeletet kiegészítő,*** felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat ***fogad*** el ***annak érdekében, hogy kiigazítsa a kibocsátás mérésére használt eljárásokat, vizsgálatokat és követelményeket, valamint vizsgálati ciklusokat annak érdekében, hogy azok megfelelően tükrözzék a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásokat, beleértve többek között a hőmérsékletet és a peremfeltételeket, csökkentve a nullapont-eltolódást és kezelve a szűrőtisztításból származó részecskék veszélyes szennyeződéseit, figyelembe véve a CEN által kidolgozott és a rendelkezésre álló legjobb berendezéseken alapuló szabványosítás minden releváns elemét.***
a) kiegészítik e rendeletet az eljárások, a vizsgálatok és a követelmények, valamint a kibocsátások mérésére szolgáló vizsgálati ciklusok kiigazítása révén, hogy azok megfelelően tükrözzék a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásokat;	
b) módosítják e rendeletet az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési ***tényezőknek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása révén.***	
	(3a) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14a. cikknek megfelelően e rendeletet módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy az I. melléklet 2a. táblázatában meghatározott szennyezőanyag-specifikus megfelelési ***tényezőket hozzáigazítsa a műszaki fejlődéshez és lefelé módosítsa azokat.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

Melléklet – 1 bekezdés

715/2007/EK rendelet

I melléklet – 2a táblázat – 2 sor

A Bizottság által javasolt szöveg

CF pollutant-final [2]	***1,43***	***1,5***	—	—	—

[2] A CF pollutant-final az Euro 6 kibocsátási határértékeknek való megfelelés megállapítására alkalmazandó megfelelési tényező, amely figyelembe veszi a hordozható kibocsátásmérő rendszerek (PEMS) használatával kapcsolatos műszaki bizonytalanságokat.

Módosítás

CF pollutant-final [2]	***1 + margin (margin =0,32)*** (*)	***1 + margin (margin =0,5)*** (*)	—	—	—

[2] A CF pollutant-final az Euro 6 kibocsátási határértékeknek való ***átmeneti időszakra szóló*** megfelelés megállapítására alkalmazandó megfelelési tényező, amely figyelembe veszi a hordozható kibocsátásmérő rendszerek (PEMS) ***bevezetésével*** kapcsolatos ***további*** műszaki ***mérési*** bizonytalanságokat. ***Ezért az 1 + margin mérési bizonytalanság formában fejezhető ki. 2022. szeptember 30-tól a margin nulla lesz, és a megfelelési tényező alkalmazása megszűnik.***

(*) a Közös Kutatóközpont rendszeres értékelése alapján legalább évente, lefelé módosítandó

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0223

A Méltányos Átállást Támogató Alap ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-én elfogadott módosításai a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2020)0022 – C9-0007/2020 – 2020/0006(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 385/32)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

1 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Az Unió 2021–2027 közötti kohéziós politikáját a következő többéves pénzügyi keret összefüggésében meghatározó szabályozási keret azzal járul hozzá a Párizsi Megállapodás végrehajtásával ***és*** az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósításával kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások teljesítéséhez, hogy az uniós finanszírozást zöld célkitűzésekre összpontosítja. E rendelet az európai zöld megállapodásról szóló közleményben (a továbbiakban: európai zöld megállapodás) [11] meghatározott prioritások egyikét hajtja végre, és része a Fenntartható Európa beruházási tervnek [12], amely a kohéziós politika összefüggésében a méltányos átállási mechanizmus keretében nyújt célzott finanszírozást a fennmaradó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egyenértékű szén-dioxid-elnyeléssel való kompenzációja jellemezte klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átállás gazdasági és ***társadalmi hatásainak*** kezeléséhez.	(1) Az Unió 2021–2027 közötti kohéziós politikáját a következő többéves pénzügyi keret összefüggésében meghatározó szabályozási keret azzal járul hozzá a ***globális hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C alatt tartását kitűző*** Párizsi Megállapodás végrehajtásával, az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósításával ***és a szociális jogok európai pillérével*** kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások teljesítéséhez, hogy az uniós finanszírozást zöld célkitűzésekre összpontosítja. E rendelet az európai zöld megállapodásról szóló közleményben (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) [11] meghatározott prioritások egyikét hajtja végre, és része a Fenntartható Európa beruházási tervnek [12], amely a kohéziós politika összefüggésében a méltányos átállási mechanizmus keretében nyújt célzott finanszírozást a fennmaradó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egyenértékű szén-dioxid-elnyeléssel való kompenzációja jellemezte klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átállás gazdasági***, társadalmi*** és ***környezeti költségeinek*** kezeléséhez***, figyelembe véve a Covid19-pandémia hatását***.
[11] COM(2019)0640, 2019. december 11.	[11] COM(2019)0640, 2019. december 11.
[12] COM(2020)0021, 2020. január 14.	[12] COM(2020)0021, 2020. január 14.

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0135/2020).

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átállás az Unió egyik legfontosabb szakpolitikai célkitűzése. Az Európai Tanács 2019. december 12-i következtetéseiben jóváhagyta azt a célkitűzést, hogy az Unió a Párizsi Megállapodásban kitűzött célokkal összhangban 2050-re klímasemleges legyen. Az éghajlatváltozással és a környezetkárosodással szembeni küzdelem hosszú távon mindenki számára előnyös, középtávon pedig mindenki számára lehetőségeket és kihívásokat jelent, ugyanakkor a különböző tagállamok és régiók más-más kiindulópontról kezdik meg az átállást amellett, hogy eltérő reagálási képességgel rendelkeznek. Némelyek fejlettebbek, míg az átállás szélesebb körű társadalmi ***és*** gazdasági hatást gyakorol azokra a régiókra, amelyek nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagoktól – elsősorban a széntől, a lignittől, a tőzegtől és az olajpalától – és a kibocsátásintenzív iparágaktól. Az adott helyzet nemcsak azzal a kockázattal jár, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés tekintetében az átállás Unió-szerte eltérő sebességgel zajlik, hanem azzal is, hogy a régiók között nő a társadalmi, gazdasági és területi kohézió céljai szempontjából káros egyenlőtlenség.	(2) A klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átállás az Unió egyik legfontosabb szakpolitikai célkitűzése. Az Európai Tanács 2019. december 12-i következtetéseiben jóváhagyta azt a célkitűzést, hogy az Unió a Párizsi Megállapodásban kitűzött célokkal összhangban 2050-re klímasemleges legyen. Az éghajlatváltozással és a környezetkárosodással szembeni küzdelem hosszú távon mindenki számára előnyös, középtávon pedig mindenki számára lehetőségeket és kihívásokat jelent, ugyanakkor a különböző tagállamok és régiók más-más kiindulópontról kezdik meg az átállást amellett, hogy eltérő reagálási képességgel rendelkeznek. Némelyek fejlettebbek, míg az átállás szélesebb körű társadalmi, gazdasági ***és környezeti*** hatást gyakorol azokra a régiókra, amelyek nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagoktól – elsősorban a széntől, a lignittől, ***az energetikai célú felhasználású*** tőzegtől és az olajpalától – és a kibocsátásintenzív iparágaktól. Az adott helyzet nemcsak azzal a kockázattal jár, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés tekintetében az átállás Unió-szerte eltérő sebességgel zajlik, hanem azzal is, hogy a régiók között – ***különösen a legkülső régiók, a távoli, a szigeti, a földrajzilag hátrányos helyzetű, valamint az elnéptelenedés demográfiai kihívásával küzdő területek esetében*** – nő a társadalmi, gazdasági és területi kohézió céljai szempontjából káros egyenlőtlenség.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A siker érdekében az átállásnak mindenki számára méltányosnak és társadalmilag elfogadhatónak kell lennie. Ezért az Uniónak ***és*** a tagállamoknak kezdettől fogva figyelembe kell venniük az átállás gazdasági és ***társadalmi*** következményeit, és a kedvezőtlen hatásokat az összes lehetséges eszköz alkalmazásával enyhíteniük kell. E tekintetben az uniós költségvetés fontos szerepet játszik.	(3) A siker érdekében az átállásnak ***inkluzívnak,*** mindenki számára méltányosnak és társadalmilag elfogadhatónak kell lennie. Ezért az Uniónak, a tagállamoknak ***és régióiknak*** kezdettől fogva figyelembe kell venniük az átállás gazdasági***, társadalmi*** és ***környezeti*** következményeit, és a kedvezőtlen hatásokat az összes lehetséges eszköz alkalmazásával enyhíteniük kell. E tekintetben az uniós költségvetés fontos szerepet játszik ***annak biztosításában, hogy senki ne maradjon le***.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) Az európai zöld megállapodásban és a Fenntartható Európa beruházási tervben foglaltaknak megfelelően a méltányos átállási mechanizmusnak ki kell egészítenie a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó következő többéves pénzügyi kereten belüli egyéb fellépéseket. Hozzá kell járulnia az Unió klímasemlegességre való átállásából adódó társadalmi és ***gazdasági*** következmények kezeléséhez azáltal, hogy regionális szinten egyesíti az uniós költségvetés éghajlat-politikai és szociális célú ráfordításait.	(4) Az európai zöld megállapodásban és a Fenntartható Európa beruházási tervben foglaltaknak megfelelően a méltányos átállási mechanizmusnak ki kell egészítenie a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó következő többéves pénzügyi kereten belüli egyéb fellépéseket. Hozzá kell járulnia az Unió ***2050-ig történő*** klímasemlegességre való átállásából adódó társadalmi***, gazdasági*** és ***környezeti*** következmények kezeléséhez***, különös tekintettel az átállási folyamatban érintett munkavállalókra,*** azáltal, hogy ***a fenntartható gazdaság, a zöld munkahelyek és a közegészségügy előmozdítása révén*** regionális szinten egyesíti az uniós költségvetés éghajlat-politikai és szociális célú ráfordításait.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Ez a rendelet létrehozza a Méltányos Átállást Támogató Alapot (a továbbiakban: MÁTA), amely a kohéziós politika keretében végrehajtott méltányos átállási mechanizmus egyik pillére. A MÁTA célja, hogy a leginkább érintett területek és munkavállalók támogatása révén mérsékelje az éghajlatvédelmi átállás kedvezőtlen hatásait. Egyedi célkitűzésével összhangban a MÁTA révén támogatásban részesülő fellépéseknek a helyi gazdaság diverzifikációjának és korszerűsítésének finanszírozásával ***és*** a foglalkoztatásra gyakorolt negatív következmények mérséklésével közvetlenül hozzá kell járulniuk az átállás hatásának enyhítéséhez. Ezt tükrözi a MÁTA egyedi célkitűzése, amelyet az (EU) [új CPR] rendelet [4]. cikkében megállapított szakpolitikai célkitűzésekkel azonos szinten, azokat kiegészítve határoznak meg.	(5) Ez a rendelet létrehozza a Méltányos Átállást Támogató Alapot (a továbbiakban: MÁTA), amely a kohéziós politika keretében végrehajtott méltányos átállási mechanizmus egyik pillére. A MÁTA célja, hogy a leginkább érintett területek és munkavállalók támogatása révén mérsékelje ***és kompenzálja*** az éghajlatvédelmi átállás kedvezőtlen hatásait***, és előmozdítsa a kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági átállást, amely visszaszorítja a társadalmi bizonytalanságot és az instabil üzleti környezetet***. Egyedi célkitűzésével összhangban a MÁTA révén támogatásban részesülő fellépéseknek a helyi gazdaság diverzifikációjának és korszerűsítésének finanszírozásával***, a természeti erőforrások regenerálásával, valamint*** a foglalkoztatásra ***és az életszínvonalra*** gyakorolt negatív következmények mérséklésével közvetlenül hozzá kell járulniuk az átállás hatásának enyhítéséhez. Ezt tükrözi a MÁTA egyedi célkitűzése, amelyet az (EU) …/… [új CPR] rendelet [4]. cikkében megállapított szakpolitikai célkitűzésekkel azonos szinten, azokat kiegészítve határoznak meg.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) Tekintettel az éghajlatváltozásnak a Párizsi Megállapodás végrehajtására és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítására vonatkozó uniós kötelezettségvállalásokkal, valamint az európai zöld megállapodásban javasolt fokozott uniós törekvéssel összhangban történő kezelése jelentőségére, a MÁTA-nak kulcsfontosságú hozzájárulást kell nyújtania az éghajlati szempontok érvényesítéséhez. A MÁTA saját forrásai kiegészítik azokat a beruházásokat, amelyek annak az átfogó célnak az eléréséhez szükségesek, hogy az EU költségvetési kiadásainak ***25*** %-a éghajlat-politikai célkitűzések teljesítését szolgálja. Az ERFA-ból és az ESZA +-ból átcsoportosított források teljes mértékben hozzá ***fognak*** járulni e cél eléréséhez.	(6) Tekintettel az éghajlatváltozásnak a Párizsi Megállapodás végrehajtására és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítására vonatkozó uniós kötelezettségvállalásokkal, valamint az európai zöld megállapodásban javasolt fokozott uniós törekvéssel összhangban történő kezelése jelentőségére, a MÁTA-nak kulcsfontosságú hozzájárulást kell nyújtania az éghajlati ***és környezeti*** szempontok érvényesítéséhez. A MÁTA saját forrásai kiegészítik azokat a beruházásokat, amelyek annak az átfogó célnak az eléréséhez szükségesek, hogy az EU költségvetési kiadásainak ***30***%-a éghajlat-politikai célkitűzések teljesítését szolgálja. Az ERFA-ból és az ESZA+-ból ***önkéntesen*** átcsoportosított források teljes mértékben hozzá ***tudnak*** járulni e cél eléréséhez.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

7. preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) A MÁTA-ból származó forrásoknak ki kell egészíteniük a kohéziós politika keretében rendelkezésre álló forrásokat.	(7) A MÁTA-ból származó forrásoknak ki kell egészíteniük a kohéziós politika keretében rendelkezésre álló forrásokat. ***A MÁTA létrehozása nem vezethet a kohéziós alapok csökkentéséhez vagy az azokból való kötelező átcsoportosításokhoz.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(8) A klímasemleges gazdaságra való átállás az összes tagállamot kihívás elé állítja. Különösen nagy kihívást jelent majd azon tagállamok számára, amelyek jelentős mértékben támaszkodnak fosszilis tüzelőanyagokra vagy a klímasemlegességre való áttérés nyomán fokozatosan megszüntetendő vagy átalakítandó kibocsátásintenzív ipari tevékenységekre, illetve amelyek nem rendelkeznek az ehhez szükséges pénzügyi eszközökkel. A Méltányos Átállást Támogató Alapnak ennélfogva az összes tagállamra ki kell terjednie, ám pénzügyi eszközeit annak megfelelően kell elosztani, hogy a tagállamok milyen mértékben képesek finanszírozni a klímasemlegességre való átállás kezeléséhez szükséges beruházásokat.	(8) A klímasemleges gazdaságra való átállás az összes tagállamot kihívás elé állítja. Különösen nagy kihívást jelent majd azon tagállamok számára, amelyek jelentős mértékben támaszkodnak – ***illetve a közelmúltig támaszkodtak*** – fosszilis tüzelőanyagokra vagy a klímasemlegességre való áttérés nyomán fokozatosan megszüntetendő vagy átalakítandó kibocsátásintenzív ipari tevékenységekre, illetve amelyek nem rendelkeznek az ehhez szükséges pénzügyi eszközökkel. A Méltányos Átállást Támogató Alapnak ennélfogva az összes tagállamra ki kell terjednie, ám pénzügyi eszközeit ***a leginkább érintett területekre kell összpontosítani és*** annak megfelelően kell elosztani, hogy a tagállamok milyen mértékben képesek finanszírozni a klímasemlegességre való átállás kezeléséhez szükséges beruházásokat***, különös tekintettel a legkevésbé fejlett régiókra, a legkülső régiókra, a hegyvidéki régiókra, a szigetekre, a gyéren lakott, vidéki, távoli és földrajzilag hátrányos helyzetű területekre, amelyek kis népessége megnehezíti az energia klímasemlegességre való átállását, figyelembe véve az egyes tagállamok kiinduló helyzetét***.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) A MÁTA megfelelő pénzügyi keretének meghatározása érdekében a Bizottságnak objektív kritériumok alapján meg kell állapítania a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe" célkitűzésén belül az egyes tagállamok rendelkezésére álló előirányzatok éves bontását.	(9) A MÁTA megfelelő pénzügyi keretének meghatározása érdekében a Bizottságnak objektív kritériumok alapján meg kell állapítania a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe" célkitűzésén belül az egyes tagállamok rendelkezésére álló előirányzatok éves bontását. ***A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a városok és más települések közvetlenül hozzáférhessenek a MÁTA forrásaihoz, melyeket objektív szükségleteik alapján kell a rendelkezésükre bocsátani.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) E rendelet azonosítja azokat a beruházástípusokat, amelyek kiadásaihoz a MÁTA támogatást nyújthat. Valamennyi támogatott tevékenységet az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi prioritásainak teljes körű tiszteletben tartása mellett kell folytatni. A beruházások listájának ***a*** zöld megállapodás céljainak figyelembevételével ***tartalmaznia*** kell ***a*** helyi gazdaságokat támogató és hosszú távon fenntartható beruházásokat. A finanszírozásban részesülő projekteknek hozzá kell járulniuk a klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átálláshoz. A hanyatló ágazatok – így a szén-, a lignit-, a tőzeg- és az olajpalaalapú energiatermelés vagy a szilárd fosszilis tüzelőanyagok kitermelésével kapcsolatos tevékenységek – esetében a támogatást a tevékenység fokozatos megszüntetéséhez és a foglalkoztatási szint ennek megfelelő csökkentéséhez kell kötni. A kibocsátásintenzív ágazatok átalakítását illetően a támogatásnak a ***foglalkoztatás*** fenntartása és növelése és a környezetkárosodás kiküszöbölése mellett a 2030-ra teljesítendő uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel és az Unió 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességével ([13]) összhangban jelentős kibocsátáscsökkentést eredményező új technológiák, új eljárások vagy termékek bevezetése révén kell újfajta tevékenységeket előmozdítania. Különös figyelmet kell fordítani a fejlett és fenntartható technológiák, valamint a digitalizáció és ***a konnektivitás*** terén zajló innovációt és kutatást fokozó tevékenységekre, azzal a feltétellel, hogy a szóban forgó intézkedések hozzájárulnak a klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átálláshoz és segítenek mérsékelni annak kedvezőtlen mellékhatásait.	(10) E rendelet azonosítja azokat a beruházástípusokat, amelyek kiadásaihoz a MÁTA támogatást nyújthat. Valamennyi támogatott tevékenységet az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi ***és társadalmi kötelezettségvállalásainak és*** prioritásainak teljes körű tiszteletben tartása mellett kell folytatni. A beruházások listájának ***az európai*** zöld megállapodás ***és a szociális jogok európai pillére*** céljainak figyelembevételével ***előnyben*** kell ***részesítenie az embereket, közösségeket és*** helyi gazdaságokat támogató és hosszú távon fenntartható beruházásokat. A finanszírozásban részesülő projekteknek hozzá kell járulniuk a ***fenntartható,*** klímasemleges***, szennyezőanyag-mentes*** és körforgásos gazdaságra való ***fokozatos és teljes*** átálláshoz. A hanyatló ágazatok – így a szén-, a lignit-, a tőzeg- és az olajpalaalapú energiatermelés vagy a szilárd fosszilis tüzelőanyagok kitermelésével kapcsolatos tevékenységek – esetében a támogatást a tevékenység fokozatos megszüntetéséhez és a foglalkoztatási szint ennek megfelelő csökkentéséhez kell kötni. A kibocsátásintenzív ágazatok átalakítását illetően a támogatásnak a ***képzettséget igénylő munkavállalás*** fenntartása és növelése és a környezetkárosodás kiküszöbölése mellett a 2030-ra teljesítendő uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel és az Unió 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességével ([13]) összhangban jelentős kibocsátáscsökkentést eredményező új technológiák, új eljárások vagy termékek bevezetése révén kell újfajta tevékenységeket előmozdítania. Különös figyelmet kell fordítani a fejlett és fenntartható technológiák, valamint a digitalizáció***, a konnektivitás*** és ***az intelligens és fenntartható mobilitás*** terén zajló innovációt és kutatást fokozó tevékenységekre, azzal a feltétellel, hogy a szóban forgó intézkedések hozzájárulnak a klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átálláshoz és segítenek mérsékelni annak kedvezőtlen mellékhatásait***, figyelembe véve az egyes tagállamok gazdasági, társadalmi és energetikai jellemzőit. A kultúra, az oktatás és a közösségépítés fontosságát az átállási folyamatban többek között olyan tevékenységek támogatásával kell megvalósítani, amelyek a bányászati örökséggel foglalkoznak.***

([13]) Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról, a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak című dokumentumban foglaltaknak megfelelően – COM(2018)0773.

([13]) Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról, a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak című dokumentumban foglaltaknak megfelelően – COM(2018)0773.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(11) Az éghajlatvédelmi átállásnak leginkább kiszolgáltatott polgárok védelme érdekében a MÁTA-nak ki kell terjednie az érintett munkavállalók továbbképzésére és ***átképzésére*** azzal a céllal, hogy segítse őket az új foglalkoztatási lehetőségekhez való alkalmazkodásban, továbbá munkakeresési segítséget nyújtson az álláskeresőknek, és hozzájáruljon aktív munkaerőpiaci befogadásukhoz.	(11) Az éghajlatvédelmi átállásnak leginkább kiszolgáltatott polgárok védelme érdekében a MÁTA-nak ki kell terjednie az érintett munkavállalók ***és álláskeresők*** – ***különösen a nők*** – továbbképzésére***, átképzésére*** és ***képzésére*** azzal a céllal, hogy segítse őket az új foglalkoztatási lehetőségekhez való alkalmazkodásban, ***illetve hogy a zöld gazdaság céljaira alkalmas új képességeket sajátítsanak el,*** továbbá munkakeresési segítséget nyújtson az álláskeresőknek, és hozzájáruljon aktív munkaerőpiaci befogadásukhoz. **A *társadalmi kohézió előmozdításának a MÁTA keretében nyújtott támogatás vezérelvének kell lennie.***

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(12) Az átállásban érintett területek gazdasági diverzifikációjának megkönnyítése érdekében a MÁTA-nak támogatnia kell a kkv-kba történő termelőberuházásokat. Termelőberuházás alatt olyan, a vállalkozások állóeszközbe vagy immateriális javakba való beruházások értendők, amelyek célja termékek és szolgáltatások előállítása, hozzájárulva ezzel a bruttó felhalmozáshoz és a foglalkoztatáshoz. A kkv-któl eltérő vállalkozások esetében csak akkor támogatható termelőberuházás, ha emellett a munkahelyek átállás következtében történő megszűnése jelentős számú munkahely létrehozásával vagy védelmével jár, és nem vezet székhelyáthelyezéshez, illetve nem annak az eredménye. A meglévő ipari létesítményekbe – többek között az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó létesítményekbe – történő beruházások abban az esetben engedélyezhetők, ha azok hozzájárulnak a 2050-ig megvalósítandó klímasemleges gazdaságra való átálláshoz, és jelentősen elmaradnak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([14]) alapján az ingyenes kiosztásra vonatkozóan megállapított referenciaértékektől, továbbá jelentős számú munkahely ***védelmét*** eredményezik. Az ilyen beruházásokat ennek megfelelően indokolni kell a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben. A belső piac és a kohéziós politika integritásának védelme érdekében a vállalkozásoknak nyújtott támogatásnak összhangban kell állnia az EUMSZ 107. és 108. cikkében az állami támogatásokra vonatkozóan lefektetett uniós szabályokkal***, különös tekintettel arra, hogy a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz nyújtott támogatást olyan vállalkozásokra kell korlátozni, amelyek az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja alkalmazásában támogatott területként kijelölt területeken találhatóak***.	(12) Az átállásban érintett területek gazdasági diverzifikációjának megkönnyítése érdekében a MÁTA-nak támogatnia kell a kkv-kba történő termelőberuházásokat. Termelőberuházás alatt olyan, a vállalkozások állóeszközbe vagy immateriális javakba való beruházások értendők, amelyek célja termékek és szolgáltatások előállítása, hozzájárulva ezzel a bruttó felhalmozáshoz és a foglalkoztatáshoz. A kkv-któl eltérő vállalkozások esetében csak akkor támogatható termelőberuházás, ha emellett a munkahelyek átállás következtében történő megszűnése jelentős számú munkahely létrehozásával vagy védelmével jár, és nem vezet székhelyáthelyezéshez, illetve nem annak az eredménye. A meglévő ipari létesítményekbe – többek között az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó létesítményekbe – történő beruházások abban az esetben engedélyezhetők, ha azok hozzájárulnak a 2050-ig megvalósítandó klímasemleges gazdaságra való átálláshoz, és jelentősen elmaradnak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([14]) alapján az ingyenes kiosztásra vonatkozóan megállapított referenciaértékektől, továbbá jelentős számú munkahely ***teremtését és fenntartását*** eredményezik. Az ilyen beruházásokat ennek megfelelően indokolni kell a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben***, fenntarthatónak kell lenniük, és adott esetben összhangban kell állniuk „a szennyező fizet” elvvel és „az energiahatékonyság az első” elvvel***. A belső piac és a kohéziós politika integritásának védelme érdekében a vállalkozásoknak nyújtott támogatásnak összhangban kell állnia az EUMSZ 107. és 108. cikkében az állami támogatásokra vonatkozóan lefektetett uniós szabályokkal.

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

12 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12a) A MÁTA-n keresztül a kkv-któl eltérő vállalkozásokba történő termelőberuházások támogatását a(z) …/…/EU [CPR] rendelet 102. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kevésbé fejlett és átmeneti régiókra kell korlátozni.

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) A MÁTA forrásainak a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe" célkitűzésen belüli rugalmas programozása végett lehetővé kell tenni egy önálló MÁTA-program létrehozását vagy azt, hogy a MÁTA-forrásokat az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) vagy a Kohéziós Alap által támogatott valamely programon belüli egy vagy több külön prioritásként programozzák. Az (EU) [új CPR] rendelet 21a. cikkével összhangban a MÁTA ***forrásait meg kell erősíteni*** az ERFA-ból és az ESZA+-ból származó kiegészítő finanszírozással. Az ERFA-ból és az ESZA+-ból átcsoportosított összegeknek összhangban kell állniuk a méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben rögzített művelettípusokkal.	(13) A MÁTA forrásainak a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe" célkitűzésen belüli rugalmas programozása végett lehetővé kell tenni egy önálló MÁTA-program létrehozását vagy azt, hogy a MÁTA-forrásokat az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) vagy a Kohéziós Alap által támogatott valamely programon belüli egy vagy több külön prioritásként programozzák. Az (EU) …/… [új CPR] rendelet 21a. cikkével összhangban a MÁTA ***forrásai önkéntes alapon megerősíthetők*** az ERFA-ból és az ESZA+-ból származó kiegészítő finanszírozással. Az ERFA-ból és az ESZA+-ból átcsoportosított összegeknek összhangban kell állniuk a méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben rögzített művelettípusokkal.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(14) A MÁTA-támogatás feltételeként kell szabni a klímasemleges gazdaság megvalósítása érdekében az adott területen folytatott átállási folyamat hatékony végrehajtását. E tekintetben a tagállamoknak a releváns érdekelt felekkel együttműködésben és a Bizottság támogatása mellett méltányos területi átállásra vonatkozó terveket kell készíteniük, amelyben a nemzeti energia- és klímatervükkel összhangban részletesen ismertetik az átállás folyamatát. A Bizottság e célból létrehozza a méltányos átállási platformot, amely valamennyi érintett ágazat vonatkozásában lehetővé teszi a tapasztalatok, a tanulságok és a bevált módszerek két- és többoldalú cseréjét, melynek során a széntermelő régiók átalakításával foglalkozó meglévő platform tapasztalataira építenek.	(14) A MÁTA-támogatás feltételeként kell szabni a klímasemleges gazdaság megvalósítása érdekében az adott területen folytatott átállási folyamat hatékony ***és mérhető*** végrehajtását. E tekintetben a tagállamoknak ***társadalmi párbeszéd keretében és*** a releváns érdekelt felekkel együttműködésben – ***összhangban az (EU) …/… [új CPR] rendelet 6. cikkében lefektetett partnerségi elvvel*** – és a Bizottság támogatása mellett méltányos területi átállásra vonatkozó terveket kell készíteniük, amelyben a nemzeti energia- és klímatervükkel összhangban – ***és adott esetben azon túlmutatóan*** – részletesen ismertetik az átállás folyamatát. A Bizottság e célból létrehozza a méltányos átállási platformot, amely valamennyi érintett ágazat vonatkozásában lehetővé teszi a tapasztalatok, a tanulságok és a bevált módszerek két- és többoldalú cseréjét, melynek során a széntermelő régiók átalakításával foglalkozó meglévő platform tapasztalataira építenek.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) A méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben azonosítani kell a legkedvezőtlenebbül érintett területeket, ahova a MÁTA-támogatást összpontosítják, és be kell mutatni a klímasemleges gazdaság megvalósítása érdekében folytatandó konkrét fellépéseket, azaz a fosszilis tüzelőanyagok előállításában érintett létesítmények átalakítását vagy bezárását, illetve egyéb kibocsátásintenzív tevékenységek átalakítását. Pontosan meg kell határozni ezeket a területeket, amelyeknek a NUTS 3. szintű régióknak kell megfelelniük, illetve ezek részeit kell képezniük. A terveknek részletesen ismertetniük kell a szóban forgó területek kihívásait és ***szükségleteit***, és oly módon kell azonosítaniuk a szükséges művelettípusokat, hogy az biztosítsa a klímasemlegességre való átállással és ***a*** zöld megállapodás célkitűzéseivel is összhangban álló, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdasági tevékenységek koherens kidolgozását. A MÁTA csak olyan beruházásokhoz nyújt pénzügyi támogatást, amelyek összhangban állnak az átállásra vonatkozó tervekkel. A méltányos átállásra vonatkozó területi terveknek a bizottság által jóváhagyott (az ERFA-ból, az ESZA +-ból, a Kohéziós Alapból vagy a MÁTA-ból támogatott) programok részeit kell képezniük.	(15) A méltányos átállásra vonatkozó területi tervekben azonosítani kell a legkedvezőtlenebbül érintett területeket, ahova a MÁTA-támogatást összpontosítják, és be kell mutatni a ***2030-ra vonatkozó uniós éghajlat-politikai célokhoz és a*** klímasemleges gazdaság ***2050-ig való*** megvalósítása érdekében folytatandó konkrét fellépéseket, azaz a fosszilis tüzelőanyagok előállításában érintett létesítmények átalakítását vagy bezárását, illetve egyéb kibocsátásintenzív tevékenységek átalakítását***, fenntartva és kiterjesztve eközben az érintett területeken a foglalkoztatási lehetőségeket a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében. Figyelembe kell venni az olyan súlyosbító tényezőket, mint a munkanélküliségi ráta és az elnéptelenedési tendenciák***. Pontosan meg kell határozni ezeket a területeket, amelyeknek a NUTS 3. szintű régióknak kell megfelelniük, illetve ezek részeit kell képezniük. A terveknek részletesen ismertetniük kell a szóban forgó területek kihívásait***, szükségleteit*** és ***lehetőségeit***, és oly módon kell azonosítaniuk a szükséges művelettípusokat, hogy az biztosítsa a klímasemlegességre való átállással és ***az európai*** zöld megállapodás célkitűzéseivel is összhangban álló, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdasági tevékenységek koherens kidolgozását. A MÁTA csak olyan beruházásokhoz nyújt pénzügyi támogatást, amelyek összhangban állnak az átállásra vonatkozó tervekkel. A méltányos átállásra vonatkozó területi terveknek a bizottság által jóváhagyott (az ERFA-ból, az ESZA+-ból, a Kohéziós Alapból vagy a MÁTA-ból támogatott) programok részeit kell képezniük.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(19) E rendelet célkitűzéseit – azaz a klímasemleges gazdaságra való átállásuk során gazdasági és társadalmi átalakulásnak kitett területek támogatását – a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani. Ennek főbb okai egyrészt a különböző területek fejlettségi szintjében mutatkozó egyenlőtlenségek, a legkedvezőtlenebb helyzetű területek lemaradása, valamint a tagállamok és területek pénzügyi forrásainak korlátozott mértéke, másrészt pedig a megosztott irányítás alatt álló uniós alapokra kiterjedő koherens végrehajtási keret iránti igény. Mivel e célkitűzések az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,	(19) E rendelet célkitűzéseit – azaz a klímasemleges gazdaságra való átállásuk során gazdasági és társadalmi átalakulásnak kitett területek ***lakosságának, gazdaságának és környezetének*** támogatását – a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani. Ennek főbb okai egyrészt a különböző területek fejlettségi szintjében mutatkozó egyenlőtlenségek, a legkedvezőtlenebb helyzetű területek lemaradása, valamint a tagállamok és területek pénzügyi forrásainak korlátozott mértéke, másrészt pedig a megosztott irányítás alatt álló uniós alapokra kiterjedő ***és a magas szintű szociális és környezetvédelmi normáknak való megfelelést és a munkavállalói részvétel előmozdítását biztosító*** koherens végrehajtási keret iránti igény. Mivel e célkitűzések az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) E rendelet létrehozza a Méltányos Átállást Támogató Alapot (a továbbiakban: MÁTA), amelynek célja, hogy támogatást nyújtson ***a 2050***-ig ***teljesítendő*** klímasemleges uniós ***gazdaságra való átállás folyamatából*** adódóan súlyos társadalmi-gazdasági kihívásokkal szembesülő ***területeknek***.	(1) E rendelet létrehozza a Méltányos Átállást Támogató Alapot (a továbbiakban: MÁTA), amelynek célja, hogy támogatást nyújtson ***az uniós energia- és éghajlat-politikai célok 2030***-ig***, illetve a*** klímasemleges uniós ***gazdaság 2050-ig történő megvalósítására irányuló átállási folyamatból*** adódóan súlyos társadalmi-gazdasági kihívásokkal szembesülő ***területek lakossága, gazdasága és környezete számára***.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az (EU) [új CPR] rendelet [4. cikke (1) bekezdésének] második albekezdésével összhangban a MÁTA egyetlen egyedi célkitűzéshez járul hozzá, amely a következő: „a klímasemleges ***gazdaságra való*** átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásai kezelésének lehetővé tétele a régiók ***és*** az emberek számára”.	Az (EU) …/… [új CPR] rendelet [4. cikke (1) bekezdésének] második albekezdésével összhangban a MÁTA egyetlen egyedi célkitűzéshez járul hozzá, amely a következő: „a ***Párizsi Megállapodás céljaival összhangban a*** klímasemleges ***gazdaság 2050-ig, illetve a köztes célok 2030-ig történő megvalósítására irányuló*** átállás társadalmi***, foglalkoztatási***, gazdasági és környezeti hatásai kezelésének lehetővé tétele a régiók, az emberek***, a vállalkozások és más érdekelt felek*** számára”.

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében a 2021–2027-es időszakra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásra a MÁTA rendelkezésére álló források összege ***folyó*** árakon ***11 270 459 000*** EUR, ***amely*** adott esetben további uniós költségvetési forrásokkal és a vonatkozó alap-jogiaktusnak megfelelően egyéb forrásokkal növelhető.	(2) A „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében a 2021–2027-es időszakra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásra a MÁTA rendelkezésére álló források összege ***2018-as*** árakon ***25 358 532 750*** EUR ***(a továbbiakban: fő összeg)***, ***és az nem származhat az (EU) …/… [új CPR] rendelet hatálya alá tartozó más alapok forrásainak átcsoportosításából. A fő összeg*** adott esetben további uniós költségvetési forrásokkal és a vonatkozó alap-jogiaktusnak megfelelően egyéb forrásokkal növelhető.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

3a cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) **Az** (1) ***bekezdésben*** említett összeg tagállamok szerinti éves bontását az I. mellékletben meghatározott módszertannak megfelelően bele kell foglalni a 3. cikk (3) bekezdésében említett bizottsági határozatba.	(3) ***Valamely tagállam kérésére az e cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett összeg a 2025–2027 közötti évekre is rendelkezésre bocsátható. Az e cikk (1) bekezdésében*** említett összeg tagállamok szerinti éves bontását ***minden időszakra vonatkozóan,*** az I. mellékletben meghatározott módszertannak megfelelően bele kell foglalni a 3. cikk (3) bekezdésében említett bizottsági határozatba.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

3 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3b. cikk
	Zöldprémium-mechanizmus
	A 3. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében és a 3a. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett összegek teljes értékének 18 %-a kiosztásra kerül a tagállamok között üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk csökkentésének üteme és utolsó átlagos bruttó nemzeti jövedelmük hányadosa szerinti mértékben.

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

3 c cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3c. cikk
	A legkülső régiókra és szigetekre vonatkozó külön juttatások
	A 3. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében és a 3a. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett összegek teljes értékének 1–1 %-a az EUMSZ 349. cikkében említett szigeteket, illetve legkülső régiókat megillető külön juttatás, amelyet az érintett tagállamok kapnak meg.

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

3 d cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3d. cikk
	A MÁTA hozzáférhetősége
	A MÁTA-hoz való hozzáférés feltétele a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló nemzeti célkitűzés elfogadása.
	Azon tagállamok esetében, amelyek még nem határoztak meg nemzeti klímasemlegességi célt, nemzeti allokációiknak csupán 50 %-át szabadítják fel, míg a fennmaradó 50 %-ot azután kell rendelkezésre bocsátani, miután elfogadták ezt a célt.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) ***kkv-kba*** – köztük induló innovatív vállalkozásokba – történő, gazdasági diverzifikációt és átalakulást eredményező termelőberuházások;	a) ***mikrovállalkozásokba és kkv-kba*** – köztük induló innovatív vállalkozásokba ***és a fenntartható idegenforgalomba*** – történő, ***munkahelyteremtést, korszerűsítést,*** gazdasági diverzifikációt és átalakulást eredményező ***fenntartható*** termelőberuházások;

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) új vállalkozásokat – köztük üzleti inkubátorházakat és konzultációs szolgáltatásokat – létrehozó beruházások;	*b)* új ***vállalkozások létrehozására és a meglévők fejlesztésére irányuló – többek között*** üzleti ***inkubátorházak*** és konzultációs ***szolgáltatások révén megvalósuló –, munkahelyteremtést eredményező*** beruházások;

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ba) a szociális infrastruktúrára irányuló, munkahelyteremtést és gazdasági diverzifikációt eredményező beruházások;

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) kutatási és innovációs tevékenységekbe ***való*** és a fejlett technológiák átadását előmozdító beruházások;	c) kutatási és innovációs tevékenységekbe – ***többek között egyetemeken és állami kutatóintézetekben zajló tevékenységekbe – történő*** és a fejlett***, piacképes*** technológiák átadását előmozdító beruházások;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) ***megfizethető*** tiszta energiát szolgáló technológiák és infrastruktúrák bevezetésére, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra és a megújuló energiára irányuló beruházások;	d) ***a megfizethető*** tiszta energiát ***és ezzel kapcsolatos rendszereket*** szolgáló technológiák és infrastruktúrák bevezetésére, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, az energiahatékonyságra***, az energiatárolási technológiákra*** és a ***fenntartható*** megújuló energiára irányuló beruházások***, amennyiben munkahelyteremtéshez és a fenntartható foglalkoztatás magas szinten tartásához vezetnek***;

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	da) az intelligens és fenntartható mobilitásra, valamint a környezetbarát közlekedési infrastruktúrára irányuló beruházások;

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – d b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	db) a leginkább érintett régiókban az energiaszegénység elleni küzdelemre, különösen a szociális lakhatásra, valamint az energiahatékonyság, a klímasemleges megközelítés és az alacsony kibocsátású távfűtés előmozdítására irányuló projektekbe történő beruházások;

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
e) a digitalizációra és a digitális konnektivitásra irányuló beruházások;	e) a digitalizációra***, a digitális innovációra*** és a digitális konnektivitásra irányuló beruházások***, beleértve a digitális és precíziós gazdálkodást***;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
f) a területek helyreállítására és szennyeződésmentesítésére, ***földterületek helyreállítási*** és újratelepítési ***projektjeire*** irányuló beruházások;	f) a ***zöld infrastruktúrára és a*** területek helyreállítására és szennyeződésmentesítésére, ***valamint rozsdaövezeti beruházási*** és újratelepítési ***projektekre*** irányuló beruházások***, amikor a „szennyező fizet” elv nem alkalmazható***;

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – g pont

Text proposed by the Commission	*Módosítás*
g) a körforgásos gazdaságnak ***többek között*** a hulladékmegelőzés, a hulladékcsökkentés, az erőforrás-hatékonyság, az újrafelhasználás, a javítás és az újrafeldolgozás révén történő előmozdítására irányuló beruházások;	g) a körforgásos gazdaságnak a hulladékmegelőzés, a hulladékcsökkentés, az erőforrás-hatékonyság, az újrafelhasználás, a javítás és az újrafeldolgozás révén történő előmozdítására irányuló beruházások;

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ga) általános érdekű szociális és közszolgáltatások létrehozása és fejlesztése;

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – g b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	gb) a kultúra, az oktatás és a közösségépítés területén történő beruházások, beleértve az anyagi és szellemi bányászati örökség és a közösségi központok hasznosítását;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
h) munkavállalók továbbképzése és ***átképzése***;	h) munkavállalók ***és álláskeresők*** továbbképzése***, átképzése*** és ***képzése***;

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
i) munkakeresési segítség álláskeresőknek;	i) munkakeresési segítség álláskeresőknek***, a tevékeny időskor támogatása és a pályamódosító munkavállalóknak nyújtott jövedelemtámogatás***;

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
j) az álláskeresők aktív munkaerőpiaci befogadása;	j) az álláskeresők***, különösen a nők, a fogyatékossággal élő személyek és a kiszolgáltatott csoportok*** aktív munkaerőpiaci befogadása;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Ezenfelül a MÁTA az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése a) és c) pontjának megfelelően támogatott területként kijelölt területeken a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz is nyújthat támogatást azzal a feltétellel, hogy az ilyen beruházásokat a 7. cikk (2) bekezdésének h) pontjában előírt információk alapján a méltányos átállásra vonatkozó területi terv részeként jóváhagyják. A szóban forgó beruházások csak akkor támogathatók, ha szükségesek a méltányos átállásra vonatkozó területi terv végrehajtásához.	Ezenfelül a MÁTA ***az (EU) …/… [új CPR] rendelet 102. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kevésbé fejlett és átmeneti régiókban*** a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz is nyújthat támogatást azzal a feltétellel, hogy az ilyen beruházásokat a 7. cikk (2) bekezdésének h) pontjában előírt információk alapján a méltányos átállásra vonatkozó területi terv részeként jóváhagyják. A szóban forgó beruházások csak akkor támogathatók, ha szükségesek a méltányos átállásra vonatkozó területi terv végrehajtásához ***munkahelyteremtés céljából, ha megfelelnek a munkahelyteremtésre, a nemek közötti egyenlőségre és az egyenlő díjazásra vonatkozó szociális céloknak és a környezetvédelmi céloknak, valamint ha elősegítik a klímasemleges gazdaságra való átállást a tevékenységek áthelyezése nélkül, összhangban a***(z) ***…/… [új CPR] rendelet 60. cikkének (1) bekezdésével***.

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A MÁTA támogatást nyújthat a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését szolgáló beruházásokhoz is, azzal a feltétellel, hogy az ilyen beruházásokat ***a*** 7. ***cikk*** (2) bekezdésének i) pontjában előírt információk alapján a méltányos átállásra vonatkozó területi terv részeként jóváhagyják. A szóban forgó beruházások csak akkor támogathatók, ha szükségesek a méltányos átállásra vonatkozó területi terv végrehajtásához.	A MÁTA támogatást nyújthat a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését szolgáló beruházásokhoz is, azzal a feltétellel, hogy az ilyen beruházásokat ***az e rendelet*** 7. ***cikke*** (2) bekezdésének i) pontjában előírt információk alapján a méltányos átállásra vonatkozó területi terv részeként jóváhagyják***, továbbá azok teljesítik az e bekezdés második albekezdésében foglalt egyéb feltételeket***. A szóban forgó beruházások csak akkor támogathatók, ha szükségesek a méltányos átállásra vonatkozó területi terv végrehajtásához.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) a 651/2014/EU bizottsági rendelet ([16]) 2. cikkének 18. pontjában meghatározott, nehéz helyzetben lévő vállalkozások	c) a 651/2014/EU bizottsági rendelet ([16]) 2. cikkének 18. pontjában meghatározott, nehéz helyzetben lévő vállalkozások***, kivéve azokat az eseteket, amikor a nehézségek az energetikai átállás folyamatából erednek, vagy 2020. február 15. után kezdődtek és a Covid19-válságból erednek;***

([16]) Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

([16]) **A** Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) fosszilis tüzelőanyagok előállításával, feldolgozásával, forgalmazásával, tárolásával vagy égetésével kapcsolatos beruházások;	d) fosszilis tüzelőanyagok előállításával, feldolgozásával, ***szállításával,*** forgalmazásával, tárolásával vagy égetésével kapcsolatos beruházások;

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
e) széles sávú infrastruktúrába irányuló beruházások olyan területeken, ***amelyek legalább két azonos kategóriájú széles sávú hálózattal rendelkeznek.***	e) széles sávú infrastruktúrába irányuló beruházások olyan területeken, ***ahol a piac versenyképes feltételek mellett egyenértékű megoldásokat kínál a fogyasztóknak;***

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ea) a kkv-któl eltérő vállalkozásokba történő beruházások, amelyek munkahelyek és termelési folyamatok egyik tagállamból egy másikba vagy harmadik országba történő áthelyezésével járnak;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	eb) olyan, NUTS 2. szintű régióban végzett műveletek, ahol a program időtartama alatt új szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület megnyitását vagy ideiglenesen bezárt szén-, lignit- vagy olajpalabánya, illetve tőzegkitermelési terület újbóli megnyitását tervezik.

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	E rendelet 5. cikke (1) bekezdésének d) pontjától eltérve a szén, lignit, olajpala vagy tőzeg kitermelésére és égetésére nagymértékben támaszkodó régiók esetében a Bizottság jóváhagyhat olyan, méltányos átállásra vonatkozó területi terveket, amelyek földgázzal kapcsolatos tevékenységekbe történő beruházásokat tartalmaznak, feltéve, hogy e tevékenységek az (EU) 2020/852 rendelet ([16a]) 3. cikkével összhangban környezeti szempontból fenntarthatónak minősülnek és a következő feltételek mindegyikének megfelelnek:
	a) áthidaló technológiaként alkalmazzák azokat a szén, a lignit, a tőzeg vagy az olajpala kiváltása érdekében;
	b) a fenntartható rendelkezésre állás határain belül maradnak vagy összeegyeztethetők a tiszta hidrogén, a biogáz és a biometán használatával;
	c) a szén, a lignit, a tőzeg vagy az olajpala teljes körű fokozatos megszüntetésének felgyorsítása révén hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos uniós környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához;
	d) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a légszennyezés jelentős csökkenését és az energiahatékonyság növekedését eredményezik;
	e) hozzájárulnak az energiaszegénység kezeléséhez;
	f) nem akadályozzák a megújuló energiaforrások fejlesztését az érintett területeken, továbbá összeegyeztethetők és szinergiában állnak a megújuló energiaforrások későbbi használatával.

2020. szeptember 17., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Megfelelően indokolt esetekben a Bizottság az (EU) 2020/852 rendelet 3. cikkével összhangban a feltételeket nem teljesítő tevékenységekre irányuló beruházásokat is jóváhagyhat, amennyiben azok megfelelnek az e bekezdés első albekezdésében meghatározott valamennyi egyéb feltételnek, és a tagállam a méltányos átállásra vonatkozó területi tervben igazolni tudja e tevékenységek támogatásának szükségességét, és azok összhangban állnak az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzésekkel és jogszabályokkal, valamint a tagállam nemzeti energia- és klímatervével.

([16a]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A MÁTA forrásait azokra a régiókategóriákra vonatkozóan kell programozni, ahol az érintett területek találhatók, a 7. cikknek megfelelően kidolgozott és a Bizottság által valamely program vagy programmódosítás részeként jóváhagyott méltányos átállásra vonatkozó területi tervek alapján. A programozott források egy vagy több egyedi programként, illetve programon belüli egy vagy több prioritásként jelennek meg.	A MÁTA forrásait azokra a régiókategóriákra vonatkozóan kell programozni, ahol az érintett területek ***vagy gazdasági tevékenységek*** találhatók, a 7. cikknek megfelelően kidolgozott és a Bizottság által valamely program vagy programmódosítás részeként jóváhagyott, méltányos átállásra vonatkozó területi tervek alapján. A programozott források egy vagy több egyedi programként, illetve programon belüli egy vagy több prioritásként jelennek meg.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság ***csak akkor*** hagy jóvá egy programot, ha a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben szereplő, az átállási folyamat által legkedvezőtlenebbül érintett ***területek azonosítása indokolt*** és a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv összhangban áll az érintett tagállam nemzeti energia- és klímatervével.	A Bizottság – ***hacsak jóváhagyásának megtagadását megfelelően nem indokolja*** – ***abban az esetben*** hagy jóvá egy programot, ha a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi tervben szereplő, az átállási folyamat által legkedvezőtlenebbül érintett ***területeket megfelelően azonosítják,*** és a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv összhangban áll az érintett tagállam nemzeti energia- és klímatervével***, a 2050-ig elérendő klímasemlegességi célkitűzéssel, annak 2030-ig elérendő köztes céljaival, valamint a szociális jogok európai pillérével***.

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A MÁTA-prioritás vagy -prioritások magukban foglalják a tagállami MÁTA-allokációk egészéből vagy egy részéből álló MÁTA-forrásokat ***és*** az (EU) [új CPR] rendelet [21a.] cikkével összhangban átcsoportosított ***forrásokat***. A ***MÁTA számára*** átcsoportosított ERFA- és ESZA+-források teljes összege ***legalább*** másfélszerese ***és legfeljebb háromszorosa*** az adott prioritásra a ***3a. cikk (1) bekezdésében említett források nélkül a MÁTA-ból nyújtott támogatás összegének***.	(2) A MÁTA-prioritás vagy -prioritások magukban foglalják a tagállami MÁTA-allokációk egészéből vagy egy részéből álló MÁTA-forrásokat***. E forrásokat önkéntes alapon ki lehet egészíteni*** az (EU) …/… [új CPR] rendelet [21a.] cikkével összhangban átcsoportosított ***forrásokkal***. A ***MÁTA-prioritásra*** átcsoportosított ERFA- és ESZA+-források teljes összege ***legfeljebb*** másfélszerese az adott prioritásra a ***MÁTA-ból nyújtott támogatás összegének***. ***Az ERFA-ból és az ESZA+-ból átcsoportosított forrásoknak meg kell őrizniük eredeti célkitűzéseiket, és azokat bele kell foglalni az ERFA és az ESZA+ tematikus koncentrációs szintjeibe***.

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A MÁTA-t az egyes régiók legsérülékenyebb közösségei számára dolgozták ki, ezért a MÁTA keretében finanszírozott, a 2. cikkben foglalt egyedi célkitűzéshez hozzájáruló támogatható projektek a vonatkozó költségek legfeljebb 85 %-át kitevő társfinanszírozásban részesülnek.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) ***A*** tagállamok az érintett területek illetékes hatóságaival együttműködve egy vagy több, ***a 868/2014/EK*** bizottsági rendelettel módosított 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([17]) létrehozott statisztikai célú területi egységek nómenklatúrája 3. szintjének („NUTS 3. szintű régiók”) megfelelő, egy vagy több érintett területre kiterjedő, méltányos átállásra vonatkozó területi tervet dolgoznak ki a II. mellékletben meghatározott minta szerint. E területek az átállásból adódóan a gazdasági és társadalmi hatások alapján legkedvezőtlenebbül érintett területek, különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagok előállításához és felhasználásához kapcsolódó munkahelyek várható megszűnésére és a legkibocsátásintenzívebb ipari létesítmények termelési folyamatainak átalakítása jelentette szükségletekre.	(1) ***Az (EU) …/… rendelet [új CPR] 6. cikkében megállapított partnerség elvével összhangban és – adott esetben – az EBB és az EBA támogatásával a*** tagállamok az érintett területek illetékes ***helyi és regionális*** hatóságaival együttműködve egy vagy több, ***az (EU) 2016/2066*** bizottsági rendelettel ([17]) módosított 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott statisztikai célú területi egységek nómenklatúrája 3. szintjének („NUTS 3. szintű régiók”) megfelelő, egy vagy több érintett területre kiterjedő, méltányos átállásra vonatkozó területi tervet dolgoznak ki a II. mellékletben meghatározott minta szerint. E területek az átállásból adódóan a gazdasági és társadalmi hatások alapján legkedvezőtlenebbül érintett területek, különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagok előállításához és felhasználásához kapcsolódó munkahelyek várható megszűnésére és a legkibocsátásintenzívebb ipari létesítmények termelési folyamatainak átalakítása jelentette szükségletekre.
([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK rendelete (2003. május 26.) a statisztikai célú területi egységek nómenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).	([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK rendelete (2003. május 26.) a statisztikai célú területi egységek nómenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) a klímasemleges gazdaságra való átállás nemzeti szintű folyamatának ismertetése, ideértve a nemzeti energia- és klímaterv legfrissebb változatával (a továbbiakban: NEKT) összhangban álló átállási folyamat főbb lépéseinek ütemtervét;	a) a ***2030-ra meghatározott uniós éghajlati célok elérése, valamint a*** klímasemleges gazdaságra való***, 2050-ig megvalósuló*** átállás nemzeti szintű folyamatának ismertetése, ideértve a nemzeti energia- és klímaterv legfrissebb változatával (a továbbiakban: NEKT) összhangban álló átállási folyamat főbb lépéseinek ütemtervét;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) az a) pontban foglaltaknak megfelelően az átállási folyamat által rendkívül hátrányosan érintett, és az (1) bekezdésnek megfelelően a MÁTA-ból támogatandó területként való azonosítás indoklása;	b) az a) pontban foglaltaknak megfelelően az átállási folyamat által rendkívül hátrányosan érintett, és az (1) bekezdésnek megfelelően a MÁTA-ból támogatandó területként való azonosítás indoklása***, beleértve az olyan mutatókat, mint a munkanélküliségi ráta és az elnéptelenedési mutató***;

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) a leghátrányosabban érintett területek előtt álló, az átállásból adódó kihívások felmérése – ideértve a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásait –, valamint a szóban forgó területeken folytatott kibocsátásintenzív tevékenységek átalakításából vagy felszámolásából következően a potenciálisan érintett munkahelyek és megszűnő munkahelyek számának, ***továbbá*** a fejlesztési szükségleteknek és ***a 2030-ig teljesítendő célkitűzéseknek*** az azonosítása.	c) a leghátrányosabban érintett területek előtt álló, az átállásból adódó kihívások ***hatásának*** felmérése – ideértve a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásait –, valamint a szóban forgó területeken folytatott kibocsátásintenzív tevékenységek átalakításából vagy felszámolásából következően a potenciálisan érintett munkahelyek és megszűnő munkahelyek számának, ***az állami bevételek potenciális hatásának,*** a fejlesztési szükségleteknek és ***célkitűzéseknek, valamint az energiaszegénységgel kapcsolatos kihívásoknak*** az azonosítása.

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak kezeléséhez nyújtott MÁTA-támogatás várható hozzájárulásának ismertetése;	d) a klímasemleges gazdaságra való átállás társadalmi, ***demográfiai,*** gazdasági***, egészségügyi*** és környezeti hatásainak kezeléséhez nyújtott MÁTA-támogatás várható hozzájárulásának ismertetése;

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
e) ***az*** egyéb nemzeti, regionális vagy területi stratégiákkal és tervekkel való konzisztencia felmérése;	e) ***adott esetben az*** egyéb nemzeti, regionális vagy területi stratégiákkal és tervekkel való konzisztencia felmérése;

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
h) a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz nyújtott támogatás esetén az ilyen műveletek és vállalkozások ***teljes körű*** felsorolása és a szóban forgó támogatás szükségességének indoklása hiányelemzéssel, amely bemutatja, hogy a beruházás hiányában a várhatóan megszűnő munkahelyek száma meghaladná a várhatóan létrejövő munkahelyek számát;	h) a kkv-któl eltérő vállalkozások termelőberuházásaihoz nyújtott támogatás esetén az ilyen műveletek és vállalkozások ***tájékoztató jellegű*** felsorolása és a szóban forgó támogatás szükségességének indoklása hiányelemzéssel, amely bemutatja, hogy a beruházás hiányában a várhatóan megszűnő munkahelyek száma meghaladná a várhatóan létrejövő munkahelyek számát;

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Az (EU) [új CPR] rendelet [6. cikkével] összhangban a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek kidolgozásába és végrehajtásába be kell vonni az érintett partnereket.	(3) Az (EU) …/… [új CPR] rendelet [6. cikkével] összhangban a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek kidolgozásába és végrehajtásába be kell vonni az érintett partnereket ***és – adott esetben – az EBB-t és az EBA-t***.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A teljesítménymutatók esetében a kiindulási értéket nullában kell meghatározni. A 2024-re meghatározott mérföldkövek és a 2029-re meghatározott célértékek kumulatívak. ***Miután a Bizottság jóváhagyja az (EU) [új CPR] rendelet [14. cikkének (2) bekezdése] értelmében benyújtott programmódosítási kérelmet, a célértékeket nem vizsgálják felül.***	(2) A teljesítménymutatók esetében a kiindulási értéket nullában kell meghatározni. A 2024-re meghatározott mérföldkövek és a 2029-re meghatározott célértékek kumulatívak.

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Ha a Bizottság a program végső ***teljesítményjelentésének vizsgálata*** alapján ***arra*** a ***megállapításra jut, hogy a MÁTA-források egy vagy több teljesítmény- vagy eredménymutatója tekintetében meghatározott célértékek legalább 65 %-át nem érik el,*** az (EU) ***[új CPR] rendelet [98.] cikkének megfelelően pénzügyi korrekciókat hajthat végre az érintett prioritás MÁTA-ból nyújtott támogatásának az elért célértékekkel arányos csökkentésével***.	A program végső ***teljesítményjelentése*** alapján a ***Bizottság pénzügyi korrekciókat hajthat végre*** az (EU) ***.../… [új CPR] rendelettel összhangban***.

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

10 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	10a. cikk
	Átmeneti rendelkezések
	A tagállamok … [e rendelet hatálybalépésétől számított egy év]-ig átmeneti időszakot kapnak a területi méltányos átállásra vonatkozó tervek előkészítésére és elfogadására. Az átmeneti időszak alatt valamennyi tagállam teljes mértékben jogosult az e rendelet szerinti finanszírozásra, amelyet a Bizottság nem vehet figyelembe a kötelezettségvállalás visszavonására vagy a finanszírozás elvesztésére vonatkozó döntés meghozatalakor.

2020. szeptember 17., csütörtök

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

10 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	10b. cikk
	Felülvizsgálat
	A Bizottságnak legkésőbb a következő többéves pénzügyi keret félidős vizsgálata végén felül kell vizsgálnia a Méltányos Átállást Támogató Alap végrehajtását, és értékelnie kell a hatóköre módosításának lehetőségét, az (EU) 2020/852 rendeletben végrehajtott esetleges változtatásokkal, az (EU) 2020/… rendeletben [európai éghajlat-politikai rendelet] meghatározott uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel, valamint a fenntartható finanszírozásról szóló cselekvési terv végrehajtásának alakulásával összhangban. Ez alapján a Bizottság – adott esetben jogalkotási javaslatokkal kísért – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0225

A jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2017)0835 – 2017/0360R(NLE))

(2021/C 385/33)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2017)0835),

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 2. cikkére és 7. cikkének (1) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményre és annak jegyzőkönyveire,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ nemzetközi emberi jogi szerződéseire, például a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára,

— tekintettel az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),

— tekintettel a Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló közleményére vonatkozó, 2004. április 20-i jogalkotási állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a Bizottság által a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló, 2003. október 15-i közleményre ([2]),

— tekintettel a Bizottság által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret című, 2014. március 11-i közleményre ([3]),

— tekintettel a lengyelországi helyzetről szóló, 2016. április 13-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel a legutóbbi lengyelországi fejleményekről és azoknak az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2016. szeptember 14-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a jogállamiság és a demokrácia Lengyelországban tapasztalható helyzetéről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a jogállamisági keret szerinti strukturált párbeszédnek a Bizottság általi, 2016 januárjában történt aktiválására,

([1]) HL C 104. E, 2004.4.30., 408. o.
([2]) COM(2003)0606.
([3]) COM(2014)0158.
([4]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0123.
([5]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0344.
([6]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0442.

2020. szeptember 17., csütörtök

— tekintettel a lengyelországi jogállamiságról szóló, 2016. július 27-i (EU) 2016/1374 bizottsági ajánlásra ([7]),

— tekintettel a lengyelországi jogállamiságról a Bizottság (EU) 2016/1374 ajánlásának kiegészítésére elfogadott, 2016. december 21-i (EU) 2017/146 bizottsági ajánlásra ([8]),

— tekintettel a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374 és az (EU) 2017/146 ajánlás kiegészítéséről szóló, 2017. július 26-i (EU) 2017/1520 bizottsági ajánlásra ([9]),

— tekintettel a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374, az (EU) 2017/146 és az (EU) 2017/1520 ajánlás kiegészítéséről szóló, 2017. december 20-i (EU) 2018/103 bizottsági ajánlásra ([10]),

— tekintettel a lengyelországi helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására ([11]),

— tekintettel A szexuális nevelés bűncselekménnyé nyilvánításáról Lengyelországban című, 2019. november 14-i állásfoglalására ([12]),

— tekintettel az LMBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédről, többek között az LMBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ([13]),

— tekintettel Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban 2017-ben című, 2019. január 16-i állásfoglalására ([14]),

— tekintettel az Európai Unióban a tömegtájékoztatás szabadságáról és sokszínűségéről szóló, 2018. május 3-i állásfoglalására ([15]),

— tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ([16]),

— tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ([17]),

— tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ([18]),

— tekintettel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ([19]),

— tekintettel az EU Isztambuli Egyezményhez való csatlakozásáról és a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet célzó egyéb intézkedésekről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ([20]),

— tekintettel a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. április 4-i jogalkotási állásfoglalására ([21]),

— tekintettel a jogok és értékek program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. április 17-i jogalkotási állásfoglalására ([22]),

---

([7]) HL L 217., 2016.8.12., 53. o.
([8]) HL L 22., 2017.1.27., 65. o.
([9]) HL L 228., 2017.9.2., 19. o.
([10]) HL L 17., 2018.1.23., 50. o.
([11]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0055.
([12]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0058.
([13]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0101.
([14]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0032.
([15]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0204.
([16]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0014.
([17]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.
([18]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0409.
([19]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0111.
([20]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0080.
([21]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0349.
([22]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0407.

— tekintettel a Bizottság által Lengyelországgal szemben indított, a lengyel igazságügyi rendszer reformjával kapcsolatos négy kötelezettségszegési eljárásra, amelyek közül az első kettő a Bíróságnak az Európai Unióról szóló szerződés hatékony bírói jogvédelem elvét rögzítő 19. cikke (1) bekezdése második albekezdésének megsértését megállapító ítéletével ([23]) végződött, míg a másik két eljárás jelenleg is folyamatban van,

— tekintettel a 2018-ban az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás keretében az Általános Ügyek Tanácsa által tartott három, Lengyelországról szóló meghallgatásra,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság 2018. szeptember 19. és 21. közötti varsói látogatását követő, a kiküldetésről szóló, 2018. december 3-i jelentésre, valamint az említett bizottságban tartott, a lengyel jogállamiság helyzetéről szóló, 2018. november 20-i és 2020. április 23-i meghallgatásra,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és az Európai Csalás Elleni Hivatal éves jelentéseire,

— tekintettel a WHO-nak a serdülők szexuális és reproduktív egészségére és jogaira vonatkozó, 2018. évi ajánlásaira,

— tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságának az Al Nashiri kontra Lengyelország ügyben 2014. július 24-én hozott ítéletére (28761/11. sz. kérelem),

— tekintettel eljárási szabályzata 89. cikkére és 105. cikkének (5) bekezdésére,

— tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság időközi jelentésére (A9-0138/2020),

A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke kimondja, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája és a nemzetközi emberi jogi szerződések is tükrözik, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is –értékein alapul;

B. mivel – amint arra a Bizottság 2003. október 15-i közleménye is utal – az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének hatálya az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikkének hatályától eltérően nem korlátozódik az uniós jog által lefedett területekre, és mivel az Unió ezért nemcsak e korlátozott körben értékelheti, hogy fennáll-e az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében említett közös értékek súlyos megsértésének egyértelmű veszélye, hanem az olyan területeket érintő jogsértések esetén is, ahol a tagállamok önállóan járnak el;

C. mivel annak egyértelmű veszélye, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében említett értékeket, nem csupán azt a tagállamot érinti, amelyben a veszély megvalósul, hanem negatívan hat a többi tagállamra, a tagállamok egymás iránti kölcsönös bizalmára és magára az Unió jellegére is;

D. mivel a tagállamok az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkével összhangban szabadon és önként kötelezték el magukat a 2. cikkben említett közös értékek mellett;

1. kijelenti, hogy a Parlament aggályai a következő kérdésekre vonatkoznak:

— a jogalkotási és a választási rendszer működése,

— az igazságszolgáltatás függetlensége, valamint a bírák jogai,

— az alapvető jogok védelme;

([23]) A Bíróság 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531; a Bíróság 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

2020. szeptember 17., csütörtök

2. megismétli a lengyelországi jogállamiság és demokrácia helyzetére vonatkozó, számos állásfoglalásában kifejtett álláspontját, miszerint az ezen állásfoglalásokban említett tények és tendenciák együttesen rendszerszintű fenyegetést jelentenek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke szerinti értékekre, és azok súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét hordozzák;

3. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Tanácsban a lengyel hatóságok részvételével tartott három meghallgatás, az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságában a lengyel hatóságok jelenlétében folytatott több eszmecsere, az Egyesült Nemzetek, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az Európa Tanács riasztó jelentései, valamint a Bizottság által indított négy kötelezettségszegési eljárás ellenére az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás elindítása óta nemcsak hogy nem javult a lengyelországi jogállamiság helyzete, hanem súlyosan romlott; úgy véli, hogy a Tanácsban az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében említett eljárás keretében folyó tanácskozások nem rendszeresek és nem is strukturáltak, valamint nem foglalkoznak kellőképpen azokkal az érdemi kérdésekkel, amelyek okot adtak az eljárás megindítására, és nem térképezték fel azt a hatást, amelyet a lengyel kormány tevékenysége gyakorolt az EUSZ 2. cikkében említett értékekre;

4. megjegyzi, hogy a Bizottság 2017. december 20-i, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti, a lengyel jogállamiságról szóló indokolással ellátott javaslata: a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat ([24]) hatálya korlátozott, nevezetesen az igazságszolgáltatás szigorú értelemben vett függetlenségének körében terjed ki a lengyelországi jogállamiság helyzetére; sürgősen szükségesnek tartja az indokolással ellátott javaslat hatályának kiterjesztését az egyéb uniós alapelvek, különösen a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása elve súlyos megsértésének egyértelmű veszélyeire;

5. úgy véli, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján jelenleg zajló meghallgatások legutóbbi fejleményei is kiemelik, hogy sürgősen szükség van a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó kiegészítő és megelőző jellegű uniós mechanizmusra, a 2016. október 25-i állásfoglalásában foglaltak szerint;

6. megismétli a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló álláspontját – beleértve azt, hogy szükség van a kedvezményezettek jogainak védelmére –, és felhívja a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb kezdje meg az intézményközi tárgyalásokat;

7. megismétli a következő többéves pénzügyi keret új, Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek elnevezésű programjára megállapított költségvetési keretösszeggel kapcsolatos álláspontját, és felhívja a Tanácsot és a Bizottságot annak biztosítására, hogy megfelelő finanszírozás álljon a nemzeti és helyi civil társadalmi szervezetek rendelkezésére ahhoz, hogy alulról jövő támogatás alakuljon ki a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok tekintetében a tagállamokban, ideértve Lengyelországot is;

A jogalkotási és a választási rendszer működése Lengyelországban

Az alkotmányos felülvizsgálati jogok lengyel parlament általi gyakorlása

8. kifogásolja, hogy az Alkotmánybíróságról szóló törvényt módosító, 2015. december 22-i törvény ([25]) és az Alkotmánybíróságról szóló, 2016. július 22-i törvény ([26]) elfogadásával a lengyel parlament olyan alkotmányos felülvizsgálati jogokat vont magához, amelyekkel nem rendelkezett, amikor rendes törvényhozóként járt el, ahogy azt 2016. március 9-i ([27]), augusztus 11-i ([28]) és november 7-i ([29]) ítéleteiben az Alkotmánybíróság is megállapította ([30]);

([24]) COM(2017)0835.
([25]) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2015 poz. 2217).
([26]) Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 1157).
([27]) Az Alkotmánybíróság 2016. március 9-i ítélete, K 47/15.
([28]) Az Alkotmánybíróság 2016. augusztus 11-i ítélete, K 39/16.
([29]) Az Alkotmánybíróság 2016. november 7-i ítélete, K 44/16.
([30]) Lásd a Velencei Bizottság 2016. október 14-i véleményét az Alkotmánybíróságról szóló 2016. július 22-i törvényről, 860/2016. sz. vélemény, 127. pont; a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslata, 91. pont és az azt követő pontok.

9. sajnálja továbbá, hogy a lengyel parlament több különösen érzékeny jogszabályt fogadott el olyan időpontban, amikor a jogszabályok független alkotmányos felülvizsgálata ténylegesen már nem volt garantálható, például a közszolgálati törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2015. december 30-i törvényt ([31]), a rendőrségi törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2016. január 15-i törvényt ([32]), az ügyészségről szóló, 2016. január 28-i törvényt ([33]) és az ügyészségről szóló törvény végrehajtásának szabályairól szóló, 2016. január 28-i törvényt ([34]), az ombudsmanról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2016. március 18-i törvényt ([35]), a nemzeti médiatanácsról szóló, 2016. június 22-i törvényt ([36]), a terrorizmus elleni fellépésről szóló, 2016. június 10-i törvényt ([37]), és több egyéb, az igazságszolgáltatási rendszert alapjaiban átszervező törvényt ([38]);

A gyorsított jogalkotási eljárások használata

10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel parlament gyakran anélkül alkalmaz gyorsított jogalkotási eljárásokat az igazságszolgáltatás szerkezetét és működését átalakító, kulcsfontosságú jogszabályok elfogadásához, hogy érdemben konzultálna az érdekeltekkel, beleértve a bírói közösséget is ([39]);

A választójogi törvény és a választások megszervezése

11. aggodalommal jegyzi meg, hogy az EBESZ következtetése szerint a 2019. októberi parlamenti választási kampány során a médiában tapasztalt elfogultság és intoleráns retorika jelentős aggodalomra adott okot ([40]), valamint hogy – bár minden jelölt szabadon kampányolhatott – a magas rangú állami hivatalnokok állami finanszírozású rendezvényeket használtak kampányüzeneteik hangoztatására; megjegyzi továbbá, hogy a hatalmon lévő párt állami médiában tapasztalható túlsúlya révén tovább növelte előnyét ([41]); sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ellenségeskedés, a média elleni fenyegetések, az intoleráns retorika és az állami forrásokkal való visszaélés esetei hátráltatták a 2020. júniusi és júliusi lengyel elnökválasztás folyamatát ([42]);

12. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a választások érvényességének megállapítása és a választásokkal kapcsolatos viták kivizsgálása a Legfelsőbb Bíróság rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó új tanácsának (a továbbiakban: rendkívüli tanács) feladata lesz, amelynek tagjai többségében az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által jelölt személyekből állnak, és amely esetében fennáll annak veszélye, hogy az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: a Bíróság) értékelése alapján nem minősül független igazságszolgáltatási fórumnak; megjegyzi, hogy ez komoly aggodalomra ad okot a hatalmi ágak szétválasztását és a lengyel demokrácia működését illetően, mivel a választásokkal kapcsolatos viták bírósági felülvizsgálatát különösen sebezhetővé teszi a politikai befolyásolással szemben, és alkalmas arra, hogy jogbizonytalanságot teremtsen az ilyen felülvizsgálat érvényességével kapcsolatban ([43]);

13. megjegyzi, hogy a 2002-es választási magatartási kódexében ([44]) Velencei Bizottság világos iránymutatásokat ad az általános választások szükséghelyzet alatti megtartásáról, ideértve a járványokat is; megjegyzi továbbá, hogy a magatartási kódex ugyan rendelkezik kivételes szavazási szabályokról, azonban az ilyen szabályok bevezetésére irányuló módosítások csak akkor tekinthetők az európai bevált gyakorlatokkal összhangban lévőknek, „ha garantált a választójog szabadságának

([31]) Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 34).
([32]) Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 147).
([33]) Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 177).
([34]) Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 178).
([35]) Ustawa z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 677).
([36]) Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych (Dz.U. 2016 poz. 929).
([37]) Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904).
([38]) Lásd a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslatát, 112–113. pont.
([39]) ENCJ, 2016. június 3-i varsói nyilatkozat.
([40]) EBESZ/ODIHR, A részleges választási megfigyelő missziót követő előzetes megállapítások és következtetések, 2019. október 14.
([41]) EBESZ/ODIHR, A részleges választási megfigyelő misszió végleges jelentése a 2019. október 13-i varsói parlamenti választásokról, 2020. február 14.
([42]) EBESZ/ODIHR, A különleges választási értékelő misszió előzetes megállapításokat és következtetéseket tartalmazó nyilatkozata a 2020. július 12-i elnökválasztás második fordulójáról, Varsó, 2020. július 13.
([43]) A Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, CDL-AD(2017)031, 43. pont; a Bizottság 2017. december 20-i (EU) 2018/103 ajánlása a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374, (EU) 2017/146 és (EU) 2017/1520 ajánlások kiegészítéséről (HL L 17., 2018.1.23., 50. o.), 25. pont.
([44]) Velencei Bizottság, CDL-AD (2002) 23, 190/2002. sz. vélemény, Választási magatartási kódex. Iránymutatások és magyarázó jelentés, 2002. október 30.; lásd továbbá: Velencei Bizottság, L-PI(2020)005rev-e, Jelentés – Az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartása szükségállapot idején – Gondolatok, 23. o.

elve"; úgy véli, hogy nem ez a helyzet a 2020. május 10-ére tervezett elnökválasztásra vonatkozó választási keret módosításai esetében, mivel azok akadályozhatják a választások tisztességes, titkos és egyenlő, a magánélet tiszteletben tartásához való jogot teljes mértékben tiszteletben tartó ([45]) és az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([46]) összhangban történő lebonyolítását; megjegyzi továbbá, hogy ezek a módosítások ellentétesek a lengyel Alkotmánybíróságnak a még a tényleges alkotmányossági felülvizsgálat idején kialakított ítélkezési gyakorlatával, amely kimondta, hogy nincs helye a választási törvény módosításának 6 hónappal a választások előtt; aggodalommal állapítja meg, hogy az elnökválasztás elhalasztására vonatkozó bejelentés mindössze 4 nappal a kitűzött időpont előtt történt;

Az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége, valamint a bírák jogai Lengyelországban

Az igazságszolgáltatási rendszer reformja – általános megfontolások

14. elismeri, hogy bár az igazságszolgáltatási rendszer megszervezése nemzeti hatáskörbe tartozik, a Bíróság több alkalommal is kimondta, hogy a tagállamoknak e hatáskör gyakorlása során eleget kell tenniük az uniós jog szerinti kötelezettségeiknek; megismétli, hogy a nemzeti bírák egyben az uniós jogot alkalmazó európai bírák is, ami függetlenségüket közös üggyé teszi az Unió számára, ideértve a Bíróságot is, amelynek az uniós jog alkalmazási területén érvényesítenie kell az EUSZ 19. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 47. cikkében meghatározott jogállamiság tiszteletben tartását; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tartsák fenn és őrizzék meg a lengyel bíróságok függetlenségét;

Az Alkotmánybíróság összetétele és működése

15. emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróságról szóló, 2015. december 22-én és 2016. július 22-én elfogadott törvények, valamint a 2016 végén elfogadott három törvényből álló csomag ([47]) súlyosan aláásták az Alkotmánybíróság függetlenségét és legitimitását, és hogy a 2015. december 22-én és 2016. július 22-én elfogadott törvényeket az Alkotmánybíróság 2016. március 9-én és 2016. augusztus 11-én alkotmányellenesnek nyilvánította; emlékezetet rá, hogy azokat az ítéleteket akkor a lengyel hatóságok nem tették közzé és nem hajtották végre; mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Lengyelországban a fent említett jogszabályi változások hatálybalépése óta már nem lehet ténylegesen garantálni a lengyel törvények alkotmányosságát ([48]); felkéri a Bizottságot, hogy fontolja meg kötelezettségszegési eljárás indítását az Alkotmánybíróságról szóló jogszabályok vonatkozásában, valamint az Alkotmánybíróság jogszerűtlen összetétele és a Bíróság 2019. november 19-i előzetes döntése betartásának megakadályozásában játszott szerepe miatt ([49]);

A Legfelsőbb Bíróság bíráinak nyugdíjazási, kinevezési és fegyelmi felelősségi rendszerei

16. emlékeztet arra, hogy 2017-ben a Legfelsőbb Bíróság első elnökének (a továbbiakban: első elnök) tisztségére történő jelöltállítás módszerének módosítása lényegében értelmetlenné tette a Legfelsőbb Bíróság bíráinak a kiválasztási eljárásban való részvételét; elítéli, hogy a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény, a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és más törvények módosításáról szóló, 2019. december 20-i törvény ([50]) (a továbbiakban: a 2019. december 20-i törvény) még tovább korlátozza a bírák részvételét az első elnök kiválasztásának folyamatában azáltal, hogy bevezeti a Legfelsőbb Bíróság megbízott első elnökének tisztségét (a továbbiakban: megbízott első elnök), akit a Lengyel Köztársaság elnöke nevez ki, és azáltal, hogy a harmadik körben a határozatképességi küszöböt a 125 bírából mindössze 32-re csökkenti, lényegében elvetve ezzel az Lengyel Köztársaság elnöke és a bírói közösség közötti hatalommegosztásnak a lengyel alkotmány 183. cikkének (3) bekezdésében foglalt modelljét ([51]);

([45]) Lásd továbbá EBESZ/ODIHR, Vélemény a Lengyel Köztársaság elnökének megválasztására irányuló általános választások lebonyolításának 2020-ban elrendelt különleges szabályairól szóló törvénytervezetről (Szenátus Lapja, 99. sz.), 2020. április 27.

([46]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

([47]) Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 2072); ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2073); Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2074).

([48]) A Velencei Bizottság 2016. október 14–15-i véleménye, 128. pont; ENSZ, Emberi Jogi Bizottság, Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. október 31., 7–8. pont; a Bizottság (EU) 2017/1520 ajánlása.

([49]) A Bíróság 2019. november 19-i A.K. és társai kontra Sąd Najwyższy ítélete, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

([50]) Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 190).

([51]) A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatósága (DGI), Sürgős közös vélemény, 2020. január 16., CDL-PI(2020)002, 51–55. pont.

17. aggodalommal állapítja meg a megbízott első elnök jelölését övező szabálytalanságokat és a megbízott első elnök további lépéseit; mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az első elnöki tisztségre jelöltek megválasztásának folyamata nem felelt meg a lengyel alkotmány 183. cikkének és a Legfelsőbb Bíróság eljárási szabályzatának, és megsértette a Legfelsőbb Bíróság Bírói Közgyűlésének (a továbbiakban: a közgyűlés) tagjai közötti tanácskozás alapvető normáit; sajnálattal jegyzi meg, hogy a közgyűlésben tartott választási eljárás érvényességével, valamint a választási eljárás során a megbízott első elnökök pártatlanságával és függetlenségével kapcsolatos kétségek még inkább aláásható a hatalmi ágak elválasztását és a Lengyel Köztársaság elnöke által 2020. május 25-én jelölt új első elnök legitimitását, és így megkérdőjelezhetik a Legfelsőbb Bíróság függetlenségét; emlékeztet arra, hogy a Lengyel Köztársaság elnöke hasonlóképpen megsértette a törvényt az Alkotmánybíróság elnökének jelölése során;

18. osztja a Bizottság azon aggodalmát, miszerint a lengyel köztársasági elnök (és bizonyos esetekben az igazságügyi miniszter) azon hatásköre, hogy befolyást gyakoroljon a Legfelsőbb Bíróság bírái ellen indított fegyelmi eljárásokra azáltal, hogy fegyelmi megbízottat nevez ki az ügy kivizsgálására, kizárva a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi megbízottját a folyamatban lévő eljárásból, aggályokat vet fel a hatalmi ágak szétválasztásának elvét illetően, és befolyásolhatja az igazságszolgáltatás függetlenségét ([52]);

19. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. június 24-i ítéletében ([53]) megállapította, hogy a Legfelsőbb Bíróság hivatalban lévő bíráinak nyugdíjkorhatár-csökkentése ellenkezik az uniós joggal, és megsérti a bírák elmozdíthatatlanságának, ezáltal pedig az igazságszolgáltatás függetlenségének elvét, miután 2018. december 17-i végzésével ([54]) korábban helyt adott a Bizottság ideiglenes intézkedésekre irányuló kérelmének e kérdéssel kapcsolatban; megjegyzi, hogy a lengyel hatóságok a Bíróság ítéletének való megfelelés érdekében elfogadták a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény módosításáról szóló, 2018. november 21-i törvényt ([55]), amely idáig az egyetlen olyan eset, hogy a Bíróság ítéletével összefüggésben visszavonták az igazságszolgáltatási rendszerre vonatkozó jogszabályi keret valamely módosítását;

A Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának és rendkívüli tanácsának összetétele és működése

20. emlékeztet rá, hogy 2018-ban létrehozták a Legfelsőbb Bíróság két új tanácsát – a fegyelmi tanácsot és a rendkívüli tanácsot –, amelyek tagjai az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által kiválasztott, újonnan kinevezett bírák, akiket különleges hatáskörökkel ruháztak fel, ideértve a rendkívüli tanács azon hatáskörét, hogy rendkívüli felülvizsgálat keretében megsemmisítheti az alsóbb szintű bíróságok, vagy akár a Legfelsőbb Bíróság által hozott jogerős bírósági ítéleteket, valamint a fegyelmi tanács azon hatáskörét, hogy más legfelsőbb bírósági bírákat és a rendes bíróságok bíráit fegyelmi eljárás alá vonhatja, létrehozva ezzel de facto egy „Legfelsőbb Bíróságon belüli Legfelsőbb Bíróságot"; ([56])

21. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. november 19-i ítéletében ([57]) a Legfelsőbb Bíróságnak (munkaügyi és társadalombiztosítási tanács, a továbbiakban: munkaügyi tanács) a fegyelmi tanácsra vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmére válaszolva úgy határozott, hogy a nemzeti bíróságoknak kötelességük figyelmen kívül hagyni a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek az esetlegesen az uniós jog alkalmazásával járó ügyben való eljárásra vonatkozó hatáskört olyan szervezet számára tartják fenn, amely nem felel meg a függetlenségre és pártatlanságra vonatkozó követelményeknek;

22. megjegyzi, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztő Legfelsőbb Bíróság (munkaügyi tanácsa) ezt követően 2019. december 5-i ítéletében ([58]) megállapította, hogy a fegyelmi tanács a lengyel és az uniós jog értelmében nem felel meg a független és pártatlan igazságszolgáltatási fórumokra vonatkozó követelményeknek, valamint hogy a Legfelsőbb Bíróság (polgári, büntető és munkaügyi tanácsa) 2020. január 23-án határozatot ([59]) fogadott el, amely ismételten hangsúlyozza, hogy a fegyelmi tanács függetlenségének hiánya miatt nem bíróság, és ezért ítéletei nem tekinthetők

([52]) Lásd a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslatát, COM(2017)0835, 133. pont. Lásd továbbá EBESZ-ODIHR, Vélemény a Lengyelország Legfelsőbb Bíróságáról szóló (2017. szeptember 26-i) törvénytervezet egyes rendelkezéseiről, 2017. november 13., 33. o.

([53]) A Bíróság 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531.

([54]) A Bíróság 2018. december 17-i Bizottság kontra Lengyelország végzése, C-619/18 R, ECLI:EU:C:2018:1021.

([55]) Ustawa z dnia 21 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2018 poz. 2507).

([56]) Az EBESZ-ODIHR 2017. november 13-i véleménye, 7–20. o.; a Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, 43. pont.; a Bizottság (EU) 2018/103 ajánlása, 25. pont; GRECO, a Lengyelországra vonatkozó negyedik értékelési körről szóló jelentés kiegészítése (34. cikk), 2018. június 18–22., 31. pont; A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 8. pont.

([57]) A Bíróság 2019. november 19-i A.K. és társai kontra Sąd Najwyższy ítélete, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

([58]) A Legfelsőbb Bíróság 2019. december 5-i ítélete, III PO 7/19.

([59]) A Legfelsőbb Bíróság polgári, büntető és munkaügyi közös tanácsainak 2020. január 23-i határozata, BSA I-4110-1/2020.

megfelelően felállított bíróság által meghozott ítéleteknek; mélységes aggodalommal állapítja meg, hogy a lengyel hatóságok kinyilvánították, hogy e döntéseknek a fegyelmi tanács és az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács további működését illetően nincs jogi jelentősége, továbbá hogy az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság határozatát 2020. április 20-án alkotmányellenesnek nyilvánította ([60]), ezzel veszélyes igazságszolgáltatási kettősséget hozva létre Lengyelországban, és nyíltan megsértve az uniós jog elsőbbségét – és különösen az EUSZ 19. cikke (1) bekezdésének a Bíróság általi értelmezését – azzal, hogy megakadályozza a Bíróság 2019. november 19-i ítéletének ([61]) hatályosulását és lengyel bíróságok általi alkalmazását ([62]);

23. nyugtázza a Bíróság 2020. április 8-i végzését ([63]), amely utasítja Lengyelországot, hogy haladéktalanul függessze fel a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának hatásköréről szóló nemzeti rendelkezések alkalmazását, és felszólítja a lengyel hatóságokat a végzés gyors végrehajtására; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a végzésnek, és felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be további kérelmet a Bírósághoz, amelyben kéri, hogy tartósan fennálló meg nem felelés esetén szabjanak ki bírságot; kéri a Bizottságot, hogy sürgősen indítson kötelezettségszegési eljárást a rendkívüli tanács hatásköréről szóló nemzeti rendelkezések vonatkozásában, mivel e tanács összetétele ugyanolyan hibáktól szenved, mint a fegyelmi tanács összetétele;

Az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács összetétele és működése

24. emlékeztet rá, hogy az igazságszolgáltatási tanácsok létrehozása tagállami hatáskörbe tartozik, azonban arra is, hogy az ilyen tanácsok létrehozása esetén azok függetlenségét az európai normákkal és a tagállami alkotmánnyal összhangban biztosítani kell; emlékeztet arra, hogy a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács reformját követően – amely a lengyel alkotmány 186. cikkének (1) bekezdésével összhangban a bíróságok és bírák függetlenségének megőrzéséért felelős szervezet –, a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2017. december 8-i törvény ([64]) révén a lengyelországi bírói közösséget megfosztották attól a jogától, hogy képviselőket delegáljon a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsba, és ezáltal attól, hogy befolyással bírjon a bírák felvételére és előléptetésére; emlékeztet rá, hogy a reformot megelőzően a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács 25 tagjából 15 a kollégáik által választott bíró volt, míg a 2017-es reform óta ezeket a bírákat a lengyel Szejm választja; határozottan sajnálja, hogy a régi szabályok szerint kinevezett valamennyi tag mandátumának a 2018 elején történt idő előtti felfüggesztésével együtt ez az intézkedés a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács messzemenő átpolitizálódásához vezetett ([65]);

25. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. november 19-i ítéletében foglalt feltételek végrehajtása során a Legfelsőbb Bíróság 2019. december 5-i ítéletében és 2020. január 15-i határozataiban ([66]), valamint 2020. január 23-i határozatában megállapította, hogy az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsnak az újonnan létrehozott fegyelmi tanács bíráinak kiválasztásában betöltött döntő szerepe aláássa ez utóbbi függetlenségét és pártatlanságát ([67]); aggodalmának ad hangot az új, jelenlegi összetételű Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által kinevezett vagy előléptetett bírák jogállásával kapcsolatban, valamint amiatt, hogy az ítélkezésben való részvételük milyen hatást gyakorolhat az eljárások érvényességére és jogszerűségére;

26. emlékeztet rá, hogy az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata 2018. szeptember 17-én felfüggesztette az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsot, mivel az már nem felelt meg a végrehajtó és a törvényhozó hatalomtól való függetlenségre vonatkozó követelményeknek, és 2020 áprilisában kezdeményezte a kizárási eljárást ([68]);

([60]) Az Alkotmánybíróság 2020. április 20-i ítélete, U 2/20.

([61]) A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 38. pont.

([62]) A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 38. pont.

([63]) A Bíróság 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzése, C-791/19 R, ECLI:EU:C:2020:277.

([64]) Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3).

([65]) Európai Bírák Konzultatív Tanácsa, az Elnökség 2017. április 7-i és 2017. október 12-i véleménye; EBESZ/ODIHR, Végleges vélemény a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény módosításának tervezetéről, 2017. május 5.; a Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, 5–7. o.; GRECO, Ad hoc jelentés Lengyelországról (34. cikk), 2018. március 19–23. és annak kiegészítése, 2018. június 18–22.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 42. és 61. pont.

([66]) A Legfelsőbb Bíróság 2020. január 15-i határozata, III PO 8/18. A Legfelsőbb Bíróság 2020. január 15-i határozata, III PO 9/18.

([67]) Ezzel kapcsolatban lásd továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban lévő alábbi ügyeket: Reczkowicz és két társa kontra Lengyelország (43447/19., 49868/19. és 57511/19. sz.), Grzęda kontra Lengyelország (43572/18. sz.), Xero Flor w Polsce sp. z o.o. kontra Lengyelország (4907/18. sz.), Broda kontra Lengyelország és Bojara kontra Lengyelország (26691/18. és 27367/18. sz.), Żurek kontra Lengyelország (39650/18. sz.) és Sobczyńska és társai kontra Lengyelország (62765/14., 62769/14., 62772/14. és 11708/18. sz.).

([68]) ENCJ, az ENCJ felügyelőtestületének 2020. február 21-i levele. Lásd továbbá az Európai Bírák Szövetségének az ENCJ-t támogató 2020. május 4-i levelét.

27. kéri a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárást a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló, 2011. május 12-i törvény ([69]) 2017. december 8-án módosított formájának vonatkozásában, és kérje a Bíróságot az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács tevékenységeinek ideiglenes intézkedések révén történő felfüggesztésére;

A rendes bíróságok megszervezésére, a bíróságok elnökeinek kinevezésére és a rendes bíróságok bíráinak nyugdíjazására vonatkozó szabályok

28. sajnálja, hogy az igazságügyi miniszter – aki a lengyel rendszerben egyúttal a legfőbb ügyész is – felhatalmazást kapott arra, hogy egy hathónapos átmeneti időszak során mérlegelés alapján nevezze ki és mozdítsa el az alsóbb szintű bíróságok elnökeit, és hogy 2017–2018-ban az igazságügyi miniszter több mint 150 bírósági elnököt és alelnököt váltott le; megjegyzi, hogy ezen időszakot követően a bírósági elnökök elmozdításának joga az igazságügyi miniszter kezében maradt, e jogkörhöz pedig szinte egyáltalán nem kapcsolódnak hatékony fékek; megjegyzi továbbá, hogy az igazságügyi minisztert emellett egyéb „fegyelmi" jogkörökkel is felruházták a bírósági elnökökkel és a felsőbb bíróságok elnökeivel szemben, akik pedig mára jelentős igazgatási jogkörökkel rendelkeznek az alsóbb szintű bíróságok elnökeivel szemben ([70]); sajnálja ezt a komoly visszalépést a jogállamiság és bírói függetlenség terén Lengyelországban ([71]);

29. sajnálja, hogy a 2020. február 14-én hatályba lépett 2019. december 20-i törvény megváltoztatta a bírói testületek összetételét, és ezen szervezetek igazságszolgáltatási önigazgatási jogköreinek egy részét átruházta az igazságügyi miniszter által kinevezett bírósági elnökök kollégiumára ([72]);

30. emlékeztet arra, hogy a Bíróság a 2019. november 5-i ítéletében ([73]) megállapította, hogy a rendes bíróságok megszervezéséről szóló törvényt és egyes más törvényeket módosító 2017. július 12-i törvény ([74]) rendelkezései, amelyek csökkentették a rendes bíróságok bíráinak nyugdíjkorhatárát, miközben lehetővé tették az igazságügyi miniszter számára, hogy döntsön az aktív szolgálatuk meghosszabbításáról, és amelyek a bírák neme szerint eltérő nyugdíjkorhatárt állapítanak meg, ellentétesek az uniós joggal;

A bírák jogai és függetlensége, beleértve a bírákra vonatkozó új fegyelmi felelősségi rendszert

31. elítéli a bírák és bírósági elnökök vonatkozásában további fegyelmi vétségeket és szankciókat bevezető új rendelkezéseket, mivel azok súlyosan veszélyeztetik az igazságszolgáltatás függetlenségét ([75]); elítéli azon új rendelkezéseket, amelyek a bírákat eltiltják bármely politikai tevékenységtől, arra kötelezik őket, hogy hozzák nyilvánosságra szervezeti tagságaikat, valamint jelentősen korlátozzák a bírák önigazgatási szervezeteinek tanácskozási lehetőségeit, és amelyek a bírák véleménynyilvánítási szabadságának korlátozása terén túlmennek a jogbiztonság, a szükségesség és az arányosság elvén ([76]);

32. mélységes aggodalmának ad hangot a Lengyelországban a bírák és ügyészek elleni fegyelmi eljárások miatt, amelyeket az uniós jog alkalmazására vonatkozó bírói döntésekkel vagy a lengyelországi igazságszolgáltatás függetlenségének és a lengyelországi jogállamiság védelmében tett nyilvános nyilatkozatokkal kapcsolatban indítottak; elítéli különösen, hogy a bírák több mint 10 %-át fegyelmi eljárás fenyegeti ([77]), amiért aláírtak egy EBESZ-hez címzett levelet az elnökválasztás megfelelő lebonyolításáról és az elnyomott bírák támogatásáról; elítéli a lengyel bírák elleni lejáró kampányokat és azt, hogy azokban állami tisztviselők is részt vesznek; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tartózkodjanak a fegyelmi eljárások visszaélésszerű használatától és az igazságszolgáltatás tekintélyét aláásó más tevékenységektől;

([69]) Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2011 nr 126 poz. 714).

([70]) A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 45. pont.

([71]) Lásd továbbá Európa Tanács, Bureau of the Consultative Council of European Judges (az Európa Tanács európai bírákat tömörítő konzultatív tanácsa) (CCJE-BU), CCJE-BU(2018)6REV, 2018. június 18.

([72]) a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 46–50. pont.

([73]) A Bíróság 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

([74]) Ustawa z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz. 1452).

([75]) EBESZ/ODIHR, Sürgős időközi vélemény a rendes bíróságokról szóló törvény, a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és más törvények módosításáról szóló törvényről Lengyelországban (2019. december 20-i állapot), 2020. január 14., 23–26. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 44–45. pont.

([76]) EBESZ/ODIHR, sürgős időközi vélemény, 2020. január 14., 18–21. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 24–30. pont.

([77]) A rendes bíróságok bírái helyettes fegyelmi ügyészének közleménye, 2020. július. http://rzecznik.gov.pl/wp-content/uploads/2020/07/KomunikatFWS.pdf.

2020. szeptember 17., csütörtök

33. kéri a lengyel hatóságokat, hogy vonják vissza az új (fegyelmi vétségekre és egyebekre vonatkozó) rendelkezéseket, amelyek meggátolják a bíróságokat abban, hogy más bírák függetlenségének és pártatlanságának kérdését az uniós jog és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (EJEE) szempontjából vizsgálják, megfosztva ezáltal a bírákat az uniós jog értelmében fennálló azon kötelességük teljesítésétől, hogy az uniós jognak ellentmondó nemzeti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyják ([78]);

34. üdvözli, hogy a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított a fent említett új rendelkezések vonatkozásában; sajnálja, hogy 2020. április 29. óta nem történt előrelépés; kéri a Bizottságot, hogy az ügyet kezelje prioritásként, továbbá kéri a Bizottságot, hogy az ügynek a Bírósághoz utalása esetén kérje a Bíróságot gyorsított eljárás alkalmazására és ideiglenes intézkedések elrendelésére;

A legfőbb ügyész jogállása és az ügyészség megszervezése

35. elítéli az igazságügyi miniszter és a legfőbb ügyész tisztségének összevonását, a legfőbb ügyész ügyészségi rendszerrel kapcsolatos kibővített jogköreit, az igazságügyi miniszter igazságszolgáltatással kapcsolatos kibővített jogköreit (a rendes bíróságok megszervezéséről szóló, 2001. július 27-i törvény ([79]) annak módosított formájában), valamint az e jogkörökkel szembeni fékek gyengeségét (Nemzeti Államügyészi Tanács), amelyek eredményeképpen túl sok jogkör összpontosul egy személy kezében, és ez közvetlen negatív következményekkel jár az ügyészségi rendszer politikai szférától való függetlenségére nézve, ahogy azt a Velencei Bizottság rögzíti ([80]);

36. emlékeztet arra, hogy a Bíróság 2019. november 5-i ítéletében megállapította, hogy az államügyészek nyugdíjkorhatárának csökkentése ellentétes az uniós joggal, mivel eltérő nyugdíjkorhatárt állapít meg a Lengyelországban államügyészi tisztséget betöltő férfiakra és nőkre;

A jogállamiság lengyelországi helyzetének átfogó értékelése

37. egyetért a Bizottsággal, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésével, a Korrupció Elleni Államok Csoportjával és az Egyesült Nemzetek bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különleges előadójával abban, hogy az igazságszolgáltatási rendszerre vonatkozó jogszabályi keret fent említett külön változtatásai – tekintettel azok kölcsönhatására és átfogó hatására – a jogállamiság súlyos, folyamatos és rendszerszintű megsértésének minősülnek, ami a törvényhozói és a végrehajtói hatalom számára lehetővé teszi, hogy az igazságszolgáltatási rendszer egészében annak teljes szerkezetébe és tevékenységének eredményébe beavatkozzon, olyan módon, amely összeegyeztethetetlen a hatalommegosztás és a jogállamiság elvével, jelentősen gyengítve ezáltal az igazságszolgáltatás függetlenségét Lengyelországban ([81]); elítéli a lengyel hatóságok által 2016 óta hozott intézkedések és kinevezések lengyel jogrendre gyakorolt destabilizáló hatását;

Az alapvető jogok védelme Lengyelországban

A lengyel emberi jogi biztos

38. aggodalommal töltik el az emberi jogi biztos hivatalának függetlensége elleni politikai támadások ([82]); kiemeli, hogy az emberi jogi biztos saját hatáskörén belül nyilvánosan bírálta a jelenlegi kormány által hozott különböző intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy az emberi jogi biztos alapokmányát a lengyel alkotmány rögzíti, és hogy a jelenlegi emberi jogi biztos hivatali ideje 2020 szeptemberében jár le; emlékeztet, hogy a lengyel alkotmány szerint a biztost a Szejmnek kell megválasztania a Szenátus egyetértésével;

([78]) EBESZ/ODIHR, sürgős időközi vélemény, 2020. január 14., 13–17. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 31–43. pont.

([79]) Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2001 nr 98 poz. 1070).

([80]) A Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye az ügyészségről szóló törvényről annak módosított formájában, CDL-AD (2017)028, 115. pont.

([81]) A Bizottság (EU) 2018/103 ajánlása; Egyesült Nemzetek, a bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különleges előadó, 2018. június 25-i nyilatkozat; Európai Bizottság, A 2019. évi európai szemeszter: Országjelentés Lengyelországról, 2019. február 27., SWD(2019)1020, 42. o.; az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózatának elnökei, az Európai Unió Legfelsőbb Bíróságai Elnökeinek Hálózata és az Európai Bírák Szövetsége, 2019. szeptember 20-i levél; GRECO, a Lengyelországra vonatkozó negyedik értékelési körről szóló jelentéskiegészítés nyomon követése (34. cikk), 2019. december 6., 65. pont; PACE, 2020. január 28-i 2316 (2020) sz. határozat a demokratikus intézmények működéséről Lengyelországban, 4. pont.

([82]) Lásd továbbá az Európa Tanács emberi jogi biztosának a lengyel miniszterelnökhöz címzett 2018. január 19-i levelét; A lengyel emberi jogi biztos támogatásáról szóló együttes nyilatkozat, amelyet az ENNHRI, Equinet, GANHRI, IOI, OHCHR Europe írt alá, 2019. június.

A tisztességes eljáráshoz való jog

39. aggodalmát fejezi ki a bírósági eljárások indokolatlan késedelmeiről, a letartóztatás során a jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés nehézségeiről, valamint a jogi képviselő és ügyfele közötti bizalmas kommunikáció nem megfelelő tiszteletben tartásának eseteiről szóló jelentések miatt ([83]); felszólítja a Bizottságot, hogy kísérje szoros figyelemmel az ügyvédek lengyelországi helyzetét; emlékeztet arra, hogy a Charta 47. és 48. cikke értelmében minden polgárnak joga van a független ügyvéd által nyújtott tanácsadásra, védelemre és képviseletre;

40. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2019. december 20-i törvény módosításainak 2020. február 14-i hatálybalépése óta csak a megkérdőjelezhető függetlenségű és pártatlanságú rendkívüli tanács döntheti el, hogy egy bíró, igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság független és pártatlan-e, minden más esetben megfosztva ezáltal a polgárokat az igazságügyi felülvizsgálat egy fontos elemétől ([84]); emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog minden bíróságot kötelez annak saját kezdeményezésre történő ellenőrzésére, hogy megfelel-e a függetlenség és pártatlanság kritériumának ([85]);

A tájékoztatáshoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága, beleértve a média szabadságát és sokszínűségét

41. megismétli, hogy a média szabadsága és a sokszínűsége elválaszthatatlan a demokráciától és jogállamiságtól, és a tájékoztatáshoz és tájékozódáshoz való jog része azoknak az alapvető demokratikus értékeknek, amelyeken az Unió alapul; emlékeztet arra, hogy 2020. január 16-i állásfoglalásában a Parlament felszólította a Tanácsot, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatásokon foglalkozzon a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint azon belül a média szabadságát érintő új fejleményekkel;

42. emlékeztet rá, hogy a Parlament 2016. szeptember 14-i állásfoglalásában kifejezte aggodalmát a lengyel médiatörvény korábban elfogadott és újonnan javasolt módosításai vonatkozásában; ismételten kéri a Bizottságot, hogy végezze el az elfogadott jogszabály értékelését annak uniós joggal való összhangja tekintetében, különös tekintettel a Charta 11. cikkére és az állami médiára vonatkozó uniós jogra;

43. komoly aggodalmának ad hangot a lengyel hatóságok által az elmúlt években a közszolgálati műsorszolgáltatóval kapcsolatban végrehajtott intézkedések miatt, ideértve a közszolgálati műsorszolgáltató kormánypárti műsorszolgáltatóvá történő átalakítását, megakadályozva a közszolgálati médiát és irányító szerveit abban, hogy független vagy eltérő hangokat közvetítsenek, és ellenőrzést gyakorolva a műsorszolgáltatás tartalma felett ([86]); emlékeztet arra, hogy a lengyel alkotmány 54. cikke garantálja a véleménynyilvánítás szabadságát, és tiltja a cenzúrát;

44. mélységes aggodalmát fejezi ki a bizonyos politikusok által újságírók ellen indított túlzó rágalmazási perek miatt, beleértve a pénzbírságok alkalmazását és újságírók hivatásuk gyakorlásának felfüggesztését is; tart attól, hogy ez elrettentő hatással lehet az újságírók és a média hivatására és függetlenségére ([87]); felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy biztosítsák a megfelelő jogorvoslati lehetőségekhez való hozzáférést azon újságírók és családjaik számára, akikkel szemben peres eljárás indul a független média elhallgattatása vagy megfélemlítése céljából; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy teljes körűen hajtsák végre az Európa Tanács 2016. április 13-i, az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról szóló ajánlását ([88]); sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság eddig nem terjesztett elő a közéleti részvétel elleni stratégiai perekkel szembeni jogszabályokat, amelyek megvédenék a lengyel újságírókat és médiát is a zaklató perektől;

([83]) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., 33. pont.

([84]) A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 59. pont.

([85]) A Bíróság 2020. március 26-i Simpson kontra Bizottság és HG kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélete, C-542/18 RX-II és C-543/18 RX-II, ECLI:EU:C:2020:232, 57. pont.

([86]) Lásd a sajtószabadság-indexet is, amely szerint a rangsorban Lengyelország 2015 óta a 18. helyről a 62. helyre esett vissza.

([87]) Az Európa Tanács újságírás védelmével és újságírók biztonságával foglalkozó platformja, 2020. évi éves jelentés, 2020. március, 42. o.

([88]) Európa Tanács, a Miniszteri Bizottság tagállamoknak címzett 2016. április 13-i CM/Rec(2016)4 ajánlása az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról.

2020. szeptember 17., csütörtök

45. aggodalmának ad hangot azokkal a bejelentett esetekkel kapcsolatban, amikor újságírókat vettek őrizetbe azért, mert a munkájukat végezve tudósítottak a Covid19-világjárvány idején a lezárások elleni tiltakozásokról ([89]);

A tudományos élet szabadsága

46. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a tudományos dolgozók ellen rágalmazási pereket indítanak, illetve azzal fenyegetik őket; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően tartsák tiszteletben a véleménynyilvánítás szabadságát és a tudományos élet szabadságát ([90]);

47. felhívja a lengyel parlamentet, hogy vonja vissza a Nemzeti Emlékezet Intézetéről és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottságról szóló, 1998. december 18-i törvény ([91]) 6c. fejezetét, amely veszélyezteti a szólásszabadságot és a független kutatást azáltal, hogy polgári bíróság előtt megtámadható polgári vétségnek nyilvánítja a Lengyelországnak és népének jó hírneve elleni károkozást, például ha Lengyelországot vagy a lengyeleket a holokausztban való bűnrészességgel vádolják ([92]);

A gyülekezési szabadság

48. ismételten kéri a lengyel kormányt, hogy tartsa tiszteletben a gyülekezési szabadság jogát azáltal, hogy a nyilvános gyülekezésről szóló jelenlegi, 2016. december 13-án módosított ([93]) 2015. július 24-i törvényből ([94]) eltávolítja a kormány által jóváhagyott „ciklikus" gyülekezést előnyben részesítő rendelkezéseket ([95]); felhívja a lengyel hatóságokat, hogy ne alkalmazzanak büntetőjogi szankciókat a békés gyülekezéseken vagy ellentüntetéseken részt vevő személyek ellen, valamint hogy ejtsék a békés tiltakozókkal szemben emelt büntetőjogi vádakat; sürgeti továbbá a lengyel hatóságokat, hogy megfelelően védelmezzék a békés gyülekezést, és állítsák igazságszolgáltatás elé azokat, akik erőszakosan megtámadják a békés gyülekezéseken részt vevő embereket;

49. aggodalmának ad hangot a nyilvános gyülekezés nagyon szigorú tilalma ([96]) miatt, amely a lengyel alkotmány 232. cikke szerinti katasztrófahelyzet bevezetése nélkül volt hatályban a Covid19-világjárvány idején, és kitart amellett, hogy a gyülekezési jog korlátozása során alkalmazni kell az arányosság elvét;

Az egyesülési szabadság

50. kéri a lengyel hatóságokat, hogy módosítsák a Szabadság Nemzeti Intézete – Civiltársadalom-fejlesztési Központról szóló, 2017. szeptember 15-i törvényt ([97]), ([98]), hogy a helyi, regionális és nemzeti szinten kritikus fontosságú civil szervezetek számára biztosítsák az állami finanszírozáshoz való hozzáférést, valamint az állami alapok civil társadalom körében történő méltányos, pártatlan és átlátható elosztását, biztosítva a pluralista képviseletet ([99]); megismétli felhívását, hogy különböző uniós szintű finanszírozási eszközökön – például a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program Uniós értékek ágán és más uniós kísérleti projekteken – keresztül bocsássanak megfelelő finanszírozást az érintett szervezetek rendelkezésére; mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság lengyel tagjaira politikai nyomás nehezedik a megbízatásuk keretében hozott intézkedések miatt ([100]);

([89]) Nemzetközi Sajtóintézet (IPI), A Beszámoló a Covid19-ről szóló híradáshoz kapcsolódó sajtószabadság-sértésekről, https://ipi.media/covid19-media-freedom-monitoring/.

([90]) Európa Tanács, az Amerikai Államok Szervezete és mások, A tudományos szabadsággal, az intézményi autonómiával és a demokrácia jövőjével foglalkozó globális fórum nyilatkozata, 2019. június 21.

([91]) Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. 1998 nr 155 poz. 1016).

([92]) Lásd továbbá az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjének 2018. június 28-i nyilatkozatát.

([93]) Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2017 poz. 579).

([94]) Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2015 poz. 1485).

([95]) Lásd továbbá az ENSZ szakértőinek 2018. április 23-i közleményét Lengyelország felszólításáról az éghajlatvédelmi tárgyalásokon való szabad és teljes részvétel biztosítására.

([96]) A lengyel emberi jogi biztos levele a Közigazgatási és Belügyminisztériumhoz, 2020. május 6.

([97]) Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. 2017 poz. 1909).

([98]) EBESZ/ODIHR, Vélemény a Szabadság Nemzeti Intézete – Civiltársadalom-fejlesztési Központról szóló lengyel törvénytervezetről, Varsó, 2017. augusztus 22.

([99]) EGSZB, Az alapvető jogok fejlődése és a jogállamiság: fejlemények az egyes tagállamokban a civil társadalom szemszögéből, 2018–2019, 2020. június, 41–42. o.

([100]) Az EGSZB sajtónyilatkozata: „Riasztó nyomás a civil társadalmon: az EGSZB lengyel tagja kormányzati megtorlás célpontjává vált, és a nem kormányzati szervezetek a továbbiakban nem választhatják saját jelöltjüket", 2020. június 23.

51. aggodalmát fejezi ki az igazságügyi miniszter és a környezetvédelmi miniszter egyes nem kormányzati szervezetekkel kapcsolatos sajtónyilatkozata miatt, amelynek célja, hogy külföldi szereplők érdekeit szolgáló szervezetekként bélyegezzék meg őket; komoly aggodalmát fejezi ki a nem kormányzati szervezetek finanszírozására vonatkozó nyilvános nyilvántartás létrehozásáról szóló törvénytervezet kidolgozására irányuló tervezett projekt miatt, amely törvény arra kötelezné az ilyen szervezeteket, hogy jelentsenek be minden külföldi finanszírozási forrást ([101]);

A magánélet és az adatok védelme

52. megismétli 2016. szeptember 14-i állásfoglalásában tett következtetését, miszerint a terrorizmus elleni fellépésről szóló, 2016. június 10-i törvényben és a rendőrségről szóló, 1990. április 6-i módosított törvényben ([102]) foglalt, titokban végzett megfigyelés végrehajtására vonatkozó eljárási garanciák és anyagi feltételek nem elegendők annak túlzott alkalmazása, illetve a magánszemélyek – többek között az ellenzék és a civil társadalom vezetőinek – magánéletébe és adatainak védelmébe való indokolatlan beavatkozás megelőzéséhez ([103]); ismételten kéri a Bizottságot, hogy végezze el e jogszabály értékelését annak uniós joggal való összhangja tekintetében, és sürgeti a lengyel hatóságokat, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben minden polgár magánéletét;

53. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel Digitalizációügyi Minisztérium 2020. április 22-én megfelelő jogalap nélkül személyes adatokat továbbított a postai szolgáltató részére a lakosság egyetemes elektronikus nyilvántartási rendszeréből (a továbbiakban: a PESEL-nyilvántartás) annak érdekében, hogy megkönnyítse a 2020. május 10-i elnökválasztás postai úton történő megszervezését, mivel a lengyel parlament csak 2020. május 7-én fogadta el a választás teljes körű postai lebonyolítását lehetővé tevő törvényt; megjegyzi továbbá, hogy a PESEL-nyilvántartás nem azonos a szavazói nyilvántartással, és más tagállamok polgárainak személyes adatait is tartalmazza, és hogy ezért a fent említett adattovábbítás az (EU) 2016/679 rendelet lehetséges megsértését is jelentheti; emlékeztet arra, hogy az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozta, hogy az állami hatóságok közzétehetnek a választói listákon szereplő magánszemélyekre vonatkozó információkat, de csak akkor, ha ezt a nemzeti jog kifejezetten megengedi ([104]); megjegyzi, hogy a lengyel emberi jogi biztos panaszt nyújtott be a varsói vajdasági közigazgatási bírósághoz a lengyel alkotmány 7. és 51. cikkének a lengyel Digitalizációügyi Minisztérium általi esetleges megsértése miatt;

Átfogó szexuális nevelés

54. ismételten hangot ad 2019. november 14-i állásfoglalásában kifejezett – és az Európa Tanács emberi jogi biztosa által is osztott ([105]) – mélységes aggodalmának a lengyel büntető törvénykönyv 200b. cikkét módosító, a „Stop Paedophilia” kezdeményezés által a lengyel parlament elé terjesztett törvényjavaslat vonatkozásában annak rendkívül homályos, tág és aránytalan rendelkezései miatt, amelynek célja gyakorlatilag a kiskorú gyermekeknek nyújtott szexuális ismeretterjesztés kriminalizálása, és amelynek hatálya potenciálisan akár három év börtönbüntetéssel is fenyegethet mindenkit – különösen a szülőket, a tanárokat és a szexuális nevelőket –, aki az emberi szexualitással, egészséggel és intim kapcsolatokkal kapcsolatos tanítást folytat;

55. hangsúlyozza, hogy az átfogó, életkornak megfelelő és tényeken alapuló, szexuális és kapcsolatokkal foglalkozó nevelés kulcsszerepet játszik a fiatalok ahhoz szükséges készségeinek kialakításában, hogy egészséges, egyenlő, kulturált és biztonságos kapcsolatot hozzanak létre, amely mentes a megkülönböztetéstől, a kényszerítéstől és az erőszaktól; úgy véli, hogy az átfogó szexuális nevelés pozitív hatással van a nemek közötti egyenlőség területén elérhető eredményekre is, ideértve a káros nemi normák és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos attitűdök átalakítását, a kapcsolati erőszak és a szexuális kényszerítés, a homofóbia és transzfóbia megelőzésének elősegítését, a szexuális erőszak, a szexuális kizsákmányolás vagy bántalmazás elhallgatásának megtörését, valamint a fiatalok segítségkérésre való felkészítését is; felszólítja a lengyel parlamentet, hogy tartózkodjon a lengyel büntető törvénykönyv 200b. cikkének módosítására javasolt törvénytervezet elfogadásától, valamint határozottan felkéri a lengyel hatóságokat, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően minden iskolás gyermek számára biztosítsanak hozzáférést tudományosan pontos és átfogó szexuális neveléshez, és biztosítsák, hogy az ilyen nevelést és tájékoztatást nyújtó személyek támogatást kapjanak tevékenységük tényszerű és objektív módon történő végzéséhez;

([101]) A környezetvédelmi miniszternek az igazságügyi miniszterrel együttműködésben kiadott sajtóközleménye, 2020. augusztus 7. https://www.gov.pl/web/srodowisko/nowe-prawo-wzmocni–przejrzystosc-finansowania-organizacji-pozarzadowych.

([102]) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179).

([103]) ENSZ Emberi Jogi Bizottság (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., 39–40. pont. Lásd továbbá az ENSZ szakértőinek közleményét Lengyelország felszólításáról az éghajlatvédelmi tárgyalásokon való szabad és teljes részvétel biztosítására, 2018. április 23.

([104]) Az Európai Adatvédelmi Testület levele a lengyel elnökválasztással kapcsolatos adatok átadásáról, 2020. május 5.

([105]) Az Európa Tanács emberi jogi biztosának 2020. április 14-i nyilatkozata.

2020. szeptember 17., csütörtök

Szexuális és reproduktív egészség és jogok

56. emlékeztet arra, hogy a Charta, az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a nők szexuális és reproduktív egészséghez fűződő joga több emberi joghoz kapcsolódik, többek között az élethez és méltósághoz fűződő joghoz, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól való mentességhez fűződő joghoz, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshez, a magánélet tiszteletben tartásához való joghoz, az oktatáshoz fűződő joghoz, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmához, amint azt a lengyel alkotmány is tükrözi; emlékeztet arra, hogy a Parlament 2017. november 15-i állásfoglalásában határozottan bírált minden olyan jogalkotási javaslatot, amely a magzat súlyos vagy élettel összeegyeztethetetlen rendellenessége esetén tiltaná az abortuszt, és ezzel a gyakorlatban jelentősen korlátozná, szinte megtiltaná az abortuszellátáshoz való hozzáférést Lengyelországban, mivel a jogszerű abortuszok többségét ezen az alapon végzik el ([106]), valamint hangsúlyozta, hogy az egészségügyi ellátáshoz – ideértve a szexuális és reproduktív egészségügyi ellátáshoz – való általános hozzáférés, valamint az ehhez kapcsolódó jogok alapvető emberi jogok ([107]); sajnálatának ad hangot az orvosok és fogorvosok hivatásáról szóló, 1996. december 5-i törvény ([108]) javasolt módosításai ([109]) miatt, amelyek alapján az orvosokat a továbbiakban nem kötelezné arra, hogy a szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatások személyes meggyőződés miatti megtagadása esetén alternatív létesítményt vagy szakembert jelöljenek meg; aggodalmát fejezi ki a lelkiismereti záradék alkalmazása miatt, beleértve a megbízható beutalási mechanizmus hiányát, valamint a gyorsan lefolytatható fellebbezési eljárások hiányát azon nők esetében, akiktől megtagadták az ilyen szolgáltatásokat; felszólítja a lengyel parlamentet, hogy tartózkodjon a nők szexuális és reproduktív egészségének és jogainak korlátozására irányuló további kísérletektől; határozottan megerősíti, hogy a szexuális és reproduktív egészséghez és jogokhoz kapcsolódó szolgáltatások megtagadása a nők és lányok elleni erőszak egyik formája; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy hozzanak intézkedéseket az Emberi Jogok Európai Bírósága által Lengyelország ellen hozott ítéletek teljes körű végrehajtása érdekében, amely több alkalommal is megállapította, hogy a korlátozó abortusztörvények és a végrehajtás hiánya sérti a nők emberi jogait ([110]);

57. emlékeztet rá, hogy az abortuszhoz való jog – amelyet az Unión belül már most is Lengyelországban korlátoznak a legszigorúbban – további korlátozására tett korábbi kísérletek 2016-ban és 2018-ban meghiúsultak a lengyel polgárok „fekete tiltakozások” formájában kifejezett tömeges ellenállása miatt; határozottan kéri a lengyel hatóságokat, hogy fontolják meg a nők és lányok sürgősségi fogamzásgátló tablettához való hozzáférését korlátozó törvény hatályon kívül helyezését;

Gyűlöletbeszéd, nyilvános megkülönböztetés, a nők elleni erőszak, a családon belüli erőszak, valamint intoleráns magatartás a kisebbségekkel és más sebezhető csoportokkal szemben, beleértve az LMBTI-személyeket

58. sürgeti a lengyel hatóságokat, hogy hozzanak meg minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy határozottan fellépjenek a – többek között online és offline – folyó rasszista gyűlöletbeszéd és erőszakra uszítás ellen, nyilvánosan ítéljék el a közszereplők – köztük politikusok és médiaszereplők – általi rasszista gyűlöletbeszédet és határolódjanak el attól ([111]), továbbá kezeljék a nemzeti és etnikai kisebbségekkel (köztük romákkal), migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel

([106]) 2017-ben a magzati defektus miatti végzett abortuszok tették ki az összes kezelés 97,9 %-át: Egészségügyi Információs Rendszerek Központja, a nyilvános statisztikákkal foglalkozó MZ-29 statisztikai kutatási programnak a lengyel Szejm honlapján közzétett jelentései. Sprawozdanie Rady Ministrów z wykonywania oraz o skutkach stosowania w 2016 r. ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późnn. zm.).

([107]) Lásd továbbá az Európa Tanács emberi jogi biztosának „A nők szexuális és reproduktív egészsége és jogai Európában” című, 2017. decemberi vitaindító dokumentumát; a nők elleni diszkriminációval foglalkozó ENSZ-munkacsoportot támogató ENSZ-szakértők 2018. március 22-i nyilatkozatát, valamint az Európa Tanács emberi jogi biztosának 2020. április 14-i nyilatkozatát.

([108]) Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. 1997 nr 28 poz. 152).

([109]) Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([110]) Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2007. március 20-i Tysiąc kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 5410/03; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2007. március 20-i R. R. kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 27617/04; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2012. október 30-i P. és S. kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 57375/08.

([111]) Az Európai Parlament 2017. november 15-i állásfoglalása, 18. pont; Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2020. január 28-i, 2316 (2020) sz. állásfoglalása a lengyelországi demokratikus intézmények működéséről, 14. pont; ENSZ Emberi Jogi Bizottság (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., CCPR/C/POL/CO/7, 15–18. pont.

szembeni előítéleteket és negatív érzéseket, és biztosítsák azoknak a törvényeknek a hatékony végrehajtását, amelyek jogellenessé nyilvánítják a rasszista megkülönböztetést népszerűsítő vagy arra uszító pártokat vagy szervezeteket ([112]); felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tegyenek eleget a faji megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság 2019. évi ajánlásainak ([113]);

59. mélységesen aggasztja Lengyelország igazságügyi miniszterének közelmúltbeli döntése ([114]), amely szerint Lengyelország hivatalosan megkezdi a kilépést az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményéből (Isztambuli Egyezmény); ösztönzi a lengyel hatóságokat, hogy biztosítsák az egyezmény gyakorlati és hatékony alkalmazását, többek között azáltal, hogy az egész országban biztosítják a meglévő jogszabályok alkalmazását, valamint megfelelő számú és minőségű menedékotthont biztosítanak az erőszak áldozatává váló nők és gyermekeik számára; attól tart, hogy ez a lépés komoly visszalépést jelenthet a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai tekintetében;

60. rámutat arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által 2020 májusában elvégzett II. LMBTI-felmérés eredményei szerint Lengyelországban nőtt az LMBTI-személyekkel, illetve az LMBTI-személynek tartott személyekkel szembeni intolerancia és erőszak, a lengyel LMBTI válaszadók egyáltalán nem hisznek a kormány előítéletek és intolerancia elleni küzdelmében, és Unió-szerte itt a legalacsonyabb ez a százalékos arány (csak 4 %), miközben itt a legmagasabb azoknak a válaszadóknak az aránya, akik kerülnek bizonyos helyeket, mert félnek attól, hogy támadás, zaklatás vagy fenyegetés éri őket (79 %);

61. emlékeztet – többek között a 2020. évi elnökválasztási kampánnyal kapcsolatban – a 2019. december 18-i állásfoglalásában kifejezett irányvonalára, amelyben határozottan elítélte a hatóságok részéről tapasztalható, LMBTI-személyekkel és alapvető jogaikkal szembeni, bármilyen jellegű megkülönböztetést, többek között a hatóságok és választott tisztviselők részéről elhangzó gyűlöletbeszédet, a Pride felvonulás, valamint a figyelemfelhívó programok betiltását vagy nem megfelelő védelmét, az úgynevezett „LMBT-ideológiától" mentes övezetek kihirdetését Lengyelországban, valamint a különösen az egyszülős és LMBTI-családokkal szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmazó „regionális családjogi charták" elfogadását; megjegyzi, hogy az említett határozat elfogadása óta nem látszik semmilyen javulás az LMBTI-személyek lengyelországi helyzetével kapcsolatban, és hogy a lengyel LMBTI-személyek mentális egészsége és fizikai biztonsága különösen veszélyeztetett; emlékeztet arra, hogy a lengyel emberi jogi biztos – aki kilenc panaszt nyújtott be a közigazgatási bíróságokhoz azzal érvelve, hogy az LMBTI-mentes övezetek sértik az uniós jogot –, valamint a Bizottság és a nemzetközi szervezetek elítélték ezeket az intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy a kohéziós alapok keretében történő kiadásokkal kapcsolatban nem alkalmazható megkülönböztetés szexuális irányultság alapján, és hogy a munkáltatóként eljáró önkormányzatoknak tiszteletben kell tartaniuk a 2000/78/EK tanácsi irányelvet ([115]), amely tiltja a foglalkoztatásban a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést és zaklatást ([116]); ennek fényében komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az igazságügyi miniszter pénzügyi támogatást nyújtott azoknak a településeknek, amelyeket „LMBT-mentes övezetté" nyilvánító nyilatkozatok elfogadása miatt kizártak az európai ikerintézményi programból; mély aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy ezt a pénzügyi támogatást a minisztérium Igazságügyi Alapjából fogják nyújtani, amelyet a bűncselekmények áldozatainak támogatására hoztak létre; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is utasítsa el az ilyen állásfoglalásokat elfogadó hatóságok uniós finanszírozás iránti kérelmeit; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy hajtsák végre a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, és ezzel összefüggésben foglalkozzanak az azonos nemű házastársak és szülők helyzetével annak érdekében, hogy biztosítsák számukra a jogi és tényszerű megkülönböztetésmentességhez való jog gyakorlását ([117]); elítéli a homofóbia lengyelországi eseteit dokumentáló

([112]) A faji megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság, Záró észrevételek Lengyelország kombinált huszonkettedik és huszonnegyedik időszakos jelentéséről, 2019. augusztus.

([113]) Ugyanott.

([114]) Az Igazságügyi Minisztérium sajtóközleménye, „Az Isztambuli Egyezmény felmondására irányuló javaslat", 2020. július 25. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ministerstwo-sprawiedliwosci-konwencja-stambulska-powinna-zostac-wypowiedziana-poniewaz-jest-sprzeczna-z-prawami-konstytucyjnymi.

([115]) A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

([116]) Európai Bizottság, Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, levél Lublin, Łódź, Kis-Lengyelország, Podkarpackie és Świętokrzyskie lengyel régiók hatóságaihoz, 2020. május 27. Lásd továbbá: a Bíróság 2020. április 23-i Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI ügyben hozott ítélete, C-507/18, ECLI:EU:C:2020:289.

([117]) A Bíróság 2018. június 5-i Coman ügyben hozott ítélete, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2010. március 2-i Kozak kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 13102/02; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2008. január 22-i E.B. kontra Franciaország ügyben hozott ítélete, 43546/02; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2013. február 19-i X. és mások kontra Ausztria ügyben hozott ítélete, 19010/07; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2016. június 30-i Taddeucci és McCall kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 51362/09; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2015. július 21-i Oliari és mások kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 18766/11 és 36030/11; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2017. december 14-i Orlandi és mások kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 26431/12, 26742/12, 44057/12 és 60088/12; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2020. január 14-i Beizaras és Levickas kontra Litvánia ügyben hozott ítélete, 41288/15.

úgynevezett „Gyűlölet atlasza” térképet közzétevő civil társadalmi aktivisták elleni pereket; határozottan kéri a lengyel kormányt, hogy biztosítsa az LMBTI-személyek jogi védelmét a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd valamennyi formájával szemben;

62. határozottan elítéli 48 LMBTI-aktivista 2020. augusztus 7-én, a „lengyel Stonewall” alkalmával történt tömeges letartóztatását, ami aggasztó jelzést küld a lengyelországi szólásszabadság és a gyülekezési szabadság tekintetében; sajnálatát fejezi ki az őrizetbe vett személyekkel való bánásmód miatt, amelyről a kínzás megelőzésére szolgáló nemzeti megelőző mechanizmus ([118]) számolt be; felszólít arra, hogy valamennyi európai intézmény haladéktalanul ítélje el az LMBTI-személyekkel szemben Lengyelországban elkövetett rendőri erőszakot;

63. határozottan elítéli a lengyel püspöki kar hivatalos álláspontját ([119]), amely felszólít arra, hogy az LMBTI-személyeket „átnevelő terápiának” vessék alá; megismétli a Parlament álláspontját ([120]), amely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé az ilyen gyakorlatokat, és emlékeztet az ENSZ szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló erőszakkal és megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó független szakértőjének 2020. májusi jelentésére, amely felszólítja a tagállamokat, hogy tiltsák be az „átnevelő terápia” gyakorlatát ([121]);

64. megjegyzi, hogy a lengyel igazságszolgáltatás függetlenségének hiánya máris kezd kihatni a Lengyelország és más tagállamok közötti kölcsönös bizalomra, különösen a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén, mivel a nemzeti bíróságok elutasították vagy vonakodva teljesítették lengyel gyanúsítottak európai elfogatóparancs alapján történő kiadását, mert komoly kétségek merültek fel a lengyel igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatban; úgy véli, hogy az Unió jogrendjének egységességét súlyosan veszélyezteti a lengyel jogállamiság helyzetének romlása; rámutat, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat csak akkor lehet helyreállítani, ha biztosított az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek tiszteletben tartása;

65. felszólítja a lengyel kormányt, hogy teljesítse a Szerződésekben, a Chartában, az emberi jogok európai egyezményében és a nemzetközi emberi jogi normák által rögzített, jogállamisággal és alapjogokkal kapcsolatos valamennyi rendelkezést, valamint hogy folytasson őszinte párbeszédet a Bizottsággal; hangsúlyozza, hogy az ilyen párbeszédet pártatlan, bizonyítékon alapuló és együttműködő módon kell folytatni; felszólítja a lengyel kormányt, hogy működjön együtt a Bizottsággal a lojális együttműködés elvének megfelelően, az EUSZ-ben meghatározottak szerint; felszólítja a lengyel kormányt, hogy gyorsan és teljes körűen hajtsa végre az Európai Unió Bíróságának ítéleteit és tartsa tiszteletben az uniós jog elsőbbségét; sürgeti a lengyel kormányt, hogy teljes mértékben vegye figyelembe a Velencei Bizottság ajánlásait az igazságszolgáltatási rendszer megszervezésekor, így többek között a Legfelsőbb Bíróság további reformjainak végrehajtása során;

66. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tartózkodjon a jogállamiság elvének szűk értelmezésétől, és használják ki az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárásban biztosított összes lehetőséget, és az EUSZ 2. cikkében foglalt valamennyi elv – ideértve a demokráciát és az e jelentésben hangsúlyozott alapvető jogokat is – tekintetében foglalkozzanak a lengyel kormány fellépésének következményeivel;

67. felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb folytassa a formális meghallgatásokat – amelyek közül a legutóbbit még 2018 decemberében tartották –, és e meghallgatások során térjen ki a jogállamisággal, a demokráciával és az alapvető jogokkal kapcsolatos valamennyi friss és jelentős negatív fejleményre; sürgeti a Tanácsot, hogy tegyen végre lépéseket az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás értelmében azáltal, hogy a vonatkozó számos – és a jelen állásfoglalás, nemzetközi és európai szervezetek számtalan jelentése, az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, valamint a civil szervezetek jelentései is alátámasztott – bizonyítékra tekintettel megállapítja az EUSZ 2. cikkében említett értékek Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét; határozottan javasolja, hogy a Tanács a meghallgatások nyomon követéseként az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően intézzen konkrét ajánlásokat Lengyelországhoz, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására; felszólítja továbbá a Tanácsot, hogy vállaljon kötelezettséget ezen ajánlások végrehajtásának megfelelő időben történő értékelésére; felszólítja a Tanácsot, hogy rendszeresen tájékoztassa és szorosan vonja be a Parlamentet, és átlátható módon járjon el, lehetővé téve valamennyi európai intézmény és szerv, valamint a civil társadalmi szervezetek számára az érdemi részvételt és ellenőrzést;

([118]) A lengyel emberi jogi biztos sajtóközleménye, „A kínzás megelőzésére szolgáló nemzeti megelőző mechanizmus (KMPT) látogatása a rendőrségi fogdákban Varsóban az éjszakai őrizetben tartást követően”, 2020. augusztus 11. https://www.rpo.gov.pl/en/content/national-preventive-mechanism-prevention-torture-kmpt-visits-police-places-detention-after-overnight.

([119]) A lengyel püspöki kar álláspontja LMBT + kérdésekről, 2020. augusztus, https://episkopat.pl/wp-content/uploads/2020/08/Stanowisko-Konferencji-Episkopatu-Polski-w-kwestii-LGBT.pdf.

([120]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0032.

([121]) ENSZ szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló erőszakkal és megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó független szakértője, Jelentés az átnevelő terápiáról, 2020. május, https://undocs.org/A/HRC/44/53.

68. felszólítja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a rendelkezésére álló eszközöket annak érdekében, hogy orvosolja az Unió alapértékei Lengyelország általi súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét, különösen a gyorsított kötelezettségszegési eljárásokat és a Bírósághoz benyújtott, ideiglenes intézkedések iránti kérelmeket, valamint a költségvetési eszközöket; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is rendszeresen tájékoztassa és szorosan vonja be a Parlamentet;

o

o o

69. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a Lengyel Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0236

Fenntartható vasúti piac a Covid19-járványra tekintettel ***I

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i jogalkotási állásfoglalása a Covid19-világjárványra tekintettel a fenntartható vasúti piacot célzó intézkedések létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0260 – C9-0186/2020 – 2020/0127(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 385/34)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0260),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0186/2020),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. július 16-i véleményére ([1]),

— a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

— tekintettel a Tanács képviselőjének 2020. szeptember 9-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0127

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2020. szeptember 17-én került elfogadásra a Covid19-járványra tekintettel a fenntartható vasúti piacot célzó intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2020/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2020/1429 rendelettel.)

([1]) A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0237

8. sz. költségvetés-módosítási tervezet: A kifizetési előirányzatok növelése a Covid19 oltóanyag-stratégia finanszírozása érdekében a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz tekintetében, valamint a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés hatásának kezelése érdekében

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása az Európai Unió 8/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról – A kifizetési előirányzatok növelése a Covid19 oltóanyag-stratégia finanszírozása érdekében a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz tekintetében, valamint a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés hatásának kezelése érdekében (10696/2020 – C9-0290/2020 – 2020/1997(BUD))

(2021/C 385/35)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,

— tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

— tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint 966/2012/EU, Euratom rendelet ([1]) hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre, és különösen annak 44. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió 2020. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2019. november 27-én fogadtak el véglegesen ([2]),

— tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre ([3]),

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ([4]),

— tekintettel a Bizottság által 2020. augusztus 28-án elfogadott, 8/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2020)0900),

— tekintettel a Tanács által 2020. szeptember 11-én elfogadott és az Európai Parlamentnek ugyanazon a napon továbbított, a 8/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (10696/2020 – C9-0290/2020),

— tekintettel eljárási szabályzata 94., 96. és 163. cikkére,

1. jóváhagyja a 8/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi álláspontot;

2. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy a 6/2020. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL L 193., 2018.7.30., 1. o.
([2]) HL L 57., 2020.2.27.
([3]) HL L 347., 2013.12.20., 884. o.
([4]) HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU